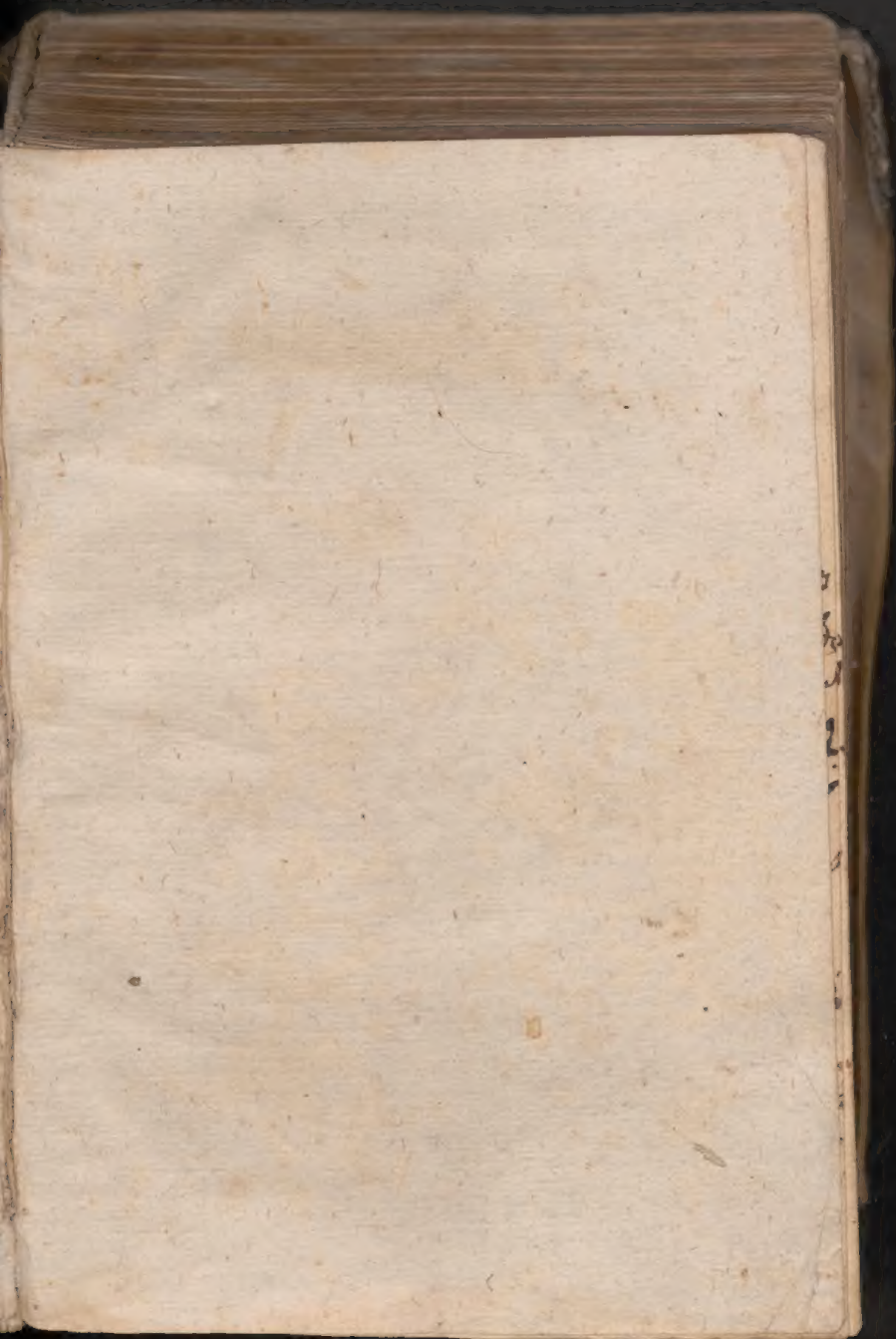

~~Handwritten text, heavily obscured by a large dark stain.~~
H-g-

2

Bien. A. IX. 8

CONTENTA HOC OPERE
de Symbolica Aegyptiorum
Sapientia.

- I. **H**ori Apollinis Hieroglyphicorum lib. 2.
 - II. **Ex** Clementis Alexandrini lib. 5. Stromatum hieroglyphica.
 - III. **Ex** Diodoro, Bibliotheca hist. lib. 3.
 - IV. **S.** Epiphanij Physiologus.
 - V. **Observationes** ad Hori Apollinis Hieroglyphica.
 - VI. **Observationes** ad Clementis Alexandrini Hieroglyphica.
 - VII. **Symposii Poeta Aenigmata.**
-

POLYHISTOR SYMBOLICVS, ELE-
ctorum Symbolorum & parabolarum histor.
stromata libris 12. Complectens.

- I. **M**undus & Elementa.
- II. **Dij** Gentium.
- III. **Hominis bona.**
- IV. **Hominis mala.**
- V. **Ritus Gentium.**
- VI. **Aues.**
- VII. **Quadrupedes.**
- VIII. **Pisces.**
- IX. **Serpentes & insecta.**
- X. **Plantæ.**
- XI. **Lapilli.**
- XII. **Manufactæ.**

R.^{mo} ILL.^{mo} PRINCIPI
R V D O L P H O
P H I L I P P O

LANDGRAVIO IN LEVCHTEN-
BERG, COMITI IN HALS, ET
Russi. &c. Ecclesia Metropol Colonienf.
Canonico &c. Domino Patrono
suo clementissimo.

NAscensam Sapientiae ac Virtu-
tis tuae famam, Illustriss. Prin-
ceps, venerari cupiens, SAPI-
ENTVM SYMBOLA & Arca-
na profere: imo ipsa sese spõ-
te sua offerunt; blandiente scilicet argumẽti
fiducia, & audaciae, si qua est, culpam dilu-
ente. Sapientiae quidem hæc scita, eiusque
Candidatos mirè olim antiquitas venerata
est, sed nũc passim inuidiae & calumniae spi-
culis obnoxium est, quicquid ad scopũ Sa-
pientiae collimat. Nec meliorem sibi sortem
polliceri Liber iste poterat. Vt verò effuge-
ret; Patrono egebat; sed magno, sed potente
&, vt omnia dicam, SAPIENTE. Talem se
reperisse gaudet, sibiq; velut vltra votum
felix gratulatur. An fallor? Sapientiae sanè
scintillas in te non obscura produnt indicia;
dum & generosa animi indoles, & rara mo-
rum granitas, magnum te olim fore Sapiẽ-
tiae Alumnũ testantur. Imo moribus æta-
tem præuertis, & exemplo præclaro, sed ra-
ro doces, Sapientiam non tam annis, quàm
animis esse metiendam. Quid multis? etiam
litteras artesque indefessè colis, & quid ni
Sapi-

EPISTOLA DEDICATORIA.

Sapientię laudem mereare? Age, sic prisca
NAGNORVM Exemplā renouantur; vt qui
miserum rati, alienę incumbere famę, Sapi-
entię quoq; ac bonarũ Artium numina co-
luerunt, velut generis nominisq; sui gloriā
dignę sustinerent, cum Sapientię fulcro ni-
terentur. Nec mirum, sola enim non gradi-
tur, ceteras quoque Virtutes sibi comites
iungit, & Clementię, Humanitatis, Benefi-
centięq; sodalitiū stipatur. Eas in te virtutes
nemo non agnoscit; ego verò etiā expertus
veneror, & admiror; testemq; animi mei, Li-
brum istũ esse cupio: voueo insuper, vt cre-
scentem Virtutis Tux Genium, bono omine
prouehat sospitator omniũ DEVS, & tenel-
las Virtutis ac Sapientię plantas felici matu-
ritate donādas ad Nestoris annos perducatur.

Illustr. V. Cels.

Observantiss. Client.

IOANNES KINCKIUS
Bibliop. Colon.

APPROBATIO.

STEPHANVS CHARLETVS *Prouincialis*
Societatis IESV in Prouincia Francia, potestate
ad id mihi facta ab admodum R. P. N. Prapósito
Generali MVTIO VITALESCO, facultatem
concedo, vt P. NICOLAI CAVSSINI è Societate
IESV Sacerdotis, de Symbolica Aegyptiorũ Sa-
pientia libri, eruditorum ex eadem Societate no-
stra virorum iudicio approbati, typis excudantur.

Datum Flexię 19 Nouembr. 1627.

STEPHANVS CHARLETVS,

DE

DE SYMBOLICA ÆGYPTIORVM SAPIENTIA.
LIBRI INSTITVTVM.

*V*M Libros de triplici eloquentia, & apparatus quendam ex florentissima exemplorum copia ad oratoriam facultatem instruerem; adieci quoque animum ad symbolicam veterum sapientiam, cuius veluti gemmis illuminata fulgere gratus epidictica solet eloquentia.

Placuit autem consultò vitare tritam similitudinum copiam & eas consecrari, quas antiqui sacras nominarunt, ut quæ à plebeio usu remota ex sanctioris cuiusdā discipline adytis essent depròpta.

Quo in genere primum locum obtinent Ægyptiorum Hieroglyphica, seu manus sacras Sculpturas & imagines appellare, quas etsi Pierius alijs complures attulerint, dulcius tamen visum est & grauius, ex Hori Ægyptij libello quem cernebam ab ipso Pierio in multis parum fideliter expressum, à nonnullis etiam interpretibus fœdè corruptum, tanquam ex fonte repetere.

Nam cum in editionem Romanam, quæ ex Merceri, & aliorum interpretatione coaluit, incidissem, (non sum qui alienis insulsem laboribus) sed miratus sum quo pacto Mercerus ipse, Turturem auem nobis pro pastinaca pisce, & Turturem quidem cum mammis & dentibus, tum Salamandras bicipites, non tolerandis sanè erroribus exhiberet, itaq; has & similes maculas ex Hori versione dispunxi, notis illustravi, observationibus ad locos præsertim difficiliore locupletavi.

Postremò addere visum est, quæ Clewens Alexandrinus

DE SYMBOLICA

drinus & S. Epiphanius in hoc argumenti genere sunt commentati.

Alio deinde opere D. Epiphanius vestigijs insistent, Polyhistorum Symbolicum in XII. libros diuisum edidi, qui variorum symbolorum & parabolarum historicarum stromata ex omni historia magna eruditionis copia & suauitate complectitur. Hac de libri instituto.

QVOD SYMBOLICA HI- EROGLYPHICORVM SCIEN- tia antiquissima sit, & ea Moyses apud Aegy- ptios imbutus fuerit, primi quoq; Gra- corum Philosophi exculti.

Nulla vnquam aetas extitit tantis ignorantia tenebris implicata, qua non aliquis sapientiae radius velut per nubes emissus, saltem refracto subtilisq; lumine vibraret.

Est enim blanda & conciliatrix, & quasi sui leuina scientia illecebra, qua non patitur hominem tanquam saginatum corporis inutilem belluam perpetuo ad pastum cura, & nugatorias abijci, sed quandam honestatis faciem infixit pectori, qua si fuerit excitata crebrius, illos, quos in animis hominum cernimus sciendi igniculos non obscure ventilabit.

Inde omnes artes scientiaq; floruerunt, quibus animus contra sarcinam corporis, & istam salebrosam rerum exilitatem fortiter eluctatus, effecit, ut lux ingenij in praclarissimis studijs adolesceret, tandemq; ad formam scientiae magis cumulatam non mellibus quidem cliuis, sed varijs difficultatium anfractibus contenderet.

Primi hominum post Hebraeos Aegyptij hoc sciendi desiderium videntur praeter ceteros impensius

exco-

ÆGYPTIORVM SAPIENTIA.

excoluisse, & per varias disciplinas peruagati se exquisitus ingenij inuentus nihil inuasisse.

Magni autem semper nominis apud eos fuit Hieroglyphicorum scientia, inter arcanas numerata disciplinas. & paucus usque nobilibus sacerdotum ingenij celebrata, qua & imbutum Moysen accepimus. Nam cum illum Eruditum omni sapientia Ægyptiorum, sacra dicant literæ. Philo in libro

Ad. 7. 22.

de vita Moysis, rem plenius explicans ait, Moysen numeros & Geometriam, vniuersamque Musicam, tum practicam, tum contemplatiuam accepisse ab Ægyptijs doctoribus, & insuper occultam philosophiam descriptam literis, ut vocant hieroglyphicis, hoc est notis animalium, quæ ipsi venerantur pro numinibus. καὶ προσέτι τὴν διὰ συμβόλων φιλοσοφίαν ἥν αὖ τοῖς ἱεροῦργοῖς γραμμασίην ἐπιδείκνυνται, καὶ διὰ τῶν λέγων ἀποδοχῆς αὐτῆς διδόναι πάντα τὰ γινώσκοντα.

Philo de vita Moysis.

Ex quo apparet quam vetus sit illa sapientia, qua & Moysen discipulum habuerit. Plato in Phædroliterarum Ægyptiorum inuentionem tribuit Theuto siue Taauto, quem huius gentis primum doctorem facit Philobiblus, qui Sachoniatonis authoris antiquissimæ historiæ accuratissima (ut ait Eusebius) cura Græcè vertit. Græcos autem postea huius Ægyptiorum exultos disciplinas nemo negat, & id ingenue fatetur ille Academicorum princeps in Epinomide, nec dissimulat Orpheus in Argonauticis, ubi narrat se Ægyptum lustrasse his verbis.

Ἡ δὲ ὁσον Αἰγυπτίους ἱερὸν λόγον ἐξελόχυσαν.

Μέμψιν ἰς ἡγάδην πελάσας, ἱερὰς τι πολλὰς.

Refert quoque Proclus, Solonem apud Ægyptios in Saïs audisse sacerdotem nomine Pantanin, in Heliopoli eum qui dicebatur Ociapi, in Sebemio Ethymon, à quibus non dubium est quin hanc symbolicam sapientiam acceperit, cuius vestigia in iure, in sententijs reliquit Pythagoras cum Amophem Heliopolitam præceptore habuisset, miratus quæ ab eo acceperat

DE SYMBOLICA

hieroglyphicorum solertiam in suis quoque Symbolis apud Græcos propagavit.

HIEROGLYPHICAE SCIENTIAE PRIMA SEMINA AB Hebræis mentibus profecta.

Alexander auctor Iudaica historia citatur ab Eusebio, & Eusepius auctor libri de Iuda Regibus à Clemente Alexandr. Strom. li 1.

NEque tamen crediderim primos omnino huius sapientiæ auctores Aegyptios fuisse : Nā si quod ait Alexander historicus in eo volumine, quod de Iudaica historia conscripsit, Abraham in Helopoli cum sacerdotibus Aegyptijs vixit, à quo illi Astrologiam didicerunt, quam se ab Henoch longa annorum successione propagatam accepisse profitebatur : Credibile est cæterarum quoque scientiarum semina per Abrahamum sparsa, nec symbolorum, aut ænigmatum velis, quibus omnis antiquorum adumbrata fuit sapientia, caruisse.

Accedit quod Deus hunc mundum ex tot rerum varietate coagmentatum, quasi scenam politissimis imaginibus distinctam primorum statim hominum oculis obiecerit, ut per ea quæ cernerent simulachra, velut per nubeculam intermicantes divinitatis radios intuerentur. Nec immerito Epictetus dixit inesse hominum animis, τὸ θεῶν σύμβολα, quæ ipse nobis per tot obiectas sui species inurit. Quamobrem facile crediderim Adamo, Enocho, Noëmo, & cæteris illis primæ ætatis hominibus, quot res creatas in hoc orbe terrarum cernerent, tot visas fuisse literas magno divinitatis fulgore illuminatas, quibus illud æternæ mentis numen suum nomen mortalibus consignaret.

Facit ut hoc credam, posterorum, qui eodem spiri-

AEGYPTIORVM SAPIENTIA.

Spiritu afflati scripserunt, solcis & excogitata ratio, qui tam sæpè religionis nostræ myſteria ſymbolis figurisque adumbrarunt, vt nihil ſit in ſacro inſtrumento frequentius. Et tanti quidem figuratum ſermonem Hebræi veteres fecere, vt quicquid eſſet acute dictum, quicquid aculeos haberet, & gratiam ingenij, hoc **למד** Maſchal appellarent, quod nomen proprie ad parabolas ſimilitudinesque pertinet.

SYMBOLICA SAPIENTIA

APVD AEGYPTIOS PECULIARI ratione culta.

Verum Aegyptij, vt hanc de ſymbolis ſcientiam pra cæteris magno in pretio ſemper habuerunt, multiq; figurarum monu-
Duplex Aegyptiorum ſcientia.
 menti celebrarunt, non ſiugra dicuntur reliquis hominibus eiusdem auctores fuiſſe. Et certè nec ex Philone & Clemente Alexandrino colligere, duplicem fuiſſe ſcientiam Aegyptiorum, nam quidem popularem apertam, & expoſitam omnibus; puta Geometriam, Aſtrogiam, Arithmeti-
Philo de vita Moysi Clementis Strom. l. 1.
 cam, Muſicam; Alteram verò arcanam & ſacram, dictam Hieroglyphicam, qua per ſym-
 bolica atque enigmata, grauiſſima quæq; Theologia, Phyſiologia, & Polytica ſaculati myſteria & dogmata denotarent

Et hac quidem erat penes omnium doctiſſimos ſacerdotes, ex quo inſignitè γράμματα λέγειν ſymboli ſcientiam Origenes Appellat in caput ſecundū epſtola ad Romanos. Quin addebant caeleſtem quandam virtutem præeſſe Hieroglyphicorum ſapientia, qua eius candidatos illuſtraret, & in
Virtus præſes Hieroglyphicorū ſtatuebatur ab Aegyptijs

DE SYMBOICA

*Origen. he-
mil. 1. super
Numeros.*

*tot rerum ambagibus discussa tenebrarum cal-
gine ad intelligentiam subtilium rerum promo-
ueret.*

QVIBVS MONVMENTIS ÆGYPTII SVA HIERO- glyphica consecra- runt.

*Cyrril. ad-
uers. Iulian.
lib. 9.*

AT VERO, ne vnquam huius scientiæ memo-
ria excideret, auebant in operosis obeliscorū
pyramidumque molibus, tum in apparatus huius
templorum valuis consecrare symbolorum suo-
rum monumenta; quod S. Cyrillus Alexandrinus
aduersus Iulianum disputans de Moyſis figuris,
clarissimè ostendit. Inuit quippe fuisse apud
Ægyptios quosdam ænigmatum magna indu-
stria & grauitate præditos, quos illi nominare
solent Hieroglyphos, qui templis & obeliscis
notas insculpebant, non vulgaribus videntes, li-
teris, sed alijs figuris rerum naturas effingentes,
prudentiorum augebant scientiam (addit autem
aliquot exempla) Si vellent, inquit, significare
Deum, hoc est summam, & quæ super omnia est
naturam, pungebant oculum cui sceptrum sub-
stituiebant, vt per hoc intelligatur, quod omnia
videat, & sit ei regia dignitas. Nam sceptrum fe-
rè regis intelligitur symbolum, quamuis etiam
per stantem baculum, quod nullo modo diuina
natura labefactari possit, sed quasi semper stare,
& quodammodo sustinere, & fundare omnia,
discatur. Dicuntur autem aspidem fingere in fi-
guram cœli, eò quod in circulum feratur: & ser-
pentem in figuram temporis, eò quod longus
sit, & multis voluminibus flexuosus lenissimè re-
pit. Insuper & furorem & iram per ænigma de-
clarantes

ÆGYPTIORVM SAPIENTIA:

clarantes, inculpebant craticulam, cui subiecitur ignis & cor superponitur: hæc ille de sculptura Hieroglyphicorum.

Anastasius quoque Synaita Patriarcha Antiochenus, de pyramidibus huiusmodi figuris apud Ægyptios calatis meminit, cum ait Ægyptios sacra ratione draconem qui vorat caudam, inculpere in pyramidibus æternam & indiuiduam circumactionem diuinam iterum significantes. Quo pacto autem, & quam varie scilicet aspersa essent in istis monumentis Hieroglyphica ex germana figura, quam in fronte libri proposui, potes agnoscere. Hæc spectant illa Lucani,

*Nondum flumineos Memphis contexere libros
Nouerat, in saxis tantum voluereque, fereque,
Sculptaq; seruabant magicas animalia linguas.*

QVOD NON SOLI ÆGYPTII HAC SCRIBENDI FOR-

mula per Hieroglyphicas literas

tuerint vti.

Primum videtur celebrata frequentius apud Ægyptios et Hieroglyphicorum ratio, latè demonstrata et attestata. Neque enim hæc scribendi normam septentrionalibus populis fuisse ignotam discimus ex Olao magni Nouallii inquit propriuatis computis instar Ægyptiorum, varijs animalium figuris pro literis utebantur.

*Anastasius
Synaita A.
magogiarū
contemplat.
in Hexæ-
meron l. i.
sub finem.*

*Olauus lib. 1.
cap. 21.*

Sed & Scythas hac anigmatum solertia delectatos ex eorum Rege Idanthura licet conijcere, qui et author Phercesiles Syrius apud Clementem Alexandrinum, Dario bellum minanti pro lucris misit

DE SYMBOLICA

nisi murem, ranam, auem, iaculum, aratrum, cuius nos symboli interpretationem infra subiiciamus.

Diodor. Biblioth. hist. l. 3. c. 2.

Diodorus quoque testatur Aethiopum literas variis animantibus, extremitatibusque hominum. sed praecipue instrumentis fabrilibus persimiles fuisse. Συμβόλαι τοιούτων τοῦτο καὶ τῶν ποικίλων ὁμοίους ἴσους πρὸς τοὺς ποικίλους. καὶ ἀποκρίσεις ἀνδρῶν πῶς ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις καὶ μέλλουσιν ταυτονομαῖς. Graeci quidem sapientes, etsi minime dicuntur ista figuris celebrasse, plurimi tamen aenigmatum, oertia sunt delectati, quod apparet ex dictis sapientum figuratis, & Pythagorae symbolis, quae explicat Cyrillus libro nono aduersus Iulianum.

QVID DIFFERANT SYMBOLVM, AENIGMA, EMBLEMA, Parabola, Apologus, Hero-glyphicum.

Celebrantur in ista imaginum scientia Symbolum, Aenigma, Emblemata, Apologus, Parabola, Hero-glyphicum, quae inter se affinia sunt, differunt tamen non nihil.

Symboli vox.

Symbolum latissime patet, cum sit nota & signum rei animo conceptae; Itaque tesserae hospitalis, militares, theatrales vocantur symbola; collatio quoque conuiuatum nomine συμβόλου censeri solet, siue annulus esset, aut nummus, siue cibus. Itaque male Casaubonus in Athenaei libro tertio capite trigesimo primo reprehendit Dalecampium, quod nullum discrimen inter συμβόλον & αἰνίγμα, cum agitur de conuiuio symbolo, statuerit. Is autem nodum in scirpo quaerens ita distinguit. Σύμβολον inquit, est colla-

Dalecampius male à Casaubono reprehensus.

ÆGYPTIORVM SAPIENTIA.

zio erant ad conuiuium: Quisque enim, quod ad manum erat, conferebant. Ea partes dicte *συμβολαί*, & conuiuium huiusmodi *ἑστιάριον* vel *δῆπνον ἀπὸ συμβολῶν* Mutato vero genere symbolum vocabant anulum, vel quiduis aliud arre loco solitum dari ei sodalium, qui iubebatur cœnam parare, hzc ille.

Non nego quidem *συμβολῶν*, rectè usurpari pro ista collatione ciborum ad conuiuium: Nam & in canone 54. Concilij Laodicensi ita intelligendum ἐκ συμβολῶν συμπόσιον ἱππιδεῖν Sed tantum errasse contendo criticum hominem, qui neget symbolum pro eadem re usurpari. Et facile quidem est convincere ex Diuo Hieronymo, qui libro 2. commentariorum in Prouerbia, capite 24. expresse vocem symboli interpretatus dixit *Symbolum collatio: Symbolum vero dare sicut unusquisque solet pro parte sua cibos ad vesendum*, Cibus expresse nominauit, non tantum anulum & nummos, quod vult Casaubonus. Hzc obiter.

Symbole, igitur hæc appellabantur, siue quod essent mentis, voluntatis, stipulationisque signa, siue ἀπὸ τῶ *συμβάλλειν*: quod simul esset coniecta atque collata. At vero in hoc argumento, quod tractamus, symbole propriè appellantur *occulta rei signa*, vel etiam, vt vult Budæus, similitudines & quædam naturæ communitates, quo fit vt vox symboli, si fusè sumatur, omnem penè similitudinem rationem complectatur; si propriè ea dicantur symbole, quæ rem, in qua inest aliquid obscuritatis, figuratè significant, vnde Emblemata, & Parabole, & Apologi, & alia huiusmodi possunt communi nomine appellari symbole.

Ænigmatum vero solers inuentio, griphorumq; lusus aculeati, magnam habent antiquitatis commendationem, vt qui penè cum ipsis
anti-

DE SYMBOLICA

antiquæ sapientiæ incunabulis cœpere: Et quidem in eo genere celeberrimi sunt Cleobulina, siue Euenus Cleobulæ filia, cuius etiam scripti flexuosis ambagibus intortum ad Aegyptiorum Regem & sapientes deferrebantur. Atque ut nomen istud & notum in paucis complectamur.

*Quemodo
differant
griphus &
anigma.*

Multi gripum cum ænigmate confundunt. Iulius tamen Iulux in Onomastico, postquam quæ nomines conuinales in duas partes distribuit, in ænigmati scilicet & gripum, ita hæc duo distinguit. $\chi\rho\iota\varsigma$ & $\chi\rho\iota\varsigma$ & $\alpha\epsilon\nu\iota\gamma\mu\alpha$ $\pi\alpha\iota\delta\iota\delta\alpha\iota$, id est $\chi\rho\iota\varsigma$ & $\chi\rho\iota\varsigma$ $\sigma\pi\alpha\sigma\theta\iota$ quibus sanè verbis ianuit ænigma locotum fuisse gripum vero præter locos, res etiam teras innotuit.

*Parum ac-
curatè gri-
phum ab
ænigmate
à Iulio Pol-
luce distin-
gui
Magnum
Etymologi-
cum.*

Sed hæc leui fundamento dicuntur: nam Clearchus apud Athenæum, cum gripum definiat, statim in illo definitionis dixit, $\chi\rho\iota\varsigma$ $\lambda\gamma\omega\varsigma$ $\pi\alpha\iota\delta\iota\delta\alpha\iota$. Gripum locotum esse, sermone & si exempla quæ Athenæus attulit consideres, plures Gripophos inuenies minutulas iustiones, quam aliquid graue continere.

Itaque magis crediderim veteri Grammaticorum doctore, qui gripum & Aenigma apud veteres confute su ille ostendit, cum ait $\chi\rho\iota\varsigma$ esse $\chi\rho\iota\varsigma$ $\alpha\epsilon\nu\iota\gamma\mu\alpha$ $\delta\iota\sigma\theta\eta\lambda\omega\varsigma$.

Recte autem utrumque definitur $\delta\iota\sigma\theta\eta\lambda\omega\varsigma$ & $\chi\alpha\sigma\iota\sigma\tau\epsilon\rho\omega\varsigma$ $\lambda\gamma\omega\varsigma$. Sermo implexus & obicurus, cuius variae sunt genera.

Aer Cisu. Primum genus ænigmatum siue griporum fuit in verbis simplicibus, sic Philideus comicus ænigmatice ætem expressit per nomen $\beta\iota\delta\upsilon$.

$\epsilon\alpha\delta\eta$ $\tau\delta$ $\beta\iota\delta\upsilon$ $\sigma\omega\tau\eta\varsigma$ $\pi\rho\sigma\iota\upsilon\chi\omega\mu\alpha$.

Sol. Plestru. Et Simmias Rhodius mare nominat $\alpha\epsilon\phi$, & Cleanthes Philolophus Solem. *Plestrum*. id quoque fiebat cum in promptu quærentur varia nomina troglæa, plebeia, simplicita, composita hominum, deorum, vel ex utroque mixta, ut Hermanthema.

Secundum

ÆGYPTIORVM SAPIENTIA.

Secundum Aenigmatum genus est eorum, quæ versantur in literatum & syllabarum tenuiculis quibusdam & puerilibus aucupijs, vt si pronuntiarî iubeamus *piscis*, aut plantæ nomen, quod incipiat ab α, vel recitari versum, qui vnâ quandam literam, aut habeat, aut non habeat. Tales sunt quos αἰγίμους gryphos vocant. Si petamus dictionem versibus accommodatam, cuius initium sit βα βασιλεύς aut finis vὰς vt Καλλιάνας, aut diuidamus nomen in varios sensus, vt *vastus* in *uas* & *uis*.

Tertium erat fermè dialecticum in fluctuosis contrariarum propositionum ambagibus, quale est illud piscatorum de pediculis.

Θα ἔλωμεν λιπόμειν δ' αὖ δὲ ἔλωμεν φερόμεθα-

Quartum & certè grauius ænigmatum genus est rei alicuius obscura & figurata descriptio, quale est illud de Cinara.

Εγκέφαλον φορέω κεφαλῆς ἄτιρ ἐμὸ ὀχλοῦ

Αὐχίνῳ ἐν δολιχοῦ γῆτιν ἀσρομένη.

σφαῖρην δ' ὥσ' ὑπὲρ αὐλὸν ἰδεῖσθαι· ἦν δὲ ματιύσης,

Εὐδὼν ἐμῶν λαγόνων μετὰ πρὸς ἔχω πατέρα.

Nullum mi caput est: cerebrum iam non, alia vi-
rentem

Et terra teruix surgere sponte facit.

Vt globus in tereti consisto stipue quare

Matris habent in se vitæ: cæra nostra patrem.

Emblema licet cum isto ænigmatum genere in ratione symboli conueniat, differt tamen, quod rem sublati ænigmatum velis purius liquidiusque proponat. Est enim propriè symbolum aliquod ingeniosum, suaue, & moratum, ex pictura & lemmate constans, quo aliqua grauior sententia indicari solet.

Vt si velis significare patientiam rebus aduersis illustrari, tum depingas Cerauniam gemmam, quam aiunt in locis duntaxat fulmine ictis

DE SYMBOLICA AEGYPT. SAPIEN.

ictis inueniri, inter fulgura cœlique tumultus
suauiter emicantem, & addas, *fulmine creuit*, ef-
ficies emblemata.

Parabola est similitudo ducta à forma ad for-
mam: vt vult Aristoteles Rhetoricorum libro 3.
Hoc est rerum alioqui diuersarum in vna aut
pluribus affectionibus collatio. Errant gram-
matici, qui putant parabolam non nisi ex rebus
fictis trahi, ex omni enim historia tum naturali,
tum morali, nonnunquam etiam ex fabulis edu-
cuntur parabola. Sed tum propriè vocantur a-
pologi, cum aliquam moralem fabulam, quales
sunt Aelopicæ continent

Duplex autem genus fuit parabolarum, vnum
Ἰκμῶδης, quod tinnas & vulgares similitudines
complectitur. Alterum *ἱερὸν* sacrum, hoc est è
sanctiori quadam & magis arcana doctrina de-
promptum.

Tales sunt parabola, quæ ex illustribus histo-
rijs desumuntur, de quibus egi in eo libro, qui
inscribitur *Polyhistor Symbolicus*.

Ad summum Hieroglyphica de quibus nunc
est à nobis institutus sermo, proprie sunt ima-
gines, & figuræ ad aliquid significandum ex
hominum arbitrio determinatæ, quibus li-
terarum vice Aegyptiorum sa-
pientes utebantur:

ELECTO-

ELECTORVM
SYMBOLORVM .

PARABOLARVM

HISTORICARVM

Syntagmata

Ex

HORO, CLEMENTE, EPI-
phanio & alijs Græcæ & Latinæ
cum notis obseruatio-
nibus.

ACCEDVNT SYMPOSII

Poëta AEnigmata.

A V C T O R E,

R. P. NICOLAO CAVSSI-
no Trecenti è Societate
I E S V.

CVM INDICE RERVM
copioso.

INDEX ÆNIGMATVM.

SYMPOSIÏ POETÆ.

A Cerum	ex Graphium	1 Potcus	36	
vino	81 Grus	26 Pullus in ovo	14	
Acus	55 Gargulio	24 Puteus	70	
Anchora	99 Hamus	54 Rana	19	
Anulus	3 Lagena	100 Rario	69	
Aranea	17 Laps	73 Rosa	45	
Arundo	2 Læterna	66 Rotæ	76	
Balneum	87 Lilium	46 Sagitta	64	
Beta	42 Lupus	33 Scalæ	77	
Caliga	56 Luseus	92 Scopæ	78	
Calx	74 Malleus	84 Serra	40	
Capillus	58 Malua	41 Silex	75	
Capra	55 Malum	82 Somnus	97	
Catena	5 Miles Podagri	Specular	67	
Centaurus	59 cus.	91 Speculum	68	
Cepa	44 Mola	51 Spongia	62	
Clavis	4 Monumentum	98 Talpa	21	
Clavus calig.	57	Mulier geminos	Taurus	32
Codea	18 pariens.	90 Tegula	6	
Conditum	80 Mus	25 Tessera	88	
Cornicula	27 Musca	23 Testudo	10	
Cucurbita	43 Myrrha	48 Tinea	10	
Ebur	49 Navis	13 Tintinnabulum		
Echo	98 Nebula	8 79		
Ericius	29 Nix	12 Triceps	61	
Farina	52 Papaner	40 Tubus	71	
Fenum	50 Pecunia	89 Tus	47	
Flagellum	65 Pedicula	30 Tygris	38	
Flumen. & pi-	Perna	83 Vespertilio	28	
fces.	11 Phoenix	31 Vitis	53	
Formica	22 Pila	59 Vipera	15	
Fumus	7 Pistillus	85 Umbra	95	
Funambulus	93 Pluvia	9 Vter	72	
Glacies	10 Pons	61 Vulpes	24	

AVTHO.

AVTHORIS PRÆFATIO.

Clariss. atque integerrimo viro

NICOLAO

RASSENTIO, NEVSTRIÆ

RATIONALIVM PRAESIDI.

V N V S amicitia nostra iampridem debitum (praeses clarissime) reddo cumulatione maiore mensura, quam aut ego destinaram, aut tu videbaris expectare; Nam praeter Horii Nilivici Hieroglyphica, notis observationibusque nostris illustrata, Polyhistorum Symbolicum addidi ex varia historiarum sententiarumque opulentia concinnatum. Memini quo olim studio hac à me desiderares, ut quae mihi rudibus inchoata commentariis excidissent, à te praeceperis, & per amanuenses exseribi cernerem; non quod ingenij mei labores tam impensam curam promerentur, de quibus ego semper malui conscientia mea, quam nimis blanda amicorum existimatione credere: sed condonandum fuit hoc amoris tuo, qui in istis etiam rebus honestam putat quandam propè dixim cecitatem. Quamobrem feci, quod res ipsa suadebat, ut quos antea praecoces fructus auebas minutatim colligere, eos tibi pleniores, & sua maturitate conditos incunctius offerrem: cui enim hac aequius debebantur?

Mitto familia tua nobilitatem, cuius profectò
 tantus est splendor, ut cum Patrem tuum magni
 nominis virum, ceterosque auos, & proavos, qui in Neu-
 striam uis cum summa dignitate dixerunt, cum Te
 ipsam cogito, videatur mihi Iustitia vestram do-
 mum quasi suorum sacrorum aram delegisse. Te
 certe eo magis semper colui, quod istis ornamentis
 adiunxisti castissimum religionis amorem, fidem,
 constantiam, humanitatem, & quae hoc saeculo ra-
 rissima est, aurei generis particulam, simplicem
 quandam, sine furore, & lenocinijs probitatem. Qui-
 bus tu imprimis virtutibus, tum multis insuper
 promeritis, cum nostram societatem, neque priua-
 tum deumxeris; volui ut hoc mea erga te observan-
 tia publicum extaret monumentum, quo si non
 amoris tuo plane responderem, viderer tamen non
 ingratus, sed oppressus beneficijs.

Flexiæ Idibus Martij,
 Ex HENRICI MAGNI Collegio.

QVIS HORVS AVCTOR
HIEROGLYPHICON.

VECTOR huius libri vulgò Horus.
Apollo Niliacus appellatur. Su-
specta mihi semper fuit hac vox.
Horus Apollo. Siquidem Horus
apud Aegyptios idem est ac Apollo.

Itaque existimarem nomen Apollinis ad interpre-
tationem dictionis Hori prius tanquam glossema
additum, tandem in ipsum nomen irrepisse.

Nam apud Photium & Suidam ὡς ἀπὸ ἄλλων α
quoque scriptum reperio.

Sed quis hic Horus siue Horapello valde ambi-
guum est. Paràm certè viderunt, qui huic aucto-
ri Suida praefixere. ὡς ὁ Αλεξανδρ. ρεύς γραμ-
ματικός παιδεύσας ἐν Κοιραντίῳ πόλει ἔγραφε πρὸς
Διχρόσω. ὅπως τὰ ἰθνητὰ ληκτίον, λύσεις πλοτάστῳ
τῷ Ηρωδιανῷ. πίνανθ'. ἤν' ἑαυτὸ πρὸς ἑγκλιπκῶν με-
ρίων ὀρθογραφίαν κατὰ το χῆρον πρὸς τῆς ἱ διφθόρας.
ἑξο. γραφίαι πρὸς τῆς αἱ διφθόρας, κατὰ Θρυνίκον. κατὰ
σειχῆον ἀνθολόγον πρὸς γνομῶν.

Hæc inquam Horo nostro non conveniunt, pri-
mùm quia Niliacus est, non alexandrinus, deinde
quia Aegyptiacè scripsit, ut author est Philippus,
non Gracè

Tertiò quia Suidas, qui huius Grammatici A-
lexandrinì opera tam accuratè numerat, ut ne
tractatum quidem de E diphthongo omittat, huius
operis ἱερογλυφικῶν nusquam meminerit.

Eadem de causa puto falli Caelium Rhodiginum, qui putat hunc auctorem fuisse Horapollinem Grammaticum ex Aegypto nobilem, arte clarissimum, nec ullo veterum tempestate Theodosij gloria inferiorem. Nam $\iota\sigma\gamma\alpha\pi\omicron\lambda\lambda\omega\nu$, ut discimus ex Iuida, Panopolitanus fuit, & Gracorum commentariorum scriptor, idem opinor ac ille cuius $\pi\alpha\tau\epsilon\rho\kappa\alpha\lambda\lambda\epsilon\tau\alpha\delta\epsilon\epsilon\iota\alpha\varsigma$ se cum Heliadibus Besantini & Andronici Hermopolitani codice coniuncta vidisse refert Photius in Biblioth. pag. 1397. edit Paul. Stephani.

Restat igitur ut dicamus, Horum alium esse ab istis auctoribus Gracis Hori & Horapolline, atque ut conijcere licet, longe antiquiorem. Dicitur porro Niliacus non communi nomine quasi idem esset ac Aegyptius, (ut nonnulli voluerunt) sed à Nilo vrbe Aegypti, cuius meminit Hecataeus apud Stephanum de urbibus. Nilus enim tria significat, fluvium, urbem, & templum. $\text{Νῆλ} \& \text{πόλις αἰγυπτίου}, \kappa\iota \text{ἱερὸν Νείλου}.$

Hic cum de sacris literis sua gentis scripisset, Philippus Gracus auctor eius libellum Aegyptium in Gracam linguam vertit, ut in operis lumine comprimus. Is autem Hori Niliaci interpretes posterioribus fuisse temporibus, quibus iam se mundissimis Gracorum elegantijs Barbaries illenerat, facile comprobatur ex stylo, nam $\epsilon\gamma\omicron\lambda\iota\upsilon$ pro ordine, $\pi\alpha\tau\epsilon\rho\kappa\alpha$ pro patre usurpat, & similia quae non nisi apud recentiores Gracos inuenias.

HORI APOLLINIS NILIACI HIEROGLYPHICA,

QUAE IPSE QUIDEM AEGYPTIO
sermone prodidit, Philippus ve-
rò lingua Graeca do-
navit.

I. Quo pacto auum significant.

EVVM innuentes. Solem ac Lu-
nam pingunt, quod aeterna sint e-
lementa. Quin & aliter auum pi-
ctura exprimere volentes, serpentē
pingunt, cuius cauda reliquo in-
uoluatur ac regatur corpore. Hunc

Aegyptij quidem lingua sua Vbæum, Graeci verò
Basiliscum appellant. Eundem ex auro conflatum
1. dijs circumponunt. Ceterum hoc animali auum
significare propterea Aegyptij dicunt, quod quum
tria sint serpentium genera, solum hoc ex omnibus
2. immortale est, cetera mortalia: utpotè quum
quoduis aliud animal solo afflatu etiam absq. vllō
morsu serpens hic interimat. Quocirca, quoniam
vitae necisque potestatem habere videtur, meritò
sanè deorum capitibus inseritur.

AD HIEROGL. I.

1. DIJS circ.) Quomodo Basiliscum ex auro
conflatum Dijs Aegyptij circumponant. & de hu-
ius caterorumq. Serpentum superstitioso cultu dico
observatione prima.

2. IMMORTALE.) Philo Biblius non dicit
immortale, quod Aegyptiorum narrant fabule,
sed vix naturali nece confici.

2. *Quopacto mundum.*

Mundum exprimere volentes, serpentem pingunt, qui suam ipsius caudam rodit, varijs inter-
 stinctum squamis: per squamas quidem stellas, quibus
 cœlum mundusue distinctus est, obscure in-
 dicantes. Cæterum hoc animal non secus ac terra
 grauiusculum est, leuissimum autem ac maximè
 lubricum instar aquæ. Insuper vt serpens, quotan-
 nis i. pelle ac senio simul exuitur, sic & annum
 spatium, quod mundi circumpectu producit, im-
 mutatione facta renouatur, ac veluti reuiuiscit.
 Quod verò velut cibo, suo vtatur corpore, signifi-
 cat id, quæcunque Dei prouidentia in mundo gi-
 gnuntur, ea rursum in eundem resolui, & tanquam
 imminutionem sumere.

1. PELLE ac senio) Stat. Thebaid LIV.

— verni blanda ad spiramina Solis
 Erigitur liber senio, & squallentibus annis
 Exutus, larig, minax interuuet herbis.

3. *Quomodo annum.*

Potro annum demonstrare volentes, Isin, hoc
 est mulierem pingunt: quo etiam signo deam sig-
 nificant. Est autem apud eos Isis fidus, quod Ae-
 gyptio quidem nomine Sorthonis, Græco verò
 Althocyon dicitur, qui & inter reliqua sidera
 principatum videtur obtinere: vt qui oriens, modò
 maior sit, modò minor, interm splendorior, inte-
 rim verò secus. Ad hæc quoniam in huiusce sideris
 exortu, ea signis quibuldam obseruamus, quæ to-
 to anno peragenda sunt, propterea non temere an-
 num Isin appellant. Aliter quoque annum indi-
 cantes, palmam pingunt: quod arbor hæc sola ex
 omnibus ad singulos huius ortus, singulos etiam
 ramos procreat, ita vt duodecim ramorum produ-
 ctione annus expleatur.

De hoc Symbolo dico fusius in observationibus. Nomen autem Βαῖς à Græcis recentioribus pro palma usurpatur. Vnde Βαῖο Φόρϗ Nonnumca palmarum, quod explico ad Symbola Clementis Alexandrini.

4. Quomodo mensetur.

Mensem autem notantes, palmæ ramum pingunt, aut Lunam deorsum inuersam. Ramum quidem, ob causam iam in palma supra dictam: Lunam vero deorsum vigentem, quod in ortu quidem dicant eam, quum quindecim est partium, sursum erectis cornibus apparere: at in senio, triginta diebus completis, cornua deorsum inflexa gerere.

5. Quomodo vertentem annum.

Ver entem annum significantes, i. quartam ætatem pingunt. Est autem ἀρχή, vnde Latini ætatem dicunt, terræ mensuræ centum completis cubitos. Itaque annum volentes dicere, quartam dicunt, propter ea quod ab uno, ut tradunt, sideris cui Sothis nomen fecimus, ortu ad alterum quarta sit interiecta diei pars. Enimvero dei Solis inquam) annus trecentis sexaginta quinq; diebus absoluitur: Quatuor obtem & quarto quoque anno Imperuacuum diem computant atque intercalant Aegyptij. Quatuor siquidem diei quadrantes, diem perficiunt.

I. QUARTAM) Huius hieroglyphici sacri quidem per se obscuri sensum enucleo in observationibus. Mercerus hic in parergo ludens rem minime attingit.

6. Quid accipitrem pingentes, innuant.

Deum quum voluit significare, aut sublimitatem, aut humilitatem, aut præstantiam, aut san-

guinem, aut victoriam, accipitrem pingunt Deum quidem tum quod secundum sit ac diuturnæ vitæ hoc animal, tum etiam, quod Solis præter cæteras volucres simulacrum esse videatur, utpotè peculiari quadam atq; occulta naturæ vi, defixis in eius radios oculis intuens. A que hinc est, quod medici ad sananda oculorum vitia, hieraceo herba utuntur. Inde etiam fit, ut solem interdum, tanquam visus autorem ac dominum, accipitris forma pingant. Sublimitatem verò, quia cum cætera quidem animantia, quoniam in sublimi tolli volunt, oblique ferantur, nec recta lumen eueni possint, solus accipiter recta in altum vocat. Humilitatem porro seu defectionem, quod eadem ratione cæteræ animantes non perpendiculari modo, sed velut ex transverso & flexuosè deorsum ferantur, solus accipiter directo ad inferiora viam carpat. Præstantiam, quod cæteris avibus præstare videatur. Sanguinem, quia animal hoc auit nō aquam, sed sanguinem bibere. Victoriam demum, quod cæteras volucres vincere videatur. Quum enim robustioris animantis potentia se videret opprimi, tum sese in ære ita resupinans, ut vingu s quidem sursum, pennas verò ac posteriores partes deorsum versas habeat, quum idem avis, quæ cum eo congregitur, efficere nequeat, ita facile eam in fugam vertit, ac sibi victoriam parat.

De accipitris cultu & Symbolis apud Aegyptios, dico in observationibus.

7. Quomodo animam indicent.

Quin & pro anima ponitur accipiter, iuxta nominis interpretationem. Siquidem Aegyptiis accipiter baieth dicitur, quod nomen si diuideris, animam & cor sonat. Bai enim anima est, eth cor. Cor autem ex Aegyptiorum sententia, animæ ambitus est. Itaque nominis compositio animam cõda-

cordatam notat. Quapropter accipiter ob eam, quam cum anima habet natura-connectionem, a quam omnino non bibit, sed sanguinem, quo & ipsa nutritur anima.

1. COR autem animæ ambitus) De hoc plura in observationibus ad Hierogl. 7.

8. Quo modo Martem ac Venerem.

Martem & Venerem describentes, duas pingunt cornices, ut marem ac foeminam: quoniam animal hoc gemina tolerat ova parere, ex quibus mas & foemina gignantur. Vbi. verò. quo raro tamen accidit, vel duo maclea, vel duo foeminea ova pepererit, males foeminas connubio iuncti numquam ad alteram diuertunt cornicem, ac ne ipsa quidem foemina, quoad vivit, ad alterum marem: sed destituti, soli deinceps semper degunt. Unde & cum un cornici occurrerint homines, augurantur praesagium sub hoc esse viduae vitae, quod scilicet animali viduam agere vitam obitus est fuerint. Proinde in hunc usque diem Graeci ob tantam harum autem concordiam in nuptiis ignorantem verbum illud usurpare solent *ixxoxi*, nimirum *ixxi* cornicem appellantes.

Locus perplexus.

De hoc multa differo ad observationem Hierogl. 8.

9. Quomodo nuptias.

Atque eandem ob causam nuptiis innucentes, duas rursus cornices appendunt.

10. Quo modo unigenam.

Unigenam autem significantes, aut ortum, aut patrem, aut matrem, i. aut virum, Scarabaei pingunt. Ac unigenam quidem, quod per se gignatur hoc animal, utpotè in utero foeminae non prius efformatum ac gestatum: eius enim solius huiusmodi ortus est. Cum mas sobolem procreare viri, bouis

bouis finum nactus, glebulum eiusdem cuius mundus figuræ fingit: quem ubi abortu in occasum auersis pedibus volutarit, ipse rursus, ut orbi per similem figuram edat arque exprimat, in ortum conuertitur. Ipse quidem orbis a Subsolano circumagitur in Africum. At siderum contrarius est cursus, ab Africo ad Subsolanum. Hinc itaque pilam in terra defossam recondit in dies octo & viginti: nam & totidem diebus Luna duodecim zodiaci signa perlustrat, sub qua toto illo tempore permanens animatur scarabæorum genus. Non autem & vicesimo die apertam pilam in aqua coniicit (cum enim diem esse putat, qui & Luna cum Sole congregiatur, & mundi insuper fiat generatio) quæ dum in aqua aperitur, prodeunt animalia, hoc est scarabæi. O cum autem propter iam dictam causam. Patrem, quod ex solo patre ortum habeat scarabæus, Mundum, quod ad mundi figuram eius procreatio ac fœtus accedat. Vtrum denique, quod non sit in eorum genere scœcina, Sunt porro scarabæorum formæ tres: Prima felium specie, ac veluti radis insignita, quam & Soli ob significationem quandam dicunt. Atunt enim fellem marem, iuxta varium solis habitum & cursum, pupillas commutare, ad ortum quidem Solis mare nonnihil extendi, sub meridiem velut rotundas fieri, Sole ad occalum vergente obfusiores obfcurioresque apparere. Quamobrem etiam, quæ apud Heliopolin est Dei, Solis inquam, statua, felis speciem præ se fert. Habet autem & scarabæus omnis digitos triginta, propter triginta mentis ires, quibus Sol orbem suum per singula zodiaci signa cursum peragit. Alterum scarabæorum genus bicornæ est, & taurina specie, quod quum & Lunæ consecratum sit, propterea eum qui inter sidera reatus est taurum, huius deæ elationem esse perhibet Aegyptiorum si n. Tertium unicomæ est,

& suæ

*Vide Plin. l.
11. ca. 28 &
observatio-
nem nostrā
ad hoc Sym-
bolum.*

& suæ peculiaris formæ, quod & Mercurio sacrum esse, ut etiam est ibis avis, existimantur.

I. AUT virum) De annulis scarabæo insignitis ad signum virilitatis dico in observa.

II. Quid, vulturem describentes, indicent.

Cæterum matrem significantes, aut aspectum, aut limitem, aut futurorum cognitionem, aut annum, aut cælum, aut misericordiam, aut Mineruam, aut lunonem, aut drachmas duas, vulturem pingunt. Matrem quidem, quod in hoc animantium genere mas non sit. Sunt porro & alia vulturum genera, quæ ex vento concipiunt quidem, sed quorum oua illic ad esum duntaxat, non item ad fœtum suscipiendum ac formandum sunt accomodata. At eorum vulturum, quorum non est subuentaneus duntaxat & inefficax congressus, oua ad gignendum tollendamque sobolem sunt in primis idonea. Aspectum autem, quod ex omnibus animantibus perspicacissimi visus sit vultur, ut qui oriente quidem Sole in occasum, occidente verò in ortum prospiciat, atque è satis longo intervallo quæ sibi vsui sint, comparet edulia. Limitem, quod cum belli conficiendi tempus irstat, locum, ubi pugna committenda sit, septem ante diebus ad eum accedens præfinit & circumseribat. Præfagium verò, tum ob iam dictam causam, tum etiam quod ad eam exercitus partem sese conuertere soleat, ubi maior sit futura clades, sibi ex cadaueribus alimentum seponens, ac in futurum provide referens. Ergo & præci reges exploratores mittebant, per quos in vtram aciei partem respexissent vultures, cognoscerent, indeque vincendos, atque inter necina strage delendos colligerent. Annum porro, quoniam animal hoc trecentos illos ac sexaginta quinque dies, quibus completur annus, ita distribuit, ut centum quidem ac viginti diebus

præ-

pregnans maneat, toridem pullos enutriet, reli-
quis verò centum ac viginti sui curam gerat, ne-
que vterum ferens, neque alendis addicta liberis,
sed seipsam duntaxat ad aliam parais conceptione-
nem. Quin, autem illos, qui supersunt anni des,
in ventu, ut iam dictum est, compressionem infu-
mit. Misericordem autem, quod quibudam alie-
nissimum fortasse videbitur, præsertim quum hoc
animal cuncta interimat. Sed ut hoc pictura vul-
turis innuerent, eo impulsu sunt, quod centum illis
ac viginti diebus, quibus luos educat, pene au-
quam evolet, sed omnem curam ac sollicitudinem
in illis alendis adhibeat. Quod si eo tempore cibus
non suppetat, quo eos sustentet, proprio execto fe-
more legendum eis exhibet & impertitur sangui-
nem, ut ne cibi penuria atque media conficiantur.
Mineræam ac unonem, quoniam videtur apud
Aegyptios Mineræ quidem superius coram hemis-
phærium occupasse, luno vero inferius. Quin &
vulturum genus, ut iam exposui, foeminas tantum
complectitur. Quam ob causam & cuius foeminei
sexus animanti Aegyptij vulturem, ut in eo sexu
principem ac primarium apponit: ex quo & deam
omnem, ne signatum unamque tamque percurrens,
prelixior sum, * significantes, vulturem pingunt
Aegyptij intemper & matrem innuere volentes, vul-
turem pingunt: est enim inter foemineæ naturæ
ἄρσενος autem hoc est cœlum (neque enim placet
ipsis, masculino genere ἄρσενος dicere), quoniam
horum omnium generatio inde est. Duas denique
drachmas, quod apud Aegyptios id est linea unitas
est. Unitas verò cuiuslibet numeri ortus est atque
principium. Iure igitur duas drachmas ibdicare
volentes, vulturem pingunt, quod generationis
iple sibi a materque ac principium, quemad-
modum & unitas esse videatur.

(Ostendo)

Ostendo hic drachmarum nomen irrepsisse pro
lineis, quod Pierium torsit dubitatione. vide ob-
seruat.

12. Quomodo Vulcanum notent.

At Vulcanum indicantes scarabaeum & vultu-
rem pingunt. Mineruam verò vulturem & scarabaeum. Ipsi enim videntur mundus ex mare ac co-
mina constare. Vulturem autem Mineruæ appin-
gunt, quod hi seu ex dijs apud ipsos mares sunt si-
mul ac forminx.

Non possunt isti congruere, nam quomodo vni,
duo Symbola inter se opposita responderent? Scribe,
Ηφαίστος & γράφοις ἀδελφοί. ἡσχαρβοί, Ἀδινὰν
& ἡσχαί. οἱ γράφοις ἀδελφοί. οἱ. Vulcanum indi-
cantes scarabaeum pingunt, Mineruam verò simul
cum Vulcano, vulturem. & scarabaeum.

13. Quid sidus pingentes, innuant.

Deum mundo inhabitantem significantes, aut
fatum, aut quinarium numerum, sidus pingunt.
Deum quidem, quod Dei providentia victoriam
decernit atque imperat, qua & siderum orbique
vniuersi motus peragitur. Exultant enim sine Deo
nihil prorsus consistere. Fatum autem, quod id
quoque siderum cursu ac dispensatione constitua-
tur. Quinarium verò numerum, quoniam cum
quamplurima atque adeo innumera sint in coelo
sidera, sola ex his quinq., motu suo orbis pulcher-
rimam efficiunt distributionem ac moderamen.

Merceri versio Σεδὺ ἐν κοίμῳ, Deum, pul-
chre ornatum, reposui Deum mundo inhabitan-
tem, Diuinam enim providentiam significat per
vniuersum conmeantem. Quinq., autem illa stella
sunt opinor reliqui planeta, excepto Sole & Luna,
nam stella domine censeari non solent.

14. Quid

14. Quid Cynocephalum pingentes demonstrent.

*Natio pro
nataione
seu urina-
tore in hinc
locum ir-
repperas.*

Lunam demonstrantes, aut terrarum orbem, aut litteras, aut sacri fictum, aut iram, aut nataionem, Cynocephalum pingunt. Lunam quidem, propterea quod animal hoc consensum quandam cum Dei congressu, ex quo & affici soleat, habet. Vbi enim aliquanto tempore Luna cum Sole congregi-ent, expers luminis opacaeque permanet, tum mas quidem Cynocephalus nec quoquam intuetur, nec veseitur: sed gemissio in terram vultu indignabundus, velut Lunæ raptum deplorans, ince-
ret. Fortuna verò præterquam quod nusquam o-
culos contorquet, ipsa quoque eodem quo mas afficitur modo. Ideoque ad hæc vsque tempora in templis, cynocephali nutriuntur, vt ex ipsis coniunctionis Solis & Lunæ tempus cognosci possit. Terrarum autem orbem, quoniam septuaginta duos ferunt iam omnia orbis habitati fuisse regiones: hos porto, si diligenter in templis nutriantur & cu-
rentur, non sicut cætera animalia vno die emori-
untur, sic & ipsos emori: sed ipsorum partem quan-
dam singulis diebus emorien:em ac tabescentem à sacerdotibus humani, reliquo interim corpore in sua natura persistente, idque per septuaginta duos dies: quibus expleus, tum prius interit. Litteras, quia est (apud Aegy, tios) natio quædam & genus cynocephalorum, qui litteras norunt. Quapropter vbi primum in sacram ædem ductus fuerit cynocephalus, tabellam ei sacerdos appo-
nit, vna cum scitreo stilo atque atramento, nimi-
rum vt periculum faciat, sit ne ex eo cynocephalo-
rum genere, qui litterarum gnari sunt, & an lite-
ras pingat. Pingit itaque in ea tabella litteras. Præ-
terea hoc animal Mercurio dicatum est, qui litte-
rarum omnium particeps est. Sacrificium verò,
quod

Quod natura cynocephalus ab esu piscis atque ad-
co panis qui pisce sit intinctus abhorret, sicut &
externi sacerdotes. Adde quod circumcisis gigni-
tur, quam quidem circumcisionem summo curant
ac peragunt studio sacerdotes. Item, quia hoc præ-
ter cætera animantia maximè iracundum est, & ad
indignationem proclive. Natationem porro, quo-
niam cætera quidem animantia frequenti natatio-
ne sordes ac squalorem contrahunt: solum hoc ad
eum quem instituit locum nando peruenit, nec ta-
men ullis à nativo colore transfertur, aut sordibus
inquinatur.

Ἰχθυόκεφαλον ἄρουρ hinc aliquis verterat Panem
ex piscibus. Imo intellige, panem insculpis pisci in-
tinctum. Nam quod ait Clitarchus, Oritas panem
ex piscibus fecisse, hoc perrarum est, nec Aegyptijs
consuetum.

15. Quomodo Luna exortum indicent.

Lunam autem orientem indicare volentes, rur-
sum cynocephalum hoc habitu pingunt, stantem,
manusque in cælum tollentem, ac i. regium in-
signe capite gestantem. Hac autem figura, ad Lu-
næ ortum demonstrandum, depingunt cynoce-
phalum, quod hoc habitu videatur cynocephalus
deæ gratulari, quod ambo, Sol inquam ac Luna,
luminis præcipes sint.

i. REGIUM insigne.) Mercerus vir aliqui eru-
ditus hic abusus est voce τῆ βασιλείου quam pu-
tauit significare regium insigne sed aliud Crus in-
tellexit quod doceo in observationibus.

16. Quomodo æquinoctia duo.

Rursum æquinoctia signati, idem animal,
cynocephalum sedentem pingunt. Duobus enim
anni æquinoctijs, duodecies in die per singulas
b nimi-

nimirum horas urinae reddit, idemque & noctu facit. Quare non immerito suis hydrologijs Aegyptij ocephalum sedentem insculpunt, & cuius menibro aqua defluat: idque propterea, quod duodecim, ut iam dixi, in quas æquinoctij tempore dies ac noctes ex æquo diuiduntur, horas significat. Cæterum ne foramen illud acutè artificiosèque constructum, per quod in horologium aqua profluit & excernitur, aut latius sit, aut rursus arctius (verumque enim magni refert Siquidem latius, cum magna celeritate aquam profundat, non rectè horæ modum ac dimensionem perficit: angustius autem paulatim ac latius quam par sit, aquæ ductum laxat) remedium hoc excogitarunt, ut i. quicquid pilorum est, ad caudam usque abradentes, pro huius crassitudine ferream quandam fistulam in usum iam dictum fabricentur. Hoc autem ipsis visum est non absque ratione quadam, sicut nec in cæteris facere: & quod etiam solus ex omnibus animantibus, æquinoctio duodecies in die per singulas horas adlatrat.

1. QVICQVMPILORUM &c.) Hic locus valdè perplexus est, & malè ab interpretibus intellectus, de quo vide coniecturam nostram in observuat.

17. Quomodo animum siue iram innuant.

Animum autem siue iram volentes signare, Leonem pingunt. Caput enim magnum habet hoc animal, & pupillas quidem ignitas, faciem verò rotundam, & circumquaque radiorum more sparsos pilos instar Solis. Quare & sub solio hori, hoc est Solis, leones supponunt, huius animalis cum Deo similitudinem maximam demonstrantes. Dicitur autem apud eos Sol Horus, eo quod horis præsit.

De hoc
plura in
observatio-
nibus.

18. Quo-

18. *Quomodo robur notent.*

Robur notantes, Leonis anteriora membra pingunt, quod hæc ei ex toto corpore robustissima sint.

19. *Quomodo vigilantem commonstrent.*

Vigilantem autem sedulumque hominem, aut etiam custodem ostendentes, Leonis caput pingunt, quoniam Leo vigilans oculos claudit, eodemque dormit, apertos habet, quod quidem custodiarum atque excubiarum signum est. Quocirca non absque significatione templorum claustris leones qui custodum loco sint, appinxerunt.

Confirmo Syntagm. 2. l. ix. Symb. 13.

20. *Quomodo terribilem ac formidandum.*

Eodem quoque, ut formidabilem notent, signo utitur, quia quum viribus maxime polleat animal hoc, omnibus, qui eum inspexerint, metum iniicit.

21. *Quomodo Nili ascensum & exundationem.*

Nili insuper inundationem significantes, quem Aegypto nomine Nun (quod si interpreteris; nomen sonat) appellant, modo Leonem pingunt, modo tres magnas hydrias, modo verò cælum ac terram aquæ copiam leaturientem. Leonem quidem, quod quum Sol Leonem subit, ampliores Nili sunt inundatione. Quamdiu enim Sol in hoc signo persistit, æpenumerò in duplum ipsius Nili aquæ excresecit. Quare & tubos canalesque sacrorum fontium, * solent ei, qui sacris præsum operibus, Leonis figura fabricari. Quapropter in hodiernum usque diem, dum pro ingenti inundatione preces effundunt, Leonis signo uti solent. Tres autem hydrias, aut cælum & terram quæ aquæ

Soliti sunt
ij qui olim
sacris præ-
erant.

*Pingunt,
hydriam
similem fa-
cientes.*

copiam scaturiat. * nulum persimilem facientes cordi lingua prædito. Cordi quidem, quoniam princeps hæc & potissima apud ipsos habetur totius corporis pars, sicut & Nilus totius Aegypti dux est ac princeps. Linguae autem, quod quum hæc perpetuò in humido esse gaudeat, insuper & ipsam genitricem causamque rerum status appellant. Tres porrò hydrias, nec plures, nec pauciores pingunt, quod triplex ex eorum sententia sit inundationis causa effectrix. Vnam quidam Aegyptiæ terræ ascribunt, quæ ex sese aquam producit. Alteram Oceano, ex quo inundationis tempore aqua in Aegyptum exastuat. Tertia imbris, qui per id tempus quo intumescit Nilus, ad austrinas Aethiopiæ partes contingunt. Quod autem Aegyptus ex sese aquam gignat; inde facile est deprehendere, quod cum in cæteris orbis tractibus hyeme soleant exundare flumina, idque propter imbres copiosos & assiduos, sola Aegyptiorum regio, quoniam totius orbis velut umbilicus est ac media non secus atque in oculo pupilla, æstate sibi inundationes Nili procreat.

De hoc Hieroglyphico dico in observationibus, quod autem ait Nilum ab Aegyptiis *νῶν* appellari, congruentia dicit Hesychio, qui in dictione *νῶν*, ait eam significare *ὑγρὴν, ποταμὸν, & ποταμὸν*. Hic igitur fluvius est Nilus.

22. Quomodo Aegyptum designent.

Aegyptum autem designantes, conflagrantem acertam pingunt, & superne cor, illud innuet, quemadmodum zelotypi cor in perpetuo æstu ac flamma est, sic Aegyptum quia immodicè caler, continenter quæ in se sunt, animate ac procreare:

Aliud cordis Symbolum annotavi ex Philone Syntagm. 2. L. V. Sym. 102.

23. *Quomodo hominem qui è patria peregre
nunquam profectus sit.*

Hominem qui nunquam solo natali relicto, peregrinatus fuerit, significantes, Onocephalum pingunt, quia nec ullam audit hystoriam, neque novit quæ apud extreras gentes fiunt.

24. *Quomodo tutelam ac presidium.*

Præsidium autem ac remedium innuere volentes, duo pingunt hominum capita, unum maris intro aspiciens, alterum foeminae foras. Ita enim nulum dæmonem invadere posse asserunt. Sic enim & sine litteris, duobus inquam capitibus sese ab omni discrimine & insidijs tuentur.

De phylacterijs dico in observationibus.

25. *Quomodo imperfectum adhuc hominem,
rudemq; atq; informem factum
demonstrent.*

Hominem necdum omnibus in utero membris efformatum notantes, ranam pingunt, quod hæc cum ex limo fluminis procreetur, interdum altera quidam sui parte rana, altera terrestris quippiam videatur, adeo ut deficiente flumine, ipsa quoque deficiat.

26. *Quomodo apertum ac patens quip-
piam.*

Patulum autem quippiam significare volentes, leporem pingunt, quod semper apertos habeat oculos hoc animalis genus.

27. *Quomodo sermonem.*

Sermonem in porro designantes, linguam pingunt, & subvenientum oculum: primas quidem sermonis partes linguæ, secundas vero oculis tribuentes. Sic etenim perfecte consiliunt ipsius animi sermones, quum ad eius motus sentiaque accommodantur ac

27. **HORI APOLL. HIEROG:**

variantur: præsertim quum apud Aegyptios animus alter sermo nominetur. Quin & aliter sermonem innuentes, linguam subtusque manum pingunt: linguæ quidem primas in loquendo adscribentes, manui verò, ut quæ linguæ placita exequatur, secundas parteis.

Rectè manum addunt lingua, quid enim prodest $\chi\epsilon\upsilon\sigma\acute{o}\nu\ \lambda\alpha\lambda\acute{o}\upsilon\acute{\nu}\tau\omega\upsilon\ \acute{\alpha}\pi\epsilon\alpha\kappa\tau\omicron\ \lambda\iota\gamma\omicron$ ut loquitur D. Greg. Nazianz. in Iambicis. Odi homines ignava opera Philosophæ sententia Pacuvius.

28. **Quomodo silentium.**

At silentium significantes, numerū. M L. xx & xv. pingunt, qui triennij numerus est, si ex trecentis sexaginta quinque diebus annus constituatur, intra quod tempus nisi loquatur puellus, indicatur eum lingua præpeditum.

29. **Quomodo vocem remotam.**

Vocem remotam volentes significare, quod Aegyptijs vix dicitur, sonitum pingunt aëris, hoc est tonitru, quo nihil quicquam maius aut vehementius resonat.

30. **Quomodo antiquam originem.**

Antiquam originem notantes, papyri fasciculum pingunt, hoc primam ind. antes educationem, cuius sicut & geniturae non facile quis initium inuenerit.

31. **Quomodo gustum.**

Gustum innuentes, oris initium pingunt. Omnis enim gustus eò viqueret: e ur. GASTU n autem perfectum intelligo. Nam ad innuendum gustum imperfectum linguam admotam dentibus pingunt: his enim omnis absoluitur gustus.

32. **Quomodo animam longo hic tempore agentem.**

Animam

Animam, quæ diutissimè in hac vita moram traxerit, aut etiam inundationem commonstrare volentes, Phœnicem auem pingunt. Animam quidem, quod omnium, quæ toto orbe sunt animantium, hoc maximè diuturnæ vitæ est. Inundationem verò, quod velut signum Solis sit phœnix, quod nihil in orbe maius, cum omnia subeat, * omnes scrutetur & disquirat. Atque adeò πολὺς hoc est multus vocitari solet.

πλημύγων Mercerus hic interpretatur inundationem: ex qua certè interpretatione ratio, quæ affertur ab Oro inepta limato saltem lectori videbitur, & ridicula. Nota ex Hesychio πλημύγων duo significare πῦρ ἢ ὕδατ', & πλῆθος. In hoc loco designat multitudinem, non inundationem. Unde manifesta ratio est, cur Phœnix πλῆτος significet, quia Solis Hieroglyphicum est, qui πολὺς nominatur. Posset quidem inundationem significare, sed in alium sensum torquenda esset huius Symbolis ratio.

33. Quomodo eum qui sero tandem è regione peregrina ad suos redeat.

Quin & eum innuentes qui longo tempore peregrinatus, tandem in solum natale remeat, rutilantem phœnicem auem pingunt. Hæc enim in Aegyptum, cum tempus mortis instat, qui: gentesimo demum anno regreditur: ubi si naturæ debitum persolverit, magna solennitate ac ritu funeratur. Quæcumq; enim in cæteris sacris animalibus religiosè observant Aegyptij, ea & phœnici tribui debent. Ferrur siquidem Solem magis apud Aegyptios gaudere, quàm apud cæteras gentes, id eoq; Nilum ipsis ex huius Dei calore inundare, cuius rei paulo ante à nobis ratio reddita est.

De hac Phœnicis atate non consentiunt auctores, mille annos eidem tribuit Nonnus. Septem milia Charemon Aegyptius, ut est apud Ioannem Tzetzem. Trecentos & quadraginta Albertus. Cum Phœnicis vita magni anni fieri conuersionem rara fides est inter auctores (inquit Solinus), quamuis eorum plurimi magnum annum non quingentus & quadraginta quatuor annis constare dicant. Difficile est in re tam fabulosa aliquid certum statuere. Quod autem ait. fertur siquidem Sole, &c. id Aegyptijs non Phœnici tribuendum. Itaque, quod inconcinne hic author dixit, λήγεται καὶ μᾶλλον τῇ ἑλλων ἀνθρώπων ἡλικία χαίρειν ὅπερ Αἰγυπτίων, corrigendum λήγεται καὶ μᾶλλον τῇ ἑλλων ἀνθρώπων ἡλικία χαίρειν Αἰγυπτίων.

34. Quomodo cor pingunt.

Cor uentres u dicat, ibi pingunt, quod quidem animal Mercurio attributum ac dictum est, cordis omnisque rationis præsidii & moderatori. Nam & Ibi per se ipsa magna ex parte cordi adsimilis est, de qua re plurimi apud Aegyptios agitantur sermones.

Mercurio Ibi sacram dicunt, vel quia ex Poëtarum fabulis Mercurius in pugna Gigantum sub Ibis alu latuit, Ouidius Metam. Vel quia (ut ait Aelianus) eius nigra penna cum tacito & nondum enisso sermone possunt comparari. Candida uero prolata sunt orationis typus. Eandem Luna sacram asserunt quot tot diebus ora excludat quot Luna augetur & decrescit. Quam ferro habeat cum corde similitudinem, explicio ex Aeliano Synt.

Synt. 2 l. 8. Symb. 26. vbi quoque ostendo quo consilio Moyses dicatur secum in exercitu Ibides detulisse.

35. *Quomodo eruditionem ac doctrinam.*

Doctrinam autem indicantes, cœcum pingunt rorem fundens, innuentes quod quemadmodum ros decidens, in omnes quidem plantas diffunditur, at eas duntaxat mollit, quæ eius naturæ sunt ut molli possint, cæteras verò quæ suapte natura duræ sunt, non item: sic & doctrina communiter ad omnes pertingit homines, quam quisque felici natus est ingenio, ut rorem accipit, qui verò ingenij facultate destituitur, idem efficere non potest.

Doctrinam per aquam, & rem significatam ostendo quoque Synt. 2. l. 1. 61.

36. *Quomodo Aegyptias litteras.*

Cæterum Aegyptias litteras, aut sacrum scribam, aut finem innuentes, aramentum, cribium & iuncum pingunt. Aegyptias quidem litteras, quod his omnis apud eos scriptura compleatur. Iunco enim, non alia re vlla scribunt. Cribium verò appingunt, quoniam hoc cum primum sit panis conficiendi instrumentum, ex iunco fit. Innuunt itaque, cuiusque victus supererit, cum litterarum studiis animum adiuncturum: cui verò non supererit, alijs operam daturum atibus. Quocirca & apud eos eruditio Sbo vocatur, quæ d nomen si interpretetis, plenum alimentum sonat. Sacrum: utem scribam, quoniam hic vitam n ortemque dignoscit. Nam est apud sacros scribas liber, sacram anibrem appellant, cuius ope iudicium de agrotodecumbente ferunt, sit vitalis, necne id ex agri decubitu, signis quibusdam, perspicientes. Finem denique, quoniam qui litteras didicit, ad tranquillū

vitz portum peruenit, non iam vitz incommodis oberrans aut fluctuans.

Exoivm. Iuncum stylum intelligit, quem Clemens Alexandrinus Stromatum libro sexto hic nominat. Quod autem ait pauperes non studere, contrarium sepe vsuuenit, quod notaui in parabola Achantidis Syntagm. 2. l. 10. Symb. 14.

30. Quomodo sacrum scribam.

Rursum sacrum scribam, aut vatem, aut vespilonem, aut splenem, aut odoratum, aut risum, aut sternutationem, aut magistratum, aut iudicem volentes signare, canem pingunt. Sacrum quidem scribam, quoniam quicumque voluerit, ut par est & absolutissime hoc fungi munere, cum oportet multa meditari, assidueque omnibus canum more allatrare, & ferum esse, nullique gratificari. Vatem autem, quod canis præter cætera animantia defixis in deorum simulacra, non secus ac vates consuevere, intentisq; aspiciat oculis. Sacerorum verò pollinctorem, i. quod & hic nuda & resecta, quibus iusta facit, simulacra cõtēpletur, Splenem, quoniam hunc inter cætera animalia canis leuissimum habet: & siue ei mors, siue rabies acciderit, ex splene id contingit. Enimverò & qui eius funus procurant, ubi morituri sunt, magna ex parte splenetici fiunt. Siquidem graui illo halitu & vapore qui ex inciso dissoltoque cane prouenit, inficiuntur. Odoratum porro, risum ac sternutationem: quoniam qui absolutè splenetici sunt, nec odorari possunt, nec ridere, neque verò sternutare.

1. QVOD & hic nuda & resecta.) *Locus hic perperam ab interprete distortus. Vide in obseru.*

38. Quoniam modo magistratum innuant, aut iudicem.

Magi-

Magistratum verò aut iudicem quum designāt. appingunt cani & regiam vestem, nudā figurā appositam, propterea quod vt canis, quem in modum suprà dixi, in deorum simulacra acutissimis intuetur oculis: sic & magistratus qui & iudex erat, verustioribus temporibus nudum regem spectabat. Ac propterea regiam cani prætexit adijciunt.

Rectè hic animaduertit vir de nost. Soc. eruditus. Vnam copulatiuam & peruertere sensum. Depingenda est vt Regis statua veste ad pedes strata, quam canis custodiat, & restituendum, *περὶ δ' αὖτε, τῷ κυνὶ βασιλικὴν σὺν τῇ παρακαταθήκῃ, & σχῆμα γυμνόν.*

39. Quomodo significant eum, qui sacrum pallium gestat.

Significantes eum, qui sacrum gestat pallium, domus custodem pingunt, quod ab eo templum custodiatur.

Titulus huius Hieroglyphici malè à Mercero intellectus multis erroris ansam dedit. Quid sit *πασφίς* explicio in obs. ad Hierogl. 39 l. 1.

40. Quomodo natalitium sydus, siue eum, qui horarum rationem obseruat, expriment.

Natalitium sydus horarum inspectorem demonstrantes, hominem pingunt horis vefecentem, non quod horas homo comedat (id enim haud quaquam fieri potest) sed quod hominibus cibis suis horis parentur & apponantur.

Ωρὸσκόπος non de natalitio hic fidere intelligendum, vt interpret accepit, sed de sacerdote Aegyptiorum Astrologo, qui *ωρὸσκόπος* nominabatur, vt docui in observationibus.

41. Quo-

41. *Quomodo pudicitiam innuunt.*

Puritatem notantes, ignem & aquam pingunt, quod his elementis omnis lustratio fiat atque expiatio.

Lege Plutarch. q. 1. *ἡ ποταμὸν*, & qua annotavi in observationibus.

42. *Quemadmodum latenter rem nefandam atque abominandam indicent.*

Nefarium autem innuentes, aut etiam abominationem, piscem pingunt, quod horum etiam qui in sacris versantur, horreant atque execrentur. Est enim eius naturæ piscis omnis, ut quæ offenderit exhauriat, inq; suum ipse genus scruat.

43. *Quomodo os pingunt.*

Os significantes, serpentem pingunt, quoniam serpens nullo alio membro valet, nisi ore.

44. *Quomodo fortem simul & temperantem.*

Fortitudinem cum temperantia coniunctam innuentes, taurum integra corporis constitutione præditum pingunt. *

45. *Quomodo auditum.*

Auditum demonstrantes, tauri auriculam pingunt. Audit enim vel ex longissimo intervallo taurus.

46. *Quomodo innuunt immunditiam.*

Porro impurum scelestumq; notantes animum * coturnicem pingunt: quoniam ad ortum accedente Luna, intentis in deam oculis intuens, vociferatur, non ei benedicens, nec fausta acclamatione gratulationeue prosequens. Cuius rei argumentum est aperissimum, quod an. erroribus erubribus terram effodiens suas ipsius pupillas humi velut pingēs defigit, quasi indignabunda, inuitaq;

Origem.

deæ ortum aspiciens. Idem quoque in exortu Dei.
Solis inquam efficit. Quapropter antiqui reges,
quum sibi ortum nunciaret horatum obseruator,
huic insidentes animali per medium ipsum velut
Gnomones quosdam, ortus rationem ac tempus
accuratè certoque cognoscebant: Quare & sacer-
dotes vnâ hanc inter volucres * non signatam
comedunt, quod similitatem quandam cum dea
exercere videatur. Etenim quemcumq; in deser-
to locum aquis scatentem nactus fuerit, postea
quam biberit, labris turbat, lutumque aquæ com-
miscet, ac pedibus in eam puluerem coniecit, idq;
vt nulli alij animanti aqua sit ad potum idonea.
Adco praua atque infesta putatur * coturnicis na-
tura. Nam ne hoc quidem officium deæ præstat.
quum ipsa omnia quæ toto orbe sunt vtilia gigaat,
augeat, ac vegetet.

Fort. absq;
iugulatio-
ne.

Oryzi.

Insunt huic Hieroglyphico ambages, de quibus
vide in obseruationib. ad Symb. 46. l. I.

47. Quomodo subuersionem atque inte-
ritum.

Interitum significantes murem pingunt. Hic
enim omnia corrodens inquinat, & inutilia facit.
Eodem verò & signo vtuntur, vt iudicium desi-
gnent. Multis siquidem varijsque apposis pan-
ibus, mus purissimum atque optimum delectu ha-
bitu rodit. Propterea & pistorum iudicium ex
muribus sumitur.

48. Quomodo impudentiam.

Impudentiam notantes, mulem pingunt,
quod hæc etsi crebrius abacta, nihilo minus ac-
cedat.

49. Quomodo cognitionem pingunt.

Cognitionem pingentes, formicam pingunt.
Si quid enim homo tuto occultarit, hæc cognoscit.
Neque

Neq. hoc solum nomine, sed & quod præter cætera animantia sibi in hyemem cibos congerens, non aberrat à loco ubi condidit, sed absque vlllo errore ad ipsum peruenit.

50. *Quomodo filium pingunt.*

Filium volentes significare, vulpanferem pingunt. Hoc enim animal maximè amans est liberorum. Si quando enim ipsum venator simul cū parvulis persequatur, & pater & mater ultro se venatoribus dedunt, ut seruentur parvuli. Quam ob causam Aegyptijs placuit hoc animal colere.

Vulpanfer est de Anserum genere. Vocatur autem *χλωαὶώνη* *quod in anserina specie vulpis habeat calliditatem, pullos suos (inquit) Aelianus amat impensius, eandemq. operam quam perdisce in ijs evendis ponit. Nam venatorem sese ingerendo eludit, donec renelli dilabantur.*

51. *Quomodo amentem.*

Pelicanum autem pingentes, amentem simul ac imprudentem significant. Quum enim cæterarum volucrum more possit in locis editioribus ova reponere, id non facit: quin potius defossa terra, illic pullos collocat. Quod ubi deprehenderint homines, locum illum arido bouis stercore circumlinunt, cui & ignem subijciunt. Pelicanus autem conspecto fumo, dum pennis suis ignem vult extinguere, contra potius earum agitatione accendit. Quo quum conflagrent eius alæ, facile ab aucupibus capitur. Quam ob causam non consentaneum existimarunt eo vesci sacerdotes, quum omnino pro liberis in discrimina sese conijciat. Vulgus tamen Aegyptiorum eo vescitur, ut qui eum dicat non iudicio ac prudentia quadam, ut vulpanferes, sed *benevolentia quadam certamen hoc suscipere.

Amentia.

Attigi

Attigi etiam Syntagm. 2. l. 3. Symb. 5.

52. Quomodo gratum indicent animum.

Gratum indicantes animum, Cucupham pingunt, propterea quod solum hoc ex mutis animalibus, posteaquam à genitoribus educatum fuerit, iisdem senio confectis parem refert gratiam. Quo enim loco ab eis nutrita est, eodem nidum ipsis extruit, pennis eorum euulsis, cibumque subministrat, donec renatis plumis, parentes sibi ipsi opem ferre queant. Quare & diuinorum sceptrorum cucupha insigne atq. ornamentum apud eos esse solet.

Κίρκου Φαί, Kiranides l. 1. c. 70. putat esse v-pupam, quod autem Parentum dicitur plumas vellere, intellige plumas desuvas, quas ipsi sua sponte exuunt.

53. Quomodo iniustum & ingratum.

Iniustum vero atque ingratum, geminos equi fluuialis vngues deorsum vergentes pingunt. Hic enim quum ad ætatis florem peruenerit, cum patre pugnans periculum facit, an præpolleat. Et si quidem pater cesserit, locum ei assignans, ipse cum sua ipsius matre connubium contrahit, & cum sinu viuit. Quod si non sinat pater cum matre iungit ipsum quum fortior sit ac robustior, interimit. Ceterum ideo geminos eius vngues deorsum maxime in flexor pingunt; ut qui hoc vident homines, huiusque causam intelligunt ad beneficentiam procliuiores sint.

54. Quomodo ingratum bene de se meritos.

Ingratum atq. iniustum ijs à quibus beneficio affectus est significantes, columbam pingunt. Mas enim ubi robustior euaserit, ex consortio matris patrem expellit, itaque ei connubio iungitur. Pyrum autem hoc animal esse videntur. Siquidem cum

cum aëris constitutio pestilens est, omniaq; tum animata tum inanimata, ea afficiuntur; quotquot hoc vno vescuntur animali, ab hac luce seruantur immunes. Ideoque eo tempore Regi in cibo sumendo nihil aliud præter columbas apponitur, idemque ijs qui quod dijs ministrent, puri castique permanent. Traditur & hoc animal felle ca-
tere.

55. *Quomodo id quod fieri non potest.*

Quod fieri nequeat, pedes hominis in aqua obambulantes pingunt. Atq; aliter idem significare volentes, hominem absq; capite gradientem pingunt: quorum vtrumque quum ex eorum numero sit quæ fieri non possunt; meritò, ad hoc innuendum sumpta sunt.

56. *Quomodo regem pessimum.*

Regem autem pessimum significantes, anguem pingunt in orbis figuram, cuius caudam ori admovent, nomen verò regis in media reuolutione scribunt, obscurè innuentes se regem pingere orbi imperitantem. Porro angui apud Aegyptios nomen est Meisi.

Si rectè expendatur Hieroglyphicum nomen *μάχις* sensui repugnat. Itaque Pierius legit *μάχις*, mallem tamen *Κράτις*, cum potentissimum regem designari dicat, qui vniuerso terrarum orbi imperaret.

57. *Quomodo regem custodem.*

Aliter quoque regem custodem signantes, anguem quidem vigilantem pingunt, sed pro regis nomine custodem adnectunt. Hic enim totius orbis custos est Itaque regem assidue vigilantem esse oportere.

58. *Quomodo mundi notent dominum.*

Rursum regem orbis moderatorem existimantes,
& in-

& indicantes, ipsum quidem anguem pingunt, sed in eius medio magnam domum effingunt ac representant: nec sane absque ratione. Regia enim domus, quæ ab eo regitur * in mundo est.

59. Quomodo populum regi morigerum.

Populum regis iussis obsequentem innuentes, apem pingunt. Solæ enim hæ ex omni animalium genere regem habent, quem reliqua apum multitudo sequatur, cuique non secus ac vulgus regi obtemperet. Innuunt autem obscure, tum ex mellis insigni utilitate, tum ex vi, quam in aculeo habet hoc animal, vtilem simul ac potentem esse ad res gerendas regem.

60. Quomodo regem parti orbis imperantem.

Regem autem non toti terrarum orbi, sed parti dumtaxat imperantem volentes significare, anguem dimidiatum pingunt: regem quidem per ipsum animal, non toti verò orbi imperantem, ex eo quod dimidiatus sit, designantes.

61. Quomodo latè rerum potientem.

Omnium autem moderatorem ex eiusdem animalis perfectione significant, rursùm integrum pingentes anguem. Sic & apud eos spiritus est, qui per vniuersum orbem permeat.

62. Quomodo fullonem.

Fullonem indicantes, geminos hominis pedes in aqua pingunt, id quod ex Mercurij similitudine indicant.

63. Quomodo mensem.

Mensem autem exprimentes, Lunæ figuram eodem qui supra expositus est, habitu pingunt, complectentem octo & viginti dies æquinoctiales dumtaxat, die ex viginti quatuor horis constituto, qui-

bus & exoritur in nostro apparens hemispherio. reliquis verò duobus in occasu est.

64. *Quomodo rapacem, secundum, aut furentem.*

Cæterum rapacem, secundum, aut insanum volentes innuere, crocodilum pingunt, quod secundum maximè sit hoc animal, multosque liberos procreet, insuper & crebro in furorem agatur. Vbi enim ab expetita præda exciderit; indignabundus in se ipse furit.

65. *Quomodo ortum.*

Ortum ostendentes, geminos crocodili oculos pingunt, quoniam oculi huic animali velut ex profundo emergunt.

66. *Quomodo occasum.*

At occasum signantes, Crocodilum inflexum ac cernuum pingunt. Ad partum enim facilè, & maximè proclive est hoc animal.

Quid facit hæc αἰπόλιον quod Mercerus vertit ad partum facile & maxime proclive. At Trebatius, Est hoc animal rotundum, & promiscue parit. Nuga: lege αἰπόλιον ἢ κατὰ Φεῖς τὸ ζῷον, suapte natura cernuum & inflexum animal, quo nihil ad sensum accommodatius.

67. *Quomodo tenebras adumbrent.*

Porro tenebras significantes, Crocodili caudam pingunt. Neque enim aliter ad exitium & interceptionem perducit crocodilus quodcumque apprehenderit animal, nisi cauda prius casum, inualidum reddiderit. Namque in hac corporis parte præcipua est crocodili vis ac robur. Cæterum quum quamplurima alia in crocodilorum natura signa comperiantur, hæc quæ in primum librum conferre visum est, nunc satis erunt.

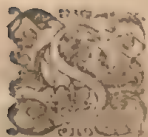
HORI APOLLINIS

NILIACI, DE SACRARVM

APVD AEGYPTIOS IN.

sculptarum litterarum in-
terpretatione.

LIBER SECVNDVS.

ECVND O autem volumine reli-
quorum tibi veram idoneamq; in-
medium afferam rationem: quæ &
quum ex alijs exemplaribus ne-
quaquam sint exposita: necessariò
subiungenda censui.

1. Quid stellam pingentes, innuant.

Depicta ægyptijs stella hanc Deum significat,
nunc noctem, nunc verò tempus, interdum etiam
hominis masculi animam.

2. Quid aquila pullum.

Et aquilæ pulus masculum, & orbiculatum
quippiam indicat.

Vide in observationibus.

3. Quid geminos pedes iunctos ac stantes.

Gemini pedes simul compacti ac iuncti, Solis
cursum quum in solstitio est hyberno siue in bru-
ma significant.

Vide ad observationem Hierogl. 3. l. 2.

4. Quid hominis cor saucibus appensum.

Hominis cor saucibus appensum, boni viri os
designat.

De hac cordis significatione dico ad Hierogl. 7.
lib. 1.

5. Quomodo belli aciem, ac frontem exercitus ad prælium instructi.

Belli aciem indicant, hominis depictæ manus,
altera scutum, altera verò arcum tenens.

6. Quid digitum.

Homini stomachus dicitur digitus.

Stomachus hic propriè est ventriculi orificium
superius, seu fistula per quam cibus in fundum de-
labitur.

7. Quomodo morbum significant.

FOES autem anemonas, morbum hominis si-
gnificant.

In eodem genere Symboli Astrampsychus ponit
luctum. Ο δακτος εστιν σωματων δολος νό-
σος Nonnulli anemonas morborum Symbolum ef-
se dicunt, quòd colligantur, tertianis quartanisq;
remedio.

8. Quomodo lumbum hominis.

Lumbum aut statum constitutionemq; hominis
volentes notare, os spinae dorso pingimus.

9. Quomodo permanens aliquid & tutum significant.

Coturnicis os pictum, stabile ac tutum quippiã
indicat, quod difficile huus animalis os afficiatur
ac patiatur quicquam.

10. Quomodo concordiam.

Duo homines magistratus ornati insignibus
concordiam innuunt.

Inde ἀξιωματικοὶ publica dignitate fungen-
tes, quo verbo etiam vsus Guilielmus Bibliotheca-
rius in Hadriano II. eum cum Pontificali pallio
impositum precedentibus Axiomatibus, & subse-
quente reliqua turba in urbem redire patriarchi-
umq; subire conspexeram.

11. Quo-

11. *Quomodo turbam ac tumultum.*

Armatus homo sagittasque iaculans, tumultum significat.

12. *Quomodo dimensionem.*

Hominis digitus dimensionem notat.

13. *Quomodo desponsatam mulierem.*

* Del. onlatam mulierem volentes ostendere. *Pregnantem m. f.* solis circulum, simul cum stella & pso disco solis bipartito pingunt.

14. *Quomodo ventum.*

Accipiter or tuus in sublimē tendens, ventos ostendit. Item & aliter: Accipiter expansas in aëre alas habens, ventum, qui alas quasdam habere videtur, significat.

15. *Quomodo ignem.*

Fumus in cœlum ascendens, ignem indicat.

Sic lusit Symposius in fumum. Et qui me genuit sine me non nascitur ipse.

16. *Quomodo opus.*

Masculi (bouis) et in pictum, opus notat.

Masculorum cornua maiora sunt & turtuosiora, feminarum viniora & minus flexa.

17. *Quomodo pœnam.*

At fœminæ cornu depictam, * pœnam ostendit. *Laborem.*

18. *Quomodo impietatem.*

Imago umbilico tenus cum gladio depicta impietatem innuit.

19. *Quomodo horam.*

Hippotamus depictus horam significat.

Per *ὥραν* ver intelligendum docco in observationibus.

20. *Quomodo longauum ac diuturnum.*

Ceruo quodammodo cornua renascuntur. Is depictus longissimam vitam significat.

21. *Quomodo auersionem.*

Lupus aut canis auertus, auersionem monstrat.

22. *Quomodo futurum opus.*

Auris per eam futurum opus significat.

Quia scilicet audire oportet, & de rebus gerendis documenta à prudentibus viris accipere, antequam te ad opus accingas. Vel certe per aurem auditores tantum sapientia, non ὁρατήρας ἐργῶν significat. Quod si manum addas auri, tum demum res erit cumulata.

23. *Quomodo percussorem aut sanguinem.*

Crocodili velpa per aeternam volans, aut crocodili noxium sanguinem aut caedem designat.

Σφρξ scribendum sine γ pro quo σφίκα habet corona pretiosa liber Graecus.

24. *Quomodo mortem.*

Nycticorax mortem significat quemadmodum enim hic de repente pullos (cornicum) noctu, i.e. & mors homines nec opinantes inuadit atque opprimit.

Habes hac de re in anthologia lepidum Epigr.

Νυκτιγόραξ ἀδὲ Νανοτιφορον ἀλλ' ὅταν ἀδὲ
Δημόφιλος, Διάσκει' αὐτὸς ὁ Νυκτιγόραξ.

25. *Quomodo vetustissimum.*

Sermones & tota, aut signatus liber, vetustissimum indicant.

26. *Quomodo obsidionem.*

Scala obsidionem, quod inaequalis sit atque accliuus.

Hoc est ex
corrupto
Crocodili
sanguine
procreata.

Κλίμαξ (inquit) Suidas κοινῶς σκαλά. Significat etiam scopulum sub aquis latentem apud Tretzen Chil. 7. & nauale apud Moschopulum ad Iliad. l. i.

27. Quomodo inexpertum, musam, aut fatum.

Littere septem duobus inclatae digitis, mutam, inexpertum, aut fatum significant.

Parum accurate hoc Philippus expressit, cum nullam rationem subiciat nec quos digitos quasue litteras intelligat designet, itaq; vix coniectura ansam reliquit.

28. Quid linea significet super alteram inflexa.

Recta linea simul cum altera asperne inflexa, decem planas lineas indicat.

Hoc & huiusmodi signa, sunt ex hominum impositione leuissimo plerumq; fundamento, haud dissimilia us que Nicolaus Smyrnaeus Astabasidas collegit de signis numerorum.

29. Quid innuunt, hirundinem pingentes.

Omnes parentum opes filijs relictas volentes innuere hirundinem pingunt. Illa enim iam mortis proxima, tuto seipsam volutat, & pulis l. tebras comparat.

Diserte S. Ambrosius l. 5. Hex. c. 17. Hirundo minuscula corpore sed egregie pio sublimis affectu, imitiga rerum omnium pretiosiores auro nidos fruit, &c.

30. Quid nigram columbam.

Mulierem viduam, iue ad moitem vsque in eo permansit vitae statu, volentes significare, nigram pingunt columbam. Haec enim quamdiu vidua est, alteri viro non iungitur.

31. *Quid ichneumonem.*

Hominem inualidum, & qui sibi per se ipse opem ferre nequeat, sed aliorum se tueatur auxilio, volentes monstrare, ichneumonem pingunt. Hic enim conspicatus serpentem, non protinus in eum irruit, sed vocatis prius clamore alijs, tum demum ei resistit.

Aliam in propulsando hoste ichneumonis industriam doceo ex Aeliano Synt. 2. l. 6. Symb. 16.

32. *Quid notent, organum in sacris insculptentes.*

Formicarum absentiam ac discessum volentes significare, organum inter sacras scripturas pingunt. Hoc siquidem eo in loco conditum, unde formicæ prodeunt, eas fugat.

De Organo legendus Plinius l. 20. c. 17.

33. *Quid scorpionum & crocodilum.*

Inimicum cum pari congregientem inimico, indicare volentes, scorpionum & crocodilum pingunt. utique enim alteri mutuum affert exitum. Sin verò victorem alterum, quique inimicum sustulerit, innuant, aut crocodilum pingunt, aut scorpionum: siquidem celeriter sustulerit, crocodilum: silente, scorpionum, ob eius difficilem tardumque motum.

De hoc odio scorpionum & crocodili attingi quoque nonnihil Synt. 2. l. 5. Symb. 28.

34. *Quid mustelam.*

Vbi mulierem, quæ viri præstet opera, volunt exprimere, mustelam pingunt.

35. *Quid porcum.*

Volentes perditum hominem monstrare, porcum pingunt: quod eiusmodi sit porci natura.

Aegyptijs igitur, Iudais, & Persis execrationi fuit,

fuit, contra Samijs honori, qui suem pro tutela
 Nauium sumpserunt, Τα Σάμια πλοῖα Συὸς
 τόπον ἔχον· τὰς πειράταις. Hesychius. Inde
 explicatur obscurum prouerbiū, quod est in stro-
 matco. Ναὶς δὲ τις ὠκύπορος· σαμὴν υἱὸς εἶδ'·
 ἔχουτα.

36. Quomodo immodicam iram.

Quod si immoderatam iracundiam, ex qua, qui
 ea est commotus, febrem contraxerit, Leonem pin-
 gunt proprios catulos cauda flagellantem. Leonem
 quidem ob iracundiam, catulos verò cauda caesos,
 quod catulorum ossa, si inter se colliduntur, ignem
 emittunt.

Ἦς ἐκστίζειν Mercerus dicit esse ἐκ σοῦς ἐκ-
 βάλλειν, sed hoc sine illo testimonio. Lege potius
 ἐκστίζειν, quod est etiam flagellare.

37. Quomodo senem Musicum.

Senem musicum volentes demonstrare, cyg-
 num pingunt: quod hic senescens suauissimum ce-
 dat concentum.

Κύβιν· δὲ θανάτῳ ἐμμελὲς φθόγγος πλῆρες.
 Καὶ τὸ τελευτῆς διέδεται τὸν χυόνον (inquit) Sa-
 piens Phile.

38. Quid significant, cæcum scarabæum
 pingentes.

Hominem, qui ex solaribus radijs contracta fe-
 bri perierit, norantes, cæcum pingunt Scarabæum,
 ut qui splendore solis exæcatus intereat.

39. Quid Mulam.

Sterilem volentes indicare mulierem, mulam
 pingunt. Hæc enim natura sterilis est.

40. Quomodo mulierem, quæ infantes sæ-
 minas peperit.

Mulierem feminas primum infantes enixam significantes, taurum sin. itrorum ipectantem pingunt Mares verò rursus taurum dextrorsum.

Sinistra enim deterioris est Symbolum. Har-
menopolus de Sectis, Sabbatianorum hereticorum
meminit, qui sinistram adeò detestabantur, ut hac
quicquam prehendere piaculum ducerent, unde
Ἀρισεροὶ hoc est sinistri sunt nominati. Ἀρισεροὶ
καλοῦνται ὅτι τὴν ἀριστερὰν εἰσι βδελυσσόμενοι
χεῖρας. Ad id autem Symbolum facit quod ait
Physiologus De Gallina. Oua è quibus mares nas-
centur, Gallina gerit in parte ventris dextra: è qui-
bus femina in sinistra.

41. Quomodo vespas.

Vespas designantes, cadaueri equi pingunt. Ex
eo enim mulier procreantur vespæ.

42. Quomodo mulierem abortientem.

Abortientem mulierem signantes, equam quæ
lupum conculcet, pingunt. Non solum enim si lu-
pum calcarit, abortum facit equa, sed & si lupi
calcarit vestigium, abortit protinus.

Hoc ad Σωπαδείας referendum de quibus
multa passim exempla. Sapiens Phile, ἵππον δὲ
ταχὺν ἰχθυὸς ἀμβλύνει λύκοι. Καὶ δι΄ ἔργον
ὁξύπνου τοῦ κυρτοῦ πύπου σφέθει.

43. Quomodo hominem, qui sese responso ab oraculo accepto sanarit.

Hominem, qui se ipse ex oraculo pristinae sani-
tati restituerit, volentes innuere, palumbum pin-
gunt lauri folium tenentem. Hi enim ubi morbo
laborat, lauri folium in nidum suum in-ferens con-
ualdeicit.

Laurus

Laurus enim praestantissimum censebatur aduersus morbos & maleficia phylacterium, Zenobius centur. 3. Prouerb. 12. Ἀλλ' ἔφ' ἔτι ἀχρὶ ἡ δα-
Φυρ, vnde ΔαΦνίω Φορτὴ τὰν τοιῶν. Lauream vngam gestat, de eo dici solet, qui est aduersus infidias munitus.

44. Quomodo culicum copiam.

Excitcentem & aduentantem culicum copiam exprimere cupientes, vermes pingunt. Siqu dem ex his gignuntur culices.

45. Quomodo hominem, qui cum ex se biliosus non sit, ab altero tamen bile commoueat.

Hominem, qui suapte natura bile careat, sed eam ab altero suscipiat, notantes, eum umbam pingunt dorso erecto: illic enim bilem habet.

Sic Achamis Ceruis fel contineri in cauda creditur Aristot. 2. hist. anim. 15.

6. Quomodo hominem, qui tuto urbem incolat.

Vt hominem significet, qui tuto urbem habitat, aquilam pingunt, quæ lapidem gesserit. Hæc enim e mari vel terra sublatum lapidem in suum infert nidum, quo tutior sit ac firmior.

De hoc lapide dico, & applico Synt. 2.

47. Quomodo inferiorem debilioremq; hominem, quem alius persequatur.

Debiliorem hominem, quem validior ac potentior inieciatur, volentes designare, otidem & equum pingunt, Hæc enim equo compecto protinus auolat.

Otus avis Tarda de qua Plin. lib. 10. c. 23. Saltans capitur vnde Χαυρίς η, κεν δόξοις ὠνις ἐκάλω. Aelius Dionys. apud Eustatium.

48. Quo-

48. *Quomodo eum, qui ad proprium patronum confugiens nullum tamen ab eo sentit auxilium.*

Hominem, qui ad proprium patronum confugiat, nec eius subleuetur auxilio, monstrare cupientes, passerem & noctuam pingunt. Hic enim dum aucupum venatione petitur, ad noctuam accurrit, à qua mox opprimitur.

Γάτρων & nomen recentioribus Græcis usurpatum ut apud Latinos. Scholiast. Eurip. Γάτρων ἐλευθερώσας τὸν ἀργυρώντην, Hesychius putat quoq; centum primos Romuli Senatores γάτρωνδας nominatos.

49. *Quomodo hominem, qui quum viribus non valeat, temerè tamen aliquid suscipit, atq; audacius se gerit.*

Imbecillum nomen latruentem tamen & audacius aliquid molientem, cum monstrare voluerint, vespertilionem pingunt. Hæc enim etsi alas non habet, volare tamen conatur.

Neque enim habet pennas ad morem ceterarum avium.

50. *Quomodo lactantem mulierem, optimeq; nutrientem.*

Mulierem lactantem ac benè nutrientem ubi pictura exprimere volebant, turturem pingebant. Sola enim inter omnes volucres, hæc dentes ac mammas habet.

Græcis hic Merceri hallucinatio, & ubi turtures visi cum mammis & dentibus? Omnino vel nomen Τερψών positum est pro vespertilione, quod unum inter volatilia propriè dicitur Τερψείν, ut
author

author est Iulius Pollux, vel Turturis & vesper-
tilionis Symbola sibi inuicem proxima, in hac i-
magine ita fuerunt confusa vt Τεργυρὶ ἀντίοικ-
τι, 35. poneretur. Soli enim inter volatilia ve-
spertilionis dentes, & mamma tribuuntur ab au-
ctoribus.

51. Quomodo hominem qui tripudio capiatur
ac demulceatur.

Hominem saltatione tibiarumque cantu gau-
dentem notantes, turturem pingunt. Hæc liquidem
tibia ac saltatione capitur.

52. Quomodo sacris initiatum hominem.

Rebus sacris ceremoniisque addictum signifi-
cantes, cicadam pingunt. Hæc enim non ore, sed
dorso resonans, pulcherrimum edat dulcissimumque
concentum.

Vox πλετὴ non pro mysta sed pro initiatione
& sacra ceremonia usurpanda. Caterum de ci-
cada habes etiam illud Anacreontis σχεδὸν ἐὶ θε-
οῖς ὄμοι.

53. Quomodo seorsum agentem regem, nec
subiectorum lapsibus veniam
dantem.

Regem qui solitudine gaudeat, quique errata
non condonet, si velint significare, aquilam pin-
gunt. Hæc enim delictis in locis nidum sibi con-
struit, sublimiusque cæteris volucris volat.

54. Quomodo diuturnam rerum instau-
rationem.

Instaurationem autem diuturnam, & quæ post
mult. fiat sæcula, volentes indicare, phoenixem a-
nem pingunt. Hic enim deus nascitur, totum vi-
cissitudo fit & innouatio. Gignitur autem huic in
modum:

modum iam iam moriturus phoenix in terram se-
 se tum mo impetu proiecit, vnde & vulnus accipit.
 Ex sanie verò (vulneris) defluente alius gignitur,
 qui simul ac pennæ ei natæ sunt, cum patre Helio-
 poim, quæ in Aegypto est, proficiscitur: quo quum
 peruenierit, pater ibic, simul ac Sol ortus est, mori-
 tur: post cuius mortem pullus in suam redit pa-
 triam. At phoenixem hunc vna functum Aegyptij
 sacerdotes sepulturæ mandant.

*Hic nouam instaurationis Phœnicis rationem
 affert, de qua in observationibus.*

55. *Quomodo patris amantem.*

Patris studiolum hominem innuentes, cico-
 niam pingunt. Hæc enim à parentibus enutrita
 nunquam ab ipsis seiangitur, sed ad extremum
 usque senium vna permanet, pietatem ipsis obser-
 uantiamque reperiens.

56. *Quomodo liberos matribus insidiantes.*

Liberos matri insidiantes ut demonstrant, vi-
 peram pingunt. Nam hæc non iuxta ceterorum in-
 animantium naturam in lucem editur, sed ex clo-
 diruptoque matris prodit vtero.

57. *Quomodo hominem, qui ab accusatore
 conuicijs affectus, morbum inde
 contraxerit.*

Hominem, qui ex accusatore conuicijs affectus
 in ægitudinem inciderit, significare cupientes,
 basiliscum pingunt. Hæc enim propius accedentes
 afflatu suo perimit.

*Quum ipse percussio balitu se necat ad specu-
 lum. Ostendo ex Aeliano Symb. Syntagm. 2.*

58. *Quomodo hominem, qui igne vratur.*

Hominem, qui igne comburatur dum signifi-
 cant, Salamandram pingunt. Hæc enim vitroque
 capite interimit.

Miratur Gesnerus vir multa lectionis Salmandras hic dici bicipites, & merito, plagam vidie non tamen sanauit. Existimarim ego sic legendum αὐτὴ γὰρ ἐκαστὴ τῇ κεφαλῇ ἀναρᾷ. Ignem utrimque, hoc est ab utroq; latere cingentem extinguunt, & id capite à quo maxime frigidus humor instillatur quo scholiastres Nicandri ignem extingui voluit. Porro quando audis hominem πυρὶ καὶ ὀφθαλμοῖς exhiberi per Salmandram, intellige flammis obsessum, non consumptum.

59. Quomodo cecum hominem.

Cecum significantes, talpam pingunt, qui neq; oculos habet, neque omnino videt.

60. Quomodo hominem qui domi sese continet.

Hominem, qui domo non exeat significantes, formicam simulq; pennas vespertilionis pingunt. Huius enim pennas ad fornicarum nidos adnotis, nulla ex ipsis egreditur.

61. Quomodo hominem, qui sibi ipse damni ac perniciiei autor sit.

Eum qui proprio, & a se illato damno lædatur, volentes signare, castorem pingunt. Hic enim quum se venatione peti videt, proprios testes cunctos in prædam obijcit.

Οὐχ οὐκ καὶ σοὶ ὄνυμα ἴσῃ καὶ ὁρῶν ἐνδο-
ξον καὶ πολὺ χερσὶ Φάρμακον. De hac tamen
absuptione disceptant auctores, quos vide apud
Gesnerum.

62. Quomodo hominem, qui sibi inuiso filio hereditatem reliquerit.

Hominem cuius bonis inuisus filius successerit, innuente, simium pingunt, retroq; paruum alterum. Is enim quum geminos pariat, ex his alterum
supra

supra modum diligit, alterum edit. Quem autem diligit, ante se assidue gestans, suffocat. At quem odit, retro habet, & deinceps educat.

Hæc φιλοσοφία maximè est circa recentem prolem τὰς πιδύκους καὶ φασίν, ἐπαδὲν τέκοντι ὥσπερ ἀγάλμασιν ἐνατινίσαι τοῖς βερίφισιν ἀγάδοντας τὸ κάλλος. Synesius ep. 1.

63. Quomodo hominem lapsus suos regentem.

Cum notare eum volunt, qui delicta aut errata sua occulter, sicut im meientem pingunt. Hic enim meiens urinam occulit.

Annotavi simile in Aue δικαία, lib. 10.

64. Quomodo eum, qui auditu magis valeat.

Eum qui acutius audiat volentes innuere, capram pingunt, quæ & naribus, & auribus respirat atque audit.

Παρθενία μυχτῆρες. Anonymus lib. de nuptijs Thefi.

65. Quomodo instabilem.

Instabilem quempram, neque in eodem persistentem statu, sed modo, robustum & audacem, modo vero imbecillum ac timidum volentes designare, hyenam pingunt. Hæc enim nonnulli quam mas est, nonnumquam femina.

Confutat hanc Ori & cæterorum de hyena sententiam Clemens Alexand. ut docui Syntag. 2.

66. Quomodo eum, qui ab inferioribus victus sit.

Eum, qui inferiori & invalidiori cesserit, quum innuere volunt, geminas pelles pingunt, hyenæ
ynam

ynam, alteram pardi, hæc enim si simul iungantur; pardi quidem pellis pilos abiecit, altera non item.

Attigietiam Syntagm. 2.

67. *Quomodo hominem inimico superiorem, vel inferiore.*

Eum qui inimico superior euaserit, monstrantes, hyænam ad dextram verlam pingunt: rursus eandem sinistrorsum, victum indicantes. Hæc enim quum ab aduersario inuaditur, si ad dextram deflexerit, insequentem interimit: si ad sinistram, ab eodem perimitur.

68. *Quomodo eum, qui intrepidè oblatas sibi pertulerit calamitates.*

Eum qui ad extremum usque vitæ spiritum omnes, in quas incidit calamitates, æquo & constanti superatit animo, si velint monstrare, pellem pingunt hyana. Hæc enim succinctus quis, etsi per medios hostes feratur, intrepidus illæsusque præteribit.

Attigietiam l. 5. Symb.

69. *Quomodo hominem ab hostibus oppressum.*

Circumuentum oppressumque ab hostibus, & qui minimo damno sese à discrimine exemerit, indicare volentes, lupum pingunt, amissa extrema cauda Hic enim à venatoribus indagandus, pilos extremamque caudam rescocat.

70. *Quomodo hominem ea timentem, qua sibi ex improviso, occultaq, quadam ratione contingunt.*

Eum qui discrimina timeat, sibi ex insperato occultoque obiecta, cum monstrare voluerint, lupum ac lapidem pingunt. Hic enim neque sibi à ferro neque à virga, sed à lapide dumtaxat timeret.

Nimirum: si quis in eum lapidem coniecerit, con-
sternatum illico deprehendet: & ubicumque lapis
ei vulnus infixerit, ibi succrescere solent pullula-
reque vermes.

Narrat tamen Gesnerus hominem tympanum
gestantem lupo occurrisse, quem frustra lapidibus
impetum nullatenus abigere potuit. At ubi tym-
pani strepitu increpuit, statim procul à se ex-
pulit.

71. Quomodo hominem ob iracundiam igne
castigatum.

Hominem igne castigatum, idque ob furorem,
volentes monstrare, leones & fauces pingunt. Nichil
enim æquè timer leo, atque accensas fauces, nullaq;
magis te domatur, quam his.

Hoc confirmat Oppianus lib. 4. De venatione,
versu 132.

Εἰς ἃ γὰρ δειδοῖκε πρὸς μὲν ὅς. Ηὐχόμε-
ναι, & quomodo renatres facibus instructi leones
insequantur describit eodem loco supius.

72. Quomodo febriantem hominem, qui
sibi ipse medeatur.

Eum, qui febri laborans se ipse curet, monstra-
ntes Leonem pingunt, qui limiam vorat. Is enim fe-
bre correptus, si limiam vorarit, protinus conva-
lescit.

Aliter accommodo lib. 3. Syntagn. 2.

73. Quomodo hominem prioribus damnis & ca-
lamitatibus admonitum ac emendatum.

Eum, qui ex iis, in quas paulo antè incidit,
calamitatibus postea modestior euaserit, si innue-
re veint, taurum pingunt caprifico reuinctum. Is
enim, si ferociat; caprifico ligatus mansuetit.

74. Quo-

74. Quomodo hominem necdum certa stabili-
que temperantia praditum.

Dubium paru inq. stabilis temperantiae homi-
nem volentes ostendere, taurum pingunt dextro
genu alligatum. Hunc enim si dextro genu vinxe-
ris, iuncturam pedis consequi deprehendes.

Καρποδίσμιον παρ' ἑκαστοῦ ταυροῦ
Iuncturam pedis consequi deprehendes.
(inquit Mercerus) valde obscurum est quid velit.
Significat potius vinculum & (ut ait vetus Glos-
sarium) fasciculum aut funem articulare quam
iuncturam pedis. Innuirq. bouem ita religatum
suum trahere vinculum, nec recte coerceri.

75. Quomodo domesticum ovium & caprarum
maclatorem.

Eum qui maclandis ouibus & capris domum
exhaurit & perdit, volentes significare, ea pin-
gunt animantia conyza vescentia, Hanc enim her-
bam ubi rasta fuerint, siti detenta pereunt.

Κίνρα est cumilago cuius meminit Dioscori-
des l. 4. c. 365.

76. Quomodo hominem edentem innuunt,
Vescentem hominem significantes, pingunt
crocodilum ore aperto. Hc enim *

77. Quomodo rapacem & inertem.
Rapacem simul & pigrum inertemq. hominem
significant, crocodilum pingentes, qui Ibis pen-
nam in capite habeat: Hanc enim si Ibis penna
rangas, immotum deprehendes.

Attingi etiam Syntagm. 2

78. Quomodo mulierem semel enixam.
Semel enixam mulierem significant leonem
pingentes. Hec enim bis vterum non facit.

Commentum Aegyptiorum, hoc putat Aristot.
& Plin. l. 8. c. 16.

79. Quomodo hominem primo rudem, informemq; editum.

Hominem, qui initio quidem informis natus sit, sed postea formam acceperit, innuunt depicta vrsa pragnante. Hæc namque sanguinem primo condensatum & concretum parit: hunc postea proprijs fouens femoribus, efformat, linguaque lambens perficit.

Atigi quoque Syntagm. 2.

80. Quomodo robustum hominem, quæque è re sua sint subolsacientem.

Eum qui simul & viribus & ingenio valeat ad ea dignoscenda, quæ vtilia sint, volentes significare, elephantum pingunt cum sua proboscide. Hac enim odoratur, & incidentia consequitur.

81. Quomodo regem à stultitia imprudentiaq; abhorrentem.

Regem qui omni studio stultitiam fugiat atq; imprudentiam, significant elephantum & arietem simul pingentes. Ille enim viso ariete fugit,

82. Quomodo regem, qui nugatorem auersetur.

Regem qui nugacem vitet hominem, significant elephantem cum porco pingentes. Is enim voce porci audita, aufugit.

Fuit itaque illud egregium Megarensium strategema qui porcos pice oblitos, & mox igne flammatos in Antipatri elephantos immiserunt, meminit Aelianus de animalibus lib. 16. c. 36.

83. Quomodo hominem, qui celeriter quidem, sed inconsulto inconsiderateq; moueatur.

Eum

Eum significantes, qui agilis sit & velox, ablsq; iudicio tamen ac ratione feratur, ceruum depingunt, & viperam. Hac siquidem conspecta, temerè in fugam vertitur ceruus.

Alij tamen viperas à ceruis capi & interimì narrant, vt Gesnerus, &c.

84. *Quomodo hominem, qui sua prospiciat sepultura.*

Vt denotent eum, qui de sua sollicitus est sepultura, elephantem pingunt proprios dentes defodientem. Hos enim vbi exciderint acceptos in terram condit.

85. *Quomodo hominem qui plenam iustamque etatem vixerit.*

Eum qui iustam hominis ac legitimam vixerit etatem, volentes monstrare, cornicem mortuam pingunt. Hac enim centum iuxta Aegyptiorum morem computatis annis viuìt. Constat autem Aegyptiacus annus quatuor vltatis & communibus annis.

86. *Quomodo hominem qui suum scelus ac maleficiam tegat.*

Designantes hominem, qui scelestum suum ac malignum occultet animum, ne à suis noſcatur, pardum pingunt. Hic siquidem clanculam alia persequitur animantia, nec sinit * impetum ac perniciem innotescere, qui in illis persequendis vitur. *odoratum?*

87. *Quomodo hominem adulatione deceptum.*

Eum qui assentatione capretur, innuentes, ceruum cum tibicine pingunt. Is enim dum suauissimum audiens canentium modulatum, ingenti veluti demulcetur voluptate, facile in venatorum manus incidit.

88. *Quomodo præsagium copiosa vindemia.*

Præsagium copiae vini significantes, vrpupam pingunt, quæ si ante vitium tempus cecinerit, insignem vini bonitatem simul & copiam prænunciat.

Id quoq; attingit Gesnerus ex Oro in vrpupa *se-
ctiōe de Iconibus.*

89. *Quomodo hominem, cui vna esus
nocuerit.*

Vna esu læsum & sele curantem notantes, vrpupam pingunt, & adiantum herbam. Hæc enim si vna comesta læsa fuerit, adiantum ori interiens, certo decurso spatio, pristinam recipit valetudinem.

90. *Quomodo hominem sibi ab hostium inimicorumue insidijs cauentem.*

Sibi ab aduersariorum insidijs cauentem quum volunt significare, gruem vigilantem pingunt. Hæc enim hoc se ipsas præsidio custodiunt, tota nocte per vices excubias agentes.

Ορδιον. Vox Romana, Græca ciuitate donata qua vsus est etiam Macarius Xinus aduersus Sarraenos & Constantinus in Tactis, λοχαγος δὲ λέγει ὁ πρῶτος τῶν εἰχόνων, ἡ γὰρ τῶν ορδίων.

91. *Quomodo senem fame enectum.*

Senem, qui tan e perierit, volentes monstrare, adquilam pingunt aduncum rostris. Huic enim senescenti aduncum fit rostrum, itaque inedia perit.

92. *Quomodo hominem, in perpetuo motu atq;
animi agitatione degentem.*

Eum qui in continuo motu, & animi intentione vsque adeò versetur, vt ne velicem quidem escat, significantes, cornicis pullos pingunt. Hæc enim etiam volans pullos pascit.

93. *Quomodo hominem sublimium rerum
peritum.*

Sideralis scicoriae gnarum cum significant, gruem volentem pingunt. Illa enim altè admodum volat, ut nabes e proximo contemnat, neque tempestate agretur, atque ita aliam agat quietem.

94. *Quomodo hominem proprios à se dimittentem
liberos ob paupertatem.*

Hominem qui inopia prellus liberos valere iufferit, notantes, accipitem pregnantem pingunt. Is enim cum tria oua pariat, vnicum quod nutiat seligit, reliquis duobus fractis. Hoc autem facit, quod per id tempus ungues amittat, ideoque tres pullos simul educare non possit.

95. *Quomodo hominem, mouendis pedibus cun-
ctabundum ac lentum.*

Hominem pedum motu tantum & segnem volentes monstrare, camelum pingunt. Hic enim solus ex omnibus animantibus semur inter eundem in flectit, quare etiam *камышъ* Gexcè, hoc est, ca nerus à femoris inflexione dicitur.

96. *Quomodo impudentem hominem, acutiq;
ac celeris visus.*

Hominem inuerecundum, & visu celerem designantes, ranam pingunt. Hæc enim non alibi sanguinem habet quam in oculis. Porro qui illos sanguine reuerios habent, impudentes dicunt. Ergo & poeta: Ebrie, luminibus canis, efflons, pecciore cerui

97. *Quomodo hominem qui sese mouere
nequuerit.*

Hominem, qui cum diu sese mouere non potuerit, postea tandem pedibus moueatur, demon-

prius.

stantes, ranam pingunt posteriores pedes habentem. Hæc enim primò sine pedibus nascitur, sed postea, tum augetur, pedes * assumit posteriores.

98. Quomodo omnibus inimicum hominem.

Omnibus infestum, & qui cæterorum confortium fugiat, ostendere volentes, anguillam pingunt. Hæc enim cum nullo alio p.ice commercium habereprehenditur.

Idem habet Aelianus de Animalibus Anguillas separatim ab alijs piscibus viuere, neq, cum ijs temere inueniri.

99. Quomodo hominem multos in mari seruantem.

Hominem multos in mari seruantem signare volentes, torpedinem piscem pingunt. Hæc enim ubi pisces multos viderit, qui natate non possint, ad se trahit, ac eos seruat.

Aliorum quidem auctorum hoc nemo tradit, sed vno omnes ore contradicunt. Itaq, hic auctor Ori interpres ~~vāp̄l̄w~~ fortasse posuit pro Nautilo seu Nautapisce, cuius mira in natando industria, de qua vide Aristotelem l. 9. de Animal. c. 7. & Oppian. l. 1. αἰλιευσικῶν.

100. Quomodo hominem, qui vtilia simul & inutilia malè consumperit.

Hominem, qui vtilia simul & inutilia malè consumperit, indicantes, polypum pingunt. Ille enim, quum multa eaque interpretanter voret, cibum in cauernas reponens congerit, & quum vtilia consumperit, tum & quæ supersunt inutilia abiicit.

101. *Quomodo eum, qui sua gentis hominibus imperitat.*

Suae nationis & generis hominibus imperantem quum denotare volunt; carabum & polypum pingunt. Ille enim polypis imperat, interque eos primas tenet.

102. *Quomodo hominem, qui sui curam rationemq; non habeat.*

Patrem, aut hominem qui se ipse non curet, sed à domesticis & propinquis curetur, volentes significare, ostreum & cancerum pingunt. Hic enim carni ostrei velut agglutinator manet: unde & ex consecutione nominis, *πινυφύλαξ*, quasi ostrei custos vocatur. Ostreum igitur planè hiat in concha esuriens. Si itaque dum hiat, pisciculus aliquis irreperit, mordet cancer vagula ostreum: quod sentiens concham claudit, atque ita pisciculum venatur.

Hoc Aelianus Plinius & ceteri meminere, vide Syntagm. 2.

103. *Quomodo hominem ingluvie laborantem.*

Hominem gula deditum designare volentes, scarum pingunt. Is enim vnus ex piscibus ruminat, & omnes occurrentes pisciculos deuorat.

Vide num *λαμύδν ἐχονῖα* sit legendum, *λαμύς* est gula: vel certò *παροιμιᾶως* Lamiam habere dicuntur, qui gulam habent aut ventrem insatiabilem. Nam *λάμια* apud Hesychium est bellua, vel mulier insigni voracitate. Quod autem hic tradit de scaro id ipsum habet Aristoteles. Scaro diuersa omnino ventris species est, &

ruminare solus piscium quadrupedum ritu creditur.

104. *Quomodo hominem cibos vomentem.*

Eum qui ubi sumptos cibos euomuerit, auidè rursum cibos vorat, ut satiari non possit, significantes, selem aquaticum pingunt. Is enim ore parit, & natans fecum ablorbe.

Hoc ipsum Glaucopiscis & canicula marina tribuit Aelianus l. 1. de Animal. c. 16. & 17. ut ostendo Syntagm. 2.

105. *Quomodo hominem, ob eadem factam supplicio affectum.*

Hominem, qui ead. s. admittit poenas dederit, quemq. poenituerit, designare volentes, turturam laqueo implicatam pingunt. Hec enim capta spinam, quam in cauda habet, abiecit.

Non de turture aue, sed de pastinaca piscis intelligit, quem Ciraci τρυγὼα nominant. Spina autem cauda, est radius siue stimulus, quem hic piscis habet insignem. Dioscor. l. 6. 2. c. 22. τὸ χέντρον τῆ οὐρᾶς nominat. Βάλ. & πύριον. Oppianus, qui eius venenum discrete describit l. 2. de piscatu, lege igitur hamo, ἀγχισπῶ. non laqueo, ut reddit Mercerus, implicatam Pastinacam.

106. *Quomodo eum qui profusus alienis vescatur.*

Eum qui & aliena intemperanter decoquat, & demum sua consumpserit, designantes, poppium pingunt. Is enim si victu aliunde quæsito indigerit, propria edic flagella.

πλεῖστα ναῖ, alij Cirros & accubula nominant.

107. *Quomodo eum, qui rerum honestarum amore flagret.* Eum

Eum qui toto pectore in res pulcherrimas incumbit, ac tamen in calamitates incidat, volentes innuere, sepiam pingunt. Hæc enim si viderit à quopiam sibi indidias fieri, in aquam ex aluo nigerrimum effundit sanguinem: ex quo fit ut iam conspicua non fiat, atque ita euadat

Aliter accommodo Syntagm. 2.

108. *Quomodo hominem, qui vim quandam habeat sibi alios conciliandi ac deuinciendi.*

Quum hominem significant, qui alios sibi continenter deuinciat & demereatur, tyrannum pingunt. Hæc enim continenter suum retinet concentum

Videtur alluisse S. Ignatius Martyr, in epist. ad Philippenses, cum verum Episcopum describens ait, *Συνήπουσαι γὰρ ἐν τῷ αἵματι τοῦ κυρίου καὶ τοῦ ἀγαθῆς αἰσ χροδαὶ καὶ ἀγάπης.*

109. *Quomodo eum, qui antea mente alienatus fuerit, sed postea resipuerit.*

Eum volentes ostendere, qui quum quondam mente alienatus esset, ad se demum redierit, certumque vitæ suæ ordinem ac rationem instituerit, fistulam pingunt. Hæc si quidem animam demulcet, & ea in memoriam reducit, quæ ex animi sententia & cum voluptate quis gesserit: Intaper & maxime compositum edit sonum.

110. *Quomodo eum, qui ius æquum omnibus tribuat.*

Eum qui ius æquum omnibus impertiatur significare volentes, Struthocamelopennam pingunt. Hoc enim animal præter cætera pennas alium vndequeque æquales habet.

Stru-

Struthionem λιθῶνς περιόεν βοτὸν ἀγκυλό-
διον nominat Oppian. lib. 4. de Pis.

III. *Quomodo hominem edificandi
 studiosum.*

Aedificandi cupidum hominem volentes in-
 nuere, hominis manum pingunt. Hæc enim omnia
 efficit opera.

*Hori Apollinis Niliaci sacrarum
 scripturarum Finis.*

EX
 CLEMENTIS
 ALEXANDRINI LIBRO
 QUINTO STROMATVM
 HIEROGLYPHICA.

I.

ORRO Diospolei, quæ est vrbs Ae-
 gypti, in æde sacra quæ vocatur
 Pylon, expressus est puellus signum
 generationis: senex verò interitus:
 & rursus Dei symbolum accipiter,
 vt piscis symbolum odij, & in alio
 rursus significato Crocodilus est signum: impu-
 dentia, videtur ergo vniuersum hoc symbolum
 simul positum hoc significare! O qui nascimini &
interitis, Deus odio impudentiam habet.

II.

Quinetiam Dionysius Thrax Grammaticus in
 libro de Declaratione Symboli, De Rotulis, dicit
 ad

CLEM. ALEXAND. HIEROGL. 76

ad verbum : significant autem non per verba solum, sed etiam per Symbolum nonnulli actiones: per verba quidem, sicut te habent, quæ dicuntur præcepta Deiphica. *Nihil nimis*: & *Nosce te ipsum*, & quæ sunt his similia: per symbola autem, ut & rota, quæ vertitur in deorum templis, quæ et. Ita est ab Aegyptijs, & rami, qui dantur ijs, qui adorant. Sic enim Orpheus Tracius.

Ramorum aut quis sunt hominum terrestria cura, Non vno stant fata loco in mente, omnia circum Voluuntur, nec fas vna est consistere parte: Sed quam ceperunt cursus partem omnia seruant.

Rami aut ut sunt Syn bolum primi nutrimenti, aut ut sciat vulgus fructus quidem omnino germinare & augeri, longissimo tempore permanentes: se autem acceptile exiguum vitæ tempus ea de causa volunt dari ramos: fortasse autem etiam ut sciant quod sicut ij rursus vruntur, ita illosque hanc vitam cito esse relicturos & ignis opus futurum

III.

Ex Aegyptijs alij quidem in nauigio, alij verò in Crocodilo Solem ostendunt: significant autem quod Sol per aërem dulcem & humidum ingrediens, gignit tempus, quod ænigmaticè significat Crocodilus per quandam aliam sacerdotalem historiam.

IV.

Hic accedit, quod roboris quidem, & fortitudinis signum est eis Leo.

Magni que animi, fiduciæ & libertatis equus.

V.

Sicut certè & ipsius terræ & agriculturæ & alimentari est bos.

Robo-

VI.

Roboris autem rursus cum ingenij solertia Sphinx, quæ totum quidem corpus habet Leonis, faciem autem hominis.

VII.

His quoque similiter ingenij solertiam & mentem, & vires, potentiamque, & artem homo significans, ab eis in sacris insculpitur.

VIII.

Aiunt quidem certè Idanthuram quoque Scytharum regem, ut refert Pherecydes Syrius, Dario qui Istrum traiecerat, bellum minantem, Symbolum missile pro literis, murem, ranam, autem, iaculum aratrum. Cum autem de his ut erat consentaneum exorta esset dubitatio, Orontopagas quidem tribunus militum dicebat eos tradituros Imperium, coniectans ex mure quidem habitationes: ex rana autem aquas, ex aue verò aerem: ex iaculo autem arma, ex aratro verò regionem: Xiphodres autem contra est interpretatus. Dicebar enim, Nisi tanquam aues euolauerimus, aut tanquam mures terram, vel tanquam ranæ aquam subierimus, illorum tela non effugiemus.

IX.

Anacharsin quoque Scytham dicit dormientem, sinistra quidem continuasse pudenda, os autem dextra, significat autem oportere quidem utrumque, sed maius esse linguam cohibere quam voluptatem.

X.

Iam verò in ijs quoque, quæ ab ijs vocantur Deorum *κωκυβιαί*, aureas imagines, duos quidem canes, unum autem accipitrem, & ibi unam circumferunt: & quatuor imaginum simulacra vocant quatuor literas. Atque duo quidem canes sunt
Symbola

Symbola duorum hanc phantasmorum, ut quæ circumueant & custodiant: Accipiter verò Solis, est enim igneus, & qui vim habet interueniendi; Pestilentes itaque morbos Soli attribuant. Ibis autem Luna, nam umbratilis cum nigro, laetida cum albo, plumarum contendebant. Sunt autem alij, qui volunt tropicos significari à canibus, qui custodiunt & instar ranarum obseruant accessum Solis ad Austrum & Septentrionem. Aquinoctialem autem, qui est altus & perustus, significat accipiter, sicut ibis obliquum seu significum. Numeri enim inuentionis & mensuræ. maximè ex animalibus Ibis videtur principium præbuisse Aegyptijs, sicut ex circulis obliquis

EX DIODORO BIBLIOTHECÆ HISTO- RICAE LIBRO III.

I.

ACCIPITER illis cuncta quæ celeriter sunt significat: quod avis hæc omnium sit velocissima.

II.

Crocodylus omnis malitiæ index est.

III.

Oculus iustitiæ seruator, & custos corporis.

IV.

Dextera passis digitis victus suppeditationem.

V.

Sinistra contracta conseruationem facultatum & custodiam denotat.

EX S. EPIPHANII EXPOSITIONIBVS.

I. DEVS COGNITV DIFFICILIS.

Leo sua obtegens vestigia.

*Meminit
quoq, Ae-
lianus l. II.
c. 30. Isid.
l. I. Orig.
c. 2.*

V M leo in monte oberrat, & venatorem odoratur, sua ipsius vestigia cauda obtegit; ne illis insistentes venatores, lustrum inueniant, atque ipsum eapiant.

Interpretatio suae apodosis.

Sic Domianus noster Ie s v s Christus spiritualis Leo, qui vicit ex tribu Iudæ, radix David, à Patre missus, sui ipsius spiritualia cooperuit vestigia, id est, diuinitatem suam; se enim exinaniuit, & in Mariæ ventrem descendit, vt saluaret si aude deceptum hominum genus. Et verbum caro factum est, & habitauit in nobis: quapropter illi, qui ignorabant, de super illum descendisse, dicebant; Quis est iste Rex gloriæ? Sanctus verò Spiritus, Dominus, inquit, virtutum, ipse est Rex gloriæ.

A L I T E R.

Nec aliter tu spiritualis homo, cum feceris elemosynam, sinistra tua dexteræ opus ignoret, ne te diabolus ex bonis operibus inuestiget, & ad peccandum alliciat.

II. VITA

II. VITA PER CHRISTVM.

Lux & Spiritus à Leone catulis redditus.

LEAE NA mortuum & cœcum edit catulum, *Orig. hom. 17. in c. 49. Genes. hoc in e. attingit.*
 Iuxta quem defixos in illum habens oculos tri-
 duo cubat, his verò transactis leo accedit, & in ca-
 tulum spirat: qui statim & ad vitam reuocatur, &
 lumen oculorum recipit. Cum verò dormit, cui-
 gilant eius oculi ita, vt venatorem ab septem sta-
 dijs præsentiat, ipsumque fugit, neque ab illo ca-
 pitur.

A P O D O S I S.

Sic gentes, quæ non credebant, per trium die-
 rum sepulturam & Domini nostri Iesu Christi re-
 surrectionem respexerunt, & ad vitam reuocatae
 sunt. Ante baptismum enim & mortuæ & cæcæ di-
 cebantur: verum a leæna, id est, ab sancto Spiritu
 per triduum sepulturæ obseruabantur, cum autem
 leo, hoc est, viuificum Verbum venit, & in ipsos
 Spiritum sanctum inspirauit, ad vitam eos reuo-
 cavit, & omnes ab inferno eduxit.

III. CHRISTIANVS A D A E M O N E
irreptus.*Vrus ad Tanyn captus.*

VRVS, animal omnium maximum, similis est
 boui, duoq; habet cornua in modum serræ,
 estque præ omnibus animalibus terribile atpe-
 titu: itaque proceras arbores quatens, illas disse-
 cat, ramosq; præscindit, nec est vllum animal il-
 fortius. Pascitur non longè ab Oceano, con-
 verò vt bibit, veluti ebrius ludit, comibusque
 quam bos terram petit. Est autem illic arbor
 Tanus, vitæ similis & alba ramis, quos cu-

capite concutit, cornu vincitur. Accedit itaq; venator, & cornu alligatum deprehendit, illumque opprimit.

APODOSIS.

Tu igitur, ô spiritusans homo, considera quanto te Vro generosiores fecerit Deus: loco enim duorum cornuum, duo tibi dedit testamenta, novum videlicet & vetus, quæ cornua sunt contra potestates aduersas, vt ne te circumueniat diabolus: it enim Prophetas: In te inimicos nostros ventilabimus cornu.

ALITER.

Oceanus copiam diuitiarum significat, Tanus verò vitæ voluptatem, qua implicitus homo fidem negligit, venator igitur, hoc est, diabolus, illum aggreditur, quem voluptatibus mancipatum, fidemque negligentem inueniens; in suam potestatem redigit.

IV. PRIMI HOMINIS LAPSVS.

Elephas à femina deceptus.

Hac de Elephantis historia recentiores etiam habet auctores vt Vincētium, quos credibile est hunc locum compilaſſe.

ELEPHAS maximum est animal, proboscidemq; habet, qua, quæ ipsum adoriuntur animalia, percutit. Hac cibum & potum sibi subministrat, non enim habet compages, propensulque patitur, genua haud incuruans. Femina herbam, quæ ma. dragora dicitur, quatit, quam gustat, & coeundi cupiditate accensa, ad maremque properans, illam ipsi offert. Mas verò vt comedit, ardet libidine, & feminæ miscetur. Iam cum instat pariendi tempus lacum ingreditur, pertentatque aquam: qua manumillas vsque perringente parit. Si enim in terram ederet fortum, haud elcuari

eleuari posset, cum membrorum compagibus careat.

APODOSIS.

Manifestum est, primum parentem Adamum, non ut Euam obedientiae lignum prae gustasse: illa enim dedit viro; qui ut comedit, sentit praeceptum Domini transgressum esse. Quis igitur partus? peccatum: & locus ubi peperit quis? Paradisus.

V. CHRISTIANVS POENITENS.

Cervus ad fontes.

CERVUS similis est siluestri caprea: illius cornuta tribus ramis distinguuntur, ut & triplex est eius vitae reparatio. Viuit enim annos quinquaginta, nemorumque silvas, & montium valles, ut velocissimus cursor contento gradu perustrat, serpentiumque cauernas odore indagat, & sicubi serpens delitescit, è vestigio subodoratur, statimque nares ad limen caernae admouet, halitusque trahit: prodiens igitur serpens in fauces cerui se ingerit, ille obitum deuorat, quae de cauta appellationem sortitus est, videlicet quod ex uno serpentes ad se attrahat. Postquam autem serpentem ex cauernis cepit, illico ad aquarum fontes decurrit: quod si trium horarum spatio aqua se explere non potest, moritur: sin autem aquae potus obtingat, ad annos denuo quinquaginta vitam protrahit. Vnde Propheta Dauid: Sicut desiderat cervus ad fontes aquarum, sic desiderat anima mea ad te Deus.

*Geoponicor
auctor l. 9.
c. 4. Huius
proprietatis
rationem
reddit, quod
Cervus as-
flans propen-
tem afficiat
eum verti-
gine.*

APODOSIS.

Tu igitur, spiritualis homo, tres habes restaurationes, baptismum scilicet incorruptionis, filialis adoptionis gratiam, atque poenitentiam, si quando serpentem, id est, peccatum intra cordis recessus deprehenderis, ad fontes aquarum, hoc est, ad scripturarum scaturigines statim confuge, sanctam videlicet gratiam (quemadmodum Prophetæ interpretantur) hauri: nam si poenitentiam egeris, ab ea iterum deleto penitus peccato, reparaberis.

VI. POENITENTIA ET RENOVATIO.

Aquila iuuentus.

Non dissimilis est Sadana de Aquila narratio.

AQUILA volucrum regina, à longissima vita denominationem accepit, viuit enim annos centum. Cum verò senescit, rostrum ei incuruatur, caligantque oculi, ita ut nec videre possit, nec cibum capere. Igitur in altum sese attollit, & in præruptam se proiicit rupem, ad quam rostrum allidit, & se frigidis immergit aquis, aduersusque solares radios se opponit, tuncque ex oculis cadunt lipidines, ac iterum iuuenescit.

APODOSIS.

Tu igitur, o spiritualis homo, cum multitudine peccatorum fueris oppressus, in altum ascende, hoc est, in tuam ipsius conscientiam, atque te ad petram, scilicet ad fidem Orthodoxam proice, desile peccatorum tuorum multitudinem, & perpetuis te aquis, id est, lachrymis abstergens, Solis radiis incalcesce, hoc est, in cœtu fidelium, & in sancto Spiritu ad calorem poenitiæ propera, lipidines, id est, peccata abijce, statim enim renouabitur ut Aquilæ iuuentus tua, & iustus vocaberis apud Deum.

VII. VORAX POST IBIVNIA.

Vulturis pastus.

VULTUR cunctis auibus voracior est : quadraginta enim diebus cibo abstinet , quem cum inuenit , totidem sex illo libris ingurgitat : itaque quadragenariam abstinentiam quadragenaria ingluuie compensat.

*Fortè hac
Aues est
vulturis
quandam
ieiunare
scribunt.*

A P O D O S I S .

Tu igitur spiritualis homo , qui in quadagesimali ieiunio Dominicam resurrectionem expectas , noli ventri forè indulgere , ne quadagesimalis abstinentiæ meritum perdas.

VIII. CHRISTVS.

Pelecanus.

PRÆ omnibus volucris Pelecanus prolis est amans , femina nido incubat , pullos suos custodiens , ipsosq; fouet , complectiturque , & nimis osculis lauciat ; perforat itaque illorum latera , & illi moriuntur . Post tres verò dies accedit mas pelecanus , & mortuos inuenit pullos , & valde angitur doloreq; impulsus proprium latus percutit , ac terebrat , emanatque sanguis , quem super mortuorum pullorum vulnera instillat , qui sic vitæ restituantur.

*Nota ex
A-
lijs PP. hi-
storia.
Aristoteles
tamen Ae-
lian. non
meminere.*

A P O D O S I S .

Sic Dominus noster IESVS Christus , cuius latus lancea aperuit : continuoque sanguis & aqua exiuit , super mortuos filios , hoc est Adamum & Eua , ceterosq; prophetas , & super omnes mortuos

sanguinem suum fudit, vniuersumque mundum illuminauit, & per triduanam sepulturam ac resurrectionem suam ad vitam illos reduxit, quapropter per prophetam dixit: Similis factus sum Pelecano solitudinis.

IX. BONORVM OPERVM FRVCTVS
VBERRIMVS.

Perdicis fecunditas.

*De Perdicis
fecunditate agit Cle-
mentius a-
pud Athen.*

PERDIX prolis fecunda est: constructo enim nido singulis diebus oua parit: nec verò proprii ventris sufficit illi fœtus; verum aliarum animarum discurrens suffragatur oua, & ad nidum suum illa defert.

APODOSIS.

Sic tu, spiritualis homo, si multas feceris elemosynas, ne tibi satis esse putes, sed ad alia præcepta festina, & nidum tuum abunde imple, hoc est cor tuum exple, & te aduersus contrarias potestates valde muni.

X. AMOR FIDELIS IN DEVM.

Turturis Viduitas.

*Meminit
etiam Basil.
Homil. 8.
in Hexam.*

INTER omnes aues, coniugis amans est turtor, mas & femina vna volant, pullosque procreant: si vero morte separantur, ad finem vsque vitæ viduitatem custodiunt.

APODOSIS.

Sic tu, spiritualis homo, cum peccatis onustus, tempus esse poenitend. iudicaueris, abijce praua opera, nec nouis te lordibus, id est, peccatis impli-

ces,

ces, sed vnico coniugio contentus esto: videlicet intra proprij tori limites te contine, vt in secundo aduentu mansionem inuenias.

XI. CHRISTI RESVRRECTIO.

Phoenix.

PHOENIX auis pauone pulchrior est: pauo enim aureis argenteasque habet alas: Phoenix vero hyacinthinas, & smaragdinas, preciosorumque lapidum coloribus distinctas: coronam autem habet in capite & in pedibus malleolos. Prope Indiam degit. Viuit autem annos quingentos, & in cedris Libani absque cibo & potu, vento pascitur, at post quingentos annos alas aromatibus implet, & cum Heliopterus sacerdos sacrificia inchoat, & proprio egreditur nido, ad sacerdotem pergit, vnaque templum ingreditur vsque ad sacrarium, & in cinerem tota consumitur, sequenti autem die alis renatis reperitur, tertia vero die iam integra sacerdotem salutat, restaurataque iterum ad proprium locum redit.

APODOSIS.

Cur igitur Iudæi iniqui, Domini nostri Iesu Christi triduanam resurrectionem non crediderunt, cum auis trium dierum spatio ipsa se suscitet? aut quomodo seipsum a mortuis suscitare non potuit, cum de illo dixerit Propheta: Iustus vt Phoenix florebit?

XII. PECCATORVM SVORVM

AGNITIO.

Pauo suos pedes intuens.

PAUO inter omnes volucres auis est iastabūda: corporis enim forma atque auis pulcher est. Cum

ambulat , se ipse lætitia exfulrans intuetur , dimit-
tit verò caput , & in terram oculos coniecit : cum
autem suos conspicit pedes , grauius vociferatur ,
scilicet quod illi ceteris corporis sui partibus non
respondeant.

APODOSIS.

Tu igitur , spiritualis homo , præcepta & bona
tua videns delectare , & exulta : cum verò pedes , id
est , peccata aspexeris , vociferare , & coram Deo
desse atque odio habere peccatum , quemadmodum
& pauo pedes , vt sponso iustus appareas.

XIII. ARCTA AD COELVM IANVA.

Serpens per rimam ingrediens.

*Notauit id
alio loco ex
Climacho.*

AIT Christus in Euangelio : Estote prudentes
sicut serpentes , & simplices sicut columbæ.
Physiologus in serpente plures inesse naturæ pro-
prietates ait.

Prima serpentis proprietates.

Cum senio grauatur , caligant illi oculi : & cum
iterum iuuenescere parat , quadraginta diebus ci-
bo abstinet , & tandem emollita cute , quærît pe-
tram per cuius foramea magno nisu contendens
pronusque transire nititur , cutemque exiit , qua
deposita gaudet , atque iterum iuuenescit.

APODOSIS.

Et tu , spiritualis homo , si per angustam & ar-
ctam viam veterem mundi senectutem deponere
vis , corpus tuum ieiunio macera : Est enim angu-
sta porta , & arcta via , quæ ducit ad regnum celo-
rum.

XIV. DÆMONIS IMPETVS IN Gratia destitutos.

Serpens insiliens in nudos.

CUM serpens vestitum hominem conspiciat, pa- *Isidorus &*
ciet, ipsumque fugit: quòd si nudum videt, il- *Alberius*
lum petit. *aliter nar-*
rant.

APODOSIS.

Et tu spiritualiter considera, quòd cum noster parens Adamus veste a Deo contexta in Paradiso indutus fuit; illum adoriri diabolus non potuit, sed procul ab eo fugit: cum verò præcepta Dei transgressus nudus mansit, tunc vicit illum diabolus.

XV. PRVDENTIA ET CAVTIO.

Serpens caput obtegens.

SI quando serpens ab homine petitur, caput ille tantum custodit, reliquum corporis exhibet.

APODOSIS.

Debemus igitur & nos in tempore periculi totum corpus morti concedere, solum caput custodire hoc est, Christum non deferere, quemadmodum sancti martyres fecerunt. Omnis enim viri caput Christus est: ut ait scriptura.

XVI. INNOCENTIA.

Serpens deponens venenum.

*Hoc idem
habet gly-
cas.*

CVM serpens ad fontem ut bibat pergit, virus non defert, sed in antro illud dimittit, sicque purus accedit; ne ex illis aquis bibentes veneno inficiat.

APODOSIS.

Debemus igitur & nos qui ad perennem puramque & diuinis ac celestibus eloquijs scaturientem aquam in Dei Ecclesia properamus, malitiæ venenum nobiscum non deferre: sed omnem prauitatem ac iurgium & omnem malam cogitationem deponere, sicque infontes & puri Ecclesiam Christi adeamus, ne anima nostra veneno inficiatur.

XVII. PRVDENTIA OECONOMICA.

Formica.

AIT Salomon in Prouerbijs: Vade ad formicam ô piger. Physiologus multas proprietates habere eam dicit.

Prima proprietas formica.

Cum sollicitè discurrunt, & singulæ granum portant, à ferentibus vacuæ nec petunt, nec vi auferunt, sed vnaquæque colligere sibi studet.

APODOSIS.

Hæc in prudentibus & fatuis virginibus deprehenduntur.

XVIII. Dis-

XVIII. DISCRETIO.

Formica grana dissecans.

CUM in cellulis grana condunt, in duas partes *Id ipsum præclare de-
siptum à
D. Hierony-
mo notans
in hypoty-
posibus.*
illa diuidunt, ne hyeme ingruente putrescant, & ipsæ fame pereant. Formica enim cum sit animal solers, & astum solis nimum, & hybernium tempus præsentit. Itaque cum eam videris triticum in cauernam condentem, hyemem aduentare intellige: si verò illud extra educentem ipsam videris, tranquillum instare tempus scito.

APODOSIS.

Tu verò ô homo, sermones veteres ab spiritualibus separa. Littera enim interficit. Et Paulus ait: Lex spiritualis est iudæi autem legi minimè adherentes, fame perierunt.

XIX. DAEMON VENATOR ANI-

MARVM.

Vulpes aues capiens.

Vulpes versutum est animal, cum enim esurit, & cibo caret, aprica loca adit, & humi strata animamque continens; ac simulans se mortuam supina racet, oculis & pedibus sursum erectis. Aues itaque delabuntur vt ipsa vescantur: illa verò arripit eas subito, ac prohibitu deuorat.

APODOSIS.

Nec aliter diabolus cum illaqueare hominem vult, tentat ipsum, vt quàm negligenter se in oratione gerat: sicque facillimè irretitur.

XX. A-

XX. AMOR TENEBRARVM ET
Humilitas.*Nycticorax.*

AIT Psaltes, Factus sum sicut nycticorax. Physiologus igitur auem esse dicit amantem magis tenebras, quàm lucem.

APODOSIS.

Sic Dominus noster Iesus Christus dilexit nos sedentes in tenebris, & in vmbra mortis, hoc est. Gentium populum amauit, magis quam Iudæos, qui olim adeptionem, repromissionemque in patre habuerunt. Quamobrem Saluator dixit, Noli timere pusillus grex, quia complacuit patri vestro, dare vobis regnum. Dices, impura auis est noctua: atqui Saluator per Apostolum dixit, Eum qui non nouerat peccatum, pro nobis peccatum fecit: humiliavit seipsum, vt exaltaret nos: factus est omnia: vt omnes saluos faceret.

XXI. IN PARVIS MAGNA.

Apis.

AIT sapiens: Parua inter aues est apis, & principium dulcedinum fructus illius.

APODOSIS.

Haud aliter diuina opera incomprehensibilia sunt in hominibus, & mirabilia in excelsis, & super mel & fauum ac super creata omnia dulciora.

*Terrestres
rana vt
Calometa
qua degunt
inter arundineta.*

XXII. OTIOSVS MONACHVS.

Rana aquatica.

TERRESTRIS hæc rana calorem solis excipit, & gelu, imbres, ventos, & hybernas tempestates omniaq; sustinet. Aquatica verò nihil horum tolerare

tolerare potest: verum ingruente hyeme se ipsam in profundum demittit, Sole verò emicante emergens placidè incalescit: cum autem solis calor increverit, ferre illum non potest, ac denuo in profundum sese deiecit.

A P O D O S I S.

Sic & qui otiosè degunt monachi minimè poterunt famem, sitim, nuditatem, continentiam, & humi cubationem tolerare: qui verò otio non indulgent, libenter ieiunant, atque omnia sustinent.

XXIII. CHRISTI ASPECTVS SALUTARIS.

Charadrij medici oculi.

EST avis Charadrius dicta, quam Physiologus *Charadrius* ait albam esse totam absq; vlla prorsus nigredine nota. Porro si quis morbo laboret, sitq; hominis ægrotudo lethalis, prospectum suum charadrius ab illo auertit: sin vero morbus vitæ securitatem promittat, tunc charadrius in ægrum intendit visum, & vicissim æger in charadrium. *hic cum I-tero con- funditur cuius aspectus sanat Ictericos.*

A P O D O S I S.

Sic Christus Dominus noster candidus est totus, absque vlla mundana nigredine, qui à reprobis vultum suum auertit: in sanctorum autem faciem respicit. Age, quomodo, inquires, cum charadrius impura sit avis personam Christi sustinet? impurus quidem & serpens, quem tamen in testimonium adduxit Christus, dicens. Quemadmodum exaltauit Moyses serpentem in deserto, ita exaltari oportet filium hominis.

XXIV. DAB-

XXIV. DAEMON ILLVDENS VANIS.

*Picus inanes arbores occupans.**Picus arbo-
res perforat
unde dñs
οικωμης
dicitur.*

Picus avis est varij coloris, quemadmodum & diabolus versipellis est: nemoris fruteta ingreditur, rostroque petit, aurem ijs admouens: quòd si siderata inanitie arbor fuerat, illam excidit, atq; excisam occupat: verum si solidam deprehendit, intactam relinquens, auolat, atque anam inuadit.

APODOSIS.

Non aliter diabolus sylvam, naturæ videlicet humanæ, intrat atque in arboribus contidet, hominis inquam cor ad inhonesta traducens. ferit, atque attentè obseruat: si itaq; hominem esse inuadum atque excordem animaduertat, ipsum inuadit, & in eorum domum suam construit, quod si firmo integroque esse corde sentiat, fugit statim, & ad alios accedit.

XXV. PIETATIS ET CASTITATIS

TYPVS.

Ciconia.

CICONIA avis est castissima: mas enim nec feminam illecebris ad coitum prouocat, nec ipsi vim infert. Deinde eadem avis mirabili pietate vtrumque parentem in senectute alit.

APODOSIS.

Sic & nos duo illa diuina præcepta adimplere oportet, hoc est, à malo diuertere, & bonum facere, quemadmodum regius Propheta scripsit. Sed & Dominus similiter in Decalogo iubet, sic dicens: Honora patrem tuum & matrem tuam: & rursum, Non mœchaberis.

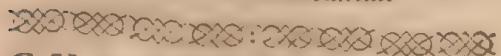
FINIS.

HORI APOLLINIS HIEROGLYPHICA. OBSERVATIONES.

Auctore P. NICOLAO CAVSSINO
Trecensi, è Societate IESV.

L. S.

*In notis caperstrinximus, qua ad aucto-
ris mentem declarandam faciunt,
nunc quadam uberius visa sunt his
observationibus enucleanda.*

CVR SERPENTIBVS
MAXIME VERO BASILICIS,
ET ASPIDIBVS INSIGNITAE
Decorum & Regum Coronæ.

AD HIEROGLYPHICVM I.

LIBRI PRIMI.

ASILISCVM serpentem Dijs cir-
cumpositum Horus asserit hoc Hie-
rolyphico, sed qua ratione istud
fieret non indicat, & profundum
de hac re apud interpretes silen-
tium.

Quomodo igitur circumponunt? Nempe sic exi-
stimo

Οὕτως, πάλιν
ἐκ τῆς ἱερατικῆς.

Quomodo
Basiliscus
dicatur Dijs
circumpo-
ni.

Aegyptiorū
Regu Dia-
demata a-
spidibus im-
plexa quid
significarēt?

Aspides Re-
gibus, Basi-
liscus Dijs
tributus, &
quare?

Taautus
Aegyptiorū
Deus quid
de tota Ser-
pentum na-
tura cen-
suerit.

Aegyptij
Serpentes
ἀγασδαί-
μονας δι-
xere.

Phœnices
quoq; eodem
nunc ap-
pellarunt.

Draconia
dicata tēpla
Strab. l. 14.

sumo Deorum Capiti, hoc est Coronis inserunt.
Vltatissimum erat apud hanc gentem Regibus,
aut Leonis, aut Tauri, aut Draconis anteriorem
partem in capite gestare, tanquam insignia princi-
patus, quod notauit Dio torus l. 1 parte 2. Quin-
etiam Aelianus lib. 6 de Animalibus, cap. 38. diser-
tè testatur, Aegyptiorum regum Diademata spi-
ris impleta fuisse, τῶν ἀσπίδων ἀντιθέσθαι τὸ ἀνι-
στῶν, vt stabilem imperij firmitatem declararent;
quamquam (opinor) melius Diodorus Regum
sanctitudinem hoc symbolo declarari putat, quos
violare sacrilegium est Hunc ferme morem uni-
tatus Hungus Scotiae Rex, insignia in torqui ordi-
nis circumtulit carduis vndique præmunita, cum
hoc lemmate, *Nemo me impunè lacerasset*, vt igitur
Aspides regibus, sic eandem ob causam Basiliscum
augustiori etiam titulo Dijs tribuebant vel certe
(vt censet hic auctor) ad symbolum immortalitatis
& diuinitatis. Talis quippe ab ijs ceñebatur natu-
ra serpentum, vt docet Philo Biblius, & Sancho-
niathon: scribunt enim Taautum Aegyptiorum
Deum Draconum naturam atque serpentum Di-
uinam putasse, quod spiritualissimum est omnium a-
nimal, & maxime igneum, longauum præterea, &
senectam cum pelle deponens reuirescit, & vix natu-
rali nece conficitur. Cum quo facit Aelius Lampri-
dus, qui Deos quoque Serpentes ab Aegyptijs no-
minatos memorat, vbi sic de Hellogabalo loqui-
tur, *Aegyptios dracunculos Roma habuit, quos illi
Agathodæmonas appellant* Nectantur Aegyptij,
sed & Phœnices quoq; Serpentem *Dæmonem* feli-
cem nominabant, vt ait Euseb. lib. 1 De prepar.
Euang. c. 7. Φαίριδες δὲ αὐτῶν ἀγασδαίμονα καλοῦ-
σιν, ὅπως δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κνχφῆτον ὀνομάζουσιν.
Verum quod magis mirere, Serpentibus tan-
tum cultus tribuit gentilitas vt *Draconia* templa
nomi-

HIEROGLYPHICA OBSERVATIONES. 31

nomina- ret, quod prima (vt arbitror) circa Serpentes extiterunt Idololatriæ semina. adeo hanc speciem dæmon habuit in delicijs, vt nec sine Serpentum effigie consecrata superstitionis domicilia crederentur, quod constat ex Persio. Nota præterea est Epidauriorum, Atheniensium, Argiuorum, Borussorum, Ophitarum denique hæreticorum, in Serpentes infelix superstitio.

Tribuitur autem ab istis hæc diuinitas maxime Basilisco, cuius natura supra cæteros serpentes velox est & ignea. Quamobrem & quæ Epies generatim de cultu serpentis dicit apud eundem Eusebium, Pierius de Basilisco accepit, qui vt solet non adeo pensiculate auctores examinat, & qui Pierium descripsit in Basilisco, Gesnerus in eandem quoque mentem incidit; quam ego non arguo, sed ab Epie quem Pierius laudat manasse non comperio. Cæterum quod hîc tria serpentium genera facit, terrestres opinor intelligit, aquatiles & volatiles, quorum meminit Strabo lib. 15. At quod Basiliscus sit immortalis, commentum est, cui manifestè reluctatur Solinus, qui Basilisci cadauer amplo scilicet tertio à pergamenis cinptum memorat, ne templum Araneæ intexerent, aut apes inuolarent. Non dissimilis fabula apud Apionem, qui sibi Ibin immortalem à sacerdotibus Aegyptiorum ostensam memo-

Basilisci cadauer à Pergamenis cinptum.

Quid sit Sothis?

Ad Hieroglyphicum sensum.

SO- TH- IS apud Aegyptios fides magni nominis, quod idem est cum Canicula. Ab eius ortu Helico Aegyptij Neomeniam Thoth primi magnæ periodi canicularis putabant, ab hac ipsamundi sta-

Sothis canicula anni primordiū apud Aegyptios.

tuebant primordium, quod Porphyrius in libello quem de Nympharum antro composuit, docet his verbis. Αἰγυπτίοις δὲ ἀρχὴ ἔτος ἐκ ὑδροχόου ὡς Ρωμαίοις, ἀλλὰ Κανίνας. πρὸς γὰρ τοῦ Κανίνας ἡ ρῶσις, ἢν Κυνος ἀστὴρ ἑλληνέσι φασὶ Νεμυνία εἶναι αὐτοῦς ἢ σῶσιος ἀναβλήν γενέσθωσιν κατὰρχεσθαι τῆς ἐς τὸν κόσμον. Aegyptijs principium anni est, non Aquarij, ut Romanijs, sed Cancer, in Cancro enim est Sothis (quam Canis sidus Graeci dicunt.) Neomentia autem est ipsis Sothis ortus, quae generationis mundi ducit initium.

Sothis, alias σὴδ.

Hac autem Sothis, à rege Petosinde apud Vettium Valentem vocatur σὴδ, idque genere masculino, cum dicit τὸ σὴδ ἀναβλήν. Eadem quoque ἀροχύων dicta, ubi insigne mendum irrepleat ἀρομύων pro ἀροχύων, quam lectionem aperte indicat Porphyrius de antro.

Notat porro Canicula præcipuè habere duas stellas, vnam in capite quæ Iſis vocatur & alteram in lingua quæ Sirius propriè & canis nuncupatur. Unde apud Diodorum inter titulos Iſidis hic legitur:

Εγὼ εἰμι ἡ τοῦ ἄστρου τοῦ Κυνοπέταλλουσα.

Ego sum in astro canis resurgens

Hæc doctè simul & acutè vidit Hadrianus Iunius. Sed in eo dissentire cogor ab homine erudito, quod eandem stellam neget appellari *Maram*, & *Nearam* apud Hyginum reponat. Ego *Mara* verissimam lectionem puto, & ex Nonno Dionysiacè scriptore comprobo; sic enim lib. 5. scribit,

Hyginus male ab Hadriano Iunio in voce Mara correctus.

πρωτὶδες ἀστὴρ Μαίγης.

Igneæ astrum Mara.

Vbi *Neara* nomen convenire non potest. Et certè Etymologia congruit, nam *μαίγην* est lucere, Porro de huius sideris fulgore & signis præclarè cecinit Homerus *Iliad. X.*

Λαμπρότερος ἄλλοι ὁ γ' ὄστις, κακὸν δὲ γιγνώσκειται,
καὶ τε φέρε πολλὸν πυρὶ τὸν σιλαῖσι βροχέει.

At Manil. Astronom. lib. 5.

Εκροί:

Exoriturq; canis, latratq; canicula flammæ,

Et rabis igne suo.geminatq; incensata Solis

Quod autem dicit in huius fideris exortu Aegyptios

σημαίνει πᾶντων τῶν ἐν τῷ ἔτι μιλόντων,

id est, Progностicon facere de ijs, quæ octo anno fu-

tura sunt, alludit ad Καλανδολόγια, quæ nos vulgò

Almanachs nominamus. Mos iste, ut apparet ab Ac-

gyptijs, manauit ad Græcos, qui cum sæpe ijs diui-

nationibus abuterentur minime mirandum est si per-

stringantur à Patribus ut iudiciariæ astrologiæ com-

mentarij. Nicephorus Homo.ogeta in Canon. Τὴν

ἀποκάλυψιν τῶ παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα βροντολόγια, sua Proгна-

καὶ σεληνόρομια. καὶ Καλανδολόγια ἃ χρὴ διέξωθαι βί-

βηκα γὰρ πάντα, id est Reuelationem Pauli, & com-

mentarios de fulminibus, de prædictionibus mensiũ,

& auspicijs Calendarum, admittere non oportet,

sunt enim profani omnes.

σεληνόρο-
μια, vulgò
Almanachs
vnde orta.

Impostores
sua Proгна-
stica reue-
lationes A-
dami aut
Salomonis.
aut Pauli
sæpe voca-
bant.

De anno Dei & ortu Sothidis, &

quorsum annus τέταρτον

vocaretur?

Ad Hieroglyphicum, quantum, libri primi:

PLERA QVÆ sunt in hoc capite subobscura, quæ

liquidius mihi videntur explicanda. Primum e-

num quis est ille annus Dei? pro quo scèdà imprimis

nota apud Censorinum legitur annus dies, Sed quæ

cà totam illam fuliginem facile detergunt, cum di-

catur. Ἰδὲ τὸ θ. ε. τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν an-

num Dei trecentis & sexaginta quinque diebus ab-

soluti. Ex quo apparet annum esse civilem, & hic So-

lem, κατ' ἐξοχὴν διὸν nominari. Non ob eam ratio-

nem quam Ludouicus Carrion libro secundo emen-

dationum annotauit, quod primi homines existima-

rint Deos Solem, Lunam, Terram, Astra, eosque pri-

imum nominarint θεοὺς, quia perpetuo cursu vide-

Annus dies
apud Censo-
rinum pro
anno Dei,
id est Solis.

rent ferri, vnde & Apollo ὁ Διός. Hæc ratio (inquam) non euincit, quia ad Græcos potius pertinet quam Aegyptios: deinde Διὸς nomen nominibus stellis voluentibus facit esse commune.

Cur Sol

Dum

19. r' ifoxiv.

*Osiridis si-
mulachrum
ex nouem
cubitorum
smaragdo.*

Longe aptior mibi videtur quæ colligitur ex Plutarcho in Iside & Osiride: vbi notat ipsius Osiridis per quem Solem intelligebant. Natali auditam fuisse vocem, quæ significaret natum esse *μίσαν Διόν*, ex quo hæc appellatio placuit, & ad ipsius postea numinis honorem usurpata est. Accedit quod Isin & Osirin, Solem videlicet & Lunam, supra ceteros omnes Deos colerent Aegyptij, eisque omnes honores deferrent. Vnde & Apion Plistonices Osiridis siue Serapidis simulachrum ex nouem cubitorum smaragdo conflatum stupendo apud eos miraculo commemorat. Mos erat autem omnibus gentibus vt Deos patrios, tutelares, & quos Theodoretus in oratione de Martyribus *πελιούχους* nominat, sine additione Deos vocitarent. Sic Attici Mineruam, *ῥέβη Διόν*, & Lacedæmonij Castores *τὰ σιδά*, & Aegyptij Osirin *ὁν Διόν*, Isin *ῥέβη Διόν*.

Iam quod grauioris est difficultatis, cur annum communem per quatuor arui partem quæ centum duntaxat cubitos complectebatur expresserunt, & eundem annum *Τετραγών* quasi quadrante, n diceret, nominarunt. Obseruo ex Centorino libro de die Natali, duplicem Aegyptiorum annum fuisse, vnum quidem minorem trecentorum & sexaginta quinque dierum. Alterum *Κυνιών* Canicularem, qui quatuor Solis annos complectebatur, vno insuper die intercalari addito, vt Horus definit, si non ex ciuili ratione, saltem ex arcana Sacerdotum obseruatione: Nam primis temporibus nulla fuit apud Aegyptios intercalandi consuetudo. Hunc annum ex ortu caniculæ quater repetito definiebant; Atque vt trecentis & sexaginta quinque diebus absolutis, sex præterea horæ ad cursum qui ex motu Solis de-

fini-

*Duplex an-
nus Aegy-
ptiorum.*

HIEROGLYPHICA OBSERVATIONES. 48

finitur, singulis annis redduntur. Illæ vero post quatuor annorum conversionem diem solidum efficiunt, Aegyptij (inquit) quarto demum ortu Sothidis, siue Caniculæ intercalabant, & solidum annum tunc absolutum putabant, quod inerat re vera quadriennium, civili quadriennio vno die maius propter hanc intercalationem. Hæc ex Censorini verbis colliges, quæ ita se habent.

Ad Aegyptiorum verum annum magnum Luna non pertinet, quem Græci *ῥυτιδόν*, latine canicularum vocamus, propterea quod initium illius sumitur cum primo diecius mensis quem vocant Aegyptij *ῥῶθ*, caniculæ sidus exoritur. Nam eorum annus civilis solos habet dies trecentos sexaginta quinque, sine vilo intercalari, itaque quadriennium apud eos vno circiter die minus est quàm naturale quadriennium: eoque fit ut anno millesimo, quadringentesimo sexagesimo primo, ad idem reuoluetur principium, hic annus etiam *ἑλικων* à plerisque dicitur, & ab *ὁ θεογοναυτὸς*.

Hæc ille, ex quibus iam facile est Hori symbolum interpretari: Annum vertentem, hoc est civilem significantes quartam anni partem pingunt, & annum volentes dicere, *Τὸ τέταρτον*, quadrantem dicunt. Quorsum? nisi quia civilis annus est quarta pars anni magni; & præterea in vnoquoque anno quarta diei pars redundat, quam rationem subintexit cum dicit, *Κατὰ πᾶν ἀναβλὴν τῇ ἡμέρᾳ τῆς σάββατος μέχρι τῆς ἑλλης ἀναβλῆς τὸ τέταρτον ἡμῖρας προσθεῖς*, ab vno Sothidis ortu ad alterum (præter annum) quartam diei partem apponi, ex quo, inquit, quarto quoque anno superuacuum diem computant.

Cur Idolum Solis accipiter?

Ad Hieroglyphicum sextum libri primi.

Non est hic meum (quod pramonui) consilium, ut agere. Quamobrem quæ de accipitre à Pierio sunt annotata lubens volensque prætermitto. Tantum ea, quæ aut ipse omisit aut incertis auctoribus indicauit (quod sæpe facere solet) commemoro, & quæro imprimis cur ἥλιος ἰδωλον. Accipiter nominetur, cur se in accipitris effigiem Sol, siue Olinis fuerit effo. matius, & quorū idem ales Apollini sit peculiari superstitione dedicatus. Duas causas inuenio. Vaticiniorum & medicinæ scientiam. Quippe accipitrem post excessum è vita immortalispiritu vigere & oracula pe. entibus reddere redebat gens fabulosissima. vnde & tripodem Accipitris nobilem aliquando fuisse apud Aegyptios memorat Aelianus. Sed quod magis mirere, Porphyrius in opere quod de abstinenti. do ab animatis conscripsit, refert al. quos eo dementiae venisse, vt si quando augurandi scientiam auidè quærent, præfagorum animalium atque imprimis accipitrum, fibras cruore adhuc stillantes deglutirent, quo accipitris animam cum cruore haurirent, & ita se ad fundenda oracula mirifice acutos & diuino quodam spiritu incitatos credebant.

Quo spectat etiam vanissimi Kiranidis ariolandi ars nugatoria. In xiphia (inquit) lapide, id est, in sapphiro sculpe accipitrem, & sub pedibus eius xiphiam pycem. deinde inclujam sub eadem gemma herba xiphy radicem gesta in annulo. Hic enim annulus castus est, quem si habueris, omnia tanquam ex oraculo cognosces, quod si eandem gemmam in simula chro aliquo collocaris, de rebus quas scire volueris fundet oracula.

Hæc ille nugator impudens, ex quibus lector videas

Accipitrū
fabulosa
oracula
Accipitrum
intestina à
fallis Pro-
phetis de-
uorata:

Kiranidis
fabulosæ
coni en-
tationes &
deliria.

HIEROGLYPHICA OBSERVATIONES. 87

videas caellidam Dæmonis Tyrannidem, & deploratum superstitioſe gentis ſtatum, quæcum animam accipitris haurire ſe credebat, Dæmonem impuriſſimo pectore admittebat. Neque vere tantum accipitrem oraculorum ſcientia polleere crediderunt, ſed & iplum ſacerdotum doctorem fecerunt. Narrat enim Accipiter Diodorus delatum ab eo ſecundum Aegyptiorum myſticum fabulas ad ſacerdotes librum, ſilo puniceo circumlibrum deligatum, in quo omnes Ceremoniarum ritus continerentur. Eius verba ſunt libro primo Bibliothecæ *Τῆς Δ. Φασὶν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἱέρακος βιβλίον ἀνεγκέν τις θάβας τοῖς ἱερεῦσι φοινικῶ ῥάμμα πέρειδε- δισμύρον. ἔχον γραμμὰς τὰς ἑβδαίων διὰ τῆς τε- κη, τιμάς*. Addit idem author in huius rei monumētum Aegyptiorum *ἱερογραμματῆς* Inſum parpura, & accipitris pennam in capite geſtare, quod nobilitatis apud Aegyptios fuit monumentum.

Iam quod ad ſcientiam medicinæ attinet, non tantum ſerpentes & infecta procul arceat, ſed herbam Hieraciam ſui nominis inuenit ad acuendam viſus aciem perutilem, cuius Aelius & Dioſcorides meminere. Deſcribitur apud Geſnerum Hieracium *cu-* Hieracium
herba quæ. bitale, tenerum, lacte manans, mollibus aculeis, flore luteo diluro, qui in pulpos abit, quibus ſemina oblonga, & aſperiuſcula ſubduntur folijs, laciniatis, breuioribus quam in plerisque lactucis ſylueſtribus, anteriore ſui parte latioribus & rotundis iſtque amaris. Hæc Hieracia quæ hic ab Horo recensetur. Vi-des igitur quas ob cauſas accipitrem *ἁλίου ὕδαλον* dixerit.

Cur animæ Symbolum accipiter,
& cor ſeptum animæ.

Ad Hieroglyphicum 8. lib. 1.

PRæter Horii rationem quæ ab Aegyptio no-
mine

mine Accipitr̃ s̃ est petita, *Baieth* enim (quo voca-
bulo sacram hanc auem nominant, animam corda-
tam significat occurrit alia ratio, quod Accipitrem
ingenti quadam celeritate præditum, igneæ esse na-
turæ dicerent. Animam autem igneam non modo
Aegyptiorum, sed & Græcorum, & Romanorum
Phylosophia statuit. Mitto infinitos locos, & lau-
datores huius sententiæ, vnum tantum ex Fabio, de-
clamatione decima placet ascribere, vbi agit de se-
pulchro excantato, & prohibitis adolescentis Ma-
nibus. ne in complexum Matris reuolarent. sic au-
tem definit. *Animam flammei vigoris imperiū, peren-*

**Anima flā-
mei vigoris
impetus.**

*nitatemque non ex nostro igne sumentem, sed quo sidera
volant, & quo sacri torquentur axes, inde venire, unde
rerum omnium auctorem Parentemque spiritum duci-*

**Anima leui
igne lustrā
da ex testi-
monio gē-
tilium.**

*mus, nec interire, nec ullo mortalitatis officio feto. Sed
quosque humani corporis carcere effregerit, & exonera-
ta membris mortalibus leui se igne lustrauerit, petere se-
des in astra.*

Igneas igitur non tantum facit animas, sed volu-
cri siderum igne accensas, Vnde Martianus Capel-
la l. 1. septem planetas in animam quasi in sobolem

**Martiani
Capellæ de
planetis in
animam in-
fluentibus
sententia.**

suam calore & luce influentes inducit, ex quo, ani-
mum humanum à Saturno habere dicit *λαγιστικόν*, à
Martē *θυμικόν*, à Mercurio *ἰσχυρικόν*, à Venere
animam in *ἐπιθυμητικόν*, à Luna *φυσικόν*, à Ioue *πρακτικόν*, à Sole
ἀισθητικόν. Hac eadem ratione freti igneam esse ani-
morum naturam dixerunt, quod & ab astris igneis
fluere, & in astra redire, imò quod magis mireris, stel-
las post excessum è corpore fieri crederent: quod an-
notauit Aristophanes, vnde & Horus l. 1. 2. *ἀσιν πᾶσι*
symbolum esse dicit *ψυχῆς ἀνθρώπου ἄρης*. ☉

Hanc sententiam spectauit Prudentius cum dixit,
Oris opus, vigor igneolus. Quæ cum apud auctores
leguntur per allegoriam intelligenda sunt: Est enim
anima omnis expers materiæ, nec lucis, aut ignis ha-

HIEROGLYPHICA OBSERVATIONES. 89

bet essentiam, sed aliquam dumtaxat similitudinem. Quamobrem Tertullianus in eo cautè legendus est libro de anima, cap 9 quid eandem facit caloris acerei & luc di, & Casarius iunior qui animam in vas aliquod sphaericum clarissima luce perfusum deformat.

Tutius & prudentius loquutus est Philo cum libro secundo allegoriarum, πῶς ψυχὴν vocat μακαρίων φύσις ἐκμαρτὶν, ἢ ἀπαόσασμα, ἢ ἀπαύγασμα. Expressum beatae naturae simulachrum, decerptum a Deo particulam, diuinitatis radiationem.

Philo quid censuerit de animo,

Porro quod hic Horus καρδίαν dixit ψυχὴς πᾶσι Cor quobolον, Cor septum anima, appositè ad eorum sententiam dixit, qui animam in corde constituerunt, tum animamquamquam de ea re diuersæ fuerunt sententiæ Mar-

Cor quobolον, Cor septum anima, appositè ad eorum sententiam dixit, qui animam in corde constituerunt, tum animamquamquam de ea re diuersæ fuerunt sententiæ Mar-

cus Varro singulas hominum animas in octo partes distribuit inter se proportionem maximè dissimiles: Quinque enim statuit quibus sentiunt homines, sextam qua cogitant, septimam qua progenerant, octauam qua voces mittunt. Ex quo fit ut animam quasi in varias propagines discriminatam per totum corpus diffundat. Alij vov̄ intelligentiam in capite tanquam in arce, θυμὸν verò in corde stabiliunt. Quæ opinio ad eorum alludit mentem, qui animæ facultates, per singulas corporis partes exprimunt, per σῶμα autem siue cor τὸν θυμὸν delineant.

Octo partes animæ secundum Varronem.

Sic enim D. Dionysius libro de diuinis nominibus D Dionycap. 9 Τὴν ψυχὴν σωματικῶς διπλασι, καὶ κεφαλὴν sij pulchra ἢ ἔνν, ἀρχὴν αὐτῶν δόξαν, σῶμα τὸν θυμὸν, γανίρασι obseruatio πῶς ἐπιθυμίαν, σκέλι δὲ καὶ πόδας πῶς φύσιν ἐλέγχουσι. de compa-Mentē scilicet respondere capiti, opinionem ceruici, ratione apectori animū, cupiditatē ventri, crura verò & pedes nimæ num naturam denotare. Neque verò tantum τὸν θυμὸν, sed corpore. vim mentis, rationis, & consilij communitur aures in corde collocant. Sic suum לֵב Hebræi doctores accipiunt, & לֵב הוּבָה possidens cor. proverbio-

Mos deosculandi pe-
ctus.
antiquorum ritum, qui cum in corde sapientiae do-
mucilium defigerent, sapientum virorum non os, &
manus, sed pectus in sapientiae venerationem sole-
bant deosculari.

Quem morem scitè notauit Eusebius *hyst. Eccle-
siast. lib. 6. cap. 2. in Leonide Origenis Patre*, qui cum
in filio adolescentulo agnosceret *Διάξσαν φῶσιν*,
dormienti sapè numero astabat, cuique pectus de-
nudabat stragulis: atque illud perinde ac si sacer
Dei spiritus idem ipsum sibi tanquam templum cō-
secrasset, augustè, & cum reuerentia osculabatur. Et
ni fallor apud Eunapium Sardianum extat honorifi-
ca Proarchi sophistæ mentio, cuius eloquentiam
maximè verò extemporaneam demirati auditores,
eiusdem pectus quasi *Εἰς λόγῳ τῶν* lambebant
osculis.

Sapphirus
veritatis.

Quamobrem & olim sapientiae Hieroglyphica ge-
stabantur in corde. Testes sunt Romanorum bullæ,
testis illa nobilis sapphirus, in qua sculpta erat ima-
go Veritatis: quam summus Aegyptiorum iudicum
Præses de collo appensam gestabat in pectore, cuius
meminit Aelianus *varia historia lib. 15.*

Symb.

syntag. 2.

Eurycles

ijdem ac

ab auctore

Eurycle.

Certè Iudæorum maximus Pontifex non alibi
quam in pectore admirabiles illas gemmas rationalis
infusas gestabat, quas dubiis temporibus Populus
confuleret, vt quasi ex summi Sacerdotis corde Dei
voluntatem & sapientiam eliceret, de quo plura ex
Iosepho & Epiphonio dixi Lusit quoque in hac imi-
tatione Dæmon, cum Eutycles suos, & *εὐρυκλῆς*
ἐκ τοῦ πectoris quasi ex domicilio sapientiae voces depro-
mere curauit.

Addo etiam maleficos in suis defixionibus, vt ani-
mam è corde velut ex sede sua elicerent, per cordis
cerei septa stimulos & acus adegisse, hoc enim vo-
luit Ouidius cum dixit:

Sagaque punicea defixit numina Cera,

Et medium tenues in iecur egit acus.

Cuius sceleris auctor primus fuisse fertur Nestanus, ut annotavit egregius scriptor noster Delrio.

*Disquisit.
magic. lib. 1.
cap. 4.*

Cur cornix in nuptijs inuocata, &
quid sit ἐκκοῦ Κοῦ Κορώνη.

Ad Hieroglyphicum 8, l. 1.

Scopulus est hic locus ad quem multi offenderunt. Nil opus est omnium commemorare sententias. Cælius Rhodiginus, & Gesnerus, qui in gran-
dem illam voluminum molem omnia penè congesterunt, hunc antiquitatis ritum non omisere, sed verbis adeo corruptis expresserunt, ut nihil minus videntur quàm huius auctoris sententiam intellexisse. *Locus Ori-
plexus.*
Atriperunt enim ex communi interprete hæc verba, ἐκκοῦ nimitum κοῦ cornicem appellantes, quibus nihil distortius. Pierius paulo liquidior sententijs, in hac tamen verborum interpretatione, quæ maxime desiderabatur, filum abruptit. *Graci* (inquit) *ut Hori* interpretes observavit nuptialibus festis ἐκκοῦ κορώνη clamitare consueverant, cum tamen ignorarent Cornicem in nuptijs omne auspiciatissimo nominari solitam. Tum suspicatur mendum, & aliter apud Aeschylum in Danaïdibus scribi fateretur, sed quod offert non plus habet perspicuitatis. Nam ut rem accuratius inspiciamus, Tragoedia Aeschyli quæ laudatur non extat, licet tantum nobis riuulos ex hoc fonte in Pindari scholiaste consecrari, qui ad Pythiorum oden tertiam p. 217. sub finem explicans illud Poetae,

Pierius parum in Horum inquirenda diligens.

ἄλλης.

Οἱ ἀπαρτίτοι φιλόσοφοι ταῖς
ἐπισφαῖς ὑπεκ-
ρίσονται ἀνδράς.

Coas-

ἡσίοις ἀοιδαῖς.

Quid sit a- Coartanea vel virgines socie solent in vespertinis cantibus
 pud Pinda- dicere iuuenilibus iocis. Interpres (inquam) ad hoc
 tum ὕπο- verbum quærit quid sit ὑποκορίσις, respondet idem
 κορίσις. esse ac iuuenilius animi, caussa, lasciuire, & ludere
 νοωτρισις πᾶν ψυχὴν τι καὶ παῖσιν Alij censent pu-
 cilla ὑποκορίσις dictas fuisse ἀντὶ τῆ ἀμφοτέρω κόρῃ
 ὁμήων, νυμφίον, καὶ πᾶν νύμφην. Quod sponsum ἑσπέρ-
 sam celebrarent. Terciam subintert rationem, quod
 canentes benè ominatis vocibus inclamarent. οὖν
 κόρῃς τι καὶ κόραις. Cum pueri ἑσπέρῃς, quod in-
 itium cantilenæ nuptialis esse liquidum est. Hic pro-
 feruntur Aeschyli verba ex Tragædia Danaïdum
 mire à Piccio truncata, atque deprauata.

Κάπαθ' Ἀΐσι λαμπρὸν ἡλίου φάος,
 Εὖς ἰγίρω πρηνυμένους τὸς νυμφίους,
 Νομίσι δίντων, σὲ κόρῃς τι καὶ κόραις.

Horum sensus est Deinde verò prodit lucidum solis im-
 bar, interim excito beneuolos coniuges, Legibus eorum
 qui statuerunt (hanc cantilenam) οὖν κόρῃς τι καὶ κόραις.
 Hæc Aeschylus, nam quæ sequuntur καὶ τῶς βίω ἀκο-
 ρῇ ἀντὶ τῆ κόρῃς κορώνας, non iam videntur Aeschylis,
 sed ex alio capite ducta sunt, & tam foedè discerpta,
 ac mutila, vt nihil ad huius loci interpretationem

Had. Iuni- inde deduci possit. Hadrianus Iunius vir eruditissi-
 us in hic mus longè sagacius locum illum peruidit animad-
 Hori loco uersorum lib. 1. c. 1. vbi Cælij Rhodigini qui hæc ipsa
 discutien- Hori verba citauit, mentionem faciens, Disseream
 do accura- (inquit) si se ipsius intellexerit, tantū abest vt Hori sen-
 III. tentiam peruidisse illum putem. Tum emendans con-
 textum proculdubio deprauatum, legit, ἡ κόρῃς κόρῃ
 κορώνην, & interpretatur, Euerre Virgo cornicem, atq;
 elimina. Iubetur autem (inquit) Virgo Cornicem e-
 uerrere, quod sinister esset solitariae Cornicis occur-
 sus, velut viduam portendentis vitam. Hæc laudatus
 Criticus satis appositè, quæ prima quidem specie
 proba-

probabilitate sensum percellunt ; sed tamen accuratius, spectata aliquid relinquunt dubitationis. Nam Iunij senprimū vox ἱερογῶν euerrere, propriè est sordibus purgentia leuatur. Deinde cur iubetur euerrere & eliminari cornix, cum potius ad nuptias post Hymenæum inuocaretur : nec dicas inuocatas fuisse duas cornices non singularem, Aelianus enim libro tertio de animalibus capite nono, vbi de hac inuocatione Cornicis scribit, non aliter quam Horus singulari numero vsurpauit, cum ait consueuisse veteres ἅ τοῖς γάμοις ἢ δι' ὑμῶντων Κορώνην καλεῖν. Cum igitur constet inuocatam fuisse cornicem, non potest dici euerrere & eliminari, siquidem inuocare, & eliminare, plane repugnant. Et cum fateatur Horus ὁ μὲν τὰς χάριν celebrari illud ἱερογῶν Κόρη Κορώνην, plene inuocatam potius quàm expullam Cornicem significat, nec iam vnus numero Cornicis rationem habet in hoc adagio, quæ solitaria credebatur infausta, sed Κορώνην dixit nomen speciei, non numeri, ab omni enim numero abstrahit.

Dicam ego quod sentio cum verbum Κορῶν frequentius saturare significet, ita hæc Hori verba interpretanda existimo, ἱερογῶν Κόρη Κορώνην *Exsatura* ὁ *puella Cornicem*. Neque hoc leui coniectura adductus effugio, nam puellæ nobiles & ominatas consequerentur nuptias iuebantur opimum prandium dare Cornici, quod ex Phœnice Colophonio qui citatur ab Athenæo, libro octauo colligere licet, vbi Coronistæ, hoc est Circulatores Cornici loquutulex quam circumferebant, emendicant stipem, & prandium ad fores patrisfamilias : Accedit autem virgo nubilis, & sicus affert pro prandio Cornicis, ex quo eruscatore illi precantur vt illustrem, & locupletem maritum nanciscatur, quod Cornicem coniugij Hieroglyphicum tam impense colat. Versus autem Phœnicis sunt, vbi diu Metragyræ illi rogantur:

Mos antiquus de puella nubili quæ prandium dabat Cornici, ex Phœnice antiquo auctore erutus.

ὦ παῖ Δῦραν ἄγχι λινε οἰκοῦτο· ἦκουσι.
 Καὶ τῇ Κορώνῃ παρδίνῳ φίρῃ σύμφ,
 Θυοί, γυνοί· μὲν πεμψῶ ἡ κόρη,
 Κίφνειον ἄνδρα ὀνομασθὲν ἐξέυροι
 Καὶ δὲ γέροντι πατρὶ κῆρον εἰς χάρας
 Καὶ μητρὶ κούρην εἰς τὰ γόνυ κῆτθιν.
O puella fores aperi. Plurimū audinis,
Et Cornici Virgo offert sicū.
O Dī, fiat multis prociis expetita puella,
Et locupletum virum & celebrem nanciscatur,
Senique Patri filiolum in manus,
Et matri filiolum in gēna deponat.

Hæc opinor multum ad huius loci interpretatio-
 nem faciunt, & simul gratium auctorum, de Corni-
 ce in nuptijs inuocata, & de puellarum erga Corni-
 cem cultu iudicia satis confirmant, quibus etiam
 addi potest, quod habet Pausanias in Messenicis de

Cornix x-
 nea in vrbe
 Coronæa.

ta, quam licet colligere ibi gentilitio ritu cultam
 fuisse. Videre est quoq; apud Festum huius supersti-
 tionis relicta Romanis vestigia. Nam erat (inquit)
Corniscarum Diuarum Lucius trans Tiberim Corni-
 cibus dicatus, quod in Iunonis tutela esse putabantur.
 Cuius rei nulla commodior est ratio quam quæ ab
 Horo affertur, quod Cornix sit conjugalis amoris
 symbolum. Mares enim foeminis connubio iuncti
 nunquam ad alteram diuertunt Cornicem, ac ne ipsa
 quidem foemina quoad viuit ad alterum marem,
 quod si mors diuortium fecerit, qui superstes
 est è coniugibus perpetuum sibi indi-
 cit celibatum.

Cornicæ
 Diuæ apud
 Festum.

Quomodo Scarabæus viri symbo-
lum, & de annulo militum Scarabæi
figura impresso.

Ad Hieroglyphicum decimum.

PORPHYRIUS in eo libro quem *πρὸ τοῦ ἱερογλυφικοῦ ἀποχρῆστος*, de abstinendo scilicet ab animatis copiosè scripsit, de Scarabæo tradit multa Horo planè consentientia. Illi (inquit) cumulata sapientia, & diuinarum rerum consuetudine quædam animalium magis quàm homines à Diis intellexerunt amari, quæ soli maxime consecrata putant, quia natura eorum sanguine & spiritu copiosissimo constet. Et post pauca : Scarabæum animal (ait) rerum diuinarum indocti abominabantur, quod Aegyptij summo opere venerantur, animatam Solis effigiem esse putantes. Scarabæus autem omnis vniuersum sexum habet, & spermate in stercus infuso, pila deinde confecta, pedibus inuoluitur, veluti Sol cælum & mentem lunarem expectat. Hæc ille, quæ merito Eusebius libro tertio de præparatione Evangelica plenius irridet. Nec Apion famosus Grammaticus, mundi cymbalum, suæ gentis in hac re ineptias latis robusta oratione potest excusare.

Porro quod dixit Horus Scarabæum *ὁν ἀνδρα* significare, Idem est ac si dixisset *ἀνδραγαθόν* virum Pulchra fortem & bellicosum, quia omnes Scarabæi mares Aeliani nascuntur. Præclara est in eo argumento Aeliani ob-
seruatio. Vbi annotat Aegyptios milites ex lege quadam patria, quæ ita precipiebat, consueuisse in annulis gestare insculptam Scarabæi effigiem, significante (inquit) per hoc symbolum legislatore, *ὃν ἀφ᾽ ἑνὸς ἑνὸς πάντας πάντας τοὺς μάχουσις ὑπὲρ τοῦ χω-*
ρῆος. Oportere omnes esse masculos, qui pro patria pug-
narent

narent

Sacramen-
tum mili-
tare.

Militum
Romano-
rum
σφραγίδες
& notæ.
Hom. 3.

Christiani
quid iube-
rentur fer-
re in annu-
lis.
Mos piorū
inurendi
sibi ferro
candenti in
cute nomē
IESV. ex
Procopio.

narent. Itaque milites in sacramento non tantum quod ait Polypius pollicebantur se παθαρχίαν καὶ ποιήσιν ἢ ἐπὶ τοῖς ἀρχόντων κατὰ δόταμιν, obtempera-
turos se & facturos quicquid mandabatur ab Impera-
toribus iuxta vires. Sed ut vno verbo omnia comple-
terentur, promittebant se viros. & viros bonos, quod
licet ex Senecæ epistola 37. ad Lucilium conicere, ubi sumptis à re militari verbis eundem hortatur ad
virtutem. Promissisti virum bonum, sacramento ligatus
es. Quod si ignavi essent milites, non iam viri sed scœ-
minæ per contumeliam appellabantur, & ita Bun-
duica Britannorum Regina apud Dionem Cassium,
libro sexagesimo secundo, Neronem Imperatorem
mollitiæ plusquam muliebri dissolutum vocat Nero-
nidem, Νιρωνίδα καὶ δομίτιαν.

Quantò rectius Romani non scarabæum in annu-
lis & clypeis, sed Imperatoris imaginem, & nomen
candenti plerumq; ferro in cute inustum gerebant.
quo fidei & fortitudinis admonerentur. σφρα. γίδα
σφραγις appellat D. Chrysostom. Sed omnium re-
ctissimè Christiani, qui cum longè aliam sectentur
militiam, iuberentur in annulis non scarabæos, aut
signa bellica, sed piscis effigiem, in memoriam scilicet
Christi qui fuit Sybillarum ἰχθὺς mysticus, vel
piscatoris, in reuerentiam Apostoli, vel Nautis ad spe-
ciem Ecclesiæ gessere. Ita enim præcipit Clemens A-
lexandrinus pædagogi li. 3. Αἱ δὲ σφραγίδες ἡμῶν ἰσὺν
πτελέας, ἢ ναῦς ἀποδράμιῦσα, ἢ λόφος μουσική, ἢ ἀλκυ-
ωντις ἀποδόλο μνησεται. Verum in eare pietatem
omnium vicerunt, qui primis Ecclesiæ temporibus
non in annulis quidem, sed in carne, candētibz no-
tis venerandum nomen esu, aut signum crucis cura-
bant sibi inuri, quod erudite notavit Procopius anti-
quus author ad illud : sa. 4 4. Ἰσὲ δὲ τοῦ Θεοῦ εἰς
καρπὸν καὶ εἰς αἰῶνα πολλοῖς ἐπὶ καρπῶν ἢ βραχύνων, ἢ
τῷ σκευῶν ἢ σημείων, ἢ πλὴν χρίστος προσεργίαν.

Ad

Ad summum, quod habet e oculis scarabæorum *Antonij*
 & scilicet pro statu Lunæ variantibus, id ipsum *Diogenes le-*
 tonius Diogenes ἐν ἀρίστων λόγους de tibicine quodam *pida obser-*
 Astræo annotavit, qui oculorum suorum incremen- *uatio.*
 to & decremento Lunæ designabat alternationes,
 quamobrem cum in Aquitaniam venisset, ubi duo
 reges ex pacto iuxta Lunæ vicissitudines alternatim
 regnabant, fuit illis carissimus, quod ex oculis om-
 nem inter eos contentionem dirimiret. Eius verba
 sunt. Ἀσπρῶ τῇ πρὸς τοὺς οἰκίστας ὀφθαλμοὺς αὐξήσεσθαι
 τὰς σιληνιακὰς σ. μαίνων αὐξήσεσθαι καὶ τῶν ἑ-
 ἰς τὸν ἐκείνου πρὸς τὸν ἀρχὴν βασιλῆα, οἱ δὲ οὐκ ἔντες κατ'
 τὰ βιαῦτα σιληνίας πάθον, ἀλλήλων ἀντιμαρτυροῦντες διὰ
 δοχοί, quod meminime notasse in symbolis, citatur
 autem a Photio bibl. p. 358. Porro quod hic ait de *Scarabæo-*
 Scarabæorum varijs generibus, plenius, hæc enume- *rum diver-*
 rantur à Plinio l. 11. & 28. & ceteris locis, ut lib. 30. *sa genera.*
 c. 11. l. 29. c. vlt. ubi nominat Lucanos, Stercorarios,
 Κοπρίονας, Fullones, Virides Myagridas, Gyllos.
 Blattas pistinarias, Molonthas, χρυσίβας, Longipe-
 des, Tauros.

De Vulture, Vrania, & signo monadis.

Ad Hieroglyphicum undecimum libri primi.

DE Vulture satis copiosè quidem dixit Horus, &
 de eodem multa passim vulgare commentarij.
 Tantum hic notandum videtur quod habet Aelia-
 nus de animalibus, Vulturem non modo Aegyptijs,
 sed & Barbaris populis sacrum fuisse visum. Quam- *Barbarorum*
 obrem eos quos vis morbi confecerat. Communi *stratagemata*
 quidem sicut apud plerasque nationes funere cre- *ad mures*
 mabant. At verò fortium milirum corpora deuo- *animandos.*
 randa obijciebant Vulturibus, fortunatos quippe

*Eurymnus
Dæmon
quis?*

eos dictitantes qui sacri alitis ventrem pro tumultu habuissent Quod stratagema (ut satis patet) ad stimulos gloriæ aculeis militum animos fuit, nam cum multi propter eorum quæ in acie ceciderant cadauerum statum, congressum præliorum reformidarent: Quod miseræ putabatur, & ignominia, totum in speciem felicitatis & gloriæ callido imprimis consilio conuersum est. Quod autem Vultures adeo cadaueribus inhiare viderent, inde Eurymnum Dæmonem, quem mortuorum cadauera nudatis ossibus depascere credebant, instrata pelle vulturis stulta depinxit gentilitas. Reuera autem saepe pro Eurymno Vulturio execrabiles magi refoffis sepulchris excisas cadauerum partes ad maleficia diripiebant. Vnde Fabius declamat. 14. *Facinus quod dicitur inquietare, superos, sidera diris agitare carminibus, tumultus bustaq; scrutari, & amputatis cadaueribus spias in scelera armare manus.* Et Apuleius Miscel. l. 2. *Nam nec mortuorum quidem sepulchra tuta dicuntur à laqueo, sed è bustis & rogi reliqua quædam & cadauerum præsemina ad exitiales viuientium fortunas petuntur & cantatrice anus in ipso momento choragii funebri, præpeti celeritate alienam sepulturam antecurrunt.*

*Candelabra
ex vulturis
tibys.*

Addit ad significationes Vulturis vanus Kirandes, hunc ad facundiam sermonis, & lucrum, & gratiam, Dæmonumque & veneficorum fugam facere, qua spe illecti multi ex superstitionis grege, candelabra ex vulturis tibijs sibi fieri curabant, ut si quid inter mensas veneni propinatum esset, statim animaduertenterent. Euax quoque auctor est lapidem quædrum in capite Vulturis inueniri contra noxios virus præsentissimum remedium. Sed hæc ex vanorum (opinor) Philosophia.

Cæterum quod Horus dixit, *ἐπαίαν οὐ νοσὶ ἀπίσκει αὐτοῖς ἢ οὐρανὸν λίσσας*, noli existimare Vaniam Aegyptium esse vocabulum, sed ne Græcum quidem hoc præsertim sensu. Nam præter nomen Musæ pro-

Primum, *δρανία* nihil significat, nisi fortè ludum pilæ, cuius meminit Iulius Pollux: *Η δὲ δρανία ὁ μὲν ἀνακλάσας αὐτὸν, ἀποβέβηκε πρὸς τοὺς οὐρανοὺς εἰς τὸν δρακόν.* ποῖς δ' ἦν ἀλλομένοις φιλοτιμία πρὶν εἰς γῆν αὐτῷ ἐμπίπτειν ἀρπάσσει. Vrania est ludi pilæ genus, cum hic quidam reclinans sese pilam in cælum projicit: illis vero assilientibus cura est, priusquam terram contingat attingere. quem ludum invenias descriptum ab Homero. Horus igitur *δρανίαν* dixit pro cælo, ad imitationem alicuius verbi Aegyptij generis *scæ ninini*. Sed ne longius inquireamus, Pindarus certe Olympiorum Ode prima si non *δρακόν*, saltem *ἀνδρείκα* scæminino genere protulit, *ἐρμῆας δὲ ἀνδρείκας*.

In fine c. pius subobicura sunt hæc verba. *δραχμὰς* *Perplexi* *δὲ δύο διότι πᾶς Αἰγυπτίος μὸνὰς ὄσκει, αἱ δὲ δύο γραμ-* loco de drachm. *μὰι. μὸνὰς δὲ πᾶντος ἀριθμοῦ γένεσις. εὐλόγως ἔν δύο* *chmus* quæ *δραχμὰς* *δεδόκηται* *διδόσκει* *γῦπα γράφουσιν, ἐπὶ μὴ-* pro lineis *ταρ* *δοκῇ, καὶ γένεσις εἶναι, καὶ δᾶπνη καὶ ἡ μὸνὰς.* Quæ reperant *Pictus* ita reddit: Si drachmas duas ostendere voluiss. *explicatio.* *sent.* Vulturem ponebant, Causam nonnulli commenti sunt: quia unitas apud Aegyptios duarum drachmarum instar aestimatur, Unitas verò cum binario totius est numeri generatio. Merito itaque si drachmas duas individere vellent, Vulturem pingebant, quandoquidem *ex* generationis *ex* Matris prerogativa polleat, perinde ac unitas ipsa unâ cum binario numeros omnes generat.

Hæc *πρὸς* *ἀσπίδα* & parum fideliter, nam cum Horus dix. Illet Monadem esse generationem & principium numerorum, hic semper addit, *Unitas cum binario*, sed binarij nusquam Horus meminit; non enim binarius principium dicitur numerorum, Sed ipsa vnitas. Deinde multum laborat in explicandis illis duabus drachmis, per quas putat cor significari, cum tamen hic de ea re nulla sit questio.

Ego sic existimo, *δραχμὰς* pro *γραμμὰς* in hunc locum irreplisse, nam quod de lineis, non de deachmis sit sermo, declarat quod statim sequitur, *παρ' Αἰγυπτίων μοῦδα ὅστις αἰ δέο γραμμὰι*, Apud Aegyptios duæ lineæ unitatem significant. Cur autem hoc binario linearum unitatem significarent, hic nodus est, qui ut facilius solvatur, primum statuendum quod ex Pythagora, Damascio, Synesio & cæteris notum est, Deum appellari *Μοῦδα*, *Unitatem*. Signum autem Dei, & magni mysterii, apud Aegyptios fuit duplex linea, quarum altera alteri in perpendiculi modum ductæ sui sterneretur. Cuius rei cum ab ijs ratio quæreretur, nulla alia suppetebat nisi quod hæc divini cuiusdam mysterii significatio esset. Quamobrem & per easdem lineas in crucis modum compositas, quas ita reverebantur, & *Magna Unitatis*, hoc est, De. Hieroglyphicum ducebant, incerti quid pingent, Crucis sacrosanctum mysterium apud hanc gentem adumbratam graues auctores tradunt. Isidorus *lib. 1.* Origenes *cap. 3.* Rufinus *lib. 11. c. 29.* Socrates *lib. 5. c. 17.* S. Iohannis *lib. 7. c. 15.* Nicephorus *lib. 21. c. 16.* adduntque sub Theodosio Imperatore cum 10. lozquarentur templa, in Serapidis sacrario hieroglyphicas compertas esse literas quæ Crucis præferrent formam.

Quomodo sidus fati hieroglyphicum.

Ad symbolum decimumtertium libri primi.

*Qui astradixerunt
fata.*

VERVS Aegyptiorum & Chaldaeorum error, qui deinde longe manavit incrementis. *Εἰμαρμὴν* & *ἀνάγκης* οἰονομίας οὐκ ἔστιν. Fatum ex siderum cursu, ac dispensatione constitui. Huic permulti subscriperunt, ut Ptolomæus qui fatum definit causarum connexionem quæ ex astrorum motibus vim & effici-

caecitatem trahit, & Orpheus in hymno astrotum,
dum stellas appellat

Μοῖρῶν τὰς πάλαι οὐρανὸν ὄντας.

Fatales fatorum omnium indices, quoniam unitatus I- Sat 7.
uenalis dixit, Si lus & occulti miranda potentia fati. ver. 106.
Hinc illam per æternæ consequentis nodos impli-
catam necessitatem.

Traxerunt longam corda inconsulti catenam.

Quam docti & graues viri acerrime impugnant.
Inter quos est Eusebius libro sexto de preparatione
Euangelica, D. odoratus Tarfensis Episcopus apud
Photium, Isidorus Pelusiota epistola 228. ad Harpo-
cram Scholasticam Clemens Alexandrinus Stromat-
um lib. 4. D. Augustinus de ciuit. Dei, qui interissi-
mè hanc fatalem legem, quam impij Chaldaei &
genethliaci hominum voluntatibus impostam fini-
xerunt, multis rationibus confutauit. Sed & Barde-
fanes vir genere quidem Syrus, doctrina verò om-
nium Chaldeorum excellensissimus, in nobili dia-
logo Aegyptiorum & cæterorum qui hanc siderum
necessitatem astruunt ineptias irridet, ubi dicit Seri-
bus legem esse positam nec occidere, nec furari, nec
adorare simulachra: vnde illa regione nullum tem-
plum conspicitur, nulla mulier meretrix, nulli adul-
tera, nemo fur, nemo homicida. Nec voluntatem
alicuius illorum ardentissima stella Martis, in medio
coeli constituta ad eandem hominis cecidit: Nec Ve-
nus Marti coniuncta, ut alienam quævispiam inlicitaret
uxorem potuit efficere. Hæc ille, & cætera quæ fatibus
prosequitur ex quibus hanc ἀστρονομικὰς οὐνο-
μίας repudiare possis quæ iam sacri canones & Impe-
ratoris leges funditus sustulere. Sic enim habet con-
cilium Braccatense, can. 9. Si quis animas & corpora Braccaren-
humana fatalibus stellis credit astringi, si. ne Pagani decretum
& Priscilliani dixerunt, anathema sit. Et canone 10. contra Ma-
Si qui duodecim signa, id est, sidera quæ Mathematici thematice
obseruare solent, per singulas animi vel corporum mem. iudicant.

*Bardefanes
Syrus con-
futat astro-
logos.*

Concily

*Blaconomi-
on quid?*

bra dissipata credunt. Et nominibus Patriarcharum adscripta dicunt, sicut Priscillianus dixit: Anathema sit. Observatione dignum est quod notauit Suidas, Astrologos Alexandriæ propter merum fortasse maioris incommodi aliquando toleratos tributum pendisse, quod proprio nomine βλακονόμιον, stultorum tributum appellabatur, quod sicut fati astrologos adirent, ἢ ὅτι τὸς μωρὸς εἰσὶν πρὸς αὐτοὺς. Ceterum non semper ἀστρολὸγία οἰκονομία, pro illa fatali necessitate Aegyptiorum, sed nonnunquam pro ordine caussarum naturalium, & decreto quo diuina providentia suis quæque necesse ordinibus usurpatur, qua significatione recta est εἰσαρμύνειν acceptio, & hoc sensu veteres fata voluerunt Ioui praestito esse cum stilo & tabulis ad inscribenda eius dicta, & Parcas Marcianus Capella scribas Iouis appellat, quod eius decreta in æreas tabulas referant. Hæc est δὲ πρὸς αὐτὰ, quæ ut ait Nicophorus Gregoras 17. συμμαχία τῶν ἀνδρῶν βασιύμασι καὶ πράγμασι.

Quid sit apud Horum Βασίλειον.

Ad Hieroglyphicum 15. lib. 1.

VIDERE est hic in picturis cynocephalum cum regia corona, & interpretes quidem pingit. Regum Hierogl. 1. 6. in signo capite gestantem, quam sententiam secutus est quoque Pierius. Ad cynocephali inquit, speciem addebant, ut manus in cœlum sublata haberet, & diademata regum capite gestaret. Nusquam tamen hoc apud Horum inuenies, a quo hoc symbolum depromptum est: sefellit eruditos viros hic textus, Βασίλειον Ἰδὲ κεφαλῆς ἔχοντα, itaque statim arripuerunt quod occurrebat, & Βασίλειον coronam interpretati sunt, sed nunquam cynocephalos coronatus Horus Apollo constituit. Quid igitur dicendum? ὅτι Βασίλειον nomen.

men, & βασιλεῖα regium, vel regale proprium significat. Itaque non modò ad coronam significandam traducitur, sed ad illud omne quod regem spectat, vnde βασιλεὺς & βασιλεῖον dicitur, quod in quaque re obtinet principatum: & est veluti aliorum principium, atque exemplar. Igitur hieroglyphicorum Scriptores prototypa imaginum, & symbolorum, quorum primaria & vberior est significatio, appellant βασιλίσς. Vt enim rex viuis & spirans longè præstantior est imagine, quæ ad eius speciem expressa est (Nam quicquid perfectionis est in imagine longè excitatius lucet in exemplari tantquam in fonte & origine.) Ita sit vt Luna appelletur βασιλεῖα, hoc est exemplar, & ἀρχίτυπος. Cynocephalus verò sit βασιλιόκεφαλον. Et ita Cynocephalus dicitur habere βασιλεῖον in capite, quia prototypum suum Lunam scilicet in imagine suo capiti imminentem defixis intuetur oculis. Et ne videat illud gratis assumere, ex ipso auctore comprobo, vbi ad hieroglyphicum II. lib. I. cum dixisset, vultures omnes esse scæminas, itaque ad significandum quidquid est muliebre rectè assumi vulturem, quia in eo genere præstantissimum est, & quasi regula cæterorum, venit eodem nomine βασιλίσς: sic enim habet, Καὶ ὁ γυνὴν ὡς πρῶτον γίνεσθαι δὴ καὶ ὅσων γίνεσθαι μόνον. διὰ τὴν αἰτίαν καὶ παντὶ δὴ καὶ ὡς δὴ οἱ Αἰγύπτιοι γυνὴν ὡς βασιλεῖον ἐπὶ τὴν δέσιν. Quin & vulturum genus, vt iam exposui, scæminas tantum complectitur. Quam ob causam & cuius scæmini sexus animanti Aegyptij vulturē vt in eo sexu principem ac primarium apponunt. Nemo hic βασιλεῖον Coronam & Diadema nisi absurdè interpretatus fuerit.

De Cynocephalo in horologijs.

Ad Hieroglyphicum 16. lib. 1.

Agyptiorum herologiis siue Clepsydris insculptum fuisse constat. Cynocephalum, è cuius natura guttatim aqua deflueret, sed miræ his in verbis ambages, & ὡς ἔπος τριῶν διέπαυτες. Interpretes sic reddunt. Remedium hoc excogitarunt, ut quicquid pilorum est ad caudam vsq; abradentes, pro huius crassitudine ferream quandam fistulam ad aquam excernendam fabricentur. Quæto quid hic faciunt pilis, & quorsum abradi dicuntur? Existimantur credo in clepsydris vitium animal statui, non effigiem animalis insculpti, cum de abradendis pilis ad emissionem aquæ loquantur. Num tota hæc versio magnas ineptias admittit? Si licet in re valde perplexa coniectere, vbi illi legunt τριῶν διέπαυτες, & perperam vertunt pilos abradentes, nam διέπαυ nunquam radere significat, existimo restituendum τριῶν vel τριῶν διέπαυτες. Error el bariorum fortè scriptum est κ, pro π, vt sæpè fit, & τριῶν positum pro τριῶν. hic aliquis Tyro in Græcis puichtam emendationem facere se existimauit, si τριῶν pro τριῶν reponeret, & ita latam errandi ansam dedit. Nomen autem τριῶν Græcis recentioribus idem est ac τριῶν, siue ὀπὴ foramen. Eæque quidem vitur corona pretiosa, liber Græcus, qui sæpè citatur in Meursij Lexico. Nemini potior mirum videbitur, si Philippus Hori interpres Græcus recentior hoc vocabulum vsurparit, cum ὀρδίων pro ordine, πάτρωνα pro patrono & similia habeat. Existimo igitur gerinanam vocem esse τριῶν, & ita ὡς ἔπος τριῶν διέπαυτες πρὸς δὲ ζήτην πᾶχθ. σίδρον καὶ σιδρὺς πρὸς τὴν προκειμένην χρίαν. Cynocephali effigiem, vel potius vasculum in eiusdem animalis formam edolatum, ad caudam vsque, vel

44 HIEROGL. OBSERVATIONES.

ad membrum & naturam quæ per caudam significatur, perforant, per foramen autem ferream fuit illam seu cinalem tranſeunt, quò æquabilior fiat per ferreum, ſive æreum Epistomium aquæ deſluentis emiſſio. *διείσαν* autem *τρίμα* recte dicitur, quaſi in tubulæ vel tubula facere foramen. De iſta clepſydræ fabricatione & foramine, ſic ſcribit Ariſtoph. Scholiaſtes in *Vell. i.* *Κλεψύδρα ἄγχιον τετραμῆνον ἐν ὧ ὡς ἱβαλλον καὶ ἵπῳ ἔειν ἄχευε τὸ ὄπῳ*. Clepſydra vas perforatum in quod aquam effundebant, & ſinebane fluere & que ad foramen. Et ruruſ ab eo appellatur *ἄγχιον ἔχων μικροτάτῳ ὄπῳ, πρὸς πυθμῖνα*. Apuleius quoq; formam eius attingit cum ſic deteribit *Hic rurſus præconis amplo boatu citatus accuſator quidam ſenior exurgit, & ad dicendi ſpatium vaſculo quodam in vicem colli graciliter fiſtulato, ac per hoc guttatim deſuſo, inſuſa aqua populum ſic adorat.* Porro de uſu clepſydrarū in foro ſuperuſcaneum arbitror hic pluribus inculcare. Lege ibidem *ἵνα μὴ ἐν ὄπῳ πρὸν δ' ἡγεσινύαμα ὑπάρχη* & latine redde, ne v. ro lauri ſit machina, ubi interpres cum ſua periphrasi ſenſum non aſſequitur, *Ne foramen illud acutè artiſcioſeq; conſectum.* Non enim de foramine intelligendū, ſed *ὄπῳ* *μοῖς*, de illa animalis parte ſculpta in horologio & in modum tubi fiſtulata, vel de vaſculo in cynocephali formam artiſcioſè dolato. Cæterum de hac diuiſione horarum ex Cynocephali obſervatione mentionem ſerit Viſtorinus in commentarijs ad Rhetoricos Ciceronis.

De Niliaco incremento.

Ad Hieroglyphicum 21. lib. 1.

VARIAE sunt de hac re, Cadmi, Hecataei, Ephor-
ii, Helianicij, Theopompi, Thaletis, Anaxago-
raz, Herodoti, & ceterorum sententiae, quas vide a-
pud Diodorum, Tres autem hic afferit rationes, Pri-
ma ad Aegyptum aquarum genitricem. Secunda ad
Oceanum. Tertia ad imbres Aethiopiae causam re-
fert. Et prima quidem I quidius tractatur ab Epho-
ro, qui asserit: *Ἀπασαν τὴν Αἰγυπτον ποταμὸς μόχθος* *ὁ*
ὄρεσιν καὶ χαλὺν, ἐν δὲ κισσιν καὶ τῶν φύσιν, βαρύνει
τὴν μεγάλην, καὶ διὰ τούτων ἔχειν ὅτι δὲ τῶν τοῦ
ἀναλαμβάνειν ὕγρῳ πλεονέχει, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν χειμερινήν,
ἔρασαν συνέχεται ἑαυτῇ τὸ τοῦ κατ' αὐτὴν τῶν διερῶν, ὥστε
ἐκ τούτων τὰς ἐξ αὐτῆς πλεονέχειν ἀνίστασθαι, καὶ ὅτι τῶ
πλεονέχειν ἀνίστασθαι. hoc est, Totā Aegyptus à flu-
mine congesta est. Et laxa natura, pumicosa, rima in
se recipit, Et hyemali tempore in se confringit, astra-
te autem tanquam sudores ex se undequaque emittit,
unde incrementum Nilo prebeat. Hanc sententiam
multis argumentis confutat Diodorus Siculus, & in-
credibile prorsus asserit exsurgentes terrae sudores
tantum fluminis augmentum facere, Altera quae est de
Oceano, sacerdotes etiam aliquot Aegyptiorum as-
sertores habuit, qui Nilum ex Oceano terram circum-
fluente nasci asseruerunt, quos nihil sanè dicere idem
Historicus ostendit. Tertia quae ad Aethiopiae im-
bres pertinet longè probabilior est, & hanc sequutus
est Agatharchides Gnidius, qui praeter ceteros placet
Diodoro acris iudicii viro. Nec satis robustè ean-
dem refellit Brodeus vir alioqui eruditus, quod,
ut ait, à veteribus scriptoribus perhibeatur ratio in
Aethio-

Miscella-
neorum lib.
7 c. 4.

Aethiopia puluere, imò idem ipse Agatharcides antiquus author restatur in Aethiopia montibus certo tempore, eo scilicet quo Nilus augetur, pluuias esse continentes. Ibidem Mercerus putat inferendum ὅς αὐτῷ συμίω χρώσθαι, & nescio quas supplicationes pro Nili inundatione fingit, de quibus nulla ex hoc loco coniectura. Puto vnius literulae mutatione totam sententiam claram fieri, siquidem cum Hecyrus dixisset Leonum rictus in fontibus insculpi ad beneficij memoriam, quod ex Leonis lyde: e percipere se existimant, Inde, inquit, *ad hodiernum usque diem ingens est ad votum aqua copia.* quasi velle dicere, hanc Aegyptiorum pietatem sidus Leonis fortunare, & copie suis riuos illos benignitatis aperire. Itaque censo legendum, ὅφ' ἔχει μέχρι νῦν κατ' ὕψην πλινθισμός υἱατος, pro πλινθισμός.

Cur in templis, thronis, fontibus, sepulchris, Leonum effigies?

Ad Hieroglyphicum 21. lib. 1.

Fuit illud non modò in prophanis, sed etiam in sacris rebus vstitutissimum, ut Leones ad symbolum maiestatis appingerentur, aut sculperentur, idque non modò in templis sed in thronis, fontibus, & sepulchris. Et de templis quidem id disertè testatur Horatius, *συκοδικὸς εἰς κλυδωνίῳ τῷ ἱερῷ λίονες ὡς οὐ.* Leonum imago παραλήφασαι, quod non tantum Aegyptiis, sed templis effigies & iudaeis quoque fuisse commune, dicas ex sacris graecis interpretibus. Nam praeter notas Cherubinorum imagines quae Leonis partem aliquam exhibebant, sculptas etiam in altaris angulis Leonum species conijcit eruditissimus Villalpandus. Quoniam etiam magnū illud & tremendū altare ubi iuge sacrificium Deo offere-

*Magnum
altare He-
braorum
est Leo Dei
dictum.*

ferebatur, Leo Dei appellabatur. Hebraea vox est
אלהים, ab יהוה quod est Leo, & יהוה Deus, quam
Chaldaeus Paraphrastes apud Isaiam 24. vertit al-
tare.

Cuius rei causam reddunt Hebraei Doctores,
quod sicut Leo predaes deuorat, ita hoc ipsum al-
tare per reanibus flammis hostias absorberet, vel
quod Leo symbolum sit diuinae maiestatis, siue ad
speciem illam oculos conuersis quae omnibus ani-
mantibus terrorem iniecit, siue ad clementiam spe-
ctes, quae vniuersorum pene scriptis celebratur, depres-
sis & abiectis faciem indulget veniam. De thro-
nis vero nihil notum est ex regia illa Salomonis se-
uiculis insigniri, quam Iosephus nominat, Εξέστησαν

*Leones in
thronis ve-
gum.*

ἐξέστησαν ὁ θεὸς ἡ ἀρχὴ τοῦ κόσμου ὁ βασιλεὺς ἱερων. Eisdem
Leonum uictus in fontibus ab Aegyptiis prudenti
quadam sacerdotum destinatione collocatos testa-
tur Horus, Ταῖς χολίστραις, καὶ τοῖς εἰσαγωγαῖς τῶν ἁγίων
κρητῶν λιοντομόρφας κατεσκευάσαν οἱ θεοὶ ἱερων τοῦ
ἔργου προσέειπε, ὅτι ἱμάνοντες τὸ ἡλίον τοῖς (ωδίοις, ὅ

In fontibus.

ἱμάνοντες τὸ ὕδατος πλεμυστὴν πολλὰ καὶς. Tubos ca-
nale: quae sacrorum fontium solent y qui sacris praestant
operibus, Leonis figura fabricari, quod sol cū in Leo-
nis signo persisteret saepenumero in duplum aqua ipsius
Nili excreuerat: Triaductum ab Aegyptiis in ceteras
nationes, nō superstitionis, sed ornatus gratia exem-
plum. Nam Sidonius Apollinatis libro secundo, e-
pistola secunda ad Domitium, Piscinam describens,
Leonum uictus non omittit. In hanc ergo (inquit)
piscinam fluentem de supercilio montis elicitum, cana-
libusq; circumactis per exteriora natatoria litora cor-
natum sex fistula prominentis Leonum simulatis ca-
pitibus effundunt; quae temerē ingressis veras denti-
um crates, meros osulorum furores, ceras cernicum
iubas imaginabuntur.

Leones in

Adde postremo loco fuisse Leones sepulchro-

tum, maximè verò fortium virorum insignia. Si sepulchris
quidem Pausanias in Boeoticiis eorum Thebanorum & à quo
sepulchrum describens, qui in acie aduersus Philip- primum
pum ceciderit, προσίωνται (requirunt) δι τῆ πόλεως πο- mos ille in-
λυάνδριοι Θηβαίον, ὅσιν αὖτε προς Φίλιππον ἀγαντα- uentus.
ποθανόντων ἐκ ἐπιγράμματος ἢ δὲ ἐπιγράμματος, ἐπί-
σημα δ' ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λίθου. Proximo urbi loco commu-
ne est sepulchrum Thebanorum, qui in pugna contra
Philippum defuncti sunt. Inscriptio nulla quidem in-
scripta est, nisi ne vero tumuli Leo. Cuius consuetudi-
nis in eum eo Hercule fuisse tradit Ptolemæus He-
phæstion, qui septem libros de nouis ad uariam eru-
dit. οὐκ ἴστωσιν ἐδιδ. Οὐκ Ἡρακλῆς ἀπεβραβί. τὸ
αὐτοῦ ἥδ' ἀκατάληκτον ἐστὶν τὸ Νιμαίῳ λίοντι. ἐν-
ταῦτα δ' ἀκατάληκτον γίγνεται, ὅτι τὰς τῶν τῶν ἐκκομίνων δακ-
τύλων. λίθου δ' ἐστὶν ἰδίῳ τῷ δακτύλῳ τὰς φωνὰς
λαβόντων ἐκαστοὶ ἀκούοντες, σύμβολον δ' τὸ Ἡρακλῆος ἄλ-
κῆς ἐκ ἐκείνου ἢ οἷς ἄλλων τὰς φωνὰς λαβόντων ἐκαστοὶ λί-
οντες. Herculem deuorato a Nymæo Leone digito uno,
nouem digitos habuisse, & auct. tumulum
digitum aulsi, Leonem uero ex lapide Iuueamone ui-
dendi est. digitum tumulo impressum, symbolum nimirum
Herculei roboris. Unde nos inoleuit in reliquorum
quoque sepulchris lapideos statuere Leones.

Quid Phylacterium apud Horum?

Ad Hieroglyphicum 24. libri primi.

NON satis signanter interpres reddidit φυλακτή-
ριον, prædium ac remedium. cum amuletum
dicere debuisset. Quis enim non agnoscat hic agi
de phylacteriorum siue amuletorum superstitione
quæ Græci etiam πίταλα & πετάλια, Latini ligatu-
ras nominant. Ac petala quidem meo iudicio non o-
mnia, sed ea dumtaxat in quibus imagines & chara-
cteres laniaræ impressi geriebantur, nam uetus glof-
sarium

farium τῶν τάλων laminā reddit. Mitto quæ de ligatū-
 tis λειψάνοις, de indumentis infantum, de inauribus,
 delicijs, de herbis & radicibus doctè & luculenter
 tradidit Gretserus noster, vir multæ eruditionis in
 commentarijs de cruce. Hic quod Horus ad Aegy-
 ptiorum phylacteria pertinuisse dicit, ἴδω κίθαλὰς
 ἐν ἄνθρωπον, πλὴν μὴ τὸ ἄρσενος ἴσω βλέψασθαι, πλὴν δὲ
 ἀνδρῶν ἴξω. Duo hominum capita, unum maris
 intus, alterum femina extra aspiciens, plenius discu-
 tiendum est. Omnino intelligit imagines pictas, vel
 fictas, quarum frequentissimus erat usus in amule-
 tis. Alij quippe signa gestabant genituræ suæ, seu (ut
 vno verbo dicimus) Horoscopa, quibus se tota vita
 protegi ac fortunari credebant. Notus in eo argu-
 mento simosus Octavij Cæsaris Capricornus num-
 miscius incisus, quem summam Astrologi porten-
 dere dicebant felicitatem, ut qui Augusto fuisset for-
 tunatissimus. Alij illustrium asseruabant virorum
 effigies, ut Pythagoræ præceptoris sui Pythagoræ
 imaginem, & murti, Alexandri Magni numisma-
 ta, quos Diuus Chrysostomus homilia vigesima pri-
 ma ad populum Antiochenum meritò perstringit.
 Alij falsorum Deorum species magicis characteri-
 bus incisas. Tales erant imagunculæ quas Basilides
 hæreticus sectatoribus suis iussit amuletorum de-
 ferendas tradere solebat. Hic cum trecentos & sexa-
 ginta quinque cœlos statueret, summum Deo-
 rum ΑΒΡΑΚΑΞ statuebat, cuius nomen nume-
 rum illum cccxv. complectitur. Exstat apud Car-
 dinalem Baronium istorum amuletorum species,
 hominis nempe figura, portentosis vndique lute-
 ris impressa.

*Signa geni-
 tura seu
 Horoscopa
 pro amule-
 tis gestata.*

*Basilidis i-
 maguncula
 magica.*

Tomo 2.

*Teraphim
 quæ ex Elias
 Thesbite.*

Nec dissimilia erant Theraphim, quorum me-
 minit Elias Thesbites in Lexico Hebræo, ad ean-
 dem vocem, dirissima prorsus simulachra, & nefa-
 rijs imbuta superstitionibus. Mactabant quippe pue-

rum primogenitum, cuius caput à corpore reuulsum
sale & aromatibus condiebant, hinc illi laminam
imponebant, eamque immundi spiritus nomine &
charactere signatam, mox odore & suffitu cereis que
accensis venerabantur, & quamquam hoc secretis
partibus occultabatur scelus, nonnumquam tamen
etiam occisorum infantum prælegmina, laminis &
bracteis inclusa, superstitioſoque ritu excantata ge-
ſtabant. Alias imagines cereas fieri curabant, ad
morborum etiam execrabiles medicinas, de quibus
Paracellus præcipit his verbis: *Fabricet medicus ce- Idola magi-
ream imaginem ad ſimilitudinem patientis, & in no- ca ad cura-
mine eius, aut conformet ceream particulam ſimilem tiones mor-
affecta parti, idq; indubitata fide, & ſorti imaginatione borum de-
credat per illam ſanitatē agro reſtutus poſſe, Ac tandē reſtabili ri-
additus magiſter precatur uncules ceream illam in imagi- tu uſurpa-
nem in igne proyctat. At ſi forſi ex doloris acerbitate, ra-
uel partiſ affecta, viſa periculum metuatur, integram Lib de Hy-
imaginem certis verbis admurmuratis comburat me- perphyſicus
dicus, & liberatur ager. Viſes lector deſectabiles iu morbus.*

ſus dæmonis in humanā perniciem laſcivientis. To-
tam hanc nefandī ritus ſuperſtitionem damnat atti-
culus Pariſienſis qui eſt 21. Quod imagines, inquit, ex
metallo vel cera, vel alia materia, ad certas conſtella-
tiones fabricata, vel certo charactere aut figura eſſor-
mata aut etiam baptizata, exorcizata, aut confecra-
ta, aut potius execrata ſecundum prædictas artes, &
ſub certis diebus habeant virtutes mirabiles, qua in
libris huiusmodi ſuperſtitioſis recitantur, error eſt in
fide, & philoſophia naturalis & aſtronomia vera.

Contra hæc ipſa Dæmonum *medicinalia* Sancti ple- *Amuleta
rumque verbis & rebus ſacris uſi ſunt. Narrate- ſanctorum.*
nim Leoncius Episcopos ſanctum Simeonem ſo-
lum mulieri magæ amuletum in tabula conſcri-
piſſe, quo geſtato illa non potuit amplius divina-
re, nec magica amuleta facere. Atque ut He-
brææ mulieres à collo ad ubera geſtabant quæ-
dam

*Quid do-
mus anima
apud He-
braeos mu-
lieres.*

dam pendula vascula admodum preciosa, quæ illæ
נפש נד *domum anima*, appellabant. Sic religio-
iz personæ oleum sanctæ crucis in vasculo, quod
S. Spiritum fecisse refert Surius tomo sexto, aut
aliquid simile circumferebant. Author tamen in-
certus in Matthæum inuehitur in illos qui his amu-
lentis abutebantur, & isdem de collo suspensis san-
ctiores alijs videri volebant: Tum vero in illos qui
ex suis capillis & vestibus alijs largiebantur quæ ad
colum appenderent. vnde Canon 36. Concilii Lio-
dicens. error quoque in eo nonnullorum clericorum
castigatur, qui impudentius huiusmodi phylacteria
faciebant.

Quod officium ἱερογγραμμάτων, & quales Ægyptiorum sa- cerdotes.

Ad Hieroglyphicum 37. lib. 1.

*Arpedona-
pta apud
Ægyptios
qui?*

Cuc ἱερογγραμμάτων confundas cum Arpedona-
is, quorum meminit Clemens Alexandrinus
Stromatum libro primo cum luculento Democriti
testimonio, qui suam eruditionem intemperantius
predicans scribit. Καὶ λογίων ἀνδρῶν πλείων ἰ-
σχυροῦσα, καὶ γραμμάτων συντόμιον. ἢ ἀποδείξιον. ὅτι
μηδὲ πᾶσιν ἔστιν ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ οἱ Αἰγυπτίους καὶ Λόγιστοι Ἀρπεδο-
νάπται. Et homines doctos audemus plurimos, & in com-
ponendis cum demonstratione lineis nemo me adhuc su-
peravit nec qui Ægyptiorum quidē vocantur Arpedo-
naptæ. Vbi Arpedonaptas colligas esse Ægyptiorum
Mathematicos. At ἱερογγραμμάτων de genere erant
Sacerdotum; & isdem qui apud Assyrios ἱερῶν λόγων
ἱερμαντιῶν, ut auctor est Lucianus in Macrobijs. Si-
quidem Ægyptiorum sacris, & doctrinis præfecti
nunc ἱεροφῶροι & ἱεροδῶλοι appellantur, ὅτι τὸν ἱερὸν λό-
γον

*Hierophori
& Hiero-
doli qui?*

τον πᾶσι διὼν πάσης ἡδονῆς δασι δαμονίας, ἡ
 πᾶς ἐν τῇ ψυχῇ, φῖρο. τις ὡς αἰετὶς ἢ κίτη ἡ πᾶς
 σίλλοντες. Quod sacram doctrinam ab omni supersti-
 tione & curiositate puram in animo suo, tanquam in
 cista gestant, atque continent (Vt diserte notauit
 Plutarchus) nunc ἱερογραμματῆς, qui non tantum
 sacrarum literarum notarij fuerunt, vt quidam apud
 Diodorum interpretati sunt, sed sacræ doctrinæ in-
 te. pretes, eosdem vates fuisse innuit Suidas cum ait,
 οὗτοι παρ' Αἰγυπτίους ἦσαν δαοί, ἡ πᾶς ῥῶν μελλόν-
 των πᾶν ἀλλοθῆναι ὑπᾶν, additque vnum ex 11. Regi
 Aegyptiorum p. ad x ff., futurum Israelitam virtu-
 te & gloria clarissimum, qui Aegyptiorum impe-
 rium deprimeret, Moy'en scilicet inuocabat. Iidem
 etiam erant phylacteriorum scientissimi: quorum
 author peruerustus fertur Iachim in ea gente πᾶς
 ἀπῶν ἡ παοιδῶν ἱμπερῶ. At verò cum Horus de-
 scribit, ἱερογραμματῆς τίθεντο πολλὰ μελιτῶν, ἡ
 λακῶντα π. συνεχῶς, ἡ ἀπικριώψων μετ' ἡ χαρ-
 ζῶντων, Facile ostendit sacros illos Serbas, regios,
 & disciplinæ præfectos fu. ff. Tales enim erant an-
 tiquitus Aegyptiorum sacerdotes. Hi namque vt
 Senatus Principes Regi præsto semper aderant, qua,
 opera, qua consilio, qua doctrina ipsum adiuuantes.
 Tum ex astrologia & Astorum inspectione futura
 diuinando, tum ex sacrorum librorum annotatis res
 gestas cum utilitate interpretando. Vnde à cunctis
 oneribus erant immunes, & prius a Rege honoris
 & potestatis obtinebant. πάντων ἀτελῆς ἡ εὐτερέων
 τις μὲν τὸν βασιλῆα, τῶς δόξας, τῶς ἐξουσίας. Præterea
 sceptrum commune cum Regibus habebant, quod ad
 honorem agriculturæ sicut & Aethiopes, in formam
 aratri effingebant, vt licet ex Diodoro colligere. Et
 illi quidem primis temporibus Aegyptiorum sacer-
 dotes hanc dignitatem obtinebant. Nam postquam

Officium
 ἱερογραμ-
 ματιῶν.

Sacri Scri-
 ba de Moysæ
 uaticiniū.

Sacerdotū
 priorum a-
 pud Aegy-
 ptios digni-
 tas

*Sacerdotum
postremis
temporibus
vilitas.*

*Hadriani
calumnia
in Christia
nos.*

sub Romanorum imperio Aegyptus esse coepit, nihil his hominibus contemptius, quippe qui ex sacrificiis, in viles Chaldaeos, haruspices, & aliptas degenerant, quod licet ex Hadriani epist. apud Phlegontem colligere, quæ refertur à Flauio Vopisco in Saturnino, statim à principio. Vbi præcautione opus est, ad diluendam Hadriani Imperatoris calumniam, qui peruerse & malitiosè Christianos cum Isiacis Sacerdotibus confundit, & isidem Serapidis cultum imponit his verbis: *Ægyptum quam mihi laudabas Seruiane charissime; totam didici leuem, pendulam, & ad omnia fama momenta volitantem. Illi qui Serapin colunt Christiani sunt, & deuoti sunt Serapi qui se Christi Episcopos dicunt.* Hæc admodum peritiosè, nisi velis hac ratione excusare, quod de Apostatis loquatur; qui; ut est in actis Epimachi Aegyptij Martyris, apud Græcum Martyrologium, τὸν Χριστιανισμὸν ἡρώδης ἀποστόλους ὑπομίμνηται. recto Christianismo impietatem simularunt. Pergit Hadrianus, Nemo illic archisynagogus Iudeorum, nemo Samaritanus, nemo Christianorum presbyter, (quod de hæreticis Christianæ pietatis simulatoribus intelligendum) non Mathematicus, non Aruspex, non Aliptes. Ex quibus intelligere licet ad quas sordes impiorum sacrificorum natio deuenerit. Hoc ipsum plenius ostendit diuus Cyprianus, vbi Senatorem à Christiana fide Apostaram, atque ad Serapidis & Isidis cultum nefariè abreptum infectatur, simul Aegyptios sacerdotes; in quorum collegium coopertus tuerat, describit his verbis:

*Cyprianus
in Senatorem
Apostaram
à Christo
ad Isin.*

*Namque sacerdotes tunicis muliebribus idem
Intercius ritum cultu interiore fatentur.
Idq; licere putas quod non licet: unde per orbem
Leniter incedunt, mollita voce loquentes,
Lapsasq; tenent extenso pollice lumbos.
Es proprium mutant vulgato crimine sexum.*

Cum.

*Cumque suos celebrant ritus, his esse diebus
Se castos memorant; At si tantummodo tunc sunt
Ut perhibent casti, reliquo iam tempore quo sunt?
Sed quia coguntur saltem semel esse pudici.*

Mente fremunt, lacerant corpus, funduntq; errorem.
Quæ illi Cyprian. de vestibus, & flagitiosissimis moribus prosequutus est, copiose describit Apuleius, ubi nominat indusia, mitellas, crocotas, virgatas vestes, cœnosa pigmenta & cætera. Die sequenti inquit, variis coloribus indusiati, & deformiter quisque formari, faciem cœnoso pigmento obleti, & oculis obunctis graphice prodeunt, mitellis, & crocotis, & carbasinis, & bombycinis lineis. Quidam tunicas albas in modum lanciolearum quoque uersum fluentes purpura depictas, cingulo subligati, pedes luteis induti calceamentis. Mox de eorum phanaticis furoribus disserit plenius. Quorum rituum pleraque etiam primis temporibus in vſu fuisse declarat Herodotus, ubi animaduertit eos derasos fuisse, circumcisos, veste linea, & calceis papyraceis indutos, frigida interdum ter, noctu, bis lotos, & in Deorum supplicij frequenti diuinatione sua sponte cæses.

Proximi erant sacerdotibus ἱερείαι & ἱερεῖς, qui cadauera maximè sacrorum animalium curabant, quos ut ait Diodorus: Πίσις μὲν πᾶσι καὶ πόλιν καὶ ἀστυν. ὅς τε ἱερεῖσι συνόντις, καὶ τὰς εἰς ἱερὸν τοῖς ἀκωλύτως ἱεροὶ πόδονται. *lib. 1.* Omnis honore acque cultu dignantur. Nam sacerdotibus familiares sunt, & in sacrarium ut qui sacri sunt, liberè ingrediuntur. Tanta autè superstitione & apparatu sacra animalia funerant, ut curatorem funeris vnus animalis, totas facultates suas satis luculentas impendisse, & insuper quinquaginta talenta à Ptolemæo p. 76. l. 1. p. 12. fœderatum memoret Diodorus. Verùm quoniam inter officia sacerdotum est aliquod discrimen, operæpretium est de hac re audire Clementem Alexandri-

*Quis apud
Ægyptios
Sacerdotes
Odus.*

Alexandrinum, qui totam hanc sapientum & sacerdotum Ægyptiorum seriem disertissimè tradit Stomatium libro sexto p. 465. Primus, inquit, procedit is qui vulgò ὁδὸς nominatur, vnum aliquid afferens ex symbolis Musicæ. Eum dicunt oportere duos libros tenere ex libris Mercurij, ex quibus vnus quidem continet hymnos Deorum, alter verò rationes vitæ regiæ. Post cantorem verò procedit, ὁ ὡρολόγιος, ὁ ὡρολόγιος τῆς μὲν χιρᾶς, φοιτῶν ἀστρολογίας ἔχων σύμβολα. Hor. *scopus gestans in manu horologium & palmam astrologiæ symbola.* Eum quatuor libros Mercurij de astrologia oportet semper proprio in ore habere. Deinceps autem ὁ προγραμματὴς, ἔχων τὴν βίβλον ἐν χερσὶ καὶ ἡγεμόνα ἔχοντα γραφίδος μέλαν, καὶ χοῖνος ἡ γραφεῖσι. *Prodit, inquit, scriba sacrorum alas habens in capite, & librum in manibus, & regulam, atramentum præterea, ad scribendam, & stylum iunceum quo scribunt.* Hunc oportet scire ea quæ vocantur Hieroglyphica, & mundi descriptionem, & Geographiam, & ordinem Solis & Lunæ, & quæque etiam stellarum, Ægyptique chorographiam & Nili descriptionem, tum instrumentorum, ornamentorumque sacrorum, tum locorum consecratorum, mensuras præterea & quæcumque ad templa & res sacras attinent. Deinde

*Quis horo-
scopus.*

*Quis iero-
γραμμα-
τὴς & ἡγε-
μόνος.*

*Quis stolo-
stos.*

*Quis Pro-
pheta.*

sequitur, ὁ σολιστὴς ἔχων τὴν δίκην, ὁ δὲ σόωνος πᾶν, καὶ ὁ σπονδῶν, stolistes seu ornator, qui iustitiæ cubitum & calicem ad libandum gestat. Is scit omnia quæ ad disciplinam & sacrificia, primitias, hymnos, preces, pompas denique & dies festos spectant. Post omnes exit Propheta, ὁ προφῆτης ὁ ἰσραὴν ἐν κολπί-
μῳ, ὁ ἰσραὴν ὁ ἰσραὴν ἐν κολπί-
μῳ. *Qui spectabilem in sinu gestat hydriam, quem sequuntur qui emissos panes portant.* Is vt qui sit sacrorum præfectus, ediscit libros decem, qui vo-
cantur

santur sacerdotales, de Diis & legibus, & vniuersa Sacerdotum disciplina.

Meminit quoque eo loco πασοφόρων, qui sex *Quis Pasto-*
Mercurij libros de medicina ediscunt, hoc est de ana-
tomia, & morbis, instrumentisque medicis, tum de
medicamentis, oculis, & mulieribus. Eos autem esse
ex ordine sacerdotum declarat h. c. locus libri tertij
pædagogici cap. 2. vbi describentium qui idoli ostendit,
πασοφόροι δὲ ἢ πρὸς ἄλλοις ἢ ὑποποιόντων, ex
quo apparet fuisse quemdam ædiciuum, de quo dico
ad symbolum 39. lib. 1. in notis

Ex eo Clementis loco facile confutes eos qui existimarunt omnes Aegyptiorum sacerdotes communiter vocari Prophetas, quod sensisse videtur Diogenes Laertius, cuius auctoritate adductus Criticorum aliquis in hoc Antinoi monimento, Ἀνώνος κληρονομία ἢ ἐν Αἰγύπτῳ διὰ Μ. Οὐλίπιδος Ἀπολλώνος κληρονομίας, κληρονομία, hic dicit esse ἱερὸν, abusus communis nomine proprii loco, nec satis ea discriminans quæ apud Aegyptios (vt doctissime ostendit Clemens) inter se distincta erant.

Grauis error de Idolorum sepultura emendatus.

Ad Hieroglyphicum 37. libri primi.

AD hieroglyphicum 37. καὶ ἀνατιμύμινά διωρῆ
& ὑπὲρ αὐτῶ κηδυνόμηνά ἰδωλὰ, Turbarum est
in hoc loco, & puto restituendum ἀνατίμύμινά.
Quàm enim ridiculum est hæc verba de Pollinctore
accipere, & cum interpretibus dicere, Quod nuda &
resecta quibus iusta facit simulachra contemplatur?
Et vbi Pollinctor iusta facit, hoc est, sepelit simula-
chra? & simulachra in partes concisa? esto Pol-
linctores funerant sacra animalia prius dissecta
vnguentisque oblita, non tamen hoc simulachris

auris & marmoreis vnquam factum legitur, quod per se ineptum est. hæc igitur verba de Cane intelligenda sunt, γυμνὰ καὶ ἀνατεταμμένα διώρα τὰ ὑπ' αὐτῷ κειμένη ἱδῶτα, nuda & explicata spectat, quæ custodit Deorum simulachra. Nam κειμένη non semper funerare, sed curare & seruare significat. Quod autem canes custodiæ templorum & simulachrorum adhiberentur, ne quid auri argentiue ex ijs abraderetur, aut etiam gemmæ quibus parietes facti apud Aegyptios collucebant furto subducerentur, ex Horo colligere licet, & Aeliano de animalibus. Porro quos hic ὑπαφιαστὰς seu libitinarios designari vides ab Horo publici funeris Cura ores, eorumdem cærum apud Christianos in Orientali Imperio ἀσκητῶν dictum fuisse norat vir eruditus: non tamen euincit ijs quas affert rationibus. Nam quod ex Nouella Iustiniani 99 citat. ἐκαστὴ κλινὴ ἀσκητῶν ἰδίῳ ἀσκήτῳ, al quot exequijs mortuorum fuisse deputatos confirmat, non tamen inde rectè colligit ἀσκητῶν fuisse propriè quod funera curabat, quasi definire vellet ἀσκήτῳ esse ὑπαφιαστὴν. quod minime dici potest vbi propria verbi significatio quaeritur. Neque enim si Apelles sit pictor & orator, ideo pictorem definiens, dicam, *Pictor est orator.*

Quid sit Pastophorus.

Ad Hieroglyphicum 39. libri primi.

AD Hieroglyphicum 39. πασφῶρον δὲ σημαίνον-
tis. Interpret vertit *sacrum pallium gestantē*. per-
peram meo quidem iudicio. Nam si verbi signifi-
catio spectanda est. D Hieronymus in Isaiam pastopho-
rum interpretatur thalamum, in quo habitat præ-
positus templi, in quo πασφῶρος æditus est ali-
quis potius, quàm *sacrum pallium gestans*, quæ verba
nimis

nimis generalia sunt & obscura. Fecit interpretem
quod apud Iulium Pollucem πασὸς dicitur, *Lib. 3. c. 4.*
τὴν πασιόσμον, velum quod thalamo obtenditur, *Onomastica.*
vbi cum aliqui codices Latini pallium redderint,
hic de veste communi accepit: sed debebat animad-
vertere quod habet etymologicum magnum, πα-
σὸς ἢ ἐκ πασιόσμων ποικίλων καὶ ποικιλικῆν σκηνή.
Vbi pastos non pallium tantum, sed thalamus ipse
nominatur, quo sensu etiam pastoforium dicitur.
Verum hic aliud latet quod neque Clementis Ale-
xandrini interpretes perunt ēre, πασιόφου, vt con-
stat ex eodem Clemente, est ex sacerdotibus Aegy-
ptiorum, & vt facile intelligi potest. Aedrius ali-
quis, nam dicitur aduenas in templum introducere
& idola monstrare, σιμὸν δειδρῶς, ἢ πανα τῇ Αἰ- *Lib. 3. πανα-*
γυπτιαν ἄδων γλώσῃ. Nunc docti viri quaerunt quot- *gogi. est.*
sum dicatur πασιόφου, neque enim Deorum thala-
mos & aedes portat, sed custodit; manuscriptus ali-
quis codex apud Clementem Alexandrinum habet,
πασιόφου, distortius quidem, sed apparet ex eo
locum esse deprauatum. Ego legendum existimo
πασιόφου, templi custos, quo nihil aptius ad Cle-
mentis & Hori mentem video, nam ὑπὸ τῶντε φε-
λάττω ὁ ἱερὸν.

An omnis lustratio per aquam,
& ignem fieret.

Ad Hieroglyphicum 41. lib. 1.

QVod ait Horus de aqua & igne, *ἡγ' τῶτων τῶν*
ὑγίων πᾶς καὶ θερμὸς ἐκτελέται. Omnis huic
elementis sit lustratio, non ita intelligendū est. quod
sola haec elementa semper ad lustrationes fuerint ad-
hibita, signis certē, & aqua in his expiationib. prin-
cipatū tenuerunt. & vt ait Ptolemaeus, ὁ ὕδρ καὶ ὁ

φα καὶ ὕδαρ ἀγνίζα. Quomobrem, & qui Mi hęc faci-
cus initiabantur, discebant καὶ πᾶν δὲ πῦρ ignem
tolerare, quem ritum nonnulli etiam hęc et tenuerunt,
qui catechumenorum aures igne adurere, vel
candenti ferro signare consueverunt, ut auctor est
Heraclon in libello qui προφητικῶν ἐκλογῶν inscri-
bitur, ἐν τοῖς δὲ τῶν ἁγίων σφραγισμένων καὶ πνευμα-
νῶν, & hoc ipsum Iacobitarum quoque sunt imitati,
qui ad baptismum contra legitimos Ecclesiarum ritus a-
qua minime utebantur, sed teste Bernardo Luxemburgen-
si, imprimendam candenti ferro crucis figu-
ram in frontibus initiatorum curabant. Inde etiam
prodierunt πυρὰ καὶ θάρακη, quas malo more &
exemplo, ad expiationes Christiani nonnulli renouare
conati sunt. Et hęc ex Ethnicarum lustrationum
superstitionibus. Quod vero ad aquę aspersionem
attinet, nihil occurrit frequentius: neque enim tan-
tum ad templi fores statuebantur, quę Gręcis πύλαι
ἁγνίσαι, Latinis aquaminalia dicuntur, sed etiam in
fori aditu, & funestatarum ædium vestibulis, quo spe-
ctant illa Euripidis in Alceste.

πύλων παροῖθι δὲ δὲ ὄρεθ,
πύλων ὡς νομίζουσι
καὶ ἐντὶ τῇ πύλῳ
καὶ ἐντὶ τῇ πύλῳ
Non video ante portam (ut lex est)
Fontana lauacra pro mortuis,
Nulla coma præcisa est in vestibulo.

(Nam & capillus de mortui capite sectus foribus ap-
pendi solebat.) De cæteris lustrationibus quę per
ouum, squillam, sulphur, laurum, sanguinem, &
cætera id genus fiebant, nihil nunc
opus est inculcare plu-
ribus.

Coturnicem pro Oryge malè à
Pierio sumi.*Ad Hieroglyphicum 46. libri primi.*

Magna in hoc hieroglyphico enodando interpretum est dissensio. Alij siquidem de Oryge, alij de coturnice intelligunt. Multum refert vtrum de quadrupede, an de aue sermo sit, quod tamen vnus litterarum ambiguitate decepti homines, alioqui non imperiti contudere. Codex Italus qui Romæ prodijt excusus anno 199 nomen ὄρυγος de textu expunxit, reliquit tamen illi locum ad marginem, ne planè ablatum videretur: Deinde reposuit ὄρυγος, Coturnicem pro Oryge. Qua in sententia fuit quoque Pierius lib. 27. haud ita diligens in Hori mente perferutanda. Mihi verò mirari conuigit quomodo viris doctis hæc interpretatio exciderit, quæ vt alia mittam, vel hoc vno argumento refelli quam facillimè potest, quòd id ipsum animal de quo hic sermo est, Horus dicat ἰμνῶσθαι τοὺς οὐρανίου ἀποφύσσει τὸν γῆν, Anterioribus cruribus, siue pedibus terram effodere. Quæso cur anteriores hic pedes nominantur, nisi quia sunt & posteriores? at si anteriores sunt & posteriores; apparet animal esse quadrupes, quod in auem tam cito efformauit Pierius. Deinde si auis est; & coturnix, quomodo huic tanquam equo insidentes faciunt Reges? quod absurdum est. Omnino de Oryge totum symbolum intelligendum; Primum quia id omnium penè codicum fides postulat, & ὄρυγος nomen vt apparet, non nisi timide in alienam sedem irrepsit. Secundum, quia quæ hic Orygi tribuuntur ab Horo, eadem quoque comprobant Aelianus de animalibus. Neque enim tantum Orygem dicit, Solem Orientem auersari, sed etiam aduersus eius exor-

tum alium deicere, quo fit vt Serapidis cultores tam præposterum animal malè oderint. Benè igitur in hac parte Mercerus, qui Aldi codicem sequutus nihil mutauit. Sed hic postea laudatus interpretæ postquam ad hunc textum deuenit. Καὶ ἐν ἱερῷ τοῦ μύρου ὄξυς κτλ. ἀσφάρισεν ἐν δὲ σὺν, hoc est vt ipse interpretatur.) Quare & sacerdotes vnâ hanc inter volucres non signatam comedunt.

Tum idem Mercerus in hunc locum annotat. Miscrum sanè est, quod hoc loco Orygem inter volatilia annumeret, quod à nemine quod sciam est productum. Putauit ita vitè minime malus, Oryges alas ab Horo censei, nec mirum est si hoc tantopere demiratur, sed non minus mirandum quomodo vitæ emundæ natis, & in totæ authorum commentationibus volutatus, tam facilem locum suo nitore restituere non potuerit. Itaque totum hunc locum (inquir) corruptum existimari, nec quâ ratione possit restitui, succurrit, nisi forte pro ὄξυς κτλ., legimus ὄξυς κτλ. Si tam audacter in auctoribus mutare licet, omnia (fateor) erunt protinus alba. Sed vbi prudentium Criticorum in dictionum mutationibus hæc audacia? Ego existimo vnius, & admodum affinis literarum mutatione posse totam hanc plagam sanari, si dicamus κτλ., positum pro κτλ., quæ germana est lectio. Sed reclamabit aliquis ex Grammaticorum natione & κτλ. dici de pecudibus, quod in Orygem ferum animal cadere non potest. Hic quisquis ita obiecit, satisfactum sibi abundè existimet. si Orygem inter pecudes esu apas videat annumerari a Columella, vbi sic scribit: Fera pecudes, vt capreolæ, damae, nec minus Orygem cernomunæ genera, & apros, modo laute, & voluptatibus Dominorum feruntur, modo quasi ac reditibus. vnae etiam iuuenalis: Et getulus oryx hebetè laetissima cæna caditur. Est enim Oryx de genere caprearum syluestrium bisulcus, & vnicornis, vt ex

Aristo.

Lib. 9 c. 1.

Ser. 11.

Aristotele & Plinio licet colligere. Oppianustamen non vnum dumtaxit cornu, sed plura videtur illi tribuere dum canit: Οξῆα κέραν δ' αὖ μετ' ὅροι ἀντέλλουσιν αἶχμαί. Nunc quod reliquum est difficultatis expediemus. διότι οἱ ἀχαιοὶ βασιλεὺς τῷ ὠρονόπῳ σκμαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀναβλὴν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὴν τῷ ὠρῷ, ὅς μιν αὐτῷ ὡς τινῶν γνωμόνων τὴν ἀναβλῆν ἀκριβῆαι ἰγνώριον. Quapropter antiqui reges cum sibi ortum nunciaret horarum observaret, huic insidentes animali per medium ipsum velut gnomones quosdam ortus rationem ac tempus accurate certòque cognoscebant. Primum malim ἡγεῖσθαι, et uè sumere, & de horoscopo intelligere quem Reges iubent Orygem conscendere, v: certius Solis ortum dignoscat. Quod autem habet ὅς μιν αὐτῷ δ' per medium ipsum, subobscurum est, nescio enim quid sibi cogitatione pinxit Mercerus, quasi per medium hoc animal cui insident intuentes reges, ortus speculentur. Hic μιν accipiendum est, pro re interiecta & interposita ad aliquid efficiendum, vel certe vno verbo clarius dicendum ὅς μιν αὐτῷ, hoc est ipsius interveniendi, ipso mediante. Nam διάμινος dicitur antiquis ut recentioribus μινίτης, qui ad negotium aliquod conciliandum intervenit, & sic ὅς μιν ἢ c. διάμινος nominatur, quòd beneficio huius naturalis propensionis qua solis primas facies prævidet, tempora discernant horoscopi.

Iam quòd ad interpretationem eorum verborum attinet, διό οἱ ἱερεῖς τῷ μόνῳ τῷ κτηνῶν ἀσφάρισον ἰδίσιν, Sacerdotes unam hanc inter volucres non signatam comedunt. Visa est interpreti suspecta vox ἀσφάρισον, & fortè (inquit) legendum ἀσφάρισος, sed omnino retinenda verus lectio ἀσφάρισος. Declarat Herodotus, ubi ostendit veritum esse sacerdotibus sub pœna capitis, ne victimam aliquam immolent, quam prius sigillari annulo non signarint, ἀσά-

ἀσκήμῳ ἐν δὲ δύσαντι βᾶ αὐτῷ (ἡμῖν ἰσχυρίσθαι). Horus hic Orygem solum excipit, eam opinor ob causam, quod quæ Deorum sig. lio essent impressa in Deorum possessionem transferri viderentur, ac nefas erat Orygem execratum animal Dei, maximè Solis nota inuere, & quasi eiusdem peculium facere.

Antiqua lectio defensa:

Ad Hieroglyphicum secundum libri secundi.

*In Alexio
Anglo.*

Hoc hieroglyphicum ut breue, ita difficile est, ἀπὸ νιοσὸν ἀρξὴν ὁρόει, ἢ κυκλοειδὸν σκιάειν. Primum Mercerus emendat ἀπὸ νιοσὸς pro νιοσόν. Ego veterem lectionem retineo, cum bis in Horo constanti veterum codicum fide ita legatur Non aduenit Mercerus quod doctiores Grammatici rotant, recentiores Græcos (ex quorum numero est hic auctor Hori μετὰ φρασίν) omnino accusariuis nominatiuorum loco abusos. Sic Nicetas Δυγατίρα dixit pro Δυγάτης ἡ δὲ βασιλῆϊ δὲ ἡ δὲ ἢ, τρίτη Δυγατίρα ἢν ἰσχυρία βύ. α. μα. Sic corona pretiosa Græcis libet Δυπίδα in nominandi casu pro θυρίς habet. ἀρξὴν ὁρόει αὐτὴν non tantum masculus est, sed maris generans. Vox κυκλοειδὸς omnino deprauata est, Mercerus reponit κυκλοειδῆ, & interpretatur orbiculatum, sed quis tales sensus probare possit? Quod aquila pullus orbiculatum quid significet. Vide num legendum sit τυλοειδῆ, τυλοειδής est calli speciem habens, & per metaphoram robustus: sic autem Aquila pullus innuet masculum, fortem, & robustum, qui ex diuturno labore callum contraxerit. Non occurrat quomodo aliter hanc cicatricem obducamus.

Quod

Quod duo Polypi pro duobus Apollinis pedibus sint perperam ab interprete positi.

Ad Hieroglyphicum tertium lib. 1.

Hic Hieroglyphico ubi legitur, Δύο ποδὶς συνυμνῶν, ἢ βιβηκόντος ἐρόμοι κλίσ τοι ἃ τοῖς χαμμεύας πρὸν παῖσι οὐμαί νῆσι Geminis pedibus simul compacti & progredientes, soles cursum cum in solstitio est hyberno significant, variae sunt lectiones. Et primum quidem Ma. uscriptus liber, pro δύο ποδὶς, habet δύο πολύποδες. Pietius non est admodum pugnax, quo minus duo Polypi ad hibernum solstitium denotandum simul colligari exornantur. Impresorum, quae codicem lecte quae st δύο ποδὶς, nequam displicet: sed si progressum exprimere volueris, videndum est si pedes illigatos pinxeris. qua ratione id *inevitus* Hæc ille, quorum nullam auctoritatem, nullam affert rationem. Et cerè nullus opinor veterum inuenietur, qui vlam partem Polypi ad Solem significandum unquam usurparet, quamquam ut nihil est in istis symbolis tam alienum quod non aliquo cultu rationis, & rationis specie splendeat, posset illud fortasse dici, Polypum esse Solis in hyberno solstitio tarditatem significare, quod sit ut ait Ovidius.

Hieroglyphicon l. 27.

crinali corpore segnis.

Vel ut canit Oppianus:

Πωγίας σφοδρά ληρας ἐπὶ σκελιοῖσιν ἰμάσιν
Τυχράων.

Verum quid opus esset geminos Polypos ad hoc symbolum pingere? & si tua natura tardi sunt, cur

VII.

Lib. 1. Hier.
vogl. 31.

uincula quæ ad frænandam celeritatem expressa sunt inijcerentur? Puto probabilius esse, si pro *ἑὸ πολὺ πόδες*, legatur *ἑὸ πολλὰ πόδες*, id est, *duo solis pedes*, pro duobus Polypis, nam Sol *πολὺς* appellatur, ut constat ex eodem Horo. Quid est autem aptius ad Solem in solstitio hyberno tardè progredientem significandum quàm Hori siue Apollinis statuam, cuius pedes inter se vincti sint & impliciti depingere? At urget Pierius, & querit quomodo si pedes vincti sint progredientur? Difficilius quidè, sed tamen progredi possunt, quod cernitur in erg. stularijs, qui ita vincuntur compedibus, ut aliqua ex parte mouerese, & progredi possint, & rectè quidem hoc patio cursus solis significatur, qui non est omninò nullus, sed tardior, ut stare quodammodo loco videatur. Quamobrem puto legitimam esse lectionem, *ἑὸ πολλὰ πόδες συναρρόμῃσι*, pro *συναρρόμῃσι καὶ βιβνόςις*.

Quomodo Hippopotamus Horas significet.

Ad Hieroglyphicum 19. lib. 1.

Hieroglyph.
lib. 29.

Quomodo Hippopotamus horas significet querit Pierius: & muleū quidem laborat, ut explicet, coniecturæ ve d̄ quas affert paulò videntur debiliores. *Quia depascit segetes*, inquit, *ante determinatas in diem, vel quod interdū in imis aquis latet, noctū in terram egreditur*. Hæc, inquam, rem actius perpendenti non satisfaciunt. Primum nota in Græco esse *ῥῆμα* non *ῥῆμα*. *ῥῆμα* autem *ῥῆμα* ἔφοχῆν, ut constat, sæpe verum tempus significat. Et ita *ῥῆμα*, hoc est veris Hippopotamus symbolum esse dicitur, quia vere ubi primum herbæ pubescunt, incipit è Nilo egredi, & pabulari, ut habet Nicander in Theriacis, ῥῆμα

Ἰδοὶ ὅτι χλαῖαν νίκης δ' ἀπὶ χίναος πίνειν.

Pabula vobis virescunt, & novam fundunt herbam.

Dixit autem ἀπὶ χίναος pro ἀπὶ χίναος per enallagen. Aliter etiam explicari potest, si dicas ὥραν irreptisse pro ἀρὰν, vi Hippopotamus execrationem significet, quo nullum animal execrabilius, nam Patrem interficit, & Matrem comprimit.

Quomodo Phoenix nascatur?

Ad Hieroglyphicum 54. lib. 2.

QUOD ait hic Phoenix se in terram summo impetu projicere, unde & vulnus accipit: ex sanie vero vulneris defluente alium gigni, qui simul cum patre moribundo Heliopolin proficiscitur, hoc neque Chazemon Aegyptius qui citatur à Tetzze neque Philostratus & Herodotus, aut ex Latinis Sullinus, Lactantius, Manilius, Ovidius & ceteri qui Phoenicis meminerunt, tradidere. Patrem tamen eundem orbiculari myrrhae ligno veluti ovo includere, & ad aram Solis deferre meminit Herodotus; sed melius Lactantius de cineribus & reliquijs patris accipit his verbis.

Vngvine balsameo myrrhae & thure soluto

Conditi, & in formam conglobat oratio.

Quam pedibus gestans contendit Solis ad ortum,

Inque ara residens ponit in ade sacra.

Licitum cuique fuit in re tam ignota pro arbitrio fingere, itaque pluribus discutendum non puto.

AD CLEMENTIS

ALEXANDRINI HIERO-

GLYPHICA OBSERVA-

TIONES.

Quorsum in templis Ægyptio-
rum rotæ.

Ad Clementis Alexandrini, lib. 5.

IONYSIVS Thracius, & post
eum Clemens Alexandrinus,
nobilis illius symboli memi-
nere, quo Rotæ in templis Æ-
gyptiorum circumagebantur:
quid autem per illam rotarum
couersionem significare vel-
lent, pluribus non explanant:

*Dei mens
in igne cir-
culari secū-
dum De-
mocritum.*

Tres ego potissimum causas huius Hieroglyphici
coniicio. Prima est, vt Dei naturam adumbrarent,
quem scite & illa Aegyptiorum placita depingens
Democritus, appellat *ῥῶν ἐν πυρὶ σφαίρα*. *Mentem*
in igne orbiculari. quò spectat etiam illud Parmeni-
dis, qui Deum definiebat *σφαῖραν, coronam, continen-*
tem ardore lucis orbem, qui cingit cælum. Et præclare
quoq; notatum est ab Ambrycho libro de mysterijs,
Aegyptios solitos fuisse Deum mundi Principem
in loto arbore aquatica, cuius tum poma tum folia
rotunda sunt, sedentem exhibere: ex quo significa-

retur

tetur circularis actio mentis in se vnd que remeans.
 Quæ opinio adeo superstitiosos animos oppreſſerat,
 vt in ſacris, ambitus & circuitiones frequẽtius uſur-
 parent, vnde extat illud in ſymbolis Pythagoræ,
 περισκύνει περιφερόμενον, quod Plutarchus in Numa
 ad imitationem quoque rotarum Aegyptiarum ex-
 preſſum à Pythagora memorat, rationemque ſubin-
 texit, hanc in ſacris circuitionem ad ſimilitudinem
 orbium cœleſtiũ fieri pronuncians. λέγεται (inquit)
 ἀπομίμησις εἶναι τῆς τῷ κόσμῳ περιφορᾶς. Hæc con-
 uerſio imitatio eſt motus cœli, quod rotundũ & vo-
 lubilem Deum Stoici nominarunt. Quamobrem &
 Galli, inter ſacrificandũ, ex cruore iplius hoſtiæ quæ
 Dijs immolabatur circulum in ara deincebant, di-
 cebanturque id temporis τελευτᾶς, hoc eſt ſacrificiũ
 conſummare, cum orbem illum adumbratam quan-
 dam Dei ſpeciem designaſſent. Vide num quoque eo
 ſpectet illud Dauidis, cum Pſalmo 11. dixit: *Impius
 in circuitu ambulare*, etſi vulgò explicant, Impio-
 rum multitudinem vbique vagari, vel myſtice, ſe-
 cundum Remigium, Improboſ ſemper in περιφορᾷ
 incedere neque ad centrum qui Deus eſt perungere
 (vt ait Caietanus.) Tamen non importunè ad ſu-
 perſtitioſos illos gentiliũ ſacrorum circuitus ſigni-
 ficandos accommodari poſſet.

*Conuerſio-
 nes & cir-
 cule in ja-
 cris.*

Alia ratio huius conſuetudinis, quam Plutarcho
 in Numa placuiſſe quoque video. Εἰ μὴν διὰ τῶν Αἰ-
 γυπτίους τροχοῖς ἀντίκειται π, κ, διδάσκει παραπλήσιον
 ἢ μεταβολὴν τῷ χήματι, ὡς οὐδὲν ὁ ἴστος τῶν ἀνδρῶ-
 τινων. Niji quid Hercule ſimiliter Agyptus rotis inuol-
 uit, & ſignificat hæc figura mutatio, nihil eſſe in rebus
 humanis ſtabile.

Hæc ſunt quoque Soldanij viri ſapientis apud Ce- Georgius
 drenum ad regem Francorum oratio, cuius memini Cedrenus
 ſymbolorum lib. 1. Sym. 2. Hic cum rotæ conuerſionẽ in compẽ-
 e carcere in quo captiuus tenebatur, oculis acerrime dio, p. 475.
 deſixis diu cõtẽplatus fuiſſet, ex diuturno mœrore edit Baſil.

Solandi di- Regi reſpo- diſſe fertur. Καὶ ὡς εἰκόνα ταύτην λαβὼν
 Gum no- ὁ ἄσας μὲν κ, ἡθεβαίς τῇ ἀνδρώπων τοῦ παμοῦνος ἐγέ-
 rabile ad λησα: ἅμα δὲ ὠθυμῆναι, πῶς ἐφ' οὕτως ἀθεβαίω πράγ-
 Regem μα ἐπαρόμεθα, ἅμα δὲ οὐκ ἀδυναθὼν οἰκδοῖς, ὅ κ, ἐμὶ
 Francorū. ὡσπερ ἐκ μετ' ἄρα γιγνόμενα ταπεινὸν, οὕτως κ, ἐκ τοῦ χα-
 μαινοῦ, ὡς ἵχτιος πάλιν ὁρῶντα πρὸς ὁ μέγα. Hanc

ego incerta inconſtantiſq; hominum felicitatis imagi-
 nem ſentiens riſi: cū quod in mentem mihi venires quā
 inflat: nos de re ſuperbiremus, tum ſimul hoc etiā fieri
 poſſe iudicamus, ut quomodo ex ſūmo in ſimus ſum factus,
 ita ex humili rurſum loco ad prius attollatur ſaſtigium.

Ixionij a-
 mici, qui?

Adde ad idem ſymbolum Ixionios amicos, amicos
 ſcilicet illos & paraſitos, quos Heliogabalus per iu-
 dibrium ad rotam aquariā alligatos ſub aquas mit-
 tebat, rurſuſque in ſummum reuoluebat: cuius ludi
 quem tam ſæpe aulici in hoc rerū humanarum æſtu
 ludunt, meminit Lampridius in Heliogabalo, & ego
 in ſymbolis explico plenius.

Tertiam demum rationem nobis ſubijcere vide-
 tur Anacreon Poeta, ſed ſobrius, ubi totam imagi-
 nem eſſe dicit vitæ currentis his verbis,

Τροχὸς ἄρματός γὰρ οἷα
 Τροχὸς βίῃς κυλιδεύς,
 Ολίγη δὲ καὶ σφύμεθα
 Κόινος οἷον λυδίντων.
 Rosa velut curulis
 Properas volucris atas,
 Tenuis: iacebimusque
 Cinis, offibus ſolutus.

Satis.

Cum quo facit Petilius.

Nam quamuis pro, e te quamuis temone ſub uno
 Vertentem ſeſe fruſtra ſectabere canthum,
 Cum rota poſterior curras, & in axe ſecundo.

Vbi non tantū vitæ volubilitatem, ſed & irremediabi-
 les temporum lapſus delignat, & oſtendit quam ar-
 duum ſit deſidiolis diei præſenti manum injicere.

Quid

Quid folia & rami in templis Ægyptiorum significarint?

Ad Clementis Alexandrini lib. 5.

Symmachus ad illum locum Ezechielis c. 8 Et *ec.* Symmachus
applicans ramum ad nates suas, innuit hic derisionem significari foedo rauoque narium sonitu in contemptum Dei. Sic enim i. le, καὶ ὡς ἐφάνητε αἰεὶ ἐν
 co Ezechi-
 elis.

ἔχον ὡς ἄσθμα διὰ τοῦ μυκτῆρων ταυτοῦ. Itaque alii
 tantum h. bent μυκτρίζοντες deridentes, nulla facta
 ramorum mentione, qua in sententia sunt Septuaginta, καὶ ἰδὲ αὐτοὶ ὡς μυκτρίζοντες. Theodotio, ut
 liberiolem a. s. m. interpretationis daret, ramorum
 simul, & derisionis meminit his verbis, καὶ ἰδὲ αὐτοὶ
 ἐκτίνοντο ἅλμα ὡς μυκτρίζοντες. Et ecce ipsi porri-
 gunt ramum tanquam deridentes. Ratio ambiguitatis
 fuit vox ἡζμοῖν hazmorach, quæ ut notauit Hazmo-
 Symmachus, & tonum. & ramum significat, quam rach ramus
 obrem Theodotio, utrumque coniunxit, sed in eo & sonus.

errat quod gestationem illam ramorum signum derisionis interpretetur, cum potius venerationis sit hieroglyphicum. Quis enim ignorat ramos in superstitionis gentilium ritibus, ad cultum falforum Deorum fuisse prælatos? ut Pinum Panis, Syluano & Viti cupressum, Isidis abrotonum. Certe apud Athenienses ti. stus erat dies ramorum nomine insignis. Quo in honorem Bacchi præferebantur ὄχοι, quali μόχοι, hoc est tenuis rami, maxime vitis. Ex quo ὀσχοφόρια celebritate nomen, & ὀσχοφόροι, seu rami terræ appellabantur. Pueri Camilli sacrorum ministri qui acceptos vitis ramusculos ex Bacchi templis in Minervæ Scythiadis ædem deferrebant, ut disertè testatur Scholiastes Nicandri, Ὀσχοφόροι δὲ λέγονται Ἀθήνῃσι παῖδες ἀμφιθαλες ἀμιλλώμενοι κατὰ φυλὰς, ὡς ἅλμα
 Ὀσχοφόροι;

λαμβάνοντες κλάμαζ ἀμπέλου ἐν τῷ ἱερῷ, τῷ θιονύσου
ἱερῶν ἐῖς ὅτις σκιεῖται. Ἀθηνᾶς ἱερὸν Quod autē
Deos venerantes & manum, & ramum (si tunc tene-
rent) secundum veterem adorandi ritum ori adino-
uerent, hinc D. Hieronymus rectā vertit, & appli-
cabat ramum ad naves suas in signum, scilicet adora-
tionis quam soli præstabant.

Hunc certē honorem Deo debitum sacrorum si-
mius Dæmon ita præripiebat : nam Hebræos quo-
que eadem ceremonia in cultu Dei vlos fuisse in fe-
stivitate tabernaculorum produnt sacræ literæ, & di-
sertè testatur Iosephus *antiquit. li. 3.* vbi scribit lu-
dæos victimas Deo incendere, & simul pro gratiarū
actione sacrificare, manibus interim gestantes ra-
mos myrti & palmæ, ex quibus mala Perseæ depen-
debant. Eius verba sunt, Ὁλοκαυτὸν περὶ ὅταν ᾖ
ὁ θεὸς τότε χαρίζεται, φέροντες ἐν ταῖς χερσὶν ἱερειῶν
μυρσόνης, καὶ ἰτίας σὺν κρόθῃ φοίνομεν. πινωμένην, τὸ
μύλον τῆς περσέας προσόντος. Nota consulto mala
Perseæ arboris fuisse ramis adhibita, ut significarent
cor & linguam Deo dedicandam esse. Nam Perseæ
frondes habet in lingua speciem acuminatas, fructus
vero in cordis ferme effigiem efformatos.

*Aethiop.
lib. 10.
Corona ex
Loto.*

Idem postea ramorū honos Principibus viris ex-
hibitus in pompis & triumphis, vnde apud Heliodo-
rū ab Hydalpe rege præmittitur nunciū victoriæ lo-
to coronati, & palmarum ramos in ipsius honorem
quatientes. Τὰς κεφαλὰς τοῦ Νηλεὺς λέγω καὶ τῶν ἱερει-
ων, καὶ φοινίκων πινόρου τοῦ τοῦ χερσὶ καὶ τῶν ἱερειων.

*Quid sit
ἐνδοβολία.*

*lib. de lega-
tione ad
Caium.*

Itaque si quem insigni populi favore honestatum
omniumque celeberrimo plausu & latitia exceptum
significare vellent, hunc ἐνδοβολέμενον dicebant,
quia nō solum ramos illos exhibebant, sed præterea
folia & flores in bene meritis spargebant, quod ge-
nus honoris & benevolentiae ἐνδοβολία καὶ ἀνδο-
βολία nominabant. Vnde Philo Agrippā dicit fuisse,
ἐνδοβολέμενον καὶ ἀνδοβολέμενον ἐν τῷ ἐσθραῖ.

Nec hoc tantum favoris signo contenti, etiam ra-
mos

mos maximè palmarum ad fores insignium virorum affigere soliti erant, quod genus honoris notauit Lucretianus in Rhetorum Doctore, οἱ φοίνικας δὲ ὡς τῷ δούρα χλωροὶ ἐσιφανώμενοι. De hoc certè aliquorum Palma ad ritum tot suppetunt testimonia, vt nihil sit opus incul Rhetorum care pluribus. Hæc fuit causâ cur Christus tanquam fores affixa, verus Rex & Deus ramis palmarum à populo exciperetur, quod rectè animaduertit vetus Poeta,

Perque viam vt Regi velamina purpurata,

Arborea&que solo frondes, & olentia serua

Sub pedibus strauere, Deum omnes voce satentes.

Ex his igitur colliges primam & omnium clarissimâ Propheciarum rationem exhibendorum ramorum, & terræ germi- obseruatio num, fuisse signum venerationis diuinæ, cur autem de primis hoc potius quam alio symbolo fuerint delectati, sacrificijs. disco ex Porphyrio. Ο πάλα ἀνδρωποὶ οὐκ ἐλπίσαντες, Theod.orat. ἔτ' ἄλλο θύμα πρὸς ἱερὸν, ἀλλὰ χλόης οἱ ὄντινα τῆς 7. de sacrificijs. γονίμους φύσιος χῆν ταῖς χερσὶν ἀράμηναι κατέχευον, sicys.

Antiqui, inquit, neque thus, neque aliam victimam offerebant, sed folia, velut primam pubescentis naturæ lanuginem manibus decerptam Diis adurebāt, quo signo Deum creatorem testabantur, à quo herbarum & fruges, atque omnia terra orta producerentur & adolefcerent.

Nec mirum igitur si hoc genus officij Christo exhibitum, qui Θεῖα κοσμοποιχὴς nominatur à Synec. Dominica sio. Est porro dignum obseruatione, hanc Ceremoniam quam anniuersaria religione Ecclesia venerat, quam celebratur, apud Græcos fuisse percelebrem, Dominicamq; bris apud ipsam palmarum quā nos appellamus, ab illis vocari Græcos.

βαϊφόρον, quod βαῖς, quo verbo etiam Horus vititur Hieroglyphico quarto libri primi, sit palmæ ramus, vnde & βαῖα appellantur largitiones, & dona, quæ ab Imperatore & Patriarcha distribuebantur ea scilicet septimana, quæ diem palmarum præcedebat, vnde & nomen βαίων. Hoc disertè testatur Balsamon: τὴν ὑψηλοτάτην τῇ δυνάμει ἀνδρατόρων πρὸς πᾶν, καὶ τῇ

De Incens. τῶν πατριαρχῶν τὴν μεγαλειότητα, μετὰ τῶν ἄλλων ἱ. Patriarcha σιμων. & ἰησοῦ ἔργα ποιεῖ καὶ βασιλῶν φιλοτιμήματα.

die Catech. *Præclaram, inquit, diuinitum Imperatorum circum-* spectiōnem. & Patriarcharū magnificētiam, cum reli-

Rerum Eu- *norum βασιλῶν quæ nominantur munifica largitio. Et im-* *perator quidem palatii suis, & patriarcha clericis di-* *Donæ & str. buebat, quem ritum quoq; fusius describit Luit-* *Largitio-* *prandus: In ea quæ est ante βασιλέων, quod nos pal-* *nes impe-* *marum Ramos dicimus, hebdomada, tam in militi-* *ratorum* *bus quæ in diuersis constitutis officiis, numismatum* *distæ βασιλῶν, aureorum erogationem, prout cuius que meretur* *hoc est Ra-* *officium, Imperator facit. Deinde modum enucle-* *mi palma-* *at. Erat, inquit, apposita decem cubitorum longi-* *tudinis ac quatuor latitudinis mentia, quæ numis-* *tum & ca-* *mata loculis congregata, prout cuique dabatur, nu-* *tum ritus* *meris extrinsecus in loculis scriptis retinebat. In-* *gredebantur deniq; ad Imperatorem non confusè,* *sed ordinatim secundum vocantis vocem, quæ scri-* *pta virorum nomina secundum officij dignitatē re-* *cirabat. Quorum primus vocatus est Rector domus,* *cui non in manibus sed in humeris posita sunt nu-* *misinata cum scaramangis (genus est vestis) qua-* *tuor. Post quem ὁ Domesticos Alcalonas & ὁ De-* *longaristis ploas (docte Meursius emendat δομestικὸς* *τῶν ὁλῶν, & δρυγῶν τῶν πλοῶν, quorum alter mi-* *litibus, nauigantibus præerat alter) sunt vocati. Hi* *itaque paris numeri, quia dignitas par erat, numis-* *inata, & scaramanga suscipientes, præ multitudine* *non tam in humeris portauerunt, sed adiuvantibus* *aliis post se cum labore traxerunt. Post hos admissi* *sunt Magistri numero 24. quibus erogata sunt nu-* *misinata aureorum libræ, unicuique secundum* *eundem numerum viginti quatuor cum scaramangis* *duobus. Patriciorum deinde ordo hos pone est τε-* *quutus, & duodecim numismatum libris cum scara-* *manga una donatus, Turba post hos immensa vo-* *catur,*

catur, Protopathariorum, Spathariorum, candidatorum, & id genus clientum.

Hæc ille, quod, quia ritus est præclaræ antiquitatis, & ad honorem Dominicæ palmarum pertinet, nolui hoc loco prætermittere. Carteras potè d istribuendorum ramorum rationes rectè exequitur Clemens Alexandrinus; quæ maxime spectant illud Homericum.

Οἱ προφύλλων γυνὴ τοῖν δὲ καὶ ἄνδρων.

Quod autem dixit in Ramis expressum quoque fuisse cremationis & sepulturæ symbolum, & πρὸς ἔργον γυνήσιν, antiquis Aegyptiorum moribus congruere non potest, sed Gætorum. Aegyptij enim crematione non desistebantur, quod ignem existimarent. Θυσίον ἔμφυχον πάντα καὶ θισύον, belluam animatā omnia deuorantem, ut constat ex Herodoti libro tertio.

QVID SINT ÆGYPTIORVM ΚΩΜΑΣΙΑΙ.

Ad Clementis Alexandrini Hieroglyphicum X.

Kωμασίας ab Aegyptiis nominatas innuere videtur Clemens Alexandrinus. Nolim tamen existimare nomen κωμασίας Aegyptium esse, sed ab Aegyptiis graecanicis viurpatum. Deriuatur enim ut ita liquet, ἀπο τοῦ κομάειν, quod est & μὴ ἀνδρῶν & κισάρων & ὁδῶν, ἔν οἶνον πίνειν, hoc est cum musica & saltatione epulari, ut interpretatur Zonaras: vel certe βοτὰ ἱερὰ ἀπὸ τῆς κώμης, qua voce vicus significatur. Erant igitur κωμασίας conuiuia & choreæ quas Ethnici in honorem ἑτελουμένην χεῖν πα- νός.

*Balsamon
in commen-
tarijs.*

*Miror cur
docti viri
reddiderint
(vota)*

Metam. lib

11.

minatur: sic igitur Synodus (quanquam non fuit œcu-
menica) τὰς οὕτω λεγομένας Καλendas, καὶ τὰς λεγομένας
ἑορτάς, καὶ τὰς καλουμένας βρουμάλια, καὶ πῶς ἐν πρώτῃ
τῷ μαρτίῳ μηνὸς ἡμέρα ἰδιτελεμένην παγκύριον, καὶ βρά-
παξ ἐν τῇς τῶν πλὴν πλῆθους πολιτείαις περὶ αἰρεθῆναι ἐκλογίαις,
ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς τῶν γυναικῶν δημοσίας ὀρχήσεις, ἱππῶν
καὶ τὰς ὀνόματι τῶν παρ' ἡλλήσοι φινδοῦ ὀνομασθῆναι τῶν.
Vbi inter cetera audis vetari Kalendas, & Panis festa, &
brumalia, & conuentum primo die Martij, & saltationes
muliecularum in honorem deorum. Quod ad comesta-
tiones attinet, vetantur ibidem Christiani Ethnicorum
more in templis ἰσθῆναι, καὶ ἀκούειν τραγῳδίαν. per a-
cubita intelligit hic lectos tricliniates. Αὐτοβιβαλί-
γι) ὅσων τραγῳδῆς καὶ τασκίσι σισμαῖς ἰσθῆναι ἡρώδην
καὶ μαλακῶν: ita enim vox exponitur in pandectis iu-
ris Canonici Græcorum Vel certe quod probabilius est,
κωμασίαι hic sumuntur pro deorum pompis quæ per vr-
bis vias producebantur exquisitissimo apparatu, quem
fuse describit Lucius Apuleius. inter has oblectationes
ludicras popularium quæ passim vigebantur, tam solipi-
tatrieis deæ peculiaris pompa moliebatur. Mulieres can-
dido splendentes amicimine, vario lætantes gestamine,
verno florescentes coronamine, quæ de gremio per viam.
qua facer incedebat comitatus. solum sternerant floscu-
lis, alæque nitentibus speculis pene tergum reuerlis,
venienti deæ obuiam commonstrabant obsequium. Et
quæ pestines eburneos ferentes, gestique brachiorum,
flexuque digitorum, ornatum atque obpexum regaliūm
crinium fingerent: illa etiam quæ ceteris vnguētis &
geniali balsamo guttatim excussis conspergebant place-
as. Magnus præterea sexus utriusque numerus, lucernis,
tædis, cereis, & alio genere fidei luminis siderum cœlesti-
um stirpem propitiantes: symphonæ denique, tuæves fistu-
la, tibique modulis dulcissimis personabant: eas amor-
nus lætissimæ iuuentutis veste nivea & cataclista præ-
nitens sequebatur chorus, carmen venustum iterantes,
quod Camænarum fauore solers poeta modulatus edixe-
rat, quod argumentum referebat. Interim maiorum an-
tecantamenta votorum, ibant & dicari magno Serapidi
tribicines qui per obliquum calamus ad aurem porre-
ctum dextram, familiarem templi deique modulum fre-
quentabant, & plerique qui facilem sacris viam dari præ-

dicabant, &c. Deserebantur quoque, quod hic attigit Clem. Alexandr. Deorū Aegyptiorum simulachra, & quidem a personis lectissimis, Lampridius & Aelius Spartianus notant huius etiam honoris fragile choragium suscepisse Commodum Imperatorem: *Isidu coluss, ut caput raderet, & Anubim portaret.*

Lampridius in Comodo Aelius Spartianus in Fejennino Nigro.

QVIS CHARADRIVS ET AN ICTERICIS MEDEATVR?

Ad Epiphaniꝝ symbol. XXIII.

Charadrium hic pro Ictero, à S. Epiphanio usurpatum nonnulli esse voluerunt, quod Ictericis facere medicinam dicatur. Verum minime vacillasse memoria Epiphanium, ut Charadrium pro Ictero poneret, si modo hæc inter se fuissent distincta, testantur veterum testimonia, quæ hanc ipsam medendi facultatem Charadrio tribuunt: atque imprimis Heliodorus. Ο Χαραδριος ὧς ἰκτιριῶν ὧς ἰαθεῖ, καὶ τὸ πάχων, ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς βλάπτοι, τὸ δὲ φύσκει καὶ ἀποσφίγγει, ὧς ἐκφύλακτος ἐπιμύσαν. οὐ φθονοῦν ὡς οἴονται πνεῖ τῆς ὀφθαλμίας, ἀλλ' ὅτι διὰ τὴν ἑλκύν καὶ μετασπᾶν, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀποστρέφεται, πύφκει & πᾶν. Charadrius Ictericis medetur, & si Ictericus eū intueatur, refugit ille, & auersatur, oculis conuulsus. non propter inuidiam remediꝝ (ut quidam putant) sed quia contagione se affici sentit, transiente in ipsum per obtutū alterius affectionis seu fluxu quodam. Hoc idem Aelianus, & Philus asserunt, & Plutarchus *Symp. l. 5. quæst. 5. ubi loquitur de Ictericis: ἡμβλίπων- τος τοῦ χαραδρίου διαπύφεται*

Heliodorus Aethiop. lib. 3. pag. 142.

Addit Iudas, ideo mercatores qui hanc auem vendunt consulto occultare ante pretium persolutum, ne gratis, mercantibus Ictericis medeatur, unde Hipponax Poëta lusit in eum credo qui merces occultabat, *χαραδριοι πύφ- νας, Charadrium vendis*

Restat ut videamus an Charadrius idem sit cum Ictero, & difficultatem quidem facessit haud leuem, quod Epiphanius dicat ex Physiologo hunc Charadrium totum album esse, absque vlla nigredinis nota, ὅτι λεῖον λευκὸν ὅτι μὴ ὅλως μελανὸν ἔχεν, quæ quomodo Ictero

con-

conueniant, quem constat esse magna ex parte luteum?
Et si lēteru quem Latini Galgulum vocant, separet à Charadri-
radio, dux erunt aues diuerſe quæ lētericis medeantur,
quod ij qui naturas auium describunt non aſſerunt.

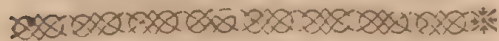
Crediderim ego potius parum accurate loquutum fuiſ-
ſe Phytologum quem citat Epiphanius, dum Charadri-
um vult torum candidū eſſe, cum præſertim Ariſtoteles
dicat eum eſſe colore & voce prauum: ἴσθι δὲ ὁ χαράδριος
χρῶ, τὸν χρῶαν χρῶ, τὸν φωνὴν φαῦλ.

*In descri-
ptione Cha-
radrij.*

Sed & Gelneruspennis (inquit) vt accipiter, aut tin-
nunculus ſubruſſis eſt. co. lo. capite, & pectore maculoſis,
iſſdemque partibus ex luteo ſubruſſis, niſi quod colli pars
poſterior magis ad ſuſcum tendit.

Suidas vero propter varietatem colorum ait Charadriū
pro rebus obiectis mutari, ἴδους ὁπρὶς μεταβαλλόμενον
ἴς τὰ πρῶτα: ex quib. refellat Phytologū, nūi per
λεωνόν, & δαυτὶς intellexerit, idque propter auiſ aurū-
giam. Nam Euſtathius ad Homerū λεωνόν etiam δαυτὶς
nominari animaduertit, ſed magis conuenit limpidio
quam luteo. Itaque non puto eos a veritate alienos qui
Charadrium lētericorum medicum, lēterum quoque ap-
pellari exiſtimant, quanquam ab alijs diſtingui non ig-
norant.

FINIS OBSERVATIONVM.

INCIPIVNT ÆNI- GMATA SYMPOSI

POETÆ.

Hæc quoque Sympoſius de carmine luſit inepto,
Sic tū Sexte doces, ſic te deliro magiſtro.
Annua Saturni dum tempora feſta redirent,

Perpetuo ſemper nobis ſolemnia ludo,
Poſt epulas lætas. poſt pocula dulcia menſa,
Deliras inter veſulas, puerosq; loquaces,
Cum ſtreperet lætè madida ſacundia lingua.
Tum verboſa cohors ſtudio ſermonis inepti

Nefcio

Nescio quas possim magno de nomine nugari
 Est meditata diu, sed frustra multa locuta est.
 Nec mediocre fuit magni certaminis instar
 Ponere diuersa, vel soluere quaque vicissim.
 Ast ego ne solus fœdè tacuisse viderer,
 Quicquid attuleram mecum, quod dicere possem,
 Hos versus feci subito de carmine vocu.
 Insanos inter sanum non esse necesse est.
 Da veniam lector, quid non capit ebria musa?

I. Graphium.

De summo planus sea non eg. planus in imo,
 Versor utrinq; manu, diuerso & munere fungor.
 Altara pars renocat, quidquid pars altera fecit.

II. Arundo.

Dulcis amica Dei, semper vicina profundis,
 Suaue canens musis, nigro persusa colore
 Nuncia sum lingua digitis signata magistris.

III. Annuluscum Gemma.

Corporis extremi non magnum pondus adhaesi,
 Ingenium dicat, ita pondere nemo grauaturs.
 Vna tamen facies, plures habitura figuras.

IV. Clauis.

Virtutes multas de viribus adfero paruis,
 Pando domus clauis, iterum, ed claudo patentes.
 Seruo domum domino, sed rursus ieruo ab ipso.

V. Catena.

Nexa ligor ferro multos habitura ligatos,
 Vincior ipsa prius, sed vincio vincita vicissim.
 Et solus multos, nec sum tamen ipsa soluta.

VI. Tegula.

Terra mihi corpus, vires mihi praestitit ignis.
 Est domus in alto, sedes est semper in alto.
 Et me perfundit qui me cito deserit humor.

VII. Fumus.

Sunt mihi, sunt lacryma sed non est causa doloris.

Esi

*Est iter ad cœlum sed me grauis impedit aer.
Et qui me genuit, sine me non nascitur ipse.*

VIII. Nebula.

*Nox ego sum facie sed non sum nigra colere,
Inque die media tenebras tamen adfero mecum,
Nec mihi dant stella lucem, nec Cynthia lumen:*

IX. Pluuia.

*Ex alto venio, longa delapsa ruina,
De cœlo cecidi medias transmissa per auras.
Sed sinus excepit, qui me simul ipse recepit.*

X. Glacies.

*Vnda fui quondam, quod me cito credo futuram,
Nunc rigidi cœli duris connexa catenis.
Nec calcata paripossim, nec nuda teneri.*

XI. Flumen & Piscis.

*Est domus in terris, clara qua voce resultat,
Ipsa domus resonat, tacitus sed non sonat hospes:
Ambo tamen currunt, hospes simul, & domus una.*

XII. Nix.

*Puluis aqua tenuis modico cum pondere lapsus
Sole madens, æstate fluens in frigore siccus,
Fiumina facturus, tota prius occupo terras.*

XIII. Nauis.

*Longa feror velox formosa filia silua
Innumera pariter comitum stipata cateruæ,
Curo vias multas vestigia nulla relinquens.*

XIV. Pullus in ouo.

*Mira tibi referam nostræ primordia vitæ,
Nondum natus eram nec eram tum matris in aluo.
Iam posito partu natum me nemo videbas.*

XV. Vipera.

*Non possum nasci, si non occidero matrem,
Occidi matrem, sed me manet exitus idem.
Id mea mors patitur, quod iam mea facit origo.*

XVI. Tinea.

*Littera me paue, nec quid sis littera noui.
In libris vixi, nec sum studiosior inda.
Exedi musas, nec adhuc tamen ipsa profeci.*

XVII. Aranea.

*Pallas me docuit texendi nosse laborem,
Nec pepi radios poscunt, nec licia tela.
Nulla mihi manus est, pedibus tamen omnia fiunt.*

XVIII. Coclea.

*Porto domum mecum, semper migrare parata:
Mutatoq, solo non sum miserabilis exul,
Sed mihi conchylium de caelo nascitur ipso.*

XIX. Rana.

*Rauca sonans ego sum media vocalis in unda,
Sed vox laude sonat, qua se quoq, laudet et ipsa.
Cumque canam semper, nullus mea carmina laudat.*

XX. Testudo.

*Tarda gradu lento, spem iso praeclata dorso,
Doma quidem studio sed, auro praeclata fato.
Vixit nimis dixi, qua sic modo mortua canto.*

XXI. Talpa.

*Cæca mihi facies artu obscura tenebris,
Nox est ipse dies, nec sol mihi cernitur ullus,
Malo tegi terra, sic me quoque nemo videbit.*

XXII. Formica.

*Prouida sum vita, sed non sum pigra labore,
Ipsa ferens humeris secura praeclata bruma
Nec gero magna simul, sed congero multa vicissim.*

XXIII. Musca.

*Improba sum fateor, quid enim gula turpe veretur?
Frigora vitabam, qua nunc aestate reuertor,
Sed cito submoueor, facto conterrita vento.*

XXIV. Gurgulio.

*Non bonus agricolis, non frugivus utilis hospes,
Non magnus forma, non recto nomine dictus,*

Non

Non gratus Cereri, non parvam sumo saginam.

xxv. Mus.

*Parua mihi domus est, sed ianua semper aperta,
Exiguo sumptu furtina vino sagina,
Quod mihi nomen inest, Roma quoque consul habebat.*

xxvi. Grus.

*Littera sum cœli penna per scripta volante,
Bella cruenta gerens volucris discrimine Martis;
Nec vereor pugnare, dum non sit longior hostis.*

xxvii. Cornicula.

*Vino nouem vitas, si non me Graeca fallis,
Atque sum semper nullo complexa dolore.
Et non irascens ultro conuicia dico.*

xxviii. Vespertilio.

*Nox mihi dat nomen, primo de tempore noctis,
Pluma mihi non est, cum sit mihi penna volante;
Sed jecro in tenebris, nec me committere diebus.*

xxix. Ericius.

*Plena domus spiritus, parus sed corporis hospes,
Incolumi dorso, solis completus acutus.
Sustinet armatas sedes habitator inermis.*

xxx. Piscator & Pisciculi.

*Est noua nostrarum cunctis captura ferarum,
Vt si quod capias, id tu tibi ferro recuses.
Et quod non capias, tecum amen ipse reportes.*

xxxi. Phoenix.

*Vita mihi mors est, morior si carpero nasci;
Sed prius est fatum, lata quam lucis origo.
Sic solos manes ipsos mihi dico parentes.*

xxxii. Taurus.

*Mæchius eram regis, sed lignea membra sequebar;
Et Cilicus mons sum, sed non sum nomine solo,
Et vehor in cœlis, & in ipsis ambulo terris.*

xxxiii. Lupus.

Dentibus inians ego sum qui vinco bidantes

*Sanguineas pradas quarens, victusq; cruentos.
Multa cum rabie vocem quoq; tollere possum:*

xxxiv. Vulpes.

*Exiguum corpus, sed cor mihi corpore maius,
Sum verjusa dolis arguto callida sensu,
Et fera sum sapiens, sapiens fera si qua vocatur:*

xxxv. Capra.

*Alma Iouis nurix, longo vestita capillo,
Culmina difficili peragrans super arduis gressus;
Custodi pecorum tremula respondeo lingua.*

xxxvi. Porcus:

*Setigera matris fecunda natui in aluo
Desuper ex alto virides exspecto saginas,
Nomine numen habens, si littera prima periret:*

xxxvii. Mula.

*Dissimilis patri, matris diuerja figura,
Alterni generis, generi non apta propago.
Ex alijs nascor, nec quisquam nascitur ex me.*

xxxviii. Tigris.

*A fluuij ducor, fluiuij: vel dicunt ex me,
Iunctaq; sum vento, vento velocior ipso,
Et mihi dat ventus natos, nec quaro maritum:*

xxxix. Centaurus.

*Quatuor in ignis pedibus manibusq; duabus,
Dissimilis mihi sum, quia sum non unus, & unus,
Et vehor, & gradior quia me mea corpora portant.*

xl. Papauer.

*Grande mihi caput est, intus sunt membra minuta.
Pes unus solus, sed pes longissimus unus.
Et me somnus amat, proprio nec dormio somno.*

xli. Malua.

*Anseris esse pedes similes mihi nolo negare,
Nec duo sunt tantum sed plures ordine cernis,
Es tamen hos ipsos omnes ego porto supinos.*

XLIII. Beta.

*Tota vocor græcè, sed non sum tota latinè,
Ante tamen mediam caspionis scripta tabernam,
In terris nascor, lymphæ laevis, unguor olivæ.*

XLIII. Cucurbita.

*Pendeo dum nascor, rursus dum pendeo nascor,
Pendens commoveor ventis, & nutrior undis.
Pendula si non sim, non sum iam iamque futura.*

XLIV. Cepe

*Mordeo mordentes, vltro non mordeo quenquam,
Sed sunt mordensem multi mordere parati,
Nemo timet morsum, dentes quia non habeo ullos.*

XLV. Rosa.

*Purpura sum terra pulchro perfusa rubore,
Septaque ne viscer telis defender acutis.
O felix longo si possim vivere fato,*

XLVI. Liliū.

*Magna quidē nō sum, sed inest mihi maxima virtus.
Spiritus est magnus, quamvis sim corpore parvo,
Nec mihi germen habet noxam, nec culpa ruborem.*

XLVII. Thus.

*Dulcis odor, nemoris flamma, sumaq; fatigor,
Et placet hoc superis, medios quod mitto in ignes
Cum mihi peccandi meritum natura negarit
Nec mihi pœna datur: sed habetur gratia danti.*

XLVIII. Myrrha.

*De lacrymis, & pro lacrymis mea cœpit origo.
Ex oculis fluxi, sed nunc ex arbore nascor.
Latus honor frondis, tristis sed imago doloris.*

XLIX. Ebur.

*Dens ego sum magnus populis cognatus Eois.
Nunc ego per partes in corpora multa reossi.
Nec remanent vires, sed forma gratia mansit.*

L. Fœnū.

Herba fui quondam viridi de gramine terra,

*Sed calybis duro mollis præcisa metallo.
Mole premor propria, recto conclusa sub alio.*

L I. Mola.

*Ambo sumus lapides, una sumus ambo iacentes,
Quam piger est unus tantum non est piger alter,
Nec manet immotus, non desinit ille moveri.*

L II. Farina.

*Inter saxa fui, qua me contrita premebant,
Vix tamen effugi toris collisa medullis,
Et nunc forma mihi minor est, sed copia maior.*

L I I I. Vitis.

*Nolo thero iungi quamvis places esse maritam:
Nolo virum thalamo per me mœnata propago est.
Nolo sepulchra pati, scio me submergere terra.*

L I V. Hamus.

*Exiguum corpus flexu mucronis adunci,
Fallaces escas medio circumfero fluctu.
Blandior ut noceam, morsus præmitto saginam.*

L V. Acus.

*Longa, sed exilis, tenui producta metallo,
Mollia duco leni comitantia vincula ferro,
Et faciem laesis, & noxum reddo solutis.*

L V I. Caliga.

*Maior eram longè quondam, dum visa manebas,
Sed nunc ex animis lacerata, ligata reuulsa.
Dedita sum terra, tumulo sed condita non sum.*

L V I I. Clauus caligaris.

*In caput ingredior, quia de pede pendo solo.
Vertice tango solum, capitis vestigia signo.
Sed multi comites casum patiuntur eundem.*

L V I I I. Capillus.

*Findere me nulli possunt præcidere melis,
Sed sum versicolor, albus quandoq; futurus,
Malo manere niger, minus vltima fasa verebor.*

LIX. Pila.

Non sum cinctus comis, & non sum compta capillis.
Intus enim crines mihi sunt, quos non videt ullus.
Meq; manus mutuant, manibusq; remittor in auras.

LX. Serra.

Dentibus innumeris sum toto corpore plena.
Fronde comam sobolem morsu depascor acuto.
Mando tamen frustra, quia respuito pramia dentis.

LXI. Pons.

Stat nemus in lymphis stas in alto gurgite silua.
Et manet in medius undis immobile robur.
Terra tamen mittit, quod terra munera praestat.

LXII. Spongia.

Ipsa grauis non sum, sed aqua mihi pondus inhaesit.
Viscera nosa tamen parula diffusa cauernis.
Intus lymphae late, sed non se sponte profundis.

LXIII. Tridens.

Tres mihi sunt dentes, unus quos continet ordo.
Unus praeerea dens est, & solus in imo.
Meq; tenet vnum, ventus tumet, aquora curant.

LXIV. Sagitta.

Septa graue ferro, lauib; circumdata pennis.
Aera per medium volucris contendo meatu.
Missaq; discedens, nullo mittente reuertor.

LXV. Flagellum.

De pecudis dorso pecudes ego terreo cunctas.
Obsequio cogens moderati lege doloris.
Nec volo contemni, sed contra nolo nocere.

LXVI. Laterna.

Cornibus apta caui terere perlucida giro.
Lumen habens inuis diuini siceris instar.
Noctibus in medys faciem non perdo dierum.

LXVII. Specular.

Per spicior penitus, nec luminis arceo visus.
Transmittens oculos infra mea membra micantes.

Nec me tranſit hiems, ſed ſol ſamen emicat in me.

LXVIII. Speculum.

*Nulla mihi certa eſt, nulla eſt peregrina figura,
Fulgor ineſt intus radiantī luce coruſcus,
Qui nihiſ oſtendis, niſi ſi quid videris ante.*

LXIX. Ratio.

*Lex bona dicendi, lex ſum quoq, dura tacendi,
Vis auida lingua finis, ſine fine loquendi.
Ipsa fluens, dum verba fluunt, ut lingua quieſcat.*

LXX. Puteus.

*Merſa procul terris in ceſpite lymphā profundo,
Non niſi perſeſſis poſſum procedere riſus,
Labor & ad ſuperos alieno ducta labore.*

LXXI. Tubus.

*Truncum terra tegit, latitant in ceſpite lymphā,
Alueus eſt modicus, qui ripas non habet ullas.
In ligno vehitur medio, quod ligna vehetas.*

LXXII. Vter.

*Non ego continuo morior, dum ſpiritus exit,
Nam redit aſſiduè, quamuis & ſepe recedat.
Nunc mihi magna mea eſt anima, nūc nulla facultas.*

LXXIII. Lapis.

*Deucalion ego ſum crudelior hoſpes in unda,
Ad finis terra, ſed longè durior illa.
Lutera decedat, volucris tuum nomen habebo.*

LXXIV. Calx.

*Euasi flammas, ignis tormenta refuſi.
Ipsa medela meo pugnat contraria faſto.
Ardeo de lymphis, medijs incendor ab undis*

LXXV. Silex.

*Semper ineſt intus, ſed raro cernitur ignis,
Intus enim lateas, ſed ſolos prodit ad iſtus.
Nec lignis, ut viuas, eges, nec ut occidat undis.*

LXXVI. Rota.

Quatuor aequales currunt ex arte ſorores.

*Sic quasi certantes cum sit labor omnibus unus,
Et prope sunt pariter, nec se contingere possunt.*

LXXVII. Scalæ.

*Nos sumus ad cœlum qua scandimus alia petentes
Concordi fabrica, quas unus continet ordo.
Ut simul harentes per nos comitemur ad auras.*

LXXVIII. Scopa.

*Mundi magna parens laqueo connexa tenaci,
Iuncta solo plano manibus compressa duabus,
Ducor ubiq; sequens, & me quoq; iuncta sequuntur.*

LXXIX. Tintinnabulum.

*Aere rigens curvo, patulo componor in erbe,
Mobilis est intus lingua crepitantis imago.
Non resonat positus, mortuus quoque saepe resultat.*

LXXX. Conditum.

*Tres olim fuimus qui nomine iungimur uno,
Ex tribus est unus, tres commiscuntur in uno
Quisque bonus per se, maior qui continet omnes.*

LXXXI. Acerum ex vino.

*Sublatum nihil est, nihil est extrinsecus auctum.
Quod fuerat non est, cœpit quod non erat, esse.
Nec tamen inueni quidquid prius esse reliquit.*

LXXXII. Malum.

*Nomen habens grecum, contentio magna dearum
Fraus iuuenis pulchri multarum cura sororum.
Excidium Troia, dum bella cruenta peregi.*

LXXXIII. Perna.

*Nobile ducogenus magni de gente Catonis,
Vna mihi soror est, plures licet esse putentur.
De fumo facies, sapientia de mare nata est.*

LXXXIV. Malleus.

*Non ego de toto mihi corpore vindico vires.
Sed capitis pugna nulli cedere recuso.
Grande mihi caput est, totum quoq; corpus in illo.*

LXXXV. Pistillus.

Contero cuncta simul virtutis robore magno,

*Vna mihi ceruix capitum sed forma duorum,
Pro pedibus caput est: nam cætera corpora non sunt.*

LXXXVI. Strigilis.

*Rubida, curua, capax alienus humida gutta,
Luminibus falsis auri mentita colorem,
Dedita sudors, medico succumbo labori.*

LXXXVII. Balneum.

*Per totas ades innexus introit ignis,
Est calor in medio magnus quem nemo veretur.
Non est nuda domus, sed nudus conuenit hospes.*

LXXXVIII. Tessera.

*Dedita sum semper voto non certa futuro,
Iactor in ancipites varia vertigine casus,
Non ego mæsta malis, non rebus lata secunda.*

LXXXIX. Pecunia.

*Terra fus primo latebris abscondita duris,
Nunc aliud pretium flamma, nomenq; dedere.
Nec iam terra vocor, licet ex me terra pareatur.*

XC. Mulier geminos pariens.

*Plus ego sustinui, quam corpus debuit unum,
Tres animas habui, quas omnes intus habebam.
Discessere dua, sed tercia penè secuta est.*

XCI. Miles podagricus.

*Belliporens olim saeuus metuendus in armis,
Quinque pedes habui, quod nunquam nemo negauit.
Nunc mihi vix duo sunt, inopem me copia fecit.*

XCII. Luscus.

*Cernere iam fas est, quod vix tibi credere fas est.
Vnus inest oculus, caput sed millia multa.
Quicquid habes vendis, quod non habet unde parabis.*

XCIII. Funambulus.

*Inter luciferum cælum, terraq; sacentes,
Aëra per medium doctus meat arsa viator.
Semita sed brevis est, pedibus nec sufficit ipsis.*

XCIV. De VIII. ut tollas VII. & VI.

Remaneant.

Nunc mihi iam credas, fieri quod posse negatur.
*Oſto tenens manibus, sed me monſtrante magiſtro,
 Sublatis ſeptem, reliqui tibi ſex remanebunt.*

XCV. Umbra.

Inſidias nullas vereor de fraude latentes,
 Nam Deus aſtribuit huic mihi munera forma,
Quod me nemo mouit: niſi qui prius ipſe mouetur.

XCVI. Echo.

Virgo modeſta nimis, legem bene ſeruo pudoris,
 Ore procax non ſum, nec ſum temeraria lingua,
Vltra nolo loqui, ſed do reſponſa loquens.

XCVII. Somnus.

Sponte mea veniens varias oſtendo figuras,
 Fingo metus varios nullo diſcrimine veros,
Sed me nemo videt, niſi qui ſua lumina claudit.

XCVIII. Monumentum.

Nomen habens hominis poſt vltima ſaxa relinquo,
 Nomen inane manet, ſed dulcis vita profuget.
Vita tamen ſupreſt morti poſt tempora viſa.

XCIX. Anchora.

Mucro mihi gemitus ferro coniungitur vinco.
 Cum vento luſtor, cum gurgite pugno profundo.
Scrutor aquas medias, ipſas quoq; mordeo terras.

C. Laguna.

Mater erat tellus, genitor ſuit ipſe Prometheus
 Auriculaq; regunt redimita ventre cauato
Dum cecidi, infelix mater mea me ante diuiſis.

FINIS.

INDEX

INDEX IN HORI HIEROGLYPHICA ET OBSERVATIONES.

A.

Rominatio	21. Amor fidelis in Deum	70
Accipiter pro ani-	Amuleta sanctorum	111
ma	20 Anemone	36
Accipiter aquam	Anima	10
non bibit	11 Anima nutritur sanguine	11
Accipiter ortum	Anima flammei vigoris impetus	28
versus	37 Anima leui igne lustranda ex testi-	
	35 mon'o gentilium	ib.
Accipiter prægnans	60 Animæ partes octo	89
Accipiter Dei symbolum	63 Animæ domus apud Hebræos mu-	
Accipiter solis signum		112
Accipiter omnium quæ celeriter lieres	ibid. Animantia conyza vefcentia	51
fiunt, symbolum	86 Animus perpetuo agitato	54
Accipitrum fabulofa oracula	Annulus Christianorum	96
Accipitrum intestina à falſis pro-	ibid. Annulus Ægyptiorum militum	95
phetis deuolata	87 Anni primordium apud Ægyptios	
Accipiter mysticū librū defert	10 Sothis canicula	82
Accipitris Symbola multa	20 Annus duplex Ægyptiorum	24
Acerra incensa	abufi Annus per palmam s. & aruā	
Accufatiuis veteres Græci	124 partem	9
pro nominatiis	53 Anguis caudam mordens	32
Adulatione deceptus.	32 Anguilla	56
Adynatum	60 ἀνδραγαθία quid fit	132
Ædificatio	con- Apis	76
Ægrotans ob accusatoris con-	46 Apum rex	38
tucia	20 Aqua & ignis	22
Ægyptos.	ibid. Aquila	45
Ægyptus vmbilicus orbis	23 Aquilæ pullus	35
Ægyptij ſole gaudent	25 Aquila adunco roſtro	54
Ægyptiæ literæ	ibid. Aquilæ iuuentus	68
Ægyptij iunco ſcribunt	17 Aquila ſenefcens	ibid.
Æquinoctia per cynocephalum	7 Armatus & ſagittas iaculans	37
Æuum	61 Arpedonaptæ apud Ægyptios qui	
Agricultura	ibid. ſunt	112
Alimentum	cur Ars per hominem	62
Altare magnum Hebræorum	108 Aspides regibus tribuebantur	80
leo Dei dictum	25 Aſtra à quibus dicta fata	100
Ambreſancta	30 Aſtrocyon	8
Amens	K S	Atra.

INDEX.

Attramentum cum cribro & in quo	Capra naribus & auribus respi-	
25	rans	43
Auditus	28 Carabus cum polypo	37
Auersio	38 ἡγεμονισμῶν	51
Auris picta	ibi. Castitatis typus	78
Aures igne signatz & frons can-	Castor	57
denti ferro à Iacobitis inusta	120 Ceruus	38
Auritus	48 Ceruus & vipera	33
Autochthon	21 Ceruus cum tibicine	ibid.
Axiomatici	36 Ceruus ad fontes	67
	Cerui descriptio	ibid.
	Ceruus post serpentem deuoratum	
	134 si aquam inuenit, annos 50. uiuit	
	10 ibid.	
B Aia quæ sint	Charadrij medici oculi	77
Baieth quid Aegyptijs	97 Christianus à dæmone irretitus.	65
Barcorum stratagema ad milites	46 Christiani quid suberentur ferre	
animandos	in annulis	96
Basiliscus	80 Christus per Pellicanum	69
Basiliscus quomodo dicatur Dijs	Christi salutaris aspectus	77
circumponi	Cibos uomens	58
Basiliscus Dijs tributus & quare i-	Cicada	43
bid.	81 Ciconia	46. & 78
Basilisci cadauer à Pergamenis	70 Ciranidis fabulose commentatio-	
emprum	72 nes & deliria	86
Basilidis imaginu culz magicæ	36 Cælum	13
Beatitudinis arcta via	102 Cognitio	29
Belli acies	58 Columba	31
Blaconomion	61 Columba nigra	ibid.
Bonis alienis uolens	37 Columba dorso erecto	43
Bos	ibid. Columbæ esus antidotum luis	32
Bouis masculi cornu	Concordia	36
Bouis feminæ cornu	47 Consiliu Bracarensis decretum cõ-	
	75 tra Mathematic. iudiciarios	101
C Aeus	57 Conuersiones & circuli in sacris	
Camelos	98 109	
Cancer cum ostreo	16 Cor	24
Candelabra ex vulturis tibijs	61 Cor quomodo septum animæ	39
Canis	Cor & anima quomodo dicta apud	
Canes duo	26 Aegyptios	10
Canis unus procurâtes sunt sple-	27 Cor apud Aegyptios quid sit	ibi.
netici	38 Cor fac. cibus appensum	35
Canis cum este regia	21 Cornisæ diuæ	94
Canis auersus		
Capita duo		
		Cornis

INDEX.

Cornicis ouum	21	Deus	35. & 69
Cornix solitaria	ibid.	Deum cognitu difficilem quomo-	
Cornicis pulli	34	do notare	64
Cornix zrea in vrbe Corona	94	Dis tributus basiliscus & quare	80
Cornix mortua	53	Deus mens in igne circulari se-	
Coronæ ex loto	132	cundum Democritum	128
Coturnix	28	Deuinciendi sibi vim habens	59
Coturnicis os	36	Diademata Aegyptiorum regum	
Crocodilus	34 & 63	aspidibus implexa	30
Crocodilus in se furit	ibid.	36	Digitus
Crocodili cauda	34	Dimensio	ibid. 37
Crocodili vespa	38	Discretio	75
Crocodilus ibis pennas habens	51	Diuitiarum copia per Oceanum	66
Crocodilus impudēt Symbol.	60	Doctrina	25
Crocodilus ore aperto	31	Domi manens	47
Cruentum signum apud Aegyptios di-		Dominica Palmarum quam cele-	
atum monandis hoc est Dei sig-		bris apud Græcos	131
num	100	Dona & largitiones Imperatorum	
Cucupha	31	dictæ βαρά, hoc est rami pal-	
Cucupha sceptris deorum imposita		marum & earum ritus	134
ibid.		Dux siue Imperator sue nationis	57
Culicolum copia per vermes	43		
Curam sui non habens	57		
Custos per caput leonis	19	E Dens	51
Cultus simulachrum	27	Εκδοίαν	42
Cygnus	41	Elephas cum proboscide	52
Cynocephalus	16	Elephas cum ariete	ibi.
Cynocephali in tēplis nutriti	ibi.	Elephas cum porco	ib.
Cynocephalus non totus semel		Elephas dentes defodiens	53
moritur	ibid.	Elephas à foemina deceptus	66
Cynocephali literarum periti	ibi.	Elephantis natura	ibid.
		Elephas foemina mandragoram o-	
		dit & offert masculo	ibid.
D Aemon ruens in gratia desti-			
tutos	73	Elephas in terram partu non edit	
Dæmon illudens vanis	78	ibid.	
Dæmon animas venans	75	Eutaphiastræ	175
Dæmo proprio læsus	47	Equa lupum conculcans	42
Dæmonis prioribus emendatus	50	Equus	61
Dea per vulturem	14	Equi cadauer	43
Debilis conualecens	56	Equus & oris	43
Deus rerum omnium fundamen-		Esus piscium sacer	28
tum	51	Esus columbz, luis antidotum	32
Deus mundi rector per sydus	ibi.	Eurymanus dæmon quis	98
		F. Faces	

INDEX

F.

Faces & leones 50
 Facultatum custodia 63
 Fame enectus senex 54
 Fatum 15. & 39
 Felis mas ad solis eursum pupillas mutat 33
 Felis aquaticus 58
 Fiducia 61
 Filius 30
 Filio inuiso hereditatem relin-
 quens 47
 Fiois 25
 Fistula 19
 Forcundus 34
 Fortis imperfectus 21
 Fortis 38
 Formica 29. & 74
 Formicæ discessus 40
 Formica cum pennis vespertilio-
 nis 47
 Formicæ proprietates 74
 Formicæ grana dissecans 75
 Formica æstium & hybernium
 tempus præsentit ibid.
 Fortis & temperans 28
 Frons à lacobitis candenti ferro
 inusta 120
 Fallo 33
 Fumus 37
 Furiosus 34
 Futurorum cognitio 12

G

Gratias animus 31
 Generationis signum puer 60
 Genitura signa pro amuletis
 getata 110
 Genethliacus 28
 Gens vigilans 54
 Gens volans 55
 Gelosus 57
 Gestus 22

H.

HAdriani calumnia in Chri-
 stianos 114
 Hazmorach ramus & so-
 nus 131
 Hemisphæria duo 63
 Heracion herba 10
 Hieracium herba quæ 87
 Hierophori & Hierosoli qui 112
 Hirundo 39
 Homo 62
 Homines duo in magistratus or-
 namentis 36
 Homo perditus 40
 Homo ex solaribus radiis con-
 tracta febri mortuus 41
 Homo qui se responso oraculi
 sanarit 42
 Homo bile carens 43
 Homo tuto urbem incolens 44
 Homo debiliior quem alius perse-
 quatur ibid.
 Homo à proprio patrono eiectus
 ac derelictus 44
 Homo sacris initiatus 45
 Homo ab inferioribus victus 48
 Homo inimico superior aut in-
 ferior 49
 Homo ab hostibus oppressus ibid.
 Homo qui infamem ætatem vixit 53
 Hora 37
 Horoscopus quis 116
 Humilitas 76
 Hyena 48
 Hyzra ad dextram versa vel ad
 sinistram 49
 Hyzra pellis 48
 Hydriæ tres 19
 Hydrolgia Egyptiaca 18
 Hyppopotamus 37

INDEX.

L		Index	26. & 27
Ibis	24. & 62	Index æquus	59
Ibidis penæ	24	Iudicium & delectus	29
Ibis principium numeri & mensuræ præbuit	63	Iunco scribunt Aegyptij	25
Ichneumon	49	Iuno	13
Idola magica ad curationes morborum usurpata	112	Iustitiæ servator oculus	63
ἰσορραμμάτων officium	113	Ixonij amici, qui?	130
ἰσορραμματος quis & eius habitus	116	L	
Iesu nomen à pijs in cute ferro candenti inurebatur	96	Amia	57
Ignis & aqua	28	Lapsus tegens	42
Ignis	37	Laurus aduersus morbos optima	43
Ignis perustus	46	Lezna	52
Ignis ob iracundiam castigatus	50	Lezna cæcum parit catulum	65
Imago cum gladio umbilico tenus	37	Leo	12
Impietas	ibid.	Leonis pili instar radiorum solis	ibid.
Impostores quomodo vocant sua prognostica	83	Leonis anteriora	19
Impudens	55	Leonis caput	ibid.
Impudentia	29. & 60	Leonis signum in præcibus	ibid.
Impurus	28	Leo catulos caude flagellans	44
Intemperans	51	Leones & faces	50
Inexpertus	39	Leo simiam vorans	ibid.
Infectus omnibus	56	Leo fortitudinis signum	61
Ingenij solertia per hominem	61	Leo sua regens vestigia	64
Ingratus	31	Leonis oculi semper vigilant	65
Inimicus cum pari inimico con-	40	Leo catulis reddit spiritum	ibid.
grediens	74	Leonum effigies in templis	107
Innocentia	59	Leones in thronis regum	108
Insanire desinens	48	Leones in fontibus	ibid.
Instabilis	45	Leones in sepulchris & à quo pri-	ibid.
Instauratio rerum diuturna	29	mum mos ille inuentus	ibid.
Interitus	40	Lepus	21
Inualidus	25	Liber signatus	38
Inundatio	16. & 18	Liberi matribus insidiantes	46
Ira	41	Liberos valere iubens	55
Ira immodica	41	Libertas	61
Iudæi cur vti malis Persæ arboris	132	Limes	13
		Linea testæ cum altera superne in-	59
		flexa	ibid.
		Lineæ plantæ decem	20
		Lingua genitrix rerum	Lingua

INDEX.

Lingua cum oculo	27	perit	42
Lingua cum manu	22	Mulier abortiens	ibid.
Lingua admota dentibus.	ibid	Mulier lascians	44
Litteræ	16	Mulier semel epixæ	51
Litteræ Aegyptiæ	25	Multitudo	37
Litteræ septem quibus digitis in-		Mundus	11
clusæ	39	Mus	29
Longæus	23	Mundi pictura	3
Luis antidorum columbæ esus	32	Mures pistores indicant	29
Lumbus	36	Mus, rana, avis, iaculum, aratrum,	
Luna	16. & 63	missa a Scytharum rege ad Da-	
Lunæ ortus	17	rium	62
Lupus aduersus	38	Musa	39
Lupus deperdita extrema cauda	9	Musica	29
Lupus & lapis	ibid.	Musicus senex	41
Lux & spiritus à Leone catulis red-		Mustella	40
ditus	85		
M.			
Magistratus	26. & 27	Natatio	16
Malis Persæ arboris cur vsi		Nilus dux Aegypti	20
sunt ludzi	132	Nili inundatio	19
Manus hominis	60	Noctua cum passere	44
Manus cum lingua	22	Noctæ militum Romanorum	96
Manus cum arcu & scuto	36	vñs Aegyptijs quid	19
Manus dextra passis digitis	63	Nox	35
Manus sinistra contracta	ibid.	Numerus primarius	15
Mars & Venus	11	Numerus 1095.	22
Masculi anima	35	Numerus triennis quis	ibid.
Mater	13	Nuptiæ per cornicem	11
Meiss apud Aegyptios, quid	32	Nutritum primum	61
Menfis	33	Nycticorax	38. & 73
Minerva	13		
Misericordia	ibidem.	O.	
Mora	82	Obsidio	18
Monachus otiosus	77	Occasus solis	34
Morbus per anemonas	36	Oceanus	65
Mors	18	Oculus cum lingua	21
Mula	41	Oculus iustitiæ seruator	63
Mulier desponsata	37	Oculus custos corporis	ibid.
Mulier vidua	39	Oculi leonis dormientis vigilant	
Mulier virago	74		
Mulier sterilis	41	Odium	60
Mulier quæ infantes feminas pe-		Odoratus	26
dores		Odus quis apud Aegyptios sacer-	114
			Odo-

INDEX.

Onocephalus	21	Pedes hominis	33, & 35
Opus	33	Pelicanus	30
Opus futurum per aurem	ibi.	Pelicano vulgus Aegyptiorum ve-	
Opus bonorum vberitimus fru-	scitur		ibid.
Atus	70	Pelicanus Christi Symbol.	69
Orbis	16	Pellicani amor erga pullos	ib.
Orbis habitati ibid. regiones	ibi.	Pelles geminae, altera byzant, alte-	
Oriver	54	ra pardi	48
Oviganum	40	Perdicis fecunditas	70
Origo antiqua	22	Perdicis proprietas	ibid.
Orix	46	Peregrinatus diu	23
Oritus siue generatio	11	Pertex arboris mala	132
Oritus Solis	34	Pestilentia soli attribuitur	63
Os	35	Phoenix	23
Os boni viri	ibi.	Phoenix mortuus solenniter curat	
Os spinæ dorsæ	ibidem	tur	ibid.
Oscophori	31	Phoenicis ætas	ibid.
Ostridis simulachrum ex nouem	Phaenix		45. & 71
cubitorum Smaragdo	84	Phoenicis proprietas	ibi.
Ostreum & cancer	57	Phoenix vento palcitur	ibid.
Ovis & equus	42	Phoenices ἀγῶδες αἰμωνα	Vocant
ὄφρα πρὸ ὄφρα	14	Serpentem	8
Oua quæ in dextra & sinistra qua-	Phylacteria cui τὸ ἴδιον		109
lia	42	Picus ὁ ποικιλόχρῳς dictus	78
Onium mactator	54	Picus nanes arbores occupans	ibi.
P.		Pietatis & castitatis typus	ibi.
Palma ad Rhetorum fores af-	Pij libi ferro candenti in cute no-		
fixa	133	men lesu inurebant	96
Palumbestauri foliū tenens	42	Pilæ ludus Vrania	98
Papyri fasciculus	22	Piscis	60
Pardus	33	Piscium esus facer	28
Parostrophorus quis	117	Pisces gulosi	ibid.
Pars sinistra deterior	42	Pistores iudicati ex muribus	39
Pars dextra melior	ibid.	Planetæ	15
Passer cum noctua	44	Pœna	37
Pastinaca piscis quis sit	53	Pœnitens	53. & 67
Pater	11	Pœnitentia & renouatio	62
Patris amans	46	Populus regi obsequens	33
Patrimonium filij relictum	39	Polypus	56
πάτερ & nomen	44	Polypus cum carabo	57
Pauo suos pedes intuens	71	Porcus	40
Pauo auis iactabunda	ibid.	Portus ad cœlum arcta	75
Peccata agnoscent	72	Potentia per hominem	62
		Pro.	

INDEX.

Propheta quis?	116	Sacer scriba nulli gratificari debet	
Protoplasti lapsus	66	ibid.	
Prudentia	75	Sacerdos à piscium esu alienus	17
Prudentia œconomica	74	Sacerdotum Ægyptiorum, apud	
Pudicitia	28	Ægyptios dignitas	113
Puella nubilus prandium dabit		Sacerdotum postremis temporibus vilitas	114
Puellus	160	Sacramentum militare	96
Pallus aquila	35	Salamandra	46
R.		Sapphirus veritatis	90
Racemi esu laesus & securans		Sbo Ægyptijs quid	25
Rana	21. & 35	Scala	38
Rana pedes posteriores habens	56	Searabæus	71
Rana aquatica	76	Searabæi generatio	72
Rana terrestris & aquaticæ discerni		Searabæi 30 digiti	ibid.
men	ibid. & 77	Searabæus Mercurio sacer	13
Rapax & iners	51	Searabæus cæcus	41
Rapax	34	Searus	57
Res aperta	21	Seelus regens	39
Resum honestarum amore flagitans	51	Scientiæ syderalis gnarus	33
Res magax in paruulis	76	Scorpius & crocodilus	41
Resipiscens	39	Σελήνη & ῥόμια vulgo Almanachus unde orta	83
Resurrectio Christi	71	Sepia	31
Rex potentissimus	32	Sepultura prospiciens	33
Rex vigilans	ibid.	Sermo	21
Rex mundi dominus	ibidem	Sermones	38
Rex a stultitia abhorrens	52	Serpens solo ore valet	28
Rex nugatorem auersans	ibid.	Serpens per rimam ingrediens	72
Rex scorsum agens	45	Serpens mundi imago	8
Regibus aspides tribuebantur	30	Serpentis proprietas	72
Rhetores palmis donati	133	Serpens insiliens in nudos	73
Risus	26	Serpens caput obtegens	ibid.
Robor	19. & 61	Serpens deponens venenum	74
Roboris signum cum ingenti fo-	62	Serpentes ἀγροδαίμονες dicti ab Ægyptijs	20
lertia	52	Sidus	15
Robustus	25	Silentium	22
Ros è coelo	52	Simiam vorans leo	50
Rudis	42	Simij φιλοσοφία	48
Abbatiæ hæretici	26	Simius lotium reddens	ibid.
Sacer scriba		Sinisteriani quid	42
		Sol	63
			Sol

I N D E X.

Sol cur Deus <i>ἡλίου</i> <i>ἰσχυρ</i>	84	Templa draconis dicta	30
Solis statua felis specie	12	Temperans & fortis	28
Sol horus quare	18	Tempus per stellam	35
Sol <i>ἡλὸς</i> dictus	23	Temporis generatio	61
Sole gaudent Aegyptij	24	Terribilis	19
Solis ortus	34	Terra	ibidem
Solis occasus	ibid.	Testamento duo cornua sunt con-	
Solis curtus in bruma	35	tra potestatem diaboli	66
Solis circulus cum stella & solis		Teraphim quæ ex Elia Thesbite	
disco bipartito	37		310
Sol in nauigio aut in crocodilo	81	Timens discrimina	49
Soli pestilentia attribuitur	63	Tonitru <i>ἀέρας</i> <i>φρον</i>	22
Soldani dictum notabile ad regē		Torpedo piscis	36
Francorum	230	Tumultus	37
Sothis canicula anni primordium		Turtur	45
apud Aegyptios	82	Turtur laqueo implicatus	59
Sothis alias <i>ἡλ</i>	ibid.	Turturis viduitas	70
Sphinx	62	Turtur ad finem vsque vitæ vidui-	
Splen	26	tatem custodit	ibid.
Splenetici sunt, qui canis funus		Tutela	21
procurant	ibid.	Tympani vis ad abigendos lupos	
Stabile quidpiam	36		50
Stella	35	V.	
Sternutatio	26	VAE Aegyptijs quid	22
Struthiocameli pennæ	59	Vates	26
Sus pro tutela faminis	41	Vaticinium sacri scribæ de	
Symmachi error in loco Ezechie-		Moyse	135
lis	121	Vbzus	7
T.		Velox & agilis	13
TAurus Aegyptiorum Deus		Ventus	37
quid de tota serpentum na-		Venus & Mars	12
tura censuerit	80	Veritatis saphirus	90
Talpa	47	Veipz	42
Tanyos arboris descriptio	65	Vespertilio	44
Tany	66	Vespillo	26
Tardus mouendis pedibus	55	Vetustissimus	38
Tauri auricula	28	Victus suppeditatio	63
Taurus sinisterosum spectans	42	Vigil	39
Taurus caprifico reuinctus	50	Vindemia copiosa	54
Taurus dextro genu alligatus	51	Vipera	46
Temerarius	44	Vipera & ceruus	53
ΤΑΥΡΩΝ VOX	45	Vir	11
		Viri boni es	35
		Visus	

INDEX.

Vifus acutus	35	Vrum quomodo capiant venato.	
Vita per Christum	65	res	66
Vita longiffima	38	Vulcanus mas & femina	35
Vitis fylueftris tanys dicta	65	Vulpanfer	30
Vnitas duz linez	14	Vulpanferis calliditas	30
Voluptas per tanyn	66	Vulpes aues capiens	75
Vorax poft ieiunia	69	Vulpis calliditas	ibid.
Vox remota	22	Vultur	33. & 35
Vpupa	54	Vultur ad prelii locum aduolat	19
Vpupa cum herba adianto	ibid.	Vultur fuo fanguine pullos pafeit	
Vrania ludus pilo	98	14	
Vrfa przgnans	52	Vulturis pafus	69
Vrus ad Tanyn captus	65	Vultur quomodo abftinentiam in-	
Vrus animal terribile afpectu	ibi.	gluue compefat	ibid.

FINIS.

POLYHISTOR SYMBOLICVS.

Electorum Symbolorum, &
Parabolarum historiarum
Stromata, XII. Libris
complectens.

Auctore P. NICOLAO CAUS-
SINO *Trecensi è Socie-
tate IESV.*

Permissu Superiorum.

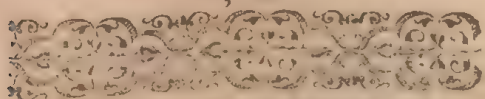

COLONIAE AGRIPPINAE.
Apud IOANNEM KINCKIVM
sub Monocerote.

ANNO M. DC. XXXI.

LIBRORVM ORDO,
ET NUMERVS.

- I. **M** Vndvs, & Elementa.
- II. **M** Dij Gentium.
- III. Hominis bona.
- IV. Hominis mala.
- V. Ritus Gentium.
- VI. Aues.
- VII. Quadrupedes.
- VIII. Pilces.
- IX. Serpentes & insecta.
- X. Plantæ.
- XI. Lapilli.
- XII. Manufacta.

LIBRI INSTITVTVM.

LIBROS de symbolica Aegyptiorum sapientia iam penè perduxeram ad vmbilicos, cum varias ex illustri historiarum instrumento parabolas, non quidem illas *de iudicis*, sed electae cuiusdam doctrina notas, quae à me diuersos, vt sui auctores legente, fuerant animaduersae, visum est attexere.

Quas ego dum ad priuatorum studiorum subsidium in ordinem digero, video vt resest per se suauis & aliquo delectationis flore blanditur, iam praelibatas in hominum manus spargi, eo habitu quo minime desiderabam. quamobrem visum est aliquo saltem artificio dedolatas, atque exsculptas in lucem emittere, vt eorum etiam petitionibus satisfactiam cumulatius quae hac à me cruda propelli desiderabant in publicum. Nunc autem te, Lector, de argumento paucis monitum volo.

CVR HIC LIBER POLYHISTOR SYM-
bolicus,

PLACUIT hunc librum Polyhistorem Symbolicum inscribere, quod variarum historiarum Stromata contineat ad egregias aliquot sententias symbolicas accommodata.

A 2

NON

NON ESSE NOVVM HOC SCRIBENDI
GENVS, SED GRAVISSIMIS AVTHO-
ribus usurpatum.

NON est noua hæc scribendi ratio qua illu-
tres aliquot historiz rebus moralibus ac-
commodantur. Auctores habet gravissimos
puta Platonem, Dionem Proseum, Maximian Ty-
rium, & ceteros: quorum ratio his parabolarum
illuminata scellulis longe maius habet aucupium
suauitatis.

At verò sancti Patres vt Basilus & Ambrosius in
suis Hexameris quàm sæpe res naturales efformant
in Ethica quædam symbola, quæ ad vitam insti-
tuendam moreque regendos pertineant, nihil opus
est dicere.

Sed plenissimè hoc argumentum professus est
Dionys Epiphanius vir æque doctus ac sanctus in suo
Phyfi logo, siue interpretationibus quas cum Cle-
mentis Alexandrini symbolis coniunxi huius vesti-
gijs insistens duodecim Parabolarum historicarum
libros pertexui.

QVID DE SYMBOLORVM SEV PARA-
*bolarum vsu sentiat Clemens Alex-
andrinus.*

CLEMENS Alexandrinus lib. 8. Stromatum de sym-
bolorum dignitate, fructu, iucunditate paucis
verbis sic censuit.

Χρησιμώτατον ἀράτο τῆς συνθετικῆς ἐρμηνείας
ἡ διακρίσις πολλὰ, καὶ πρὸ τῆν ἐρμηνείαν τῶν λογισμῶν
ἐρμηνεύει πρὸς εὐσεβείαν, καὶ πρὸς ἐπιστάσειν, καὶ πρὸς
βραχυλογίας ἀσκητικῆς, ὁρίων ἐνδείξει.

Utilissima (inquit) *symbolica interpretationis forma* ad res permultas, nam iuvat & ad rectam Theologiam, & ad pietatem, & ad demonstratiui generis orationes, ad breuitatis denique exercitationem specimenque sapientia.

Hæc ille, quæ eruditis tantò magis parabolis conueniunt, quantò doctrinam historiarum cum flore ingenij suauius coniungunt.

QVOD ISTÆ QVORVQVE PARABOLÆ SACRAS
Literas exornent, & locuples de hæc
re S. Augustini Testimonium.

SANCTVS Augustinus epistola centesima
decima nona de parabolis historicis ita iudicauit.

SI QVÆ AVTEM FIGVRÆ SIMILITVDINVM NON TANTVM DE COELO ET DE SIDERIBVS, SED ETIAM DE INFERIORI CREATVRA DVcantvr AD DISPENSATIONEM SACRAMENTORVM, ELOQVENTIA QVÆDAM EST DOCTRINÆ SALVTARIS, MOVENDO AFFECTV DISCENTIVM ACCOMMODATA, A VISIBILIBVS AD INVISIBILIA, A CORPORALIBVS AD SPIRITVALLA, A TEMPORALIBVS AD AETERNA.

Hæc ille, ubi rectè nota appellari hoc inuentum,
Eloquentiam doctrina salutarem.

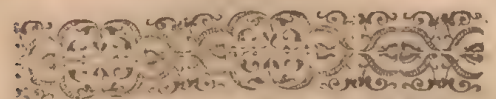
Cauendum tamen ab eorum infantia, qui parabolas frigide nonnunquam & tortuose, nulla habitu loci, temporis, argumenti, autum ratione, plena manu inferiunt.

Tota hac ratio debet esse suavis & condita prudentius, alioqui gratia natus ille flos emarcescit.

METHODVS LIBRI.

IN toto libro præmittere soleo historias, deinde interpretationes subiungere, quas iuxta proprium Rhetorum verbum libuit à τοῦτο ἢ siue redditiones appellare, historiae sermo omnes ex antiquis & probatis historicis attuli, si quæ interdum plus admirationes habere videntur, non sunt nostri instituti scrupulosius disquirere veritatem; cum præsertim non tam historiam quam parabolas scriberem. Itaque de his fuit mihi dicere quod S. Augustinus de Ciuitate Dei lib. 21. cum multa huius generis planè admirabilia percensuisset, multa tamen habeo ut neque affirmanda, neque neganda decreuerim. Interpretationes sermo sunt ingenue, & exquisitis vestita optimarum sententiarum ornamentis, potuissim quoque historicæ accommodationis iuxta τὸ τοῦτο mentem fusius reddere rationem, sed nolui in rebus perspectis commentariorum luxuria jyluascere, suum cuique in hac re arbitrium relinquo.

(. . .)

ELECTORVM

SYMBOLORVM ET

PARABOLARVM HI-

storiarum

LIBER PRIMVS.

MVNDVS.

Sens de ijs qua ad Calum & Elementa pertinent.

MVNDVS DEI IMAGO ET

SYMBOLVM.

IMAEVS Pythagoricus Deū vocat
Κόσμον ἰνδαλμικόν, Mundum
exemplarem. Vtenim mundus
omnia suo complexu cingit: sic
Deus maxima (quod aiunt Py-
thagorici) vniuersalisq; natura
vbique præsens, omnia videns,
audiensq; cuncta continēs, nul-

lius verò ambitu contenta; Maximus mundus sapi-
entia, sanctitatis, intelligentia vitæ, rationum, for-
marum. Quod Plato dilertè his verbis definiunt,
Τὰς ὅλας ζωὰς πάντα ἐκείνοι ἐν αὐτῷ περιλα-
βόντες, ἡλικυθὰ περιέχοντες, ἡμᾶς καταλλάττειν.

Dei pre-
claræ adef-
nitio ex
Pythagor.
sententia.

παντα περιέχοντες. Omnia enim quotquot sunt
animalia intelligibilia, ille in se complexus seruat at-
que continet, non secus ac mundus nos, & omnia creata
quæcumque cernuntur, suo ambitu cingit. Inde illa
nobis figura mundi apud Aegyptios per quam nos
ad creatoris intelligentiam arcanis mysterijs indu-
cunt, Deum siquidem, ut refert Porphyrius apud

Porphyr.
apud Eu-
seb. 1. 3. de
pra. ar.
Euang

Euse-

e. *3 Iamblic.* Eusebium, Κρηθ Aegyptij appellant, ubi nota in illo
de mysteriis Pierij codice parum fideliter legi Eneph, pro Cneph,
siul. Opti- nisi malis cum Iamblichio legere Em th quod no-
nomen apud Hebraeos veritatem significat. Huius por-
ro Cneph imaginem, humana (inquit) forma de-

Quum
mundus
visibilis
ex Euse-
bio.

Tα ατ' δὲ οὗτοι πρὸς τὰς περὶ τοῦ κόσμου. O IO ve-
rū mundum vībilem significari refert idem Eufe-
bius ex Pithagoræ Philoſophia, qui teſtam om̃i celi
omnia cingentis imaginem, Vitellum ignis, ſpiritus
qui ſunt in ovo aeris. Albumen aquæ, terræ porro
partes imagi concretas ſymbolum eſſe dicitur.

Simula.
crū av-
Σπαρτες
δ. s.
mundi
Hierogly.
phicum, ex
eodem.

Aliud hic Eusebius addit mundi Hieroglyphicum simulachrum *iv. Epist. 10. c.* s. complicatos habens pedes, ventem talem, eamque auream pilam capite sustinens, quo mundi forma immobilis constituto rotunditas, & stellarum varietas significatur, eaque omnia à Deo regi, sustentanturque, & in Dei cognitionem mentes hominum perducere.

APODOSIS.

Ægyptio
rum pra-

Dei naturæ humani aut Angelici ingenij viibus
comprehendi nullo modo poterit. Hæc enim sibi
gloriæ latebras constituit, quas si mens conetur per-
rumpere, opprimitur magis quam lucet. Itaque di-
vinæ naturæ immensam obscuritatem significantes
Ægyptij dicebant, primum omnium principium
tenebras esse, supra omnem intellectum politas.
Tum in sacris ceremonijs ter incogit m a 12 em
hoc est Deum, vocabant, quod præclare animaduer-
tis

tie Damascius Platonicus *ἡρώδης, ἀρχὴν νομίζουσι* clara cere-
σητός· πρὸ πλάτωνος· σὺν τοῖς ἀνθρώποις monia.
τὸ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ Quæ cum ita sint, satis erit hu-
 ma no ingenio post lucem fidei. Diuina maiestatis
 veluti reflectos radios in mundo, & rebus creatis
 agnoscere.

opp ter est quodcum que vides.

II. MVNDVS DEI LIBER

& Tabula.

Deo Canonicum.

Rhodi vinebat Protogenes, quò cum Apelles
 annuisset, audius cognoscendi opera eius
 faceret tibi cogniti, continuo officinam petijt.
 abierat ipse, sed tabulam amplæ magnitudinis in ma-
 china arietam picturæ anus vna custodiebat. Hæc
 Protogenem foris esse respondit, interrogauitque à
 quo quæritum diceret ab hoc, inquit Apelles, arrep-
 toni pennis, lineam ex colore duxit lumine re-
 nuntatis per tabulam Reuerso Protogeni, quæ gesta
 erant, anus indicauit, ferunt artificem protinus con-
 templatum subtilitatem, dixisse. Apellem venisse:
 non enim cadere in alium tam absolutum opus. Ip-
 sum tunc alio colore tenuiorem lineam in illa ipsâ
 duxisse, præcepitque abeuntem, si redisset ille osten-
 deret, auiceretq; hunc esse quem quæreret, atq; ita
 euenit Reuertitur Apelles, sed vinci erubescens ter-
 tio colore lineas secuit, nullum relinquens amplius
 subtilitati locum. At Protogenes victum se confessus
 in portum deuolauit hospitii quærens. Placuitque
 sic eam tabulam postea tradi, vnicam quidem, sed
 artificum præcipuo miraculo. Auide. Romæ inspectata Plinius
 est, ipsa uisore amplitudine nihil aliò continens 12b. 35. cap.
 quam lineas visum effigentes inter egregia multo- 10.
 rum opera inani similibus, & eo ipso aliteris, omniq;
 opere nobilior.

*Tabula
 Apellis &
 Protogenæ.
 ex Plinio.*

APODOSIS:

Magnitudo Dei ex minimis. Deus in hac rerum vniuersitate quasi in tabulâ, subtilissima operum suorum duxit lineamenta, ex quibus agnosci potest. Nemo enim est tam ferus & ferreus, qui cum primum in cælum suspenderit mundi rectorem Deum non videat. Atque ut ex vngue Leonem, ex linea Apellem, vel Protogenem licet deprehendere, sic ex minimis etiam rebus Dei magnitudinem possumus colligere.

Manilius Astron. L. 4.

*Materiæ ne quare modum, sed perspicue vires
Quas ratio non pondus habet.*

D. Augustinus non modo cum tabula variorum colorum temperie florida: sed etiam cum cantico mundum comparat, his verbis: Si Homo, inquit, carminis artifex nobis quas, quibus moras vosibus tribuat, ut illud quod canitur succedentibus, ac decedentibus sonis pulcherrime currat, ac transeat: Quanto magis Deus nulla in naturis nascentibus & occidentibus temporum spacia, qua tanquam syllaba ac verba ad particulas huius sæculi pertinent, in hoc labentium rerum quasi mirabilicatio, vel breuitas vel prociuius, quam modulum præcognita & præfinita neposce, præterita permittit. Idem habet S. Paulinus natali ix. S. Felicis.

III. MVNDI STATVS ETHICA

Metura.

Ex Sancto Damasceno.

S Damascenus in Historia Barlaami c. 12. homines mundi delicijs mancipatos similes esse dicit fugienti rabiem Monoceroti, qui dum fugeret, in barathrum incidit, atque in ipso lapin arbuticulam quandam apprehendit, fœtusque tenuit. Tum in basi pedibus impressis visum est sibi de reliquo in otio, & tranquillitate fore. At verò conuersis oculis vidit duos mures, album vnum, alterum nigrum,

grum, corro dentes radicem arboris, & nihil propius fuit, quàm ut abfeinderent. In imo barathro infpicit draconem, & fpectu terribilem, flammam, & faces fpirantem, ubiue cruentis faucibus inhiantem: intuens vero rufus hafinillam fupra quam coaftiterat, anima licet quatuor afpidum capita de pariete emergentia: Nec mora eleuans oculos cernit de ramis arbufculæ exiguum melas fuauitatem, quam obrem omnia maiorum quæ illum obfèderant memoria, totum fe infanz mellis dulcedini tradidit.

APODOSIS.

Hæc fimilitudo (inquit) eft eorum qui voluptatis illecebris adhaferunt. Vnicornis eft mors, Barathrum mundus, arbufcula à muribus corrofa. vita noftra per diem & nocturnum curricula, confumpta. Quatuor afpides, totidem elementa, quibus malè temperans compago totius corporis diffoluitur. Draco, infernus eft, eos feducens qui fe vitijs tradiderunt. Stilla mellis, delectationum mundi dulcedinem fignificat.

Hæc quàm dulce malum mortalibus additum

Mellis dices amor.

IV. COELVM.

Laboris perpetui typus.

AEgyptij coelum, eb *Idi T ra* hoc eft, perpetuam, corde picto, cui foculus ardens lubet. Et fignè expræmunt. *Plut. in ifid. & Ofirid.*

APODOSIS.

Viros magnos, & cœleftis particulæ plenius comprehentes, perpetuis iſſque grauius curis agitari oportet, atque inftar cordis aut cœli fempet moueri, & *Viri magni flant moriuntur.* quod

Suet. in
Vespas.

Divina
gaudent
perpetuo
motu Pa-
catus in
Theodosij
Paneg.

quod ille dixit *stans mori* Suet. in Vespasiano. Hoc dicitur Latinus Pacatus in nobilitate Theodosij panegyrico descripsit his verbis.

Divina gaudent perpetuo motu Divina prope divina perpetuo motu, & ingi agitatione, & veritas aternitas. Et quicquid homines vocantur laborem, & fessum non est. Ut ineffsa veritate et immutata materia in his inquirere aut, & stare solent: Ita in Imperator continuatus non gressu, & quo iam orbe reueneribus, imper exercitum est.

V. COELVM, MAIESTATIS ET REGII ANIMI DOMINATVS, SYMBOLOVM.

Chorus cælum.

CHOSROES rex Persarum machinam finxit, in qua cœli effigies, altorumque conversiones, cuncti sceptrigeris Angelis altantibus admirabili spectaculo cernebantur, cum umbres sibi iere, præmicare fulgura, tonitrua mugire, ipse eminens in medio, quasi Deus humanus, spectabat omnia. Cedrenus rem totam describit his verbis. Ingressus Bazacū urbem Heraclius, εἶπε το μυσσαρωνισ ὠλο το χοςρον, ὅτι εἰς αὐτὸν μα αὐτὸς ἐν τῇ τῇ παλατίᾳ ἀφαιροῦσθαι εἰς ἑρην, ὡς ἐν ἑρῶν καὶ δὲ μυχόν, ἐπεὶ τῆς. Ἡλίου, & Σελήνης, & ἀστρῶν, ὡς ἰδεσθὶ αἰνον ὡς θεός, λατρεῖν, & ἀγγέλους αὐτοῖς ἐν ἱεροῖς θεῶν εἶσεν, ἐκείθεν δὲ σατάνας σατάνας ὡς ἐπὶ ἀγγέλους ὡς ἐροντας ἐξῆν, ὡς αὐτοῖς ἐκαστος ἐκ τῶν ἐκ τῆς τῆς το, Cedrenus ad annum Heraclij 33 pa. 338.

APODOSIS.

Quod ille vanus, & impius Chosroes inani specie duntaxat expresse: Hoc vir sapiens solida quadam felicitatis possessione plenus videtur adeptus. Is enim cœlum sibi fixit in terris. qui pacatos habet animi affectus, qui gaudet officio, qui Angelorum choro stipatus Deo fruitur, & diuinis rebus vacat

Theodo-

VII. DINIAE COELVM TER- renum.

Bruta felicitas improborum.

Antonius **D**inias se ad Lunam propè accessisse dicebat van-
 Diogenes quam ad purissimam quandam tellurem. Idem
 in libris quoq; Xenophanes docuit, vt est apud Ciceronem A-
 incredibi cademic. qu. 4. haberi in Luna. eam esse terram
 lium. De multarum vrbiū. & montium. Hanc somno multa
 corde quod simillima apud Lucianum in verarum. Historiarum
 remissis libris inueniuntur, quæ & hoc sæculo vani homines
 tur ad hūc renouant.

locum vs-

de li. 1. de

Homine

& in ob-

seruato

Elysi Tur-

carum

campi.

APODOSIS.

Homines voluptuarij tirillāte sensum lenocio ter-
 ram sibi fingūt in caelo. belluarum sordidissimas vo-
 luptates in Beatorum sede construunt. Tales sunt E-
 lyij Turcarum campi qui domicilium totæ beatitu-
 dinis lupanari quoque sordius esse voluerunt.

O curæ in terris animæ. & celestium inanes.

VIII. SOL IN NAVI.

Dei Providentia.

POrphyrus apud Eusebium de præpar. Euang. lib 3
 c. 1. refert ægyptios inter cætera symbola hoc nō
 inferioris notæ habuisse. Solis effigiem pulchra ra-
 diorum luce circumfusam c. llocebant in naui. quæ
 aduerso flumine raperetur. remis, velisque incitata.
 Huic autem se subternere videbatur crocodilus, &
 blando quodam famulatu ingenij miteſcente ſæui-
 tia, per vndaſ deportare.

APODOSIS.

Porph. Phycos ſequutus hoc ſymbola denotari
 putat motū Solis in humido. per Crocodilū verò po-
 tabilem aquam, in Solem ferri cōtendunt ægyptij:
 ſed

Ied Iamblichus in mysterijs titul. de expositiōe symbolorum Ægyptij Theologiæ, *ἡθικῶς* explicat. & refert ad Dei circa mundum prouidentiam. Proinde inquit, vbi Deum introducunt nauius gubernatorem, principatum mundi, & veluti clauum in Dei manibus constitutum significant. Sicut enim gubernator clauo vno quodā faciliq; momento nauim mouet, & regit: Ita Deus immundum desuper, videlicet à primis naturæ principijs præcipuas motionum causas exhibens.

IX. SOL IN IOSVE MONVMENTO.

Principium vigilantia.

INTER cetera Iosue monumenta, præclarum illud est quod Hebræi narrant interpretes, in eius tumulto statum Solis positam fuisse quasi in demortui cineribus adhuc stare: à quo inter viuos degente inaudito antea miraculo de illo cursus ardore, quem nulla vis inflexerat, detortus fuerat. Vide Serr. in cap, 24. Ios.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Præterquam illud ad memorabilis illius rei quæ contigerat monumentum, simulachrum Solis fuit expressum. Virtutes quoque Iosue designat, & maxime in regendo dexteritatem ad omnia temporis momenta compositam quod videtur indicasse Iosuephus, cum dixit, fuisse illum quem memoramus Naue filium, *πρὸς τὴν εὐσταθίαν τὰ κατ' ὅρεσιν διεξίω-
το τὸν πόλεμον, ὡς ἂν τὸ πᾶν τὸ κατὰ τὸν ὅρον τὸν ἰσχυρὸν* I. deo familiare est Regum sidus quia Princeps temporum.

— *tempora diuidit aui.*

*Mutat nocte diem, radijsque potentibus astra
Ire vetat, enisusque vagos statione moratur.*

LUCAN, X.

X SOL

APODOSIS.

Sol mens mundi, abstemius, viros principes quibus aliorum regendorum cura commissa est, circa vinum maximè temperantes esse oportere significat.
 πάντα τὰ ἄλλα τῷ ἀνδρώπῳ ἐγκλήματ' οἶνός ἐστιν ἀποβλύσματ'.

Isidor. Pelus. ad Zenod. epist. 203. lib. 1.

Vinum fons

*Omnia hominum peccata rationis & mentis expertia, peccatorū.
 à vino, tanquam è fonte, scaturiunt.*

XII. SOLIS VICTIMA

Ἡλίου ἱερὸν.

Opus egregium. ex Himerio.

PERSAE Soli sub miltitæ nomine sacrificant. Reges ergo equum album, ephippijs, phalenisque insignem eidem dedicant ad maiestatem. Philostr.
 Lib. 1.

APODOSIS.

Himerius orationem suam, cum equo albo, phalaras, cum Musarum ornamentis, cum cui eundem consecrarat, comparat cū Sole, ἐν προεμπιπτικῷ λόγῳ; ex eo discit præstantissimum quodque & putissimum Deo omnia intuenti esse off. rendum: Neque verò satis esse vegeti corporis robur illi dedicare, sed mentis præterea addendam esse puram, candidam sinceritatem. Quod si corpus quo inferiore tanquam famulo vitetur anima, sacrificium est; quanto magis anima ipsa, cum se refert ad Deum? Augustinus.
 Prosper epigramm. xv.

Quid voueat Domino quisque bene corde voluntas,

Ipsum se totum præparet, & voueat:

Maior enim offerri nequit hostia menti in ara.

Nec Christi ex templo suauior exis odor,

Quàm cū homo castorum profert libamina morum,

Et de virtutum munere sacra litat.

*Quomodo
 laudandum.*

XIII. LVNAE SIMVLACRVM CVR
ACCIPITRIS CAPITE.*Deus fons & caput operis.*

*Cum istis
fermè con-
gruunt qua
Assyrii in
Adad &
Adargati-
dis expri-
mebant si-
mulachris.
Vide Lilius
Syntag. I. de
Historia
Deorum.
Lunus Deus
apud Car-
tas.*

LVNAE simulachrum Apollinopoli, quæ est
in Ægyptia, mira arte compositum cerneba-
tur: specie quippe erat non muliebri, ut pingi vulgò
solet, sed virili: Tum verò accipitris faciem præle-
rebat, & altera manu hastam vibrans, fluuiatilem e-
quum per quem Typhona Ægyptij designare solent,
vinciebatur configere. Alias quoque exhibebatur ge-
minis cornibus molliter assurgens, quorum apicem ad-
huc & *σποχόβης*, Circulus in disci figuram efformatus
intulcebat. Euseb. us. l. 3. de præpar. Euang. c. 3. Qui
autem hic notat virilem fuisse Lunæ speciem, eti-
causim non explicet, tamen conijciendum relinquit,
Ægyptios Assyriorum cuidam superstitioni congrua
dixisse. Siquidem in Assyria, Lunæ templum fuit &
apud Cartas, in quo qui Lunæ muliebri supplicaret,
hunc vxoris imperio subijci credebant; Qui vero Lu-
næ virili factum faceret, illum vxorium non esse, sed
sux coniugi dominari. Itaque Lunam in viri spe-
ciem effingebant, eique solis insignia adhibebant ca-
piti. Tum Lunum Deum inuocabant potius quam
Lunam, quem masculum Lunam appellat Tertull.
in Apologeo c. xv.

APODOSIS.

Luna Accipitris, quod est symbolum Solis, caput
præferens, ostendit beneficia in suum auctorem libe-
rali animo regerenda, & originem omnium bono-
rum Deum in apice, & primordiis rerum semper esse
constituendam, a quo quicquid est inter mortales lu-
minis defluit.

*Deus om-
nis har-*

*Deus omnis est modulator & arbiter vnus
Harmonia. per cuncta mouet quam corpora rerum:
Et natura opifex Deus omnis, & artu, in omni*

Fons opere & finis faciens bona, factaque seruans.

S. Paulinus, S. Felice. natal. ix

monia opa-
peru praes.

Praefert etiam hic Luna castissimae Matronae effigie,
quae pudorem seruat, & Typhonem, hoc est impu-
dentiam calcat, quae virum suum caput aestimat, quae
se in eius voluntates & mores obsequij facilitate
transfundit.

XIV. ΣΕΑΗΝΗ.

Inconstantia.

PERIT à matre Luna, vt sibi tuniculam con-
gruentem texeret; mater verò respondit, Qui
possum verò; cum te iam plenam, mox in cornua
attenuatam, rursus dimidio orbe videam? hanc fa-
bulam narrat Cleobulus in conuiuio sapientum.

A P O D O S I S.

Luna Symbolum inconstantiae. homini fatuo, &
vitioso nulla mensura: modò iratus est, modò lenis,
modò tristis, modò hilaris, prout diuersae rerum
imagines animum perculerunt, ita varias in vultu
figuras cōformat. *Stultus vt luna mutabitur* D. Ber-
nardus in sermone de natiuitate S. Ioannis Baptistae,
rectè cum luna comparat eos, qui se hominum opi-
nionibus & adulationi mancipant. Quemadmo-
dum, inquit, splendet Luna sine feruore, modò ple-
na, modò exigua, modò nulla videtur, Mutuum enim
lumen nunquam in eodem statu permanet, sed
crescit, deficit, extenuatur, annihilatur, & penitus
disparet: Sic qui conscientias suas in alienis labijs
posuerunt, modò magni, modò parui sunt, modò
nulli, secundum quod adulantium linguis, vel vitu-
perare, vel laudare placuerit.

*Ambitiosi
& Cenodo-
xi cum in-
na compa-
rati à D.
Bernardo.*

XV. LVNA CRESCENS ORTVS

SPECTAT.

Pietas, Dei consemplatione alitur.

LVNA semper auersis à Sole cornibus, si crescat,
ortus spectat; si minuatur, occasus. Pl. l. ii c. xiv.

APODOSIS.

Vis crescere, Deum religioso cultu intueri. Noli illi contumacis spiritus cornua obtendere, incipies enim minui, & euanesce, cum te ad occasum, hoc est ad rerum creaturarum solatiola conuerteris. Deum lucis fontem contemplare, & cum Synef. lyra canere:

ὁ ἡλάμην, ἀναξ,	Tu verò illustra Rex
Ἀνάγωγα φάν,	Oculos vs ad cœlestia se attollant:
Ἀφεν ἡ εἰλας,	Accende ignem,
Καὶ πυρκαϊδόν,	Et incendium.
σπίρμα ἡ βαλόν	Semen illud exiguum
Ἀλυσεν ἐν ἡμέῃ	Alens in meo
Κρατὶς ἀκρόν.	Capitis apice.

XVI. STELLA PERTINACIS.

Providentia.

IN veteri numismate Pertinacis simulachrum cer-
nitur, manibus versus ingentem Stellam in cœlum
sublatis, cum inscriptione; PROVID. DNO R.
COS. II. Illustre quoque in eo factum fuit Iohannis
Gallorum Regis, qui Stellatorum Equitum ordinem
instituit, cuius insigne erat, Stella Magorum in gale-
to, aureis radijs circumfusa, cum lemmate,
Monstrant regibus astra viam.

*Stella Ma-
gorum insi-
gne Stella-
torum e-
quorum.*

APODOSIS.

Icon indicat Dei providentiâ regi omnia in terris,
& contra Epicuri delirium, de quo Manilius:

Mundum diuino numine verti

Atque ipsum esse Deum: nec foret cœsse magistra

Ut voluit credi, qui primus moenia mundi

Seminibus struxit minimi, inque illa resoluit,

Vide Senec. lib. de Prouid. Himerium in Epicurum,
Hieroclem, Minutium, & cæt. infinitos.

XVII. ACEPHALVS STELLA.

Helluo. ex Clemente Alexandrino.

MINI videtur is qui Mathematicis dicitur Acephalus, qui ante Stellam errantem enumeratur, capite in pectus compresso, significare helluones homines, & voluptuarios, & ad ebrietatem propensos. Nam in his quoque ratiocinandi facultas non in capite, sed intestinis collocatur, iræ, & cupiditati seruiens: ἡ λογιστικὴν ἰδρυμένη οὐκ ἐν τῇ κεφαλῇ, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐντέροις πᾶσι. *Padag. lib 7. p. 11.*

APODOSIS.

Congruit cum D. Hieronymi sententia, qui super Math. ait. *Cor habet in ventre gulosus, lasciuus in libidine, cupidus in lucro.* Et in Epistol. *Animas in nimio sanguine & adipibus quasi luto inuolutas, nihil celeste, sed semper de carnalibus eruflare, & ventris ingluuiem cogitare.*

XVIII. FVL MEN ANTONINI,

ET NERVÆ,

Clementia.

IN Antonini Pij, atque etiam in aliquot Nervæ numis cernere est fulmen in thoro collocatum. Inveniuntur alia numismata, in quibus Aquila fulmini insidet, cui ramus oliuæ est additus: hoc in suis symbolis Carolus V. & Maximilianus II. usurparunt.

Arguit offendendi potestatem penes ipsum Imperatorem esse, verum ob illius clementiam quiescere, & non nisi consulto torqueri: disertè in hanc sententiam Seneca Natural. Quæst. lib. 2. cap. 63. *Quare ergo id fulmen quod solus Iuppiter mittit, placabile est? Pernitiosum id de quo deliberauit, & quod alijs quoque dijs auctoribus misit? Quia Iouem, id est, regem prodesse etiam solum oportet, nocere non nisi*

*Sine consilio
fulmen mittendum non est.*

cum pluribus visum est. Disceant hoc ij quicunq; magnam potentiam inter homines adepti sunt, sine consilio nec fulmen quidem mitti. Aduocent, confiderent multorum sententias, placita temperent, & hoc sibi proponant, vbi aliquid percuti debet, ne loui quidem suum satis esse consilium. Cassiod. Var. 3. 46. *Materia est gloria principalis delinquentis reatus quia nisi culparum occasiones emergerent, locum pietas non haberet.*

XIX. FVL MEN MITHRIDATI ADVLATVR.

Regia Maiestatis symbolum.

MITHRIDATES rex Asiæ, & Ponti, cum adhuc infantulus in cunis vagiret, cecidit fulmen facies, quibus inuolutus erat, exussit, neq; tamen ipsum læsit, vestigium modo quoddam ignis in fronte relictum esse, quod facile occultaret coma, rursus cum iam vir esset, ita propinquum ei dormienti cecidit, vt tela in pharetra, quæ haud procul à lecto pendebat, condita conflagraret: ipse tum quoque intactus. Vide Muret lib. 1. var. hist. c. 2.

APODOSIS.

Hæc fulgura, & facies capiti heroum affusæ, regie maiestatis semper indicia fuere, quod eruditè notauit Virgilius in suo Iulo:

*Ecco lenis summo de vertice visus Iuli
Fundere lumen apex, tactuq; innoxia molli
Lambere flamma comas, & circum tempora pasci.
Hoc Seruio Tullo contigisse memorat Plinius
lib. 1. c. 107. & Plutarch. de fortuna Romanorum,
addique fuisse σιμῶν χρο-
σὸν ἐπὶ ἀνδροδρόμῳ ἡγε-
μονίῳ.*

XX. IGNIS, DIVINITATIS, ET
POTENTIAE SYMBOLVM.

VR Chaldaorum.

CHALDAEI sub Constantino Magno totum
terrarum orbem lustrabant, vt Deum, quem sub
ignis specie colebant, omnibus dijs præstantiorem re
ipsa conuincerent. Et quidem omnes deorum statuas
ignis vt dissoluebantur. ventum erat in Aegyptum,
& certamen propositum Aegyptij igitur sacerdotes,
Nili ingentem statuam producunt, quæ intus coacta
ua magnam aquæ copiam continebat, vndique au-
tem foraminibus plena: quæ ubi artiſtem cera ob-
linebantur, ita vt aquam continerent, ignis tamen
vim minime sustinere possent. Chaldaei ex leuandi
certamen incunt, igni Nilum circundant, cum repen-
te reſeratis, obliquefactam ceram foraminibus, ma-
xima vis aquæ profundi cœpit, quæ & ignem ex-
tinxit, & Chaldaorum Deum, omnium ludibrio ex-
posuit. Ruff. lib. 2. hist. Eccl. si paulo aliter Suidas rem
narrat in voce *Ganopus*.

APODOSIS.

Ignis diuinitatis Symbolum esse docent non mo-
do profani auctores, sed etiam sacri, vt Cyrillus in
Ioan. 3. O. gen. 1. Periarch August. contra Adima-
num 13. & Dionysius cœlestis Hierarchie 13. qui ignis
virtutes vberiori stylo prosequitur. Parabo a autem
præterea indicat, nullam esse tam immensam poten-
tiam, quæ ab alia, si præsertim adhibeatur industria,
domari, refræuari uè non possit.

Omne sub regno grauiore regnum est.

XXI. IGNIS REGIAE MAIESTA-
TIS IMAGO.

Vophaensium. λαμπαδωξία.

VOPHALENSIUM Aethiopum rex, singulis
annis mitit ex suis domesticis, quingentum nouum

principibus, nomine ipsius regis impetiat, atque inde reliquis hominibus impetratur, hoc modo, ubi legatus ad domum cuiusvis principis accedit, ignis extinguitur, deinde à legato nouus excitatur: tunc omnes eo commeant, ut ignem inde in domos suas inferant: qui non facit, ut proditor & maiestatis reus puniatur extremo supplicio, & si opus fuerit in eum comparatur exercitus. *Osorius lib. 4.*

APODOSIS.

Mitto quod hic titus abundè testetur, ignem fuisse Regiæ maiestatis Symbolū, vnde Imperatoribus Romanis, & Constantinopolitans olim prælatis. Addo etiam Patriarchis præiuisse λαμπάδες, (ita enim nominatur à Codino) qui in liturgiis, & processionibus lampadem ante ipsos Ecclesiæ Principes gestabat. Notat Balsamo prælatas Imperatori faces, corolla aurata gemina fuisse insignitas, cum Imperatricis, & Patriarchæ λαμπάδες vna tantum essent redimittentes αἱ λαμπάδες μὲν τῶν βασιλέων διπλοὶς πειχρότης πειρώνοντι στεφανώμασι, τῶν ἡ πατριαρχῶν, καὶ τῶν βασιλῶν ἐν ἡγεμονίᾳ δέονται στεφανώματι. Totus hic ritus satis aperte demonstrabat à Regibus lucem dignitatis, & claritatem nominis hauriri, eosq; instar ignis omnia permeare, & vitalem spiritum suis populatibus impertiri.

XXII. IGNIS MITHRAE, PRAEVIUS REGVM.

Sapientia celestis.

PERSAE ignem coelitus delapsum apud se sempiternis ferculis custodiunt, cuius portionem exiguan quondam præstasse Asiaticis regibus dicunt, ut ait Ammianus lib. 23. Manauit in ceteros deinde Imperatores exemplum, qui πῦρ ῥοπιμπυτικὸν etiam in terra luce vsurparint: Quamquam Indi non quaslibet faces, sed eas, quæ in ara Mithræ, hoc est, Solis, essent

essent accensæ prætulerunt. Narrat enim *Phil. lib. 2. c. 13. p. 96.* Indos ipsos ad Phraortæ regis reditum tanta lætitia elatos, ut accensis ex ara Solis facibus obuiam procederent, & ad regiam usque deducerent, faustis acclamationibus prosequuti.

APODOSIS.

Fax quæ præit regibus est coelestis sapientia, quæ *ἡσθεον φῆος* dicitur *ἀνδολ. i.* Ara Ecclesia, Sol Deus. His auspicijs reges foeliciter regnant. Themistius ad Valentinianum: *Διοφίλης ἀναγκάσειν εἶναι τὰς βασιδίας ἀμα τῇ πρώτῃ γυνίῳ.*

XXIII. IGNIS FLAMINIS DIALIS.

Scientia bene utendum.

IGNEM Æ Flaminis Dialis domo nisi in sacrum effertur ius non est. Aulus Gellius.

APODOSIS.

Ignis est scientia, in quo splendor est, & calor: hoc accendit: illo, illuminat. at quàm foedè ea abutuntur, qui ex religiosa domo, & propè ex ipsa Dei ara acceptam, in profanos amores, in venalis linguæ petulantiam conuertunt? Simile est quod de Christianorum oleo lucernas Iudæorum, aut Gentilium incendi vetant Canones Apostolorum. Sic enim habet Canon septuagesimus: *Si quis Christianum oleum accendi lucernas ad sacra Gentilium, vel Synagoga Iudæorum, vel festis ipsorum diebus, aut lucernas accenderit, de societate pellatur.* Est in Phædro elegantissima de hoc argumento fabula *lib. 4. 68.*

Canones Apostol. veras lucernas Iudæorum de oleo Christianorum.

*Lucernam fur accendit ex ara Iouis,
Ipsumq; compilauit ad lumen suum,
Onustus qui sacrilegio cum discederet,
Repente vocem sanctam misit Religio:
Scelesto spiritus culpam lues.*

XXIV. ANEMON HXΩ.

Dei Maiesfas occulta.

EXHIBEATVR in tabula vir, poplitibus se excipiens, erectis in cœlum oculis, vel pronus in faciem, adspirantium ventorum strepitum perhorrescens, cum hoc versiculo:

Ανίμων πνέοντων τίς ἤχῳ προσκύνει.

APODOSIS.

Iambilicus interpretatur his verbis: ἀνίστηται καὶ αἰς δὲ τῶν θεῶν, θεῶν κ', διαμέων, τὸν ὁμοῖόν τε ἀγαπᾷ. Deum cum minime videre possis, at certe per res creatas sparsum, & in ijs tacito quodam horrore

Deus venti spirantem, debes venerari. Porro D. Dionys. cœlestis Hierarch. 15. Deum venti nomine commodè designatur ex signari ostendit, propter naturalem vim mouendi, D. Dionys. atque animandi, & celerem insuperabilemq; discessum, & nobilitatem principiorum, atque finium incognitas, atque inuisibiles latebras.

XXV. ZEPHYRVS AD OLORES.

Mæcenatum fauor in Poëtas.

OLORES Fauonio afflāti canunt suauius:

Ανίσταται γὰρ τῶν πνεύματων ἡ πνευνότης,

καὶ τῶν τῶν γ' ἐν πνεύματι ἐκμιμνήσκονται,

καὶ πλεονέκτηρον αὐτῶν ὁ Ζεφύρος ὑπαγίνεται.

Erigitur enim alarum seges, fidium nerues temperatos referens, & plectrum statim Zephyrus suggerit. Phile.

APODOSIS.

Fauonij, Mæcenates; Poëtae, olores.

Sint Mæcenates, non deerunt Flacce Marones.

Et quod præclare dictum est a Plutarcho de fortuna Alexandri lib. 2.

Καθ.

Καρπὼν ἀνὺ εὐφορίαν ἐκράσια ποιεῖ.
Καὶ λιπώτης τὸ πρὸς ἵχοντες ἔχει.
Τεχνῶν δὲ, καὶ φύσεων ἀγαθῶν αὐξήσει
Εὐμύνα, καὶ φιλανθρωπία βασιλεύς.

XXVI. PLVIA SANGVINEA.

Luxuria nota pessima.

CIRCA annum Christi 1017, in regione Aquitaniz iuxta maritima, ante solemnitatem D. Iohannis Baptistæ, tribus diebus de coelo pluit sanguis, qui cadens supra carnem hominis, aut supra lapidem, non poterat lauari, si verò supra lignum caderet, lauabatur.

APODOSIS.

De hac re consultus Fulbertus Episcopus Carnotensis *epist. 79.* apud Baron. per lapidem impij (in- *Impiorum*
quit) per carnem fornicarij sign. ficiantur, per lignum *Et fornicarij*
medij, qui neque mol es, vt caro, neque vt lapis du- *rerioru mori.*
ri. *Aldit, impios. Et fornicarios indelebili nota in san-* Fulbertus
guine suo morituros, medios per mortu angustiam sal- *Episcopus*
mandos. *Carnotensis*

PLVIA FERREA.

Superioris potestatis rigor.

Refert Plinius ferro in Lucanis pluuisse, anno antequam M. Crassus à Parthis interemptus est, omnesq; cum eo Lucani milites, quorum magnus numerus in exercitu erat. *lib. 11. c. 1 vi.*

APODOSIS.

Symbolum est superioris potestatis in inferiores acerbæ atque immitis. Cœli enim instar sunt Reges & Principes, quorum munus est mitioribus Iustitiæ & benignitatis radijs in inferiora, hoc est in plebem influere: Quod si telis quasi ferrea grandine semper armati in miseros vsquequaque deszuant, suæ conditionis obliuiscuntur: *Nullum enim clementia ex omni.*

omnibus magis, quam Regem aut Principem decet. Senec. lib. 1. de Clementia.

PLUVIA AUREA.

Aurea contra pluvia Symbolum est fauoris, opulentiae, & felicitatis quam Reges in suos populares immittant.

APODOSIS.

Hoc Rhodijs tectur contigisse quos ait Himerius in bibliotheca Photij auro fluxisse, Ioue auream nubem in eos rumpente: χρυσὴν ἰπ' αὐτὸς δίοισιν ὀίλαν ἐκκένοντος.

*Talis per cuneos hyems Latinos
Plebem grandine concussit serenam.
Ducat nebula inppiter per orbem
Et laetis pluuiisq; minetur agris,
Dum nostri Iovis hi ferantur imbres.*

Stat. lib. 1. Sylvar. hæc ille de Imperatorum missilibus.

XXVII. QUATVOR AMNES
PARADISI.*Virtutes Cardinales.*

ZOROASTRES, cum animum alatum esse diceret, interrogatus à discipulis quo pacto vir-
lucres animos fortiti possent? Irrigare (inquit) alas
aquis vitæ. interim sciscitantibus vnde has aquas
pererent, per parabolam more suo respondit: Qua-
tuor amnibus paradisus Dei alluitur, & irrigatur, vo-
bis salutares aquas inde haurietis.

APODOSIS.

D. Ambrosius flumina Zoroastri quatuor, vir-
tutes totidem Sapientiam, Iustitiam, Fortitudinem
Temperantiam intelligit. Vide D. Ambros. lib. de
Paradis. & Allegor. Philon. p. 39. edit. Colon. Al-
obrog.

Τῶν δὲ ἑλευθερίαν τυχόντων ἰατρικὴ δὲ μὲν εὐλαφὲρ ὄν, καὶ
 πρὸς πόνον, καὶ ἐπιτερωπὴς ἐδιδίμας ἐνδείκνυνται ἔχει, διορηγ-
 μὸν δὲ μίγαζεις φιλομαδεύσιν πλὴν σωτηρίαι, καὶ πλὴν ἑ-
 γίαι. Plutarch, de praecept. sanite.

XXIX. ALBVLA.

Virtus saeuera in primis, postea facilis.

ALBVLA, Romanorum aqua, argentea perspi-
 cuitate ingredientibus quidem frigida, artubus
 infert horrorem; postmodum tam leniter calefacit,
 ac si potionem calidam ebibissent, qui eadem se ab-
 luunt. Strabo.

APODOSIS.

Virtus prima fronte aspera videtur imperitis, for-
 tibus verò athleticis nihil mansuetius.

Aspera principio (nec enim mihi fallere mos est)

Prosequitur labor, ad nitendum intrare volenti
 ————— *mox celsus ab alto*

Infra se cernes hominum genus.

Sil. Italicus lib. xv:

XXX. FONS ALEXANDRI.

Victoria cum labore.

ALEXANDRO castra ad Oxum flumen medi-
 ante, atque in Sogdianos mouente, non procul
 à Regis tabernaculo gemini fontes exorti, Alter a-
 quâ, alter oleo fluxit. Consultis vatibus, Aristander
 respondit, Olei fontem, laborem quidem, sed, & vi-
 ctoriam promittere.

APODOSIS.

Observatione dignum est, quod idipsum in do-
 mini nostri natali contigit. Nam vt notat Orosius,
 fons viâ transiberinâ toto die fluxit oleo. Porten-
 debantur illi videlicet labores, quos Christus toto
 vitæ cursu, pro nostra salute exantlauit, & ærumno-
 sissimo

*Fons Chri-
 sti. Oros.
 lib. 6.*

fissimo omnium supplicio finiuit, ex quibus misericordia largius fluxit in terras effusa.

Nec cedita curis.

*Virtuti damnoſa quies, nullumq; coronat
Inſladio ſecurus honor: ſua gloria forſis
Cauſſa laboris erit, rarusq; ad gaudia miles
Cum pax ſola fuit, victoria jemen ab hoſte
Accipit. Arat. Diacon. l. 1. in Acta Apoſtol.*

*Gloria cauſa
laboris
eſt.*

Arat. Diacon. lib.

XXXI. APVSCIDAMVS.

Religio.

APVSCIDAMVS lacus eſt Africæ, in quo omnia exſtant, nihil mergitur Pl. lib. 31. c. 11,

APODOSIS.

Religio, & exœtſis philoſophia eminentes animas, in hoc ſecum humanarum talo, ſupra cupiditates ſtatuit, ſi diligenter excolatur:

*Hic ſecura quies & neſcia fallere vita,
Hic patiens operum, paruoq; aſſueta iuuentus,
Sacra Deum, ſanctiq; patres, extrema per illos
Juſtitia excedens, terris veſtigia fecit.
Me vero primum ſacrata ante omnia Muſa
Quarum ſacra ſero ingiti percuſſus amore,
Accipiant, cœliq; vias & ſidera monſtrent.
Licet enim de hac vita Maronis ore loqui.*

XXXII. ASBAMAEA AQVA.

Voluptas.

Hanc fidem ſeruantibus dulcis, & aſpectu placida, periuriæ, & in fidis infeſta: epota namque oculos, pedes, ac manus peierantiam inuadit, puſtulis, ac vomitibus totum corpus inquinans, neque illinc diſcedunt, ſed ad aquam ſuam deplorant calamitatem, Philoſt. in vita Apoll. lib. 1. c. 1 v. p. 7.

APODOSIS.

Voluptas honeſta, videntibus ſuauiſ, mala, è contrario

erario fruentibus pernicioſa; quæ cum ſemel inuaſit in corpora, quibus ſordibus oppleta non inquinat, quibus vitijs animum non inſicit? ad ſummum vlticis conſcientiæ furias, ſqualorem, & mœſtitiã ſuis amatoribus, præclarum relinquit authoramentum *ὁς δὲ μελιχρὸν ἰδίῳ μίᾳ κλάσῃ*, Synef. inſ.

XXXIII. ASPHALTITES.

Nivendus.

IN Asphaltite lacu Iudææ nihil mergi poteſt quicquam animam habens, *Iſid. orig. lib. xii. c. xlii.*

APODOSIS.

Asphaltites vorago eſt mundi, & vanitatis, quæ permultos quidem abſorbet, in eos tamen nihil iuris habet qui animam habent, hoc eſt, prudentiam Chriſti, vel Charitatem, qua omnes animantur actiones.

Sunt etenim penna volucres pijs

Qua celſa conſcendans poli,

Quas ſibi cum volox mens induit,

Terras perofa deſpicit.

Et Synefius hym.

Μάκας ὅς τις βορὴν ὕλας

πλεθρῶν ὕλας μα, κ, γὰς;

Αναδὺς ἀλμαπ κέφῳ

Βυδὸν οἶδιν διαλαμπῇ.

Fœlix qui voracem hyla

Lairatum fugiens, & terra,

Emicans ſaltem celeri

Profunditatem vidit diuinitus fulgentem.

XXXIV. BOEOTIAE LACVS.

Vinum immodicum, fomes libidinis.

BOEOTIAE lacus furialis eſt, de quo qui bibere, facibus libidinis exardescit, *Iſidor. orig. l. xlii. cap. xlii.*

APO-

APODOSIS.

Vinum, οἶνο- μαγόλης, vt appellatur à D. Greg. Vinum lac Nazianz. Bceotiae lacus est, qui flammis succendit li- Veneris. ab bid nis D. Hieron. lib. ii. aduersus Iovinianum, c. 6 Athenaeo. Ipsi & potus vini, ventrisq; saturitas, seminarium & malitiae libidinis est. Nec immerito ab Aristophane apud A- omnium thenaeum, lib. 10. nominatur lac Veneris. & à Pontia- metropolis, no, Malorum omnium Metropolis, ἀφροδίτης γάλα, à Pontiano. πάντων δυνόν μητρόπολις.

XXXV. FONS BRIELII

Dulcis inter amara.

VIRGO MARIA.

QVOD in Hollandia acci- re, vrbis Brielio, valde memorabile est. vrbis est in insula, in qua nulla prius aqua dulcis in pueris, aliusve scaturiginibus inueniri potest, & quanta vis admiranda, ut, omnis opera perditur. vbiq; enim, tam in vrbis ipsa, quam per insulam omnem, potabilis aqua reperitur, nullâ ratione potest: fecit tamen natura fontem dulcem, ad quem ponticulo, est aditus, vnde vrbis tota sibi vsum aquae parat, cum tamen circa hunc fontem foueae & puerorum resaliam contineant, vt memorat Georg. Bruin, in Brielio.

APODOSIS.

Maria Virgo sola in hac inquinati generis humani massa pura permanfit. Cyprian. in term. de Natiuitate Christi. Non aquanda est multis multisque genitrici Maieftatem plurimum à ceteris differentem: Nazara communicauit, non culpa

XXXVI. GERON ET MELAS.

Influentio bona & mala

EVNICEVS in hecugodi fontes duos tradidisse, Ceronem, ex quo bibentes oues nigrae fieri, C Melan.

Melan, ex quo albas, ex utroque autem varias. Plin.
Nat. hist. lib. 31. cap. 11.

APODOSIS.

Bona institutio candidos, praua improbos facit,
miscellanea versipelles: Quamobrem magnæ curæ
esse debet recta iuuentutis institutio, idq; à teneris, vt
herbescens ætas in bonam frugem adolescat:

Principijs obsta: sero medicina paratur,

Cum mala per longas inualuere moras:

Sed prope, nec te venturas differ in horas:

Maius opus mores composuisse juos. Ouid.

XXXVII. AQUA CICERONIANA.

Vnus lucet utrique.

DIENA memoratu villa est. ab Auerno lacu Pu-
teolos tendentibus imposita litore, celebrata
porticu ac nemore, quam & vocabat Marcus Cicero
Academiam, ab exemplo Athenarum, ibi compo-
sitis voluminibus eiusdem nominis, in qua & monumen-
tum sibi instaurauerat, ceu vero non in toto orbe ter-
rarum fecisset. Huius in parte prima ex quo post obi-
tum ipsius, Antistio Vetere possidente eruperunt fon-
tes calidi, perquam salubres oculis, quos Laureas Tul-
lius suis carminibus celebrauit. Plin. lib. 31. c. 2.

APODOSIS.

Laureas ille Tullius, Ciceronis libertus, Græcis, &
Latinis litteris eruditus, allusionem fecit huius fon-
tis, à luce corporis, ad lucem animi. Istas nempe a-
quas oculis salutares, symbolum esse ingenij Cicero-
niani, cuius libri, & monumenta tenebras animi dis-
pellerent. Plinius carmen affert Laureæ, dignum (in-
quit) vbique, & non ibi tantum legi:

*Quoties Romana vindex clarissime lingua
Sylvæ loco melius surgere iussa vires,*

Atque

*Atque Academia celebratam nomine Villam,
Nunc reparat cultu sub possore Verus:
Hic etiam apparent Lympha non arte reperta,
Languida qua infuso lumina rore leuant.
Nimirum locus ipse sui Ciceronis honori
Hoc dedit, hac fontes cum patefecit opa.
Vt quoniam totum legitur sine fine per orbem,
Sint plures oculis qua medeantur aqua.*

XXXVIII. CYZICI FONS.

Eucharistia per motionum remedium

CYZICI fons amorem Veneris tollit. Ibid. orig.
lib. XIII. c. XIII.

APODOSIS.

Sanguis Christi potentissimus ad omnes impuri
amoris, & ceterarum per motionum flammias restin-
guendas. D. Bern. Si quis vestrum non tam sape mo-
do, non tam acerbos sentit iracundie motus, inuidie, lu-
xurie, aut ceterarum huiusmodi, gratias agat corpori,
& sanguini Domini, quoniam virtus Sacramenti ope-
ratur in eo, & gaudeat quod pessimum vicius accedat
ad sanitatem.

In idem sermone argumentum cadit

Telum Cupidinis in templo Dianæ Ephesiæ, pen-
dens in vacuo.

In Virtutis enim, & Castitatis regno quæ per Dia-
nam significatur; Amor terrenus licet cum nullum in-
uenit, in quo defigatur: Nil quod ledat habet.

*Telum Cu-
pidinis in
templo Dia-
næ Ephesiæ.*

XXXIX. CLITOR FLVVIVS.

Collegium nobile.

MNASAS Patiens in Periplo scribit, Clitoris
Huiusmodi vocales esse. τὰς ἐκ Κλῑτῆος ποτὶ μὲν
ἰχθῦνας φησὶν. Athen. lib. 8 p. 331.

APODOSIS.

Clitor fluuius vocales pisces efficit, & nobilis eloquentiæ Academia, eos, qui prius infantissimi erant, facit eloquentes.

O mutis quoque piscibus

Donatura Cyeni, si libeat modum.

Hor. od. 3. car. 14.

XL. FONS CUPIDINIS.

Amor cælestis.

CYZICI fons Cupidinis vocatur, ex quo potantes amorem deponere Mutianus credit. Plin. lib. 31. cap. 11.

APODOSIS.

Cupido cælestis.

Terrenas cupiditates ponunt, qui se puro lauacro poenitentiae abluunt, & cælestis Cupidinis facibus inflammantur. Is est de quo Marianus Scholasticus Antholog. 4.

Οὐκ ἀπὸ πανδήμῳ εἶνε Κύπριδος, οὐκ ἀπὸ γαίης

Βίμῃ, ἢ ὑλαίνῃ ἱεροῖσι, εὐφροσύνης

Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ τοῦ Δαρὸν μερόπων φέρειν πυρρὸν ἀνάπῳ

Εὐμαδίνῃ, φυχὴν δ' ἄρανὸν εἰσανάγω.

Εἰ δ' ἀρετῇ σιφάνῃσι τούτων πλίκω, ὧν ἀφ' ἱκάδης

Τόσδε φέρων πρῶτον ἔσθῃσι σίφομαι.

Non ex vulgiuaga hospes Venere, non è terra

Sum, & corporea soboles lasitia.

Sed ego in pura hominum mente facem accendo

Doctrina, animamq; ad cælum perduco.

Ex quatuor enim virtutibus coronas texo, & ex

Singulis decerpens primâ sapientia coronor.

XII. FONS EPIRI.

Eloquentia.

IN Epizo esse ferunt fontem, in quo faces extinguuntur accensæ, & accenduntur extinctæ. Misdorus

dorus sic, *Eloquentia frigidos inflamat, accensos resinguit.*

APODOSIS.

Huius est languentis populi incitatio. & effrenati moderatio. eadem facultate, & fraus hominum ad perniciem, integritas ad salutem, vocatur. Cic. 2. de Oratore. Accedit autoritas Pindari.

Καὶ ἂν αἰχματῶν κεραιὼν ὁβριόας.
αἰνᾶς πυρὸς. πυθ. αδ. α.

XLII. GALLVS.

Ne quid nimis.

GAILLVS Phrygiæ fluuius (si modicè bibas) medetur corporis malis, si immodicè, lymphatum animum agit. Plin.

APODOSIS.

Μέτρον ἄριστον.

Est modus in rebus, sunt certi denique fines.

Quos extra citraque nequit consistere rectum.

Hor. Satyr. 2. Suus cuique modus est, tamen magis ostendit nimium quam parum. Cicero de Oratore. in quo consentiunt cum vetere Phocylidis dicto:

Πάντων μέτρον ἄριστον ὑπερβασία δ' ἀπανάκι.

Μέτρον ἰσχυράν, πίναν, καὶ μεδολογίαν.

Omnium mensura optima. excessus damnosus.

Cum mensura comede, & bibe, & loquere.

XLIII. GNIDES AMNIS.

Virtus unita.

CYRVS Gnidem amnem, qui vnum ex eius equis absorpserat, minatus ita restinxit, vt in annis trecentos sexaginta riuos diduceret, ex quo celebris amnis amplitudo conuersa est. Herod. lib. 1.

APODOSIS.

Nimia propagatione, & concisione magnarum plerumque rerum minuitur claritas.

Ὡς ἄρα δὲ πολυχρησάμενος. Plutarchus in Antonio:
 Quamobrem cum ab Aruntio & Ateio actum esset
 in Senatu sub Tiberio, ac ob moderandas Tiberis ex-
 undationes verterentur flumina & lacus, per quos au-
 gescit, Itum est in hanc sententiam: *Optime rebus
 mortalium consuluisse naturam, qua sua ora flumini-
 bus, quos cursus atque originem ita fines dederit. ipsum
 Tiberim nolle prorsus accelsu fluuijs orbatum minore
 gloria fluere.* Cornel. Tacit. annal. lib. 1.

XLIV. FONS INDIAE AVREVS,

Beatitudo post fata.

EST fons in India, unde hauritur aurum fictilibus,
 quod statim concrefcit, nec eo quilibet potitur,
 nisi frangat fictile. Phot. in biblioth. pag. 68. initio.

APODOSIS.

Fictile est corpus humanum, aurum beatitudo,
 cuius delictis non est alia ratione finis, nisi ex istis
 compagibus excesserimus

Felix qui potuit grauis

Terra soluere vincula,

Felix qui potuit boni

Fontem visere lucidum.

Ite nunc fortes ubi celsa magni.

Ducit exempli via Cui inertes

Terga nudant? superata tollas

Sidera donat.

Boët. Metr. 19. l. 3. & 7 l. 6.

XLV. FONS INDIAE AVREVS

ET FERREVS.

Eloquentia perfectiorum.

FONS est quadratus in India vnus vlnæ altitu-
 dinis, latitudinis verò sexdecim cubitorum. Ex
 co pri-

co primum quidem aurum fistilibus hauritur: Deinde ferrum educitur, sed ferrum omni auro præstantius, quod in terram de pactum nebulas, & grandines turbineque compescit. Ex eo ferro se duos gradios habuisse memora: Cresias in Indiciis.

A P O D O S I S.

Primum quidem auro proludit adolescentum eloquentia, inter Epidictici generis blandimenta & delicias enutritas: Mox ubi iuuenari desijt, ferreis armis pugnat, hoc est, vi quadam ineluctabili, qua hominum impotentes, & furiosos sedat affectus mentemque serenitate perfundit. Talis est magistra summorum oratorum eloquentia.

Des primos versibus annos,

Maoniusq; bibas felici pectore fontem.

Mox & Socratico plenus grege mistas habenas

Liber & ingentis quatit Demosihenus arina

Hinc Romana manus circumfluat: Es modo Græci

Exonerata sono mutet suffusa saporem,

Interdum subducta foro des pagina cursum,

Et fortuna sonet caleri distincta meatu.

Dein pugnas, & bella truci memorata canoro.

Grandiaq; indomiti Ciceronis verba minatur.

Hic animum succinge bonis sic flumine large

Plenus, Pivrio defundes pectore verba.

Petron. Arbitr.

XLVI. FONS INSVLAE.

SAXOSAE.

Virtus initio difficilis.

STRABO lib. XVI. memorat non procul à Laodiceæ littoribus insulam esse saxosam, quæ tamen incolas habeat non paucos, fontemque ibi esse tradit, in quem immersa vasa hauriendæ aquæ causa salisam primo haustu trahunt, eamque inuitimam: reliquo autem haustu dulcem, & potabilem.

APODOSIS.

Initia plerumque opera iucundos exitus sortiuntur. Virtus initio difficilis, dura, austera: mox tanta iucunditate sensus perfundit, ut mella, rosas, & ballama sorsitare videatur.

Θάρσεν χρεῖ, Φίλι Βασι, τάχ' αὖθις ἴσιν ἄμεινον.
Theocritus

XLVII. FONTES FORTVNATARVM
INSYLARVM ANTISTROPHI.

Antidota, veritas, & error.

POMPONIUS Mela insigniter tradit esse in Fontibus insularum singularem duorum fontium naturam, ex altero qui gustauit, risu soluitur in mortem, at verò affertis remedium est ex altero bibere.

APODOSIS.

Error, & veritas his fontibus significantur, quorum ille necat mortifero plane poculo, nisi se, tuumque liquorem limpidissimum veritas insularet. Athanasius in Apologia ad Constantium, ἔοπαλον ἔστιν ἡ διαβολή, ἡ μάχη, ἡ τόξου μὴ ἀκιδωδόν, ὡς ἐπὶ θοομῶν, ἡ ταῦτα μόνη ἡ ἀλήθεια ἰατρὴ δύναται.

XLVIII. HYPANIS.

Voluptatis, γλυκίπικρον.

HERODOTVS lib. 4. scribit Hypanim è fontibus, quinque dierum via exilem profluere, ac dulcem. Deinde post aliorum quatuor dierum iter perquam amarum, Athe. lib. 2. pag. 43.

APODOSIS.

Amores celeriter deflorescunt.
Cic.

Voluptas initio mellea, accedit ad extremum. Amores enim & delicta, quod ait M. Tullius pro Caelio, & 2. d. orat. maturè & celeriter deflorescunt & in omnibus rebus voluptatibus maximus fastidium finis est.

Ος ὁ τραπίζας,	<i>Qui autem in mensa</i>
Εποριζάμενος,	<i>Porrecta manu</i>
Μελιχρῶν ἰδίην,	<i>Epulas dulces attigit,</i>
Ημέγα κλαύσει,	<i>Eum valde sanè panitebie</i>
Πικρὰν μερίδα,	<i>Acerba portionis,</i>
Τῶν ἀντίφων,	<i>Contrarijs ponderibus,</i>
Συμφαλομένων.	<i>Eum detrahentibus.</i>
Οὐ γὰρ χθονίας	<i>Hac enim terrena</i>
Δις μὸς ἀνάγκης	<i>Lex necessitatis</i>
Διχόθεν θναῖς	<i>Binis ex crateribus mortalibus</i>
Βίαν οἶνοχοῦ,	<i>Vitam fundit.</i>

Boëtius lib. 3. mettro. 7.

*Habet omnis hoc voluptas,
Stimulus agit fouentes,
Apiumq; par volantium
Vbi grata mella fundit,
Fugit, & nimis tenaci
Ferit ista corda morsu.*

Dignus est, inquit Epictetus, deorum conuiuia, qui rebus creatis moderatè vtitur, qui verò licitas etiam voluptates contemnit, non iam conuiuia Dei est, sed *Creaturis* Dei consors, ἀν δὲ πρᾶξις τῶν θεῶν οὐκ ἔστιν ἀλλὰ ἐκ δυνάμεως καὶ ἀνάγκης. *bene vten-
περί τῶν τοῦ θεοῦ συμποτίου τῶν θεῶν ἴση ἀλλὰ ἐκ δυνάμεως καὶ ἀνάγκης.* Epict. Art. cxx.

XLIX. HIMERAEVS.

Consuetudinis vis.

HIMERAEVM fluium cœlestes mutant plage,
imetus siquidem est dum in Aquilonem fluit,
dulcis, vbi ad meridiem flectitur, Solin. Polyhistor.
p. 36. edit. Lugd.

APODOSIS.

Talis plerumque hominum vita, qualis est conuersationis, & exemplorum via, consuetudo, & regionum mores. *Quantum consuetudo possit* (inquit Seneca) *intelligas si videri feras quoque conuiuia no-*
C S *stro*

Fera consi- **stro** mansuescere: nulliq; immani bestie vim suam per-
manere, si hominis contubernium diu passa est. Senec.
de ira. l. 3. c. 8.

Remae.

L. NILVS.

Rex benignus.

VESPASIANVS cum recens auctus imperio
lustraret Aegyptum, fertur Aegyptijs pro con-
cione dixisse. Haurite à me tanquam à Nilo. Philost.
lib. v. cap. x. in vita Apollonij.

APODOSIS.

Nilus fluuiorum rex, & totius orbis nobilissimus,
recte ut ipso Vespasiano interprete Reges significat,
ut enim Nile in fecundos Aegypti agros resignan-
tibus exundat aquarum rivulis, ita illi toti in publi-
cam sese effundere debent utilitatem. Talis fertur ex-
tuisse Manael ille Comnenus, qui in exemplum sum-
mæ liberalitatis, dicitur: δάλαρα φιλοδωτίας, ἰλίσ
ἀβάρης, ἡ δὲ ῥοπήν τῷ ὕδατι ὠνέχεται, καὶ τὸν βασι-
λέωσι δίδωσι ἀπαράμιλλον. Mare magnificentie, aby-
sus misericordie, morum suauitate congressusq; facili,
sed regia virtute inimitabilis.

LI. FONTES OBLIVIONIS, ET MEMORIAE AD ORCHOMENON.

In Gratijs valens obliuio et memoria.

IN Bæotia, ad Trophonium Deum iuxta Orcho-
menon, duo sunt fontes, quorum alter memo-
riam alter obliuionem affert, inde nominibus inuen-
tis. Plin. lib. 31. cap. 2.

APODOSIS.

Orchomenos sedes est gratiarum. In Gratijs au-
tem duo spectabilia sunt, obliuisci si quid dederis,
meminisse si quid acceperis. Idco fontes obliuionis
& me-

& memoriz, sunt in Gratiarum regno.

Nihil in amicitia odiosius quam exprobatio beneficiorum, unde exclamat ille proscriptus, & seruatus ab amico Cæsaris: *Redde me Cæsari, quouique dices, ego te seruauit, ego te eripui morti?* Seneca lib. 11. de Beneficijs.

Cadit etiam in doctrinam, & philosophiam cœlestem, in qua duo spectare oportet, obliuisci priores vanitates, & in præsentia seriò incurrere.

LII. LACVS POLYCRITI.

Theologia, seu Philosophia profunda immensitas.

POLYCRITVS rerum Sicularum scriptor, loco mediterraneo stagnum esse, ait, ambitu suo scutum nihil excedens, aqua respiciente quidem, sed turbulentiore nonnihil, in quem si quis lauandi gratia ingrediatur, in latum extendi, quod si iteret, amplius dilatari. Arist. de mirabil. auscult.

APODOSIS.

Talis est laudatarum artium procreatrix Philosophia, in ea, quò plus progrediare, eo tibi laxior campus videbitur. Talis est Dei natura, qui vt ait D. Gregor. N. zian. orat. prima pag. 32 ἀποχαρὶ αὐτοῦ ὅσον ὅσον καὶ ἐλαμδάνειται. Tantum recedit, quantum caput.

Exigua est vis

Humani ingenij tantoque angusta labori.

Quippe minor natura aciem si intendere tentet

Acrius, ac penetrare Dei secreta supremi

Quis dubitet victo fragilem lassecere visis.

Vimq; fatigare mentis sub pectore paruo

Turbati inualidisq; hebetem succumbere curis?

Prudent. in Symmach. lib. 2.

LIII. SABBATIVS FLUVIUS ICON SABBATINAE QUIETIS.

Sabbatis quiescendum.

ex Iosepho & Elia Thesbite.

*Iosephus de
Judaico
lib. 7.
cap. 24.*

MIRACVLVM est Syriæ Sabbatijs Fluvius, qui licet alijs diebus non interistente vndarū cursu fluat vberius, singulis tamen sabbatis quasi dici religionem sentiret, quiescit, & exsiccatur. Hæc magni nominis Authores commemorant Iosephus, & Plinius, quanquam nonnihil inter se discrepant: Iudæus siquidem historicus indicat, eum interpositis sex diebus à fontibus deficere, & siccum alueum spectantibus exhibere. Deinde quasi nul à mutatione factā, septimo die sui similem exoriri, non impetu quidem la: guidum, sed plenus fluentem. Eius verba sunt: πολλὸς γὰρ ὡς ὅτε εἶ, καὶ κατὰ τὴν φεραν ἐχολᾷται. ἔπειτα δὲ πᾶς ἐν ᾧ πηγῶν ἰσχυρίων ἑξήμεραν ἀεικλόν, ξηρὸν ᾗ δίδωσιν ὥραν ἅν τόπον, εἰδ' ὥστερ ὁ δὲ μίαν δινόμενος μεταβολῆς, ὁμοίᾳ κατ' αὐτὴν ἐξιδόμεν ἐκδίδωσι. At Plinius contra breuiter & disertè, *In Iudæa rivus sabbatis omnibus siccatur.* Quid igitur in hac scriptorum varietate definiemus: facit, vt Plinio magis assentiar primum iudæi fluuij nominis ratio, quem antiqui Sabbathum & sabbaticum nunquam nominassent, nisi Sabbatinæ quietis imaginem præ se tulisset. Deinde authoritas Eliæ Tebitis Iudæi qui eiusdem mentionem facit in lexico in voce *Sambaton*. *Sambaton*, inquit, nomen est fluy de quo dicunt, quod per singulos dies hebdomadis tanto impetu currat de templo Sabbatho, vt lapides magnos moueat, nec ullo modo pertransiri possit, ex quo sapientes vocauerunt eum Sabbathon ab eo quod cesset siue quiescat in Sabbatho.

*Plin. lib. 31.
cap. 2.*

Consentit quoque cum Thesbite Zabamus, qui hunc ipsam fluuium Gozama veteribus nominatū scri-

scribit, quod celeriter oculis surripiatur, atque id contingere Sabbato nemo Iudaicorum scriptorum, quos legimus, præter Iosephum, diffitetur. Quod verò Elias illius quietis hanc causam affert, *Decem tribus illic captiuas detineri. ut non possint exire inde, nec Sabbato, ne violent illud.* hæc ex tabulis Rabbinarum, & nugis, quas ipse non probat.

APODOSIS.

Præclara hæc est imago quietis Sabbatinæ, ita in multis etiam fluminibus suorum vestigia præceptorum Deus impressit. Clamat D. Ignatius Martyr, spiritus sancti tuba, ἀλλ' ἵνα ὁ ὁμῶν σαββατί (ἵτω πνευματικῶς καὶ τὴν νόμον χαίρων, ὁ σώματι ἀνίστα, δαμιερρίαν διὰ δαυμαζῶν, ἐκ ἰωλὰ καὶ χλιαρὰ πίνων, καὶ μιμητριμὶνα βαδίζον. καὶ ἐρχόμεν, καὶ χοροῖς νδὲν ἐκ ἱεροσολαίων καὶ χαίρων καὶ μὲν ὁ σαββατίσται ἱεροσολίται πάντες φιλόχει ὁ, τὴν κτετακὴν, τὴν ἀναστρέφον, τὴν βασιλίσσα, τὴν ὑπὸ πᾶσι πασῶν ἀμύων. Hæc ille, ex quibus licet agnoscere antiquorum in celebrandis diebus festis religionem, nostrorum verò temporum deplorare impietatem, quibus cæci mortales, quod erat pietatis, hoc totum latissime tribuerent. *Unusquisque vestrum, inquit, Sabbatum colat non corpore, sed mente, sacrarum legum gaudens meditatione, non corporis remissione, Deo scilicet opera admirans, non epiparvius epulis, aut mollioribus potibus indulgens, vel etiam composito gradu incedens, aut saltationibus, aut chorus in quibus nihil est bona mentis et licetatus. Post Sabbatum autem celebret quisque Christum diligere, Diem Dominicum, diem resurrectionis, mysterio dicatum, Regem, Principem omnium dierum.*

Dies Dominicus Rex
& Princeps
omnium
dierum.
Ex Ignatio
Martyre.

LIV. SALMACIS.

Luxus.

SALMACVS Fons in Caria, qui bibentes effœminat, ut fertur. Pompeius Festus: Salmacis nomine Nym-

Nymphæ, Cœli, & Terræ filia, fertur causa fontis Hælicarnassi aquæ appellandæ fuisse Salmacidis, quam qui biberet vitio impudicitæ mollesceret, ob eam rem quod eius aditus angustatus parietibus, occasionem largitur petulantibus iuuenibus accedentium puerorum, puellarumq; violandarum, quia non patet refugium.

APODOSIS.

Luxuria causa frustra in ærem, & aquam rejicitur. hunc enim facit πλῆτος, ἡ ἰπιδὲς ὁρῶς ἀπολασία. Strab. lib. xiv. p. cccclii.

LV. FONS SARDINIAE SOLIFVGAE REMEDIVM.

Vulnus & salus.

FONS est in Sardinia, qui contra venenum Solifugæ (est enim animantis eius mortuus moufer) à summo omnium opifice in remedium conditus, vt vbi oritur malum, ibi quoque inueniatur in promptu remedium. Solin. c. ix.

Cum permittit Deus mala grassari, præsentia suggerit remedia. Sic furentibus nostro sæculo hæreticis, magna Ecclesiæ lumina opposuit, doctores Catholicos, qui flammeo diuini verbi gladio, totam illam transfugarum æternam diuexit, & cadere non cessant, atque instillatum eorum perniciæ virus salutaribus sapientiæ, & virtutis remedijs auertere, vt inde & maior sapientiæ lux, & virtutis ardor fidelibus accrescat. Petron. Arbitr.

Vnde datum est vulnus, contigit inde salus.

LVI. SELEMNVS AMNIS.

Christi sanguis per motiones sanat.

SELEMNVS amnis, amoris remedium, quo qui loti fuerint, cupiditatis obliuiscuntur, σὺ μὲν ὁρῶς

Ἰνδὸς δὲ ἀνδράσιν, καὶ γυναιξίν ἐς ἔρωτα ἵκανα. Pausan.
in Achaicis. p. 209.

APODOSIS.

Selemno longè nobilior, & ad impuri amoris flammās restringendas efficacior Christi Domini sanguis, qui, vt dictum est à D. Chrysostomo, regiam in nobis imaginem reformat.

LVII. FONS SICVLVS.

Pœnitentia symbolum.

ARISTOTELIS in admirandis, cap. 28. scribit, in Sicilia fontem esse vorticis formæ, in quo aues suffocantur, sed & reliqua animantia vbi fuerint immerfa reuiuiscunt.

APODOSIS.

O magistræm Pœnitentiæ naturam! quid cum pœnitentia magis congruit? Est illa ferè fons Christi de latere exiliens, qui nos miseros mortales toties lethalibus plagis affectos, toties examinatos reuocat ad vitam, D. Aug. lib. de Pœnitentia. *Pœnitentia*
languires sanat, leprosos curat, mortuos suscitât, sanitatem auget, gratiam conseruat, claudis gressum, aridis copiam, cæcis restituit vîsum, vitia fugat, virtutes exornat, mentem vnît ac roborat.

*Pœnitentia
vires.*

LVIII. SIDES.

Mundus.

CTESIAS tradit Siden vocari Stagnum in India, in quo nihil innatat omnia, merguntur.

APODOSIS.

Corruptio rerum magna est, in qua raræ extant *Plin. lib. 31.*
generosæ animæ, auaritiæ, ambitionis, libidinis gurgite non immerfa: *cap. 2.*

Appa.

Apparent rara nantes in gurgite vasio.
 Rectè de hac mundi corruptione cecinit Alcimus,
 Poëta Christianus, qui vixit Clodovei temporibus,

*Post lapsum (inquit) primorum Parentum
 Extunc paulatim retro sublapsa referri
 Visa prior, cunctisq; malis laxaver orbis.
 Et corrupta satia, dira pinguedines sellas
 Lethali quadam suffudit germina succo.*

LIX. SILARIS.

Vitiorum stupor.

DE Silari aquis hoc peculiare traditur: Planta si
 quæ in aquam eius coniciatur in saxum muta-
 ri, manente colore, formaq; ipsdem. lib. 5. p. 163. *ἡ
 ἐν ἀπολιδοῦ, φιλὰς πὺν χρῶμα, πὺν μορφὴν.*

APODOSIS.

*Homines
 ferrei, &
 lapides Ex
 D Bernard.*

Cadit in stuporem improborum, qui vitio obce-
 cati omnem humanitatis sensum amitterunt, & cum
 pectore lapidei sint, & ferrei, specie duntaxat homi-
 nes videntur. Cor enim habent quod nec compunctione
 scinditur, nec pietate mollescit, nec movetur precibus,
 minus non cedit, flagellis duratur, ingratum ad benefi-
 cia, ad consilia infidum, ad iudicia saevum, inhumani-
 dum ad turpia, impavidum ad pericula, inhumanum
 ad humanum. D. Bernard, lib. i. de Considerat. ad Eu-
 gen. Pontificem.

LX. SILIAS.

Ambitiosus.

SILIAE flumini nihil innotat: ἐν δὲ τῇ ὀρενῇ σιλίας
 ποταμοῖς εἶναι ἐν ᾧ μὲν δὲ τῇ. Strab. l. 15.

APODOSIS.

Ambitiosus non patitur tibi quenquam dati supe-
 riorem, ne Deum quidem: tanta est & tam vecor-
 super-

superbiæ impudentia. Hoc vel ex Caligulae Caesaris ingenio iati. patet, qui iratus cœlo, quod obstriperet Pantomimis quos imitabatur curiosius, quam spectabat, quodq; comestatio sua salminibus texteretur, ad pugnam vocauit Iouem, & quidem sine missione, Homericum illum exclamans versum,

Ἡμ' ἀνδρῶν ἢ ἱγῶσι. Aut tolle me, aut ego te.

LXI. FONS SOLIS.

PETRO POENITENTI.

IN Tiogloditis fons Solis appellatur dulcis, & circa meridiem maximè frigidus, mox paulatim tepescens, ad noctis media feruore & amaritudine infestatur.

Plin. lib. 2.

APODOSIS.

Ad prunas, & calorem intrus refrigit, ubi se noctu Pontificis domo proripuit, incaluit, & sicut amarè, de quo iure illud dici potest.

Inuenit proprijs in fontibus ignes. Poenitentia.

De symbolo doctrina per aquam & remittitur ad hunc locum, vide Symbol. 6. huius libri.

LXII. AQVA STYGIS MORTIFERA SOLVM ASINI SCYTHICI CORNV NON LAEDIT.

Patientia inuicta.

AQVA Stygis omnia perforat, præter vasa ex cornu asini Scythici confecta. Hancce materiam miratus Alexander Delphos misit, & Apollini consecrauit Aelian. de animal. lib. 10. c. 40. Paut. lib. 8. eius aquæ vim pestiferam vberiori studio prosequutus, mortiferam esse ait Stygis aquam, tum homini, tum cuius animalium generi. Nam & capellæ sapius aquæ eius potu extinctæ sunt, quod ex intervallo temporis cognitum est. Accedit & aliud ad eius aquæ miracula: Vasa, & pocula omnia, siue vitrea, siue crystallina, siue Murina, siue è lapide aut

D

tetta

testa sint fictili, aquæ illius vi franguntur. Quin etiam ferrum, æs, plumbum, stannum, argentum, & electrum ea aqua infusa solvuntur. Ipsum quoque aurum, quod neque situ, neque rubigine deteri Lesbia Poetria testatur, & res ipsa indicio est, aquæ tamen huius virus non sustinet. Mirum est, quo pacto vnius Asini cornu huius veneno non lædatur.

A P O D O S I S.

Ad omnia spicula fortunæ obduruit Clypeus patientiæ, & nullum est telum tam mortiferum, quod eius vim pertunderet, atque debilitare possit.

*Me calor atherens feriat, mihi plena veneno
Occurrit serpens.*

*LUCANUS
lib. 9.*

*serpens, sitis, ardor, arena,
Dulcia virtuti, gaudet patientia duris.*

LXIII. SULMONENSIS AQUA.

Doctrina subtilior à Rudiorum ingenys aliena.

*Plin. lib. 17.
cap. 26.*

IN Sulmonenti Italiæ agro Fabiano, ubi aruarigan-
tur, herbas aqua illa irrigatas necari, fruges viciò
ali, & irriguum pro sarculo esse scribit Plinius.

A P O D O S I S.

Doctrina subtilior, quæ corroboratis ingenijs prodest, eadem tenues animos obruit. Non est omnium arcanos sacrarum literarum sensus dignoscere. Sicut in cælo celatur Deus, sic in scripturis absconditur. Et sicut hoc cælum corporeum omnes homines vident, Deum autem inhabitantem cernere minime possunt, sic & sacras literas ferme omnes legunt, non tamen omnes Deum veritatis in arcanis sensibus latentem intelligunt, nisi sapientiæ lumine fuerint illustrati, quod præclare disserit D. Chrysostomus Homil. 4. oper. imperf.

*SACRARUM
literarum
sensus co-
gnoscere, nõ
est omnium.*

si modo eius est.

LXIV. LACVS TROGLODYTARVM.

Prava inconstantia.

IVRBA in Troglodytis lacum insanens esse dicit, malefica vi appellatum, ter die fieri amarum, salsumque; ac deinde dulcem, tot atque etiam noctu, scilicet Plin. Nat. Hist. lib. 31. c. 11. tentem albis serpentibus vicentium habitorum.

APODOSIS.

Hominem significat dementis inconstantia, & malitia, qui modo levis videatur, modo acerbus, modo comis, modo austerus, ad summum nunquam à malitia recedit, & totus est fraudibus confectus.

Mobilis, & varia est ferme natura malorum.

Cum scelus admittunt superest constantia: quid fas, Atque nefas tandem ineptunt perire peractis Criminibus. Tamen ad mores natura recurrit Damnos fixa, & mutare nititur. Nam quis Peccandi finem posuit sibi? quando recepit Euectum semel atrata de fronte ruborem?

Iuuenal. Satyr. 13.

LXV. FONS VIRGINIS BALSAMVM VEGETANS.

Maria sanior.

BVRCHARDVS, natione Germanus, qui floruit ante annos trecentos, in Aegypto visit horum Balsami, non edere vllum ex te fructum, nisi irrigetur fonte vicino, in quo Maria sapientius Iesum lauit, Sarraceni quoque expertos frustra irrigare alijs aquis, quamobrem duxisse in illum fontem ab unde aquam, ut virtutem diuinam inde hauriens, abundè sufficeret ad irrigationem.

Burch cap. pen. Bozui de signis.

APODOSIS.

Omnia nostra cognata, sed aqua tanquam steriles plantæ marcescunt, nisi illâ vitæ aquâ irrigentur.

Eccl. lib. 2. cap 7.

Quæ rapitur de fonte suo.

O sola inter virgines mater, & inter matres virgo. Poterit igitur inde rectè confirmari emblemata in Christianam pubem, quæ Virginis Mariæ auspicijs crescit, & viger, cum hoc lemmate, *Crescit quodrumque rigat.*

LXVI. VIRGO AQUA.

Virginitas.

CELIBRIS fuit Romæ Aqua Virgo, cuius mentionit Statius lib 1 Sylvar in balneo Etrusci.
*Vos mihi qua latium septenaq; culmina Nympha
 Incolitis, Tibrumq; novus astollitis undis
 Quas præcepit Anien, atque exceptura natatus
 Virgo suavit.*

*Canathus
 fons apud
 Argivos.*

Luxa est (inquit Plinius) Herculanus riuus quem refugiens nomen Virginis obtinuit. In eodem argumento celebratur Canathus fons apud Argivos, cuius aquis lotam noua subinde quotannis Virginitatis gloria iunonem repubescere narrabant fabulæ. Pausan. in Corinth.

APODOSIS.

Synbola sunt Virginitatis duo illi fontes, cuius laudes in media quoque gentilitate viguerunt. D. Athanasius eius encomium disertissime prosequitur in libro πρὸ παρθενίας vbi eam appellat, πλεόν ἁγία-
 ληκόν, σίφον ἀμαράνθινον, καὶ ὁ θεός, εὐκταίον ἁγίῳ πνεύματι.

*Hoc est monile Ecclesia,
 Hic illa gemmis colitur,
 Dorsum sic Christo places,
 Sic ornas altum verticem.
 Prudentius in D. Laurentium.*

LXVII. FONS VMBRIÆ.

Liberalitas fera.

NON procul à Narnia fons est, qui nunquam scaturire visus est, nisi cum annonæ penuria propediem futura est. *Leander in Umbria.*

A P O D O S I S.

Multi sunt eo ingenio, ut nunquam rivulos, benignitatis aperiant, nisi res in suminum discrimen sint adductæ.

ὦ πόσι χαῖρες γλυκερώτεραι ἢν δὲ βραδύνη,
πᾶσα χάρις κινῆ, μὰ δὲ λίγος χάρις.

Celeres Gratia dulciores, quod si tardior fuerit.

Omnis gratia vana, neque gratia nomine digna.

Lucanum.

LXXVIII. MONS CINDACVLLVS.

V I R T V S.

MONS est eminentissimus apud Austrogothos, non longè à prædicta arce regia, & lacu Vener. vulgari gentis sermone K ndaculle dictus: tantæ altitudinis, ut longè à nau-gantibus vltra x l. milliaria Italica in eodem lacu quasi atra nubes, inter cæli hiatus appareat. Ideoque multi tempestatibus, viq; ventorum agitati, summis viribus conantur eius pedes attingere, vbi tranquillissimi portum adesse noverunt. In eius montis summitate ea amœnitatis frondium, herbarum, fructuum, diuersarum arborum sua sponte nascentium, non raritate magis, quam suavitate velut satarum reperitur. Acerditauum, necentus, quæ mellitissimos cantus fundunt, & totum montem exhilarant.

Olaus Magnus lib. 11.

A P O D O S I S.

Tota regio vndique aspera hanc habet arcem amœnissimæ iuncunditatis. Non dissimili ratione virtus cum difficilis ipsa aditus habeat, vbi tamen ad cacumen peruentum est, cœlestium voluptatum delicijs quam suauissime luxuriat.

Plautus in Trinum.

D 3 1bi

Ibi animo

Labor grandis capitur, boni sibi hac expetunt :
rem pecun, honorem.

Gloriam, & gratiam, hoc probis pretium est.

LXIX. HELICONIS FERTILITAS.

Literarum fructus.

HELICON mons, quem Musis consecrarunt Pœ-
 tæum fabulæ, soli singulari quadam bonitate
 commendatus, cuius etiam patitionibus ferunt ser-
 pentem venena inficari. Pau. ant. in Boeoticis, Plu-
 tarchus iunior in Ismeno air, Heliconem, & Cythe-
 ronem fuisse duos fratres : Κατο δὲ διὰ τὴν πρόνοιαν αὐτοῦ
 οὐκ ὁμοῦ μαζὶ καὶ μετὰ μαρμαρυγὰς ἱγίοντο, καὶ ἄλλω. καὶ
 ἕξ τῶν ἀσπίδων, βεννύων μὲν δὲ. Ἑλικὼν δὲ ἕξ φε-
 λοσφύας μετὸν ἐν δασύτητι.

APODOSIS.

Literis nihil fecundius est, aut amabilius, quibus
 etiam animorum vitia, & perturbationes sedantur, si
 modo quis eas diligenter excolat. *Animum formare.*
Et sibi aut, omnium disponunt, actiones regunt, agenda
Et emittenda demonstrant, volent ad gubernacula, &
per anticipia fluctuantium dirigunt cursum.

*Seneca ad
 Lucilium,
 epist. 16.*

LXX. MONS LICAEVS VM-
BRARVM EXPERS.*Religio.*

IN Lycaeo monte Arcadiæ est arca Iouis Lycæi, quod
 hoc inibus non est accessus. Quod si forte homi-
 nes b. st. eve intra loci ambitum se immiserint, nullas
 è corporibus umbras reddunt : Ac feras illuc confu-
 gientes venator non insequitur, sed foris consistit,
 nullas à corporibus earum umbras fundi videns.

*Paus. in
 Arcadicia
 Græc. edit.
 pag. 269.*

APODOSIS.

Religio, & sapientia sola est, in editissimo rerum
 humanarum apice collocata, ad quam marcescen-
 tes

MUNDVS.

ss

res vanitatis umbræ non permeant, sed intus omnia
veræ, solidæq; virtutis nixa radicibus co: sistunt:

*Beatus es nunc mense pauper: sed spei
Diues, qui gaudent pauperes,
Qui defraudati lubricis mundi bonis,
Cæli fruuntur gaudijs.*

*S. Paulinus
ad Cytha-
rium.*

LXXI. MONTES PERSICI.

Beatitudo cœlestis bello & laboribus comparanda.

IN locis, quæ in Magorum regione sunt eminē-
tiora, referunt tres montes in spatioso campo esse
positos: eos autem qui locum transmittunt, cum ad
primum quidem montem peruenerint, audire vocem
confusam veluti clamantium, non paucorū milium
hominum, perinde ac si essent in acie: Ad tertium
autem cum venerint, maiorem simul, & euidentio-
rem strepitum apprehendere: tandem autem audire
in fine canentes Pæana, perinde ac qui vicissent.

*Clemens A-
lexandrin.*

APODOSIS.

*Per labores, & pugnas itur ad triumphos.
Virtutum gaudia vulnus habent.*

*D. Propper
Epigram-
mate 87.*

LXXII. ANOSTVS.

POENITENTIA.

CVIVS refert, vel potius fibulatur in finibus Me-
tropum locum esse ἀνοστῶν, irremeabile (ita enim
appellatur) similem voragini, & hiatus, neque verò
tenebris, neque lumine insignem, sed aërem impen-
dere obscuro quodam rubore permixtum. In eo lo-
co duos fluuios labi, alterum voluptatis, alterum tri-
stitiæ: & ad utrumque arbores sitas esse, magnitu-
dine platani magnæ. Quæ ad flumen tristiæ sunt
eiufmodi naturæ, ac potestatis fœctus producere, si
quis vis vesceatur, cum tantum ei ierere lacrymarum, ut
per vniuersum vitæ reliquum tempus fletibus, lucti-
busq; diffuat, & sic vitā finiat. Alteras verò, quæ flu-
uio voluptatis adnascuntur, fructū contrarium ferre,

*Ælian. lib.
3. Var. hist.
cap. 18. ex
Chio.*

qui enim hunc gustat, ab omnibus pristinis cupiditatibus abductus, & si quem amavit in eius oblivione venit, paulatimque fit iunior, atque præcedentem ætatem, & iam transactam retro agit, ac resumat, abiecta enim senectute ad vigorem ætatis reuertitur, deinde adolescentiam induit, tum pueritiam, postremo fit infans, & sic denique expirat.

APODOSIS.

*S. Prosp.
epist. 72.*

Domus hæc Arostus, domus est pœnitentiæ, ex qua nunquam ad vitia redeundum. Ea nec omnino lucida est, nec tenebrosa. In statu enim pœnitentiæ discuntur paulatim tenebræ, nondum plena lux emittit. Flumen tristitiæ lacrymas pœnitentiæ significat; flumen voluptatis consolationem quæ tristitia non lequitur: Cupiditatum vacuitas, & reditus ad infantiam, vitæ innocentiam designat.

Cor mundum & sapiens fructu virtutis alatur,

Et Christi in nostro pectore regnet amor:

Quo semel impletus nunquam vacuabitur illo;

Aeterna aeterni flumina fontis erunt.

LXXIII. INECORRUPTVM.

Apolloniatarum regio quam ignis non lædit.

APOLLONIATARVM vrbis finitima est Epidaurion, sita in Ionico sinu, atque in proximis vicinis et ea ipsam locis fodina bituminis habetur, non aliter quam plerique scaturigines aquam, sic illa bitumen emittens, repetatque locum. Non procul etiam semper ternus ignis ostenditur. Ardens verò collis est, non ita ingens, neque ingens spatium occupans, neque longum ambitum complectens. Sulphur autem, & alumen olet: circumque ipsum pulcherrima sunt arbuta multa que loca viridantia, quæ nihil ab incendio vicino læduntur, neque quod ad germina, neque quod ad viriditatem plantarum attinet. Ignis verò dies noctesque perseverat, neque desinens unquam

MUNDVS.

vaquam, vt inquit Apolloniæ, ante bellum quod cum Ilyijs gesserunt.

Item. *Cor Germanici.*

Germanici Cor, inter ossa cremati cadaueris, incorruptum repertum est.

Item.

*Iustorum Hominum regio quam ignis
Ex Aëna faucibus erumpens non laedit,*

LXXIV. CRETA NOCTVARVM
EXPVLTRIX.

Iustitia cultrix regio.

IN Creta noctuam aiunt omnino non nasci, ac si extrinsecus importetur, mori. Itaque Euripides videtur temere fecisse, hanc auem à Polyde visam, atque coniecisse Glaucum ei quoque cognominem (nam glauca Gæci Noctuam appellant) defunctum Minos filium se reperturum. Audio præterea Cretenses iactare Creticæ terræ concessum hoc munus à Ioue, nempe in ea & nutrito, & occultato, vt ab omni malefica, & noxia fera libera sit, ita vt nec ipsa vllam producat, nec aliunde inuectam alat: & hoc re ipsa declarari cum nulum in ea maleficum animal reperiatur. hoc si quis velit experiri, venenatum animal quodpiam foris assumit: quod primum vt hanc terram attingit, statim perit. Itaque circulatores qui venantur in Africa serpentes, talia machinantur ad mouendam hominum admirationem serpentes varias mansuefactas circumgestant: & simus terræ Africæ quantum satis sit ad earum vsum comportant: quod ipsum prouident, ne serpentes pereant, ob eamque causam cum ad hanc insulam peruenierint, non prius feræ bestias exponunt, quam terram peregrinam quam secum portant substrauerint: ex quo fit, vt multitudinem imperitiâ congregent, atque stupidam detineant. Et tametsi eæ quidem sese incitent, non loco tamen se mouent, neque ex

*Cor Germanici in-
crematum
Suet. in
Calig. c. i.
Iustorum
hominum
regio
Cnidias apud Pho-
tium.*

Elanus.

domestico & vernaculo puluere excedunt, atque incolumiter manent. Sin in externum, & hostium solum egrediantur, è vita quoque exeunt. Nec immerito. Nam si Iouis nuntius, neque in Thetidem, neque in alium quenquam fuit, aut futurus est irritus unquam: multo minimè in terram ei nutriciam vanus, aut irritus fuerit.

APODOSIS.

Typus est regionis iustitiæ cultricis, quæ ab hæretica prauitate, & vitiorum omnium immanitate summa Dei prouidentia, & singulari principis alacritas opera sit immunis. Hoc olim D. Hieronymus dixit de Gallia: *Sola Gallia monstris caret.*

LXXV. ASSASINORVM
PARADISVS.*Ad delicias inuat ire periculis.*

IN Perfidis regno Tyrannus quidam, Alaudinus dictus Muletam regionem occupauit, multoque Sicario, quos dixere Assassinos, hoc astu sibi adiunxit in uale quadam amicissima, & præruptis cinctâ montibus paraditum omni deliciarum genere, qualem suis Mahumetes promittebat, instruxit. in faucibus, per quas solus patebat aditus, arcem extruxit munitissimam, ne cui accedendi potestas esset præterquam consciosis. Affirmabat interim se clauis Mahumetici paradisi habere, & potionem sororifera clam ablata, dormientes in eum locum deferendos curabat. Expectati cum omnibus delicijs affatim fruerentur, re uera se in paradiso esse credebant. At præstigiator ille capta opportunitate medicato poculo sopitos rursus extra paradisum efferebat, eos ad omnia quæ imperaret patranda paratissimos postea habebat, quippe de paradiso si principi obedirent securissimos. Hac arte non paucos Christianorum Principum insidijs circumuentos oppressit. Tandem an-

no salutis M. CC. LXII. Allaus rex Tartarorum senem hunc in paradiso triennali obliuione addedit. *Paul Vener.*
nem fame compulsi, locum aboleri, & assecias omnes *lib 1 cap 28.*
interimissit. *Orient. hist.*

APODOSIS.

Si improbi tenestris paradisi ergo nullos labores recusant, quid facient pii in horcibus & sanctis laboribus, quos cœlestium deliciarum exceptura est immortalitas?

*Explorant aduersa viros, perq; aspera duro
Nutitur ad laudem virtus interrita cluio.*

*Silius Ital.
lib 3. de
bell. Punic.*

LXXVI. KATAKEKATMENHΣ
VITIS.

Virgo inter vitiorum incendia intacta.

REGIO Catacecaumene, hoc est, combusta, arborus prius caret, siquidem campo, um siue fides tota est in cinerica, montana, & saxo, nigri coloris velut ex adustione fulminum. Itaque sunt qui à fulminibus, & cœli ignis immissis procellis id accidere dicant. Inter illam tamen terra maciem, & ingratam cœli inlementiam vitis ramos viridissimos explicat.

De hoc argumento sic cecinit eximie indolis Poëta. *Strabo Geograph. l. 13.*

*Est regio igniferus late combusta rusus,
Arboribusq; parq; carens ubi torridus aruus
Stat vapor & sterilis mundi qualentis arena.
Hanc nunquam pluuio persudit sordere vernus
Iuppiter, aut picto Thomantis discolor areu:
Sed situi informis terras premit, aruaq; saxis
Aspera mercentes eruciant, sub vomere sauros.
Tum forte exigua calamus si reptat auena,
Ægra solis macies crescentem exjugit aristas.
Hinc frustrata Ceres fetus deporat ademptos,
Et labor, & maleuada fomes, & tristis egestas,
Crudeles longo ludunt examine dira.*

Nem.

Nempe hic ut perhibent, ignitum flumen olympo.
Decidit. & rapidus iuxerit vaporibus aura.
Sulphureasque vagus torquens per inania flammæ
Omnia Vulcanus fumanti vortice sorpsit.

At licet infestus terram decoxerit ardor,
Vastavitq; amicos pestis Liparæa tractus:
Vinea combusta se subtrahit una ruina,
Et lato gravidus extollens vertice ramos
Irrorat madidas Lenæo neclare rupes.

Hanc circum festa redimitus tempora fronde
Mellis pampinoam Bromius circumrotat hastam,
Conseruatq; suo defensam numine vitem.
Cui lenis laxat zephyros, succosq; benigno
Effundit natura sinu, nec ferrea luno.
Nec laua ingrati nocet inclementia cæli.

ALLUSIO.

Est ardor vitij labes, virgo integra visis.

LXXVII. CALVVS AGER *καλαχρὰ ἀγρῶα.*

Voluptas cauenda.

APUD Indos tractus est, cui nomen Phalacra, qua-
si Latine *Caluus*: coque ita appellatur, quod qui
herbam in eo nascentem degustet, & pios, & cor-
nuum amittit. Itaque elephantum si cognatur non ac-
cedunt ad locum illum, imò verò propè cum accesser-
int, perinde atque homines prudentissimi, ab omni
illius loci gramine refugientes, pedem referunt.

*Æl. lib. 3.
cap. 15. de
animal.*

APODOSIS.

Caluus ager, voluptatis domicilium est, viros ef-
fœminans, herba, delicia, amissio cornuum & pilo-
rum, iactura roboris & ornamenti. Prudentes igitur
illi, qui inst. r elephantum, cum ad amorem iam illam,
& floridam iuuentutis inulam venerint, eandemq;
viderint, omni bonorum, & deliciarum genere re-
fertam,

feram, fortiter contemnere mallent: quam p'stife-
ra g'amina, in suam perniciem vorare. *Voluptas vl-
tro dissoluti & omnis robur emollit.*

Senec. ep. 3.

LXXVIII. IVNONIS ARGIVAE ET
DIANAЕ AETOLICAE LVCVS FERAS
MANSVEFACIENS.

Religionis Christiana vi & mansuetudo.

APVD Venetos duo olim luci celebres feruntur
extitisse, Iunonis Argivæ, & Dianæ Aetolicæ, *St. ab lib. 3.*
in quibus fera ita mansuecebant, vt cerui lupis ag- *pag. 149.*
gregarentur.

APODOSIS.

Fabulosum quod offeri Strabo: at, quod in Chri-
stiana religione cernitur, verissimum est, efferatos
hominum mores, etiam humanis dapibus, & frustis
esculentis infames ciuravit, & à belluina via, ad
Angelorum comitium traduxit. Vide Theodo-
ret. lib. 8. c. 20. *ἡ ἀποδοσις.* Per hanc

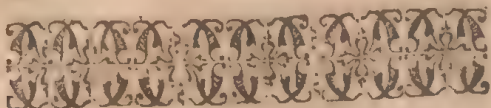
Securem blandi leporem fouere molossi,

Vicinumq; lupo praeiit agnatus:

Concordes varia ludunt cum rigide dama,

Massylam ceruus non timuere iubam.

PARA-

PARABOLARVM
HISTORICARVM
LIBER SECVNDVS.
DII GENTIVM.

I. DII CRVMENIGERI.

Pecunia vñ.

*Codinus de
Dijis Phæ.*

PHILIPPO

HOENICUS deos suos finge-
bant cū crumenis & marsupijs,
quod nullum manus exstima-
rent diuinitatis symbolum quā
pecuniam: ex quo & Mercurij
statua visibatur Constantino-
poli sacculum gestans. Geor-
gius Codinus in parabolis. τὸ
κέρδης αἶ ποιν λήγουσιν κ, ἱμπερίον εἰρήμῃν ὅδιν εἰ ἀγκλ-
μα αὐτὸ ἰσθσιν βασιλῶν, μέγιστον. Ἀλλὰ κ, οἱ φοίνικες
τὸς θεὸς αὐτὸς πλατῆσιν ἀπὸ φέρων εἰς βαλάντια, ὡς τὸ
χρυσὸν συμβόλῳ ὄντο δυνατίαις.

APODOSIS.

Arbiter de pecunia. Pecuniz obediunt omnia, quod venustissimo epi-
grammate Arbiter illustravit:

*Quisquis habet nummos secuta nauiget aura,
Fortunamq; suo temperet arbitrio.*

Vxorem ducat Danaen, ipsumq; licebit,

Acrisium iubeat credere quod Danaen.

Carmina componat, declamet, contempet omnes,

Et peragas causas, sitq; Catone prior.

*Iuris- Consulens pariet, non pariet, habeto,
Atque esto quicquid Servius & Labeo.
Multa loquor quid tu nummus presentibus opta,
Eueniet, clausum possidet arca Iouem.*

II. DII DEMOCRITI POENA ET BENEFICIUM.

Iustitia diuinitas.

D E M O C R I T U S duos tantum deos credidit, Pœ- *Plin. lib. 11.*
nam & Beneficium. Rectè in id argumentum *cap. 17.*
cadit Pij IV. Symbolum, in quo lauri, & virgæ pin-
guntur hoc lemmate, Pœna & Præmium.

A P O D O S I S.

Nihil ad societatis humanæ conseruationem po-
tentius, quàm punire improbos, & optimos quosque
remunerari, quod præstat iustitia: dum æquitate hu-
manam vitam moderatur, quod d. senec. canit, Or- *Orpheus de*
pheus ὅμν' εἰς δίκην, *æquitate.*

Ωδὸν ἑῶσι δίκην, ὅτ' ἀτὴν, πολὺολλῇ, ποδὶν ἡ.
Ἡκαδάρῃς γνώμῃς αἰεὶ τὰ δίκην βραβευῖς,
Ἀδραῖος ἢ συνδύς, αἰεὶ δ' ἀνείχεται χαρ' ἀπαντῶς
Ὅσοι μὴ δ' ὄν, ἡλδ' ὄν ὑπὸ γυγόν' ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶ
Πλάσιγξί βραβευῖσι παρεγκλιναῖς ἀπλῆως.
Αἰεὶ χαρ' ἢ πλὴν συγέις, ἰσότητι δ' αἰχίρεις,
Εν σοὶ χαρ' σοφίης ἀρετῆς τίς οὐδ' ἄλλον ἰνάνει,
Πάντ' ἡμῖν, ἐλθιόμοιρ' ἀνείχεται, μεγαλαυχίς.
O Mortalibus iustissima, opulenta, desiderabilis
Qua puris sententijs, æmp' iura administras
Integra conscientia. Qua franges omnes
Quicumque iurum non subterfunt iugum, sed illud
Trutinis violentis præterjurerunt immoderate.
Semper n. quod nimium est oisisti, & æquitate gaudes.
Tibi sapientia & virtuti, totus cumulus accessit,
Omni honore digna fortunata iustitia, glorioja.

III. DE A

III. DE A SYRIA.

Pro omnibus una.

LVCIANVS de Deâ Syrâ librum scripsit, in quo tradit se vidisse in Syria statuam in templo deæ multiformem, quæ quidem esset Iuno, haberet tamen aliquid Pallas, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ & Dianæ, & Nemæcos, & Parcatum, quæ alterâ manu tenebat sceptrum, altera fufum, in capite radios ferebat, & ignem, & Ceston.

APODOSIS.

*Helena
Zeuxidis.* Dicitur de pulchritudine absolutissima, cui poterit etiam accommodari illud Zeuxidis, qui suæ Helenæ non apposuit faciebat, quod alij conlueuerant, sed à Νίμωσι, quasi vellet dicere opus esse extra alicam.

IV. DE ORVM ANALECTA
COLLIGENDA.*Parua non contemnenda.*

*Vide Philost.
in vita A-
pollo. lib. 1.
cap. 13.*

ANALECTA Deorum etiam venerationi sunt.

APODOSIS.

Hoc adagio ostenderetur etiam minima quæq; sum-
merum vitorum colligenda. cum enim Damis ab
inuido reprehenderetur, quod catellos imitatus qui
coenantibus dominis micæ de mensa colligunt, ita
ille minuta quæque Apollonij operi inscripserit suo
ὁποῦντ' ὁ δίαμις, εἰ δαῖτες ἱφιδιῶν εἰσι, καὶ σιγῶνται
διοὶ πάντες πᾶσι διράποντες αὐτοῖς εἰσὶν μίλη τᾶ μνη-
λὶ τὰ πίνοντα τ' ἀμβροσίας ἀπόλλυνται. Rectè dicis
(inquit Damis) verum hoc conuiuium Deorum est,
& conuiuiæ Dij, quorum famulis maxima cura est,
ne qua etiam minima ambrosiæ particula, si fortè ce-
ciderit, pereat.

V. ADO-

V. ADONIDIS TEMPLVM, LEONES
MANSVEFACIT.

Lisera mansuetiores.

IN Elymæa regione Adonidis templum est, & in
co mansueti Leones: qui homines templum ingre- *Aelianus*
dientes, tanquam salutatōs adulando excipiunt: *de leonibus*
Eos si ad cibum aduocēs, tanquam inuitati ad con- *Adonidis, l.*
uiuuium adsunt: & quicquid porrexeris, postquam *12. cap. 23.*
acceperint, modeste & decenter abeunt.

APODOSIS.

Non templum adonidis, sed sapien-
tiam duos, atq; austeros mansuefacit, & omni
veritate exuta ad cultus humani modestiam com-
ponit. Huius siquidem ope,

Veni sternuntur & vnda:

Pigrior adstrictis torpuit Hebrus aquis.

Securum blandi leporem fouere molossi,

Vicinumq; lupo praeiit agna latus.

Concordes varia ludunt cum Tigride Dama,

Massylam cerui non timere iubam.

*Vis sapien-
tia.*

VI. AESCVLAPHI IMAGO.

Medicus.

AESCULAPII simulachrum sedet in solio sci-
pionem tenens, altera manu draconis caput *Pausan. in*
premit, cane ad pedes decumbente. *Corinth.*

APODOSIS.

p. 66.

Typus est medici in Aesculapio: solium, & vir-
ga imperij in ægros: Draconis caput, vigilantiam:
canis fidelem custodiam significat. Ex quo *πᾶλλων*
ἀντὶ τοῦ ἑλλωρ.

fortissimus Vmbro,

Virgilius.

Vipereo generi, & grauius spirantibus hydri

Spargere qui somnos, canisq; manuq; solebat,

Mulcebatq; iras, & morsus arte lenabat.

L

Quid

Quid enim aliud sunt febres & morbi quam serpentes, iræ, & morbus? qui à medicis sopiuntur, atque opprimuntur.

VII. ΑΙΙ VOX.

Est Deus in nobis : agitante calefcimus illo.

M. Cæditijs de plebe nunciauit se in noua via, vocem noctis silentio audiuisse, clariorem humana, quæ Magistratibus d. ci iuberet Gallos aduentare, id, vt fit, propter authoris humilitatem spreitū, & paulo post Camillo expiādæ etiam vocis nocturnæ, quæ nuncia cladis ante bellum Gallicum audita, neglectaque esset, mentio illata, iussumque est templum in noua via *Aio Loquutio*, fieri.

*Linus li. 5.
Cic. 4. diuin.*

APODOSIS.

Quam sæpè diuina vox clamat, & monet, & se vel repugnantium sensibus ingerit. Sed tamen pro dolor repudiatur. Vt vrbē caprā Romani Aij vocem agnouerunt : sic improbi pot quam in vltimum discrimen sunt adducti, sero & Dei monentis verba, & suum stuporem recognoscunt, *ἔπεν δὲ θεῶς*,

VIII. ΑΛΟΑΔΕ ΑΛΩΑΔΑΙ.

Auari.

Herodes Sophista eos qui reconditis pecunijs sacrificant, Aloadas cognominabat, qui postquā Martem in vincula coniecissent, ei sacrificarent, τοὺς Α, λ, δύναν ἀξιῶντας ἀποδοῖναι τὰς χρημασίαν, Αλωάδας ἐπωνόμασι, δύναντας Ἀρε, ἰδὲ τὸ ἔπος αὐτὸν. *Philos. in*

*Philos. v. 1.
aus de Alo-
adis.*

Herode Nota est de Oto & Ephialte fabula.

APODOSIS.

Aloadæ, auari, idolum, diuitiæ, sacrificium, venerationis, videtur allusisse D. Chrysostomus hom. 64. *Sicut idolum (inquit) lapidem templis, sic aurum auari clam-*

*D. Chrys.
de auaritia.*

*claustris, & uerbis sapiunt, pro templo arcam prap-
rantes, deinde adorant ipsi quod concusserunt, oculosq;
& animam malunt, quam thesaurum perire.*

IX. APOLLO AVRITVS.

Prudentia.

Apollo sapientiæ præses Deus apud Lacedæ-
monios, cum quatuor auribus totidemque ma-
nibus fingebatur, quod ijs apud Amyclas pugnan-
tibus ea figura visus esset. Solibius apud Zenobium
Centuria 4. adag. 54. quod alibi annotauimus. Nunc
in eodem genere symboli occurrit quod scribit
Bembus in Veneta historia, barbaros quosdam co-
ronas gestasse à culmo pictas, septem quasi articulis
intextas.

APODOSIS.

Viro prudenti res quamplurimæ audiendæ, ma-
nus deinde operi nō segniter admouenda. PARS pru-
dentiæ est docilitas, qua aliorum consilia lubenter
audimus, mox prudentibus sententiis ponderata,
si modo expediant, exequimur. Nihil enim aures
profunt sine manibus, quod Hercules apud Aua-
num rustico desidiōsis precibus numen inuocanti
præclare inculcat.

Perge laborantes stimulis agitare iuuenos,

Et manibus pigras disce iuuare rotas.

Tunc quoque congressus maioraq; viribus ausus

Hæc superos animis conciliare tuis.

Disce tamen pigris non flecti numina votis,

Præsentemq; adhibe cum facis ipse Deos.

*Auianus de
desidiōsis
fabula 32.*

X. APOLLINIS SPONDI.

A R A.

Diuites improbi

Thebis supra Sophronisterem ara erat, Apolli-
nis Spondij, ex victimarum cinctibus congesta

*Pausan. in
Bæonicis
p. 190.*

E x

APO.

APODOSIS.

Domus improborum diuitum ex miserorum sanguine, & cineribus excitatur, qui quasi innocentes victimæ fortunæ, & vitæ spoliantur, vt potentum libidini faciant latis. De his diuitibus Arnob. lib. 2. aduersus gentes. *Exercunt auidum atq; iniustissimum scænum, & e miserorum sanguine supplicandi se augent insania: nullibus passionum semper produciunt fines. & quamuis prouincias totas rursus faciant unum, pro arbore una, pro sulco forum litibus terunt: cum amicis, fratribus inextinguibiles suscipiunt simulacra.*

XI. AMICITIA.

Plangebatur iuuenis forma, detecto capite, tunica rudi induta, in cuius fimbria scriptum erat *Mors. & vita*. In fronte *æstas & hyems*, habebatq; latus apertum vltq; ad cor, & brachium inclinatum, digito cor ostendens, ibi inscriptum erat, *Longè & propè*. Suberat & picturæ explicatio, quæ ita legitur:

APODOSIS.

Forma iuuenilis, indicat amicitiam semper virentem, nudum caput, fidele obsequium. Rude indumentum, tolerantiam laborum. Vita, & Mors: perpetuam amicitiam. *Æstas & hyems*, prospera, & aduersa. Latus apertum, simplicitatem, indicium cordis, sinceritatem amoris, longè & propè, eiusdem in omni loco constantiam.

XII. ANGERONA.

Silentij religio.

Inter antiquissimas populi Rom. religiones facellum colitur Angerona, cui sacrificatur ante diem duodecimum Calendarum Ianuariarum, quæ Diua præsul silentij ipsius, presso obsignatoque ore simulachrum habet.

Addit

Addit Valenium Soranum neci datum ob meritum profanæ vocis, quod contra interdium Romæ nomen eloqui ausus fuisset, inde forte Angerona consecrata.

A P O D O S I S.

Angerona presso ore omnibus silentij religionem commendat Curt. lib. 2. ubi agit de moribus Persarum. *Lingua grauius castigatur quam ullum probrū, nec magnam rem sustineri posse credunt ab eo cui tacere graue sit.*

XIII. MIDÆ ARA

Inconstantia morum & animorum.

ARA Midæ ad Cælenas, ex ipso loco in quo absorptus est alter Curtius, modo lapidea est, modo aurea. Plutar. Parall. 5. In eodem genere est lapis pumici similis, quater quotidie colorem mutans. Plutarchus iunior in Pætole: γινῶται δὲ ἐν αὐτῷ δι' ὅς κινῶρε παρ' ὁμοίᾳ, καὶ συνεπὶς εὐρίσκειται. τὴν τράχιν γὰρ ἡ μίτρα ἀλλάσσει τὰ χροῖα.

Curtius de meribus Persarum in castigatione da lingua.

A P O D O S I S.

Repentinæ sunt animorum mutationes, & nunc aurei, nunc lapidei videntur. *Quod enim fretum, quem Euripum, tot motus, tantas, tam varias habere colorē mutans.* Lapis quamquam in die putatus agitationes fluctuum, quantas perturbationes, & quantos assus habet ratio, non dicam comitiorum, cum Tullio, sed animorum.

XIV. BACCHI TEMPLVM.

Ardua virtutem profert via.

DIONYSIVS ille non temulentus, & helluo, qui à Poëtis describitur, sed sobrius, & bellator, cum Indiam magnis, & continuis prælijs accisam subiugasset: pro illustrissimo gloriæ suæ monumento templum habuit, cuius magnificentissima substructio, vt ex eo conijci potest, quod trecentos, &

sexaginta quinque gradus ex Sapphiro lapide purpureo contineret. Quibus aperte significabat se per totidem virtutum, egregieque factorum non incrementum decus, ad illius gloriæ apicem conscendisse. S. Epiphan. lib. de Gemis c. 12. τὸ τίμινον καὶ ἰσδοῖς φασὶν εἶναι τὸ διονύσου τῆς ἀναβαθμοῦς ἔχον ἐκ σαπφείρου λίθου, quod tamen multis & merito incredibile videri aſſerit.

APODOSIS

Tot gradus purpurei quibus altissimum honoris culmen virtus conscendit, generosarum mentium labores, sudorem, & sanguinem indicant, quibus immortalitatem meruere.

Hac procures ahire p̄j.

XV. BACCHI RECTI ARA.

Vinum moderatum.

*Athen. li. 2.
pag. 58. c.*

Philochorus scribit Amphyctionem regem Atheniensem, cum à Baccho didicisset vini temperandi rationem, primum diluisse, & ideo qui sic mixtum biberunt, homines rectos ambulasse, cum antea curui ob meri potum incederent: ob tantum beneficium aram ὀρέδου διονύσου, recti Bacchi, dedicasse in Horarum delubro, & proximè Nymphis alteram extruxisse.

APODOSIS.

Vinum tempestivè sumptum, lymphis dilutum, hominum generi salutare, ideo inter Horas & Nymphas rectus Bacchus ab Amphyctione collocatur. Contra verò immoderatum *μαίνολις* est, ut appellatur à D. Gregorio in odis: vel ut Aristophan.

Aristophanes de vino.

Ἀφροδίτης γάλα.

XVI. ARICINAE DIANAE ARA.

Mala conscientia metus continuus.

Aricinæ Dianæ nemus est iuxta Ariciam urbem Italici, in quo olim Taurica sacra sunt usurpata,

pata, perfuga sacerdos constituebatur αὐτόχρητὸς ἱερωδὴς, qui priorem sacerdotem sua trucidauerat Strabo li. 5.
 manu, strictoque semper gladio paratus erat ad in- pag. 166.
 sulcus propulsandos. m. 40.

APODOSIS.

Qui conscientiae terroribus exagitantur, nunquam mente consistere possunt, ferientis gladium semper expectant, ipsi umbram capitis sui timent.

Quos diri conscia facti

*Mens habet attonitos, et surdo verbere cadit
 Occultum quatiente animo tortore flagellum.*

*Iuuenalis
 de improbis
 Satyr. 13.*

XXVII. CVPIDO AEGYRENSIS.

Amor fortuna mancipium,

AEgyptæ simulacrum fuit fortunæ, cui iunctus erat volucer Cupido.

*Pausan. in
 Achaicis.*

APODOSIS.

In amore fortuna dominatur. imò dementia, & summum corruptæ naturæ vitium, quod Antisthenes, ut est apud Theodoretum oratione 3. κακίαν ἐκάλει τὴν φρεσίν, ἥς ἡπὸς ὅντις οἱ ἀνοήτοις διὸν τὴν νόσον καλεῖται, morbum dementiæ intelligit Bias quoque apud Laërtium νόσον τυχεῖς ait esse τῆς ἀδυνατίων ἐπὶ. Quod verò in eo affectu omnia incerta sint & i. stat vitæ fortunæ lubrica, quid mirum?

Amor vitium & morbus natura.

Hic habitat nullo constricta licentia nodo,

Et flocci facilis ira, vinoq; madentes

Exubia.

Iocundiq; metus, & non secura voluptas,

Et lasciva volans lenibus periuria pennis.

*Claud. de
 nupt. Ho-
 nor.*

XVIII. CVPIDO κεραινόφρος.

Omnia vincit amor.

ALeibiades cum exercitui præesset, etiam id curavit ut pulcher esset. Itaque scutum ex auro &

Athen. lib. ebore confectum ille habuit, & in eo pro insigni Cupidinem qui vult fulmen amplecteretur.

12.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Potentior cupido istu fulmineo, eius potentiam sic describit Oppian. *μυθ.*

*Eximia de-
scriptio ex
Oppiano.*

Ομβρεμ' ἔρωσ πόσ' ἐστὶ, πόσ' αὖ σέλιον ἄπλιος ἀλκή,
πόσ' ἀνοῶς! πόσ' ἀκοιρανίας! πόσ' ἀδύμεν ἀδύμεν!
γαῖα πέλει σάδιρ', βελήσσι δὲ σοῖσι δονᾷται.
Ἀσάτος ἵπλιτο πόντος, ἀτὰρ σύγκ' ἔχον ἔκκερσε.
Ἡλυδὶς ἵπλιτο δὲ, οἷδεν δὲ σὺ μακρὸς ἔλκετο.
δαμαίνει δὲ σὺ πάντας, καὶ οὐρανὸς ὑπὸ ὑπέρδει,
γαῖα δὲ πᾶσι νερῶν, καὶ ἵδινα λυγρὰ καμόντων.
Οἱ δὲ λῆδης μὲν ἄφυσαν ἔχον σόμα νησάδης ὕδαρ.
Καὶ φύγον ἔνθα πάντας, σὲ δὲ εἰσὶν πεφρίχθαι.
σὺ δὲ μὲν καὶ τῆλε πύργους ὅσον οὐ ποταμὸς ἵπλιτο
Ἡλίου φαίδαν, σὺ δὲ καὶ περὶ χεῖρας φάος ἵπλιτο
δαμαίνον, καὶ Ζηνὸς ὁμῶς ἱκέσι κερανοῖ,
τοίφους ἄγχι δαίμον ἔχει πυρρόντας οἰσούς,
πικυδανοῦς, μαλικοῦς, φηδισίφρονας, οἰσκήντας.
Τηκεδόν' ἀπὸ πύργου, ἀναλιδίας, οἷσι καὶ ἀντὺς
Θῦρας ἀντιοῖσας ἔπ' ἀζύλασι πόδοισι.

Id est.

*Dure amor quantus es! quanta tua infinita potētia?
Quanta cogitas! quantum dominaris! quantum
Dine ludis!*

*Terra firma est, tuis tamen telis commouetur.
Inquiet est mare, sed tu illud stabilisti,
Venisti in cælum, vidit te magnus Olympus,
Omnia te metuunt, & cælum latum supernè,
Et quacunq; infra terram sunt, tristesque cætus
mortuorum,*

*Qui Lesbes hausserunt ore obliuiofam aquam,
Et dolores fugerunt omnes, te etiam perhorrescunt.
Tuo autē robore longè penetras, quantum nunquā
Sol lucidus afficit, tuis ignibus & lumen cedis
Pertimescens, & simul Iouis cedunt fulmina.
Tales habes crudelis Dine ignitas sagittæ.*

Acervus

*Acerbas, ardentes, prudentia corruptrices, furit ūdas,
Tabem spirantes, immedicabiles, quibus & ipsas
Perculisti feras in non copulandis amoribus.*

Congruunt cum Oppiano verſus illi antiqui, quos *Aliud sym-
bolum in-
genioſum.*
legere eſt inter Europæ antiquitates, ubi Cupido in
Emblemate pro Ioue Tonante ornatus fulmen eia-
culetur in mare, Neptuno interim poſito tridente,
& nixo de genibus Amoris numen reuolvente. Hic
enim canit,

*Sol calet igne meo, Neptunus flagrat in undis,
Quamuis liber erat, fecit ſeruire Tonantem
Quamuis liber erat Martem ſine Marte ſubegi.*

XIX. CUPIDO PORI ET PAUPER- TATIS FILIVS.

Amor Dei neceſſarius.

PAUPER TAS cum ſobolem deſideraret, Poro
copiæ Deo dormienti accubuit, atque exco gra-
uida facta amorem peperit παντοδαπὸν.

APODOSIS.

Quo fit vt amor dicatur πατὴρ μὴ ἀγαθὸν, & σο-
φῶς, & πᾶσιν αὐτάρκους, μητρὸς δὲ ἀμυχρόν & ἀπὸρῶς,
patre bono & ſapiente & omnibus ſufficiente geni-
tus, matre verò egente & inopi, an verò ex noſtra
inopia, & bonorum omnium affluentia, quæ in Deo
eſt, ad ipſum redamandum, vel nolentes impelli-
mur? An, ſi lubeat ad terrenos amores referre, idèd
abundantiæ, & egiſtatis filius Cupido dicitur, quod
amantes tanquam perſonæ de mimo, modo egant,
modo diuites fiant: modo cum ſuis fruuntur deli-
cijs, ſe Reges & Cæſares putent: modo orba-
ti, vel ipſa ſatietate languidi, ſibi in-
anes videantur, qui prius erant
opulentiffimi?

XX. DIANA CYNDIAS.

Virgo intacta.

Cyndiadis Dianę simulachrum sub dio nunquam omnino niue, aut pluuiā tangitur, Polyb. 16. pag. 752 quanquam istas narrationes *Ἰουσαναχίδης*, ut ait, *διηγεῖται*.

APODOSIS.

Multa huiusmodi argumenta celebrantur in honorem sanctissimę Virginis, cui nihil est ex communi hominum macula contagionis instillatum.

Qualiter ē spinis mollis rosa surgit acuta,

Nil quo lazar habens, matremq; obscurat honore.

In eodem argumento est apud Pausaniam in Lonicis, *ἱθωμάτα* Iouis signum in flagrante Sylva illatum: Quę Demonum ope ad stimandam deprauatę gentis superstitionem contingere potuerunt.

XXI. DYNDIMENES SIMVLA.

CH R V M.

Diuites contumaces.

*Pausan. in
Arcadicis.*

Dyndimenes simulachrum auream faciem habuit (cum ebur decisset) ex fluuialis equi dentibus conflatum.

APODOSIS.

Diuites huius sæculi quasi aurea simulachra, totius diuitiarum fulgore collucet: faciem tamen plerumque habent ex dentibus hippopotami, hoc est duram, ferream, inclementem in pauperes, quos omni contumacia diuexant. Quod si omnes facultates plerumque ademerint, beneficii loco numerant quod miserrimam vitam relinquunt, & obtrudunt lupi dictum ad gruem: de quo Phædrus lib. 1. Fabula 8.

*Phædrus de
lupo &
grue.*

*Os deuoratum fauce cum haberet lupi,
Magno dolore victus cepit singulos*

*Indicere pretio, ut illud extraherent malum.
Tandem persuasa est surreturando graui,
Gulaq; credens colli longitudinem,
Periculosam fecit medicinam lupo.
Pro quo cum factio flagitare, primum:
Ingrata est (inquit) ore qua nosiro caput
Incolume abstuleru, & mercedem postulas.*

XXII. EPIDOTES LEONEM

CALCAN S.

Somnus omnium domitor.

Epidotes, Somnus Epidotes cognomento apud
Corinthios visebatur Leonem sopiens. Pausa-
nias in Corinth. pag 53. ὕπνος καὶ λέων ἰσὶν ἄνθρωπον.

APODOSIS.

Icon omnia somno domari indicat. Vbi enim in-
cubit.

*Tacet omne pecus, volucresq; feraq;
Et simulant fessos curuata cacumina somnos:
Nec truci bus fluuijs idem sonus accidet, horror
Aequorum, & terru maria acclinata quiescunt.*

Sciatini.

XXIII. EROS. ET ANTEROS.

Amor caelestis & terrenus.

IN Malto Gymnasio simulachra erant Erotis, & Pausan.
Anterotis, quorum ille palmam tenebat in manu. Eliac. lib.
hic infringere, & surripere nitebatur.

*posteriora,
p. 202.*

APODOSIS.

Amor terrenus caelestium rerum amorem oppri-
mit, nec is Deo libero animo seruire potest, qui re-
rum creatarū vinculis tenetur irretitus. Benè vtriuf-
que discrimen explicat D. Chrysost. Homil. in illud
Pauli, *utinam tolerassetis.* Ille animi morbus est,
(inquit)

(inquit) & opprobrium: Hic animæ lætitiæ & exultatio. Ille beñum in amantium inuehit cogitationem: hic de illo pacem substituit. Ex illo vulgari non modo nihil emolumenti, sed ingens quoque rei familiaris sumptus inanis, vitæ perniciēs, ædium deniq; à fundamentis subuersio. Ex honesto hoc, qui spectat animorum decorum, multæ opes bonorum operum, magna virtutum suppellex. Bonam corporis formam adamantes, & ad faciei splendorem inhiantes; si turpes sunt, & iaculentis formæ, nihil ad murandam deformitatem ex concupiscentia lucrantur: in hoc contra fit amore. Quisque amat animam sanctam, continuo talis erit qualis est quem amat, verè scilicet pulcher, ac formosus.

XXIV. EUPHEME MUSARVM

NUTRIX.

Literarum honos.

*Pausanias
in Bæcticis
pag. 303.*

EV P H E M E Musarum nutrix fuisse fertur. Εὐφύμη Μουσῶν τροφή.

A P O D O S I S,

Eupheme gloriam significat, quo Ciceronis illud confirmatur: *honus alit artes, omnesq; incenduntur ad studia, gloriâ.* Vnde ille literarum amore incensus Poëta:

*Magnum iter ascendo, sed dat mihi gloria vires,
Non venis ô facili lecta corona iugo.*

Verum istud gloriæ choragium vanissimum est, nisi & utilitas ex literis percipiatur.

*Phædrus
de gloria
cupiditate.*

*Olim quas vellent esse in tutela sua
Diui legerunt arbores. Quercus Ioui,
Et myrtus Veneri placuit; Phœbo laurea:
Pinus Cybela: populus celsa Herculi.
Minerva admirans quare steriles sumerent,
Interrogauit. Cussam dixit Iuppiter:
Honore fructum ne videamur vendere:*

At me.

*At mehercule narrabit quod quis volueris,
Oliua nobis propter fructus est gratior.
Tunc si Deorum genitor, atq; hominum sator:
Onata merito sapiens discere omnibus.
Nisi utile quod facimus stulta est gloria.*

*Phadrus
lib 3. 36.*

XXV. FABVLINVS.

Grammatici & Poeta.

FABVLINVS Deus à Romanis colebatur, cum pueri fati inciperent, quod os pueri tenerum figurare & linguam expedire crederetur. Varrò de liberis educandis.

A P O D O S I S.

Fabulini Nij sunt magistri Grammaticæ, qui primis rudimentis pueros imbuunt. & offensantis lingue fragmine balbutientes fingunt.

Os tenerum pueri, balbiumq; Poeta figurat.

Horat.

F A V O R.

Vita aulica conditio.

Fauor ab antiquis in Deorum numerum relatus est, & à Fortuna discriminatus, cuius venustissimam imaginem Apelles pinxit, quam Lilius Giraldus in suis commentariis retulit his verbis,

Pictor Apellæ qui pingis ab arte Favorem,

Vnde illi generis semina, nota parum?

Hic genitum totius, Fortunæ hic dicit alumnum:

Casus ille; ille animi dotibus esse satum

Qui comes. sibi quis latere? Assentatio, & ecqua

Pone subis lentis passibus? nuidia

Ecqui circumstant: Opulentia, Fastus, Honores,

Leges, & scelerum saepe Libido parens.

Cur facis aligerum? fortuna elatus ab aura

Aduolat alta, imo nescius esse gradu,

Quare oculus captum pingis? non nouit amicos

Improbis ex humili cum petit alta loco.

Quid rotula insidis fortunam imitatur, & infert

Lilius Giraldus de pictura fauoris.

*Se socium instabiles qua tulit illa pedes.
Cur timet atq; extra sese ambitiosius efferi?
Occidere animos fata secunda solent*

XXVI. FORTVNA PLVTVM

GESTAT.

Diuitia Fortuna subiaccens.

*Pausan. in
Boeoticis
p 294.*

XEnophor Atheniensis, & Callistonicus Thebanus Fortunæ simulachrum finxerunt, Plutum infantem gremio gestantis: Et ille quidem manus & os, hic reliquas signi partes effert.

APODOSIS.

*Praclara de
lubrico for-
tuna, ex Se-
neca.*

Fragile bonum opulencia quæ Fortunæ imperio subiacet, & in perpetuo penè fluxu est. Senec. lib. 6. de beneficijs. Omnia ista quæ vos tumidos & supra humana elatos obtinui, cogunt nostra fragilitatis, quæ ferreis clausuris armati. quæ ex alieno sanguine raptæ vestra defenditis: propter quæ classis cruentaturas maria deauctis: propter quæ quassatis urbes, ignari quassum telorum in aduersis Fortuna compares: propter quæ ruptis toties assinitatis, amicitia, collegij foederibus, inter contendentes duos terrarum orbis clisus est. Non sunt vestra, in depositis causa sunt, iam iamq; ad alium dominum spectantes, aut hostis illum, aut hostilis animi successor inuadee

XXVII. FORTVNA PRINCIPVM

AVREA, SED MUTATORIA.

Fortuna nusquam perpetua.

Fortunæ aureæ effigies in cubiculo Principum porci solebat, quæ iisdem morientibus in successorum manus transferebatur, semper vaga, & raro diutius in eodem residens loco. Hoc ex Iulio Capitolino colligo, qui sic de Antonio Pio moriente tempfit, *Tertia die cū se granari videres, M. Antonino*

rem-

rempub. & filiam praesentibus praefectis commendavit, Capitolinus
 fortunamq; auream qua in Principum cubiculo poni de Anagni-
 solebat, transferri ad eum iussit. no moris.

A P O D O S I S.

Fortuna principum aurea, sed tralatitia. Tacitus
 ann. 3. Nihil rerum mortalium tam instabile & fluxum
 est quam potentia non sua vi nixa. Itaq; Fortunam ei. Praeclara ex
 eius reperia: quam retineas. Non tantum aurea est, Tacito de
 sed vitrea: cum splendet frangitur. Idem: Quamob. fortuna lu-
 rem Scianus Fortunam Seruij Tullij quam domi su- brico
 perstitiosè habitam libationibus & sacrificijs cole- Seianus
 bat, repente vidit sese auertentem. ἄγαμα Τύχης^ο Seruij Tullij
 ἱγυόνα Τάλλω, ἴδεν ἄποσφι φόβον. Dio. l. 58 fortunam
 coluit.

XXVIII. FORTVNA VISCATA.

Felicitas constans.

Fortuna apud populum Romanum nomine Vi-
 scatae culta, quod nos eminus capter, ut nonnulli
 interpretantur, sed perperam. Sic enim nominata
 fuit quasi firma, constans, & visco, glutinose illiga-
 ta. Similis Atheniensium ἄπειρα, & Mars La-
 conicus in vinculis, cuius meminit Paulanias in La-
 conicis.

A P O D O S I S.

Icon est constantis, & perpetuae felicitatis: quam
 tamen non est in humanis impetijs reperire:

Τύχη καπολύσα πᾶν τὸν βίον

Ἀστυκίρας πᾶν φύσιν κεκτμήσθη.

Fortuna cauponatur totam vitam

Intemperans fortis ingenium.

Avθ. βιβ. α.

Fortuna
 cauponatur
 vita.

XXXI. TYKH SEVERI.

Fortuna commutabilis.

Fortuna aurea servabatur in Imperatorum cu-
 biculis,

biculis, quasi regni fatum. Hanc Seuerus moriens in duos filios ita diuidi iussit, vt alternis esset apud vtrumque. Meminit Spartianus in Seucro: Fortunā deinde regiam quæ comitari principes, & in cubiculis poni solebat, geminare statuerat, vt sacratissimum simulachrum vtrique relinqueret filiorum: sed cum videret se perurgeti, sub horam mortis dixisse fertur, vt alternis apud filios Imperatores in cubiculis poneretur.

APODOSIS.

*Philo de in-
constancia
fortuna.*

Hæc igitur Fortuna erat Diaria, qualis verè est, in dies vel potius in horas mutabilis. *ἐν δὲ οὐν ὅτι τῶν ἀνδρῶν τῶν σπουδασμάτων ἔργον, καὶ προὔμα ἐστὶν ἀλ-
λά σκία πρὸς αὐτὰ: πρὶν ὑποσῆναι παρατρέχουσα, ἔρχεται
δὲ καὶ πάλιν ἀπαθεῖν: ὥππερ αἱ τὰς παλιγγενίας. Philo-
lud. quod Deus sit immutabilis, pag. 248. Nihil est quod
mortalis tanto affectu desiderat, resp. nihil. Sed um-
bra aut aura, antequam subsistat pratercurrens. Ac-
cedit. & recedit. Euripis. & aëther maris similis.*

XXX. FORTVNAE OB SEQVENTIS PVLLVS. SERVIVS TVLLIVS.

Fortunatus.

*Plutarch.
in Fortuna
Rom.*

Hic prædicabat sibi consuetudinem intercedere cum Fortuna, quam per fenestram quandam in suum cubiculum ad se delabi dicebat. Idem in Capitolio Fortunam Primigeniam & obsequentem dedicauit.

APODOSIS.

Rectè prouerbiali figurâ iactari poterit in vehementer Fortunatos, quibus adeo omnia succedunt ad votum, vt fortunæ in delicijs esse videantur. Sed

Fortuna nimium quem fouet stultum facit.

*Fortuna
obsequium
periculosū.*

& vt ait Epictetus, τὸν χίος ὥππερ μέδους ἀφρων ἐστὶ
πλῆθὺς ἀπολαύσας ἀνοήτους γινέσθαι. felicitate nō secus
ac ebrietate quadam plus satis plenus imprudens,
imprudensior efficitur.

XXXI. HERCVLES MVSAGETES.

Literarum Tutor.

FVIT apud veteres Hercules Μῆσαγίτης ductor Musarum. in cuius templo Marcus Fulvius nobilior triennio postquam de Actolis triumphavit, Musarum signa, quæ capta Ambracia Romam transtulerat, posuit. Livi lib. 38. & Eumenes Rhetor.

A P O D O S I S.

Latent Musæ in tutela bellicæ virtutis, & sub principum Virorum auspicijs florent iucundius.

*Pierij tutela chori.**Pieridem Heroes, doctos & amate Poëtas,**Aurea nec superent munera Pieridas.**Carminis purpurea est nisi coma, carmina ni sine,**Ex humeris Pelopis non nituisset ebur.**Quem referent Musa, viuet : dum robora Tellus,**Dum cælum stellas, dum vehet amnis aquas.*

XXXII. HERCVLIS ARA DIDY-

M A E A.

*ὁ ἐν Διδύμῳ βωμὸς.**Crudelitas.*

DIdymis ciuitas est Milesiorum, vbi Ara ab Hercule Thebano ex luto sanguinis affusi copia sub- ἀπὸ τοῦ ἡ-
acta erecta dicitur. Paus. in Eliacis p. clxj. l. 1. φοῦ τοῦ αἵ-
ματος.

A P O D O S I S.

Rectè dicitur hæc parabola in hominem impurum ex flagitiorum ac cædium importunitate concretum. Theodorus Gadareus huic interpretationi calculum dedit, qui Tiberij mores improbos Icone cupiens exprimere, cum πηλὸν αἶμα πτωχῶν ἀνδρῶν, *Theodorus Gadareus de crudeli.*
appellabat.

XXXIII. HERCVLIS CLAVA CANES FVGANS.

*Virtus vidrix calumnie.**Solinus initio Polyphlorus.*

Sacellum Herculis in foro Boario est, in quo argumenta conuini, Potitionum, & maiestatis ipsius remanet, Nam diuinitus illo, neque canibus, neque muscis ingressus est. Etenim cum vulcerationem sacrificij litalet, Myagrum Deum dicitur imprecatus, clauam verò in aditu reliquisse, cuius oisactu resurgerent canes,

APODOSIS.

Virtus vel solo sui odore terret, & fugat calumniatores,
Audaci timor esse potes.

XXXIV. HERCVLIS POMVM.

*Dona leuia Magnos oblectant.**Iulius Pollux.*

BœOTIIS erat statum, & solenne Herculi sacrum, victima aries comparabatur, sed eos, qui ducebant, Asopus fluuius, qui cœlesti aqua mirum in modum creuerat, interclusit: inter sacrum saxumque vt aiunt, Bœotij stabant, cum tali commento hostiam simularunt. Pomo, specie, & magnitudine excellenti, festucas supponunt, & hi pedes arietis, duas item ad latus festucas infixere, vt cornua effingerent. Tum solitis sacrorum verbis, Hercules, inquiunt, Promache maectus hoc Pomo Ariete esto.

APODOSIS.

Parua munera, & ludicra, Magnos etiam aliquando viros delectant:

*Vaga cingitur astris**Luna & in Oceanum riuus fluxera minores.*

XXXV. ISIS MAMMOSA.

Dei beneficentia.

INter Isidis effigies, ea non est ignobilis, quæ apud Macrobiū opinor tota ex vberibus conferta pingitur, quo antiqui terræ omnium parentis, & nutritis fecunditatem adumbrare solebant.

APODOSIS.

Totus vber Deus est, adeo se miserorū casibus impendit, & rebus omnibus alimenta necessaria largitur. Apul. Met. l. ii. *Dulcem matris affectionem misero. Apul de rū casibus tribuit, ne dies, nec quies ulla ac ne momentum quidem tenuerit, ut transcurrit beneficis otio, uncentia.*

XXXVI. IOVES SPARTANI ADORATI.

Potentiorum cultus.

APud Lacedæmonios rex erat sacerdos Iouis celestis, & Iouis Lacedæmonij.

APODOSIS.

Plures nunc seruiunt Ioui Lacedæmonio, quam cælesti. Si Deus enim læsus fuerit, pro nihilo habent & illud Tiberij yllupant. *Des iniurias Deo cure. At verò si Potentiorum aliquis cuius se imperio manciparint, offendatur, non ferunt, minantur, feriunt, exterminant, ab ijs sciscitandum, Persius sat. 2.*

*De Ioue quid sentis? est ne ut praponere cures
Hunc cuiquam? vis Statio?*

XXXVII. IYNO MONETA.

Iustitia.

BELLYM aduersus Pyrrhum gerebat Populus Romanus magna æris inopia. Iunonem consulunt quid opus sit facto, iubet eos armis iustitiæ pugnare, hoc pacto pecuniam nunquam desitutam, parent iussi, iustitia, & fide certant cum hostibus.

& his armis superant. Ex quo institutum v't Iuno
Suidas de Moneta appellaretur, & in eius templo numi cuderentur.
Moneta Ro- tur. Suidas in voce, Μονή. ἢ νόμισμα ἐν ἱερῇ αὐτῆς
~~ἐστὶν~~ ὅριθ' αὐτῆς χαράττω.

APODOSIS.

Armis iustitiæ nihil omnino potentius.

δίκης λόγῳ μάχου, καὶ πάντα δαμάσκει

Plato de
Iustitia.

Nec sine causa Plato Iustitiā appellat ἱρμα πόλιων.

XXXVIII. IVNONIS ARA CINERICIA.

Impietas,

Pausanias
de Iunonis
ara.

I Vnonis Olympiæ ara erat Cinericia, βωμὸς πεπνι-
 κμῶσι τίφρας. Pausan. in Eliacis l. i. p. 152. initio.

APODOSIS.

Absurdum coelesti Iunoni sacrificare in cinere?
 absurdus Deo viuo, corde immundo, & humana-
 rum rerum pulvere, & sordibus oppleto facere. Quid
 sunt enim aliud rerum humanarum curæ?

πάντα γίλωσι, ἢ πάντα κύνει, ἢ πάντα τὸ μῆδιν.

XXXIX. IVPITER ARIETI-
NVS.

Impietas:

Herod. lib. 2. T Hebani cum alias arietibus abstinerent, vnum
 tamen quotannis mactabant, cuius pellem si-
 mulachro Iouis inducebant.

APODOSIS.

Cæca hominum amentia deos fingit artatque vt
 lubet. Immundi caprum faciunt: homicidæ leonem:
 voluptuarij suem. Hinc ampla vitiorum seges, cum
Xenophanes vitia ipsa pro numinibus habentur, Xenophanes Co-
apud Theo- lophonius. Ἐὶ χάρις εἶχεν βόει ἢ λέοντι, ἢ γράτῃ χί-
doresum. ρισι καὶ ἱερά τιλῶν ἀπὸ ἀνδρῶν, ἵππῳ μὲν θ. ἵππῳ σι.
 βόωσι δὲ τὸ βῆσιν ὁμοίως καὶ θύῳ ἰδίας ἱερά ταν. δι μα-
 νῆς

nus haberent boues, aut leones, aut pingere fingere sicut & ipsi homines scirent; Equi quidem equis, Boues bobus similes Deorum effigies facerent.

**XL. BACCHI MODERATOR PLV.
VIVS IVPITER.**

Vinum aqua diluendum.

Philonides Medicus lib. de coronis, & vnguentis auctor est, transiata è mari rubro vitæ in Græciam à Baccho, multisque intemperanti voluptate delinitis, & merum bibentibus, cum alij furijs acti insanirent, alij crapula obruti iacerent quibuldam ad lictus maris potantibus, ingruente pluvia conuiuium dissolutum, ac poculum, in quo parum vini relictum fuerat, aqua repletum esse. Deinde cum factum rursus esset sudum, ac serenum cœlum, conuiuas in eundem locum reuersos, vinum dilutum gustantes mitem atque minimè molestant voluptatem sensisse. Ex eo Græci allato inter cœnandum Temento exclamant, *Bonum Deum*, Bacchum scilicet inuocantes. Post cœnam verò cum temperatum poculum ministraretur, *Iouem Seruatorem* exclamant pluuiæ largitorem, & moderatorem potus.

*Athen. l. 15.
p. 11073. A.*

A P O D O S I S.

Vinum aqua diluendum cœlestis aqua docuit, ad id facit venustum epigr. Melagri anth. l. 1. c. 15. οἶνον.

Αἰνόμενος τὸν Βάκχον ὅτ' ἐκ πυρὸς ἄλκιον ὁ κύριος

Νίψαν, ὑπὲρ τίφης ἄρπυλλιομένην.

Τόν κεν συννόμωσι βρόμιος φίλος, ἔν δὲ νιν εἴργης

Μίσγεις, δῖε πῦρ τὴν κοῖτιν ἔδωκεν.

Nympha Bacchum quando ex igni exiuit puer,

Abluerunt in cinere recens volutatum.

Quare cum Nymphis dilectus Bacchus, quod si recens

Miscere, capies ignem ardentem.

(Ies)

*Melaeager
de vino a-
qua diluto.*

XLI. ΖΕΥΣ ΒΟΤΑΛΙΟΣ.

*Iustitia Dei Consilio regitur.**Pausan. in
Attici p. 3.*

A Thenienſis in curia quingentorum, qui ſummæ
rei præerant, ſtatua erat Conſiliarij Iouis, Βου-
λαῖς Διός.

A P O D O S I S.

*Hora. odar
li. 3. 1.*

Vt intelligant Iudices à Deo capienda omnia con-
ſilia. & inſpectorem eſſe iudiciorum Deum.

*Regum timendorum in proprios greges,**Reges in ipſos imperium eſt Iouis,**Clariſſigantæo triumpho**Cuncta ſupercilio mouentia.*

XLII. IVPITER CENTVMPEDA.

ET TIGILLVS.

Dei prouidentia.

I Nter cæteras iconas, quibus antiqui Dei prou-
identia mundum ſuſtentari docuerunt, hæc eſt nō
poſtrema, quod Iouem Centumpedam, & Tigillum
exhibuerunt: Primum quod uelut centum nixus pe-
dibus firmaret infima, alterum quod Tigilli inſtar
ſupera fulciret.

A P O D O S I S.

Dei prouidentia vbique diſfuſa, ita cœleſtia regie,
& firmat, vt infima quæque non contemnat. & ἔτι καὶ
ἀπρόνοητον, ἀλλ' ἡμῶν κληρονομία τοῦ θεοῦ, πάντες οὐ-
ρανὸν ἀνοίμους οὐρανὸν. Nihil improuiſum, nihil
negiectum apud Deum Omnia perſpicit ipſius ocu-
lus non dormiens. Exſtat in Traiani nummo foemi-
na, ſtatua erecta, ſtola amiſta, ſceptrū vna manu te-
nens, ad alteram globum, ad eius pedes deuolutum
oſtendens, qua prouidentia regimē ſignificatur. Si-
mile eſt quod Eduardus ſextus rex Angliæ pinxit in
ſymbolo. Erai globas cœleſtis catena vinctus, quæ
pendet ex manu cœleſti cū ſymbolo, Nihil ſine Deo.

XLIII.

*Traiani
nummus.**Eduardi
VI Symbo-
lum.**Oclau. de
ſtrata.*

XLIII. IVPITER CRETENSIS,

ὁ ἐν Κρήτῃ Ζεὺς.

Index surdus.

IN Creta Iouis erat simulacrum sine auribus.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Hoc videlicet significabant, rerum omnium potentem nullius dicto audire: τῷ γὰρ ἄρχοντι καὶ κυρίῳ *Plutarch.*
πάντων οὐδὲν ἀκούων προσήκει. Recte cadet in principi- *in Isid. &*
pem surdum, aut iudicem querelas non audientem? *Osirid.*
quod magnum per se crimen est. Nam, ut ait vir pius
æquè ac doctus Petrus Blesensis, *Petrus Bla:*
re, ab eis aurum non postulat, vel argentum, sed ut au-
diant causam populi, & arguant pro mansuetu terra.

XLIV. IVPITER MUSCARVM

ΑΒΑΚΤΟΡ Ζεὺς ἀπομυθ.

Improborum vindex.

Ferunt Herculem foui porricientem ἀπομύθῳ Ζεὺν
victimam immolasse, & cum perlitatum esset, *Pausan. in*
muscas omnes trans Alphenum euolasse. *Elia. p. 161.*

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Musæ, improbi, abactor muscarum, vir grauis,
qui sua auctoritate compefcat improbos. calumnia-
rum vellicationibus probis insultantes, ἡ διαβολὴ ἐπι-
φθιστομωτίρα, πρὸς καλὴς κωτίρας. ἢ τῷ Σαφίῳ, ὅστις
ἐπαδισίρα, ut ait Achilles l. 6. de amoribus Clito-
phonis quamobrem eget forti propugnatore, in cu-
ius umbra Hercules ipsi conquescere possint. *Achilles VI.*
de amoribus Clito-
phonis cal-
umni in
ut depingit.

XLV. IVPITER PINGENS CEN-

ΤΑΥΡΟΣ IN NUBIBVS.

Princeps in nugis occupatus.

IMAGO est amplissimorum hominum qui se nu-
gis occupari patiuntur: & cum ad maxima quæ-
que nati sint, reclus humanis, & inanibus ludis

capiuntur, quid aliud sunt ista quam ut ait D. Chrys. παίδων ἀθύρματα. Verba autem Apollonij Damidem interrogantis, ita se habent, ζωγράφος οὖν ὁ Διὸς, ὃς δάμνηται τὰ λιπὼν τὸ πλὴν ἄρμα, ἐφ' ᾧ περιύεται, διακοσμῶν τὰ θεῶν, καὶ ἀνδρώπινα, κέκνηται τότε, ὡς ὁ ἀδύρων τι καὶ γράφων τὰυτά, ὡς αὐτοὶ παῖδες ἐν τέλει. Ph. in vita Apoll. l. 2. c. 10. Hoc præstitisse videtur Domitianus cum abiectis Imperij cuius certas sibi quotidie horas destinavit, ad capiendas muscas, quas stylo ferreo naviter configebat.

XLVI. IVPITER PHIDIAE, ET IVPITER HOMERICVS.

*Urbes magis viris illustrentur, quam viri
Vrbibus*

A Pollonius apud Philostr. lib. 4. c. 11. vrbes pulchras cum Iouis simulacro à Phidia elaborato comparat, homines cum Homérico Ioue,

APODOSIS.

Significat viros illustres præcipua vrbium ornamenta, non autem manufacta quibus finem allatura est ætas. Explicat idem Apollonius, vbi de Ioue Phidiæ ait : καὶ δὲ οὗτος ὡς τῷ θεῷ ἡμιουργῷ ἔδοξε, τοὺς δὲ ἄνδρας ἐπὶ πάντα ἕκοντας, μηδὲν ἀπειροκίεσαι τῷ Ομηρίῳ Διὶ, ὅς ἐν πολλαῖς ἰδέαις Ομήρῳ πεποιηται. Πανμασιῶ τιρον συγμύειν τῷ ἐλεφαντίνῳ, τὸν δὲ ἐν γῇ φαίνειν, τὸν δὲ ἐς πάντα ἐν τῷ θρανῷ ὑπενεῖν. Si quidem Phidiæ Iouem sedere eo pacto quo artificii placuit; Homines autem omnia lustrantes haudquaquam dissimiles esse Homericum Iouem, qui ab Homero varijs formis expressus est, longè admirabilius quàm si ex eoque constaret: Hic enim in

terra duntaxat videtur, alius in cælo
intelligitur.

XLVII. ΖΕΤΣΦΛΛΞ

Auxilium diuinum.

IOVI custodi Domitianus templum ingens, seque
 in sinu Dei sacrauit, quod ipsum in seditione Vi-
 telliana à furore hostium conseruasset.

*Sueton in
 Domitiano.*

ΑΡΟΒΟΣΙΣ.

Omnes quotquot sunt mortales, sed maximè re-
 ges, in sinu Dei parentis iacent, cuius prouidentia
 seruantur Ecphantès de regno, ἐν δὲ τῷ γὰρ καὶ παρα-
 μῆνα ἀεισοφυσάον, ἀνδρωποιοι, θεοτίμοι δὲ ὁ βασι-
 λεύ, ἐν τῷ κοινῷ φύσει πλειονικτῆν ἔσθ' ἀρίστον, ὁ δὲ
 σκῆνος τοῖς λοιποῖς ὁμοῖοι, ὅτι γιγνέσθαι ἐν τῷ αὐτῷ
 ὕλῳ, ὑπὸ τεχνίτῳ δὲ ὑπερβαλὼν, ὃς ἐπιτεχνίτισεν
 αὐτὸν ἀρχιτύπῳ χρώματι ἰανθῷ. In terra optimum
 sanè ingenium præ cæteris animantibus homini
 datum est. Diuiniior autem inter homines rex est, ut
 qui multum supra communem naturam emineat.
 Corpore reliquis non dissimilis, utpotè natus ex ea-
 dem materia: sed ab optimo artifice factus, qui fa-
 bricauit ipsum Archetypo ex sese sumpto. Idcirco pe-
 culiari cura reges quali patres populi protegit.

*Ecphantis
 dictum præ-
 clarum de
 Rege.*

XLVIII. ΙΥΣΤΙΤΙΑΕ ΝΥΜΜΥΣ.

IN antiquo nummo cernitur Iustitiæ effigies, ami-
 tu quidem toto in exporrectam retro dextrâ ap-
 penso, claua supra leonis caput postremis pedibus
 residentis iniecta, ex antiquo num.

ΑΡΟΒΟΣΙΣ.

Feroces domat Iustitia,

Αὐτὸν δὲ αὖτις γὰρ ἀπαντᾷ

ὅσους μὴ γὰρ οὐκ ἐλθόντων ἐπὶ τοῖς.

Semper frangit enim omnes

Quicumq; eorum non subierunt iugum.

Orpheus in hymno Iustitiæ.

XLIX. LAMIAE OCULI.

Peccata aliena curiosè observare, sua negligere.

Lamia, quod aiunt, cum foras iret fictitios oculos habebat, quibus omnia curiosissime lustraret, eosdem domum rediens appendebat ad fores, vel in vasculo reponebat. Plutarch. de curiositate.
 τὴν Λαμίαν λίγισιν οἱ κοί μὴ ἂν τυφλὴν, ἀ ἀγρεύει τινὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν ἀποκειμένους, ἔξω δὲ προϊδόντα
 ἐπιτιθίτω γὰρ βλέπων.

APODOSIS.

Est illud hominum ingenium, ut alienos errores quanta possint curiositate odorentur, domi nullos oculos habeant, & in proprijs peccatis omnino cæculantur.

Aspice quid portet mantica posterior.

Lucianus verarum histor. libr. 1. ubi ait de orbe lunari, & hominibus eum incolentibus. τοὺς ὀφθαλμοὺς, inquit, πρὸς ἑαυτοὺς ἔχουσι, καὶ ὁ βελόμητος ἔξελών τοὺς αὐτῷ φυλάσσει. Oculos habent præter communem modum portatiles, & quisquis vult ablatos seruat.

L. LATONA DELIACA.

Spes frustrata.

Parmenicus Metapontinus (ut scribit Senius lib. 3. Deliadis) primarius tum genere, tum opibus, cum in antrum Trophonij descendisset, reuersus postea nunquam ridere potuit. Ea de re sciscitanti oraculum, sic Pythia respondit,

Εἶπα μ' ἀμφὶ γέλωτος ἀμύληχε μιλίχοιο,

Δῶς σοι μήτηρ οἴκῳ, τὴν ἔξοχα τίς.

Sperans igitur post reditum se risurum, cum id non contigisset, deceptum se ab oraculo putans, foret Delon appulit, ubi quicquid visebatur in insula, cum admi-

admiraretur, Laronz fanum ingressus, & matris Apollinis insignem statuam spectaturum se confidens, ligneam & deformem conspiciens, præter opinionem, in risum effusus est. Athen. libr. 14. pag. 1114. A. B.

APODOSIS.

Spes frustrata, vbi expectabatur aliquid ingens, at exiguum, contemptumque præter opinionem accidit, vt cum mus, aut felis pro leone ostenditur.

*Mons parturibat gemitus immanes cientes,
Eratq; in terris maxima expectatio,
Quod ille pareres. At ille murem peperit.*

Phadrum.

LI. LYCI DAEMONIS CLIENTES.

Calumniatores.

Athenis in foro vbi agebantur causæ Lycus quidam Genus sculptus stabat lupina specie. Apud hanc statuam Sycophantæ pecunia corrupti versari consueverant, velut apud Deum quempiam sui quæstus præsidem, eique indies singulos triobolus secabatur. Zenobius cent. 5. Prouerb. 2. λύκος ὁ ἕρκυς πρὸς τοῖς ἐν Ἀθηναῖς δικαστηρίοις ὑδρὺν τὸ δικαίον πλεονεκτην ἔχων, ἡ δὲ αἰ δωροδοκῶντες : καὶ συκοφάνταις ἡγοῦνται δὲ καὶ γινώσκονται συνεσιπῶντες.

APODOSIS.

Merito in Lyci Dæmonis clientela sunt calumniatores, foedissimum genus hominum, lupi infestæ rabe integerrimorum virorum famam semper armatum. *Hoc Præsides gaudent.*

LII.

LII, MERCURIUS VIALIS.

*Mutuum auxilium.**Marcolis
quid apud
Hebraeos.*

Consuetum fuit antiquis Mercurio, quem viarum præsidem credebant, lapides sacros in acervum conijcere: tum ut Deo idiusque honorem haberent, tum ut iis qui idem terrent iter, commonstrarent viam. Hoc prouerb. 26. indicatur his verbis: Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurij: ita qui tribuit insipienti honorem. Hebræi commentarij hunc acervum lapidum vocant *Marcolis*, ubi Elias Thebites ait, *Marcolis* nomen est idoli cui talis erat cultus. Alij dicunt nomen esse Dei cuiusdam, quem Roma colebant, qui alio nomine *Mercurius* vocatur. quæ de eo cum sciscitatus fuero, responderunt nequaquam talem Mercurij cultum fuisse. Existimabat quippe vir candidi ingenij, Mercurij statuam lapidibus ab eis cultoribus impeti: sed hoc de aggesto lapidum cumulo in Mercurij Vialis honorem intelligendum, quod declarat Hesychius his verbis in voce Ερμῆος λίθος τοῦ σωφῶς ἡ δὲ λέξις Ερμῆος τοῦ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ζῶοντος, ἐστὶ τὸ μὲν τὸ οὐδ', ἐν ὁδοῖς παρ'. Vnde recte Petavius noster vir politissimi iudicij, ad Themistij oration. 23. pro ἰπιδιὸν Ερμῆν, legit τὸν ἐν ὁδοῖς. Ex ijs lapidibus aggestis tumuli in altum plerumque culmen erigebantur, unde Liuius li. 26. *Mercurium Teutates tumulus in Hispania*. Hunc Teutatem Galli sub nomine Mercurij coluerunt:

Et quibus immittu placatur sanguine divo Teutates.

Lazarus.

APODOSIS.

Lapides ab unoquoque prætereunte in acervum Mercurij coniecti ad viam demonstrandam, significant in societatis humanæ mutuum adiumentum suum quemque symbolum afferre oportere: eamque artium inventarum nova subinde accessione locupletari,

LII

LII. METHE PAUSIAE.

Ebrietas comes impudicitia.

PAUSIAS pictor celeberrimus in tholo Aesculapij Μῆθε ἱεῖ
Cupidinem pinxit Citharœdum, & Methen, seu ἑκλίνῃς
ebrietatem, quæ ex vitrea phiala bibebat, ita ut per φιάλης πί-
cuis perspicuitate muliebri os ostenderet. Pausan. vssæ,
in Corinth. p. 69.

APODOSIS.

Ebrietas sæpè impuri amoris comes, οἷον καὶ Ἀ-
φροδίτης γάλα, vinū enim lac Veneris dicitur, cuius,
ut ait Clemens Alexand. Pædag. lib. II. ca. I. ἀναδυ-
μίας, ἡ δολωδισίπα οὖσα ἐπινοτᾷ τῇ ψυχῇ: Vapor tur-
bulentus mentem obnubilat, & plerumq; cecitate con-
fundit. Prouerb. 20. Luxuriosa res vinum, & tumultu-
osa ebrietas: omnis qui cum his miscetur non erit sa-
piens. Hieron. in c. 5. ad Galatas. Semp̃or ebrietati
iuncta luxuria est.

LIII. MINERVA ANEMOTIS.

Auxilium ab aleo.

FVIT apud Messenios Anemotidis Mineræ si-
grum, quod Diomedes ob sedatam ventorum ra-
biem qui intempestiuis flatibus regionem vastabant,
consecrauit. Pausan. in Messen.

APODOSIS.

Rectè παρρησιακῶν schemate dicitur in egregiam
fœminam quæ tempestates aliquas malorum seda-
rit, & turbulentis calamitatibus auram lucis salu-
tarem attulerit. Talis beata Virgo extitit, quæ cum
antea fœdi miseriarum turbines totam panē terram
lacerassent, prima serenitatem mundo attulit, & ad-
uersis ventorum flatibus dissipatis, Zephyrorum le-
uitatem Christi auspicijs emisit in terras: vnde re-

Beata
Virgo.

Et

Œ appellari potest. *Miseris fidus implorabile nausis.*

LV. MINERVA PHIDIAE.

Homo ad Dei imaginem creatus.

PHIDIAS ille præstanti vir ingenio, simulachrum Minervæ, velut omnium operum caput in ipsa Atheniensium arce singulari industria a se expositū collocaret, in Deæ clypeo suam impressit imaginem tanto artificio, ut nemo delere posset, aut diuellere, qui totam statuam non immineueret. Arist. in veteri codice *πρὶ τῆς Δαυμασίων.*

APODOSIS.

Deus rerum omnium creator, & opifex non cælo, aut terris, non equis, aut ulli animantium, sed homini, ut omnium operum capiti, & ornamento, suam impressit imaginem: ita penitus inhaerentem, ut nemo possit delere qui sibi vim non afferat, & funditus perniciem molitur Theodorus in Epitome, *ὁ πρὸς τῶν γραφῶν ἡλίου χυδία Χρυσὸ τὸ ὕψος, τὸ δὲ ἅ τὸ πνεῦμα ὡς ἰκόνα.*

LVI. MINERVA SALTANA.

H' ἐν σάμ Αἰνῶ.

Sapientia Cælestis.

SALTANA Minervæ, siue Iſidis fanum erat, in quo hæc inscriptio: *ΕΓΩ ΕΙΜΙ ΠΑΝ ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ, ΚΑΙ ΟΝ, ΚΑΙ ΕΣΟΜΕΝΟΝ, ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΜΟΝ ΠΕΠΛΟΝ ΟΥΔΕΙΣ ΤΩΝ ΘΝΗΤΩΝ ΑΠΕΚΑΛΥΨΕΝ.* Plutar. in Iſid. & Osirid. *Ego sum omne quod fuit, est, & erit & meū populum adhuc nullus mortalium evoluit:* addit supra Plu-

Plutarchum Proclus: *Ὁν ἔτικον ἡγετὸν Ἥλιος ἱγνίτο.*
 Quem peperit fructum. Sol est.

APODOSIS.

Cadunt omnia in Deum, quem σοφίαν κοσμοποιη-
 τίδα Synes. nominat : pars tamen vltima de quali-
 bet obscura scientia dici potest : vt de Theologia,
 cuius nullus adhuc velum plenè retexerit : tanta est
 in rerum diuinarum cognitione difficultas. Sarranæ
 porro Mineræ meminit Plato de Republica. *σάρις*
μείγιστη πόλις ἐν τῷ Αἰγυπτίῳ οἱ τῆς πόλεως ἥτις ἀρχηγὸς
ἔστιν, Αἰγυπτίσι μὲν τέτομα Νκίθ. ἑλλινισὶ δὲ, ὡς ἐκκίνων
λόγος, Αἰθναῖ.

LVII. MOMVS.

Cretici censores.

PRoducta est Venus in Deorum concilium omni-
 bus Veneribus affluens, etiam comptis, & tortis
 concinnis, madentibusque comarum fimbrijs, & o-
 mnino muliebri ornata. Placuit coelestibus di-
 uina species, & omnium oculos inflexit admiratio-
 ne suspensos. Aderat tum Momus Deus amentissi-
 mæ dicacitatis : rogatus quid de Venere sentiret,
 Sandalium, inquit, habet nimis stridulum, & argu-
 tum. *Vide Budæ Philologum.*

APODOSIS.

Critici sæpè, & correctores opera cedro digna,
 quæ omnes admirantur, soli reprehendunt, & cum
 eloquentiæ decora exilis pectoris angustijs capere
 non possint, minutias quasdam, vt calceoli strepi-
 tum exagitant, voces nonnullas vellicantes. Itaque
 rectè ab Antiphane vocantur, *εὐφώνων λατρίοι δάκναι*
κόρις, Eloquentium clandestinè inordentes cimi-
 ces.

LVIII. MOMI TAVRVS.

Potentia moderata.

Momus ut reprehensionis aculeos in omnes deos mordacius exerebat, Tauri artificem Deum carpebat, quod cornua non sufflisset oculis: quo illorum vis immoderata his veluti ducibus regere.

Lucianus
in Nigrino.

III.

APODOSIS.

Ex eo oculus vigil Tauri cornu insidens, symbolum erit ferocis potentie rationis beneficio restrictæ, ne quocumque tempestas rapuerit, erumpat. Alioqui summa potentia lumine prudentie, & moderationis destituta, in quas perniciēs non est eruptura?

Papinius.

--- Nec qua inbet alta potestas
Ire, sed armatas multum sibi demere vires.

LIX. MORPHO, Η ΜΟΡΦΩ.

Coniugalis amoris firmitas.

Paus. in
Laced.

Cognomen est Veneris apud Lacedæm. cuius effigies vincta erat compedibus.

APODOSIS.

Idem interpretatur de firmitate, & constantia amoris coniugalis. Alij censent hoc vinculo notatas fuisse Laconum uxores *πειδωμένους*, vagas, & sequutuleias, quibus opus esset compedibus. Plutarchus refert apud suos Bœotios concremari pro foribus axem vehiculi quo sponsa in domum viri deucta est: quo symbolo ostendunt, liminis custodiam religiose commendari mulieribus. Καὶ γὰρ πρὸς ἡμῖν ἐν Βοιωτίᾳ ἡγεῖσθαι πρὸς τῆς θύρας τὸν ἄξονα τῆς ἀμάξης, ἡμφοῖοντες, ὅτι τῆς νύμφης ἡμφοῖον ὡς ἀντιμῆκον τὸ ἀπέναντον.

Bœoticorū
ritum.

Roman. qu.
19.

LX.

LX. LEX, MORS.

MVLIER dentes habens nihilo feris placidiores, & ad uncas manuum ungues: ὀδόντας ἔχει - Pausan. in
 σα δὲ ἄνθρωποις ἀκρίβει, οἱ κατ' ἑξῆς χερῶν εἰσιν Eliac. lib.
 ἐπισημαίνουσιν οἱ ὀνόματι.

APODOSIS.

Mortis rapacitas ea significabatur lcone, quæ in
 vniuersum genus hominum ungues exerit, nec se
 quisquam ab eius legibus vindicare potest:

Eripere vitæ nemo non homini potest,

As nemo mortem.

Seneca in
 Theb.

LXI. MVLIER FORMOSA ALTE-
RAM FOEDAM TRAHENS.

Iustitia.

FORMOSA mulier (apud Pausan. in Eliacis lib.
 1.) alteram fœda facie, oborto collo, trahens si-
 nistra, dextera fuste cædens, Iustitiam significat, quæ
 iniuriam malè multat.

APODOSIS.

Videtur pictor respexisse illud Orphei in hymno
 Iustitiæ.

Καὶ δὲ θεὰ κούρην ἀνὰ πρὸς θεῶν σὺν αἰῶσι.
Audi Dea malissam mortalium si anges iustæ.

Orpheum de
 Iustitia.

LXII. MISERICORDIAE ARA INTER
GLADIATORVM SPECTACVLA.

Simulatio virtutis.

ATHENIENSIS, vt urbanis moribus compo-
 siti, & ad omnem lenitatem propensi, Misericor-
 diæ aram in sua ciuitate collocarunt: Mox virtus ce-
 terarum gentium deprauati, gladiatorios ludos, hoc
 est, fœdissimam mortalium lantemam, quæ tot mil-
 libus capitum singulis annis Europæ stetit, in suam
 urbem

urbem introduxerunt. At vero, antequam huius crudelitatis usum admitterent, fertur Demonax dixisse, Quæso Athenienses, si gladiatores Athenas inducere decreuistis, saltem aram intercordiæ diruite.

Plutarch.

APODOSIS.

Eo sunt ingenie præditi mortales, ut inter sanctissimas libidines, i. e. ceterarum imaginis, inter insanos conuiuiorum furores, eximia ceterorum sine vlllo usu vanissime ostendent. πολλοὶ μὲν γὰρ ἀνικοφέροι, παῦροι δὲ τὴν βίαν.

Plato.

LXIII. MVSARVM ARA ET SOMNI.

Somnus utilis studiosis

TRORZENI (oppidum est Peloponnesi) cella fuit Musarum, quæ Ardalus Vulcani filius eecrat. Nec longe ara, in quas Musis simul, & somno sacra faciebant, Musis decorum cunctum amicum Somnum arbitrati.

*Paus. in
Corinth.*

APODOSIS.

Modico somno studiosis opus est, ut defessum continua agitat. one animi nouis viribus recreent.

*Orpheus de
somno.*

Ανσιμίζεμιν λόπων ἡδῶν ἔχων ἀνάπαυσιν,
καὶ πάσης λύπης ἱτρὸν ἡδονῶν.

*Seneca in
Hercule fu-
rente.*

Τὴν οὖν δαίμονα somni malorum,
Requies animi, pars humana
Melior vira.

Atque inde mos fluxit, ut cubitum discedentes Mercutio libarent, victimarumque linguas immolarent. Vide Apollon. Schol. in hunc locum.

*Aliud Sym-
bolum.*

— Τὴν ἐν τῇ γλῶσσῃ κενὴν
Αἰδομένην, ὅππῃ δὲ δὲ κενὴν ἐμναίνον.

LXIV. NEMESIS MARATHONIA.

Ἡ ὡ Μαράθῳ Νέμεισις.

Superbia punita.

NON longè à Marathone, vbi Persæ ab Atheniensibus intig. i. cl. de deleri sunt, templum erat, & signum Rhamnusiæ deæ, quod Ph. dias ex ipsis marmoribus fecerat, quæ Persæ Atheniensium copias fastidientes aduexerant, vt sibi trophæa statuerent, is τροπαῖς ποιεῖν. *Pausan. in Atticis p. 32. initio.* Nemesis porò simulachrum coronam habebat, ceruis & victoriolis insignitam: λευα ἀλάδον μιλίας, *Vide An-
mian. Mar-
cell. lib. 14.
sub finem.* fraxini ramum: dextra phialam tēnens.

APODOSIS.

Persæ Thracones sunt, & superbi, qui præter incertum & expectationem celeri turbine feruntur. Nemesis signum, vltionis diuinæ monumentum: Athenienses victores populos significant: Corona, Nemesis potentiam: Cerui, velocitatem in vltiscendo: victoriolæ, fortitudinem: fraxinus, celsitatem: phiala, effusionem sanguinis. De hac autem Nemese extat Ausonij epigram. quod è Græco Anthologiæ transtulit:

*Me lapidem quondam Persæ aduexere, trophæum**Vt fierem bello, nunc ego sum Nemesis**At sicut Græci Victoribus asto trophæum,**Punio sic Persas vaniloquos Nemesis.**Αμφοτέρους ἴσχει, καὶ Ἑλλήνας τροπαίων**Νέμεις, καὶ πέρας τῷ πολέμῳ Νέμεισις.**Memoremq; time Rhamnusiidæ iram.**Ausonius
de Nemese.*

LXV. NICE ATHENIENSIVM

INVOLVCRI.

Ἡ ἀήλικος Νίκη.

*Victoria immobilis.***A**THENIS simulachrum fuit Victoriæ sine alis,

ut ea immobilem apud eos sui domicilij sedem constituisse crederetur. Similiter apud Lacedæmonios signum fuit Martis Ενναλίς, in compedibus.

APODOSIS.

In constantem igitur victoriam conueniet, Νίκη ἀπείρος. In id argumentum disertè ludit Pompeius Poëta, cum Romæ alæ in statua Victoriz tactæ de cælo conflagrassent *Anthol. 4. τίς νίκης ἀκαλμα κίχης.*

Ρώμην πικροβόλον τὸν κλῆος οὐ πέτ' ὀλέσσει.

Νίκη γὰρ οὐ φεύγειν ἀπείρος ἐδύνναται.

LXVI. OROMAZÆ OVVM.

Bonum syncerum.

Plutarch.

*Isid. & Osi-
rid.*

MAGORVM fabula est de ouo Oromazæ, in quo²⁴ Deos, eo'que bonos & propitios incluserat: quod cum totidem dii ab Arimano pessimo genio conditi perforassent, bona sunt malis admixta.

APODOSIS.

Ouum Oromazæ synceram partem aurei generis demonstrat, quæ sua sponte æquo bonoque addita, nullum habuit cum prauitate commercium: At postquam flagitiorem lues intrepit in terras, ita penitus adhæsit omnibus, ut vix vilum bonum omni ex parte syncerum liceat inuenire, in quo non sit quidvis præmixtum, de qua *Synes. in Hymnis*:

Syncera bonorum pars nulli concessa viro.

Satin' parua res est voluptatum in vita

Atque in aetate agenda.

Pra quam quod molesta est, ita quoque comparatum

Est in aetate hominum

Ita Dis placitum, voluptati ut maior comes consequatur:

Quin incommode plus malique, illico adsit, boni si obtingit quid.

Plautus in Amphitruone.

Sunt bona, sunt quadam mediocritia, sunt mala plura.

Qua leges: hic aliter non fit Auita liber.

LXVII. OSIRIDIS CVLTORES.

Beneficentia, & Charitas.

OSIRIDIS cultores maximè cauent, ne arborem Plutarch.
hortensem perdant, aut fontem obturent. in Isid. &

APODOSIS.

Osirid.

Dei Optimi Max. cultui addictos cauere vehementer oportet, non modo ne teneris plantis noceant: sed ne iisdem benignitatis riuulos claudant, Vespasiani illud dictum aureum sequuti: *Απότρε ως ἐν Νίλῳ*. haurite, inquit Aegyptij, haurite ex me tanquam ex vestro Nilo.

LXVIII. OSIRIS EFEIGIES.

Regum vigilantia, & posentia.

ÆGYPTII Osirim Regem, & dominum suum, Plutarch.
oculi sceptrive effigie expriment. in Isid. &

APODOSIS.

Osirid.

Regum vigilantia, & moderatio significatur: oculi vident, sceptro regunt, quæ præuiderunt: & cum veluti Dei ἑξ ἀνδρώπων, quod ait Plato, popularibus recta prospicere debent, vt omnium somnos sua vigilantia tueantur. Rex vigila.

*Tu ciuem patremq; geras, tu consule cunctis,
Nec tibi: nec tuate moueant, sed publica vota.*

Theodosius
ad Honorium
apud Claudianum.

LXIX. OSIRIDIS IMAGO.

Vir bonus.

OSIRIDIS boni Dei Imago apud Aegyptios erat accipiter. Nam & acie oculorum, & volatus posset celeritate, idemque alimentum citò digerit, & mortuorum oculis inhumatis terram ingerit superuolans: & cum ad Nilum bibiturus venit, pennam rectam figit, quam deinde inclinat, significans se Plutar in
Isid. & Osir.
Crocodylum euisse: quod si abruptat, manet tamen recta penna, sicut easi statuerat.

G 5 Apo.

APODOSIS.

Acies oculorum, perspicacitas est bonorum cele-
ritas alarum, prompta mens: iniectio terræ non ortus,
Misericordia: penna recta, monumentum sui quod
perstetis ad seculum & æternam memoriam relin-
quit. Τὸν βίον τ' ἀρετῆς μνημεῖον σφραγίσαν.

LXX. PAUPERTATIS ET INDV-
STRIÆ ARA COMMVNIS.

Paupertatis comes industria.

*Phil. stra-
sus lib. 9.
cap. 1.*

APUD Gaditanos penias καὶ τίχνας βωμὸν fue-
runt.

APODOSIS.

*Apuleius de
paupertate.
Seneca.
M. Man-
lius.*

Paupertas artibus omnes excitat, & ut ait Luc. Apu-
leius, Prisca apud seculum omnium ciuitatum conditrix,
omnium artium temperatrix Senec. ep. 15. Nova ar-
ticipia fames docuit. Quod discent quoque persequu-
tus est Marcus Manilius Astronomicon l. 1. Cum e-
nim (inquit) abundarent homines,

Funis quique satis se nosse putabat.

Sed cum longa dies acuit mortalia corda,

Et labor ingensum miseris dedit: Et sua quomodo

Aduigulare sibi iussit fortuna premendo,

Seductis uariis certarunt rectora curas,

Et quacumque sagax tentando repperit usus

In commune bonum communem lata dedere

*Labor dat
ingenium.*

LXXI. PLVTVS IN IRENES
GREMIO.

Pax omnium bonorum mater.

CHRISODORVS in Pace gremio Plutum pue-
rum effluxit

*Pausan. in
Bœot pag.
294.
Bacchylid.*

APODOSIS.

Ex pace efflorescit opulencia.

Τί-τα δὲ διατοῖσιν εἰρήνη μεγάλη

πλεον, ἢ μυληώσων ἀνθρώπων ἀνέστα:

ἰαῖα-

Απαλίων τ' ἐπὶ βωμῶν Νίοισι ἄλιστα βοῶν
 Παυθᾶ φλογὶ μῆρις, τῶν εὐτρίχων μύλων,
 Γυμνασίων πενίσι αὐλῶν τε καὶ κώμων μέλῃ.
 Εὐ δὲ σιδαροτόμοισιν πόρπαισιν αἰδῶν ἀραγνῶν
 Ἴσοι πίλονται. Ἰχθυῖα τε λογχωτά,
 Ξίφιά τ' ἀμφακία ἱερῶς δάμναται. Χαλκίων
 Οὐλὴν σκαπίγγων κτύπος, ὅδ' οὐλάται μελίφρων

ὕπνος,

Ἀπὸ βλιφάρων ἄμης ὅς Νάπη κίαρ,
 Συμποσίων δὲ ἱερὰ τῶν βριδόντ' ἀγκαί,
 Τιαντικοὶ θ' ὕμνοι φλέγονται.

Parit mortalibus autem pax magna

Diuitias, & melleorum carminum flores.

Affabrefactisq; super aru dyis utuntur bonum

Fulua flamma femora, villosarumq; ontium

Iuuenibus gymnasia, tibia, & comestationes cura

sunt,

At in ferro reuinctis clypei nigrarum aranearum

Tela fiunt, hastasq; cuspidibus munitas.

Et gladios ancipites arugo conficit, anearum

Non amplius tubarum clangor, neq; surripitur mel-

leus somnus

A palpebris nostrum qui fouet cor.

Conuiuijs autem amabilibus pleni sunt vici,

Et puellares hymni calant.

LXXII. PRAXIDICAE.

Vitis.

EST apud H. liartios sub dio dearum xdes, quas
 vocant πρᾶξιδικας (vindices) ad quorum aram
 iusiurandum concipiunt indigenæ. Praxidicen verò
 Deam quandam appellabant gentes (ut Hesychius
 tradit) quæ non modo ips quæ d. cantur, sed & quæ a-
 guntur finem imponat. δαίμονα πρᾶξιν πῶς ὁσπρ
 τίλος ἐπὶ τῷ θεῷ αὐτοῖς τελεγομένοισι καὶ πρᾶξιθεωτοῖς.

*Pasanius
 in Boeoticis
 pag. 307.*

APODOSIS.

Vindici oculo Dei patent omnia.

G 4

ΟΜΜΑ

Ομπε διὸς κερδὶς πάντα τὰ γινόμενα. Suidas
Praxidicae Dea totum caput co. stitui totum me-
moria, quod voluit Hesychius, cum dixit, δ.ὲ τὰ ἀ-
γάλλαζε κεφαλὰς γενιῶς; ἢ τὰ δαύμαζε, quasi tota
caput esset, & oculus, ad apprehendenda mortalium
flagitia.

LXXIII. ANTIOCHI NUMMVS.

Sapientia fortissima rerum.

*Ex antiquo
num.*

IN Antiochi nummo sculptus erat humi procum-
bens Leo, eumque superuolans noctua.

APODOSIS,

Epist. 39.

Vires cedunt Sapientia, & rectè sapiens à Seneca
cum exercitu fortissimo comparatur. Etenim ad om-
nem incursum munius & intentus, non si pauper-
tas non si iustus non si nominia non si dolor impetum
faciat, pedem refert inerratus: & contra illa ibit, &
inter illa.

LXXIV. SATVRNI SACRIFICIVM,

Bacchanalia, & Chorea.

*Plus de su-
persuasione.*

CARTHAGINENSES Saturno filios immola-
bant, & qui nudo habebant, a pauperibus mise-
rabiles victimas emere cogebantur. Astabat autè in
ipto sacrificio mater rigida, & ab'q; gemitu: si enim
ingemisset: ita iram faciebat, & honoris, & filij. In-
terim ante statuam omnia tibiarum cantu, & tympa-
norū pulsu perfonabant, ne quis clamor exaudiretur.

APODOSIS.

*Apollonius
Bacchana-
lia e. arguit*

Dæmon animas inter cantandum, & saltandum
deuorat. In præclaris illis Bacchanalibus, quæ Chri-
stiani magno nostræ religionis rubore è paganis e-
ruunt ceremonijs. iuuat de iisdem Apollonium Eth-
nium hominem, & magnum audire, qui sic Athe-
nensium Bacchanalia perstringit: ὁμᾶς δὲ ἀβρότι-
ποι τῶν Ζεφύρου γυναικῶν ἐπ' αὐτὰς τελλοῦσιν, οἱ γὰρ πο-
τι,

Τῆς, οἶντοι ἡ ἰσχυρὸν οἱ παλαιὸν ὠμνυσαν ἀγρὰυλῆς
 φοιτῆταις ὑπὲρ τῆ πατρίδος ἀποδανῶν, καὶ ὅπλα σῆ-
 σιν. νῦν δὲ ἴσως ὁμῶνται ὑπὲρ τῆ πατρίδος βακχιύσιν,
 καὶ θυῖον λήψιν. Vos autem molliores estis quàm
 Xerxis foeminae, eosdem gentis ornatus senes, pari-
 ter ac iuvenes, quos Persarum impuberes gestare so-
 lent. Quondam tamen in agro pugnaturi iurastis pro
 patria potius esse morituros, & arma laturos, nunc
 autem ut puto iuratis pro patria vos bacchaturus, &
 thyrsus sumpturos.

LXXV. SERAPIS TRICEPS.

Rex bonus.

SERAPIDIS idolum, ut ex antiquis numismatis *Macrob.*
 constat, triceps erat, in medio Leonis caput vastū *Satur. lib. 1.*
 admodum, dextera parte canis applaudenti, blan- *cap. 20.*
 diennique, laeva lupi, supernè calathus insidet, quæ
 species vniuersa anguis habitu complexa est.

APODOSIS.

Ad solem referunt mythologi: sed exiliter Leonis
 capite monstratur præsens tempus, inquit Macro-
 bius, quia conditio eius inter præteritum, futurum-
 que actu præsentis valida, seruenque est: sed & præ-
 teritum tempus lupi capite signatur; quod memoria
 rerum transactarum rapitur, & aufertur. Item canis
 blandientis effigies futuri temporis designat euen-
 tum: de quo nobis spes licet incerta blanditur. Ver-
 tex insignitus calathò & alutudinem sideris mon-
 strat, & potentiam capacitatis ostentat. An porus
 tria illa capita conditiones ostendant Principis? Leo *Lycophron.*
 regiam dominationem, Lupus, qui Marti dicatus est, *de Marte.*
 vnde ἐπὶ λῆτις λύκος, Mars nominatur à Lycophrone,
 bellandi peritiam. Canis fidelem popularium custo-
 diam.

LXXVI. SIRENES SPOLIATAE

Littera humaniores sacris deseruiunt.

*Pausan. in
Bæot pag.
111.*

MUSA B victis Sirenibus, ex earundem pennis alarum cuiusvis coronas sibi texuerunt.

A P O D O S I S.

*Pulchritu-
do anima
fibula.*

Litteræ sacrae ex humanioribus spolia capiunt, & ipsæ per unumque venustantur. Nam, ut ait D. Basilus in oratione de utilitate ex Græcorum scriptis percipienda, τοῖς ἱστοῖς ῥητορικῶν ἀνδρῶν ἡ πρῶται. Adollescentes his manuctuoribus literis iniciati, reliquis studiis vegetum quendam florem inueniunt, & pulchritudinem, quæ in ὁρῶν ἐστιν in Diogene fibulam animæ. πρῶται δὲ ψυχῆς nominat. Verum quo temperamento huiusmodi pigritandum, ostendo fufius in libris de triplici eloquentia.

LXXVII. SVADA ET VIOLENTIA THEMISTOCLIS.

Seueritas mixta iuauitati.

*Plut. The-
mist.*

THEMISTOCLEM ferunt, cum legatus ad Andronem venisset, pro concione dixisse, se duobus potentissimis Numinibus comitatum, ad urbem accessisse, Suada & Violentia.

A P O D O S I S.

*Frontonis
dictum de
Nerua.*

Seueritatem cum mansuetudine ita temperare oportet, v. qui naturæ benignitatem contempnunt, sentiant aculeos authoritatis. Fronto senator considerabat hanc rem in Nerua Imperatore cum diceret Κενὸν ἄλλο ἔστιν αὐτοκρατορὰ ἔχειν, ἐφ' ᾧ μὴ δὲ μὲν ἔστιν ὡς αὐτῶν, χεῖρον δ' ἐφ' ᾧ ὅτι πάντες πάντα Μητὴν εἶναι τὸν ἰμπεράτορα habere sub quo nihil cuiquam liceat. Detrius vero, cum habere sub quo omnia omnibus liceant.

LXXVIII.

LXXVIII. TROPHONII
ORACVLVM.*Literarum studia.*

TROPHONII oraculum aditurus, primum manebat in adicula bono genio & bonæ fortunæ sacra, in qua expiatur, & calicis aquis abstinens, Hecurna fluuiio lotus, victimarum, quas immolabat, carnibus victabat. Ad summum admitti à Deo putabatur ad consulendum, cum ariete litatum esset. deducebatur tunc à sacrificulis consultò noctu, ad Hercyniam fluvium: ibi oleo perungebatur, & à pueris tredecim a morum abstergebatur, quos Hermas nuncupabat. Bibendum deinceps erat ex fontibus obliuionis & memoriæ, ut præterita obliuisceretur, attentus maxime ad præsentia. Mox in ea toga amictus, per scalas pedibus anterioribus in antrum descendebat, melleas placentas gestans. Ibiq; modo visu, meo auditu tantum futurum cognitionem accipiebat. Reuertimur eodem modo, quo descendebat, & adhuc artonirum sacrifici in memoriæ solio collocabant, ut vita vel audita exponeret. Hæc *Panjanus in Boetio pag. 331.* qui se adiu. sc. antrum & consuluisse testatur.

APODOSIS.

Antrum Trophonij, Philosophia: Expiatio, purgatio mentis: lotio, purificatio: sacrificia, preces: fons obliuionis, prauæ consuetudines dediscendæ: memoria, bonæ retinendæ: linea toga, innocentia: melleæ placentæ, lenitas morum: in gressus pedibus anterioribus, difficultas: auditus, opinio: visus, scientia.

LXXIX. TYPHONIS IMAGO.

Improbatus.

TYPHONIS imago apud Aegyptios per fluuialem equum, cui accipiter inuisebat, depingebatur.

APODOSIS.

*Plutar. in
Isid. & Osi-
rid.*

Typhon improbos significat, immanitatem hippopotamus, accipiter rapacitatem, ex his totus confectus est. *ἰμπερόβιος ἐν ἱερίῳ, ὃς οὐκ ἔχει γινεῖται πλὴν φύσιν, ἐξ ὅλων ἀνθρώπων πιν; ἀλλὰ παρὰ τοὺς ἀπὸν πηγὰς, γυνῆς, καὶ ἐπὶ τὸν ἄλλοις ἀνθρώποις. Τὸς αὖτε ἀφ' οὗ πνευνομένης ὅσα γαστρίῳι, καὶ ἀλλὰ ἐκ αὐτῆς τὸ κατὰ τὴν φύσιν.* Hæc Synesius de Typh. lib. de providentia.

LXXX. VENVS AVERVNCA.

*Ἀφροδίτη ἢ Ἀποτροπαία.**Adulteri detestatio.*

*Pausan. in
Theb.*

HARMONIA Thebis cum Venere Vrania, & Pandemo Apostrophiam dedicauit, ad auertendos illegitimos concubitus, quibus omnis creatur perniciēs.

APODOSIS.

*Antisthe-
nes contra
Vanitatem.*

Apostrophiam Venerem colunt, qui exleges copulas detestantur. Bene exclamat Antisthenes apud Theodoretum oratione tertia, *Ἀφροδίτην κατὰ τοῦ νόμου ἐξέδοται, ὅτι πολλὰς, ἡμῶν καλὰς, καὶ ἀγαθὰς γυναικὰς διέφθορεν. Venerem ego sagittis confoderem si deprehenderem quando ex nostris permultas honestas. Et morum bonitate insignes foeminas corrumpit. Idem Amorem appellabat κατὰ τὴν φύσιν, cui cum subditi sunt mulieri mortales, scdum morbum in Deos transcribunt.*

LXXXI.

LXXXI. VENVS CALVA.

Salus charior forma.

VENVS Calua à Populo Romano culta est tali
euentu : vrbs est à Gallis occupata obsessi in Ca-
pitolio Romani, cum ex mulierum capillis tormenta
fecissent, ædem Veneris Caluæ consecraverunt.

APODOSIS.

*Laß. lib. 1.**c. 20. Vn-**ges. lib. 4.*

Icon Veneris Caluæ monebat salutem pulchritu-
dini anteponendam. Cæterum alij non impenso
Reip. saluti capillos, sed eb pruriginem abratos vo-
lunt. Quia in sententia est Gorgius Codinus Con-
stantinopol. historix auctor Græcus, ubi apit de si-
mulachro Veneris pectinem ferente. Ἡ Ἀφροδίτης,
inquir, ὁ ἀγαλλμα, κτίνα φέρει. ἰπαδὸν ἐνέβη ποτὶ τὰς
ῥῆς Ῥωμαίων γυναῖξιν κνήφην λοισμῶδι γινέσθαι, καὶ ξυρε-
μίῳι πασῶν γυγόνασιν αὐτὰς οἱ κτίνας ἄχρητοι.

*Venus cum
pectine.*

LXXXII. H EN KNIAΩ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Vana gloria.

SMVLACHRVN celebratur Cnidia Veneris, cu-
ius amore caprus stultissimus adolescens, istud pro *Philost. in*
germana Venere habuit, vmbra pro corpore con- *vita Apol-*
secratus. *lonij.*

APODOSIS.

Simulachrum gloriæ multi amplectuntur soli-
dam gloriam rati, πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσως τὸ μίλλοντες
ἐν δόξῃ: inquit Philo. Multi totum iter ignorant ve-
ra gloriæ, fascibus enim & purpura gloriari vanus er-
ror hominis, & inanis cultus dignitatē, fulgere pur-
pura mentis sordescere.

*Minutius**Felix in**Ostia.*

LXXXIII.

LXXXIII. VENVS CORINTHIORVM.

Luxuria.

APud Corinthios Venus erat ex auro & chore
 tenuissime elaborata, altera manu papauer, altera
 malum gestans: cui femora animalium is sacrificiis
 adhibebant iuniperi quidem lignis, quibus & pædero-
 tis folia addebantur.

APODOSIS.

Venus aurea libido est blanda & ecce: malum, il-
 lecebra luxuriæ: papauer, sopor & veteris mentis:
 femora animalium, impura corpora: flamma, in-
 cendia hominum: pædotos, orbi & amoris fascina-
 tiones. felix qui eius illecebris abstinet, nec cogitur
 cum Circes porcis exclamare:

Accipimus sacra data pocula dextra

Ovidius
 Met. 15.

Quæ simul arenis sistentes hausimus ære,
 Et tetigit virga summos Dea dira capillos,
 Et pudet, & refram, fæsis horrescere capis.
 Nec iam posse queri, pro verbus edere vancum
 Murrur, & in terram toto procumbere vultu.

LXXXIV. VENVS NIGELLA,

Αφροίτη ή Μελανίς.

Amor pudore & verecundia plenus.

Pausan. in
 Arcad.

MANTINEAE simulachrum fuit Veneris Ni-
 gellæ.

APODOSIS.

Significat Veneris amoris consuetudinem, ut rem
 pudoris plenam, nocte & tenebris lubenter circum-
 vallari:

Euripides.

Κλειμένη παρ' ή νύξ τ' αλυσίνας τὸ φῶς.

LXXXV. VENVS PHIDIAE.

Mulier casta.

VENVS Phidiae Vrania apud Eleos ex auro & e
hoc est fura. Ite o pedes nudos premibat. *Pausan. in Eliacu lib.*
τῶ Λυσιγῶ ποδὶ ἐπὶ χιλόνυς βίβηκε. *post. p. 203.*

APODOSIS.

Mulier egregia specie, & hoc estate parietibus pri-
uatis contineri, domi cutam gerere, nec temere foris
vagari debet. hoc enim est pudorem domo por-
tans. sic fatur. τῷ δὲ δαίμονι τὴν ἑλπίδα παρὶ *Plutar. in*
Θηαι. ὅτι δὲ τὸ φρόνιμον ἐν ἡμετέροις χιλόνυς τὰς *Isid. & Ose-*
αῖς παρὰ τοὺς οὐλοῦντας, οἷς δὲ γαμίζεις οἶον *rid.*
ρίαν σιωπὴν πρίπτεσθαι.

LXXXVI. VENVS SCOPAE.

Mulier impudica.

FUIT apud Eleos non longè à Venere Phidiae. Ve- *Pausan. in*
neris πανδήμος, seu vulgiuagæ effigies, capro foe- *Eliacu lib.*
dissimo animali insidens. *cap. 4 Osea.*

APODOSIS.

Mulier vaga & πανδῆμος hac leone significaba-
tur, quæ capri foetorem & turpitudinem fert. D.
Hicor ymnus: Fornicatio & voluptas peruerit in-
sum, & de rationabili homine brutum efficit animal.

LXXXVII. ZABVLVS.

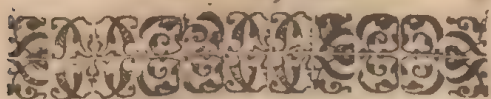
Gloria de peccatis.

ZABVLVS qui primus aleam fertur inuenisse, *Alcatores:*
non modo se insigni statua consecrauit, cum in *vid. quæ a-*
gremento tabula iusto cernebatur: sed sibi quoque libid. et de
sacrificari ab alcatoribus voluit: antequam ludum *Palamene.*
aggrederentur. Et ne quis hoc dictum sine testimo-
nio putet, legat D. Cyprianum libello si. qui an de *D. Cyr. de*
alcatoribus, qui sic ait: Sic ergo se in imagine spectacula alcatoribus.
demot.

demonstrans, alio quodam loco condidit, & in sinu
 suos hanc alea tabulam gestans, ut quasi ipse lusor, &
 adinventor huius malicia appareret. (addit) aliud cri-
 men adinuenit, quo se ab imitatoribus sua colendum.
 & sibi sacrificandum instituit, ita ut quis ille studio
 eius adherere, non ante manum in tabulam eius por-
 rigeret, nisi auctore huius prius sacrificasset.

APODOSIS.

Improbi non modo vitiorum fomites nefaria que-
 runt solertia, sed in ijs inuentis exultant, & trium-
 phant, vel certè rectè torquebitur in aleatores, Za-
 bulo sacrificans.

PARABOLARVM
HISTORICARVM
LIBER TERTIVS.

HOMINIS BONA.

Oc, & altero libro, varias ab historia personarum ductas parabolas complectemur. Atque ut ab ipsa hominis natura ordiatur: certè maximum omnium atque illustrissimum symbolū est, cum sit μήτρων ἀπάντων; & ut loquitur D. Gregorius Nazianzenus, πολυτροπώτατος ἡ τοικιῶτάτης. Nam si secundum naturam illam cœlestem spectetur, quid est aliud, quam ut ait idem Auctor, *Deus terrenus?* θρανίδης χθόνιος, si ex aduersa parte cōsideretur, quid est aliud quam quod ait Aristoteles, Τύχης παίγνιον. μήτ' ὅσως εἰκὼν, καὶ ἰσὺ λάφυρον, φθόνου καὶ συμφορᾶς πλάσιγξ, ἢ δὲ λοιπὸν φλέγμα καὶ χολή; Vnde & latus existit de hoc argumento dicendi campus. Ordinem à duabus iconibus quibus Hominis miseræ vultus coloribus exprimuntur. In vna infans matris uterum repetit: in altera alius in ipso matris utero clausus, gemitus orditur. Non sunt in malis numerandæ miseræ, quæ bonorum patrimonio nominantur, & ut ait Epictetus, homines, οἱ Ὀλυμπιονίκης: constituunt.

I. INFANS MATRIS VTERVM REPETENS.

Vita miseria salutaris.

Plinius.

EST inter exempla, in uterum protinus reuersus infans Sagunti, quo anno ab Hānibale deleta est.

*Hominis
miseria.*

APOD. In uterum credo reuerterentur omnes infantes, si miseras vitæ præuiderent, ὅ βίῃ ἀλλ' ὅς ὅ βίῃ ἀλλὰ ξυμφορὰ. Aurca sunt illa Pliny l 7. c. 30. Incertum, ac fragile nimirum est hoc munus natura, quidquid datur nobis: malignum vero, & breue in ijs etiam quibus largissimè contigit, vniuersum usq; aui tempus intuentibus. Quid, quod a stimulatione nocturna quietu dimidio quisq; spatio vitæ suæ viuit? Pars æqua mortis similis exigitur, aui poena, nisi contingit quies. Nec reputantur infantia anni, qui sensu carent: nec senectia in poenam viuacis, tot periculorū genera, tot morbi, tot metus, tot cura, toties innocata morte, ut nullum frequentius sit votum. Natura verò nō hominibus breuitate vitæ præstitis melius, hebescent senis, membra torquentur, præmoritur visus, auditus, incessus, dentes etiam, ac ciborum instrumenta: & tamen vitæ hoc tempus annumeratur. Ex ijs miserijs salutare moderationis consilium existit, ut discant homines non alta sapere, sed erecto animo omnia perferre incommoda, è quorum tolerantia suam gloria decerpant, γινώσκουσιν ἐν τῷ παθῶν τὸ φιλόσοφον, ὥσπερ φησὶ οἱ σοφιστὰς τοῖς κινδύνοις σομῶμεθα. Hominis Philosophia ex miseriarum tolerantia fit generosior, & ut ferrum infusa frigida, sic periculis acuitur.

*Nazianz.
oral. 23.*

II. INFANS RASCATINVS IN VTERO FLORANS.

Vita miseria.

*Dies Cani-
cul. coll. 4.*

INfans natus in Rascato duobus cornibus monstrosus, cuius ploratus 14. diebus auditus antequam nasceretur.

APO-

APO. Cadit in humanæ vitæ miseriae, & acerbitates significandas, quæ tantæ sunt, vt non immerito homo animal φιλόδακρυ, ἢ φυσικὸν ἑλισσόν dicatur: Hoc voluit Palladas cū dixit:

Δακρυχίων γινόμενν, ἢ δακρύσας ἀποδύσσω,
 Δάκρυσι δ' ἐν πολλοῖς τὸν βίον ἔβρον ὄλον.
 ὦ γίνε· ἀνδρώων πολυδάκρυτον, ἡδίστις, διατρών:
*Sum natus lacrymans, lacrymans moriorq; peregi
 In lacrymis vita tempora longa mea.*

O genus humanum miserum & lacrymabile! Cneus Ma-
 Quapropter edulcare conuenit vitam, Curatue a-
 terbis sensibus gubernare. Sed optimum miseriarū *tus in Mi-
 condimentum est Patientia. mianbis.*

III. HOMINIS COR.

Sapientia.

Cordis effigies hieroglyphicum sapientiæ, & fortitudinis est, vt Varro tradit, hominis anniculi cor duarum drachmarum, quinquagenarij constare drachmis 100. ab eo tempore annis singulis totidem imminuitur drachmis, quot excreuerat: creditumque inde ex defectu humani cordis non ultra centesimum annum posse homines viuere.

APODOSIS:

Cor Sapientiæ sedes, & typus. Vasculum quidem paruum, vt ait Macarius *Homil.* 43. sed in quo recipiantur omnia. ibi Deus, ibi Angeli, ibi vita, & regnum: ibi cœlestes vrbes, ibi thesauri Gratiae. At si prauum fuerit, ibi Dracones, ibi Leones, ibi bestiae venenolæ, ibi asperæ & salebrosæ viæ, ibi præcipitia, ibi thesauri vitiorum. *Hac ille.*

Cor vasculum paruum omnium capax.

IV. COR.

Symbolum vita.

AEGYPTII regionem suam per cor figurabant.

H 2

Αἴγυ.

Αἰγυπὸν δὲ γράφοντες θυμιατήριον καὶ ἰομάχον (ω-
 γραφῶσι καὶ ἐπ' αὐτῷ καρδίαν. Orms li 1. microg'y li 1. 22.
 21. cum corde comparat.

A P. Vtrique principatus, vitæ, & salutis fons,
 copia, & vberitas bonorum ascribebatur. Nonnulli
 rei vitæ arborem in paraciso cor significari putant.
 Philo in allegarij. legis, διδὼ λένουσ. πῶν καρδίαν ξύ-
 λον ἐξ ῥάδ' (ωὺς, ἐπεὶ δὲ αἰτία τῶ (ῦ. ὅστι καὶ πῶν μίσον τὸ
 σάμας χάσκει ἰλαχιν. Invenitur antiqui, dæmone
 ita instigante, cor exectum combustum in cineres-
 que redactum, vino temperatur libi ipsis invicem
 propinasse, quod de iudei narrat Michael Neander
 in *Erotematicis* li: *qua sancta*.

V. COR IN ANCHORALI

F V N E.

Cupidisatum moderatio.

E Xhibeatur cor æstuans anchorali fune reuini-
 ctum, quod significat his verbis Synesius in en-
 comio Calutij, ἀκ' ἀναχου πῶλογου καὶ τήρσον α πῖ-
 σιν, φῶσι, πῶν καρδίαν ὡς πῖρ Οὐαίς πρὸς πῶν ἀναγω-
 γίαν ᾧ γυναικῶν ἀνέκπληκτοῖ ἴμῳ. Va ere igitur o-
 rat onem, & retine, quod aium, cor anchorali fune,
 quemadmodum Ulysses ad pellicium mulierum
 improbitatem impeturbatus remansit. *Versiculi Ho-*
merius. Οἶσος v

Τῶ δὲ μάλ' ἐν πῖσιν κραδίη ἴμῳ τετληῖρα

De Pelicano Vbi Scholi. explicat πῖσιν, & πῶσμα, ἀκυρῶα χοί-
 quod remis- via, ut annotat Leopardus emendat lib. 1 cap 18. &
 zebatur ad luvij lapsum exigitat, ac cæteros qui ad Priam O-
 hunc locumlympiorum referunt.

vide libro

A P. Cor sapientiæ sedes, non fune, sed diuinæ
de ausibus. legis vinculis coercendum: ne, si in intemperantes
 motus effervesceat, tota hominis interioris œcono-
 mia dissipetur.

Medium tenere beati.

VI. HOMINIS MANVS DEO
DICATA.*Operum efficacia.*

L Vsirani veteres abscissam captiuorum manum
dextram diis immolabant. *Strab. lib. 3.*

AP Manus rerum gerendarum artifex, Deo *pag. 106.*
maxime, vel grata vel iniusta esse potest. Grata, si *num. 50.*
honesti: iniusta, si parrare turpia nitatur.

Σὺν Ἀδύτῃ κῆρ, χῆρα κίβη.

Quid enim prodest ignaua opera, philosopha sen-
tentia? Tantum scis, quantum operaris: quod recte
dixit vir sanctus: Manum igitur Deo redde.

Non credo auribus qui aures verbi duntant.

*Accius in
Asiyanact.*

VII. SALIVA HOMINIS IEIUNI
SALVTIFERA.*Ieiunium.*

Serpens ieiuni hominis saliva necatur, vt est apud
Plinium lib. 38. cap. 4.

AP. Veneræ voluptates ardor que libidinis, cibi
& totius abstinentia restringitur *Ieiunys virtutum D. Cypr. de*
sentina siccatur, petulantia marces, concupiscentia la. Ieiunio, &
guent, fugiunt abeunt voluptates extinguuntur arden- tentationi-
zus Aetna incendium, & flammis omni ferox Vulcani bus Christi,
extincta intrinsecus, montes conterminos non adurit.
Ieiunium si discretionem regatur, omnem carnis re-
bellionem edomare, & tyrannidem gulae spoliare, &
exarmare. Ieiunium extraordinarios motus in cippo
claudit, arctat, & appetitus vagos dstringit & ligat.

VIII. AETNAEI FRATRES.

Pietas in parentes.

A Napias, & Amphinomus ex Aetnaei ignis ir-
ruptione cæteris aurum & argentum asportan-
tibus,

*Photius,
Pausan. in
Photicis,
Strab. li. 6.*

tibus, parentes senes extulerunt. Tantæ pietati cessit clementior natura, & voraces flammæ in omnium excidium armatæ, se, ut viam pijs fratribus darent, in duas partes diuiserunt. Quin & locus omnis eorum patlibus peragratus circumquaque instar amœnæ insulæ effloruit, cum omnia, aut flammis obiecta, aut fuligine deturpata tenerentur. In tantæ rei memoriam agrum Hierum Siculi consecrarunt.

A P. Pietatis in parentes typus erit, cum hoc lemmate,

Pietati cedite flamma.

*Plutarch.
in Maandro.*

Ad idem symboli genus pertinet *Lapis pietatis* in Maandro: quem ubi Pij filij inuenere, in templo matris Deorum recondunt, ut in parentes æternam seruent pietatem, ἡ δὲ πᾶσι τοῖς πατρὸς τῶν θεῶν πᾶσι τοῖς οὐρανῶν χάριν ἀποβίβας ἀμαρτάνουσι.

IX. AGASICLIS TRIPVS.

Gloria Deo tribuenda.

Herodo. li. 1.

Agasielles ab Halicarnalleis extorris factus est: quod tripodem, quem ipse ludis obtinuerat, non dedicasset Deo, sed domum retulisset.

A P. Recte factorum omnis gloria à Deo est, & soli Deo tribuenda.

*Horat. Od.
6. lib. 3.*

Dys te minorem quod geris, imperas.

Huc omne principium, huc refer exitum.

Omnibus in rebus geminum est opus omnipotentis,

*S. Prossper.
epigr. 28.*

Totum iustitia est quod gerit, aut Pietas:

Qua simul in terras descendunt lucis ab arce,

Ne cuiquam parti desit virumq; bonum.

X. ALEXANDER LYSSIPPI.

Lamæ apta.

Lysippus Apellem arguit, quod Alexandrum pinxisset fulminantem, quod nec fecerat, nec

Nunquam facturus esset. Ipse verò hastam tenentem *Plutarch.*
finxerat, veram, & Alexandri propriam, cuius gloria *in Isid. &*
nunquam esset intermoritura. *Osirid.*

A. P. Melius laudant, qui proprijs laudibus clarissimos viros afficiunt, quàm qui fingunt alienas: hæ enim vanæ sunt, & breui tempore pereunt. illæ solidæ & immortales.

Τὰ εὖγε, εὖγε, τὰ καὶ φημι, καὶ φημι λίγην.

XI. ALEXANDRI THVS.

Pietas erga Deum liberalis.

Alexandro Magno in pueritia sine parsimonia thura ingerenti aris, pædagogus Leonides dixerat, vt illo modo cum deuicisset thuriferas gentes *Plinius lib.*
supplicaret. At ille Arabia potius thure onustam *12. cap. 14.*
nauium misit, exhortatus, vt largè Deos adoraret.

APODOSIS.

Nunquam tenacem erga summum numen esse oportet.

Hac mihi non vani, nec erat cur fallere vellent,

Narrauere senes. Equidem pendentia vidi

Sersa super ramos. ponent, q; recentia dixi.

Cura Deum. Dij sunt, & qui coluere, coluntur.

XII. ANACHORETÆ PRVDENS

FACTVM.

Ambitio optimorum sacerdotiorum periculosa.

Senex quidam, inquit D. Hieronym. eremicultor, & Spiritu sancto plenus, nepotem suum querentem, vtrum Episc. electus accipere deberet, super disco latis à terra erecto fecit volutari, cumque ille se postremo casum timere dixisset, iussit vt descendere, atque ibidem super latam mollioris soli planitiæ sese agitare: ex multa volutatione sudati ac defesso

Marul. li. 1.
cap. 5.

Apuleius.

surgere, inquit, & iam facere perge, quod tibi tutius putas, itaque edoctus de præminentia periculo iuuenis, electioni renunciauit, iuuenem vita defunctum sen. apparuisse ferunt, & postquam gratias egisset, dixisse: scio quia nunc essem de numero damnatorum, si fuisset de numero episcoporum.

A. P. Periculosa res est ampliorum dignitatum cupiditas. *Fortunam velut tunicam magu concinnam proba, quam longam.*

XIII. ANTIOCHI ΥΓΕΙΑ.

Salus in Cruce.

Vide Calu
li 7. ca. 24.

Antiochum ferunt cognomento Soterem antiquum illum, à quo reuqui Syriæ reges Antiochi mox dicti, cum aduersus Galatas acie decertaturus esset, per nocturnam imaginem videre visum adstitisse sibi Alexandrum, qui mandaret, ut militibus tessera daret, υγια, seu βεβαιον, cuius dicto hieroglyphicum olim iam adinuentum erat: triplex triangulus inter se complicitus, ex quinque partibus lineis sese inuicem in puncto contingentibus. Quo non cunctanter a se facto, pentagrammoque huiusmodi, tum in vexillis, tum in reliquis militaribus indumentis appposito, admirabilem contra hostes victoriam est consequutus,

A. P. Quam magnificentius crucis signum, & quinque Crucifixi vulnera, atque illud Constantini & τῷ υἱῷ. D. Ambros. (sermone 43) Nonne cum adhuc gentili esses, solebas signa perquirere? Quia signa quibus rebus essent prospera, magna inquisitione colligere: iam nunc nolo erres in numero: scito, quia in uno signo Christi omnium rerum est tua prosperitas.

XIV. APELLIS VENUSTAS.

Gratia & lepore efficacia.

Præcipua in arte Apellis venustas fuit, cum eadem

dem ætate maximū pictores essent, quorum opera cū admiraretur, colaudatis omnibus, deesse ijs vnam *Pl. nat. hist. li. 35. ca. 10.*
illam Venerem dicebat, quam Græci Charita vocant, cætera omnia contigisse: sed hac sibi neminem parem.

A. P. Dici non potest quantum addat venustas magnis operibus: quasi fuerint destituta, placere nō possunt, quanquam inorosa diligentia expolita. Pulchritudo plaine lepōte, vt ait Eustatius, δὲ ἰδέσθαι ἀντὶ ἀγκίστρον καὶ χόμην, *Est e, ca sine hamo fluctuans, qua neminem capies.*

Caput aræ (quod aiebat Roscius) est decere.

XV. ARRACHION.

Gloria post fatum.

Arrachionis cadaueri victoriam & coronam iulicum sententia concessit, cum ille in victoria efflasset animam

σιφανὸς δὲ διὰ τῶν Ἀρράχιων ἐπαποδανῶν τῇ νίκῃ καὶ, *Pausan in Arcad. Phi.*
σιφανοὶ αὐτὸν ἐτοσὶ Ἑλλανοδίκης.

A. R. Arrachion viri strenui imago suo sepulsi *lostrat. in Arrachione.*

At mihi quod vino detraxerat inuida turba,

Pisibitum duplici fœnore redact Honos *Prop. li. 3.*

XVI. ASCLEPIADES.

Doctores ἀμύμονες.

Asclepiades Prussensis Medicus prastitit ceteris, relato in funere homine, & seruato. Sed max mē sponsione facta cum fortuna, ne medicus *Plin. li. 7. cap. 37.*
credere iur, si vnquam inualidus villo modo fuisset ipse, & victor in suprema senectā lapsu scalarum exanimatus est.

A. P. Carere oportet vitio, qui alienam vitam reprehendit, vt secundum illud Iuuen. *Loripedem re- Iuuenal.*

H s

aus

Aut derideat, Aethiopæ albus. Celebratur illud Leonis Byzantini, qui cum maledicus arreptis de triuio disterijs vitium oculorum exprobrasset, ipse gibbo deformatus: *humanum, inquit, conuicium in me incidisti, cum ipse Nemesim in dorso portes,*

XVII. ASOPODORI CENSURA.

Vulgus argumentum pessimi.

Asopodorus Philiasius tibiæcine magno plausu laudato in hyposcemo adhuc moratus: Quidnam hoc est? inquit, magnum oportet aliquod malum accidisse, alioqui tam multis non probaretur. Athen. lib. 14. Arbuscula, verò psalteria, *Sibiles canem, aiebat, dum mihi plaudat eques.*

APODOSIS.

Seneca de vita beata ad Gallo. Argumentum pessimi turba est, quæramus quod optime factum sit non quod vltarissimum, & quod nos in possessionem felicitatis æternæ constituat, non quod vulgo veritatis pessimo interpreti probatum sit. Vulgus autem tam chlamydatos, quam coronatos voca.

XVIII. ATHLETA.

Iustorum merita. ex Clem. Alexand.

Christianum militem iustum ex meritis ius habere ad gloriam declarat hæc parabola. Athleta quidam non ignobilis, nec pusilli animi apud veteres, cum longo tempore corpusculum exercuisset ad fortitudinem, petens Olympia cum Pisæi Iouis aspexisset statuam: Εἰ πάντες ἴπῳ ὁ Ζεὺς δούτως μοι τὰ πρὸς τὸν ἄγωνα παρισυντάξῃ, ἀπὸ δὲ φέρων δινγίως ἴθι νικῶν ἐμοί. Si omnia (inquit) ὁ Iupiter mihi recte parata sunt ad certamen, meritò mihi redde victoriam.

A P. Sic, cum Christianus citra reprehensionem, & cum

& cum bonâ conscientîâ, quod ad se attinet, omnia impleuerit, & ad doctrinam, & ad bonorum operum exercitationem, perfectam consequitur salutem.

— *fit laurea iussis*

*Ex pretio quod ierror agit, mansuraq; virtus
Crescit in aduersis, quæ testibus vsa periculis,
Ad meritum discrimen habet.*

*Arat. Dia-
con. lib. 2.
in Asa.*

XIX. AVGVSTVS LVDENS CVM

AQVILIS,

Puer generosus.

AVgusto Cæsari Aquilæ tam familiariter assue- *Suet. in*
uerant, vt panem manu abreptum quam altissi- *August.*
mè deferrent, rursusque ex improviso delapsæ leni- 194.
ter redderent.

APODOSIS.

Ludunt cum aquilis pueri, quia tenera æta-
te blanditias, & nugas fastidiunt, tori in generosis
cogitationibus:

Ante annos curamque gerunt, animumq; virilem.

XX. AVGVSTVS PVER RANIS SI-

LENTIVM IMPONENS.

Calumniatores repressi.

OCtauius infans, vt est apud Suetonium, obstre-
pentes infans clamoribus ranas compescuit; *Sueton. in*
Cum primum (inquit) fari cepisset in auito suburbano
obstreperentes forè ranas silere iussit: atq; ex eo negan- *Augusto*
tur rana ibi coaxe. *cap. 94.*

AP. Rectè cadit in Regum & Principum filios,
qui à prima adolescentia sunt improbis terrori. Hoc
in morte Henrici magni Gallia experta est, cū noster
Augustus Borbonides, quasi clementissimum sidus
astulit, auxæ tranquillitatis serenitatem paterna
sapien-

sapientia inuestitam stabuiuit, & importunas calumniatorum linguas sua autoritate repressit. Memini me hoc argumento olim aliquid iusile in Porticus Loioicæ Iconibus.

Elidit geminos annis surgentibus anguis

Asides maior viribus ipse, iuis

Incepit Augustus ranas, in paraq; stagna,

Rana pauet iussus, stagna repente silent.

Tu quoq; tu senu vibra: ma fulmina lingua,

Tu tu per ranas comprimis ora puer.

Quod fuerat Diui olim commune duobus,

Hoc totum Princeps incipit esse tuum.

XXI. BOCCHYRIS.

Iudicandum ex aquo.

IN hac tabula Bocchytis sedet iudex seuerissimus: cuius capiti circumuoluta aspis superne hominē inumbrat: Eratis rex Aegyptiorum adeo notæ & incorruptæ in d iudicandis iustis æquatis, ut si quē omnibus iustitiæ patribus abloctū significare vel-
lent, Bocchytim quāsi Mithracem & Rhadamantum dicunt: Ad hæc cum esset natura gravis & austerus, fissili aspidem immittere solebat, quæ capiti infidens hominem constantis in iare dicendo seueritatis adnoneret.

*Plutar. in
comm. nr.
de vicio
taciturni-
tate.*

A P. Aspis capiti circumfusa vindictæ mclamat in iudices nummatos, qui fidem lucilio mancipant & non arguunt pro man uentis terræ: quod ait Petrus Bietensis *Odio Deus lucrojam, & sanguinoientiam in-
iustitiam*

XXII. CALANVS.

Mortui contemptus.

*Similis
exilis.*

CALANVS Indus, cum mongum vale dixisset Alexander, Macedonibus, & vitæ, quando se ipsum

sum à corporis vinculis liberare volebat, extructa, *Ninacheti*
 & apparatus pyra in pulcherrimo Babylonis subur- *in India*
 bio ex lignis fragrantibus, Cedro puta, Thyo, Cu- *vide Maffe-*
 presso, Myr-ho, & Lauto: ille solitam cursus exerci- *ium lib. 5.*
 tationem cum obivisset, in media strue constitit co- *pag. 150.*
 ronatus folijs arundinum, affulgente sibi Sole quem *edit.*
 ipse adorabat; Atque hoc dederat signum Macedo- *Antuorp.*
 nibus, ut pyram incenderent: Quod cum fecissent,
 ille cucundatus flammis immotus constitit, neque *Aelian. lib.*
 ante colla, sus est, quam expirasset. *5 cap. 6.*

A P. Calanus homo vanissimus in mortis causa
 felix, ut putabatur, in morte valere cetera iubetur;
 si ex ipsa mortis specie typum pij viri exprimamus,
 qui magno mortis contemptu in eximiarum virtu-
 tum fragrantia æternum iustitiæ Solern intuens fe-
 liciter ex hac vita discedit.

Nam sponte crematur

Ut redeat, gaudetq; mori festinus in ortum.

XXIII. CALANI CORIVM.

*Imperiij optima gubernatio, medium ne de-
 seras orbem.*

C Alanum Gymnosophistam ferunt exemplū Im-
 perij Alexandro Magno ob oculos posuisse: co-
 rium in medium coniecit siccū & re orridum, cuius
 oram calcavit: id vno loco prorsum cæteris partibus
 extulit: se idem lustrans undique & pedibus strin-
 gens in quaq; parte ostendit euenire; quoad mediū
 occupavit, tunc omnes partes quievere.

A P. Ea imagine significauit media regni ma-
 ximè premenda, neque procul ab ijs vagandum.
 Recte quoque id ipsum cordis, quod est veluti in ho-
 mine mediu, custodiæ accommodaretur: quod me-
 mini me ab eximie sapientiæ viro audiuisse. Nam *Plutarch.*
 & cum mundo cor sapè comparatur, tum propter *in Alexan-*
 iugemmotum, tum propter consilij sedem, quæ *dro.*
 mentis

Edyll. 12.

mentis illius diuinę, qua vniuersum regitur est symbolum, allusit Ausonius cum dixit:

*Palpitat irrequies, vegetum, ceres, acre, calens cor,
Vnde vigant sensus, dominatrix quo vegetat mens.*

XXIV. CHÆRETIS STRATA-

GEMA:

Diuites ad fortia meticulosi.

Polyanum
lib. 2.

CHæres in Thracia, cum vehementissima tempestas ingruisset, conspicatus milites vestimentis parere, & segniter imperata facere, mandauit vt vestes inuicem commutarent: hoc facto, cum singuli alienarum vestium nullam rationem haberent, proutius id quod imperatum fuerat, exequabantur.

APODOSIS.

Opulenti ad pericula, labores, & studia ipsa literarum minus expediri. *Sed rure paterno*

Persius
Satyr. 3.

*Est tibi far modicum, purum & sine labe salinum;
Quid metuas? cultrixq; fori secunda patella:
Hoc satis? an liceat pulmonem rumpere ventis?*

XXV. CIPPI CORNUA.

Charitas in patriam.

lib. 5. cap. 6.

Cippus (vt aiunt) Taurorum pugnam auidè spectarat, & in hac cogitatione acerrimè defixus decubuerat. Ex quo species hominem vexauit, reuertens in somnijs, tantamque vim habuit, vt is mane surgeret enatis cornibus, & portentoso capite nescio an magis horribilis, an ridiculus. Aliter narrat Val. Max. Genucio Cyppo (inquit) prætori paludato portam egredienci noui & inauditi generis prodigium incidit: Namque in capite eius subito veluti cornua emerferunt, responsumque est, cum regem fore, si in urbem reuertisset. Quod ne accideret, voluntarium sibi met ac perpetuum indixit exilium.

AP.

A. P. Magna vis *φανερά*: ex quo monemur ad honesta animum applicare, ne turpitudine cogitationis irrepens (mentem) consensu maculet, & eam prius forma, atque innocentia spectabilem, peccati sordiditate deformet. Quod si lubet ad Valetij senium accommodare, Cippus erit (opinor) typus eximie in patriam charitatis, in quam idem auctor exclamat: *Dignam pietatem, qua, quod ad solidam gloriam attinet, septem regibus praeferatur.* Cuius rei testanda gratia, capitis effigies arca, qua excesserat, portæ inclusa est, dictaque Raudusculana, quod olim ara raudera dicebantur. Cornua autem symbola esse imperij testatur, & Seleuci statua cornigera apud Georgium Codinum: quæ affertur ratio, levis est, quod Taurum cornibus apprehensum de fuga retraxisset. Accedit, quod oleum regiae vinctonis in cornu servabatur. Rupertus de operib. Trinitatis lib. 1. Cornu ex quo vinctus est David, existimat fuisse vas solidum æterni symbolum principatus: Quin ex auro, vel argento fuisse hæc cornua conijcit Nicolaus de Lyra.

XXVI. COMATES.

Musarum gratia.

Comates in Sicilia heri diutis pecora pascens, conueuerat nonnūquam Musis aliquid de gregibus domini offerre: id cum relictisset Herus duriter seruulum increpat: orat Comates ne successeat, fore enim, ut Musarum beneficio omnia cumulatè reddantur. At Dominus, age (inquit) experiamur, an Musæ sint te nutricaturæ: & seruum in arborem excavatam inclusit, atque ab eo recessit, relicto ut fame moreretur. Exacto anno cum ad eum locum redisset, Comatem viuum, atque incolumem inuenit, & multum fauorum in arbore vnde viciuauerat; Apes enim in eam arborem per rimas penetrantes suauiter ipsum aluerant.

*Ex Theocr.
schol. Bibl.
Cagn. lib 14
narrat.*

A. P.

A p. Non perit quod Musis, & Viris literatis im-
penditur.

Contemmina morti

Nec virtus suprema fefellit

XXVII. CYRI AGER.

Labor ante osium.

CYrus ut ad bellum contra Astyagem Persas in-
citaret, convocat omnes, tacetque primo die
agrum viginti stadiorum expurgare, altero genera-
liter epulari: tum denum querit veram mallent
viacendi rationem, qui cum se posteriorem amplecti
omnes dixissent, hanc quidem promisit, sed iusto
bello querendam.

A p. Otij & voluptatis omnes penè studiosi sunt,
labores tamen quibus ea paratur, refugiunt, ut me-
minerint, Non cineris causa unquam evasit vapor,
(inquit Accius.)

*Τὸ δ' ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ
ἀδύνατον.*

Avianus.

*Is dedit exosa posthac monumenta quieti,
Non sine supremo magna laboris peti.*

XXVIII. CYRI TIBICEN.

Senectas utilis.

CYrus Ionibus, qui pacis condiciones prius repu-
diatas reposcebant, dixit apologum Tibicinis:
Herod. l. 1. qui ad alliciendos pisces tiora cecinerat, sed cum ni-
hil proficeret, legenam immisit in mare, multisque
pertraxit, quos cum palpitantes intueretur. Tempe-
rate, inquit, iam à saltationibus, quia me caenente
noluistis salutare.

APODOSIS.

*Humanitati qui se non accommodat,
Flerumque pœnas oppetit superbia.*

Phadrus.

Nam

Nam mansuetudo hominis repudiata meritò securitatem irritat: multi autem ita affecti sunt, ut miti brachio secum agi nolint, & ferius lenitatem requirant postquam armarunt ipsi iustitiam. Adhibere oportet in regendo duo Themistoclis numina, πεισὶς, & σίαν, ut qui illius suauitatem contempserint, huius stimulos sentiant. Est in hoc argumento lepidissima Phædri fabula de cicada & noctua lib. 3. 55.

*Cicada acerbum noctua conuicium
Faciebat, solita victum in tenebris querere,
Canoq; ramo somnum capere interdix.
Rogata est ut taceret, multo validius
Clamare coepit, rursus adnota prece.
Accensa magis est. Noctua ut vidit sibi
Nullum esse auxilium, & verba contemni sua,
Hac est aggressu garrulam fallacia:
Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare cithara quos puses Apollinis,
Potare est animus nocturn quod Pallas mihi
Nuper donauit si non fastidia; veni,
Vnâ bibamus. Illa qua ardebat siti,
Simul cognouit vocem laudavi suam,
Cupidè aduolauit. Noctua egressa è cauo
Trepidantem consecrata est, & letho dedit.
Sic vina quod negarat, tribuit mortua.*

XXIX. DEMADIS ATHENAE.

Beatitudinis umbra in rebus creatis.

DEMADES Orator cum fortè ad Philippum regem legatus ab Atheniensibus missus esset, rogatus ab eodem, an Macedone præstantiores essent Athenæ: urbem continuo descripsit in mensâ, cuius Hermogénor, cupiditate tantoperè Philippus est inflammatus. *Innuens:*

AP. Athenarum umbra quædam & futilis imago Philippum mouit, quod pulchritudinem ex cæ,
Vrbis

urbis conijceret: sic & in his terris quæ in rebus creatis videmus, sparsa dignitatis, aut voluptatis umbracula, animum cœlestis vitæ amore debent incendere.

Inuat ire periculis ad decus.

XXX. DIRADIS SACERDOS.

Cœlestis illustratio.

*Pausan in
Corinth.*

IN Dirade Apollinis templum, cuius sacerdos socmina viri consuetudine abstinens, agno singulis mensibus per noctem immolato, diuino furore afflari credebatur.

APODOSIS.

Ad lumen mentis mirum in modum confert castitas corporis: ut enim Sol in purissimum crystallum radios eiacularis vehementiore luce suffundit, sic in castam mentem Deus influens plenius illustrat, scientia enim Dei singulare donum est.

Manil. Astron. lib. 1.

*Quem primum infernis licuit cognoscere terras
Muneris cœlestis? quis enim condentibus illis
Clepsisset furto mundum quo cuncta reguntur?
Quis foret humano conatus pectore tantum
Inuisit ut Djs cuperet Dem ipse videri?*

XXXI. COENA FVNEBRIS
DOMITIANI.

Vive memor lethi.

DOMITIANVS primoribus Senatorum, & equestris ordinis conuiuium in hunc modum fecit. Apparuit ædes omni ex parte nugerrimas: Erat enim atra laquearia, parietes, ac pavimentum, in eoque sedes nudæ eo modo collocatæ erant. Quibus paratis rebus, eos de nocte introduci iubet, abique comitibus, ac primum omnium iuxta vnumquemque columnam collocat, factam instar sepulchri, in qua nomen eius scriptum erat, pendeatque de ea lychnus

nuchus parvus ut assolet in monumentis: Tum nudi pueri atramentoque obliti, tanquam spectra quædam ingreduntur, colesq; horribili solatione circumcunt, eoque facto ante ipsorum pedes consistant ad extremum omnia quæ in exsequiis mortuorum adhiberi solent in vasis eodem modo eis appositæ fuerunt, Cæna interim peragebatur magno omnium silentio, ut qui timore penè exanimati essent, Domitiani Xiphilinus no insuper sermonem, de iis, quæ ad mortes, & fune- in Domi- ra perturnerent, super mensam ingerente. tiano.

A P O D O S I S.

In hac cæna expressa fuit delicatis hominibus mortis imago, & memoria, longè accuratius, quam per skeleton Aegyptiorum argenteum, qui in conuiuijs præferri solèbat; pueris interim hos versus accin-
tibus,

Eheu nos miseros quàm totus hominum nil est!

Sic erimus cunctis postquam nos aufererentur.

Salutare sibi, & senatoribus docuerunt paratè-
rat Domitianus, nisi risum potius quam sapientiam
captasset.

XXXII. ENALLI EMERSIO.

Author ego inuentorq; salutus.

ENALLVM ducem ferunt, ut submersam virgi-
nem seruaret, in mare desilu ille: sed ambos flu-
etibus obrutos diu latuisse: verum post al quod tem-
pus cum Methius denuo habuaretur, Enallus iluc
peruenit, narratque quo pacto emeritulus virgini
do, cum symbolo v. decem aureis utris per ambi-
tum signato, *Ἰὼς σωτῆρος, Iouis seruatoris*, quod vir-
ginem tenuisset, auro præterea tam excellenti, & ad-
mirando, ut commune hominum cum eo compara- Atheniens
tum videretur n hil ab ære differre. lib. ii.

AP. Fiet in eum, qui cum perditus videretur, liberalitate, & beneficentia alicuius principis, rediit cum insignib. notis collati in se beneficii: vel certè Christus dominus, vt naturam humanam malorum vorticibus immerfam liberaret, se in cruoris sui rubrum mare totum demersit, & per triduum latuit ex hominum conspectu abiectus: Mox ex tot undarum fluctibus, & ipsius mortis faucibus emergens corpore integro, & florido, & super mortalitatem nostram fulgenti, præfere in co titulum non *διὸς σωτῆρας*, sed *Χριστοῦ σωτῆρος* quod naturam à morte ad vitam, à seruitute ad libertatem traduxerit:

Legibus inferni oppressis super astra meantem

Laudant ritè Deum lux, solus arua, fretum.

XXXIII. EUMENIS VENUSTVS APOLOGVS.

Non temerè se praesidijs exarmandum.

ANTIGONVS bellum gerens contra Eumenem Cardianum, misit legatos ad Satrapas, & ad Macedones, postulans, vt Eumenem defererent, cum magnificis promissis: At cum Macedones legatis minarentur, Eumenes superueniens laudauit ipsos, & fabulam retulit antiquam: leonem amantem virginis, contulisse cum patre puellæ de nuptijs: Patrem dicere quemadmodum paratus sit quidem eam ipsi concedere, formidare aurem vngues, & dentes, ne quando contractis nuptijs, propter aliquam causam exacerbatu, sese gereret belluinè cum virgine. Cum leo abieciisset vngues, & dentes, pater conspicatus arma cum abieciisse, per quæ erat formidabilis, baculo feriens, facillè interfecit. Non absimile facere Antigonum: eò vsque promissiones extendere, donec exercitu potiatur, atque ita de ducibus poenasumat.

APODOSIS.

Non facillè hostibus credendum.

Quicquid id est timeo Danaos & dona ferentes.

XXXIV. EVPOMPI DICTVM.

Imitatio recta.

EVPOMPVS pictor interrogatus, quem sequere- *Plin. lib. 34.*
 tur antecedentium, dixit, naturam ipsam imitan- *cap 8.*
 dam, non artificem.

APODOSIS.

Nullum addictus iurare in verba magistri. Horat.

XXXV. GLAVCVS VICTOR

AB ARATRO.

Victoria in sperata vel honor ab humili loco.

GLAVCVS puer Boeotius cum agriculturæ ope-
 ram daret cum patre, & dilapsum vomerem ma-
 nu pro malleo vsus restitussset, coniecit parens ex eo
 fortem fore, & duxit in Olympia in quibus certauit:
 cumque ab aduersario, vt certaminis imperitus, gra-
 uiter vrgeretur, exclamauit è multitudine pater: ὦ
 παῖ τίς ἀπὸ ἀράτρου, O puer istum ab aratro, scilicet
 ictum inflige: hac voce inflammatus adolescens,
 ingenti plaga aduersarium percussit, & vicit.

APODOSIS.

Cadit opportunè in eos, qui antea contempti in-
 speratas palmas obtinent, & cæteris qui sibi vel om-
 nium maximè laurearum decora polliceri videban-
 tur præripiunt. Sic apud Auianum mus paruus, &
 contempnus vulnus infligit boui:

*Pausan. in
Eliacis lib.
posteriore.*

*Ingentem fertur mus quondam paruus oberrans,
 Ausus ab exiguo ladere dense bouem.*

XXXVI. HEPHAESTIONIS OS

SIGILLATVM.

Arcanum Regum silentio constringendum.

ALEXANDER, cum Hephæstion ore sensim ad-
 moto Olympiadis lectitaret arcanas cum Rege
 literas: non prohibuit quidem hominem, sed an-
 nulum

Plutarch. in Fortun. nu um sigillatim olli apprimens, Regum arcana silentio obliganda docuit.

Alex

APODOSIS.

Orpheus.

Θύρας ὦ ἐνὶ θυρῶν θεῶν ἑκκλῶσι.

C audite fores profane

XXXVII. HIPPOMACHI

VIRGA.

Vulgo non placere.

Alian c. 6. lib. 2.

HIPPOMACHVS pugilum doctor, cum Athleta quidam ex eius disciplina speciem exhiberet artis, & circumstans multitudo vniuersa plauderet, percutit eum virga Hippomachus, inquit: Tu velio periretam fecisti. ἔλατ' ὡν ἐπὶ κτεῖν οὐ τοὶ τυχὸν δὲ λέγεται.

Phadrus Fabell 86.

Arg. Argumentum pessimi turba est. Seneca in hoc argumento, nota suis Parmenonis quam describitur. Hic scurra fictitium oris grunnitum edebat, Rusticus verum

scurra digruntit prior,

Mouesq; plausus, & clamores suscitae,

Tunc pulsat sese vestimentis Rusticus

Por. c' l' en obregere, quod faciebat scilicet.

* * * *

Peruclit aurem verò quem celauerat,

Et cum dolore vocem natura exprimit.

Acclamat porculus hurræ multo similis

Imitatum, & cogit hurræ non truat foras.

At ille proferit spem porcellum e sinu,

Turremq; apertis pignore errorem probans,

Et sic declarat quales fite iudices

LXXXVIII. INDVS PARENTVM

CINERES IN PROPRIO CAPITE

SEPELIENS.

Parentium amans.

BRACHMANES fabulam de Vpupa, quam Indorum

rum Reges habent in delicijs bellissimam narrante. Regi Indorum, inquit, olim filius fuit minimus natus, quem fratres improbi propter ætatem contempserunt. Cum verò parentes senectute graues, contumeliose ab eis tractarentur, ut improbatam eorum deciparent, assumpto filio minimo discedunt, ac fugiunt. & laboribus in itinere consumpti moriuntur, defunctum cineres filius in sui capitis vulnere, quod ense sibi influxerat, sepelit. Insignem hanc eius pietatem conspicatus, admiratusque Sol, puerum in auem formosam admodum, & viuacem conuertit, crista supra caput eius erecta, ut gloriosi facinoris monumento.

*Alian lib.
16. cap 5.*

Parentes in capite sepeliunt, qui mortuorum memoriam sanctè retinent, & officijs pietatis frequentant, ut de sibi magnum decus, & ornamentum apud posteros comparant. Nasamones, ut habet Tertullianus cap 57 de Anima, propria oracula apud parentum sepulchra mansitando captabant. Celtæ eadem de causa apud virorum fortium sepulchra abroctabant.

XXXIX. IVSTINIANI STRAGVLÆ FÆRALIS, IN QVÆ EVDIT IN- TER TRIVMPHOS.

Mortis Imperium.

IVSTINIANO Imperatori mortuo instrata vestis stragula, in qua Phrygio opere textæ vestiarum vrbium, & Barbarorum Regum, quæ ipse suis auspicijs debellarat, effigies, de qua Corippus,

*Et tulit intextam præciso murice vestem,
Iustinianorum series, ubi tota laborum
Nexo auro insignita fuit, gemmisq; corusca.
Illic barbarica flexa ceruice phalanges,
Occisos Reges, subiectasq; ordine gentes,
Piclor æquæ tenui multa formauerat arte,
Fecerat, & solum distare coloribus aurum,*

*Baron. ad
annum 14-
sim. 39.*

Omnia

*Omni ut afficiens ceu corpora vera putaret.
Effigies auro, sanguis depingitur ostro.
Ipsum autem in media viatorem pinxerat aula
Effera Vandalicæ calcantem colla Tyranni,
Adtudit antiquam tendentem brachia Romam
Exerto, & nudo gestantem pectore mammam
Altricem imperij, libertatisq; parentem.*

APODOSIS.

*Ecce tibi inter pugnas, triumphos, victorias, mor-
tis effigies. Ludit certè mors in imperijs, & aquo
pulsat pede pauperum tabernas regumq; turre. Pau-
lò aliter hoc expressit Martinus V. antea Otto Co-
lumbæ dictus, qui Tiaram Pontificiam, Galicum
Cardinalium, insulas Episcoporum, diadema Impera-
torum, coronas Regum, Ducum nudum entem, omnia
habet in emblemate pyrae ardenti iniecta cum
lemmate, Sic omnis mundi gloria.*

XL. LACHARIS FUGA.

Perde ut serues.

Suidas.

LACHARIS capitis Athenis à Demetrio vestem
seruilem, & rusticam indutus, atramento faciem
tingens, catulum sterquilino tectum portans, fur-
tim egressus per exiguan portulam, consensu equo,
Daricos aureos in manibus tenens, fugit. Equites
Tarentini summo studio persequentes delusse, sigil-
latim Daricos in viam spargens: quos cum illi col-
ligerent, peruenit in Boeotiam.

APODOSIS.

*Iuven. Sa-
tyr. 12.*

*Accidit & nostro similis fortuna Catullo:
Cum plenus fluctu medius foret alueus, & iam
Alternum puppis latus euerrentibus undis
Arboris incerta, nullam prudentia cani
Recloris conferret opem, decidere iactu
Cæpit cum ventis, imitatus Castora, qui se
Eunuchum ipse facis cupiens euadere damno.*

Sed

*Sed quis nunc alius, qua mundi parte, quis audeat
Argento præferre caput, vel usq; salutem?*

LXI. LVERIVS.

Liberalitas.

POSSIDONIVS tradit Lucrium Gallum principi-
pem per agros curru vehi solitum : aurumque, &
argentum in turbas Celtarum innumeras cum pro-
sequentes spargere : Quin, & septum eundem qua-
dratum stadiorum duodecim aliquando cinxisse, in
quo portione sumptuosa & exquisita pleni lacus es-
sent, parataque cibariorum copia, ut complusculis
diebus liceret ijs quibus placeret ingredi, fruique illo
apparatu cum assiduis ministrorum officijs : Idem
Bardo Encomiastæ sacculum auri proiecit, quo sub-
lato fertur Poeta dixisse : Currus, quem ducebat im-
pressa terræ vestigia, aurum, & beneficia procreare
mortalibus.

Athen. li. 4.

APODOSIS.

Hic erit munificentissimi principis character, qui
velut Triptolemus aliquis pernici gloriæ curru sub-
uectus, non fruges sparget, sed beneficia. Num ve-
rò magnificentior Christus dominus : qui intra Ec-
clesiæ septa suas oves coelesti alimonia iucundissimis
Angelorum poculis reficit, & recreat. Hoc Eucharis-
tiæ munus D. Basilii commodè appellat *κормица* in epistola
τὸ ἀγαθόν, quod in eadem cumulatissime bonorum o-
mnium genera contineantur.

*ad Amphilo-
chium.*

LXII. METHODII PICTVRA.

Indicij diuini terror.

BOGORIS Bulgarorum Princeps, supra modum
venationibus delectabatur, quibus cupinis non
tantum cum venatum iret perfrui, sed etiam in o-
tio, nouam domum ædificauit, & Monachum Me-
thodium Roma oriundum, ac pingendi artificem,

Cedrenus.

historijs eam totam exornare iussit. Diuinoque instinctu factum est, vt non diceret nominatiu animalia, quæ depingi veller, sed pingere suo arbitrio. modo terribilis esset pictura, iuberet. Monachus secundum Christi aduentum pexit, quod nihil eorum terribilius sciret: praeceps ad hac parte videns, iustorum ceterum expressum, ab illa impiorum supplicia perperientium, edoctus à pictore, quid sibi ista vellet, illis suam eiuravit superstitionem, & intempestam nocte baptizatus est. Contra eum procures Bulgiorum insurrexerunt, eos ille parua suorum manu, crucis signo prælato, iudicis reique inopinatae euentu territos ad fidem Christi perduxit.

APODOSIS.

S. tantum umbra valuit, quid corpus efficeret? & si hic terror futurae qualis veritatis futurus est?

Quaque latent maiora patet.

XLIIL. M I L O.

Fortitudo.

*Philostr.
lib 4. c. 9. in
vita Apoll.*

Erat eius statua vitrata, simul compositis pedibus stans, sinistra malum punicum tenens, dexterae manus digitus recti, & interitis similes, οὐρανὸν δεικνύων.

APODOSIS.

Fortitudinis typus est Milo: pedes compositi immobilitas: Malum punicum, firmitas propter compressionem granorum in granato. Vitæ, temperantiae symbolum. *πλευρὸν δὲ ἔχει ἀνὰ δεξιᾷ, σφαιροειδὲς ἡμικύβητον*. hæc affectus enarratio à Philostrato.

XLIV. MILO LYCEI COLUM-
NAM SVSTINENS.

Literarum protectio, vel Imperij sustentatio.

Serab. lib. 6.

MLOEM ferunt columna in contubernio Philotophorum ruinam minitante, in eius subisse locum

locum : itaque, & reliquos seruasse omnes, & seipsum subduxisse.

APODOSIS.

Imago erit principis, aut moderatoris, qui rem literariam, aut publicam iam labentem suo, vel periculo, vel robore, auctoritate, vel felicitate, vel libertate sustentat. Principes ipsi columnæ mundi appellantur. Vnde Oppian.

Σοὶ μάκαρ ἀνδρῶν γαίης ἱερῶς ἱεσμεν.

ad Antoninum Imperatorem
lib. 1. de venatione ini-
tit.

XLV. MORIONIS PRVDENS
DICTVM.

Existium Discordia rerum.

NICOLAUS Morio Saxonum Ducis, quem ob muros sales et triginta talentorum millibus in familia hereticunda æstimasse dicuntur, cum inter fratres de diuidenda regione ageretur, veste principali indutus in consessum procerum venit, & ecquid placeret Fredericum Ducem interrogauit. Laudante eum Duce, in cubiculum exiit, & forfice vestem disse-
cut: Mox alteram partem indutus principi se obtulit, & rur quid placeret rogauit. Principes verò factum eius virgis coercendum minitantur: vt liber, exclamauit, modo & te vicissim virgis cædam, qui diuisione cum fide inita pulchriorem ac vestem dilacerare conaris.

APODOSIS.

Concordia parua res crescunt: Discordia maxima dilabuntur.

*Sic alternos reficit cursus
Alternus amor, sic astrigerit
Bellum discors exulat oris.
Hæc concordia temperat æqui
Elementa modis, vt pugnantis.
Vicibus cedant humida siccis.
Iungantq; fidem frigora flammis.*

Boet. lib. 4.
Met. 6.

XLVI. MOSIS ABBATIS PRV-
DENS FACTVM.

Ignosce.

*Marul. li. 5.
cap. 1.*

MOSIS Abbas in deserto Scythi, cum accersere-
tur, vt sententiam diceret in fratrem qui pecca-
uerat: venit saccum arena plenum in tergo baiulans,
& rogatus quid illud esset: peccata sua esse dixit, quæ
vix ferte posset, nedum aliena iudicare: Quod Præ-
positi monasterij audientes, fratri poenitenti veniam
indulgere, quam poenam infligere maluerunt, dum
considerant ne se quidem sine peccato esse.

APODOSIS.

Non temere de alijs iudicandum, ne vt sæpè fit,
Det veniam Coruus, vexet censura Columbas.

XLVIII. MOGORIS REGIS
MAGISTRATVS.

Humilitas & memoria sua conditionis.

MOGORIS Regem ferunt plebeios quidem, &
tenuis homines ad amplissimos honores non-
nunquam euehere, atque, vt suæ pristinae conditio-
nis, & regalis beneficij memoriam nusquam amit-
tant, iubere eisdem artus, quam antea exercuerunt,
ferre insignia.

APODOSIS.

Inter prospera meminisse oportet suæ conditionis.
Simile quod Aeneas Syluius memorat de Primislao:
qui ex Rustico ad regni gubernaculum euectus, Sa-
gum rusticum, dū inauguraretur, iussit expromi, idèq;
seruauit vsq; ad obitum, quo sibi memoriam pristinae
vitæ idenudem reficere. At verò animus superbus,

ἐπιλαΐδιται οὐκ ἔτι γαῖαν

Rianu.

Ποῦν ἐπισυβὴν θυγὶ δὲ οἱ τίσι τοῦκῳ.

Ad idem argumentum pertinet, quod habet Sabel-
licus lib. 3. Enn. 10. de Archiduce Carinthiorum:
qui

qui in sua inauguratione, procedit agresti habitu, pileo testus, calceos, & pastoralem baculum gerens, Pastorem agens magis, quàm principem, aquam quoque pileolo delatam potat, in futuræ sobrietatis argumentum.

XLVIII. ONESILI APES.

Mortuorum honores.

ONESILI Regis Cyprij caput in ludibrium Amathusij supra portam vrbis suspenderant: in id *Vide Pier. lib. 2.6.39* examen apum mella congefſit, faustq; referunt: hinc loci incolæ oraculo moniti caput honorificè sepelirunt, Onesiloque quotannis, vt Heroi, sacra instituerunt.

APODOSIS.

Mortuorum honoribus parentantes Poëtæ significatur, eorum etiam ipsorum quos liuor extinxisse putabatur.

Maius ab exequijs nomen in ora venit.

XLIX. ORPHEI SVDOR.

Gloria fortium.

ALEXANDRO in Persas expeditionem parante, *Arrian. 4* Orphei statua in Pieria continuò sudauit: varia *expeditione Alexand.* fuit vatum de hoc prodigio sententia. Aristander vērò Telmisseus vates eximius, Alexandrum bono animo esse iubet, significari enim cuiusvis generis Poetas magnopere laboraturos in Alexandro, cuiusque rebus gestis describendis ac decantandis.

APODOSIS.

Parabola congruet in viros gloria & prædicatione supra ceteros illustres: Quorum laudes in cœlum scriptis carminibus sit elatura posteritas. Ceterum qualis fuerit hæc Orphei statua, vide in Hypotyposibus, vbi Philostratus iunior, & Callistratus summo artificio depingunt.

L. PAV.

L. PAVSIAE ET GLYCERAE CERTAMEN.

Eloquentia varietas.

Plin. lib. 21. cap. 1. **F**LORVM inuicem odores, coloresque accendêre Si. yoni ex ingenio Pausiæ pictoris, atque Glyceræ coronariæ dilectæ admodum illi, cum operæ eius pectura imitaretur, & illa prouocans variaret, essetque certamen artis, ac naturæ, quales nunc etiam extant artificis illius tabulæ, atque imprimis appellata Stephanoplocos, quæ pinxit ipsam.

APODOSIS.

Certamen illud cum vniuersitate rerû, & eloquentia videtur constitutum: Nil est enim in natura, tam varium, tam reconditum, quod vis orationis complecti, imitatione referre, & exprimere non possit.

seu fidorens exerceat alius artes.

*Seu voluit monitus quos dat Bargeus auctor,
Seu doctam quatit illa chelyn, eu dissona nectit
Carmina, siue minax ultorem stringit iambon.*

LI. PHALEREI VOMICA.

Vilitas ab inimicis.

Plin. lib. 7. cap. 50. **P**HALEREVS deploratus ab inimicis vomicæ morbo, cum mortem in acie quaereret, vulnerato pectore medicinam inuenit ex hoste.

Cassiod. l. 4. Var. 47. **A**P. Ab inimicis sepe, quam non speramus vilitatem capimus. τὸν ὄντα ἐχθρὸς ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ τὸ ὄντα ἐχθρὸν, ὁ φιλῶν. Plut. ex Xenophonte l. πρῶτον πρὸς τὸν ἰχθῆρα. Munaani siquidem rebus frequenter nascitur de a. uersitate prosperitas, & homines cum ledere cupiunt beneficium frequenter imperiunt.

LII. PHILIPPI CALIX.

Aut vino aut sanguine rores.

PHILIPPVS Augustus Francorum Rex, anno salutis 1214. contra Othoneum Imperat. pugnaturus

turus in patera aurea buccellas panis vino prægnantes principibus suis propinans: bibite ex hoc omnes exclamavit: Commune hoc, aut victoriæ, aut gloriæ mortis poculum erit, qua voce animati Franci, hostes mira alacritate superarunt.

A. P. Rectè conveniet in fidelissimam vitæ, mor- *Ædidi*
tis, gloriæ, & periculorum omnium societatem. *Corrazetus*
Commune periculum ... *de dictis*

Omnibus, una salus. Longè nobiliori ratione factus me-
Christus Dominus cum ad cœeste contubernium morabilib.
generosos milites tuocaret, communi laborum, &
crucis ærumnas, communem cuique pro meritis pal-
mam gloriæ proposuit, & simul suo sanguine præli-
bavit. vnde postea tantum Martyrum seminarium
emerit.

Cruor ille paves sanctis spondebat honores *S. Prosper*
Orturis toto corpore Martyribus *epigr. 9.*
Nam cum sacra seges terrarum impleverit orbem,
Omnis ab hoc uno semine messis erit.

LIII. PHILIPPI PLACENTA.

Præsentibus utendum.

PHILIPPVM Regem Macedonum quispiam in-
uitavit ad cœnam, cumque venisset magno sanè
comitatu, nonnihil conturbatus est hospes, ut qui in
grandem cœnam instruxisset. Id sentiens Philippus,
submitit qui singulos amicos admoveret, ut placen-
tæ locum relinquerent. At hi dum verè credunt pla-
centam apponendam, atque expectant, abstinere ab
ijs quæ apposita: atque ita factum est, ut convivium
omnibus sufficeret. *Plutar. de
tuend. val.*

APODOSIS.

Per multi præsentia negligunt, ob spem inanem
futurorum.

Præsentem mulge, quid fugientem insequeris?

Extat in hoc argumento tepidissima Aulani fabula:

Psyc.

Abul. 20.

Piscator solitus pradam suspendere seta.
 Exigui piscis vile traherat onus
 Sed postquam superas captum perduxit ad auras,
 Atque avido fixum vulnus ab ore tulit:
 Parce precor, lachrymis supplex ita dixit obortis:
 Nam quanta ex nostro corpore damna feres?
 Nunc me saxosis generix fecunda sub antris
 Fudit, & in proprijs ludere iussit aquis,
 Tolle minas tenerumq; ius sine crescere mensis:
 Hac tibi mox rursum listoris ora dabis.
 Protinus immensi depastus cerula Ponti,
 Pinguior ad calamum sponte recurro tuium.
 Ille nefas captum referens ab oluere pisce:
 Difficilis queritur casibus esse vices.
 Nam miserum est (inquit) praesentē amittere prada,
 Stultius & rursum vota diurna sequi.
 Incerta pro spe, ne munera certa relinque,
 Ne rursum quatenus forsē nec invenias.

LIV. PHOCENSIVM IVSIV-
 RANDVM.

Fœdus firmum & stabile.

Herod. li. bi. PHOCENSES de excedendo, & relinquenda vrbe
 capto iam consilio, massam ferri candentem pro-
 iiciunt in mare, iurantque se prius non redituros,
 quàm ipsa sponte emergeret.

12. Æneid.

A P. Fœdus æternæ veritatis, quäle illud Virg.
 Nulla dies pacem hanc Italia nec fœdera rumpat,
 Quo res cumq; cadent, nec me vis ulla mouentem
 Auertet, non si tellurem effundat in undas
 Diluvio miscens, cœlumq; & tartara soluat.

LV. PHRYNES ACVMEN.

Opinio hominum multum facit ad aestima-
 tionem rerum.

PHRYNE meretricis, quæ incredibili pulchritu-
 dinio

dinis elegantia floruerat, cum iam defloruisset, à multis procis frequentata, dicebat se fecem pluris, quam vinum vendere, propter inueteratam suæ formæ opinionem.

τὴν τρύφα πλείον· πωλὴν διὰ πῶς δόξεν.

AP. Idem sæpè contingit doctis viris, qui cum ingenti eruditionis opinione apud omnes floreant, etiam quæ languescente iam ætatis vigore faciunt, propter diuulgatam apud omnes sapientiæ famam, magno gloriæ pretio distrachunt, atque diuendunt.

Est seris sua gratia pomis.

LVI. POLYPERCONTIS STRATAGEM A.

Nescis ut vincas.

Polypercon Peloponnesijs aditum obsidentibus, tuos milites ad periculum adeundum confirmauit, pileum imposuit, & tunicam duplicem indutus, acceptoque baculo dixit ad eos: qui nos in periculū vocant, o committentes, eiusmodi sunt homines. post his depositus, & armatura recepta: qui verò manum cum ijs conferent, inquit, eiusmodi vique in hoc tempus multorum, magnorumque bellorum victores: quo audito milites obsecrabant ne amplius moram aliquam interponeret, sed recta ad ineundam pugnam duceret.

Polyanus lib. 4.

AP. O. Multum iuuat ad victoriam hostes nosse; sit enim plerumque, ut metus & opinio,

Iuuenal. Sat. 3.

*Longum inualidi collum cernicibus aques
Hercules Ansaum procul à cellulo tenentis.*

LVII. ITEM.

Brennus.

Brennus enim rex Gallorum volens suis persuadere, ut expeditionem in Græciam susciperent,

Polyanus lib. 7.

K

con-

conuocatis in concionē viris, & mulieribus, produxit captiuos Græcos vilissimis corporibus, & infirmis-
 missimis præditos capitibus, rasos, & sordidis pallijs
 amictos: iuxtaque eos maximos Gallorum colloca-
 uit & speciosissimos, Gallicam armaturam indutos:
 hoc facto nos, inquit, tanti ac tales contra homines
 tam imbelles & paruos bellum geremus: hoc modo
 Galli contemptis Græcis adducti sunt, vt proficisci
 cum exercitu in Græciam non dubitarent

LVIII. ROBERTI DUCIS NORMAN-
 NIÆ STRATAGEMATA.

Virtus pudore laceffita fit acrior.

*Æmilius
 lib. 4.*

IN expeditione Hierosolymitana, Duce Petro Ere-
 mita, post occupatam a nostris Nicæā, cum Soly-
 mannus nouo exercitu Christianis occurrisset, &
 multitudine infestus esset: Robertus Dux Norman-
 niæ aureum vexillū in frequentissimos hostes iecit,
 quod dum repertunt Normanni, antequam in por-
 tatem hostiam veniret, imperus furentium factus
 hostes dissipauit. At duo millia nostrorum defide-
 rata, quadraginta hostium millia circiter cecidēre.

APODOSIS.

*Sidon. in
 Panegy.
 Soceri.*

Commentum fuit præstantissimi Ducis, qui no-
 uerat Germanam virtutem iactura antiqua, & pudo-
 re laceffitam acrioribus stimulis, & facibus incale-
 scere.

Assistunt jocia. virtutisq; dolorq;

Et pudor armatas pilo petis impiger alas.

LIX. ROMVL' MANIPVL.

Vita Humana.

ROMULUS primus populum Romanum in centu-
 riis distribuit. quarum vnāquamque vit vnus
 ducebat, qui manipulum fœni, aut herbarum in con-
 to af-

to affixum gestabat. Vnde militum manipularium *Plut. in Ro-*
nomen, ἰνάσκει δὲ ἀνὴρ ἀφ' ἡγῆς, χόρτου καὶ ὕλης ἀγχο. *mul. edit.*
λίδα καὶ τὸν πεδῆσαν, ἀνέχων, μανίπλα & ὅτ' Δατίοι. *Græc. p. 39.*
καὶ λῶσιν.

A P O D O S I S.

Hominum fragilitas per scœnum adumbrata. O-
mnis caro scœnum. Comparatur quoque vita huma-
na cum hortis Adonidis, in quibus flores omnes A-
donidem illum referebant, in primo ætatis flore
præreptum: nihilque in illis serebatur, quod fractū
proferret, sed illa tantum, quæ oblectationi & deli-
cijs esse possent.

LX. SCILVRI FASCICVLI.

Concordiâ.

Scylurus Scytharum rex, cum iam moriturus o-
ctoginta filios superstitites relinqueret, affert singu-
lis fasciculum iussit, ut si possent frangeret: Quod
cum ipsi facere se posse negarent, distractis pedeten-
tum singulis fuitibus, totam facile contrahunt moiem:
significans scilicet concordēs germanos inactos fo-
re: contra vero discordes facile, vel a quouis debel-
lari posse.

A P O D O S I S.

Οὐδὲν οὐκ αἰγίσον ἀγαθόν. *Xenoph. lib. 4. de factis,* *Plutarchi*
& dictis *Socr.* In hoc genere quoque symboli sunt la-
pides Philadelphi, quorum meminit *Mendelius ter* *in regum*
2to de lapidibus, & *Plutarchus in strymone.* Γεννῶνται *& imp. A-*
δὲ ἐν αἰγίς λίθοι φιλάδελφοι λεγόμενοι, κορὰν & τὸν *pophregma-*
χρῶν ἀνδρωπόμοι, *sibi* *sibi* *mutuo adherent ut fra-*
trics.

LXI. SCORI ACVMEN.

Fratrum discordiâ concors.

SCORVS Dacorum Dux, cum dissidentibus inter
se Romanis Dacas abelio illis inferendo dehor-

Fulgosius
li. 8. c. 10.

tari vellet, in consilium duos feroces canes adduci iussit, qui, ut soliti fuerant, statim tanquam inter se commissi mordicus certare cœperunt. Non multo post lupum quoque adduci curauit: quo conspecto nihil morati canes, omisso prælio concordēs, ambo lupum petierunt ab ea contentione. Scorus sermo- nem orsus, ostendit, nihil esse, quod facilius Romanorum dirimere contentiones posset, quam, si se Dacarum bello peti sensissent.

LXII. SELEUCI ANCHORA.

Inexpugnabile rebus praesidium.

SELEUCUS anchora signatum femur habuit ab ipsa origine, filijque & nepotes eius eodem insigniti modo. Is cum Babyionem iret urbem occupaturus, inter gradiendum pedem lapide offendit, & ex eo cogitur dolore subsistere. Amicis interim principem demulcentibus annulus apparuit, anchora signatus, atque impressus, quem ibi ipse antea amiserat. Ex quo magnam imperij spem concepit, nec excedit Appianus Alexandrinus in Syriaca: apud quem & Ptolemaeus L. gi filius hoc signum feliciter interpreta- tur, ἀσφαλὺς εἶναι ἄγκυραν. ἢ καὶ τοῦ ἵσους σύμβολον.

APODOSIS.

Tum demum in ipse est. Imperij nos veni- re oportet, cum crucem ἱερὰν ἄγκυραν, sacram an- choram amplexi fuerimus.

Fortunat.

Cruz nobis dedit arma salutis.

LXIII. SERAPION.

Liberalitas consecrata.

Pausan. in *Elia* Serapionem pugilem statua consecrarunt Elæi, quod in magna annonæ penuria veniens ad lu- dos, frumentum secum vectandum curauerit ad re- *leuandam famem.*

pag. 211.

APODO-

A P O D O S I S.

Plin in Pa-

Nullum magno Principe, immortalitatemque merituro dignius impendij genus, quam quod erogatur in posteris.

*Extra fortunam est quicquid donatur amicis,
Quas dederis solas semper habebis opes.*

LXIV. THELESILLÆ PHARMACVM.

Litera utiles.

Thelesilla honesto loco nata mulier, sed ægro corpore, ad oraculum misit de valetudine scitilitata, cui responsum est, Μόσα Διπαπίων. Ex quo humanioribus Musis addita, non modò Poetria euasit, sed & ægritudine corporis fecit medicinam.

Plutarch.

in mul. vir.

tut. in Ar-

gum.

A P O D O S I S.

Literarum utilitas tanta est, vt non modò morbis animi, sed & corporis medeantur. Certe Theocriti Cyclops easdem contra prauos animi effectus, & impuros amores magnam vim habere ostendit.

Οὐδὲν ποτὶν ἴρω & πιφύκει φάρμακον ἄλλο.

Νικία, οὐτ' ἔχρισον ἑμὸν δὲ καὶ οὐτ' ἀνέπασον,

Idyll. II.

Ἡ καὶ πιφίδις.

Nullum contra amorem natum est remedium aliud.

O Nicia, neq; quod inungi, vel aspergi possis, vt opi-

Quam Musa.

(mor.

LXV. THEAGENES.

Honor clarissimorum virorum & inuidia

pæna.

Theagenes nobilissimus athleta quadringentis corohis illustris statuam habuit, quam liuidus post fortis viri fatum singulis noctibus flagellis cedere gaudebat, quod cum sæpius iteraret, oppressus est tandem à statua. Mortem parentes viciuntur, & secundum Draconis leges damnatur statua, &

K 3

pro-

Pausan. in Eliac. lib. postremo, proicitur in mare. Ex eo grassata lues Thasios male multauit, nec prius sedata est, quam statua ex mari extracta florentissimos honores redderent.

APODOSIS.

Val. Flac. Argon. lib. 4. Hoc aduersus florentissimorum hominum famam potest inuidia, quod aduersus Solem nebula. Preuissimo tempore nocet, & eadem dissipata mitiores radios virtus exerit. *Iris nubila contra.*

LXVI. THEMISTOCLIS APO-

LOGVS.

*Non est ante festum posterus dies. Anti-
quorum honor.*

*Plut. in
Ier. Rom.*

DICTVM peruianum Themistoclis in iuniores imperatores, qui se propterea rebus gestis ipsi anteferebant. Posterus dies olim cum festo contendit, obstreperentem illum, fontemque esse dictitans, se verò pridie apparata fruenda per otium præbere. Verum, quid sit festus dies, sed si non fuisset, ubi nam terrarum esses?

A. P. Neque antiquis honorem debent, quorum ipsi perfruantur laboribus: magnum fuit inuenire, facilius inuenta promouere ad summum.

Moribus antiquis res stat Romana, viri q̃.

Et quod ait Græcum adagium:

Αἰτίαι γὰρ καὶ νόμοι νοῦτος ἔμμενοι.

Aquila senectus: oiydi inuenta melior.

LXVII. THEMISTOCLIS HY-

DROPHORA.

Scientia non occultanda.

*Plutarch.
in Themist.*

Themistocles Hydrophoræ Nymphæ imaginem dedicauit ex mulis eorum, qui aquam distinebant, ne in publicam utilitatem emanaret.

A. P. Digni sunt multa, qui scientias, & concessa sibi a Deo bona occultant, & retinent, quibus socie-

tafati

HOMINIS BONA: 151

tatem hominum iuuare, & aliqua ornamentorum
 acclamatione locupletare possent. *Deus est mortaliu* *7 histor.*
uarè mortalem & hac ad aternam gloriam via Ma Natural.
gn in animo nos non vnus orbu mœnibus clusimus, sed Senec. lib.
in totius orbis commercium. de trāquil.

LXVIII. THEMISTOCLIS IV. DICIVM.

Scientia bene vtendum.

Themistocles interpretem Græcum, qui Persis
 ministrarat, interficere iussit: rem iniqua nota us *Plut. in*
 Græcam linguam in vltimū Barbarorum conuertere. *Themist.*

Ap. Quid illis fiet apud summum Imperatorem,
 qui scientiam donum Dei ad impurissimarum volu-
 ptatum contubernia, aut scurrilium verborum nu- *Greg Hom.*
 gas, aut, quod maius est, ad castra impietatis radu- *17. in Enāg.*
 xerunt? *Pensemus quod lucrum Dei ferimus, nos qui*
accepto talento ab eo ad negotium missi sumus.

LXIX. TIMOTHEI RETAE.

Felicitas Imperatoru.

Timotheum fortissimum Imperatorem, & celi-
 cissimum, inimici dormien ē pinxerant, & rete
 gestantem, in quod sua sponte vrbes influerent.

Ap. O. Significat eos, qui sunt maxime felices, & *Plutarch.*
 quibus diuinā (quod aiunt) virguia suppeditari vi- *in Apoph.*
 dentur omnia.

Θεὸς ἡ δαίμων ἐκείνους ἔφοδος.

LXX. VISINVS.

Disputator egregius.

Visnus eximie opinionis gladiator omnem te *Olaus ma-*
 lorum aciem ad hebetudinem solo aspectu re *gnus lib. 3.*
 digere solebat. *cap 16.*

APODOSIS.

Cadit in acerrimum disputatorem, qui leui negotio omnium argumentorum vim immutuat. ΕΥΧΕΙΣ
 ἔχων σὺ καὶ δῆρον, ἢ πρὸς ἑῷ, ἀσπίδα φωνῆν. Pro hasta
 habens os promptum, pro sermone gladium, pro cly-
 peo vocem, ut loquitur Nonnus D. onys. lib. 13.

LXXI. DE IGNORANTIA ET EX-
 CVSATIONE VITIORVM.

Apologus.

Gilbert.

Cogn. lib. 1.

PARRAS.

CONduxerat quidam portorium ad amicum, qua-
 rons transitum præbebat, hac conditione, ut sin-
 guli pro singulis vitijs persoluerent nummum. Ad-
 uenit quidam scabiosus, & ab illo petitur portorium
 nummi vnus, ut erat constitutum, qui cum recusa-
 ret pendere, occurrit portitor, & pignoris loco de-
 trahit viatori pileum: atque ibi apparet in caluitio
 alterum vitium Alopecie. Ergo duos (inquit) iam
 nummos solves, minimè, (inquit viator) & luctari
 incipit, dumque à valentiore datur ad terram, con-
 spicitur hernia, Tres (inquit) portitor iam nummos
 peto, quos ille, qui vnum initio noluerat, tum nu-
 merare coactus est.

APODOSIS.

Hic tot vitijs oppletus, nec fateri potest vitium,
 nec videt. Cur? an quod ait Phædrus:

Peras imposuit Iupiter nobis duas.

Proprijs repletam varijs post tergum dedit;

Alienis ante pectus suspendit grauem.

Hac re videre nostra mala non possumus:

Alij simul delinquunt censores sumus.

Sed quid lucrantur qui sibi folia ficus consuunt, &
 peccata penè omnibus nota vehementi studio te-
 gunt: ut improbi pateant magis.

PARA-

PARABOLARVM
HISTORICARVM
LIBER QVARTVS.

HOMINIS MALA.

I. ABYDENVS STVLTVS.

Opinionis vis, vel felicitas improborum.

ERVNT in Abydo quendam mente destitutum in theatrum progressum vacuum, multosque dies illic diligenter, tanquam in eo essent histriones, applauisse, acclamasseque admirabunde. Ceterū mente recepta, dixit suavius se nunquam atque eo tempore vixisse.

Arist. de mirabilis auscult.

AP. Quā multi imperitis Oratoribus, & propē nullis, plaudunt opinione decepti, quā multi insania ebrii, videntur sibi pulchri, beati, cum nihil eorum, quæ sibi animo fingunt, possideant, sed vt Menippeæ Empusæ bona cuncta euolent, & dilabuntur. Num meritò hæc à græco Comico appellantur τῶνα, λόνερα, vmbres somnijque similia: nec malè illud Plautinum hic usurpari potest,

Bona τῶνα λόνερα.

*Miris modis Dij ludes faciunt Hominibus,
 Mirisq; exemplis somnia in somnis danunt.*

II. ACESAEVS.

Procrastinator.

COMperendinatoris Hieroglyphicum est Acesæus decussatis brachijs cœlum intuens, & expiscans.

piscans an luna fluxu luminis orbem sui syderis impleat: hic nauta, ut latis ex adagio notū est, ignauæ velum prætendens, commodi temporis opportunitatem, perfecti onem usque disterebat; Lunas minime fauentes caussatus, quæ tamen, cum & aucta, & labore, & lento cœrium usquequaque lustrarent, & delictiosus hic Callipides nunquam soluebat de portu.

*Diogeni-
nus Centu-
ria 1. A-
dag. 57.*

Ἡ δὲ κυβερνήτης ὁς ἐξ ἄδου μὲν ὧν ἔχει δὲ παντὸς ἀνάμνησιν εὐλάνην, ἵνα ἐν φρεσὶ ὁ πλεὺς αὐτοῦ γινώται.

APODOSIS.

Tales sunt partim ignavi, partim etiam callidi, & malitiosi compere dinatores, qui cum minime rem promoueant, in cœum & sydera suæ negligentia caussam refundunt

Luna quater lacuit, toto quater orbe recreuit.

III. ALEXANDER EBRIUS MORIENS CVM BACCHO EXPOSTVLAT.

Nullum numen adest, si sit prudentia.

E Phippus, lib. de Alexandri & Ephæstionis sepultura, Proteas (inquit) Macedo bibacissimus fuit, robustoque corpore vitam traduxit, cum se plurimum in bibendo exercuisset. Alexander igitur poculum, quod duos coagios capiebat, cum poposceisset, Proteæ id præbuit. Ille verò sumptū multis laudibus regem prosequutus exhausit cum plausu omnium, ac paulo post poculum idem postulauit, rursumque Alexandro propinans, id hausit. Rex autem generosè quidem ebibit, sed perferre non potuit in puluinar reclinatus, & poculo è manibus dimisso, ac iam inde morbo correptus, interijt. Baccho ut fama est, irato, quòd Thebas patriam suam obsederet.

APO. Stultum est suorum malorum caussam in Deum, aut fatum, non in suas libidines & negligentia,

reij.

reijcere. Multos inueni equos aduersus homines, ad- *Sen. ep. 93.*
 uersus Deos neminem: obrurgamus quotidie satum.

IV. ANAXANDER.

Adulatorum impudentia.

SAtyrus in vitis, scribit Anaxandrum Eudæmo-
 nicum Philosophum, vnum ex assentatoribus A-
 lexandri, cum rege iter facientem vt stupendo fra- *Athen. l. 6.*
 gore inopinatoque tonuit, omnibus pauore con-
 sternatis: Hoccine fecisti, ô Alexander Iouis filii?

APQ. Meretur is inter tot adulatorum greges,
 qui non vltima teneat, & inuerecundæ assentatio-
 nis typus fiat: alius quidem, vt ait Seneca natural.
 quæst. lib. 4. adulatione clam utebatur parè, alius ex
 apertopalam, rursitate simulata quasi simplicitas illa
 non ars sit, Plancus artifex ante Velleium maximus,
 aiebat, non esse occultè, nec ex dissimulato blandi-
 èdum: Perit, inquit, procari si latet. Hoc Anaxander
 nouerat, qui tam impudenter assentabatur.

V. ANAXENOR IN IOVIS

PURPURA.

Honor indignis concessus.

ANaxenorem cytharædum extulerunt quidem
 theatra, sed multò magis Antonius, qui cum et-
 iam militibus stipatum, tributum exactorem è quatuor *Strabo*
 vrbibus constituit. Patria quoque ipsum haud me- *lib. 14.*
 dioenter ornauit, ea ipsa purpura induens, quæ Ioui
 Sotipolidi, hoc est, vrbis seruatori, erat consecrata.

APODOSIS.

Hoc schemate exprimitur vilis, & tenuis homun-
 cio, summis honorib. affectus: qualis Aeschines fin-
 gitur à Demosthene, qui in nobili oratione πρὶ σι-
 γᾶν, ἀρπαγῆ διῶμα, τραγὴν πίναν, nomi-
 natur.

Martial.
lib. 1.

*Sic dentata sibi videtur Aegle,
Empetru cornibus, Indicoq; cornu.
Sic quæ nigrior est cadente more,
Cernussæ sibi placet Lycoria.*

VI. AENETVS QVINQVERTIO.

Honoris humani fragilitas.

IN Olympiis victor declaratus, simul atque coronam accepit, excessit è vita.

Pausan in
Laconic.
pag. 100.

A. P. Quis iam illud non inclamabit? Ἴδω-
λων ἀνδρῶν τινα πράγματ'. Mors certe in coronis &
triumphis ludo: tacet, cum mortales in ipso honorū
limine, quos infinitis laboribus quæsierūt importu-
na rapit. Num rectè Aeneto illud Poetæ congruit,

Prohensa vocet expirare corona.

VII. ANTHEAS AD MVSICAM.

Imperius & indolens auditor.

Plutarch.
de Fortun.
Alexand.

Hic Scytharum Rex l'meniū tibicinem bello
captū canere iussit inter pocula Omnibus au-
tem admirantibus, & præ voluptate plaudentibus,
iureiurando affirmavit, luauius se interdum equum
hinnientem audisse.

A. P. D Hieronymus ad Marcellam: *Asino quip-
pelyra superflue canit.* ὁ δὲ λύρας ἤκουε, καὶ σάλπιγγος ὄσ.

VIII. ANTONH ANTRVM

BACCHICVM.

Gula triumphus.

SOcrates Rhodius Antonium scribit Athenis cō-
moratum, conspicuum vnd. q; super theatro cœ-
naculum temporarium ædificasse, virenti fronte o-
pacatum, antri Bacchici specie, vbi tympanis adap-
tatis, hninulorumque pellibus, & reliquis Dionysia-
corum ludorum ornamentis; cum amicis statim à
diluculo recubans ad ebrietatem vsque potaret.

PRO. Vicia ipsa pterumque authoribus displicent, & temperantiam laudant non sobrii: at ubi se libido non contenta domesticis parietibus effert in publicum, & speciem dignitatis rebus turpibus affigit, apparet in summam deipetationem res veniale, habes de hac Antonij intemperantia in Cicerone & Plutarcho dignum planè triumviro tabernaculum.

IX. APICIUS.

Helluonum typus.

Apicius infamis gurgis, Tiberij vixit temporibus, & Minturnis, quæ ciuitas est Campaniæ, ut plurimum degēs locustis vescabatur magno emptis, quæ illic nascentes, & maximas Smyrnæas, & Astacos Alexandrinos amplitudine vincebant: Cum in Africa vastæ, inusitatæq; magnitudinis audisset reperiri, continuo illo naui profectus, multaq; incommoda navigationis perpeßus: sed cum mineres inuenissent, quam fama diuulgasset, illico ne commoratus quidem in portu Minturnas regressus est.

Athen. li. 1.

APODOSIS.

Hic dementissimæ gulæ Catillo typus esse poterit omnium, quæ ab Eunapio ἀσώτως πῆγας dictus est. Describitur a Seneca de vita beata libro singulari.

Aspice Nomentanum & Apicium terrarum ac maris, ut isti vocant, bona conquirentes, & super mensam recognoscentes omnium gentium animalia, vide hos eosdem è lectu suis spectantes popinam suam aures vocum sono, spectaculo oculos, saporibus palatum suum delectâtes, mollibus lenibusq; fomentis totum læssitur eorum corpus, & ne nares interim cessent, odoribus varijs inficitur locus ipse, in quo luxuria parentatur.

Seneca lib. de beata vita.

X. ARTE.

X. ARTEMON.

Improbi meticuloſi.

*Vide Stro-
mas. 5. 1317.* Artemon, qui $\pi\epsilon\iota\phi\acute{o}\rho\eta\tau\epsilon$ dictus fuit, improbæ
fuit nequitia, vt qui affiduo lectica vectaretur,
vel potius in lecto portaretur. Is adeo erat meticu-
loſus, vt etiam domi tranquille deſidenti, duo ſa-
mula ſcutum æreum ſupra caput ſuſtinere cogeten-
tur, ne quid ex alto decideret, aut improuiſto celo fe-
reretur.

A. P. Diffidens malum improbitas, *Omnia tuta ti-
met*, nec ei domus commune omnium perſugium
ad quietem data.

$\text{Ο στυγερὸν, ἀνὴρ πικρὸν ἢ δραστὺς ὢς,$

$\text{Ἡ σύνις αὐτὸν δ' ἄλота ζυγίνα πο. ὦ.$

Menander.

*Qui aliquid ſibi conſcius, etiā ſi fuerit audaciſſimus,
Conſciencia tamen facit ipſum timidiſſimum.*

XI. ASTOMI.

Cenodoxi.

*Plin. lib 7.
cap. 11.* Astomorum gens ſine ore, corpore toto hirtæ ve-
ſtita frondium lanugine, halitu tantum viuens
& odore, quem ex naribus trahit.

A. P. Cenodoxi os nullum habent, ad Dei, aut Deo
gratiſſimorum hominum laude prædicandam: toti
ſunt veri honoris ornamentis deſtituti, & nihil ha-
bent præter pilos, & folia; hoc eſt, humanarum lau-
dum quiſquilias, res omnino leues, & nugatorias;
halitu tantum viuunt, ſcilicet vanæ gloriolæ auris
quas naribus excipiunt, cum os non habeant, & ad
ſolidæ laudis pabulum excipiendum non egeant.

Quicumq; ſolam mente præcipiti petit,

Summamq; credit gloriam,

Latè patentes ætheris cernat plagas,

Arctumq; terrarum ſuum,

Breuem replere non valentis ambitum:

Pudebit anſi nomen.

*Gloria ter-
rarū uſit.**Boet. Me-
tro. 7. 42.*

XII. ATERGATIDIS PISCES.

Vltio diuina.

Atergatis regina piscium ad infaniam vsque au-
da, a Mopso l ydo capta, cum icthye filio in lacu
Atcaloni vicino demersa, & suffocata est atque ob
suam insolentiam, & iniurias, à piscibus deuorata.

AP. Eadem sæpè sunt voluptuarijs ibidinis, &
suppliciorum instrumenta. *Per qua quis peccat, per
eamdem puniuntur.*

Et modo qua fueras gloria, poena fuit.

*Xanthus
Lydius &
Athen. l. 8.*

XIII. ATHANATOS.

Diues stultus.

Athanatos vir robustus, p odigiosæ ostentatio-
nis quingenario thorace plumbeo indutus co-
thurnisque quingentorum pondo calceatus per sce-
nam ingressus est

*Plin. lib. 7.
cap. 20.*

AP. Cadit in st: ltos diuites, qui se ad cœlum i-
ter affectare dicunt, tot ponderibus præpe-
riti, quibus se potius scenicæ ostendent quam salutis viam
expediant. Minut. Foelix in Octauio. *Igitur ut qui
viam terit eo felicior quo leuior incidit, ita beati r in
hoc itinere viuendi qui paupertati se iubeant, non sub
diuitiarum pondere suspirant. Recte ignis apud Phæ-
dram,*

*Cum victi mures mistelarum exercen
(Historia quorum in tabernis pingitur)
Fugerent, & artos circumtrepidarent cauos,
Aegrè recepti tamen euaserunt necem.*

*Duces eorum, qui capitibus cornua
Suis ligant, ut conspicuum in pralio
Haberent signum quod sequerentur milites,
Haere in portis, suntq; capti ab hostibus:
Quos immolatos victor audis dentibus
Capacis alui morsu tartareo specn.*

*Fabula le-
pida de mu-
ribus cor-
nigeris.*

XIV. CALIGVLAE ACERVI

A V R E I.

*Auaritia.**Tranquill.
in Caligul.
cap. 43.*

Idem nouissimè contrectandæ pecuniæ cupidine incensus, sæpè super immensos aureorum aceruos patenissimo diffusos loco, & nudis pedibus spatuatus, & toto corpore aliquandiu volutatus est.

A P O D O S I S.

Auari aurum inuenientes ubi appiaudunt, & in eo animo merguntur, nullum inde fructum, præter vanam ostentationem, colligentes.

Horat. Satyr. 1. lib. 1.

*At qui tantulo eget quanto es? pus, is neq; limo
Turbatam haurit aquam, neque citam amittit in
vndis*

*Sabellio.
lib. 7. Ennead.*

Non omittendus est hic Caligulas, qui inter auri & gemmarum aceruos volutatus fame interiit. Occupata siquidem Babylone ab Halaone Tartarorum Regis fratre, omnique populo deleta, Caliphas factorum Mahometanorum iunior magister, qui magnum thesaurum congererat, compenens medijs auri gemmarumque aceruis impositus est, in quibus plures dies asseruatus, inedia, vel sanè preuola fame consumptus est.

XV. CALIGVLA PRO BACCHO

ORNATVS IVRA REDDIT.

*Index dissolutus.**Athen. l. 4.
pag. 148.*

Caligula pro Baccho ornatus prodibat in publicum, & cum eadem iura dicebat, de hoc cultu habes in Tranquillo c. 25. *Vestitu calceatus, & cetero habitu, neq; patrio, neq; civili, ac deniq; humano semper usus est.*

A P. Turpe, & foedum Principem iura reddentem pro Baccho ornatum sedere: turpius & foedius Iudicem in vinum se iniurgitare, & ebrium magni

cuius

etiam momenti causas tractare. Sapiebat illa mulier, quæ Philippum Regem, sed subrium appellabat. Quæ potest esse in vino digna iudice commentatio, *Soli mal* ubi mens, & εἰς κύμασιν ναυαγῶ? ea de causa Græci, *libatum.* cum facerent sacra Soli, qui, πάντ' ἰσοῦν, καὶ πάντ' ἱκανῶν, πάντ' βραβύον, mel libabant; Quod existimarent Solem rerum omnium moderatorem, à vino *lib. 2.* & ebrietate alienissimum.

XVI. CALIGULÆ CAPUT IN IOVIS CORPORE.

Dux ignavum in florenti Rep.

DIVINAM Maiestatem Caligula affectavit, datoque negotio, ut simulachra Numinum religionē, & arte præclara, inter quæ Olympici Iovis, apporarentur è Græcia, quibus capite dempto suum imponderet. Idem Olympius Iupiter, quem Romam transferri curauerat, tantum cachinnum repente edidit, ut machinis labefactis, hospites diffugerent. *Sueton. in Calig. 22.*

Suet. 57.

APODOSIS.

Corpus erat Iovis Olympici, caput Caligulæ malè sanum. Sic florentissimo plerumque Reip. corpori ignavi duces imponuntur.

Sed levis pondus erat.

XVII. CALIGULÆ PALMA.

Victoria turpis.

MILIONEM è ludo rudibus secum batuentem, & sponte prostratum confodit ferrea *Sueton. capo 32.* sica, ac more victorum cum palma discurrit.

APODOSIS.

Laurea hæc est in mustaceo, quid foedius quam Imperatorem gentium de vnius vilissimi gladiatoris animâ triumphare? Similiter faciunt potentes aulici, qui se pulchros, ac beatos putant, si infelicissimum

numi homulum, à quo læsi fuerint, aut se læsos putent, suæ mactarint iracundiæ,

Fœda est de vili sanguine palma.

Num longè generosior Taurus in fabula apud Gabriam?

Tauri sedebat vili in o-nu culex:

Volare num se vellet. ipsum interrogat.

Respondet ille: nec sedentem noueram,

Nec euolantem se profecto sentiam

Noluit quippe de sanguine cuius is triumphare, sed ipsum generosè spernere.

XVIII. CALIGULÆ TEMPLVM.

Gula improbitas.

CALIGULA cum se pro Ioue Latiali adorandum exhibuisset, templum etiam numini suo proprium, & sacerdotes, & excogitatissimas hostias instituit. In templo simulachrum stabat aureum Iconicū. amiciebaturque quotidie veste, quali ipse vteretur. Magisteria sacerdotis ditissimus quisque, & ambitione, & licitatione maxima vicibus comparabat. Hostiæ erant Phœnicopæri, Pæones, Tetraones, Numidicæ Meleagrides, Phasianæ, quæ generatim per singulos dies immolarentur.

APODOSIS.

Humani Ioues potentes belluones: templum, culina: Sacerdotes, coqui: Hostiæ, cupiditæ omnis generis. Rectè exclamat Scribani nostri viri doctissimi Philosophus Christianus: O vbi mens nostra vix palmari stomacho ingentia famant fumibula feruent tripedales aheni, Babilonicæ calent fornaces, immanes æstuant ignes, superstant fercula ferculis, lassatis mensis, Seruorum, ancillarum, coquorum sudat exercitus, natant penuaria vino, fatiscunt horrea frumento. Et ego credam vnum ventrem in quo plurimarum non rarò gentium conduntur vina?

XIX.

XIX. CAMBLES.

Maritus improbus.

XANTHVS in Lyoiacis narrat, Cambletem Ly-
dorum olim regem edacem & galtrimar, qui fuit
se, noctuque vxorem suam in sinu sua disiectam vorat- *Athen. l. 104*
se. Deinde crastino mane reperta coniugis manu, que
ad eius os hauserat, recognita & in vultus sparia se
ipsum iugulasse.

Ap. Voratores coniugum sunt impij mariti, qui
coniugalis concord. & vinculum rumpant, & misera-
rum vxorum dotes in lustris ac ganeis deconquunt.

XX. CANTIBARIS.

Gula lassatur non satiatur.

CIEARCHVS, libro quinto vitium scribit, *Athen. l. 103*
Cantibarii Persæ cum mandendo essent d. fati-
g. & maxillæ, hianti domesticos cibum inijcere soli-
tos, tanquam in vas quoddam inanime.

APODOSIS.

Helluones adeo terræ sunt, & profunde gulæ, vt
sabburati cibus adhuc concupiscant, doleantque, vt
ait Seneca, quod magna pars eorum fœ. citatis ex-
clusi corporis angustius esset, quorum gula

Lassata cibus, nondum saturata recessit.

XXI. CITHARŒDVS

IASSIORVM.

Concionum & orationum neglectus.

CVM Citharædus quippiam lassi, artem suam
puli è ostentaret, tantisper ab omnibus audi-
tus est, dum tincinnabulum ignum venditionis pi-
scium daret, eo audito vniuersi ad negotiationem pi-
scium discesserunt, vno excepto, qui erat turdaster ma-
iorem in modum. Ad hunc accessisse dicitur Citha-

L 2 rædus

Strab. l. 14.

roedus, maximæque epistole gratias, qui tanto ipsum honore affectisset, tantoque studio musicæ ferueret, cum reliqui, simul atque tintinnabulum signum dedisser, discessissent. Quid ergo signum datum est? inquit surdasset; tu igitur valetis, & statim e conspectu se proripuit.

A P. Misera plerumque concionatorum conditio, quos omnes priuatarum rerum studij illecti relinquunt, & si quæ occupatio, aut voluptas fuerit oblata, malunt audire discum, quam philosophum, vel certe aliqui audiunt, qui minimè intelligunt. Notatur & vanitas oratorum, qui plerumque se multum placuisse exstimant, cum ab auditoribus obstantibus audiri vix fuerunt.

*Vbi vanus animus aura capere frivola,
Abripuit insolentem sibi fiduciam,
Facile ad derisum stultæ leuissæ ducitur.*

XXII. CLEARCHVS ΚΕΡΑΥΝΟΦΟΡΟΣ.

Maiestatis vanus simulator.

Plutar. in
Fort. Alex.
lib. 11.

CLEARCHVS Heraclidæ tyræ nus gessauit fulmen, & filium Tonitruum appellauit. Similis in eo Salmoneo fuit.

*Demens qui nimbos & non imitabile fulmen,
Ære, & Cornipedum cursu simularat equorum,
At præter omnipotens densa inter nubila celum
Contorsit (non ille fides, nec fumea tedus
Lumina, præcipitemq; immani turbine adest.*

APODOSIS.

Melius amore, quam a terrore regitur humanum genus. parum cordati sunt principes, qui grauitate vocis, toruitate vultus, ac morum truculentia, fugaque consuetudinis humilis, maiestatem & auctoritatem Imperij tibi videntur imitari. Βαρύτατι φωνῆς, & ἐλέμματος τροχίτητι, & δυσκολίᾳ τρόπων, & ἀμικρῶς ὄψεως, ὅσπερ ἡ γημονίας, & σιμνότητος μίμησις δοκῶν.

Plutarch.

XXIII. CYLICRANES.

Vinofi.

POPYLI ita dicti, quod poculi effigiem impres- *Athen. l. II.*
sam humeris semper gestarent.

Κυλικράνης δὲ λέγονται, ὅτι τὰς ὤμους κεχαρσμένοι *Ibid.*
κύλικας ἔσαν. Tanti lib poculum fecerunt: & certe
Nomadum quorundam omnis opulentia est pocu-
lum, gladius, aequale.

AP. Rectè cum Cylicranibus comparari pote-
runt vinofi, qui non modò amphoræ speciem, sed ip-
sam amphoram vbiq; circumferunt, & Horatia-
num illud ad amphoram nequissimè exclamant,

*O nata mecum.**Od. 21. lib. 3.*

XXIV. EX DEMETRIO MATVLA.

Honoris humani lubrica Vicissitudo.

CASSANDER Athenis in ditionem acceptis y-
sus est humaniter, vbiq; ciuem præfecit Deme-
trium Phalereum, Theophrasti discipulum, qui in-
stauravit popularis Reip statum, quantum ferebant
tempora. Verùm inuidia, & paucorum inimicitia
tantum valuerunt, vt Cassandro mortuo, fugere in
Aegyptum sit coactus, statuasque eius amplius motu
facto aduersarij deiecerunt, conflauerunq; addunt
quidam conflationem in matulas factam ἀπὸ τῶν τε-
ταμένων ἐν τοῖς ἀποφιδίαισι ὅτι καὶ οὐκ ἀμύδαν

Serab. lib. 9.

AP. Nihil honoribus rebusq; humanis incertius.
Quid miraris vnum trecentis statuas in signum, & o-
mnium honore floridissimum conflari in matulam?
hos quondam res humanæ ludos expræuntur:

Οὐδὲ τι μακρὸν πρὸ τοῦ ὄντος ἔστιν ἔτι βίαις,

Ἀνδρομῆος τιμῆς, καὶ κύδους δολομένης.

Neque mihi opus aura celeritè fluente,

Humano honore. & decore perituro D. Cyprian.

epist. 2. Malorum blandientium virus occultum est, &

arudentis nequitia facies quidem lata, sed calamitatus
abstruse illicebrosa fallacia.

XXV. DEMOCHARIS.

Verborum obscenitas fugienda.

*Timaeus
Historicus.*

DEMOCHARIS, ut erat ore impuro, apud Athe-
nienses ventus est ignem Vestæ sacrum fuisse, ut
ne soli spiritus contagione purissimam flammam
contaminaret.

*Isidorus
epist. 232.
Libri ob
sceni in gu-
stu habent
venenum.*

*Paul. in ep.
ad Iouum
fratrem.*

AP. Indigni sunt qui Dei verbum, aut leges diu-
nitus institutas usurpent, qui praetextatis, atque im-
pudicis verbis os, & linguam addixerunt suam, ἡ
πραγμάτων χωρὶς εἶναι οἱ λόγοι. Habent ista, ut ait
S. Paulus, in specie lenocinium, in gustu venenum,
quorum vltus in crimine, pretium in morte numeratur.

XXVI. DEXICREONTIS AQUA.

Vilia caro vendita.

*Plutar. in
quaest. Graec.
55.*

DEXICREON nauta, suadente Venere, nauem
delegatiorum mercatorum usu, aqua
onera, quam deinde ceteris diuiti aqua egenis,
tam caro vendidit, ut ceterarum mercium superaret
pretium.

APODOSIS.

Quaedam primo aspectu videntur vilia, quorum
summi precium necessitas facit.
vel maximè despecta nunquam despicio.

XXVII. DIOGENES EPICVREVS
SACERDOS VIRTUTIS.

Simulatio, vel hypocrisis

DIOGENES Epicureus ab Alexandro rege Sy-
riae petiit, quod minime Philosophum decebat,
sive ut liceret purpuream tunicam induere, & auream
coronam gestare cum virtutis imagine in eius medio
poli-

Posita, cuius sacerdotē appellari se cupiebat. Vtrumque rex concessit, coronamque, & tunniculam insuper largitus est. Ea Diogenes Lyliodo feminæ, quā *Athen. l. 5.* deperibat, dono dedit, quæ postridie ipso Diogene cum rege & grauissimo comitatu sedente inter tibi- cinas introducta, cum eadem corona, & imagine vir- tutis magnò omnium risu visa est.

A P O D O S I S.

Multi speciem virtutis habent in veste, quam nunquam habuerunt in pectore. Quid refert an Diogenes Philosophus, an Lyliodos tibi- cina sigillum habeat virtutis? simile est illud prouerbio Græcorum iactatum: πολλοὶ νασίδικοφῶροι, παῦροι δὲ βάνχοι. *Multi Thyrsiferi. pauci verò Bacchi.* non omnes qui habeant citharam sunt citharædæ, inquit Varro 2 de re rustica: *Malunt sibi omnes personam quam faciem.* Talis fuit ille Gryllus, de quo Curopalates Michaelis *Gryllus.* testis impietatem narrans. Cynædos ille in honore habens & colens, diuinis verò illudens & insultans, sacras vestes auro contextas induit & chlamydes, turpiterque & impurè cogebat res diuinas peragere, castissimaque mysteria: istorum principem Gryllum nomine Patriarcham vocans, & reliquos vndecim Metropolitæ, se quoque vnum ex sacerdotibus fieri voluit, qui præsul coloniz appellabatur: cumque oporteret eos canere, mysteriaque perficere, cithara cantunculas absoluebant, nunc lenim quodam modo & leni voce resonantes, nunc incitata & clara, perinde atque in sacris ceremoniis sacerdotes sacrorum hymnorum voces edere consueuerunt: habebantque vasa maurata & pretiosis lapidibus ornata, quæ aceto & sinapi implentes, ijs qui sumerent portigebant: & ad hunc modum sacrorum & impolluta mysteria identes,

*Io. Curop.
in Michaelis.
Baron. ad
Mich. 13. 9.*

XXVIII. DIONYSII COLUMBAE.

*Liberalitas fida.**Strab. lib. 6.
pag. 147.*

DIONYSIVS senior cum tyrannum agere, Loricis formosas Virgines conducere ad conuiuia solebat, & columbas integris alis & amictibus dimittere, virginibusque Imperare, ut eas nudæ captarent: quibuldam etiam sandalia indutis inæqualia, alterum sublime, alterum humile dedecoris cauta iussit, ut sic columbas captarent.

*Senec. lib. 2.
de beneficijs
cap. 13.*

AP. Beneficia dare oportet, non nepotari, & per lasciuiam intrudere: præclare in illum Dionysium & similes eius cadunt hæc verba Senecæ: O *superbia magna fortuna! ô stultissimum malum!* ut à te nihil accipere iuuat! ut omne beneficium in iniuriam conuertitur: ut te omnia nimia delectant! ut te omnia dedecent! quog; alius te subleuasti, hoc depressior es, ostenditq; te non agnoscere ista bona quibus tantum exsistas

XXIX. DIONYSII FILIAE.

*Improbæ affectatrix virtutis.**Plutar. in
Fort. Alexand.
lib. 2.*

DIONYSII pater matricula bipedum quadripedumque nequissimus, filiarum vnam virtutem, alteram temperantiam, tertiam iustitiam nominauit.

AP. Nemo adeò improbus est qui virtutis nomen non affectet: tam clara, tam illustis est eius species, ut improbos obiecta cruciet, & cum minimè & quantur, fingant tamen se diligere.

*Perf. Sat. 3.
v. 35.*

*Magne Pater Diuûm, iuuos punire Tyrannos
Haud alia ratione velis, cum dira libido
Mouerit ingenium feruentiuncta veneno:
Virtutem videant intabescantq; relicta.*

XXX. DORIONIS VOTVM.

Votum obliquum.

ARISTODEMVS lib. 2. facetiarum memorabilium scripsit, cum Dorion Crumatopæus, & Ioripes,

pes, in conuiuio claudicantis pedis soleam amisisset: *Athen. l. 8.*
 furi, inquit, nil grauius imprecabor quam vt eius pe- *pag. 108.*
 di calceus conueniat, δὲ ἐν ἑφ' ἡ πλεον ἡ καταράσσομα ἡ
 κλιψαντι, ἡ ἀρμόσσει αὐτῷ τὸ σκαδάλιον.

A P. Obliqua mali imprecatio sub boni specie e-
 missa. Dorioni similes sunt, qui cū videantur ami-
 cis bona exoptare, ambiguis verbis mala imprecantur:
 vel in eos etiam cadit qui ea sibi ardentem cupiunt,
 vel alijs eripiunt quibus vt non possunt.

Moriri se suo pede.

XXXI. EICADASTES PVGNANS IN PLACENTAS.

Gula lethifera.

EICADASTES Epicureus allata placenta, quæ
 non tū feruere desierat, omnibuiq; abstinenti-
 bus ipse heroicū illud inclamans ex Homero, quasi
 in Chimeram pugnaturus.

Tò δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ ἐπὶ χῆρας εἶοικε.

Aduersus illam gradior etsi manus igni similes habeat, Athen. l. 7.
 Imperum fecit, & perustis faucibus elatus est è con- *pag. 298.*
 uio.

A P. Dignus hic Eicadastæ tomulus, qui omnibus
 belluonibus in typū miseræ voracitatis proponatur.

Non poterat letho nobiliore mori.

XXXII. CLITI AMORGOS.

Superba seu vana gloria.

CLITVS, ad Amorgum, depressis tribus, aut ad
 summum, quatuor naubus, tam impotenti læ-
 tia exultauit, vt tridentem gestare, Neptunumque
 dici, & induere non crubesceret. *Plutarch. de Fort.*
Alex. lib. 11. Idem fermè habet de Sexto Pompeio
Appianus l. 5. de bellis ciuilib. Ille enim se Neptuni,
 & Salatiæ filium, in decus naualis victoriæ lubenter
 appellari audiuit.

APODOSIS.

Vani homines propter leues gloriolas ingentes habent spiritus, & agunt tragicas simas non tam ridicule, quàm turpiter, *Deforme est enim ea de seipso predicare, falsa praesertim, & cum irrisione audientium imitari Militem gloriosum.*

XXXIII. EVTHYDEMVS.

Malum necessarium.

Strab. l. 14. pag. 454. num. 10. **M**YLAESA vrbs est Cariae, in qua floruit nobilis orator Euthydemus, nimis quidem potentiae, sed tamen viliissimae ciuitatis, in quem perorans Hybricas dixit, Euthydemus *malum es ciuitati necessarium*. nam neque tecum viuere possumus, neque sine te.

APODOSIS.

4. contra Proem.

In eos qui nocent quidem, sed mala bonis compensant. talis erat Aterius, de quo Seneca: *Redimebat Aterius virtutibus, & plus habebat quod laudares, quàm quod ignosceres.*

XXXIV. ERICI VENTVOSVS

PILEVS.

Potentes & gratiosi.

Olaus magnus lib. 3. cap. 13.

ERICVS Rex Suetiae in arte magica nulli suo tempore secundus habebatur, tamque familiaris erat malis daemonijs, quorum cultui summo opere vacabat, ut quocumque verteret pileum suum, confectum inde optatus ventus aspiraret.

APODOSIS.

Potentes & gratiosi homines ea sunt autoritate praediti, ut quaecumque in partem vel leuiter inclinant, in eam incredibilis mentium animorumque conspiret fauor.

Omnes hoc fidere currunt.

XXXV. EVENIVS.

Pastorum vigilantia.

SVNT in Apolonia oues non sacrae, quas noctu *Herod. l. 9.*
viri fortunae splendidi custodiebant. Euenius ali-
quis tuas pro more vices agens in pecoris custodia,
lupum ingredi in ouile, & sexaginta oues sua in-
culta deuorari patitur; ex quo, iudicio ciuitatis, damna-
tus, oculis orbatur.

AP, Commendat hanc tabula Pastoribus Ecclesiae *Pastorū vi-*
vigilantiam, qui non solum oues, sed temporarii Dei *gilantia.*
custodiant. Non modò lupos arcere, & oues alere de-
bent, sed etiam tenuis Pastoris apud Aurelium. Aeme-
lianum praecipium audire.

*Te quoque non pudeat cum seruis ouilia vises,
Si qua iacebit ouis partu repleta recenti,
Hanc tuum est portare iuu, namq; repenti
Ferre sine tremulos & nondum stare probatos.*

Eccloga 5.

XXXVI. FLVVIVS ARGENTARIVS.

Latitia intempestiua.

FLVVIVS Argentarius bello Punico secundo, cū *Plin. lib. 21.*
oro in laetitia interdū e praegria sua in forum *cap. 3.*
prolixissime dictus, ex anthrope Senatus in carce-
nem adductus, non ante finem belli emissus est.

APODOSIS.

Hæc parabola eos perscrutatur, qui inter sacrosanctæ *Clemens*
passionis tempora, & prima Domini, deliciarum ro- *de coronis*
sas usurpant. quoniam indigna res in coronæ Christi *Christi.*
consummatione, floribus, auro & gemmis coronari!
Clem. Alex. paed. II. cap. 8. ἀλόγιστον ἀκικεῖν ἡμᾶς
τὴν κόρον ἀνθρώπων ἐναιμῆν. αὐτὸς ἀποφάντας ἡς
σημειώσεται, ἀναδόντος ἑῷ ἀνδρὶ. Infans est nos
qui Christi coronam solum coronamini audiuimus, quasi ve-
nerantes Domini ciuitatibus illuderemus, redimiri
floribus.

XXXVII.

XXXVII. FABRICIANI VENUS.

*Vitia nocent auctoribus.**Dositheus
zerruolalic.**Hesiodus.
Attalus a-
pud Senec.
epist. 32.*

FABRIVS Fabricianus Maximus, diripiens Tuxium, principem Samnitium urbem, Venerem, quæ apud illos colebatur Romam misit, idemque ab vxore adultera paulò post interfectus est.

APOD Qui recipiunt vitia in publicum, cum debeant, & possint emendare, sentiunt se illico domesticis malis opprimi.

Ἡ δὲ μέγιστή τις βλάβη τῶν βλαπτόμενῶν ἔστιν.

Malitia ipsa maximam partem veneni sui bibit.

XXXVIII. HARPASTE SENECAE.

Ut nemo in sese sentiat descendere.

HARPASTE Seneca cum cæca esset, non de admissione oculorum, sed de domicilij obscuritate querebatur. Sic ille *ep. 30. ad Lucilium* Harpastem vxoris meæ fatuam teis hæreditarium onus in domo mea remansisse. Ipse enim auersissimus ab suis prodigijs sum. Si quando fatuo delectari volo, non est mihi longè querendus, me rideo. Hæc fatua subito desijt videre. Incredibilem tibi nato rem, nescit se esse cæcam. Subinde pædagogum suum rogat ut migeret, ait domum tenebrosam esse.

AP Apodosim sic reddidit Seneca. hoc quod in illa ridemus, omnibus nobis accidere, liquet tibi. Nemo se auarum esse intelligit, nemo cupiunt.

XXXIX. HELIOGABALI CON-
VIVIVM.*Felicitas umbratilis.*

PARASITVS in secunda mensa sæpè ceream coenam, sæpè igneam, sæpè eburneam, aliquando fictilem, nonnunquam vel marmoream etiam, vel lapideam exhibuit: ita ut omnia illis exhiberentur viden-

videnda de diuersa materia, quæ ipse cœnabat, cum tantum biberent, per singula fercula, & manus, quasi comedissent, lauarent, nonnunquam pietas ciborum tabulas idem exhibebat, inter quas conuiuæ fame macerarentur.

Aelius L. A. pridius in Hellogabalo.

APODOSIS.

Tales sunt res opelque humanæ, vmbra bonorum & simulacra potius, quam vera bona, imò, ut ait Theophylactus, ἰδῶλων ἱδολα.

XL. IVPITER MENECRATES.

Simulatio diuinitatis inepta.

Meneocrates medicus eos, quos à morbo sacro curasset, cauere, & scripto polliceri cogebat, futuros sibi obtemperantes seruos ac comites vbi conualuissent. Ex illis vnus Nicostratus Argiuius comitali morbo liberatus Herculis vestitu incedebat: alius Apollinis, Mercurij alius; denique Aesculapij.

Athen. l. 7. pag. 189.

APO. Deum non facit vestis, aut comitatus, sed conscientia, & virtutis integritas Deo similes reddit mortales: multi Iouis sceptrum, & fulmina sibi arrogarunt, sanctitatem diuinam pauci expresseiunt.

Enodot.

Πολλοὶ Διοσκόλοι, παῦροι δὲ τῆς μάχης ἱδρῆς.

XLI. IXIONII AMICI HELIOGRABALI.

Aulica vita lubrica conditio.

Parasitos ad rotam aquariam ligabat, & cum vertigine sub aquas mitterbat, rursusque in summum reuoluebat, eosque Ixionios amicos vocauit.

Aelius L. A. pridius in Hellogabo.

APODOSIS.

Præclarus in hac rota typus inconstantie fauoris aulici. Palladas ἡ τὸς ἄλλοις κατὰ γὰρ πάλιν σφαιρὶδὸν αἰτρεῖ τὸς δὲ ἀπὸ τῶν νεφελῶν εἰς αἶθρην κατὰ ξη.

Fortuna aulica alios in orbem euehit, alios ex nubibus

bibus ad inferos deprimunt. Idcirco Orontes rectè au-
licos cum digitis Arithmeticorum comparabat, qui
nunc decem millia, nunc vnum significant. *ἡ δὲ πρὸς
τὴν ἀριθμητικῶν δάκτυλοι, ὅν μὴ μνησέδας, οὐδὲ
μὴ ἄλλα πείδου δύνανται.*

XLII. LYSIMACHVS HASTA COELVM FERIEHS.

Superbia.

*Plutar. in
Fort. Ale
xand. lib. 2.*

LYSIMACHVS, cum loca ad Thraciam vergentia
obtinuisset, & usque dementiae euasit, ut diceret:
Nunc demum Byzantij ad me veniunt, postquam
lancea coelum attingi ibi Pasides Byzantius, qui cum
fortè aderat, Recedamus, inquit, ne ille lanceæ mu-
rone coelum perforet.

AP. Typus hic est Thraconis, siue hominis de-
mentis iactantiae, qui tam non feriat, quod ait ille,
sublimi sydera vertice, sed coelum ipsum hasta confi-
gere nitatur. Restat vi & i lud immurmur et:

Δυσμῆτιν δὲ τὴν πᾶσις ἰμὸν μὴν ἀντιόωσιν.

XLIII. MARCELLI STATVA.

Solem Orientem adorare

ACEVSARVS est Marcellus apud Tiberium, quod
cum antea Augusti Caesaris statuam consecra-
set, mox Tiberio post mortem Augusti ad Imperij
gubernacula euecto in eadem statua, amputato Au-
gusti Caesaris capite, Tiberij faciem indicidisset. A-
ctam rem in Senatu refert Tranquillus, & quia am-
bigebatur, per tormenta quæsita, damna: tandem
hoc genus calumniae eo potius, ut hæc quoque
câpitalia essent, &c. Vide Cornel. Tacit. *lib. 1. Tran-*
quil. in Tiberio 58.

AP. Ex termine ingenio sunt omnes aulici adula-
tores, ut Principum, cum viuunt, nomen, & titulos
colant, mortuorum non modo memoriam obliterari
sibi

sibi patiantur, sed penitus eradunt; pectori aliorum sibi amicitiam speciem deturbatis prioribus vltro ingerentes.

XLIV. MARCVS ANTONIVS
SALOMON DICTVS.

Esto quod audis.

NVLIA vnquam, opinor, vanæ ostentationis vel præposteræ adulationis egi principes clarior imago visa est, quàm in M. Antonij monumento: qui cum esset ad omnem propè flagitii si animi demeritum pessundatus, se nomine sapientissimæ Regis insigniri, & quasi religiosum ædium sanctissimi templi custodiæ affigi per impudentiam aliquorum (ut credibile est) adulatorum p. flus est. Res. itenim Villalpandus noster se nummum vidisse peretustum in cuius facie altera esset M. Antonij imago cum hac inscriptione, *Rex Salomon*. Altera facies templum exprimebat Hebræicis characteribus insignita, quibus illud esse Salomonis templum indicatur.

*Villalpand.
tomo 2. in
epist. nuncupat. ad
Phil. tertium
Regem Catholicum.*

APODOSIS.

Quàm multi in speciosis titulis tuas ostentant inopias, & ea gestant insignia, quæ non magis illis conveniunt, quàm *Calonibus Sambuca*, quibus illud *La-berij dictum* sanè argutum rectè congruit:

Sepulchris similis, nil nisi nomen retineo.

XLV. MENIPPI AMASIA.

Voluptas hominum deceperit.

HÆC Menippum spe coniugij demulcebat, omnibusque obsequijs deumicere studebat, ut se tandem eius carnibus saturaret. diserè narratur à *Philostr. cap. 8. libro quarto in vita Apollonii*, & a *Budæo in philologo*. Menippo, inquit, soli aliquando in via iter, facienti, quæ *Cenchreas* ferebat, phantasma occur-

occurrit specie muliebri: apprehensaque manu eius mulier iamdiu amore eius captam se esse dixit. Phœnissam autem sese origine esse aiebat, sed in suburbio Corinthi habitare, quoddam suburbiorum nuncupans. Quo, Menippe, inquit illa, si venire constitueris cantilenam me cantitante mirè oblectaberis: vinumque illic bibes quale ante hunc diem nunquam; Nec verò ibidem tibi ab æmulo metus erit: tecum enim vno victura sum formosa cum formoso. Quibus verbis iuuenis pellectus, ad mulierem se contulit sub vesperam, deinde cum ea modo concucuit, ut solent qui amant. Apollonius autem cum eo venisset, in morem statuarij intuens in Menippum, hominem velut pictor oculis perlustrabat, deinde ubi per cognitum hominem iam habuit. Heus tu, ô formosè, inquit, quem scè ninæ decoræ captant, scito te serpentem sinu fouere, vicissimque foueri à serpente. Hæc & alia cum in illo nuptiarum elegantium conuiuio differuisset Apollonius, apertè rem prodens. Isthæc bona sponsa Empusæ, inquit, est vna, quas quidam lamias esse, quidam laruas arbitrantur. Amant autem Empusæ ac rebus venereis gaudent, tum carnibus præcipuè humanis delectantur, & quos homines comesse statuerunt, eos ante sollicitant motibus venereis. Tum Apollonij dicta noua sponsa resellente, & comiter, ut fit, in Philosphos cauillante aurea pocula, argenteaque suppellex, ut quidem videbantur, inania & euania interrim abierunt. Serui etiam vinum miscentes, & concinnatores obsoniorum, atque omne illud famulitium, repente non comparuerunt, cum præstigias confutasset Apollonius.

APODOSIS.

O quantum est in rebus inane!

XLVI. MINYAS.

Dimes δυο ασις.

MINIAS primus ærarium ad pecuniam asser-

bat.

uandam fecisse dicitur.

A. P. Dicitur ergo prouerbiali caractere in diui *Pausan. in*
tes *Ἰνσουργοῦρας*, qui Plutum illum miserum in atrijs *Bocotia.*
flagellant, vel potius strangulant, nec vltique libere *pag. 310.*
spirare patiuntur.

Nullus argento color est avaris

Abdito terris, inimice lamina

Crispe Sallusti, nisi temperato

Splendeat vultu.

Abiturus illuc quo priores abierunt,

Quid mente caeca miserum torques spiritum?

Horat.

Od. 2.

lib. 2.

Phedrus

Fabul. 77.

XLVI. MITHRIDATES INTER

BELLARVM SATELLITIVM

DORMIENS.

Improborum dissidentia & miseria.

MITHRIDATES Ponticus cum somnum ca-
peret, sui corporis custodiam non modò armis
& satellitibus excubitoribus committebat: sed magis
etiam tauro, & equo, & ceruo, quos mansuetos
habebat. Ij enim ad custodiã eius dormientis adui-
gilantes, si quis accederet, illius sensum ex ipsa re-
spiratione quem mox percipiebant, atque ille mugitu,
alter hinnitu, alius sua propria voce, eum è somno
excipiebant. *Æl. lib. 7.*
cap. 66.

A. P. Ex eo apparet quàm misera tyrannorum con-
ditio, qui cum neminem habeant in tot aulicis fide-
lem, corporis sui custodiam belluis committere co-
guntur. Quantò melior nostrorum Regum conditio,
qui amore & clementia animos sibi omnium deuot-
os tenent. Istud est sanè vinculum per quod respublica
coheret, ille spiritus vitalis, quem hec tot millia tra-
hant, nihil ipsa per se futura, nisi onus &
præda, si mens illa imperij sub-
trahatur?

Seneca de

Clementia.

XLVIII. MYCERINI NOCTES.

Voluptuaria vita.

Herod. l. 2.

MYCERINVS rex, cum accepisset se intra annum septimum periturum. lucernarum magnam copiam sibi fieri curauit, viisque epulis, & ludo noctes coniungens cum diebus, vitæ annos quatuordecim ex septem efficeret.

A. P. Hac illustri Herodoti parabola significantur homines voluptuarij nocturnis bacchationibus & intemperatæ conuiuij assidui, qui vt Mycerinus noctem vertunt in diem, & illud Martialis lib. 10. impudenter occurrunt.

Ep. 19.

Seras tutior ibis ad Lucernas,
Hæc hora est tua, cum furis Lyæus,
Cum regnat rosa, cum madent capilli.

XLIX. NERONIS CALIX.

Multa cadunt inter calicem supremaque labra.

ACCURANTI in conuiuij Neroni decedens salpurg calicem quem in manibus tenebat exiit Philost. lib. 4. c. 14. οὐτως γὰρ τὸ Νέρωνος ἱαπερὶ τῆς τροπῆς, ὅς τις ἀλλοτρίᾳ τῆς κοιλίας ἐν χερσὶν οὖσι, καὶ πολλὸν ἀπὸ χερσὶν τὸ σέμναι.

Hor. Car. 2.

Od. 13.

A. P. Repentini sunt mortalium casus, & quod quisque viset nunquam homini satis cautum est in hotæ.

L. NERONIS COPÆ.

Voluptates.

QVOTIES Nero Tiberij Ostiam deflueret, aut Baianum sinum percrenauisset, dispositæ perlectura & iipias diuersoriae tabernæ parabantur, insig-

infignes Ganæ & maronatum infitorio Copas imitantium, atque horrantium hinc inde ut appelleret. Suet. in Neron 2°. Tacitus lupanaria vocat, lib. 15. Crepidinibus itaq; lupanaria astabant illustribus foeminis completa.

Ap. Baianus sinus vita est: Copæ, voluptates: Neronæ, miseræ voluptatibus. Stat igitur in litore voluptas melita sirenula. & his versibus amatium compellat.

*Tu si me comitare puer, non limite duro
Iam tibi decurret concessi temporis ætas,
Haud unquam trepidos abrupte lucerna somnos,
Non glaciem Arctoam, non experire furoris
Ardorem Cancri.*

Silius Ital.

*Sed current albique dies, horaque serena,
Et molli dabitur victu sperare sine tam.
Quantas ipse Deus lætos generavit in vñs
Res homini plenaque dedit bona gaudia dextra
Verum, læter anguis in herba.*

LI. NERONIS ICARVS.

Ambitio.

NON est iam fabula Icarus Poetarum, sub Nerone iuuenis est qui volandi alæam intemperet: audi Tranquillum Exhibuit & Naumachiam marina aqua innantibus bellis; item Pyrrhichas quasdam è numero Epichororum, quibus post editam operam diplomata ciuitatis Romanæ singulis contulit. Inter Pyrrhicharum argumenta Taurus Pasiphaen ligneo iuuenæ simulachro abditam iniuit, ut multi crederunt; Icarus primo statim conatu in cubiculum eius decidit, ipsumque errore repperit.

*Tranq. in
Nerone 12.*

Ap. Typus ambitiosi. Hoc idem ferme ipsum Icarus Agarenum, contigisse narrat Nicetas sub Manuele Comnenico. Agarenum quippè præstigator spectaculis Circensibus eo tempore quo Manuel Sultanum hospitio

renus.

sto PARAB. HIST. LIB. IIII.

exceperat, sua sponte hippodromi turri conscensas
 ampla & promissa veste, multisque sinubus vndante,
 postquam populum varijs getticationibus elulisset,
 acri se commisit, mox decedens. magno omnium risu
 mortuus est.

Qua fuerat fabula poena fuit.

Non dissimili facto Testudo apud Auianum dum cu-
 pit ab Aquila deferri in sublime,

Et malo mercatis dum quarit sidera pennis,

Occidit infelix aliis unguis fere.

Tum quoque sublimes cum iam moreretur in auras,

Ingenuis votis hac licuisse suis.

Nam dedit exosa postinas documenta quieti,

Non sine supremo magna labore peti.

LII. NERONIS PISCATIO.

*Commodum maiori aamno comparatum: vel,
 Ingenio bene utendum.*

*Suet. in Ne-
 ron. c. 30.
 Absalonis
 Abbatis
 dictum.
 Serm. 5. de
 Christi ad-
 uentu,*

PISCATORVS est reti aureo purpura coccoque funi-
 bus nexis.

AP. Piscantur reti aureo. qui exigua commoda
 magnis impensis conlectantur: Et, vt ait Absalon Ab-
 bas, qui ingenium suum ad Poetas, & Philosophos con-
 uertit, quasi aureum hamum mittit in lutosam aquam.
 quia pro re vili in profundo detinetur: nec potest iactura
 luaro piscis comparari.

LIII. NICESIAS ALEXANDRI.

Adulatorum ineptia,

HEGESSANDER refert Nicesium Alexandri assenta-
 torem, cum Alexander a mulca se punctum que-
 reretur, ideoque muscas gnaute abigeret, dixisse, A-
 lijs profecto mulcis, inquit, hæc quæ tuum sanguinem
 degustarunt, multò futuri sunt prastantiores. Athen.
 lib. 6. de Adulatoribus.

AP. Adulator nullum in laudando tenere potest
 modum

modum, sed frigida etiam & inepta persape commi-
niscitur, quæ quisque sani pectoris abhorreat. *Ve- Cornel.*
rum principes hoc veneno infecti cupiunt omnes titil- *Tacitus.*
lari & non vident, *Pessimum inimicorum genus esse lan-*
dantes.

LIV. PACVVII FVNERATIO.

Moriendum quotidie.

PACVVIUS, qui Syriam vsu suam fecit, cum
vino, & illis fume eis opulis se sepelisset quasi sibi
parentaret, sic in cubiculū ferebatur à cœnâ, ut inter
plausus exoletorum hoc ad symphoniam caneretur:
Βιβίων, Βιβίων.

Nulla non se die extulit.

A P. Hoc quod ille ex malâ conscientiâ faciebat,
nos ex bonâ faciamus, & in somnum ituri læti, hi-
larèsq; dicamus.

Vixi, & quem dederat cursum fortuna peregi.

Itaque sic ordinandus dies est omnis, tanquam cogat ag- *Senec. ep. 12.*
men & consummet, atque explent vitam.

LV. PHILIPPI ASTER.

Vltio diuina inasperata.

PHILIPPVS, cum noctu sagittis stellas inceslere *ex Ptole-*
puer soleret, à stella seu atere milite altero oculo *mao Hephe-*
orbarus est. *stione lib. 3.*

A P. Non sunt temere potentes irritandi: quod
qui faciunt videntur in Solem spueri, & stellas sagit-
tis inceslere, inde cum minime putant, Nemesis fla-
gello, veluti cœlesti plaga, percutiuntur:

Μὴ δ' ἄν' ἡμῶν πταμνῆς ὁρᾷς ἐμῆς.

aduersus solem uemito.

(*)

M 3

LVI

LVI. PHILIPPI VENATIO.

*Generositas.**Isol. Heph.
Rhet. bib.*

PHILIPPVS puer de nocte solebat deficientes stellas sagittis inceslere, quo agnito, Diogenetus vates Dominatorem multorum fore adolescentem prædixit.

Ap. Venantur stellas magnanimi & ad egregiarum rerum spem erant, inquit non terræ regionibus, pes deficiunt tuas, sed Beatarum mentium Domicilium noctes diesque cogitant, atque in id omnes cogitationis impetus defigunt.

*Pauca quos equum amavit**Iuppiter, aut ardens enexit ad athera virtus.*

LVII. PHILOXENVS.

*Helio dissolutus.**Epist. 114.**Ath. l. 1. p. 6.*

PHILOXENVS hic depingitur gracilesciente in gravis speciem collo, typus edacitatis inuerecundæ. Is accusans naturam, ut diutius ficeretur cibi ac potus voluptate, collum libigulis optabat: *ἐξέτο πότε θύγῃς τὰς αὐχῆς καὶ τῆς κεφαλῆς*. [De hoc dici potest quod Seneca: *Mores quod maena pars sua felicitati, exclusa corporis angustijs coarctat.* Idem nullam in Dionysia Tyramini cena sibi appositum auri adiuuit, veluti scitans aliquid eorum, quæ apud Nereum sunt, de Galatæ scripturus: sed piscem iuniorum esse, & nimis paruum dixit, ideo nihil scire: inhiabat enim Dionysij nullus, qui maior erat.

Ap. Clara est ex Icone, torquetur enim in Helluones, qui omnia voluptate metiuntur.

*Iuvenal. Sat.
v. 11.*

Et qui vix in solo vivendi causa palato est hos Aristophanes *κῆρας αἰσάχνας, καλὰ κέρα* collotenus appellat, quibus efferto præ ingluvie corporis pignus, & iuxta Poëtam, vino sepultis, neque pes, neque mens officium facit. Plotinus eisdem dicit *ἐν τοῖς ποτῶν καὶ πρὸς τὸν πότον* quod

quod instar plantarum alimoniam tantum attrahant,
cætera sine sensu esse videantur.

LVIII. PHRYNE DELPHICA.

Voluptas consecrata.

CERUS auream Phrynes statuam Delphis posi- *Plut. in fort.*
tam cum vidisset, exclamavit, Græcorum id petu- *Alex. lib. 2.*
lantiz trophæum esse erectum.

AP. Improbi non modo amant vitia, sed monu-
mentis etiam consecrant: ad quodlibet audendum &
audiendum proiecti. *Malorum ultimum est mala sua* *Senec. ep. 39.*
amare, ubi turpia non solum delectant, sed etiam pla-
cent.

LIX. POLYDAMAS SAXI RVINAM EXCIPiens.

Temeritas.

POLYDAMAS clarissimus athleta, qui Herculis glo- *Paus. in Ei-*
ria stimulatus leonem opprellit, apprehensum po- *liac. l. poster.*
steriorum pedum altero tantum constructum diu te-
nuit, ut vix dilapsis ungulis euaderet. Tandem nimia
virtutis fiducia laboranti saxo se obiecit, & debitas te-
meritati pœnas dedit.

AP. Temeritas typus, *ἡμεῖς δὲ καὶ* Non male expri-
mit hæc tabula dementem ambitiosum, qui vel ipso
vite periculo marcescentem humane gloriolæ laure-
am nundinetur, & dicat.

Ruina cadere generosa iuvas.

Stob. ser. 3.
653.

LX. PROCRVSTES.

Hæreticus deprauator.

PROCRVSTES qui memoratur à Plutarcho in
Thesæo, latro fuit omni diritate teterrimus, qui
viatores suo le tulo applicare solebat, & si qui lem
proceniores essent, amputatione pedum decurtare,

M 4

si con-

*Plut. in
Thesoa.*

si contra breuiora, nervorum extensione lacerare.

Ap. Tales omnino sunt haeretici, qui ut ad modum pravae mentis sacras literas fingant, nunc demūt, nunc addunt de suo, & hanc carnificinam se Spiritu sancto auctore facere dicunt.

Parce sepultis.

LXI. PROTOGENIS MOROSA

OPERA.

Diligentia nimia vel prolixitas.

Plut. 35. c. 10.

APULLES, cum Protopenis opus immensi laboris ac curae supra modum anxie miraretur, dixit omnia sibi cum illo paria esse, aut illi meliora. Sed vno se praestare, quod manum ille de tabula nesciret tollere.

Alphau.

Ap. Nocet saepe nimia diligentia:

Τὸ μὲν καὶ ἄγαν, ἄγαν μὲν τέρπει.

Lucana

Callimach.

In eodem argumento est Callimachus, qui auream Minervae lucernam fecit toto anno ardentem, quamvis nihil olei affunderetur. Is enim ob morosam in expoliendis operibus industriam Καυσιόπην dictus est. Paulin. *Aurea*. Apollodorus quoque fidior, iniquissimus sui index crebro perfecta signa frangebat. dum artis cupiditatem satiare non posset.

Plin. l. 34. c.

2.

LXII. PSAPHON, SIVE

ANNON.

Vana Gloria.

ANNON Carthagenensis supra mortalitatem nostram fastu elatus, praestantiorum de se famam divulgare statuit, quam natura pateberetur. Itaque plurimas aures humani sermonis dociles coëmit, & in tenebris domesticorum parietum aluit, vnam cantilenam edocens, *Θύς ἐστιν Ἀνών*. Quae cum satis eruditae viderentur, in diuersas plagas dimisit, arbitratus hoc aurum carmen de se vulgatum iri. At illae semel

alis

alis soluta, libertatemque adeptæ, & ad consuetum
sibi victum reuerſe, naturalem tantum ediderunt, &
aurum modulationes recoſuerunt, longo vale Anno- *Ælian l. 14.*
ni doctrineque, qua in ſeruitute fuerant imbutæ, di- *cap. 30.*
cto. Eundem Apſephan nominat Dionis Scholiaſtes,
ὁ ποῖον ἰστέον τι μὲν τῶν βασιλέων βασιλέως Αψιφᾶ, διὰ
τῶν ἑλλήνων μεμνημένων, ἰπποκράτους, καὶ κλαύδων, καὶ
Αψιφᾶς Ἰδίας ἱστ.

*In orat. I. de
Regno.*

APODOSIS.

Ne te queſiueris extra.

LXIII. PTOLEMÆI CAMELVS
NIGER.

Novitas ingrata.

PTOLEMÆVS Lagi filius, cum aliquando duas res
nouas in Ægyptum adduxiſſet, Camelum videlicet
Baſſarianam totam nigram, & hominem bicolorem,
cuius altera pars plane nigra, altera autem eximie
candida erat, per totum corpus æqualiter diſuncta
atque diuiſa: congregatis in theatrum Ægyptijs, ex-
hibuit illis cum alia multa ſpectacula, tū inter po-
ſtrema hæc quoq; Camelum videlicet, & ſemialbum
hominem, putauitq; ſe magnam admirationem iſto
ſpectaculo concitaturum eſſe. Illi ad Cameli quidem
conſpectum, perterriti ſunt: & parum abſuit quin ex-
ilientes profugerent: quanquam ea tota auro culta
atque purpura inſtrata erat: frænum autem etiam
gemmis comparatum habebat, ex Darij alicuius aut
Cambyſis, aut etiam ipſius Cyri theſauris depromptum.
Ad hominis autem intutum plerique ridebant.
Alij autem etiam vt monſtrum aliquod ipſum auerſa-
bantur. Lucian. *contra eum qui dixerat*, Prometh.
eſ in verbis.

ARODOSIS.

Ex p. Lucina.

Ex eo Ptolemæus inter ceteros non adeò laudentem
concedere sibi, neque in uitate sua. Atque cum
admiratione esse, id præcipue, si præcipue
quod concinnum iustaque forma compositionis esset,
probari.

LXIV. SAGARIS MARIADYNVS.

Moluit.

*Athen.
Dipn. lib. 12.*

CLEARCHVS libro quinto vitam inuitat, Sagar-
is Mariadynum præ moluit ad senectutem, uti-
que nutritis ore facile cibatum, ne manducatio sagar-
eretur.

A p. Hoc instar adagii in delicatum carpinum
ia'lati poterit, quod Pedumum in t' expeditis vi-
deret:

*At cur non potius te e' equo c'lenbo,
Et simili regim' p'ore, p'are minutum
Posis, & tratu' manum a'ctare reculas?*

LXV. SELENE SIMONIS MAGI.

Herodotus, reliqua spolia.

*D. Clem.
Lib. 11. reco-
gnit. &
Lib. 11. con-
sit. Apost.*

SELENE mulier erat formosa, quæ cum se fre-
quenter ex Alea turri populo Romano orab' misset,
effecit sans p'g'us Simon Magus ut quæ in turri se-
neltræ erant, tot Selenes facie. app'arent.

A p. Vna erat Selene vera, ceteræ imponebant ocu-
lis: Sic una solida gloria, una sapientia, reliquæ, mul-
ta tamen specie fallunt inueros mortales. Vide,
Quid agant ara lupini.

LXVI. SMINDYRIDES.

Improbitas Lucifugæ.

CHAMAELEON Ponticus, lib' de voluptate, re-
fert Smindyridem iactare solitum se viginti an-
nis,

mis, nec Orientem Solem vident, nec Occidentem,
idque magni ad utilitatem suam exitum habent.

A. P. Improbis nec primos Orientis Solis iustitia
afflictus quatit, nec Occidentem sibi videt, sed *Athen. lib. 7.*
pectus obstruunt, quo minus cogantur augere,
atque inter tenebras sua flagrant, & sibi sine exerceant:
Κλῆπῶν γὰρ ἡ νύξ, τῆς δ' αὖ θύξ, & ῥῶς Eurypides.
Cedit etiam in voluptuosos somno & deliciis mer-
cedos, qui paupertatem inde sibi, & magnas viarum mo-
lestias accersunt, *Dormienti enim non consistit Pyg.*
nec immerito illis elurientibus postea dicitur:
Χειρῶν δ' ὄρεξ' ἢ τ' ὀφίῃς ἔρα.

LXVII. SOTADES. ΣΩΤΑΔΗΣ.

P. et a. o. f. m. v. p. s.

PRIMVS author Cinadi carminis fuit. Hæc δὲ
σωτάδης αὖ πῶταρ ἀνὰ Σωτάδην. Strab. lib. 4. p. 46. *lib. 2. ep 76.*
446 de eodem Mutina.

Quam nec carmine gloriæ submo,

Nec vultu lego Sotadem Cinadum.

A. P. Sotadeo genere sunt omnes Poetæ obscæ-
ni, qui quod miserum, Censuræ nomen teneant, im-
purissimorum Ethnicorum Cinadias è squalenti-
bus impudicæ sepulchris eruere non verentur:
quod capitale esse voluit diuinus Imperator Con-
stantinus. Nam cum THALIAM ætæcæ mætos, ri-
diculosque numeros ad similitudinem Ægyptij so-
tadæ conscriptos in lucem edidisset Arius, Constan-
tinus ira rescripit:

Victor Constantinus Max. Aug. Episcopis, & populo. *Constantini*

Cum Arius scriptorum & impiorum hominum con-
suetudinem imitetur, eandem cum illis ignominiam
& turpitudinis notam merito sibi debet. Quem *edictum in*
admodum Porphyrius capitalis pietatis hostis, qui *obscænos*
nefarios libros contra religionem Christianam nuper *Poetas.*
edebat, mercedem dignam laboribus recepit, &
eiusmodi quidem, ut apud posteriora sæcula non ip-
so so-

Aponosis.

Ex quo Luciano.

Ex eo Ptolemæus in hoc sensu non a seò laudent
concedit se ubi, neque in imitatione quâd. E. p. 10. 11. in
admiratione esse, sed per p. 10. 11. et p. 12. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

LXIV. SAGARIS MARIADYNVS.

Modica.

*Athen.
Disp. lib. 12.*

CLERARCHVS libro quinto vitarum narrat, Sagarin Mariadynum præ monitis ad senectutem, utique nutu, ore facile cibatum, ne manducaretur.

A. P. Hoc instar adagij in delicatam pappum iactari potest, quod Perichlora sua expectasse videtur.

*At cur non potius te eoque coenabo,
Et multa regum, parca pappi minuitur
Pojas, & raris manna iactare reculas.*

LXV. SELENE SIMONIS MAGI.

Romano ara, velut, spectra.

*D. Clem.
Lib. 11. reco-
gnit. S.
lib. 11. con-
stit. Apost.*

SELENE mulier erat formosa, quæ cum se fecerant ex alta turri populo Romano orabant, effecit suis prædictis Simon Magus ut quæ in turri se neciter erant, tot Selenes facies apparerent.

A. P. Vna erat Selene vera, ceteræ imponbant oculis: Sic vna solida gloria, vna sapientia, religio, multa tamen specie fallunt innumeros mortales. Vide,

Quid despons ara lupinis.

LXVI. SMINDYRIDES.

Improbitas lucifuga.

CHAMAELON Ponticus, lib. de voluptate, refert Smindyridem iactare solitum se viginti annis,

nis, nec Orientem Solem vidisse, nec Occidentem, idque magni ad felicitatem momenti existimasse.

A. P. Improbi nec primos Orientis Solis iustitie afflatus quarunt, nec Occidentem sibi vident, sed *Athen. lib. 7.*

pectus obstruunt, quo minus cogantur admittere, atque inter tenebras sua flagitia & libidines exerceant:

Καί μιν καὶ ἡ νύξ, τῆς δ' αὖθις ὁ ἥλιος Εὐρυπύλες.

Cadit etiam in voluptuarios somno & deliciis imbutos, qui pauperatē in domo, & magnas vitæ molestias accipiunt, Domitium enim non coniciunt Dij, nec in neutro illis elarientibus postea dicitur:

Χειρὼν δ' ὄρχε' μὴ τροφὴν ἔρα.

LXVII. SOTADES. ΣΩΤΑΔΗΣ.

Poëta obsceni typus.

PRIMVS author Cinædi carminis fuit. Ἡστὶ δὲ σωτάδης ὡς πρῶτος καὶ ἀδολογῆν. Strab. lib. 4. p. 2. lib. 2. ep. 76.
446 de eodem Martial.

Quis me carmine gloriatur summo,

Nec meo te quo Sotadem Cinadum.

A. P. Sotades genere sunt omnes Poëta obsceni, qui, quod miærum, Christiani nominetenus, impurissimorum Ethnicorum Cinædias è squalentibus impudicitiae sepulchris eruere non verentur: quod capitale esse voluit diuinus Imperator Constantinus. Nam cum THALIAM effœminatos, ridiculūque numeros ad similitudinem Aegyptij Sotadæ contemptos in lucem edidisset Arius, Constantinus ita rescripsit:

Victor Constantinus Max. Aug. Episcopis, & populo. Constantini

Cum Arius scriptorum & impiorum hominum consuetudinem imitetur, eandem cum illis ignominiam eductum in

& turpitudinis notam merito sibiue debet. Quem obprobrios

æmōdum Porphyrius capitalis pietatis hostis, qui nefarios libros contra religionem Christianam nuper edebat, mercedem dignam laboribus recepit, & eiusmodi quicum, ut apud posteriora secula non ip-

scio.

se solum maximis probris vexatus fuerit, & turpissima labe infamiae aspersus, verum etiam impia eius scripta deleta, & penitus extincta: sic etiam vitium est Arium, & eius sectatores Porphyrianos nuncupare, ut quorum sequuti sunt mores, eorum etiam nomen habeant. Quinetiam si quod opus ab Ario scriptum reperitur, illud cremandum esse (Addit) Illud etiam mandamus, ut si quis librum ab Ario compositum occultasse deprehensus sit, & cum non statim in medium adductum igne combusserit, morte muldeatur. nam mox ut comprehensus fuerit plectatur capite. Vide *Socras. lib. 1. cap. 6.*

LXVIII. STASICRATIS ATHOS.

Adulatio impudens.

*Plur. lib. 1.
de Fortit.
Alexandri.*

STASICRATES aurum, aes, ebur, pigmenta, ligna, & cetera respiciens, Athon montem efformare & elaborare studebat in Alexandria speciem: ut mare quidem una basi attingeret; sinistra amplam admodum & civium multitudine abundantem ferret civitatem: dextra perennem fluvium erumperet ex phiala. Hic Alexander excelsos artificis spiritus admiratus iussit quiescere. Neque enim sibi vnum montem sufficere ad glorie monumentum existimabat, cum & Caucasum, & Tanaim, & Caspium pelagus haberet.

At Adulatores alienas prorsus species principibus affingunt.

*Iuvenal.
Satyr. 2. 5. 4.*

*Quid quod adulandi gens prudentissima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amici,
Et longum inuolandi collum cervicibus aquas
Herculis, Antea procul à sellis tenentis.*

LXIX. THEMELIS NOBILE EXEMPLUM.

Sacerdotibus arma tractare periculosum.

CUM Ameras Tarsi Dux Sarracenorum contra Romanos cum exercitu profectus esset, atque in Herculis vicum milites praedatum misisset, quidam presbyter

presbyter, Theinel nomine, sacrificium incruentum peragens, ut agnouit Sarracenorum irruptionem, relicto sacrificandi munere, ita ut erat, manibus gestans Ecclesie mysterium, sic eos qui inuasérant propulsans, & multos vulnerauit, haud paucos interfecit, reliquis in fugam verbis, & ab Episcopo interdicto ei sacrificandi munere, postquam non impetrauit veniam, ad Agarenos se contulit, & Christianam fidem ciuitauit, atque cum ipsis egressus, non solum Cappadociam, & finitima loca vexabat, sed etiam usque ad Asiam minorem peruenit, & quanta detrimenta intulerit, nec scribere quidem nobis fas est.

Ap. Felicior ille si fuisset

Doctus solvere vincla questionum.

Et verbi gladio secare sectas.

*Baron. ad
ann. Christ.
957. ex Cu-
ropalate.*

Sidonius.

LXX. THEOPHYLACTVS HIP-
POMANES SACERDOS
IMPIVS.

Ab Ara ad haram.

THEOPHYLACTO Patriarche Constantinopolitano, qui ad furorem usque alendorum equorum cupiditate flagrauit, quorum duo milia habuit, sacra peragenti magna illa quinta sacre Coenae die, & preces mysteriorum legenti, ministrum illum, ferunt, cui fuerat equorum commissa cura nuntium attulisse, maxime insignem illam Phorbaitem equam, addito nomine peperisse; Et illum praeter nimio gaudio quod reliquum sacrificij, utcumque peracto, cursu ad stabulum contendisse, conspectoque nato pullo ad magnum templum redisse ut absolueret sanctae Dei & Saluatoris nostri passionis hymnum

Ap. Huic vere mens fuit quod disertè à Graecis dicitur, & ὁ δὲ πρὸς τὴν πατριὰν βασιλεὺς.

*Curopolates
& Baron.
ad annum
Christi 9. 9.*

LXXI. THOMYRIDIS

I A C T U M.

Cunctas & cuncta servavit in pueria.

THOMYRIDIS Nympha filius & Rex creatus à
Severis, propter ares patrum cum Minis con-
tendit pignore proposito, nemine ipsarum Mutarum
conjugio, sed ab his imperatus oculis orbatur.

*Phot. bibl.
pag. 221. ex
Conono.*

*D. Chrysost.
de Fatu.
homil. 65*

A P. Thomyrus, candidatus litterarum Muise, sapi-
entia spes et aequi, caritatis & timor *φιλολογίας*
caecitas, ipsa tantia corumque etiam se regie doctos
patant, in maxima et cecitate infirmam. *Μένειν
ἀγνοῖν καὶ ἀσθενεῖν ἐκ νοσήσεως.*

LXXII. THRASYLLVS.

Dives Avari.

THRASYLLVS Avarus maudito quodam de-
mentie genere laboravit, nam videret remigra-
bat in Piræum, quumque ibi habitaret, omnes na-
ves, quaecumque in eo subducerentur, suas esse pu-
tauit, & in alium referebat, sique dimittebat eas.
Quod si que saluæ, & integra in portum ingrede-
rentur, supra modum gaudebat. Multos autem an-
nos hoc morbo tenebatur. Denique mater eius pra-
fectus è Sicilia, tradit eum Medico ut sanaretur, at-
que sic eum reliquit recordia. Sapiissime igitur suæ
in amentia ~~delectationis~~ mentionem faciebat, & se
nunquam cum latius gaudium percepisse dicebat,
quam cum vidisset naues seivari, quæ tamen ad se ni-
hil pertinerent.

*Alian.
lib. 4. Var.
hist. cap. 25.*

A P. Icon est divitum avarorum, quos dulci cu-
piditate ebrios tenet avaritia. Vident illi aurum, &
argentum, Asiam, Indicum, singulamque rem de-
lectant, curas autem, vias, labores, apothecas, &
sua esse opinantur, non se commune decepti: nam, ut
oculos huiusmodi spectantibus paucant, cum a se ad
alie-

alienos heredes transvolant. At demum intelligunt
se opinione beatos fuisse.

Et vigil elapsas quaris auarus opes.

LXXII. TIMOTHEI TEM.

PESTAS.

Orator patrum & eloquent.

TEMPESTATEM in Nauta descriptam à Timo-
theo Dorion tibicen cum irideret, in feruente ca-
cabo se vidisse dixit vehementiorem. *Athen. lib. 8.*

A P. Cadit igitur *καρποία* in oratorem patrum ve-
hementem, qui res grandes culpa ingenij & languore
styli deterat modeste.

Nec sanam Pelopis domum

Conamur terneque grandia dum pudor

Imbellisque lyra Musa potens uolat

Laudes egregij Casares, & tuas

Culpa deterere ingenij.

Quis Martem tunica testum adamantina

Digne scripseris? aut puluere Troico

Nigrum Merionem? aut ope Palladis

Tydidem superis parem.

Horat.

lib. 1 Carm.

Od. 6.

LXXIV. TRIREMIS AGRI-

GENTINA.

Ebrietatis typus.

TIMAEVS Tauromenites domum quam-
dam A-
grigenti triremen ea de causa vocat ^{am rusticam}
narrat. Iuuenes quidam in ea temulentum vique ad-
dedo dementari sunt, vino æstuantes, ut in triremi
navigare se crederent, horrenda tempestate in ma-
nimata, tantumque mentis potentate moti, ut
ut domus vasa omnia & stragula foras egerant, velut
in mare, naui, quam tempestas attingebat, vasis
videbatur, exonerandæ causâ. Postridiè vetis pro-
fectus

fectis ad illas ades prætoribus, inclinati iuvenes ad hæc naufragi undique qui interrogabant magnitatibus responderunt, tempestate se vexatos nauis alleuandæ causa sarcinas deiecisse in mare. Mirantibusque prætoribus tantum stuporem, vnus qui ex his natu maior videbatur: Ego, inquit, vii. Centones, sub infimo nauis tabulato, quammaxime licuit abditus, iacui. Postremò delati, statuas inter deos marinos promiserunt iudicibus.

Athen. l. II.

At. Ebrietas mentem stupore confundit, & novos mundos ingit, nouas rerum species, noua monstra.

Lucret. l. 3.

Cum vim vis penetrauit

Acri, & in venas diucessit diduci ardor:

Consequitur gransas membrorum, præpediuntur

Crura vacillanti: tarde scit lingua, malet mens:

Nans oculi: clamor, singultus, iurgia gliscunt.

LXXV. TRIVMPHVS CALIGULÆ.

Vana gloria, seu res humana.

CALIGULA, deficiente belli materia, paucos de custodia Germanos trajeci, oculique trans Rhenum iussit: ac sibi post prandium quam tumultuosissime adesse hostem nunciari. Quo facto protripuit se amicis, & parte equitum Prætorianorum, in proximam syluam, truncatisque arboribus, & in modum trophæorum adornatis, ad lumina reuersus, eorum quidem, qui sequuti non essent, timiditatem & ignauiam corripuit; comites autem, & participes victoriæ nouo genere, ac nomine coronatum donauit; quas distinctas Solis, Lunæ, & siderumque specie exploratorias appellauit. Cetera plane Caligula digna Postremò quali perpetraturus bellum, directâ acie in litore Occani ac balneis, in iocundis dispositis nemine gnato ac opulento quædam corpusculum esset, repetit & conchas legerent, galeas, & sinus replerent, impe-

imperavit, spolia Oceani vocans Capitolio Palatioque debita. Et in iudicium victoriæ, altissimam turrim excitavit, ex qua, ut ex Pharo, noctibus, ad regendos navium cursus, ignes emicarent. Pronuntiatoque militi donatio centenis virgum denarijs, quasi omne exemplum liberalitatis supergressus: Abite, inquit, læti, abite locupletes, conuersus hinc ad curam triumphi, præter captiuos, & transfugas Barbaros, Gallorum quoque procerissimum quemque, & ut ipse dicebat, ἀξιόδριμους, ac nonnullos ex principibus legit ac sepeluit ad pompam, coeque non tantum rutilare, & submittere comam, sed & sermonem Germanicum addicere, & nomina Barbarica ferre.

Tranquill.
c. 45. 46. 47

A. P. Quis risum teneat de triumphatore illo hypobolimæo audiens? Nùm verò similes sunt res humanæ, in quibus & species, & tituli, & tumultus multus, cum ipse sint planè nihil?

*Hæc primus quis fuit illo,
Auri qui pondera totæ
Gemmaeque latere volentes
Pretiosa pericula fodit?*

Boet. Metr.
s. lib. 2.

LXXVI. TROPHAEVM THEBANORVM AEREVM REPRESENTVR.

Inimicitias æternas esse non debere.

Cum Thebani Lacedæmonios bello superauissent, & ferè mos esset Graijs, cum inter se belum gessissent, ut ii qui vicissent trophæum aliquod statuerent, victoriæ modo in præsentia declarandæ causæ, nò ve in perpetuum belli memoria maneret, Cæc. 2. de æneum sustulerunt trophæum. Accutantur apud Inuentione. Amphictyonas, id est apud commune Græciæ concilium, quod æternum inimicitiarum monumentum, Graios de Graijs statuere non oporteret.

N

ΔΡΟΔ.

APODOSIS.

Cassiod. 4.
Var. 7.

Pudeat Christianos qui aeternae inimicitiae scele-
rata figunt trophæa.

Crudelitatis genus est ultra naufragium velle de-
sistere.

LXXVII. VALERIA DENTATA.

Calumnia.

VALERIA cum dentibus nata exitio ciuitati
fuit; in quam deportata est. Pl. l. 7. c. 16.

APODOSIS.

Exitiales sunt hominum generi, qui vix nati iam
mordere famam bonorum & lacerare incipiunt.
Quamobrem periculum est, ne in quacunque de-
uenerint ciuitatem aut hominum cætum, maledi-
ctorum virus effundant, & in perniciem bonorum
grassentur, ὡς ἄρα εἶδεν τι σφοδρὸς γλώττης χιρῖνον ἐν
ἀνδράποισι ἔπρον ἡγεμόν.

LXXVIII. ZOROASTRES AB

ASTRIS INCENSUS.

Scrutator maiestatis oppressus.

ZOROASTRES, qui ita appellari voluerat, cum
prius Zarades diceretur, ἤ τῶν ἀστρον iactitans,
dum curiosius vim coeli & astorum scrutari cona-
tur, ab iisdem incensus est.

APODOSIS.

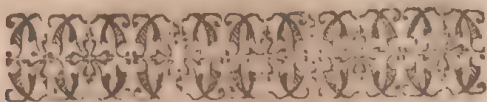
Procul à Ioue, & fulmine. Cadit in hoc argumen-
tum quod habet Nicetas de Theologis Græcis, qui
cum curiosius de incarnatione apud Comnenum Im-
peratorem disputarent, repente alieno anni tempore
ingens tonitru exauditum est tanto fragore, ut non
nulli in terram collaberentur, cum Elias aperto libro
de terræ motibus & conitruis, scriptum in-
uenit, πᾶσις ὁφθαλμῶν. Casus fa-
pientum.

LXXIX. PES LIGNEVS IN
AVREA CREPIDA:*Vanitas misera & inepta.*

FVIT in Asia vir opulentus, cui calamitoso casu;
 cum per niuem iter faceret, putrefactus frigore,
 vsturis vterque pes deperierat. Ille tam miserabilem
 fortunam expertus infelicitatem solari cupiens, li-
 gneos pedes truncis accommodabat, ac calceis indu-
 rus vndique seruis innixus incedere gaudebat. Vbi *Lucian. ad.*
 hoc insuper ridiculum comminiscabatur: Crepidas *vers. indoct.*
 pul. herrimas semper & nouas, cura erat summa mer-
 cari, vt ita calceis speciosis ligna sua, nempe pedes,
 conspicuos faceret.

APODOSIS.

His assimilia facere dicit, qui cum sint clauda men-
 te, & ficulneis sensibus, *χωλὴν ἔσονται, ὑμῶν ἔχον-
 ται*, vestibus, libris, & diuisis speciosis, & reliquis
 rerum humanarum choragio stu-
 dent enitere.

PARABOLARVM
HISTORICARVM
LIBER QVINTVS.
RITVS GENTIVM.

I. AEGINETARVM SEPVLCHRVM.

Hypocrisis, vel Arrogantia.

EGINETAÆ, cum erubescerent se abfuisse à prælio Platæensi, suis mortuis, qui nulli erant, sumptuosi operis sepulchrum excitarunt, vt apud posteritatem fortitudinis laudem captarent. Vide Herod. lib. 9.

APODOSIS.

In eos, qui speciosis tuiulis ornant parietes, cum ipsi fumus sint, & nihil: quos disertè ait Plato,

Πίστις τῶ κόνιος κατιμῆνς ὃ φύνημα.

Infra cinerem etiam superbire.

II. AEGYPTIORVM FVNERATIO.

Gula detestatio.

ÆGYPTII, quoties medicatum aliquod funus apparabant, ex prima nobilitate mortuum cōdientes, seorsum exinebant ventriculum, cumque in arcula seponebant, deinde cum po linctoi elato tu-
nere cadaver ad Solem conuertisset, defuncti nomine Solem cōtestelq; omnes insigni elogio contestabatur:

batur: Sol rerum domine, vosq; coe'tes, qui mortali-
bus lucis curam largimini, me accipite, & coe'ti-
bus contubernalem ad huc. equi sem piè, ac religiosè
numina à maioribus mihi commonstrata semper dū
vixi excolui, genituræ meæ authores semper hono-
raui, hominem occidi neminem, aut deposito frau-
daui, nec aliū quicquam infandum patraui. quod si
quid à me patratum est edendo, bibendo ve, quod non
oportuerit, id omne non mea, sed huius causa com-
missum est, simulque cum dicto arcem in qua ventri-
culus erat conditus, in profluentem prōijciebat, cor-
pas reliquum vt purum & labis immine condicens.
Plurarch. τὸν νεκρὸν ἀνατίμωντες ἰδεῖν τὸς ἡλίω, εἰς
αὐτὰ μὲν τοὺς περὶ μὲν κατὰ τὸν αἶον.

*in conuiuio
septem sa-
pientium.*

A P O D O S I S.

Hac parabola gulæ perniciēs, & detestatio pulchrè
significatur.

Obsequium ventris mihi perniciosius est.

*Horat. Sat.
7. lib. 2.*

III. AEGYPTIORVM SCELETVS.

Mortis memoria.

CIRCUMFEREBATUR apud Aegyptios inter
procula sceletus, hoc est, corporis ossa duntaxat
compage extantis effigies, in memoriam Manerotis
Isidis (vt aiunt) alumni quem annis innocentibus im-
matura morte fata præcipuerunt. *Herod. lib. 2.* Pe-
troniū in Satyrico huiusce moris quoque meminit,
& versus affert non illepidos, qui in hoc spectaculo
cantarentur.

Eheu nos miseros, quā totus homuncio nil est?

Sic erimus cuncti postquam nos auferet oreus,

Ergo viuamus diū licet esse bonū.

Nec vacat etiam illud antiquæ Philosophiæ myste-
rijs, quod Romani ex Numæ institutis eandem deam
nuptiarum simul & funerum præsidem fecerint Ve-
nerem, quæ alio nomine dicitur Libitina, vt innue-

Venus se-
pulchralis.
Plutarch in
ἑωμαιν.

κεντ φθέρων εἶναι ὃ γιννκτόν, & ianuam mortis ipsam
ferme vitam esse. Delphis quoque simulachrum Vene-
ris sepulchralis, Ἀφροδίτης ἐπὶ τομῆας, cernebatur.

IV. AETHIOPVM CHRISTIA- NORVM MOS.

Πάντ' ῥόνος.

Sab. l. 4. c. 4. **A**ETHIOPVM Christianorum maioris ordinis
Antistitibus, non crux modo, sed vas etiam au-
reum terrarum fructum praeferi solet, ut hoc inspectum
homines suae admoneat mortalitatis.

APODOSIS.

Hoc symbolo significatur conditionis humanae
fragilitas, & nostra mortalitas. Recte in veteri quo-
dam Epitaphio quod citatur à Delrio in adagialibus
sacris homo appellatur

Vas Cinerum.

Dic homo vas Cinerum, quid confert flos facierum?
Copia quid rerum? mors ultima meta dierum.

V. AETNAEVS VENATOR.

Opera irrita.

Vide Caes.
Rhodigin.

AETNAEI venatores, quasi inuita Diana venen-
tur, captant semper, capiunt nihil. Nam ut Si-
cili. undique vernal floribus, eorumdem fragrantia
canis alioqui sagacis, nares ita hebetantur, ut odora-
tu carere videatur.

APODOSIS.

Egregiè cadit in concionatores, qui apud delicatos
& voluptuarios homines agunt. Ex quo fit, ut ven-
nantium illic deliciarum lasciuia non modo homi-
nes oblectati à rebus serij abducantur: sed ipsorum
doctorum languescat industria malè cum austeritate
virutis, & compunctione cordis congruunt deli-
ciae. Ἀδύνατον ἀναμίσγειν ὕδατι πῦρ, οὕτως, οἷμα, τρυ-
φήν, ἢ, καὶ ἀντίθετον.

S. Chrys. l. i.
de oomop. cor.

VI. AEGYPTIORVM SAIREI.

Natalis Christi typus.

FESTVM erat apud Aegyptios, quod Sairei siue *In fide & Ofiride.*
festum letitiæ nominabatur, in honorem Serapidis, quem Solem interpretatur, institutum. Hoc, opinor lucem solenni gratulatione salutabant. meminit Plutarch. ὅτι πῶς ἱερῶν αἰγυπῖοι τὰ χαρμόσυνα. σάειν καλεῖσθαι.

AP. Verè Χαρμόσυνη, lætitiæ festum est Natalis *Hom. 31. de beaso Phil.*
Domini, quo dissipatis errorū tenebris, nobis prima Christianæ lucis crepuscula illuxerunt. Idcirco à D. Chrysostomo dicitur ἡ πασῶν ἱερῶν σιμνοτάτη, ἡ φεικωδέστατη, ἢ δι' αὐτῆς ἀμάρτιαι μητροπόλιν πασῶν ἱερῶν ἱερῶν προσηλόν, omnium solennitatum augustissima & maximè stupenda, quam haud erravit qui metropolim festorum omnium dixerit.

VII. AEGYPTIORVM VICTIMA.

Puritas.

SACERDOTES Aegyptiorum, si vnum dumtaxat *Herod. l. 2.*
pilum in boue nigrum viderint, immundum censent.

AP. Hæc parabola è sacris Aegyptiorum deducta, significat sinceram cordis munditiem, in quo nihil sit fucatum. Oportet ad numen accedentes cithari piscis cor habere, πῶς καὶ θύαν λιναὶν ἡ πλατύναν. Athen. lib. 7. Dipnosoph. Cor candidum & amplum.

VIII. AETHIOPEs SOLEM ORIEN-
TEM DETESTANTVR.*Improbios fores virtutis.*

AETHIOPEs nonnulli Orientem Solem dete- *Strab. l. 17.*
stantur, & eo emergente in paludes se cōdunt. *num. 565.*

AP. Improbi lucem virtutis, & bonum operum non ferunt.

Κλητῶν καὶ ἀνύξ, τῆς δὲ ἀληθείας ὁ φῶς. Furum nox est, lux veritatis. Euripides. Sic in fabula Ranae Solis nuptias execrantur:

Clamorem Rana sustulere ad sidera.

Conussio permotus querit Iupiter

Causam querela. quadam tum stagni incola,

Nunc (inquit) omnes unus exuris lacus,

Cogitq; miseris arida sede emori:

Quidnam futurum est si creavit liberos?

IX. AETHIOPVM CADAVERA,

Hypocrisis.

Herod. l. 3.

AETHIOPIES exsiccata cadavera gypso inducunt, pingunt, & cippo vitreo operiunt, quid ornatus? imò quid turpius?

AP. Magnificis tectorijs hypocritae celant vitia, quos ideo Christus Dominus sepulchra dealbata nobili conice denominat. Sed viperae in auro quoque & electro sepulchra hanc vanitatem redarguunt.

Mart. epig.
lu. 4.

Flentibus Heliadum guttus dum vipera serpit,

Fluxit in obstantem succina gemma feram:

Quae dum miratur pingui serore teneri,

Concreto riguit vincula repente gelu.

Ne tibi regali placeat Cleopatra sepulchro,

Vipera si cumulo nebulare iacet.

X. AGRIOPHAGORVM, ET SAMBRORVM REX.

Vigilantia. & ratio libidini subiecta.

Sol Poly-
hist. pag. 93.
edidit pict.

OCIDENTEM versus Agriophagi tenent, qui solas Pantherarum & Leonum carnes edunt, rege praedito, cuius in fronte oculus vnus est. Sambris vero proximi summam regiae potestatis Cani tradunt, de cuius motibus quidnam imperitet augurantur

AP.

AP. Illi regem Imperij oculum demonstrant, quem *ἀσπίδα*, & perspicacem esse oportet. Hi omni. ò barbari, qui se à cane regi patiuntur, depravatos homines ostendunt, qui abiecto rationis gubernaculo libidini obtemperant.

Nil tibi concessit ratio?

XI. ALBANORVM MORTVI.

Hæreticorum exequia.

AP. D Albanos piaculum est, curam suscipere, aut mentionem facere mortuorum.

AP. Barbaris Albanis sunt similes, qui neque pro *Strab lib. 2. c. 347. n. 10.* defunctis curari, neque vlla pietatis officia curare volunt. Sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur, Machab. August. lib. 1. de Civitate Dei, cap. 13. Non ideo tamen contemnenda & abijcienda sunt corpora defunctorum, maximeq; iustorum, atque fidelium, quibus tanquam organus & vasis ad omnia bona opera sanctius unus est spiritus. Ad hæc Cathod. lib. 6. Val. 8. defunctorum quædam sacram quietem, æqualia iura tua consuetudine commiserunt, ne quis vestita marmoribus sepulchra nudaret, ne quis columnarum decorem irreligiosa temeritate præsumeret, ne quis cineres alienos, aut longinquitate temporis aut voraci flamma consumptos scelerata percrutatione detegeret: ne corpus, quod semel reliquerat molestias mundanas, humanas iterum patereur infestas.

XII. ALBANORVM VICTIMA.

Improberum felicitas.

ATBANORVM multi diuino, ut arbitrabantur, sed verè demoniaco instinctu correpti vaticinantur. Qui verò eorum furore vehementiore agitatus solus per sylvas vagatur, hunc comprehensum

N S

sacer.

Serab. lib. 2. pag. 346. num 50.
dos, sacra vincit catena, & opiparè per illum alit an-
num. Productus deinde ad semi sacram vna cum alijs
victimis maclatur vnguents delibutus.

APODOSIS.

Impi quasi victimæ Albanorum potant, olent,
æternis supplicijs destinati.

Minutius

Felix in O-

clauso.

Miseri quibus vltimus instat

Ille dies, festa velantur fronde per urbem.

XIII. AENEANES, AINEIANES.

Auari.

Plutarch.

in qua. 8.

Gras. 14.

ILLI sibi ex oraculo persuadebant fore, vt patriam
terram amitterent, si particulam aliquam largi-
rentur.

AP. In auaros qui pecuniam recondunt, & ne-
mini largiuntur, non secus ac si in vncia donanda ex
asse bona essent amissuri. Et ita quidem clausos om-
nibus voluit benignitatis fontes, vt quod est in sor-
didi caractere apud Theophrastum, μήτε ἄλλος χρω-
ρῶν, μήτε ἑλπίχριν: neque talem alijs commo-
dent, neque ellychnium.

Phedrus

lib. 4. 77.

Tibi dico auare gaudium heredis tui:

Qui tristis audis Musicum cithara sonum,

Quem tibiaturum macerat iucunditas,

Obsoniorum pretia cui gemitum exprimunt:

Qui dum quadrantes aggeras patrimonio,

Cælum fatigas sordido poruio,

Qui circumcidis omnem impensam funeris

Libitina ne quid de tuo facias lucrum.

XIV. AENEANI PATRIA EST

NOVERCA.

Soli natalis odium.

VIRGINES ijs, qui Cassiopæam bouem duce-
bant, solebant acclamare:

Μήποτε νοσήσαυτε φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.

Nun-

Nunquam redeat dilectam in patriam terram. Plutarch.
Et id sibi lubenter acclamari audiebant, propter terræ
duritiem, & sterilitatem.

APODOSIS.

In eos qui patriam lubenter relinquunt alibi me-
lius victuri.

Omne solum forti patria est, ut piscibus aquor.

XV. ANGYLAE.

Impietas.

ANGYLAE solos colunt inferos. Foeminas suas *Soli. Pol.*
primis noctibus nuptiarum adultariis cogunt *pag. 97.*
patere, mox ad perpetuam pudicitiam legibus itan-
gunt severissimis.

APODOSIS.

Typus impietatis expetitus, si addas Valerij Flacci
lemma.

Alij Rex Iuppiter oris.

XVI. AQUITANORVM REGVM
IMPERIVM.

Inconstantia rerum humanarum.

ASTRAEVS oculorum suorum incremento at- *Antonius*
que decremento, lunæ designabat alternationes, *Diogen.*
inde Aquitanis Regibus charissimus fuit, quod con-
tentionem inter eos dirimeret, qui iuxta lunæ vicis-
situdines succedebant imperio.

APODOSIS.

Res humanas luna mutabiliore perpetua vertigi-
ne alternat inconstantis fortunæ rota. Cuius lubrica
si seire quisquam velit quam varia sint & assidua, are-
narum numerum idem iam despiciens, & montium *lib. 14. Phil.*
pondera scrutari poterit. Amm. Marcell. & *lib. de mir.*
ἐν γυνεὶ βλάρον, τροπὰς δὲ μεταβολὰς ἀναγκὰς τὰ δι' ὀψιφύ.
ἀντὶ τῆς ἀλλαγῆς. Nihil in rerum natura firmum est:
mutationes, & vicissitudines necessarias res humanae
habent.

XVII. ARABIAE SACRI.

Castitas Sacerdotum.

FERVNT non amplius esse 100. familias in Arabia, quæ commercium thuris exercent, & id iuris per successiones sibi vendicant. sacros ob id vocari thuris eos, nec congressu feminarum funerum que cum munda et cas arbores aut metant. pollui. *Pl. nat. hist. l. 12. c. 14* Pene simile habet de cinnamomo Aethiopum Solinus.

APODOSIS.

Castos esse oportet qui orationes thymiana Dei off. au.

Casti placent superis.

Ambrosius Petro Subdiacono Siciliae Nullus debet ad altaris mysterium accedere, nisi cuius castitas ante susceptum mysterium, fuerit approbata.

XVIII. ARGIVORVM ΤΒΡΙΣΤΙΚΑ.

Viri muliebres.

*Plutar. in
Arg. ibid.*

ARGIVAE mulieres, cum Telephila duce contra Cleomenem Lacedæmoniorum regem in suæ urbis obfidiōne fortiter pugnascent, belicis monumentis honeste, id intueri habuerunt, ut quotannis spectacula celebrarent, in quibus chlamydatæ muliere mœcebant, viri pallijs muliebriter inducebantur.

APOD. Parabola fugillat viros muliebri animo.
ἀχαιδὰς ἔχουσ' ἀχαιῶν.

*Ves etenim luuones animum geritis muliebrem,
Illaq; virgo viri.*

Immane templum (vt ait Accius) obualatum ossibus, sed sine animo,
sine quo anima est
nihil.

XIX. ARIANVS SPONSVS.

Labor ante fructum bonorum.

Alexand. Arias (populi sunt Persarum finitimi) nemo uxorem ducit, n. si prius horis anap. tatem caput detulerit ad regem, Rex caluaria in reg. o. thel. uro. posita, linguam minuatam secans, cum facina mifcens p. ius depulſatam, ei qui attulit, & famulaibus edendam præbet.

Strab. l. 15.

pag. D. n. 100

APODOSIS.

Τῆς ἀρετῆς ἰσχυρὸς διὰ τὸ πρῶτον ἐκείνην
ἀνάγει. Hesiod.

ਅਨੰਦਪੁਰ:

Hesiod.

Dicitur, si dorem posuerunt ante virtutem, & laborem ante fructum voluptatis.

XX. ATHENIENSIVM IUDICVM

CRVENTA SVBSELLIA.

Iudiciorum circumscriptio.

ATHENIENSES utrumque in re iudicia
magnum illum non perthemam habuerunt, quo
ante iudicium confelium porcelium mactari iube-
bant, tanquam expiatorum: videlicet manus non tunc
fanguine fedilia leniter ref, ergo veteri confuetu-
dine receptum erat.

Vide Sigon.

APODOSIS.

An ideo sanguinem infundebat, ut memores essent
se de vita & sanguine hominis cernere? quem si ini-
iuste profunderet, terrent se ita reipsum in hoc
actu ut subsellia in quibus sedebant porcelli san-
guine.

Θεμελιώδεις καὶ ἐξαιρετικαὶ αἰτίαι τῶν γινόμενων.

XXI. BOEOTICORVM
ORACVLVM.*Consilium malum consultori pessimum.*

Strab. lib. 8. **B**OEOTIS Oraculum sciscitantibus, antistita respondit, ἀποβύσας δὲ πράξιν rebus vltros fecuadis si implere agerent. quo accepto mulierem in ro-
gum coniunxit, rati si oraculum mala fide edidisset, hanc poenam demereri: si bona, se ex oraculo factu-
ros, cremantes sacerdotem, quod maximè impium videbatur.

APODOSIS.

Exurit quæ consilium dedit impietatis: sic
Sæpe in magistrum scelera redierunt sua.

XXII. BALEARICORVM VICTVS.

Labôr ante fructum bonorum.

Strab. lib. 3. **B**ALEARICI funditores sunt supra ceteros insi-
gnes, ut qui tres fundas circa caput gestant, ad o-
mnimodam iaculorum emissionem, neque puerulis panem alia conditione dare solent, quàm si funda
scopum tetigerint.

APODOSIS.

Salust. Phil. Vigilando, agendo, bene consulendo, prosperè
omnia cadunt: mala mille hominem affligunt, cui
segne & inutile corpus: neque vquam gnavia im-
mortalis factus est. ἀρχὴν γὰρ, εἰ δὲ τὸ ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πᾶν,
παντὸς ἀγαθῶ, ἐξ ἀρίτης πάσης ὁ Οὐδὲν ἀνιδεῖν ἀνδρῶ-
ποις, πόνον. Omnis felicitatis, omnisq; virtutis prin-
cipium, si verum dicendum est, laborem Deus osten-
dit mortalibus: addit, sicut sine luce videre non pos-
sumus, quia nec colores nec oculi ad videndum suffi-
ciunt: hanc enim ceu vinculum natura præparavit,
quo coaptaretur coloris oculus: nam in tenebris ven-
turi vim exerit. Eodem modo, δὲ τὸ ψυχῆς ἑμμελὲς
τῶν κατὰ ἀρετὴν πράξεων ὅτιον ἀντιλαμπρύνει δυν-
νατόν,

κατὰ, μὴ προσχρησάμενον ὡς περ φησὶ συνίργω τοῦ πόν-
 υφ. Animæ oculus nullam virtutis actionem potest
 attendere, nisi à labore, seu luce adiutus. *Philo lib. de*
sacrif. Abel, & Caini, ed. Col. Allob. pag. 140. Ethic
 plura habet de labore.

XXIII. BARBARORVM NOVI ORBIS MOS.

Il liberalitas erga Deum.

BARBARI in nouo orbe inueniuntur, qui patria
 veteramenta, hoc est, detritos calceos, montibus
 & vijs dedicant, vt prosperum iter obtineant.

Ex hist.
de
Mundo.

APÓDOSIS.

Sordidi sunt & illiberales, qui ætatis primitias
 mundo & voluptatibus marcipant: Reliquias de-
 mum vitæ, quasi veteramenta Deo consecrant. Quid
 est hoc aliud quàm quod aiebat Phryne, τρώα τὸ κάλ-
 λος πωλᾶν. Fecem pulchritudinis vendere.

Vdum & molle lutum es, nunc nunc properandus,
& acris

Fingendus sine fine tota.

XXIV. BRACHMANVM AV- DITORIVM.

Modestia discenium.

AVDITORI Brachmanum non licet nec loqui, *Strab. li. 15;*
 nec creare, aut exspuere, alioqui per diem illum
 coetu excludi vt in continentem ferunt.

APÓDOSIS.

Ex eo reuerentiam discant adolescentes maximè
 in sacris, & scholis, quibus calor ætatis non finit ser-
 uare modum.

Γλῶσσαν καὶ ἄρτην, χάρα δ' ἐργάτιν φέρει.

XXV.

XXV. CAVNIORVM THEOMACHIA.

Impietas.

Herodot. l. 1. **C**AVNI sumptis hastis aerem ferientes ad Calyndices usque montes se peregrinos Deos expellere dictabant. quorum iam sacra erant pettiti, cum antea recepissent.

APODOSIS.

Quid est aliud pugnare cum Deo, quam diuinæ voluntati resistere: Tais ille Amycus apud Valerium Flaccum.

Argon. l. 4.

*fuga sub terras, fuga nulla per oras,
Nec lachryma, nec fortè preces, supererit & vocis
Pectora nostra mouent: alius Rex Iuppiter oris.*

XXVI. CERCETVM NAVICVLARII.

Magistratum ignauia castigata.

CERCETAS, ut rem nauiculariam magnificiunt, ita in pigros nautas seuerè animaduertunt. Nam si quis scapham regens aberratit, & vectores in discrimen adduxerit, hunc singuli accedentes contpungunt, & omni contumelia afficiunt.

APODOSIS.

Nicol. Damas de mor. Gentium.

Pastores & magistratus significantur, qui si Reip. vel Christianæ vel ciuilis clauum cui sunt affixi, bene feliciterque tulerint, magnam laudem consequentur: Sin autem negligentia salutem animorum vel popularium suæ fidei commissam produnt, aternas ignominie notas subeunt. Μίσις ἡ ἐν ἀνδράσι οὖσι δὲ τῶν ὄντων, ἥτις ἐστὶν ἡ ἀνὴρ διὰ τὴν ἀνὴρ φιλανθρωπίαν, προσόντι τῇ βασιλείᾳ, inquit Iulian. in authent. idque ad rulelam & salutem mortalium, non ad socordiam.

XXVII. CHALCIDICÆ COENÆ
PROOEMIA.*Exordia vel initia splendida.*

HEGESANDER refert, Dromicum parasitum, eundam interroganti, an cœnæ lautiores essent in vrbē, an in Chalcide: respondisse, proœmium cœnarum in Chalcide elegantius, ac iucundius esse, quā totum vrbis apparatus: ὁ προίμιον τῆς αὐτῆς καλῶς δὲ πυνυρ χαρίσις ποτὶ τὴν αὐτὴν αὐτῆς καλῶς.

APODOSIS.

Exordia sæpè plus habent elegantix, quàm reliquum corpus orationis, initia plerumque splendida, aut actionem, aut rem, aut opus totum superant: imò multi postquam feliciter incoeperunt, veluti hebescente industria media & finem corrumpunt.

In fine ne corrumpas.

XXVIII. CIMMERII KIMMERIOI.

*Plut de su.**Vittorum propriorum ignoratio.**perstie 295.*

C'MMERII non modò tenebris oppleti sunt, sed & solem in munto esse, & alijs hæc negant. Quod remis

AP. Nemo se avarum intelligit, nemo cupidum: Cæde Crocodi-
ci tamen ducem quarunt: non sine duce erramus: & de lo, & Scor-
cim. Non ego ambitiosus sum, sed nemo aliter, Roma pio. vide suo
potest vivere. ordine in a-

nimalibus.

XXIX. CLIMACIDES. KAIMAKIDES.

*Senec ad**Adulatio turpis & servilis.**Lucil ep. 50*

SYRIAR mulieres vilissimæ conditionis, quæ Cy-
priorum Regum vxoribus in rhedim alceusuris Pl. de discer.
dortum sternerant: ταῖς γυναιξὶ τῆς βασιλίσσης ἀναβαῖ am ab adu-
van αὐτῆς τὰς ἀμαξας, δι' αὐτῆς ὁποῖα ἐκλινόμεναι πασῶ-
xiv. Vide Athen. l. 6. latorib.

O

APO.

A P O D O S I S.

In turpissimos adulatōres, qui indecorum nihil, aut facere se putant, aut pati, modò dominorum libidini placeant, quo ventris impudentiæ faciant satis, Bene Leo cani lauticijs herilis mentis iactantis

Apud A-
nianum.

Vade aut & meritis nodum ceruicibus infer,
Compensentq; tuam vincula dura sumum
At mea cum vacuis libertas redditur antrum,
Quamuis ieiunus qualibet arua peto.
Has illis epulas potius laudare memento,
Qui libertatem praposuero gula.

XXX. CNIDIORVM ORA-

CVI V M.

Novitatis odium, seu leges antiquæ servanda.

CNIDI cum Isthmum ad insulam efficiendam perfodere tentarent, responsum acceperunt ab oraculo Delphico:

Ἰσθμὸν δὲ μὴ πυρῶντι, μὴ δ' ὀρύσσει,
Herod. li. 1. Ζεὺς καὶ ἡ Ἰθάκη νῦν ἔτι ἰσθμὸς.

Isthmum ne molibus erigite, ne fodite, Iupiter enim insulam fecisset si veiq; voluisset.

Ap. Standum Dei ordi ni, & veteribus institutis: nihilque temerè novandum est.

Plautus in
Trinummio Moribus antiquis res stat Romana virisq;.

Nam hi mores maiorum laudant,
Eosdem lutilant quos collaudant: hisce ego te artibus gratiam
Facio, neu colas, neu imbuas ingenium, meo modo,
& moribus

Vivito antiqua quæ ego tibi præcipio, ea facito, nihil ego istos

Moror facetos mores, & turbidos, quibus boni decorant se.

XXXI. CARINTHIORVM RITVS

IN CREANDO DVCE.

Ianuagloria Humilitas.

MEMORATV digna cæremonia est, quæ Carin-
hij sibi Archiducem creant, est patens vallis ad
Vittum oppidum, nec proci hinc est marmoreus
lapis in patentibus pratis erectus: hunc cum Dux
creandus est, rusticus hæredita. io iure occupat, ad
dextram bouem habens fœtam nigri coloris, ad læ-
uam equa illi sistitur strigola, macieque insigni, fie-
quens circa populus, agrestiumque turba ingens,
Dux inde futurus ex aduerso mouet purpuratorum
multitudine septus, præcedunt principis signa,
omnesq; in toto comitatu egregiè culti præter futu-
rum Ducem, Is agresti habitu, pileo tectus, calcos
& pastoralem bacu umgerens, pastorem agit magis
quàm principem hunc venientem iurant, qui lapi-
dem obinet, Illyrica voce (quæ illis vernacula est)
Quis hic est, exclamaret, qui tam superbe incedit? Re-
spondet multitudo, princeps n regionis aduenire: tum
ille, iustu ne index salutem patriæ querens: libera con-
ditionis? dignu, ne honoris est? Christiana si lex cultor &
auctor: reclamatur, est, est quidem, & eris Rursus idē:
quero quo me iure hac a sese dimouebit? ait Comes
Goritiæ Ducalis aulæ magister, sexaginta denarijs hic
abs te locus emitur: iumenta hac tua erunt, ad bouem
& equam manum intendens) vestimenta quæ dux e-
xuet habebis, eris tu cum tota domo iuber: quibus di-
ctis rusticus malam percutit àlapa leniter incul-
sa, iubetque simul æquum iudicem esse. Præmo-
que inde abducto, loco cedit, tu n lapidem Dux
occupat, nudum gladium vibrans, populum af-
fat, polliceturque se æquam iudicem futurum,
ferunt & æquam agresti pileo delatam pota-
re in futuræ sobrietatis argumentum: inde operari
sacris in sacello Dinae Mariæ vicino? quibus peractis
O 2 humi-

humili veste deposita, paludamentum induit, conuiuatur cum proceribus, postremo in apertum egressus pro tribunali sedens ius dicit populo. Anno salutis 790. dux gentis Ingo nomine ingens conuiuium prouincialibus præparauit, & agrestibus ad conspectum suum intromissis in vasis aureis atq; argenteis, nobilibus verò, ac magistratibus procul ab oculis collocatis, fictilibus ministrari iussit: interrogatus cur ita faceret, respondit: *non tam mundo, esse qui vrbes & alta palatia, quam qui agro humile, & cæcis colerent. Rusticus, qui Christi Euangelium acceperunt candidas esse animas, nobilibus qui spurcitas idolorum sequerentur, sordidas ac nigerrimas: se ergo pro animarum qualitate instruxisse conuiuium.* Breui tempore castigati ea re nobiles, Christi fidem acceperunt hinc honos inuestiendi Principis rusticis datus.

Sab l. 5. En.
10.

Ap. Præclarè hoc symbolo demonstratur *ianuam gloria esse humilitatem, & pauperum curam, huiusque fundamentis nixam virtutem, ad summam honoris apicem euolare.*

XXXII. CRETENSIVM LEGES

MUSICAR.

Legibus nulla melior harmonia.

CRETENSES pueri literas discabant, & τὰς ἐν τῷ νόμῳ ἀτάς, leges numeris musicis conditas: *Primum rudibus hominum animis simplices erant, maximeq; fama celebrauit Cretensium quas Minos, Spartanorum quas Lycurgus, ac mox Atheniensibus quasi-tores, iam & plures Solon præscripsit.*

Strab. l. 10.
de his leg.
Iustin l. 1.

Ap. Leges Musicas habuerunt Cretenses, an ut earum seueritatem numerorum suauitate lenirent? an ut bonarum legum optimam esse harmoniam ostenderent: Henricus Magnus dicebat, nihil vetare, quominus regum liberi musicorum audirent acroamata: musicam autem discere, aut fidibus canere volebat:

cum

cum præsertim hæc ars nihil ijs præterquam ad amatorias illecebras sit profutura. Pellimum documentum, & quod peruersa naturæ contagione, celerius irrepit animo quàm magistri præceptis egeat. Regum quidem propria in pace instrumenta, sceptrum esse, & manum iustitiæ, in bello gladium: hæc iisdem regiè tractanda, hæc vtroque tempore vsurpanda prædica-
bat. Prudentiæ, Iustitiæ, Fortitudinis, cæterarumque virtutum temperiem, regiam planè cantilenam esse musicis legum numeris illigatam, quam quisque quadripartito solus canere posset.

XXXIII. DIALIS RELIGIONES.

Sacerdotum puritas.

CAPRAM, & carnem incoctam, & hederam, & crabam, neque tangere Diali mos est, neq; nominare, capra enim obscœna est, caro incocta imperfecta, hederæ Bacchi insigne, faba feralis est.

APODOSIS.

Sacerdotes non modò à Veneris, Bacchiq; con-
tubernio puri sunt, sed imperfecta quæque, & fera-
lia abhorreant.

*Aratus Di-
aconus l. 2.
in AB.*

*Ecclesie nunc alma fides sine fide pudicos
Pontifex iubet esse suos & querit in omni
Cautæ tribu, quos ritè probet, nec sanguinis iste,
Sed meriti successus eris.*

XXXIV. EPHESIORVM EDI-

C T V M.

Improbæ Regnum.

EPHESII Hermodorum eiecerunt, quod de frugalitate philosopharetur, de quo sic Heraclytus. Digni sunt Ephesij qui ad puerum vique strangulentur, quod Hermodorum virum inter ipsos frangi cie-

O 3 cerint,

cerint, addito ἡμῶν μηδὲς ὅστις ἔσω ἢ δὲ μὴ, ἕλ-
ληται καὶ μετ' ἄλλων. Nemo nostrum frugi esto, (sin au-
tem is alibi sit, & inter alios.

APODOSIS.

*In quest.
Græc.*

Improbi societatem bonorum non ferunt. Quod
potest enim esse cum tenebris luci commercium? si-
mile omnino est Laconicum edictum, cuius meminit
Plutarchus, μὴ ἕξαι χρυσὸς ποιεῖν, nemini liceat bonos
facere.

per me sint omnia protinus alba,
Perf. Sat. 9. Nil moror, euge omnes, omnes, mire bone eritis res.

XXXV. EQVITES A BAL-

NEO.

Puritas studiosorum.

EQVITES à balneo in Anglia sunt instituti non
conveniēda ceremoniā. Prædie enim quam intē-
tiantur post diuinum officium sub noctem secede-
bant in cubiculum, ubi lectus erat stratus, & labrum
balneatorium velis operitum. In hoc abluebantur, ut
hoc symbolo disceret mundiciam animi & corporis
studiosissime confectari. Mane votis nuncupatis qui-
bus se Deo & Regi obstringebant ad defensionem re-
ligionis & imperii, lato insignique pallio holotrico
coloris hyacinthini induebantur, gladioque Deo
consecrantes aræ imponebant. Ex libello de ordinibus
militariibus.

APODOSIS.

Simile est quod alibi diximus de pallio Philoso-
phico, ex eo studiosi qui serio incipiunt Deo in stu-
dijs militare, intelligant, quanta mentis & corporis
castimonia facere debeant.

Casti placent superis, pura cum veste venite,

XXXVI.

XXXVI. FINNI VENTORVM
VENDITORES.*Favor & aura popularis, seu vanitas.*

SOLFEANUS aliquando Finni inter ceteros gentilitatis errores, negotiatoribus, in eorum littoribus contraria ventorum tempestate impeditis, ventum venalem exhibere, mercedeque oblata, tres nodos magicos, non Cassioticos, loro constrictos eisdem reddere, eo seruato moderamine, vt vbi primum dissoluerent, ventos haberent placidos: vbi alterum, vehementiores: At vbi tertium laxarent, saeuas tempestates paterentur.

AP. Ventos illi vendunt, qui lubricam speciem aure & fauoris humani, magna mercede & praesenti pecunia flagrantibus addicunt.

Tanta emitur mercede nihil.

XXXVII. FONTINALIA.

Gratiarum actio.

FONTINALIA feilus erat dies Romæ, quo in fontes coronas proticiebant, puteosque coronabant, vt à quibus pellucidos liquores ad restinguendam sitim acciperent, iidem gratiam referre hoc ritu viderentur. Vide Varr. l. 5. de ling Latina.

AP. Æquum est eos, à quibus haurimus beneficia, laude & gratulatione persequi. Si aquam hauris, proutum corona. Et,

Δύχως χρῆσαι ἔχω, ἵπιχῆν μίμνηθ' ἱλαίον.

XXXVIII. GALLORVM SOLDVRH.

Amicitia fidelis.

NICOLAUS Damascenus lib. centes. decimo sexto narrat, Adiatomum regem Sotianorum (est autem Gallia: natio) sexcentos habuisse proximos, sibi delectos homines, Galli propria lingua Silodunos

Ath. l. 6 p. σιλοδόντες vocant, Græci ἐὺχολομαίοις, Latine *Deuo-*
249. Cap. l. tes diceres, qui cum rege & vitam agunt & mori un-
3. comment. tur, nec est qui dicere possit, ex illis, amisso rege,
 quempiam mortem vel expauisse vel recuisse tergi-
 versantem.

APODOSIS.

Amicitia fideus & perpetua typus est in Solda-
 rijs : quorum vnuiquisque suo regi non tam verbis,
 quàm se prædicare poterat:

Quid. 4. de
Ponso.

Et prius hanc animam vanaas reddemus in auras
Quamq; fiat meriti gratia vna tui.
Da mihi, si quid ea est, hebetantem pectora letum,
Oblitus potero non tamen esse tui.

XXXIX. GOTHORVM MOS.

Principum dona & fauores ancipites.

Olaus l. 8.
cap. 7.

FIDUS integritatem in externis regijs aulis Got-
 thicæ & Sueticæ, nunquam meriti sunt, nisi strictam
 gladium, vel pugionem, per culpidei principis ma-
 nu, & munere fidelitatis iuramento præstito, succe-
 pissent, ne capulo sumpto ipsum gladium retorque-
 ant in viscera porrigentis.

Ap. Duos admittit sensus : vel enim fidem erga
 principes commendat : vel ipsa principum dona li-
 brica esse, & periculosa ostendit, vt quæ aduersum
 mucronem intentent accipienti.

Pro munere poenam.

XL. GOTHORVM REGALIS MENSÆ.

Premium ex labore.

GOTHORVM regibus erat in more positum, vt li-
 ceros sua mensa non communicarent, antequam
 illi bellico facinore nobilitati ab aliquo exterorum
 principum adoptarentur. *Cassiod. in epist.* Idem ad-
 optabantur per arma, per arma (inquit) fieri posse fi-

lium grande inter gentes constat esse præconium, in
epistola lib. 4. Olaus Magnus affert ex Paulo Diacono l.
8. c. 3 citat Paulum lib. 1. c. 23.

A p. Ex labore gloria efflorescit, indignus est Chri-
stianus mensa Domini qui nullum vsquam virtutis
in aduersis rebus periculum fecit.

Nec quisquam fruitur veris odoribus.

Hyblæus apibus aut sp̄s hiat fauos,

Si fronti caueat, si timeat rubos

Armat spina rosas, mella regunt apes.

Crescunt difficili gaudia iurgio.

*Claud. in
ep. Honorij.*

XLI. GRÆCORVM RITVS IN

ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

Non ignara mali.

HIPPOCRATES cum fuisset mos liberatos mor-
bis scribere in templo Dei Æsculapij quid auxi-
lium esset, vt postea similitudo proficeret, exscri-
psisse ea traditur, atque vt Varro apud nos credit, iam
templo cremato instituisse medicinam hanc quæ Cli-
nice vocatur. *Plin. 69. c. 1.*

A P O D O S I S.

Par est eos aliorum incommodis mederi qui iisdem
doloribus affecti fuerunt, secundum illud:

Non ignara mali miseris succurrere disco.

XLII. GYMNOSOPHISTÆ AD SOLEM.

Contemplatio.

PHILOSOPHOS eorum quos Gymnosophistas vo-
cant, ab exortu ad occalum peristare narrant, con-
tuentes Solem immobili bus oculis, feruentibus are-
nis toto die pedibus alternis insistentes. *Plin. l. 7.
pag. 2.*

A p. Fiorum & sapientum imago. *Purior illos Solis Serm. 64. in
ferior alii, pretiosaq; pabula libant. Ambros. Oratio nat. Sanct.
quæ castitatis & iustitiæ, eleemosynarum operibus iuua- Mart. Naz.
tur, excedit mundum, penetrat paradysum, euolat vsq; & Celsi,
ad*

ad summa maiestatis conspectum, & in eo suauissimè
conquiescit.

XLIII. HIPPONEÆ CO-
ROLLÆ.

Labores alieni non usurpandi.

Strab. l. 6.

HIPPONII magna pratorum fertilitas eadem-
que amoenitas, ex quo Proterpinā ex Sicilia in e-
undem locum venisse ferunt: florum legendorum gra-
tia: indeque morem esse matronis receptum, ut flo-
res ipsæ legant, coronasque nectant, turpeque ijs na-
beatur ad festos dies fecta gestare emptitia.

APODOSIS.

Non est honestum alienis laboribus frui in otio
atque delidia, & fucorum more laboriosarum napum
mella diripere, quod Procopius l. 2. in Belisarii per-
sona affert. οὐδ' ἄξιον τοῖς κηφύρας κῆνυρ' εἰρήμων πόγων
μυῖα λαὶν ἀπολαύειν, ἄλλος δὲ τὸ μέλι τῷ οὐδ' ἡμῶς τα-
λαπωρίας ὀνιγκᾷ.

XLIV. IBERI NYCTOBLEPÆ.

Ignorantia, & cecitas improborum.

Phot. in lib.

APVD Antonium Diogenem in incredibilium
libris de insula Thule, mentio fit ciuitatis, cu-
ius incolæ noctu quidem vident, interdiu cæcu-
riunt.

APODOSIS.

Nyctoblepæ, improbi: dæmones, res cœlestes: nox,
res humanæ. Ita enim sunt affecti, qui se mundo man-
ciparunt, ut in negotiis tractandis, in re familiari au-
genda tori sint lyncei: in iis, quæ ad salutem & fu-
turam vitam attinent, liberide, quod aiunt, cæciores
hebecant.

*Proh quantum pectora ceca.
Noctis habent.*

XLV. IBERICARVM ZONA.

Regula & leges omnium communes.

IBERORVM mulieres habent zonam certæ mensuræ, intra quam si alicuius venter comprehendi nequeat, pro dedecore putant. Nicolaus Damasc. Ἰβήρωνται γυναῖκες ἔχουσι μέτρον π τῆς ζώνης, ἢ πλεονάζει. *In Polys.*
 ὅρα πῶς λαβὴν αὐτὴν μὴ δύ. κ. διῶσιν, αἰχρὸν ἀγνῶται.

AP. Ibericarum mulierum zonæ leges sunt & regulæ sine vlla distinctione personarum.

Suo quisq; pede.

XLVI. IMPERATORIA IMAGO

NON VIOLANDA.

Castitas.

SV. Tibertio capitale erat ad Augusti simulachrum seruum caecidisse, vestimenta mutasse: nummo, vel annulo effigiem impressam latrinæ, vel lupanari intulisse. Coenabat Paulus Prætorius in conuiuio quodam, imaginem Tiberij Cæsaris habens ectypam, & eminente gemma, rem ineptissimam fecero, si nuuc verba quaesiero, quemadmodum dicam illum Metellum tulisse. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notaui. At seruus eius cui neceiebantur insidiæ, ei ebrio anulum extraxit. Et cum Maro conuiuas testaretur, adnotam esse imaginem obscenam, & iam subscriptionem componeret, ostendit in manu sua seruus anulum.

De Imag. Imperatoriæ vide D. Greg. Nazianz.

Suet. in Tib. ca. 58. Seneca lib. 3. de benefic.

AP. Agnosce, homo, cuius imaginem ectypam feras, cuius impresos vultus habeas. Nonne *signatum est super nos lumen vultus tui Domine*. Vt quid igitur Dei speciem ipsimet Augens tremendam, inquinare corporis contubernio, & foedis voluptatum comitens dedecorate nitimur? D. Ignatius Martyr, ad Polycarpum.

Σταυρὸν ἀγνὸν τῆς ὥς Θιὸς δὴ κητέσαν.

XLVII.

XLVII. INDI AVRITI.

Delatores Otacousta.

Ctes. Ind.
Phot. bibl.
p. 93.

INDI sunt (si modo Ctesie fabularum concinnatori credendum) quorum aures adeò latæ sunt, ut operiant humeros, τὸν νῶτον ἅπαντα συγκυλύπτεν.

APODOSIS.

Prouerbiali figura dicetur vel in Otacoustas omnia auribus aucupantes, vel in stupidos, quando aures longiores, & laxiores stuporis plerumque sunt indicium, οἱ τὰ ὦτα μικρὰ ἔχοντες πιδνωδῆς, οἱ δὲ μεγάλα, ὀνώδης. Quicumq; aures paruas habent, similes sunt: qui magnas, Asinini.

XLVIII. INDORVM ANCHORA

AVREA.

Eloquentia sanctitudo.

INDI anchoram ferunt auream, qua caducei vice videntur. Philost. in vita Apollonii lib. 3. c. 3. τὸν ἵπιδον χρυσὴν ἄλῃ φέραν φασὶν ἄγκυραν, ἣν νομίζουσιν ἰνδοὺς κερύκειον, ἃν τοὺς πάντας ἔχεν. Indum porro auream ferre anchoram dicunt, quam instar caducei habent, quod omnia coerceat.

AP. Indus orator: anchora aurea, eloquentia, qua ipsemet orator, vt Mercurius virga,

Animas euocat orco

Virgil. 4.
Æneid.

Pallentes, alias sub tristia tartara mittit,
Dat somnos, adimitq; & lumina nocte resignat.
Illa fretus agit ventos, & nubila tranat.

XLIX. INDORVM DOLIA.

Eloquentia.

Phil. & Ph.
p. 14.

INDI habere dicuntur in dolijs ventos, & pluuias, quibus regionem vel compluant, vel exsiccent.

APOL.

APODOSIS.

Tales sunt viri eloquentes qui flexanima illa fa-
cundia, ita dominantur, vt modò animos liquefaciât
modò inflamment, & pro suo arbitrio mutationem
afferant. Itaque in eloquentis viri satellitio dicuntur
esse venti, tonitrua, & fulgura, sicut illi,

Cui militat ather,

Et coniurati veniunt ad classica venti.

Hoc disertè Lucanus prosequitur in poematio ad
Calphurnium Pisonem:

Nam tu siue liber pariter cum grandine nimbo

Densaq; vibrata iaculari fulmina lingua, &c.

L. IVDICVM IMAGINES, ΑΧΕΙΡΕΣ.

Iustitia.

THABIS imagines fucere iudicum sine manibus, *Plus. in Isid*
item Præsidij, τὸ ΑΡΧΙΔΙΚΑδ̄ effigies conuiuens *& Osirid.*
oculis. & ἑνὸς αὐτοῖς ἑμμεσιν.

APODOSIS.

Αδελφῶν ἀμα γινώσκουσιν, ἀ. τ. τινατ. οὐδ̄ α.

*Iustitia vera donis & congressu hominum non cor-
rumpitur: sed.*

Aurea nunc verè sunt secula plurimus auro

Propl. l. 3.

Venit honos; auro conciliatur amor,

Auro pulsa fides, auro venalia iura,

Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.

LI. LYCHNOPOPOEIA.

Increata sapientia honor & gloria.

ÆGYPTII Mineruam Saitem, tum alijs in rebus
summa colunt veneratione, tum in eius hono-
rem anniuersarias ferias celebrantes festum conse-
crarunt, quod suo nomine Lychnopopœiam appel-
lant. Cum verò solennitatis eius quotannis statum
redit tempus, solentalij quidem lychnos nauigijs im-
po-

*Themist.**orat. 2. ad**Imp. Const.*

imponere, & Nilo ad urbem usque Sai n peruehi, quo ubi peruenerunt, ad templum in quo simulachrum Deæ collocatum est, inter cætera quæ lex religionis distat hoc diligenter curant, ut Lychnos accendant sub duo circa scenas & porticus extremas, unde fit ut Sais per totam illam noctem sacro igne quasi in meridie Sole, illustretur.

A p. In creato lucis fonti ob cœlestis sapientiæ donum gratiæ a viris mortalibus deoentur immortales. Quod si Ægyptij Lychnopopœiam celebrant in honorem lunæ (hæc enim Saitis Minerua, huic (opinor) ob lucis quam impertitur mortalibus vitam gratulantes, Cur non Mariæ nostræ, quæ palera est et luna, facibus accensis gratulabimur? Quod φως παλαιὸς πορδμυτὸν (ut ait Synelius) sacratissimis visceribus enixa est. Nec vere, dum est, ne faculas istas laudam, Deus, in quo immensa est claritas, respuat,

Vaga cingitur astris

Luna, & in Oceanum riuus cecidere minores.

LII. MEGARENSIVM COMITIA

AD PLURES.

Religio maiorum seruanda.

Pausan. At. **A**ESYMNO Megarensi dum super Republica feliciter administranda consultat, respondisse oraculum narrat Pausanias, referret ad multos, si quid gerere prosperè desideraret. Ea de causâ Megarenses plures mortuos arbitrati, comitia ad heroum sepulchra celebrant. Μιγαρίων τὸ δὲ πρᾶξεν ἢ μὴ πλειόνων βεβαίοντα.

APODOSIS.

Hoc utique consilium dare oportet hæreticis. Referant ad plures, & audiant quid mortuorum ossa, quid cineres, quid muti sepulchrorum lapides, quid antiquissimarum basilicarum clement marmora: διὸν σίβειδ' ἡγ' τὰ πατρίκα.

LIII.

LIII. MELLIS ET LACTIS PRÆ-
GVSTATIO.*Concordia & Charitas.*

MORIS erat infantes à lauacro susceptos, lactis & mellis gustu primum imbuerè, quod ad concordie significationem factum putat Tertullianus. *Inde suscepti lactis & mellis concordiam prægustamus.*

APODOSIS.

Christiana charitas & animorum confociatio in- *Greg. Naz. orat. 16.*
credibilis ab ipsis religionis cunabulis suscipienda est, ijs præsertim qui serio Christum volunt consecrari, ἀγάπῃ πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς, ὡς καὶ ἡμεῖς.

LIV. MEXICANÆ VICTIMÆ.

Felicitas improborum.

MEXICANI nonnunquam captiuos ornant pro-
deis, quibus ipsos sunt immolaturi, & vnum
fermè mensem ante destinatum sacrificium omnibus
delicijs proluunt, & honoribus extollunt infinitis, vt *Ex histor.*
prætereunt etiam cum veneratione adorent, dies *de nouo*
ornatos ostentat, nox in caueam clathratam conijcit, *mundo de*
ad summum postquam triginta dies regali apparatu *stat. Imp.*
exegerunt, & iam satis pingues ad sacrificium viden- *pag. 303.*
tur, à barbaris mactantur, & solennibus epulis com-
meduntur.

APODOSIS.

Simile est omnino quod de Sacris ex Dione Chry-
sostomo dictum est, præclarum humanæ felicitatis in
improbis documentum,

De tuo luditur corio.

LV. NEVRORVM VITA.

Crudelitas.

*Solyn. Poly-
hyst. pag. 58.
edus. Picl.* **N**EVRI, vt accepimus (inquit Solinus) ætatis
temporibus in lupos transfigurantur. Deinde
exacto spatio, quod huic forti attributum, in pristi-
nam faciem reuertuntur. Populus istis Deus Mars est,
pro simulacris enses colunt, homines victimas ha-
bent, ossibus adolent ignes focorum.

APODOSIS.

Digni sunt, qui omnibus proponantur in exem-
plum crudelitatis & impietatis, cum lemmate,

Κούλωπις δὲ διῶν οὐκ ἀλέγυσιν.

LVI. ONOBATIS, ONOBATIS.

*Plut. in qu.
Græc.* **C**VMAHI mulierem in adulterio deprehensam in
eminenti lapide collocabant: deinde asino im-
positam per urbem circumducebant: donec iterum in
pristino lapide constituta *ονόβατις* & tota vita infam-
is pronunciaretur.

APODOSIS.

Is character ad adulterorum infamiam exprimen-
dam est insignis, qui idcirco cum asinis componun-
tur in libidine, quibus vt nihil turpius, sic nihil stulti-
dus: luxuria enim omnem vim mentis & ingenij,
veluti Circæis poculis extinguit, & cælo natos ho-
mines mutat in belluas, an & ridendo dicere verum
voluit Lucius Apuleius, qui se a sua Photide in asinū
transformatum, & sexcentis laboribus confectum
narrat per totam illam metamorphosin, cuius par-
tem ex Luciano descripsit: Non omittendum quoque
hic existimo Cretensium ritum qui adulteros igno-
minæ causâ lana coronant. Et hæc quidem corona
redarguit adulterorum molliem, timiditatem, mul-
lierositatem.

*Adulteri
lana coro-
nant.*

*Ael. lib. 12.
Var. hyst.*

LVII. OSCOPHORIA THESEI.

Vita humana lactia & dolore mixta.

OSCOPHORIA festum Atheniensium, in quo præferebantur palmites racemis onusti in memoriam Bacchi & Ariadnes. Hoc ipsum cum post Aegæi patris fatum celebraret Theseus, ἡλίου, ἰθ, ἰθ, in doloris gaudiq. signum cani iussit, ut eodem temporis vestigio Athenienses & patris morti ingemiscerent & suæ gratularentur inaugurationi. Plutar. in Theseo οὐδὲν κ, γυνὴν ὧς ὡχρητοῖς εἰφανεῖς μῆ. & τὸν κήρυκε λέγειν, ἀλλὰ δ' αὐτοῦ κεινὸν ἐπιφωτῶν δὲ ἱεὺς ἀπονεύς. Ἐλίου, ἰθ, ἰθ, τοῖς παρόντες. ὧν δ' μὲν ἀνέδοντες ἀναφωτῶν, κ, παυνίζοντες εἰώσι, δὲ ἐχρησίζοντες, κ, παραχῆς ὄσθ.

APODOSIS.

Læta tristibus; tristitia lætis in humanis rebus commiscetur.

*Sincera bonorum**Pars nulli concessa viro.*

LVIII. PANOEBORVM REGES.

Regum veneratio.

Nicol. Damasc. in Panoebis.

PANOEBI Regis defuncti corpus terra condunt, caput abeindunt, inaurant, in sacris collocant. πῶ δὲ κίθαλὴν ἀπὸ νόφαντος καὶ χρυσῶσταις ἀνατινίσκουν ἐν ἱερῷ.

APODOSIS.

Magno omnibus honori reges esse oportet, qui sunt διοὶ ἐξ ἀνθρώπων, vrait Plato.

Εὐκὼν δὲ βασιλεὺς ὄσθ' ἐμφοχθ- διῷ.

Addit Xenophon honoris & gratiæ radius à Deo Regibus esse impressos.

Εμοίγε δὸν καὶ ἐκ διῶν τιμήτις, κ, χάρις συμπρίπτεται ἀδρι ἄρχοντι.

LIX. PARTHORVM REGIS MENSA.

Coenipetarum seruitus.

POSSIDONIVS, libro quinto, Regem tanta superbia elatum refert, ut si amicos fore ad coenam vocet, tractet indignissime. non enim in enīa particeps est conuiuii, verum humi sedens Rex in sublimi lecto recumbente, quod ab ipso proijciatur, canis instat comedit, ac saepe ob eum caui in virgis caditur, & cruore oblitus tanquam bene filio accepto gratias agit, & Regem pronus veneratur.

AP. Imago contumeliosa superbiae, & indignissimae seruitutis coenipetarum, quate plinius expressam à Luciano in libello de mercede conductis licet intueri.

Inuen. sat. 5

Omnia ferre

*Si potes, & debes, pulsandum vertice raso
Præbebis quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati, his epulis & tali dignus amico.*

LX. PERSARVM MOS DE SVBVLICIS.

Luxuria odium.

SVBVLICI apud Persas à factis eliminabantur. *Herodotus lib. 2.* nec mirum, quia dum Aegyptij volunt ἀνδραγῶν ἐξελίκεσθαι, χεῖροι ὡναφῶσι, ut habet *Orus lib. 2. 35.* unde violæ albae symbolum.

APODOSIS.

Immundarum cogitationum alumni, & Veneris sacrificuli subulci sunt omnium impurissimi, & factorum mysteriorum communione indigni. *Tertull. lib. de Pudicit.* Oportet cum peruenitur ad summum sacerdotem Patrii Christum, de domo hominis nosse in tempore hebdomadae auferri omnia impedimenta prius, ut munda sit qua remanet domus, caro & anima, & ubi

Et ubi introierit cum sermo Dei, & inueneris maculas ruboris & viridis, extrahi statim & abys perisus mortiferos & eruenios. nam & apocalypsis viridis e quo moriem, russo autem praetorem imposit.

LXI. PERSARVM OXYGALA.

Per acida iter ad dulcia.

Rex ille Persarum magnificentissimus, cum in- *Plut. in Ar-*
 auguraretur, antequam Cidarum ornamentum *taxerxe.*
 c. pitis regibus singulare, a Maximo Satena impo-
 tam acciperet, ac id lactis potionem edibebat,

APODOSIS.

Ordo fuit cruisse matrem, sic cancem doloris ami- *Iuuenius*
 nissimum Christum exhaulit antequam in gloria se *lib. 3. de*
 tec. peret dominicum. *Euang. bi-*

Hunc quoniam calicem non est transire facultas. storia.

LXII. PERSARVM SACRIFICIVM.

Pietas vera litat animo

PERSAE, cum sacrificarent, carnes hostiarum in
 suam rem conuertebant, solam animam Deo re-
 linquebant. *Serab. libro 15. Persae & Xerxes quodam die*
fecit.

APODOSIS.

Non qui sumptibus diuitias facit & tunc c. o. g. *lib. 4. ad*
 sinceritate, Deum colit: sed qui litat a. m. o. *uerfus gen-*
 nob. *Non eum qui sollicitudine relegit & hostias immacu-*
 latus cadit, qui acervos dat terris, quos natus hinc *tes.*
 mina consensendus est colere, aut effusa solus in agro
 nis implere: cuius vero in potestate est, ut quo quid de
 diis digna, nec quicquam praestit illatio sanguinis aut
 erroris.

LXIII. PHENEATARVM
PETROMA.*Litterarum sacrarum honor.*

EST apud Pheneatas in Arcadia Cereris sanum, in quo magna ut apud Athenienses celebrantur mysteria. prope sanum lapides eminent duo prægrandes apta simul commissione conpositi. hoc πύτρωμα appellant, & in eode sacras literas quibus ritus mysteriorum continentur, asseruant. imminente Thelmo-phoriorum die lapides dissingunt, & commentarium eductum legunt, lectam inpositi a sede nocturneponunt. Tanto autem honore petroma venerantur, ut ad id iusiurandum religiose concipiunt.

*Pausin Ar.
ca l. p. 249.*

APODOSIS.

Multò profecto iunctius honoratærum litterarum maximus esse & religiosissimus apud Christianos debet. Ista Pelus. epist. 339. ad Cynum. αἱ ἁγροὶ πικρὰ τῆς μαρτυρημένων γραφῶν ἢ πρὸς θεὸν ἀναστάσις κλιμακίς. πάντα εἶναι τὰ ἐκ τῆ ἐκκλησίας θεῶν προφερόμενα, ὡς δόκιμον εἶχες χρυσίον, πιπρωμένα τοῦ θεοῦ ἢ ἀληθείας πνεύματι, vides sacras literas vocari, *scalas ad cælum, Aurum Dei spiritu probatum.*

LXIV. PISIDAE.

Parentum honor.

PISIDAE, primitias in suis conuiuijs parentibus libant ut Dijs, quod à Nicolao Damasceno iunctis consignatum est, ad commendandam singularem erga parentes obleruantiam. Sed neque minus habet reuerentiæ quod ait Tertull. lib. de anima cap. 57. Nalamones propria captare oracula apud parentum sepulchra.

APODOSIS.

Secundum DEVM honorandi à quibus huius lucis viuram accepimus, quid quod Scythæ Issiodores

nides caput purgarum patris inaurant adorantque
pro simulacro solennibus & annuis sacrificijs vene-
rantur? *Herod. l. 10. pag. 111.*

LXV. PITHOEGIA.

Scientia vsus.

PITHOEGIA, ἡ δὲ οἰκνύει τοῖς πῖθις, festa fue-
runt Atheniensium, quibus postquam mustum
deferbuisset, solemnī die, pura Nouembris vndecimo
aperiebant dolia, libabant Ioui, amicis & seruis im-
pertiebantur, precati antea, vt vsus vini, & prima illa
libatio foret omnibus salutaris, ἀβλαβὴ καὶ σωτήριον
εἶναι τῶν φαρμάκων χρῆσιν. *Plut. tom. 2. opuscul.*

APODOSIS.

Scientia donum est Dei, sed tamen vt vinum pro-
dest vel nocet pro vsus ratione. si qui vana gloria sti-
mulati cum nondum deferbuerint æstus cupidita-
tum, ad docendum illois manibus accedant: pericu-
lum est ne se, & alios in discrimen adducant: contra
bene, sapienterque faciunt, qui cum iuuenilis veluti
ardoris crapulam exhalant, Deo antea sacris ani-
morum piaculis conciliati, ad docendos alios acce-
dunt, & acceptam à Deo scientiam in auditorum
mentes diiudunt.

*Sed fas haud ulli est exire in luminis aurae
Non vocitante Deo.*

*Claudius
Marinus
Victor.*

LXVI. PSYLLI INTER SERPENTES.

Viri Sancti in mundo mundi.

AGATHARCIDES dicit, in Africa Psyllorum
gentem esse, & nihil quidē quoad viuendi ratio-
nem a reliquis hominibus differre, verumtamen cum
alijs nationibus peregrinum eorum corpus compa-
ratum admirationem habere: non enim venenatas
bestias, quæ velictu vel morsu venenum relinquunt

*Æl. l. 16.
cap. 27.*

eisq; ippam locute pille, neque aut serpentis morsu aut Phalangiorum mortiferis vulneribus vt ceteros homines afficeret, neque scorpionum aculeis lædi solere: cum etiam venenatum quiddam ad eos accesserit, vel totum corpus attingent, vel aliquem dolorem exhauserit, vt uti soporiferam b buller potionem, stupore affectum ac sensu priuatum sopitur, & tandem debilitatur, quo ab illo Pylus recesserit. Pono datos sibi infantes quomodo germani ac spurisim experuntur serpentibus admotis, vt aut puritatem igne explorant aurifabri.

Synes. in ep. Ap. Talesunt qui cum in medijs vitæ periculis versentur, diuinis tamen instructi præsidjs non modo nihil vitij contrahunt, sed & cæteris morbo impeditis morientur, ἀντὶς ἡλὶς καὶ ὁμιλήσῃ βορβόρῳ μὴν ἡθάρῃ καὶ ἀμύλωντο.

LXVII. PYTHAGORAEORVM CENOTAPHIÀ.

Apothesis mors anima.

PYTHAGORAFI cenotaphia extruuntur ijs, qui defecissent à Philosophia, Orig. l. i. in Celsū. Meminit quoque Clemens Alexandrinus Strom. l. c. Πυθαγόρων ἐξηλαθῆναι τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ ἐλκεῖν τὴν αἰσθητικὴν οὐκ ἀνέχον, ἥτις ἐστὶν βαρβαρὸν φιλοσοφία νεκροῖς καὶ λῆσι τοῖς ἡκπιούσι τῶν δογμάτων.

APODOSIS.

Pro mortuo habendus qui spreta recta viuendi ratione, voluptatibus quas ipse repudiabat iterum se foedè mancipat:

O voluptas mundi, cuià τῶν οὐκ οὐκ.

Neu quoties fidem

Mutatofque Deos flebis, Et aspera

Nigri aquora ventis

Demirabitur insolens.

Qui nunc te fruitur credulus aurea.

Qui semper vacuum, semper amabilem

*Sperat, nescius aura
Fallacis miseri quibus
Intentata nites. me tabula sacer
Votiva paries indicat inuida
Suspendisse potenci.
Vestimenta maris Deo.*

*Hor. Od. l. l.
Carmin.*

LXVIII. RVGIANI AB EQVO
CONSILIVM CAPIVNT.

Appetitus Dominatus.

RVGIANI Baltici maris accolæ *Suanoniti* idolum colebant magna Religione. Alebatur huic sacer equus albus, per quem auspicia huiusmodi sumebantur, cum bellum aduersum aliquam prouinciam suscipi placuisset, ante fanum triplex hastarum ordo ministrorum opera, disponi solebat; in quorum quolibet binæ è transuerso iunctæ conuersis in terram cuspidibus figebantur, æquali spaciorum magnitudine ordines disparante. Ad quos equus ductandæ expeditionis tempore, solenni precatione præmissa a sacerdote è vestibulo productus, si propósitos ordines ante dextro quàm læuo pede transcenderet, faustum gerendi belli omen accipiebatur. Sin læuum vel semel dextro prætulisset, petendæ prouinciæ propositum mutabatur. Nec prius certa nauigatio præfigebatur, quam tria continuè potioris incessus vestigia cernerentur.

*Sax. 14. hist.
Danorum.*

APODOSIS.

Quid est aliud ab equo consilium capere, quàm calcato rectæ rationis fœdere, & oppressa mentis face belluinis peremotionibus se regendum tradere?

Vix te patiuntur ubi acres

Incaluere animi, ceruisq; repugnat habenis.

LXIX. SACCARVM FELICITAS
ΤΩΝ ΣΑΚΚΟΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ.

Improbiorum prospera.

*Orat. 4. de
regno.*

SACCARVM festum celebratur apud Persas, quo
vnum ex captiuis sumebant, morti iam addictum,
cui in sella regia sedere, scortati, saluarem in modum
epuiari, omnia denique pro libidine agere licet bar: fi-
nito deinde Iude beatus ille verberibus caesus affige-
batur cruci. Dion. Prusaus καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν τῷ ποσειδωνίῳ τῷ
Βασιλῆως, καὶ τῷ ἱερῷ καὶ τῷ ἱερῷ αὐτοῦ τῷ αὐτοῦ, καὶ
τῷ αὐτοῦ καὶ πάλαι καὶ καὶ καὶ.

APODOSIS.

In Octauio. Minutius Felix: miseri in hoc altius tolluntur vt
altius decident: hi enim vt victimæ ad iug plium
saginantur, vt hostiæ ad pœnam coronantur. In hoc
ad cō quidem Imperij ac dominationibus eriguntur,
vt ingenium eorum perditæ mentis licentia liberi
nundinentur. Absque enim Dei nouitia quæ potest
esse solida voluptas? Cum sit somno similis, ante-
quam tenetur, elabitur.

LXX. A SACRIS AVSPICANDVM.

*In Africa nemo destinat aliquid nisi præsatus
Africum. Plin. 38. cap. 2.*

*Serm. 2. de
Aduentu
Daminæ.*

OMNES qui sub tutela sunt virginis, eamque vt
dominam studiosius venerantur, nihil omnino
nisi prius inuocato eius nomine moluntur, quo ple-
nior ad Christum pareat aditus. Bernardus. Virgo re-
gia ipsa est via, per quam Saluator aduenit procedens
de ipsius vtero tanquam sponsus de thalamo suo: per te
accessum habeamus ad filium, ô benedicta inuentrix
gratis mater salutis, vt per te suscipiat nos, qui per te
datus est nobis. Notatione digna sunt, quæ habet Su-
rius in vita S. Gerardi, ad 24. Septemb. de cuius ipsius
erga beatam Virginem. neque enim contentus per-

petuum ei Thymiana adolere, ita ad eius nomen & inuocant onem. Effectus erat, vt si quis reus, clam à familiaribus sancti viri eductus, veniam ab ipso peteret, per nomen matris Christi: mex audito nomine matris materico dia, Pater sanctus lachrymis perfunderetur, & perinde ac ipse reus esset à reo veniam peteret. ipso auctore, ab Hungarica gente non pronunciatum nomen ipsum matris Dei, sed *Dominam* eam vocant: si sit autem pronunciatum nomen illius, statim flexis genibus, & demissis in terram capribus sese inclinant. Atque accò Pannonia à sancto Rege suo Stephano, Sanctæ Mariæ familia appellata est.

LXXI. SARDIORVM MVRI.

Regum infantium auspicia.

MEIBS primus Sardiorum Rex quacunque parte murorum Leonem filium, recens natum circumtulera, ea erat inexpugnabilis: neque verò *Herodot. l. i.* cum vrbs à Persis capta est, aliunde erupuerunt, quàm ex eo loco qui non esset infantis præsentia lustratus.

APODOSIS.

Maestas in regibus etiam infantibus elucet, quæ & ciues tuetur & hostibus terrorem inijcit. Quod Regi Ludouico insigni miraculo contigit: hic enim postquam Henricus Magnus conseceleratissimo omnium parti odio de rerum humanarum culmine sublatus est, cum timore arderet Gallia, expectat s quo fecus istud esset erupturum, vnus infans, Deo auspice, omnes malorum nebulas discussit, & se in hoc rerum nucha quasi serenissimum sidus suis popularibus spectandum præbuit.

LXXII. SAVROMATARVM
ABSTINENTIA.

Sobrietas coacta.

Nic Dama. **S**ANCTO MATRIBUS tanta voracitate se in cibos ingerunt, ut ad triiduum saturantur, *δ/ξ* τριῶν ἡμερησίῃσιν. ῥῶν σιτῆϊ τῆς πληρώσειν.

APODOSIS.

Suomatis si niks sunt qui propter stomachi mar-
corem totum esse coguntur & ieiunant quicquid fuit
fateri. hanc crapulam prædare Prudentius exagat
in hymno ieiunantium. Corpus enim (inquit)

Puivrem resudans crapulam.

Obstruenda mentis ingerunt premit.

Hinc, Vixit atque somnus degener discordia.

Lib. 1. 1. r. dens. inuerecundus lepos.

Variaq; pestes languidiorum sensuum.

Hunc, Frequenti marcida oblectamine,

Sententia mentis in torpescit nobilis,

Annus q. pigris sterit in p[re]cordijs.

LXXIII. SAVROMATARVM
VIRGINES.

Labor ante voluptatem.

SYRROMAGAE non prius Virgini nuptias con-
cedunt, quam si autem aliquem interfecerit, illustri
Nic Dam. splen-ore nobilitata: παρδίνον δ' ἐπὶ προπρον συνοι-
κίσει πρὸς γάμον, πρὶν ἀνπολίμειον ἄνδρα κτείνε.

ARODOSIS.

Labor ante virtutem, & pigna ante victoriam, ne
fi ut Salmacida spolia sine pudore ex sanguine. 68v im-

Epist. Adri. πῶς πρὸς αἰσιν, μέμνητο ἵτισι θεὸς ὁσ ἀλπίης τραχὺ
Feb. l.c. 24. νενόησεν βίβλιν, ἡ ἀδελφὴ πονήεις γέν. Cum tibi
obgeris de crimine aliquod, memento te à Deo quasi
aliquis cum robusto athleta commissum, ut in olympi-
cis coronaris.

LXXIV. SCAPERDA.

Aulicorum vita.

COLLOCATVR in circo trabs humanam statuant altitudine exaequans, ea lenique perforata: ita jectur per foramen sumus, è cuius extremitate religantur utroque adolescentes deo aucti, qui valido nisu adu gentes, alter alterum in sublimem attrahere satagunt: quo certaminis genere victoriam reportat qui supremo stipite alterum admovent. Ex quo non dubiū est quin precipiti lapsu deiciatur. Iulius Pollux refertur a Iulio modo g. is.

h. 9. cap. 8.

At Eutychius dicitur *ἡ δὲ τοῦ αὐλικῆς ἀδελφὴ* ad laboriosa molimina refert: mihi vero videtur in eo aulicorum ambitioforum vita vnius coloribus exprimi, qui in tota vita scaperdam agunt, hoc vnum summis viribus conati ut se trudent, retrudent, extollant, deprimant, ad summum, opus omnium durissimum, ledum putent: ita insana est aulicæ vitæ dulcedo.

Siet quicumque volas potens

Sen. in Thy.

*Aule culmine lubrico.**Me dulcis saturat quies,**Obscuro positus loco,**Leni perfruar otio.*

LXXV. SEPTEMTRIONALIVM

ETHNICORVM MOS.

Inconstantia superstitionis.

EST nonnullis gentibus septemtrionis mos, quicquid primo diei diuicio in caelo, terra, vel aquis vitium apparuerit, hoc ipsum ad crepusculum huius diei pro numine fideliter adorare, vitore aues, animalia, pisces, ac ipsos serpentes, & vermes, & præcipue ceruam volutem, quem ob cornua, quibus capita mueniunt adornantur, inter nobiliora reptilia honorant.

Olaus Magnus c. 2. l. 3.

APO,

A P. Bellè designat tabula hæreticorum in dementi superstitione inconstantium, qui ad omnem opinionis scopulum adhærescunt, & sibi novos quotidie deos, novos ritus faciunt.

Nihil mouisse salui.

LXXVI. SEPTEMTRIONALIVM RITVS.

Superstitionis inconstantia.

Olaus Mag. lib. 3. cap. 2. **S**EPTEMTRIONALIVM quidam quicquid primo diluculo in cœlo, terra vel aquis vitium apparuerit, toto eod die, v. que ad crepusculum pro numine colunt: hinc oblationes ex ossibus syluestrium animalium & piscium venatione quasitas faciunt, quæ æstate non incendunt, sed hyeme in publicis congressibus comburunt.

A P. Rectè cadit in dementem hæreticorum superstitionem, quæ excussa semel veræ fidei anchora, a totius opinionis scopulum adhærescit: vel in eos, qui Euripo mutabiliores ad omnium aut amicitiam, aut venerationem, animos repente adiungunt, repente quoque eos deserunt, & novos sibi quotidie deos parturiunt, quib certè conveniret istud lemma

Hodie tu Iuppiter esto.

Cras mihi truncus eris ficulnus, inutile lignum.

LXXVII. SINITARVM. SACRVM.

Elemosynarum parsimonia.

Mass. hist. in hac lib. 6. **S**INITARVM in sacris, ubi aliquid in disco, puta porcum capris mas aurículas, reliquarum alitum ungues, vini guttas aliquot in ara simulachro apposuerunt, qui verus est liban- ti mos, cæteras ipsi dapes magno cum tripudio, & effusa lætitia comedunt.

A P. Impietas Deo, & pauca, & contempta delibat, sibi & plura, & meliora reseruat, & quasi sola in possessionem rerum omnium venerit, nihil cum pauperi-

peribus communicat. quod D. Ambrosius egregiè lib. de Nacarpis: quou'que extendis diues infanas cupiditates: nunquid soli habitabis super terram? cur eiectis consortem naturæ, & vindicatis possessio: em naturæ: in commune omnibus diuibus, atque pauperibus terra fundata est, cur vobis ius proprium soli diuites attogais: nescit natura diuites, quæ pauperes omnes generauit: nudos fudit in lucem, egentes cibo, amictu, poculo: nudos recipit terra quos edidit: nescit fines possessorum sepulchro includere.

LXXVIII. SPARTANORVM LANCEA.

Virtute decet non sanguine niti.

Dio Chrysostomus orat. 4. refert apud Thebanes familiam quandam Spartanorum fuisse, qui hereditario quodam iure lanceæ speciem corpori à natura nullam gererent, qua qui carent pro spurjis & illegitimis habebantur.

APODOSIS,

Ea demùm vera nobilitas est, quæ non tantùm maiorum sanguine, sed propria virtute, quæ per λόγῳ istam οὐμῶν γῆρας significatur. nixa est.

Non facit nobilem artium plenum imaginibus. Virtus est qua facit nobilem.

LXXIX. SPARTANORVM SENATORVM MOS.

A Deo initia agendi capiendæ.

SENATOR apud Lacedæmonios cum primùm creatus esset, veteri & laudabili more, omnia deorum templa frequentabat coronatus.

*Plutarch.
in Lycur.*

Ap. Bene sapienterq. faciunt, qui à Deo omnium actionum sumunt primordia. maximè verò si penes quos est Respub. debent numen, consiliorum fon-

in prologo.

tem, venerari, sine cuius auxilio omnis humana prudentia fumus est. Val. Max. Nam si prisce Oratores ab Ioue optimo, max. bene orsi sunt: si excellentissimi vates à numine aliquo principia traxerunt: mea paruitas eò iustius ad fauorem tuum decurrerit, quod cetera diuinis opinione colligitur, tua presenti fide pater no auctoq; fideri par videtur. Errat tantum in nuntio, nimis Imperatorum assentator.

LXXX. SVS IDES.

Cupiditas rationis domina.

Clemens
Recog. lib.
cap 9.

SVS IDES Mulieres solite dominari viris, unde in omnem turpitudinem prolapsæ: nam vnguentis ornamentisque optimis compæ, maiore ambitione quam viri, pudicitiam detestabantur.

APODOSIS.

Pessimum est Insuperum, cum Gynæcea cupiditatum se in dominam rationem effundunt atque assurgunt humi, quod Horatius ait, *diuina partem auge.*

LXXXI. SYBARITAE GALLOS ET MALLEOS NON FERUNT.

Concionatores improbis molesti.

Athen. l. 12.

PRI MI Sybaritæ, quæ cum strepitu exercentur attes, vt fabrorum, zrationum, & materiæ in suam ciuitatem recipi noluerunt, & ne aliunde somnus interrumpetur, gallos perpetuo exilio multauit.

APODOSIS.

Voluptuarij homines, dum palpum vbique querunt, reprehensionem veritatis, quasi male inceptum fugitant, & diu ni verbi præcones longum valere iubent, Aeneanum illud imprecantes, quod est in quæstionibus. Græcis. apud Plutarch.

Μήποτε νοσθήσασιν φίλον ἐς πατρίδα γαῖαν,
Nunquam redeatis dilectam in patriam terram.

LXXXII. TAVRORVM REGVM
 MOS.

Amici aures regum.

APUD Tauros rex cum mortuum luget amicum,
 auriculæ suæ partem, nonnunquam totam ab-
 scindit Nicol. Damascenus in Tauris: ὁ δὲ βασιλεὺς
 ἀποθανόντος φίλον ἢ μέγαν ἢ ὅλον ἀποτίμνασ-
 των.

APÓDOSIS.

Oculi & aures regum fidi, & prudentes amici,
 quos cum amittunt, toties partem sui amittunt. Dion.
 orat. de regno: ὁ πόσους καὶ ὅς τιν' ἡκιστα μὲν ἐξί-
 ρως, ὁ δὲ ἐξ ἐμὸν φθάλμοις ἀδιδέοντα. quos qui quis
 sibi comparavit amicos, tot oculis qua vult ipse videt,
 tot auribus audit ea qua oportet.

LXXXIII. THVRIFERAE RE-
 GIONIS IVDICIA.

*Pronocatio ad alium iudicem non iubes esse
 temeraria.*

IN regione thurifera, si quis iudices male iudicasse
 putet, fenestram in turre palatii parte catena
 reuinctam, apprehensa catenâ trahit, & reseat. cum
 rex hoc ubi relictum erit, eo, qui conquectus est, accer-
 titus dicit: malè a iudicibus si est pronuntiatum,
 occiduntur: sin rectè, qui fenestram mouit, inter-
 ficitur.

Λιβανοφ-
 ρος. dicitur
Abathe.
 naos.

APODOSIS.

Hæc parabola reos nonnet, ut consultè ad aliud
 forum appellent: iudicibus autem vulgatum de-
 caret.

Dijcite iustitiam moniti, & non temere discess.

LXXXIV.

LXXXIV. THVSCA TIBIA
IN SVPPliciis.

Musica importuna.

Athen. li. 12. **A**LCINIVS Thascos ad voluptatem esse adeo
propensos refert, vt tibiae cantum adhibeant,
cum fontes flagris cadunt.

A. P. Rectè proverbiali figura dicitur in musicam
importunam; vel in eos qui cum dolore inferant,
volunt tamen iucundum videri, & suavis fictum
verborum lenientis irogatos corporis cruciatus
permulcent.

Satis est semel perire.

LXXXV. TIRYNTHIORVM
SACRVM.

Consuetudinis vis.

THEOPHRASTVS lib. de Conv. cedia, scribit
Tirynthios ridiculos, & ad res serias inutiles, ad
oraculū Delphicum se contulisse, eius monitu ab eo
vitiō liberari exoptantes, vaticinatumq; Deum suū
immolatum Neptuno taurum si continentes risum
in mare abicerent, cessaturam eam ridendi consue-
Athen. li. 6. tudinem. Illos autem a euentis, ne quid peccarent
pag. 261. aduersus Dei responsum, sacro pueri ne interessent,
Deipnosoph. vetuisse: vnum tamen eum id reieciisset, turbæ per-
mixtum alijs cum clamore eum aspellentibus dixisse:
quorsum hæc? an Sphagium vestrum, hoc est, pel-
lum ad excipendum hostiæ sanguinem, subuertam
timetis? illi continuo riserunt: neque enim vas vi-
lum oportebat, quo cruor exiliens exciperetur victi-
mæ, præsertim quæ in profluentem abiceretur.

*D. Augu-
stinus.*

A. P. Ex ea parabola discimus vim consuetudinis
esse tenacissimam: Lex enim peccati est violentia con-
suetudinis, qua trahitur & tenetur etiam animus in-
nitus, eo merito quò in eam volens illabitur.

LXXXVI

LXXXVI. VICTIMA IVNONIS
CONIUGALIS.*Amor coniugum.*

ANTIQVI Iunoni γαμήλιω nuptiales victimas
scelle destitutas offerri volebant.

APODOSIS.

In connubijs amorem & concordiam regnare, fel
ominino abesse oportet.

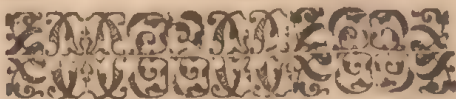
*Felices ter & amplius**Quos irrupta tenet copula, nec malis**Diuulsus querimony**Suprema citius soluet amor die.**Horat. Od.**13. lib. 1.**carm.*

Diserte autem Plutarchus hanc similitudinem profe-
quitur in coniugalibus praeceptis: *οἱ τῷ γαμήλιω θύ-
οντες ἡρα, πλεῖστον χρόνον οὐ συγκατατίθουσι τοῖς ἄλλοις ἱεροῖς,
ἀλλ' ἀνελόντες ἐξ ἑαυτοῦ τὸν βωμόν. Αἰνιπομῆλον τὸ
νομολογεῖν ὁ μὴδὲ ποτε δὲν χρόνον μὴδὲ ὄργην γάμω πα-
ρῆναι.*

LXXXVII. VITIORVM INTE-
RITVS.*Confessio.*

PRÆCIPVVM festum Persarum vitiorum inte-
ritus, quo serpentes & venenata omnia Persæ cō-
ficiabant, & magis offerebant pro insigni pietatis ar- *Agathias*
gumento: hac via gratam se rem bonis dijs, *mole. lib. 2.*
Itam verò læuis numinibus facere arbitrati.

AP. Serpentes, peccata: interitus peccatorum,
confessio. Augustin *Confessio est salus animarum, dis-* *De poeni-*
sipatrix vitiorum, expugnatrice demonum: quid sentia.
plura? observis os inferni, & paradisi
portas aperis.

PARABOLARVM
HISTORICARVM
LIBER SEXTVS.
AVES.

I. ACCIPITER AB ARDEA
SVPERATVS.

Mens antea generosa à voluptate oppressa.

ON caret admiratione pugna Falconis cum Ardea. Nam si hæc supra Accipitrem volatu contendere potest, & sibi illum subijcere, suis excrementis respergit, quo gnavi alloqui alitis pennæ ita hebescent vt ad pugnam sit inutilis, nec diffi-

*Vide pict. a-
pud Camer.
in symbol.*

li admodum labore ab hoste superetur. Quare Falco hostis insidias quanto potest studio euitans, tamdiu ex obliquo cum illo in aere congreditur, donec tandem occasione oblata superior factus, ardeam magno impetu deturbet.

*Arist. in
Polya.*

AP. Hoc artificio vtuntur dæmones: qui si generosam mentem videant, ad præclara quæque sua ipsius indole incitatem, conantur in primis voluptate quasi cæno illinere, ex quo emortuæ pietatis vires facile contabescunt: nihil enim est (vt ait Seneca) tam mortiferum ingenijs quam voluptas, οἱ γὰρ ἀπολαύσι- κός ἐστιν ἡμετέροισιν ὁ γέννηται. Postquam verò his voluptatum sordibus inquinati sunt animi,

Nemo

Nemo animum summi memorem genitoris in a'ium Prudent. in
 Excitat, ad cælum mittit iussuria nemo: Hamartig.
 Nec recolens apicem solij natalis ad ipsum
 Respicit auctorem, nec spem supra aera librat:
 Sed mentem gravidus contentus sternere curis,
 Indigno subdit domino, perituraq; prorsus
 Diligit, & curvo quæris terrestria sensu.

II. ACANTHIS IN SPINIS.

Studia in paupertate.

ACANTHIS avis vivit in spinis, quæ tamen sum-
 ma cantus amoenitate floret, Arist. & Ἐ. ἡ. φ. 11. L10. c. 32:
 γιται τ' ἰσχυρὰ καὶ ἰσχυρὰ, ex Arist. non ἄμυστον, ut
 habent nonnulli codices.

A. P. Studiosi multi suaviter canunt, licet in labo-
 re & paupertate durè & patè victi eat, contra qui
 diutius affluent sapè sunt elingues. Archelilaus di-
 cit: πῶς πένιαν λιπὴραν μὴ ἴσται ὡς αἰσθάνεται ἡ ἀγα-
 θὴν δὲ καὶ τροφὴν ἐν τῇ συνῆσει λιτότητι, καὶ καὶ καὶ
 ἴσται, καὶ καὶ ὁ δὲ γυμνάσιον ἀριτῆς ἐμπραξεν. L10. c. 32. Serm. 93
 pe tatem daram quidem illi non locus ac lithacem,
 præclaram verò adolescentum nutricem, quæ assue-
 faciat homines victus tenuitati, laborumque toleran-
 tiæ, ad summū, Gymnasium esse virtutis efficax. Quod
 autem Acanthis appositum sit symbolum, hic atotū,
 declarant etiam perpetuæ cum alio inimicitæ cu-
 ius rei meminit Arist. Ὁ γὰρ καὶ ἀκαθὶς πολὺ μοι,
 αἰ μὴ καὶ ἀπὸ τῆς ἀκαθὶς βίβης εἶναι, ὅ δὲ ἀπαλὰς
 ὅσων ἐστὶν τὰς ἀκαθὶς.

III. AGOCEPHALVS.

Agelasmus.

AVIS est quæ liene caret, est autem lien risus sedes Arist. hist.
 sicut felicitacundiæ, iecur amoris, ἀγοκεφαλός Anim. 1. 2.
 ὅλως πᾶσι δὲ οὐκ ἔχει. cap. 15.

Q 2

A P O D.

ΑΡ. Παροιμιανδρ χῆμα dicitur in eum qui nulla iucundiore consuetudine corrugatam frontem serenare, & ad risum peluci potest. Talis fertur fuisse Heraclitus ille, de quo Iuuenalis:

Quod de sapientibus alter

Satyr. 10.

Ridebat quoties à limine moueras unum

Protulerasq; pedem: flebat contrarias alter.

Sed facilius cuius rigidi censura cachinni:

Mirandum est, unde ille oculus iussicerit humor.

IV. HALCYONES.

Virginis partus.

HALCYON avis est paulò amplior passere, colore yaneo ex parte maiore, tantum purpureis & candidis admixtis pennis: canit in arundinetis: nidum, ut putant, ex spinis aculeatis concinnat, fortificat brumâ, qui dies halcyonides vocantur, placido mari per eos, & nauigabili: Ita fortunæ gratissimæ animantis ponunt venti, & mare sternitur. Vide Plin. l. 10. c. 31. & Ar. de animal l. 9. c. 14.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Instar Halcyonis Deipara Virgo, tenuis quidem, ut putabatur apud homines; sed apud Deum virtute permagna. Color avis Cyaneus siue cœruleus originem cœlestem significat, candidus puritatem, purpureus regalem profâpiam, cantus inter arundinetas, lætitiâ cœlestem in vitæ paupertate: nidulus ex spinis, speluncæ Bethlemiticæ rigidam asperitatem: fortificatio hyemalis, natalem Christi in hyeme: maris tranquillitas in partu halcyonum, pacem quæ nascente Christo, vniuerso terrarum orbi felix illuxit:

Ver magnus agebat

Orbi, & immixtus parcebat flatibus Euri.

V. AL.

V. ALCYON.

Coniugalis amoris symbolum.

PLUTARCHVS Alcyonem sapientissimum diu-
nissimumque marinorum animal appellat, non
modò ob industriam qua cæteris antecellit; sed etiam
quod mariti est amans adeò, ut non vno quodam sed
quolibet anni tempore cohæreat congressusque hu-
ius admittat, non per libidinem, ut quæ alteri nulli
prorsus miscetur, sed benevolentia coniugalis, & a-
micitiæ studio. Eundem grauem iam annis & ægrè
sequentem $\gamma\eta\rho\rho\phi\phi\alpha$ & $\gamma\eta\rho\tau\phi\phi\alpha$, suscepta cura, fert
fouetq; senem, nusquam destituens, nunquam post se
relinquens, nam & dorso impositum gestat.

APODOSIS.

*Felices ter, & amplius.**Quos irrupta tenet copula, nec malis**Disulfos querimonij**Suprema cisium soluat amor dis.*

Horat.

In eo charitatis coniugalis argumento spectabilis
est pietas vxoris Eduardi Angelorum Regis filij: qui
cum itur ad sanctum Sepulchrum suscepto, inla-
nabilem plagam venenato Mauri gladio inflictam ac-
cepisset; pia coniux Hispaniarum Regis filia, manan-
tem quotidie ex ulcere mariti purulentum humorem
lingebat, solius amoris melle conditum: vnde illi sa-
nitatem, sibi immortalem ex amore coniugali glo-
riam peperit.

Rode. Sanc.

p. 101. Hist.

Hist. cap. 4.

VI. ASTERIAS, ΑΣΤΕΡΙΑΣ.

Pigrisia fuga.

AVIS nomine Asterias mansuescit in Ægypto, &
atenus humanam vocem intelligit, ut si quis
Q 3 huic

huic conuictum faciens vel appellauerit seruam, ex ea contumelia irascatur : vel eandem ipsam vocauerit pigram, ea sic dolenter, tanquam ignobilitatis & segnitiae arguta, indigneretur.

*Apollonius.
Dionys.*

A. P. Alerias symbolum est diligentiae & generositatis. Turpis & homine indigna est pigritia: natus est homo ad laborem ut avis ad volatum : ὁ μὴ γινώσκει, οὐδὲν, ἢ ὡς γινώσκει, πόνος.

VII. ALES VENATOR.

Impositor.

*Aeli. lib 8.
de animal.
cap. 24.*

MERVLIS affine genus quoddam est venaticum & captiosum, colore atrum, splendide canorū: recte ex eo venaticum appellatum, quod ex aubus multas sui cantus per nullione ad se allicit, & capiti: cuius ingenita haec avis praestantia non ignara, copulere natura ad voluptate & cibo te explendam uti videtur. Nam ex sui cantus auditione & bellissimas oblationes habet, & aurupio & venatione proximē ad se accedentium auricularum exsaturatur. Quod si quando quisque hanc captam conluserit in caueam, non modo canere omittit, verum etiam pro seruitute suā a venatore poenas silentio sumens, muta permanet atque elinguis.

A. P. Typus est impostoris, qui propinare solet.

Immixto huius mella veneno.

VIII. ANSER LAVRO INIMICVS.

Indolens.

ib. 544 29.

ANSER laurum Phœbi arborem sibi exitialem agnoscitur, & declinat. A. Elianus.

Εἰς ἡμέρας ἰσχυροὶ οὐ πὸ λιμῶ. ἰάφους πόλλον οὐκ ἂν φάγοι, οὐκ ἂν ὡς ταῖς ἑσπερίαις. Etiam si fame contelleret, lauri solum non comederet, ne Rhodaphnen quidem gustaret.

A. P.

AP. Ingenium à Poëticis disciplinis auersum hoc χίματι significatur. Talis ille fuit senator Cumanus qui cæteris de alendo in vrbe Homero consilium agitantibus dissuasit, fore enim malebat si is reciperetur in vrbe turbam ὁμίρων multam & inutile: homo Midæ auriculis si quisquam alius dignissimus.

Herodot. in
vita.
Homeri.

IX. ANSERES TAVRI MONTIS.

Lingua coercondæ.

ANSERES Taurum montem peragrantes magno aquilarum metu singuli mordicus lapidem ^{l. 5. de an. c. 20. 19.} tenent, ne clangore prodantur, tanquam enim silentij frænos sibi inficientes, montem transuolant. ὡς οὐν ἰμβρόντι σοφιστοὶ σόμιον λαπίζοντες. *Ælian.*

AP. Anseres, silentij prudentes obseruatores: lapidatio silentij frænum: aquila, dæmon dictorum factorumque auceps. *Isidorus Pelusiota* Cyro monacho. χαλίνωσεν τὸ γλωττῆς τὸ ἄχρὸν τὸ μῆλον, κατὰ πάντων τῶν γινώσκων μιλῶν ἢ γλωττῶν ὡς δυσκἀδικτος ὄντι. ^{ep. 325. l. 1.} Linguae celeritatem fræno coerceri, maximum enim terrenorum omnium membrorum lingua est, ut quæ ægrè retineri possit.

Infraxis oris uel ligat calamitas.

X. EQUVS AB ANTHO

SUPERATVS.

Ferocia ab imbecillo cohibita.

FLORVS auis est palustris, coloris pulchri, oculorum acie debili, quæ cum equo semper pabuli gratia dimicat, dorso eius infilit, colla & artus vellicat, & his armis freta cum plexumque abigit à pabulo, *Ανθῶ* τὸς ἰσχυρὸς πολέμιος, δειλὰντα κατὰ τὸν ἰσχυρὸν ἐκ τῆς νομῆς. *Arist.*

AP. Robusta quæque sæpè vel ab infimis debellantur. Ita infirma elegit Deus ad impotentem robustorum ferociam compescendam.

Ouid.

*Parua necat moriū spatioſum viperæ taurum,
A cane non magno ſapè tenetur Aper*

XI. AQVILA AD CORNICES.

Inimicos virtute ulciſci.

*Al lib 5.
cap. 22.*

CORNICIEVS ſtudio eſt Aquilas irritare: hæ-
c, etiam illas præclare contemnunt, & deorſum fer-
ri ſolent. Ipſæ ſuſum ſubvolantes æthereum locum
celeri alarum remigio ſecant: quod quidem ipſum
non Cornicum timore agant. Quiſnam hoc dicat,
qui plane ſciat Aquilarum vim? ſed potius præclara
quædam animi magnitudine earum infra ſe volan-
tium lapſus lubenter intuentur.

APODOSIS.

Præclarum eſt ſymbolum inuidorum, qui generoſi
hominis adhuc prima face ſurgentis virtuti obſtre-
punt. At ille quo magis inuidetur eo nititur altius &
infra ſe volantes corniculas irridet.

Sola virtute ſequantur.

XII. AQVILÆ FEL, ΑΕΤΟΥ ΧΟΛΗ

Seueritas moderata.

*Actian.
lib. 1 de*

AQVILÆ fel Attico melle temperatum hebe-
reſcentibus illitum oculis viſum efficit quam acu-
tiſſimum. Εἰς δὲ μέλι τι πρὶς ἀπὸ τοῦ πῶ χολὴν ἀντιπαρα-
λαβὼν ὑπερλίττοις ἀμβλυνόμεθα ὁφθαλμοί.

Animal. cap. 62.

APODOSIS.

*u ad
f.* Seuera grauis hominis reprimenſio amore & hu-
manitate condita, mentis tenebras diſſipat, & eos
qui prius erant ſolutionis vitæ ad meliorem frugem
conducit.

Biando quis laſcet imperio.

XIII. AQUILÆ OVA IN PELLE
VULPINÆ.

Robur additum calliditati.

ALBERTVS grandem Aquilam esse ait in Septemtrione, quæ duo ova semper parit, eoque Vulpis pelle involuta in cacuminibus ramorum suspendit, ut Solis calore foueantur.

APODOSIS.

Rectè hoc symboio significatur robur calliditatis involutis tectum ad tempus, iuxta Lylandri dictum, qui Leoninam cum Vulpina coniungere se dicebat.

XIV. AQUILÆ IUVENTVS, EX
SADATA.

Renovatio vite.

SADATAS Aquilæ iuventutem ita renouari putat, addit eam adeò sublimè volando ascendere, ut æthereo ea ore plumæ accendantur, atq; ita nudatam delabi in præstigidum fontem ac puteum, cuius frigore calor medullarū adaugetur, ac per antiperistalsin aliquandiu ipta quiescente donec plumæ succere lib. 23. scant, & in nouam prorsus auem exeat.

APODOSIS.

Sic demum noui homines sumus, cum cœlesti amore plumæa vanitas incenditur, & fonte sacramentorum abluti nouo germine pubescimus. Attigit quoque hanc similitudinem Arius Diaconus 2.

Nam debilis auro

Et declinatis senio iam visibus ales

Flammis uero sub sole iacet. pennaq; grauata

Eius in igne fouet, nocturna q; lumina pandit,

Atque oculos radios argenteis ingerit agros

Ad veterem reditura diem.

In Acta

Apostol.

XV. AQUILA INTER PSIT.

TACOS.

Vltio opportuna.

Alb. Magn. Animal. l. 4. s. c. 2. **A**QUILA si incidat in multitudinem cornicum, ut psittacorum adhuc imbecillior, ab ijs se depumari patitur quidem, vel inuita: at meminit iniuriæ, dataque postea occasione obuias perimit.

APODOSIS.

Vir generosus plerumque ab infimis indigna patitur iram concoquens, donec data occasione animaduertat. Vitandæ potentum offensæ, qui vel leuiter læsi, plumbeas iras gerunt.

Χαλιπαὶ δὲ ἀνάντων τίσις ὁμοῦ καὶ. Qs. s. 3.

XVI. AQUILÆ PULLVS VNVS.

Monarchia.

Pl. l. 10. c. 3. **E**XCLVDUNT pullos binos, alterum expellunt, alio nutriendi.

APODOSIS.

Effigies est hæc Monarchiæ, unum Imperij corpus unius animo regendum. Tacit. in Annal. i. i. διλασσι δύο κλιτοι εν τῷ δὲ κίνδυνῳ πάντες συμφιλιθῆναι διαφθαρῆναι: Si duo vellent esse soles, periculum esset ne omnia conflagrarent. Et hoc opinor timent Rana in lepidissima Phædri Fabella:

Vxorem quondam Solem velle ducere,

Clamorem Rana sustulere ad sydera.

Conuicio permotus quærit Iupiter

Causam querela Quædam cum stagni incola,

Nunc, inquit, omnes unus exuvit lacum,

Cogitq; miseræ arida sede emori.

Quidnam futurum est si crearet liberos?

**XVII. AQUILA A POLYPO
DOMITA.**

Delusit hiantem.

QVVM in saxum non admodum ē mari eminens
Polypus aliquando correpens ascendisset, ibi-
que cirris explicatis summa cum voluptate à terore
Solis calefceret : Aquila acris & acuta quanto po-
tuit maximo alarum impetu in polypum insiluit : sed
piscis, & hic circumplicantibus aquilam, & pertina-
citer adhærescentibus cirris, in profundum detraxit
hostem capitalissimum, simul & interfecit,

Πολυποῦ ἐν αἰνῇ ποτ' ἰδὼι προβλῆτι θενυθεῖς,

Ἡελίε φύχον πολλὸν ἀνῆκε πόδα.

Οὕτω δ' ἦν πέτρῃ ἰκλῶ χροῖα. ὄνειαρ καὶ μιν

Αὐτὸς ἐκ νεφίων ὄφιν ἔμαρψεν, ἰδὼν.

Πλοχμοῖς δ' ἐλὶ χθίνος πίσιν εἰς ἅλα δύσμορ' ἤγα-

Αμφω καὶ δῖος ἤμβροτε καὶ βίόπου.

*Æl & An-
tipat. Thef.
epig. antho-
l. i. tit.
piscis.*

XVIII. AQUILA PULLVM

ETICIENS.

Αφιλοσργία.

INIGRISSIMA circa pullorum educationem A-
quila est : Alterum enim ex duobus quos exclusit
in terram cicctum pulsu alarum allidit, & alterum
tantum educat foetu proprio, dum laborem fugit e-
ducationis, abdicato.

ARODOSIS.

Huiusmodi scilicet parentes illi sunt, qui pauper-
tatis prætextu infantes exponunt, quique in distri-
buenda hereditate erga liberos nimium inæquales
se exhibent, ἡ τῇ διανομῇ τῷ κλήρῳ, ἀνισότης ἐν ποσὶ τὰ
ἐκδοτά.

*Auz. Græc.
apud Paulū
M. i. antiq.
loc. comm.
syllogistam.*

XIX. AQUILÆ PENNÆ.

Societas imparium.

Alian. l. 9. c. 11. de ani. **N**on modo præsentem & viuentem Reginam auium Aquilam cæteræ omnes volucres extimescunt, atque eius conspectum extorrent: sed & penne eiusdem si quis cum aliarum pennis commiscuerit, incorruptæ atque integræ manent: aliæ cum alijs communitatem non ferentes, putrescunt.

A. P. Tenuēs hominū magnorū consuetudine atteruntur, nec eorū aut fastus ferre, aut profusionē pecuniæ adæquare possunt. Itaque in vitæ consuetudine *Ἐν ἡγ. τ' ὁμοῖον ἔχει*, secundum vetus dictum. *Amicitia aut pares accipit, aut facit.* Significat præterea Aquilæ penna virum magnæ auctoritatis, alicuius mali & calamitatis depulsorem. Nam auctor *Geoponicon l. 1.* ait ad auertendum grandinis periculum multum valere lapidem Chalcidicum ferro apertum, vel aquilæ alam dextram in medio agro defixam.

Αὐτὸ ἡγοῦν δ' ἔστιν ἐν λαβρῶν, μετὰ τὸ χαλκὸν χεῖρον.

XX. AQUILA IMPERATORIA AVREAE PYRÆ INSIDENS.

Excelsa mentis generositas supra omnem rerum humanarum speciem erecta.

IN Imperatorum exequiis statuēbatur in campo Martio pyra phari instar, multis tabernaculis contignata, quorum superius inferiori semper contrarius & paulatim gracilescens assurgebat, donec ad summum ventum erat, in quo regina auium Aquila considebat, & inferiores quidem domunculæ exterius auro, purpuraque vestitæ, intus lignorum aridorum copia fartæ, vi ignis immissa valide deflagrabant: ex summo apice victrix aquila flammās inferiores despectabat, & ardoribus intacta euolabat, ut

ani-

animam Imperatoris in cœlum deſcendere videretur.

A P. Mundus inſtar eſt pyre deſagraturæ, ſpecie quidem nobilis & opulentus, ſed intus ligna putrida, *Vide Xiphil. in Hug. & Herodia. in Seneca.* ſordes & ramenta habet: recondita varia tabernacula, diuerſarum vitarum gradus & ordines ſignificant, qui quantumcunque ſpecioſi ſint & eximii, tamen pereunt: ſola in apice aquila deridet flammas & ſe librat in cœlum. Sic Mariæ contemptrix mundi anima, ſupra vitæ humanæ ætus, ardores, incendia, delicias, tuſcos, peccata, miſerias, eminet, & ad Deum euolat.

Ardens emexit ad æthera virtus.

In eodem argumento Maximilianus ſecundus pinxit in ſymbolo aquilam in nubibus volantem, humi verò coronam, gladium, hælæm, mundum cum lemmate:

Nil humana moror, dum ſuper aſtra feror.

XXI. AQUILA IOVIS.

Abſtinentia Sanctorum.

AQUILA violentum & auarum animal captu vitæ, & carnes appetit: Nam ad ſe explendam lepores, hœnulos, anſeres, & alia pleraque capit. Vna tantum ex Aquilarum genere, quæ Iouis appellantur, carnes non attingit, ſed & ad victum ei herba ſatis eſt & quamuis Pythagoram Saniū non audiuit, nulum tamen animantem edit *Ælian. l. 9. c. 10.* Simile de Miluis narrat Pauſanias, qui Ioui olympio conſecrataminiſe attingunt: *l. 5. ſeu in Eliac. priora p. 10. 107.*

A P. Sanctorum & religioſorum hominum abſtinentia ſignificatur, qui plenius Deo ſe emanciparunt & cœleſti maximarum rerum contemplatione, vt Aquilæ Solis radijs recreantur. Eſt autem puriorum mentium & egregiarum virtutum propria abſtinentia: ἀποχή τῶν βρωμάτων πρὸς τὴν γυμναſίαν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν δεινῶν μαθητῶν ὅσιν.

Iſid. Pel. epi: 32. ad Lam. Monach.

XXII. AQUILA MESSORIS.

*Gratus animus.**Ælii. 27.
de animal.
cap. 37.*

AD fontem venerat messor vt aquam è proximo hauriret, videt implicatam à serpente aquilam teneri, nec vllum ei parere effugium, falcè serpentem dissecat, & vinculis auem expedit non ingrati-
Cum enim iam reuersus è fonte cum cæteris bibiturus esset, qui se largioribus poculis exceperant, illa superuolans excutit calicem, non sine querela hominis qui aquilam seruatori malam reddere gratiam distitabat, verum venenatum erat poculum quo com-
potatores socij extincti sunt, ipse vero mirabili casu

mutatur.

APODOSIS.

*Gratia opportunè reddita præter spem.**Sic finem pietas contigit illa suum.*

XXIII. AQUILA ALBA PYTHA-

GORAE.

*Regis Gallia fauor in musas.**Ælian l. 4.
cap. 17.*

PYTHAGORAS inter suæ felicitatis indicia & celestium fauorem, commemorabat se Aquilam albam aduolantem sinu excepisse, ex quo se diuinum hominem factum, & multa supra mortalium captum sciuisse distitabat, καὶ τὸν αἰτὸν δὲ τὸν λιμὸν κατέ-
ψην.

APODOSIS.

Aquila est alba animo simul & candore I. V D O V I C V S R E X, qui se literatis clementi fauore impet-
tiens, sapientiæ studia excitat, & Musas alit omni fe-
licitate circumfluentes,

*Totique salutaris orbi**Greco.*

XXIV. AQUILA SESTI.

Gratus animus.

EST percelebris apud Seston urbem Aquilæ gloria, educatam à virgine retulisse gratiā: aues primo, mox deinde venatus aggerentem. Defuncta postremo in rogam accensum eius iniecisse se, & simul conflagraisse: quam ob causam incolæ, quod vocant Heroum, in eo loco fecere appellatum Iouis, & virginis.

*Ælian. lib.
10. cap. 5.*

A. P. Gratia referenda nullum officium magis necessarium: hoc ubiq; animantes, hoc muta mundi compagis docet, at ingratus est brutus deterior:

ΠΙΣΤΙΣ ΤΙΤΡΗΜΟΥΣ, ΕΙΣ ΟΥ ΑΠΔΩΣ.

Lucian.

ΑΝΔΛΩΝ ΤΑΣ ΧΑΙΩΣ, ΕΙΣ ΚΕΝΩΝ ΔΙΣΣΑΣ. Dolum perisum est, in quod omnia ingerens beneficia, frustra infudisti.

Ant. lib. 2.

XXV. AQUILA STELLARIS TAV-
RVM VENANS.*Demon peccatores capiens.*

AQUILARVM genus quod alij Chrusæton, alij stellarē appellant, non sæpè apparet, eius generis aquilā Aristoteles venari ait hinnulos, lepores, grues, anseres ex cohorte. Aquilarū maxima hæc existimatur. In Creta vi taurum ab ea inuadi in hunc modum narrant. Interea taurus se cum capite prono demittit ad pastum, ex insidijs aquila in cervicē inuolans crebras illi ac acerrimas plagas rostro infligit, ille tanquam furibundus incitatur, & qua potest se in fugam confert. Et quamdiu in plano ac stabili loco fertur, ab aquilæ molestia requiescit. Ea nimirū quoad in planitiem excurrit, nihil ei negotij exhibet, sed quæta insistens, illum acerrimè obieruat quocumque ingreditur. Cum autem illum proximè ad præcipitem locum ac decluem accessisse videt, explicatis in orbem

alis,

*Ælian. l. 2.
c. 29. de a-
nimal.*

alis, illius oculos tegit : & ea quæ ante pedes sunt, nihil illum providentem, magna vi præcipitem agit : tum laniatu ventrem appetens, quantum eius cupiditas fert, nullo deinde negotio præda potitur, ab aliena præda humi strata se continet, sed ex suis laboribus gaudet, atque à communicando cum alijs se abstinet. Posteaquam explera atque extaturata est, sua aspiratione graui & terra reliquias imbutas relinquit, alijs iam ad vsum ineptas. Aliæ ab alijs longissime nidificant, ne ob loci propinquitatem, pro præda illis sit contendendam, & inutue sustinendæ molestiæ.

AP. Hoc est ingenium demonis, ut primum fidei lumen eripiat, quo nos præcipites in omnium malorum voraginem celerius agat. Euseb. Em. Hen. homil. 2. de symbolo. *Fides religionis Catholica lumen est anima, osium vite, fundamentum salutis æternæ.*

XXVI. AQUILA TILGAMI, ΤΙΛΓΑΜΟΙ ΑΒΤΟΣ.

Auxilium in speratum.

EST & amor & benignitas erga homines in brutis laudabilis. Nam Aquila oïum infantem seruauit. Sed operæ præcium est historiam integram explicare. amplum sententiæ nostræ testimonium futuram. Sacchoræ Babyloniæ regis futurum è filia nepotem, regnum Aui adepturum Chaldæi prædixerunt. Hoc ille metuens durior in se iam esse, & ut omnis suspicio abesset, arcetissime inclusam custodiri voluit. Sed frustra suo consilio rem fatalem impedire conatus est. Nam filia ex oscureo quodam homine grauida peperit. Natum autem ex ea infantem custodes regis metu ex arce (qua filia includebatur) præcipitarunt, forte autem præteruolans aquila, vilo infantis casu, perispiracissima nimirum auis, illico priusquam terræ alideretur, volando subiens eum dorso ex-

fo excepit, & in hortum quendam deportatum leniter deposuit. Cum loci dominus inuentum, forma eius delectatus, amavit, educauitque: & Tilgamum appellavit. is postea in Babylonios regnum est adeptus. Hoc si cui fabula videtur, me quoque non ap-
 probare illi fatebor. Audio tamen Achæmenem recte-
 sam quoque, à quo nobilis Persarum protapia descen-
 dit, Aquilæ alumnum fuisse. Simile refert Pausa. de
 Aristomene, cum in Ceadem Laconum barathrum
 dimissus esset, subisse Aquilam labentem.

Æl. lib. 12.
 Animal.
 cap. 21.
 in Messen.

APODOSIS.

Repentinum & insperatum auxilium in rebus desperatis hæc Icone significatur, & quod aiunt Θεὸς ἰσχυρός.

*Qua via nulla fuit; iam tum mihi currere visus
 Plus homine est.*

XXVII. AQUILAE VALERIAE
 LUPERCAE.

Auxilium præter spem, seu, Deus è machina.

VALERIA Luperca, ad auerruncandam pestem, Aristid. ex oraculo erat immolanda Iunoni, cum deuo-
 lans Aquila victimarium cultum; rapuit, eundemq;
 buculæ iuxta templum pascenti infixit.

APODOSIS.

Repentinum à Deo, & insperatum auxilium, turbidis læpe rebus iussit, ut hæc non nisi diuino auxilio factam miremur serenitatem.

Maiores agitur Deus, atque opera ad maiora reservat.

XXVIII. ASTURES.

Senectus honorabilis, vel, Pietas in parentes.

NARRAT Albertus, aucupes aliquot dum Astures ven-
 netasse: illic cernit prospiciunt Anticem avem in
 R stipitem.

Hoc verbo
 Asturis v

in Firmi

Matheſ. v. ſtipite defixam, & propè immobilem. Tum demira-
melus opi- ti cur non ex cæterarum volucrum ingenio ad ho-
nor aſterias minum præſentiam euolaret, ompertione debilem &
nominatur. cæcam grauiq; ſenio hebetatam. Interim dum fron-
 dibus inumbraſi iuxta arborem ſedent in infidiſ, duo
 alij Aſtutes iuniores onuſti præda & carnibus ve-
 niunt, quas minutatum concitas in os e. næ illius vo-
 luctis ingerunt. Credibile eſt tobolem fuiſſe, quæ in-
 ſigni pietatis exemplo *ἡμεῖς* parenti redderet.

APODOSIS.

Discant ex acumbratis animantium virtutibus
 pueri in ſe viuam erga parenteſ pietatis effigiem ex-
 preſſam gerere, & cum illo pietatis exemplari ſilio,
 dicere:

*Ipſe ſubito humeris nec me labor iſte grauabit,
 Quo reſcumq; cadent, unum & commune perſclū,
 Vna ſalutis ambobus eris.*

XXIX. ATTAGEN.

Gloria vana

Ælian. l. 4. **A**TTAGEN qua poteſt voce nomen ſuum lo-
c. 42. huius quitur, & decantat: *ἡ δὲ ἰστορίᾳ μακρὰ ὁ δὲ πῶς φωνή*
meminit *διγυῖται, ἡ ἀναμύλαται αὐτὴ*
Petr. in Sat.

*Ales Phasiaci petra Colchis,
 Et pictis Attagen decora pennis.*

APODOSIS.

Attagen ſui ipſius lau. dator, hominem vanum &
 ſuperbum ſignifica. ſuarum laudum buccinatorem.
moral. 23. D. Greg. In hac itaque arrogantia quarta ſpecie, cre-
cap. 7. bro animus humanus labitur, ut id quod habet, habe-
 re ſingulariter gloriatur. In qua tamen ſimilitudine,
 diabolica viciniuſ appropinquat, quia qui quib; bonum
 ſe habere ſingulariter pæudet, qui quib; videtur ſubli-
 mor cæteris quaerit, illam videtur et imitatur, qui de-
 ſpecto bono ſocietatuſ Angelorum, eadem ſuam ad Aqui-
 lonem ponens, & altiffimi ſimilitudinem ſuperbè aſpe-
 cions,

teus per iniquum desiderium, quasi ad quoddam culmen conatus est singularitatus erui perire. Superbiam nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permittas, in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio.

XXX. ATTAGENES AEGYPTIORVM.

Concionatorum mina.

ATTAGENES aues ferunt ex Lydia in Aegyptum deportatas, & in tyram dimissas, primo *Aelian. l. 25*
 Coturnicis vocem misisse: post cum fluminis allu- *de anim.*
 uione coctum pessidens lassum esset, quo multiplici- *cap. 27.*
 sim mortales perierunt, cuiusmodi aues non intermis-
 sisse maiorem expressionem, quam quemuis ex plana-
 tissima lingua puerum loqui, & dicere, *tyis tis ty-*
kois ta ngnā. Ter mala malis

APODOSIS.

Bonorum est concionatorum cum in exteram re-
 gionem venerint, nō blandius, non minus ab officio
 deflectere, sed improbis explicat illinc occites mi-
 nas denunciare, nisi resipiscant.

Clama, na cesses

XXXI. AVES CASTIAE:

Amicitia opportuna.

SELVICIDAE aues nunquam conspiciuntur à
 Casti montis incolis, nisi cum illarum praesens sit
 opus aduersus iocundas vastantes truges, nec vnde ve-
 niant quoque abeant cognitum.

APODOSIS.

Amici opportuni, & ad propitiandos casus com-
 modi:

Amicos res optima parant, aduersa probant.

Pub. Syrus.

XXXII. AVIS CASPIA.

*Formosus, absonus & indoctus.**Æl. l. 17. c.
39.*

IN maris Caspij intulis cum alias aues peculiare
nasci ferunt, tum maximè vnā ea vi & natura
affectam, vt magnitudine quidē vel e regum anse-
rem superet, pedes autem habet grui similes, dorso
sit vehementer rubro, venter viridi, collo a bo, & dis-
seminatis maculis croceis distincto, nō minus quam
duos cubitos longo, capite item tenui & gracili, ro-
stro nigro, ad summum, vocem similem ranis emit.

APODOSIS.

Symbolum est, formosorum adolescentum, nec
non splendide vestitorum, qui doctrinæ omnis exper-
tes, voce absoni sunt, & semibibari, vt quantam spe-
cie sui admirationem conciliarint, tantam oratione
ignorantiam contrahant. Nihil enim prodest pul-
chritudo, nisi sit *Par animi forma*. Contra deformis
Sappho apud Ovidium iacet,

*Si mihi difficilis formam natura negauit.**Ingenio formæ damna rependo mea*

XXXIII. AVIS ΔΙΚΑΙΟΣ.

*Innocentia.**Ph. bib. Æl.
l. 4. de ani-
mal.*

AVIS δίκαιος aut δίκαιρος, sua defodit excremen-
ta ne inueniri possit, quia mortales enecant.
τὸ δ' ἂν ἀπαρῶν καὶ ζῶσα, ἵνα μὴ ἱερὴν, ἐκείτων μόνον
δ' ὡν ποθὶ αὐτὸ ὄν σισάμεν ἔσθην ὑπὸς ἐπιλαμβάνει
καὶ καθεύδει μηδὲν αἰσθανόμενος, καὶ δύναντες τὸ ἅλιν
πλινθῆ.

APODOSIS.

Scandalum vitandum, nocendum nemini. D. Chry-
sostomus tom. 5. in oratione contra concubinos, in
tantum inesse mali in scandalo asserit, vt etiam si
quis grauiter peccet, & clam hoc faciat, minori po-
næ obnoxium dicat, quam qui leuiter præuatica-
tur,

tur, sed impudenter, atque id cum scandalo multorum.

XXXIV. AVES DIOMEDEAE.

Pietas.

INSIGNES omnino sunt, & memorabiles Diomedæ aues: forma illis penè quæ fulcra, color candidus, ignei oculi, congregatæ volitant, nec sine ratione: pergendi duces dux sunt, quæ regant agmen, altera agmen anteit, altera insequitur. Aedem curam *Solin. Po. omni die celebrant studio huiusmodi. Aquis imbu-* *lyb. pag. 30.*
unt plumas, alisque impendio madefactis confluent *et. edit.*
rorulentæ, ita ædem excusso humore purificant, tunc *Pict.*
pennulis superplaudunt: inde discedunt quasi peracta religione.

APODOSIS.

Symbola sunt, & icones pietatis. Color candidus, puritatem. Ignei oculi, lumen & ardorem. Congregatio, societatem bonorum significat: frequentatio templi quotidiana, irrigatio religiosarum ædium, cultum, qui in pijs elucet hominibus, non obscure designat. Nec vero tantum manufactis templis Pietas contenta est,

*Ast ubi peccatum regnauerat aurea templi
Atria constituens texi spectamine morum
Ornamenta anima, quibus oblectata decore,
Æternum folio dives sapientia regnet.*

*Prudent. in
Pſychomac.*

XXXV. AVES HERCYNIAE.

Doctores & coniatorores.

SALTVS Hercynius aues gignit, quarum pennæ per obscurum emicant & interlucent, quamvis obrenta nox denset tenebras: vnde homines loci illius plerumque nocturnos excursus sic destinant, ut illius utantur ad præsidium itineris dirigendi, præia-

turiratem, donec se commouentes abrumpan, sicque crescant ac roborentur, vsque ad debitam formam. Vincent. Nat. hist. L. 16. c. 90. Geinercus quoque meminit, &c. Idem aues *Brantia* & *Bernicla* nominari vulgo tradit.

A P O D O S I S.

Typus resurrectionis in hac tabula proponitur. ex putrido ligno pulchræ emergunt aues, ex putri corpore excitabuntur noua beatorum corpora incredibili specie & amœna luce.

Qua nunc herba fuit. lignum iacet, herba futura.

Aeria nudantur aues, cum penna vetusta

Et noua subueſtit reparatas pluma volucres.

Drac. de opere Dei.

XXXVIII. CAPRIMVLGVS.

Rapina seu pauperum oppreſſio.

CAPRIMVLGI appellantur grandiores merulae aspectu, fures nocturni, interdiu enim visu carent: intrant pastorum stabula, caprarumque vberibus aduolant, suctum propter lactis, qua iniuria vber emoritur, caprisque cæcitas. quas ita muliere, oboritur.

Pl. nat. hist. l. 10. c. 40.

A P O D O S I S.

Tales sunt violenti pauperum oppressores, qui miseros exsugunt tanta & tam inexhausta auaritatis crudelitate, vt spirantia adhuc cadauera non relinquunt, antequam omnem humorem & spiritum ebiberint. Pecunia enim mortalium animus est miscrorum.

Χρήματα καὶ ψυχὴ πῖλινται δαίμονι βροτῶσι.

XXXIX. CHARADRIVS.

Gula.

CHARADRIVS ales est non modo profundæ, sed & fœdæ voracitatis, qui dum auidè pabulatur statim digeris, tanta est in eo vis caloris, & inter

in Gorgia.

comedendum crebro ventrem exonerans egerit, ut non p. beio quasi recens, & iunus se faciat. P. αὐτὸ χαράδριον: ubi comment. χαράδριον ὁ πρὸς ἅμα τῶν ἰσθμίων ἐκκρίβει. inter vorandum alui proluviem ex-
cit. r.

lib. de vir-
tute acutua.

A P. Simile est quod de Gulone animali diximus alibi: eo quentur in Virellios helluones, qui stom-
achum crebris labunt, tantamque saginam ingerunt,
ut prope deplete cogantur. De his Theodoretus, ὑπερ-
μαρῶσι, καὶ τροφῶσι. καὶ πᾶσι τοῖς ἐπιπυνδοῖς χλιδῆς, ἐν
σοῦδα βίον ἀπαρτίζουσι.

Seneca ad
Helviam.

Non est necesse o. m. ne perferutari profundū, nec stra-
ge animalium ventrem onerare, nec conchyliis vltimi
maris ex ignoto litore erugere. Dī istos Deaq. perdant
quorum luxuria iam inuidiosi Imperij fines transcen-
dit. v. tra Phasim capi volunt quod ambitiosam porci-
nam intruat, nec pices à Parthis à quibus nondum
pennas rictumur, aues petere. v. dique conuolunt o-
mnia vota fastidienti gula.

XL. CICONIA TARENTINA. Ο ΕΝ ΤΑΡΑΝΤΙ ΠΕΛΑΡΤΟΣ.

Gratia velata.

TARENTINA mulier, nomine Heracleis, & cæ-
teri rebus ex maximè raro sex ninarum genere
fuit, & verò ab omni stupro integram castamque se-
maris conseruit, quippe quæ ut viventem eum
studiosè ac diligenter coluisset, sic posteaquam è vita
excessisset, se sic illam, & ab omni libidine conti-
nentem humato coniugi præstans, vrbanas comme-
morationes, & domū in qua mortuum vidisset mari-
tum, a conuale o. tu, ut præ in cretore ad sepulchri mo-
nimentum, ubi opus cura affectus ille esset, miserrime
commemoraretur. Hæc igitur femina, cum æstiuo
anno ten p. ore Ciconijs pullorum suorum volatrum
experientibus, vnus & infirmissima ætate & alarum
debi-

debilitate delapsus, alterum crus fregisset, eiusmodi casum intuta, se cogito morbo, misericordem pul-
lo præbuit. nam & vulnus blandè cautèque obliga-
uit, medicamentis & cibo potioneque adhibitis, cicat-
ricem obduxit, & ad incolumitatem perduxit: atque
iam ad volatum confirmatum, è manibus dimisit,
hic admirabili quadam naturæ intelligentia, non
ignorans, se consuetæ vitæ præmium mulieri debe-
re: anno post, cum ad vernum Solem forte aprican-
tem eam quæ sibi benigne fecerat, perspexisset, de-
misso atque humili volatu proximè ad ipsam profe-
ctus, in ius sinum lapidem euomit: deinde in tecto
surgit. Curus facti admiratione commota Hera-
clæis dubitabat quid isthuc esset. Cum igitur lapidem
intus alicubi deponisset, cum fulgere, & radiatam
domum ex eo splendere perspexit. vbi vero Cicon-
iam comprehendisset, & vulneris cicatricem perce-
pisset, hanc agnouit eam esse quam miseratione com-
mota curauisset.

A P O D O S I S.

Grati alumni memoriam beneficii diutissimè re-
tinent, & qua possunt animi testificationem benefi-
ciorum auctores perfunguntur.

Χαίρει ὁ ὑπομνηστικὸς τὸ ἴσα ἔχει καὶ τὸ ἀγαθόν.
ibidem notat Aelianus. Sed & hoc muti agri incul-
cant qui longè plus offerunt quam acceperunt. Ex *Plin., lib. 18.*
Byzacio Africae campo Augusti procurator ex vno
grano, vix credibile dictu, quadringenta paucis minus
germinis Romam misit. Itaque

Dicit annuus ager domino, fere plurima reddam:
Si bene mi facias, nemini tibi soluere grates.

Septonius

*apud Te-
rentianum.*

XLI. C I C O N I A E.

Sandt.

C I C O N I A E vigiliarum custodumque vibium
signa perhibentur, propterea quod ædium fa-
stigia

R 5

stigia & actoreria plurimum inhabitant, hinc augurium Attilæ dederunt, fore ut Aquileiam urbem quam per triennium obsederat expugnet, vix quidem Ciconie vno impetu ex vico migrare, fortisque suos rostris sublatos foras asportare, erectus augurio Imperator, insiat acius & voti compos euidit. Vide *Pier. l. 17 c. 9.*

APODOSIS,

Tum demum vbi calamitas impendit cum sancti & Religiosi homines, qui stant in vigilia eandem deserunt hos πολέμοις. Theodoretus appellat in oratione πένθιμα ἔργα.

XLII. COLUMBA GEMMIS PICTURATA, AD IDOLVM VENERIS.

Curationis medica symbolum.

COLUMBAS aures esse venercas, & à Gentilibus Veneri consecratas nemo nescit. hoc & Aelianus in varia historia memorabili exemplo confirmavit. Aspasia (inquit) Hermionis filia Phocæsis vix pauperissimi, cum mentum ei maximo formæ dentimento intumisset, nec haberet vnde sumptum in medicos faceret, in somnis columbam vidi: quæ in mulierem mutata, bono animo eam esse iussit, & rosca terra Veneris iam arida contrita tuberi imponere. quod cum fecisset tumor euauit, ipsaque rursus inter formosissimas puellas numerata est. tandem cum in intimam se Cyri Darij filij amicitiam intinisset, ingens Veneris simulachrum fieri curauit, iuxta quoque gemmis picturatam columbam collocauit.

AP. Illustrat hæc historia Horti Hieroglyphicum, vbi ait, Hominem qui se ipse ex oraculo puellæ sanitati restituerit, volentes iniuere, palumbum pingunt, lauri folium tenentem. Indicat præterea grati animi præclarissimum monumentum.

XLIIL. COLUMBAE VN- GVENTATAE.

Boni exempli vis.

COLUMBAE vaguentorum suavissimis odori-
bus delectantur impensius. Quamobrem ut in
suis columbaris retinerentur, forisbat antiqui pa-
gines & festas, opobalsami oleo circumline-
re. Quin ut alias quoque columbas inleceant, unam aut
alteram emittentem odorem flagrantis delibutam,
quam ceteræ omnes efficiantur. Hoc præter Di-
uum Basilium in epistolis est et retiam Didy. Geop.
l. 4. Εὰν μὲν χρῆσῃς τὰς πρὸς ῥὰς, καὶ ἔξωθεν ἄλλας
ἄξουσιν.

APODOSIS.

Est pellax virtutis odor.

XLIV. CORNIX MARRETIS.

Emissarius.

MARRES Rex Aegyptiorum cornicem cicu- *Æli. de ani-*
rem habuit, qua tanquam sedula & fideli tabel- *mal l. 6. c. 7*
laria in perferendis epistolis usus est, mortuam ma-
gnificè creavit, & circum etiam honore decoravit:
ἀνθ' ἧν ἀποθανέσκον ὁ Μάρης ἐτίμησεν αὐτὴν καὶ σὺλῃ
καὶ τάφῳ.

APODOSIS.

Rectè cadit παροιμία in emissarios & otacoustas
qui magna celeritate domini sui nuncios perferentes
vltio cuiusque permeant, omnia audiunt, & percon-
tantur, gaudiunt deinde quicquid in buccam,

Simile est quod de columba sua nar-
rat Anacreon in Odario,

ἱρασμὴν πῖλυσ.

XLV.

**XLV. CORNIX PROCVL A PAR-
THENONE.**

Indocti cathedris indigni.

Æl. l. 5. de **C**ORNIX in arce Atheniensium nunquam se-
Anim. c. 8. *let: κορώνη δ' ἐστὶ τῆς Ἀκρόπολιν Ἀθηναίων ἐκ τῆς*

πίδακος.
AP Cornix indoctum locutuleium significat, qui cum sit sapientiæ præditiis destitutus, garrit quicquid in buccam, & ineptè conuiciatur. Talis omnino à cathedris scholarum, & concionum excludendus, ne docendi munus, quod per te graue est, imperitorum hominum verbositate puerili deteratur hoc secus tamen fieri videmus, cum adolescentes non tam ætate quam moribus, ventilante gloriola, formidanda viris grauius munita, & aptentur & plerumque non suo aliorumque derimento inuadunt. Multarum virtutum conuictu ceptum esse oportet, qui ad alios docendos aggreditur:

Petron. At. *His animum succinge bonis, sic flumine largo
Plenus Pierio diffundes pectore verba*

XLVI. CORNICULA SOCRATIS.

Discipulus magistrorum depeculator.

SOCRATES narrabat sibi dormienti per insonnium Platonem muratum in cornicem, quæ suo capiti assitans glabram caluam rostro ἡγέσθη ἐπιφῶν scarificaret, & peruicacius circumcirca tunderet.

Ath. l. 11. *p. 1000, B.* **A**P Tales sunt callidi discipuli, qui magistrorum gloriam depeculantur: si modo res erga Socratem fuit Plato, quem semper obleruantissime coluit, & in dialogis vbique honoris causâ appellauit. callidius longè Hermodorus, qui conscriptos à Platone libros quaestiuola scientia vendebat in Sicilia. Cicerō: *Placene tibi librum edere in iussu meo? hoc ne Hermodorus quidem faciebat, u qui Platonis libros solutus est diuulgare, ex quo λόγισιν Ερμόδωρος ἐμπυρεύει.*

XLVII. CORVUS MARINUS.

Ingratus animus.

ES^T quoddam genus coruorum aquaticum, ij nigerrimi sunt præter pectus, & venter, quibus cinereum colore natura præscripsit. Incomparabilem habent vorandi audacitatem, venantur pisces, rari sunt volatus, diuque sub aquis manent quando se immergunt. habent rostra dentata ut falces messorum, quibus retinent liberos pisces. Ingratissima sunt aves natura, quia stercorebus egentes cortices ac arborum ramos, ubi habitant, inficiunt, ut subito ardescant.

*Olus mag.**l. 19. c. 2.*

APODOSIS.

Ingratus inexplabiliter capiat beneficia, auctores interam beneficii sui sordibus inquinat. Ioan Bodinus scribit Milanum Apostatam habuisse in insignibus Aquilam quæ sagittis de sui mei pennis concinnatis confingeretur, ut significaret commune esse omnibus imperijs ut ab ijs euerterentur, quos ad nimios honores euexissent.

*Aliud symbolum Iulianæ.**Avr' vōpυcιvς Aγνιμύvovα τίσιν Aχαιoι.*XLVIII. CORVUS SINARVM
VENATOR.*Avarus dives.*

PRÆGRANDES ac domesticos Sinarum Mandarini habent corvos, pitectioni assuetos. Horum colla nodo ita laxato constringunt, ut nequaquam interclusa respiratione, cibos tamen transmittere, ac deglutire non valeant. Ita è caueis dimissi sese admirabili solertia in aquas immergunt: pisciculos minutos ore conceptos, maiores autem rostris apprehensos domum inde cum abiectis identidem referunt.

Maff. l. 6.

A. P. Typus est avari diuitis, & rapacis, qui demonis instigat.

instinctu totus in prædis & rapinis exercetur, quibus ipse minime fruitur: ita cacodæmonis solertia prepeditus sine ullo honorû vsu iacturam futuræ beatitudinis acerbissimam facit. fidor. Peluthor. (ἢ ἄλλῃ ἀδλίως μασιζομένης, νόκτωρ τε καὶ μετ' ἡμέραν, καὶ ἀπάωσιν ἐκ εἰδώς, ἀδ' ὕπνον. vide ep. 233. in qua nobilissima auaritiæ discipulo.

XLIX. CORVI.

Filij parentum negligentia vltiores.

CORVI vt meminerunt se, cum pulli essent à parentibus fuisse desertos, famique expositos, ita parentes suos senio confectos deuorant paulò aliter Aelianus lib. 3. ὁ κόραξ ὁ καὶ γέρωι ὅταν μὴ γύνῃται τρέφῃν τὸς νεώτερος, ἰαυδὲν αἰετὶς πλεονεκτήματα τροφὴν.

AP. Cadit igitur parabola vel in prauos filios qui à parentibus malè tractati impiè vlciscuntur. hinc prouerbum, κακὸς κόρακος κακὸν ἀνὸν: vel in parentum indulgentiam qui se fortunæ & vita exuunt, vt filios & alant & ad honores euehant:

O fides alma alta pennæ, & iusiurandum Iouis.

L. CORVI ALBI ISLANDIAE.

Adulatores.

LEG constitutum est in Islandia, id est, in terra glaciali, vt quicunque noxiam bestiam occiderit, à fisco vel regio præfecto, iuxta crudelitatem occidendi cadaueris continuatam suscipiat emolumentum. Cum itaq; Corui etiam albi ibidem agnellos & porcellos impetuoso volatu, ac vngularum raptu occidendo sunt famulos, iuuenes hanc depopulationem

Olaus Mag. sagittis vlciscuntur, & ovisorum duntaxat coruorum iostia mercedem petitori præsidios offerunt. lib. 5. c. 15.

APODOSIS.

Corui albi sunt adulatores, qui cum candorem beniuo-

neuolementæ simulent, simplices viros vt mites agnos depascuntur. felix qui

Coruum delusit hiantem.

LI. CORVI DELPHICAE MINERVAE.

Inuidi Doctis inimici.

ATHENIENSES, cum Mineruæ signum inau- *Pausan. in
Phocicis.*
tatum cum palma aurea misissent Delphos, im-
petu facto corui rostris aurum morficantes abase-
runt, eo tempore quo Athenienses expeditionem Si-
culam pararent.

A p. Inuidi blaterones significantur, qui moru-
menta doctorum dehonestare, & auri pastoris fortas
morficando corrodere student: sed tandem egyptiæ
virtutis incrementis obruuntur.

Magnanima mundi virtus caret. alta sepulchri.

Protinus extruitur, cœlog, educitur ara.

LII. CORVI ΦΙΛΟΣΤΟΓΓΙΑ.

Eucharistia.

CORVVS iam ætate affecta, cum pullus alere rō
potest, seipsum ei cibum præstat: hi autem co-
medant patrem, vnde proverbium esse natum ferunt, *Æl. l. 3. c.
43.*
Mali corui malum ouum.

APODOSIS.

Coruus se pullis semio contactum præbet in pabu-
lum: at Phoenix, oster Chriſtus Dominus non semio
contabescens, sed æternæ virtutis vigore decorus, se
nobis in cœlestem alimoniam præbuit:

Διευμίνους γλυκὺν ἄρτον ἀπ' ἑρᾶνδ' ἀισχροίντης. *Sybilla:*

LIII. COTVRNIX AD SPECVLVM.

Luxuria ad periculum caca.

COTVRNICES cum effruescunt in venerem, si
e regione speculum ipsis obijciatur, & ante id la-
queus,

Athen. l. 9. queus, quod speculum repræsentat, accurrentes tendicia se implicant.

APODOSIS.

Sat. 2. Tales sunt omnes noidinosi, & voluptuarij, qui ut boni speciem, quam per somnium tantum viderunt, assequantur, in omnia capitis discrimina præcipiti, & effrenato cursu ruunt.

*Sic illis multo corrupta dolore voluptas,
Atque hæc rara cadu dura inter sæpe pericla.*

LIV. CUCVLVS IVNONIS.

ΠΡΑΣΚΟΚΚΥΞ.

Mulierum imbecillitas.

*Paus. in
Cor. p. 9.*

IN Iunonis scripto apicem tenebat cuculus, ales quidem ex genere aviptrum, sed degener & timidus.

APODOSIS.

ep. 236.

Cuculus mulierum reginæ tributus significat in mulieribus consilij infirmitatem. *Isid. Pelusiotæ: γυναικῶν φύσις ἡδίστος ἡγὸς πᾶσι ἀλίστηται.* Cornet. Tacitus; Non imbecillus tantum & impar laboribus hæc sexus: sed si licentia sit saevus & ambrosius.

l. 3. Annal.

LV. CYANVS AVIS.

Solitarius.

Elianus.

AVIS, cui Cyanus nomen est, natura sua ab hominum consuetudine abhorret, urbanas commorationes & domos odio persequitur, locorum etiam agrestium ubi homines versari soleant, insolens est: eis verò locis in quibus est ab hominibus solitudo, & montium iugis & præcipitijs delectatur, non continentem, non insulas hominum frequentia habitabiles, in amore habet: Seyro & si qua est eiusmodi alia sterilis & ab hominibus inops delectatur.

AP. Solitarij imago qui insanas hominum sub-

stru-

structiones, aureas basilicas & omnes humanæ gloriæ quæquillas fugiens, in solitudine suam fixum domicilium:

Εὰ μὴ τῶν τῶν εἰς τὴν αἰὲν αἰὲν αἰὲν.

Οὐκ ἔστι μοι πᾶς, καὶ μὴ ἀνδρῶν,

Μὴ μὴν καλῶν συμφορῶν ἀναφύγει.

Permitte petrii me manere deserti:

Domus mihi omnia, v. sus omnis humanus

Malum reducit omne pristinum menti

Seu te flammata Syries & innoxiata res qua,

Seu cæno viridante palus, seu nigra recessu

Incultum mage saxa tenent, ubi Sole remoto

Concava longævas asseruant antra tenebras.

Seu te præruptis porrecta in rupibus albus,

Succinctos gelido libantem cespite somnos.

—qua quamquam frigora portes

Conceptum Christi numquam domat illa calorem.

*Ignatius
diaconus.*

*Sidonius
Eucharisti.
Grad Faust.*

LVI. CYGNVS.

Solitarius gloriam fugiens.

CYGNVS quoque in eodem terminè est argumēto. Significat enim solitarium vanæ gloriæ contemptorem, quod Gregorius Nazianzenus præclara fabella indicat. Hirundines (inquit) olim cyprasi. In epist. ad Celsus. gnis obijciebant, quod hominum consuetudinem recularent, neque Musicam publicè canerent: sed prata, & fluuios, & solitudinem amarent, & parum admodum cantillarent, idque inter se tantum, quasi eos Musicæ puderet. Nostræ verò, aiebant, ciuitates sunt & thalami: Nos hominibus, & fortunas nostras eis natiamus: nempe vetera illa, & Attica, Pandionē, Athenas, Tereum, Thraciam, peregrinationem, nuptias, luctum, stuprum, linguæ extinctionem, literas, & postremo Ityn, & quod ex hominibus in aues transformatæ sumus. At Cygni loquacitate earum offensi vix responso dignati sunt; Responderunt ta-

S

men:

men : Atqui nostri gratia in solitudinem exire qui velint non desunt, ut mulicam nostram audiant, Vos verò etiam in contubernio hominum non estis, ita ut merito illi vos auerentur quæ ne linguis quidem exsecris sibi erant possitis. Ad hanc fabulam referri potest quod habet I hædrus de contentione formicæ, & Mulcæ. Hæc enim iactat :

Fabula 20.

Exi a prægusto Deum,

Moror inter aras, templa perlustrò omnia,

In capite Regis sedeo cum usum est mihi,

Et Matronarum casta delibo oscula, &c.

Deinde.

Est gloriosus janè convictus Deum,

Sed illi qui inuitatur, non qui inuisus est.

LVII. GALLVS LEONIS ET BASILISCI TIMOR.

Gallorum Rex.

LEO à Gallinaceo magno timore afficitur. Eodem timore est Basiliscus: cum enim eum vider, tremit animo : cumque eundem audit eudentem, timore concussus emoritur. Quam rem non ignorantes qui per Africam, in qua serpentes isti proueniunt, iter faciunt, Gallum itineris comitem sibi adiungunt, qui eos a tam pestilenti malo Basilisci prohibeat. *Ælian. lib. 3. cap. 31.* Gallus autem sacer erat Marti & in templis dedicabatur, ut auctor est Eustathius, quod sit animal *πρόξενος τῶν τῶν μάχα*, ut loquitur Pausanias.

APODOSIS.

Gallorum Rex, Dei fretus auxilio, & fortibus terrore, & improbis exitio est, atcriptum columnis Romanis, Gallos cantando Neronem excitasse : cum impuri hominis iugum excussissent. Vide *Su. ton. in Neron.*

LVIII. GALLVS METHONENSIS
VITES SVO CRVORE EX-
PIANS.

Salus ex viſſima piaculari.

METHONIS ad arcendos à vineis Afici vrentis
ſatus, viri duo Gallu ngali inaeum, pennis a- *pauſan in*
larum albis in contraria diſceſſum ſanant, ac dein- *Corinth.*
de ſuam quiſque partem tenens, currendo luſtrant
vitem, donec in eundem locum, ex quo antea diſceſ-
ſerant ſe receperint, & illico gallum deſodunt, hoc
præſentiſſimum remedium arbitrati.

Ap. Gallus ſymbolum eſt diuinitatis vt qui ſolis
ſupra cæteras aues ſit ſtudioſiſſimus, & cantu diem
prænunciens errores ambageſque omnes ſolutum ii,
ægris ſolatiurn, meticuloſiſ fiduciam, mœſtis læti-
tiam cum redeuntis lucis beneficio promittat. Quæ
omnia Chriſto ſeruatori iuſticiæ congruunt, vt qui
ferream illam quinque milium annorum noctem
diſcuſſit, & nobis deſideratam lucem poſt malorum
iliaden, & tot inferorum terrores attulit. & *Δυνόεις*
πρόδρομος ἀλδιν φωτός; inquit ſynecius.
Quid autem designat ab galli ad propagandas vi-
te læceratio, niſi Chriſti paſſionem? qui in crucis
arbore dilaceratus, & Eccleſiæ vitam ſuo cruore irri-
gans, omnem deinde fructuum abundantiam in no-
ſtrum transfudit ſinum

Placuit grex totus ab uno.

LIX. GLOTTIS.

Pigritia vel ſocietas infida.

GLOTTIS, vt hiruſo cælum mutat, hanc ini-
tio blandita peregrinatione auidè proteſtæam,
penitentiâ in volatu cum labore ſcilicet ſubit, re- *Plin. lib. 10*
uerti incomitatam piget, & ſequi: nec vnquam plus *cap. 23.*
vno die pergit, & proximo hoſpitio deſerit.

AP. Tales sunt segnes, & infidi socij, qui feruent in principijs, & ad omnia videntur paratissimi, sed ad minimam rerum ostensunculam, totus illico peregrinationis simul & amicitiae ardor inextinguetur, & amicos, quos studiosè antea complectebantur, turpiter & nefariè deleerunt. Seneca ad Lucil. um. *Turpe est cedere oneri, & luctari cum officio, quod semel recepisti. Non est vir fortis ac strenuus qui laborem fugit, ne crescat illi animus ipsa rerum difficultate, nihil est quod non expugnetur peritumax opera, & intentia, ac diligens cura*

LX. GRACCVLVS.

Alieno damno sapere.

SOLERT Gracculi agro infestare, quorum insultus ruitici hac ratione reprimunt, vnum ex insidijs captum in oculatissima totius agr. parte suspendunt, quo spectaculo ceteri quamprimum detererentur. Geoponicon lib. 14. *Κολοιδὸς ἀπολάβοις ἐὰν ἴνα θηράσας κριμάσας, οἱ χαρλοῖ ποὶ ὀρώντες αὐτὸν, φεύγοντες, νομίζοντες πᾶρας εἶναι ὡς χάρα.*

APODOSIS.

*Gregor.
Naz. seu
Apol. in
Christo pa-
tristia.*

*Felix quem faciunt aliena pericula cautum,
Αὐτὴν μὴ οὐ πυνὰὸς ἐπισκεῖν σκάφος,
Ἰ' ρα φῆ δὲ ἰδῶσα, καὶ κλοῦσα, ἐπισκμῶ.
Nunquam carinam sum nauis ingressa, tamen
Pisces ex tabella edocta, ex audituq. id scio.*

LXI. GRVS CVM LAPILLO.

Prudentia.

*Ælian. li. 3.
cap. 13.*

GRVS ut satis est compertum, lapillum gestant, siue ad explorandum mariane superuolēt an teras, siue ad firmandum corporis pondus, ne ingruenti cedat tempestati.

AP. Hoc Hieroglyphicum prudentiae omnia sagacissimè explorantis, & instabilitatem vitæ grauitate

uitate consiliorum firmantis. *Nam si incertè erras a-*
nimus, præter uitā uiuitur, vt est Ennij sententia. Po-
 lybius Romanorum tam perspicacem fuisse in rebus
 gerendis prudentiam asserit, vt eorum meditationes
 acies sine sanguine, acies autem & conflictus medi-
 tationes cum sanguine possint appellari. *Μηδὶς Ῥω-*
μαίων χωρὶς αἵματος πατάσας, αἱ δὲ πατάσας μετ'
αἵματος μελίσσι.

LXII. GRVES.

Vigilantia.

EXCVBIA S habent nocturnis temporibus lapillū
 pede sustinentes, qui laxatus somno, & decidens *Pl L10.6.23*
 indigentiam coarguat. Cæteræ dormiunt capite
 subter alam posito, alternis pedibus insistentes: dux
 erecto prouidet collo ac prædicat. Vide Solium Po-
 lyhistorem in descriptionibus.

APODOSIS.

Οὐ χεῖρ παννύχιον ἔυδεν βολυφόρον ἄνδρα.
 Apollonius cum Vespasianum nondum Imperatorē *Iliad. β.*
 diluculo ad tractanda negotia surgere comperisset, *Phil. in Ap.*
 dixisse fertur, *ἀνὴρ ἄρξῃ.*

LXIII. GRVVM PENNA.

Constantia.

CÆTERARVM fermè auium plumæ cum tem-
 pore colores mutant, Gruum eodem semper co-
 lore perseverant. Vide Gesner. in *Gruæ.*

APODOSIS.

Constans hac icone in omni ætate hominis signi *Seneca.*
 ficatur ingenium. *Benè composita mentis esse existimo,*
secum consistere, secum morari.

LXIV. HELIODROMVS.

Tantus amor lucis,

HELIODROMVS avis Indica, quæ mox nata e-
 S 3 uolat

ad Orientem versus Solem : statim cum sol vertit se
ad Occidentem, rursus eundem sequitur : annum vi-
tæ non excedit. Kranides : qui & suo more multa
vana de eadem au. subiungit.

ΑΡΟΔΟΣΙΣ.

Lux ista quæ o uis comitatur, it *μεγάλης φωτός ἀντί-
τυπος*, ut loquitur D. Greg. Naz. anz. oratione secun-
da in sanctum Pascha. Heliodotus autem auis ima-
go est sanctorum quia ad illud æterna lucis sacramentum
& *βέδον διαλαμπῆ* mentis aciem noctes diesque di-
gunt.

XXV. HIRVNDINES VOLATERRA-
NI CECINAE.

Victoria nuncij.

Flint 110.
cap. 24.

Cecina Volaterranus equestris ordinis, quingularum dominus, comprehensas in urbem secum auterens, victoriæ nuntias amicis hirundines mittebat, in eundem nidum remeantes, *uliso Victoria colore.*

Apodosis.

Non temerè felicitatis & victoriæ symbolum est
Apud Ar- hirundo, nam ut ait Aristander, οὐ τὸ ποῦ & οὐ πῶς ἐν
rian de exp. ὁ πῶτος: ὁ πῶτος ἔστι. Ideo Alexandro sub meridiem
Alex. lib. 1. quiescente ferunt hirundinem dormientis caput cir-
 cumuoluisse, magnos garritus edentem, & modo in
 hoc, modo in illud lectuli latus intedis, turbulen-
 tius quam illius avis consuetudo fert canentem: nec
 prius desitisse quam Regem in profundum soporem
 demersum excitaret. Quod prodigium Alexander
 cum ad Aristandrum detulisset interpretatus est fore
 illi aduersus arcana inimicorum consilia & insidias
 Victoriā.

Nulla Deum superare potestas.

LXVI. HIRVNDINVM MVRVS,
SIVE CHELIDONIVS.

Infrma mundi domant fortia.

IN genere symbolorum spectabilis est murus Chelidonius: in Nilo siquidem pariantur lapides Collores dicti, quos hirundines aduersus Nili alluvionem coiungunt, ut ex eis murum, quem Chelidonium nominant, ædificent, ad coercendos aquarum impetus, & ut regio diluvio non deuasctetur. Thrasillus in *Egyptiacis*, & Putarch. iunior in *Nilo*? λίθοι κάλλω-
της χελιδόνιοι, τούτοις κατ' αὐτὸν ἀσπίβαιν τὸ Νεῖλος συλλέ-
γεται χελιδόνις, κατὰ σκευάσειν ἢ προσαγορευόμενον
χελιδόνων τῆχος ὅπως ἐπείχε τὸ ὕδατος τὸν ῥοῖον. Me-
mini: it quoque Plinius cap. 23. l. 10.

A p Mirum est quo pacto præpotens ille Deus vo-
luerit a tam pusillis animantibus tam vasto flumini
frantum iniici: an ut nos doceat quod paruum quoque
animal apud Avianum Leoni inculcat:

Disce tamen, breuib'us qua sit fiducia monstris,

Et facias quicquid parvula turba cupit.

LXVII. IBIS.

Cor Deo gratum.

IBIDEM Ægyptijs honori multas ob causas esse sa-
ma est, sed hæc inter cæteras ἰδιότητες non minima
quod cordis figuram exprimit, cum collum & caput
sub plumis abdiderit. Alian. l. 10. c. 39. de *Animal*.
aliam affert rationem de suo, ut solet Pierius l. 17. c.
19. Ibidem Persæ arboris fructum Isidi gratissimum
putant, quod cordis speciem referat. Pl. in *Isid & O-*
sirid. Meminit quoque Ibis Orus lib. 34. καρδίαν
βελόνην γράφειν ἰβιν ζωγραφῶσι. Iosephus Moy-
sen refert in expeditione contra Æthiopas Ibides *antiq. l. 2.*
secum detulisse, quod non religione avis fecit, cap. 10.

sed ut exercitum aduersus serpentes muniret, quibus
ibis est infestissima. Verba auctoris sunt pag. 58. πρὸς
ἀσφάλευν, ἡ βλαβὴ περιὲν τῆς στρατιώματος, πλὴν μα-
κάριον καὶ βωτοῖς ἐν βίβλῳ κατὰ συνήσας, ἡ πληρώσας
ἱβῶν, ἡ κομισί, πρὸς ἀμείωτον δὲ ἐστὶν ὄφισι τὸ τὸ εἶδος.

A P O D O S I S.

Ex eo apparet particulam Deo dilectam cor huma-
num esse, quod sibi tam sapē in diuinis literis depo-
scit Deus. Significat præterea ibis ut ex iosephi nar-
ratione patet, felicem viæ & consiliorum auspicem,
qui infesta inimicorum contilia amoliat, & per ar-
dua securi itineris copiam præbeat.

Ne dubites auctore bono.

LXVIII. IBIDIS NIDVS IN
PALMIS.

Generosarum mentium celsitudo & quies in virtute.

Ælian. lib. de animalibus cap. 29. IBIS in palmis ad euitandas feles nō dīficat.

Senec. epist. 54. AP. Generosi verē sunt, qui in virtute, in excel-
sis & diuinis cogitationibus, i. egregijs operibus, vi-
tijs & calibus humanis superiores cōquiescunt. *Quis*
generosus: ad virtutem bene à natura compositus. Hoc
vnum intuenđum est, alioqui si ad vera reuocatus, nemo
non inde est, ante quod nūti est. *A primo mūdi ortu vsq̃*
ad hoc tempus perduxit ex sp̃ endiu sordidissq̃ alterna-
ta series. Non facit nobis em atrium plenum fumosis i-
maginibus. Nemo in nostram gloriā vixit, nec quod ante
nos fuit, nostrum est. *Animus facit nobilem, cui ex qua-*
cunq̃ condicione supra fortunam licet surgere.

Opportune verō apud Siliū Italicū, virtus de
se prædicat:

Casti mihi domus, & celsi stant colle penates,

Ardus saxoso perducis semita cliuo,

Aspera principio. Deinde,

Mox celsus ab alto

Infrate cernes hominum genua,

LXIX. LARVS.

Vanitas ostentatorum.

LARVS ales vorax clamore arguto dum parturit voc. feratur, partusque edit plumosos vtiq; ac apprime pennatos, sed exili carne, vt est in parcomijs de Cephro & Laro.

APODOSIS,

Hominem significat de quo magna aliqua fuerit expectatio, quæ tamen ignauè, & humiliter sefelle-rit. Tales sunt omnes ostentatores, qui verbis montes aureos, & gemmarum riuos promittunt, re ipsa pa-
leas obrudunt.

Βομβύλοι ἀνδροπερι.

Larus quoque notissimum voracitatis indicium, vnde Aristophanes Cleonem rapacem Magistratum Athenensium appellat *λάρων δάπων καὶ κλοπῆς* In eodem genere est Morfex aus de genere Meiorum, quæ se cibis ingestis ita saburra, vt è nido egredi i-
terue suscipere nō possit, antequam vomitorio hanc corporis sarcinam expulerit.

*Larus, ra-
pacitas.*

*Cleon Larus
donorum.*

*Morfex a-
uis, Gula.*

*rapacit.
symbolum.*

LXX. LVSCINIA EPVLONEM

SVVM DISCVTIAT.

*Conscientia stimulus ex innocentium
oppressione.*

LVSCINIA auium argutissima & tranquillo præ cæteris animo, suauissima & imprimis canora vo-
ce solitarijs in locis cantillat. Eius etiam carnes vigi-
liam fouere aiunt. Mihi verò qui cibo vescantur hu-
iusmodi homines nec boni nec sapientes videntur. Se-
t illius etiam deorum atq; hominum regis, vt Ho-
mero placet, nempe somni priuatio, infelix infelicis
cibi munus mihi videtur.

APO. Luscinia symbolum est innocentix, quam
qui vi & iniuria opprimat, facillè quidē facit: At vero

S S si mo.

*Eliau. l. 1.
de animal.
c. 43.*

de animi
tranq.

si modo vilius sensum habet humanitatis, cruciabili
polica conscientiae flagellio torquetur, nam oppressi
innocentis species obiecta somno excutit, atque in
furorem agit. Plut. ὁ σαρπηδὸς ὄραν ἴλκε' ἐν σαρκὶ τῆς
ψυχῆς πῶς μετ' ἐμὴν αἰμάσσουσιν αἰὶ καὶ γούσσουσιν ὀκα-
πολίπαι.

LXXI. LVSCINIA STESICHORI.

Eloquentia.

Plin. LIO,
cap. 29.

LVSCINIA in ore Stesichori infantis cecinit.
Ap. Eloquentiae symbolum est Luscinia, aut
Sirena in ore.

Agath.

schol. lib. 7.

Anth.

— τοῖς δὲ μοι καὶ δαλνμα φέρει

Kā: o δ' σαρπῆων γλυκερώτερον.

Et tu mihi istam orationem offers

Sirenibus iuniorum.

Item,

Meneclides de Ba. ch. de. οἶον ἐφ' ἡμέρας, οἶον ἴβλητιν,
ὅσον τοῖς ἐμὴν αὐτῶν σαρπῆων ἐν δ' ἡμέρας. *Qualis erat
oratio: qualis aspectus: quod in eius colloquio ierant
Sirenes: vanus Kuanides addit, Cor Luteinae si quis
ea adhuc palpitante cum melle glutierit, & aliud
cor eundem avis cum lingua portauerit, suavis ad
loquendum erit, & sonore vocis, & libenter audie-
tur.* Extat Philipp. epigramm. lib. 1. Anth. 40. de Lu-
scina, quæ Boream fugiens cum per mare volaret,
Delphi in dorso suscepta, vinctaque sic, & illum nan-
tem carminibus suis delectavit.

Μεμφεμένη Βορέην ἐπιπλώμενη ὑπὲρ ἁλμῆς,

Πνέχοντο μοὶ Θρήνης ὑπὲρ οὐδ' ἄνεμος.

Ἀλλὰ μετὰ μελίσκρον ἄνδρα δέξατο γούως

Δαφνὴν καὶ Πηνελόπειος ἡνιάχα.

Πισοτάτη δ' ἱέρη πορδμινονική. πόν ἁλωτων

Ναῦτην τῇ σάματος δειλὸν ἐὼς κιδάρα.

LXXII. LVSCINIÆ ORPHEL

Imitatio illustrium authorum.

FERVNT Thraces lusciniæ quæ iuxta Orphei
sepul-

sepulcrum nidificant, suavius & mel'ius canere.

A P. Monumenta doctissimorum virorum, quæ ab *Pausan. in*
imitantibus frequentantur, genium eloquentiæ in- *Bæotic. 305.*
spirant. Dionysius Longinus. *περὶ ὑψους.* Ἀπὸ τῆς τῶν
ἀρχαίων μεγαλόφειας τὴς τῶν κλοντῶν ἐκείνης ψυ-
χῆς ὅς ἀπὸ τῶν σομίων, ἀποβόρται τινες φέρονται, ἵφ' *lib. 25.*
ἐν τῷ παρόμῳ, καὶ οἱ μὴ λίαν φοβεῖσθαι, τῶν ἰσχυρῶν
συναδουμένων, μετρίαν.

LXXIII. MELEAGRIS.

Liberorum neglectus.

CLYTVS Milesius libro primo de Miletu, & Me-
leagridibus, hæc scribit. Circa delubrum virgi-
nis sunt aves, quas Meleagrides appellant. Locus pa-
lustris est in quo nutriuntur. Animal illud non ita *Athen. lib.*
prolem amat, & iuniores pullos adeo negligit, ut sa- *14. p. 655.*
cerdotibus illos curare necessum sit.

A P. Tales sunt parentes, qui prolem negligunt,
ac simul voluptatis ardor deseribunt, omnem in se
charitatis sensum inrepetere atque extinguere pati-
untur: longe remoti ab hoc Plautino Charinde, qui
exclamat in Trinummo:

Quibus arumnis deluctavi filio dum diuitias quero.

LXXIV. MEROPS.

Absurda seu ordo praposterus.

MEROPS avis contra ut fertur volat atque cæte-
re, aliæ enim omnes quali sursum ad oculos *Eliau. de*
versus, illa vero retro ad caudam versus volat, & pro- *animal. l. 1.*
fecto naturam volatus admiratione & insolentia ple- *cap. 49.*
ni quem facit hoc animal, summopere miror.

A P. Talis est Homo praposterus, qui rerum ordi-
nem peruerit: καλὸν ποτακτικόν. Xenoph. in eodem
argumento sunt Maander, qui solus fluuiorum est re-
trogradus, ἡς ἐαυτὸν παλινδρομεῖ (inquit Plutarchus *l. 1. exp.*
iunior) Araxa planta quæ sola Virgines odit, unde *Cyri.*
μυθώφιδος nominatur. Oryx qui solus est aduerso *Idem in flu.*
pilo. Paliurus arbor quæ sola cuculo auctetur. *minibus.*

LXXV.

LXXV. MILVI NVNCII VERIS
ADORATI.

Nunciij bonorum.

MOS erat apud populos nonnullos miluos adorare quod illi post rigentis hyemis inclementiam vernæ tempestatis fideles nunciij apparent. Vide adagium *πρὸς αὐλὴν δὲ τῶν ἰκτινῶν*, prouoluitur ad mil-
IIII.

AP. Cadir in boni alicuius nuntios, quos obuijs vlnis amplectimur, eximie conueniet D. Ioanni Baptistæ, qui lucem, & celestis veris clementiam prænunciavit, vnde vox eius mirificæ lætitiæ iucunditate aures perfudit.

Iuuen. l. 1.

*Vox lætè resonat deserti vallibus, amplas
Sternitè iam stratas, omnis sit recta viarum
Semita, qua Domine dignè vestigia gesset.*

LXXVI. MILVVS IOVI SACRA
NON TANGIT.

Sacrilegio abstinendum.

MILVI ad rapinas incitatissimi, vt nec macelli
Æli. de an. l. 2. ca. 47. carnibus parcat, Ioui sacra non tangunt: *Ἰσο δὲ
ἐν τῷ Διὸς ἱερῶν οὐκ ὤντ' ἑοράταιν.*

APODOSIS.

Fures quanquam audaces sacrorum religione mouentur,

*Nec facîle in fureis timorè relligiones
Effugiunt animo pauide mortisq; timores.*

LXXVII. MARSVPIVM A MIL-
VO RAPTVM.

Auaritia punita.

LVEDVNENSIS incola vini mercator, vt lucra laugeret, aquâ miscbat, atque non parum hac arte lo-

te locupletatus est, cum aquam pro vino venderet, nauigio igitur ad emporia transiens Ararim fluvium, marsupium penes se pecunia oppletum habebat, atq; *Greg. Tur.* id è pelle confectum. Miluus animal ob pilos ratus, *in gloria* adulat & exportat. Mox cum sibi prædam nihil sentiret prodesse, præcipitat in fluvium, ex quo nunquam emerfit. *conf. c. 109.*

A P O D O S I S.

Auaro & improbo ferit tandem diuina Nemesis, & vno temporis momento amittunt opes, per multos annos ex omnium fraudum & scelerum genere concretas. Inde fides veteri dicto: *Malè parsa, malè dilabuntur.*

LXXVII. MONOCORDIATA
SIVE AVIS PARADISIACA
ET ΑΠΟΙΣ.

Contemplatio.

MONOCORDIATA in aere absq; nido, absq; ardore, absque saxo, aut altero fuleimento nidificat, & oua parit in dorso maris tui comparis, ibique fouet, & excludit: numquam vilo loco contidet, temper in aere subsistens, quod penè excedit omnem fidem. Maximilianus auctor est, qui addit numquam visam fuisse nisi mortuam, quod tunc deficiente vitali spiritu labatur in terram. Vide Gessnerum, apud quem prolixa est Melchioris de eadem descriptio. Nonnulli putant apud veteres esse Rhynchoceros, cuius Plutarchus meminit in Artexexco. γίντα δὲ μικρὸν ἐν πύλαις ὀρνθιον, ὃ ποδὶ πῶματι οὐδὲν ἔστιν, ἀλλ' ὅλον διάπλων πινυλὴς τὰ ἐν τῷ, ἢ καὶ νομίζουσιν ἀνίμω καὶ ἰσχυρῶ τριφιδάει ἢ ζῶον. Nascitur apud Persas exiguavis, quæ omni caret excremento, haberque omnia intestina adipe differta: vnde vento arbitrantur & rore hoc animal viuere. De hoc vere dici potest.

Saua nec humani patitur contagia mundi

Par volucer superis.

Ap. Hac conceptione religiosi homines significatur, qui contemplationis alis subnixi terras relinquunt, & in deo suauissime co. quiescunt, de quibus Theodor. et. *καὶ τοῦ ὁφθαλμοῦ τοῦ ἐν ἁλλοῦ τοῦ ἐρωμένου ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ, χαρὰ, τοῦ ἐκ πασυχου οὐκ ἐκτρέφεται τὴν διόρ. καὶ τοῦ καὶ τοῦ.*

*de Angelis
erat. 3.*

luuat immenso spassantem viuere calo.

Subijciam hic praeeruditi viri in eod. marguerito poema praestantis ingenij scetum: nihil arbitror me in hoc genere videri & subtilitate imacius, & carminis suauitate elegantius.

AVIS PARADISEA SIVE APVS,

Ex Gesneri tabula.

VOs o quis coelum domus est, quos fortior aura
Numinis ardenti suspendit in aethere nixu,

a Nascitur Heroes: pretio & anima, mortale onantem
in Moluc- Si uer in uestras musam deaues e laudes,
cis insulis. Huc spectate Apodem: vobis natura laborat,
b Rostrum Atq; opere in pulchro partem facit, hoc quoq; nomen
magnitu- Indus a alit, Phaei indus amor, cui prima Deorum
dine & for- Munera, & Eoa custodia creata gaze.
ma simile Nec vero tantum vni genae, e Nilus, alumno
mundini. laetanti, licet ille, il: po: fara superficies
c Corporis inter odoratas Arabum de messe fauillas
magnitu- Hauriat e busto natali funere vitam.
dine & pe- Ac licet aut b rostro chelidon, aut mola e coturnix
ne fortuna Par fuerit, tamen & pennarum symmate longo
coturnici Crescit in immodicum quancus Iouis armiger ales
similis. Tu anuum furias, fauunq; Capanea letho
d Pennae Fulminat, aut Phrygios Domino tranjuectus amores:
extensae- Principio e anodes cernix lentatur ad alas
qua: ferme Luteo es. & suluo rutilat cripta metallo,
aquilam. Sic color in pretio est, inferne virentia currit
e Pennae a Cyaneum sper menta decus, Thaumatisda cau cum
prima cer- Rojculus
uicis vertebra ad rostri initium coloris lutci splendentis auri pu-
rissimi modo. f Quae mentum regunt mire virides.

Roscidus aduerso percussit Delius astro.
 Excurrunt galea in caudum, tenuiq; receptum
 Transmittunt sub nube diem, nam h' succus inerrat
 Splendor, clementiq; facies demittat umbra.
 Ducolor interea primo sub regimine pluma
 Vellus agit, magnoq; minor se lumine vestit
 Astriferum missura iubar, biatramq; crocumq;
 Cam,orumq; oculos, v'q; alba ligustra, tuajq;
 Obscurat Narcisso comas, iam vilior aura
 Ceston habet, vinctiq; dolet Cadmea torquis.
 Plus etiam kordo placet nativum circumat orbem
 Nescia curuari, tergoq; immobilis haret.
 Iliaca talem clypeum de cado reportat
 Æacides, l' & adhuc iaculis pendens ibus horret.
 Qualis caruleos in cauda stellantis honores,
 Explicat aprico volucris lun: nia Soli
 Iamq; superstitio n jethicus adiuncta tyrannus,
 Circum mille fremant acies, & ferreus imber
 Pila rotet, sperant humanis inuia telis
 Pectora & hostili certos de strage triumphos,
 Si cristis assurgit apus, galeamq; coronat.
 Nec minor est virtus: celeres peruertitur Euros
 Aera per liquidum o prono ratis aquore currat,
 Lata laborantes impellant carbasa venti,
 Scilicet antevelas puppes, & remige penna
 Hospita venturo praeignat litora nauta.
 Tellurem p pressisse pudet, frondosa sub auris
 Eligitur Dryas, hic tectum paruiq; penates:
 Incumbit ramis, & cauda prenas obuncaq;
 Obsequio fugiente pedum, caeloq; propinquus,
 Matutina bibit voranti ex aethere mella, &
 Reliquias diuim: mensis cum Aurora remotis
 Fastidita legit, mistamq; vapore caduco
 Arabrosiam, late mortalibus impluit agris.
 Hinc illa aerij mellis coelestia dona,
 Et non imparili distenta nectaro canna
 Fortunatorum nemorum, qua primus in orbem

Circus. ua nunquā

tangit. qHoc vel ignoratum vel neglectū Gelsacro rhorre velleitur.

g Pēnz ala-
 rum pelli-
 cidz.
 bFusca sed
 fulgentes.
 iSubnascū-
 tur maiori.
 minores a-
 lia multi
 colores.
 kAlē natu-
 raliter vno
 & eodem
 modo con-
 sistunt in
 orbem di-
 gestz.
 lTanquam
 cuti infixā
 spicula.
 m Pauonū
 foeminarū
 pennīs ex
 toto persi-
 miles.
 nReguli
 Mahomet.
 pro cristis
 vtūtur, ijs-
 q; se tutos
 in bello ex-
 istimant.
 o Nauium
 quantūuis
 celestē cir-
 cumvolat.
 p Tetrā vi-

Circulus is, media dirimens confinia lucis.

Si quando dulcas ad visa lumina pullos

Emiti fragiliq; dedas committere crasso

Casti venus non furtivo de cespite nudas,

Aut lutea assurgunt libantibus aquora pennis

Mentia: compositi sed mas sinuamina l' dorsi

Subdit amans, vnaq; thorum de tergore pluma

Et pater, & natale solum, facit: hic pia coniunx

Spemq; metumq; locat curatum fornice ventris

In unat, & simili reddet se prole parentem.

Diruta terrarum domini, quos matre cadentes

Excipiunt Indo Bithynia cū alia dente,

Qua Caesar cuncta unquam tam molliibus infans

Vagyt, aut Graia quis morphrogennitus aula

Sarrano meruit nomen susceptus in ostro?

Ne tamen incurrat violento flamine Coras,

Dilectaq; eueriat opes, & mas tua caudam

In gemina extendit, multoq; volumine circum

Implicat imposita sociata membra marita.

Æole, si qua inest ventis fauor, Æole si qua

Ius habet in superos pietas, ô parce quietos

Sollicitare thoros! motus ha. ut ignora perdat

Crudelis: thalamo iungat feraie ieuichrum,

Atq; animam testâ triplicem pessundet in unâ

Crudelis? prolem per amica silentia iungit

Aleyons, & mediâ uitam de morte reportat,

Et meruero Apodes, Apodes meruere necari?

Sed ventis loquor, unde sciunt miserescere venti?

Ite feri, effractis ruit, exundate cauernis

Vnâ omnes, quatite horridonis stridoribus alas,

Vos mea ridet Apus, vestri secuta furoris

Vincula necit Amor, nodoq; arcane honesto

Copulat alisuum par nobile, nobilis ales.

f Dorsum
masculo,
venter fœ-
minæ ca-
uus, sic
pulos fo-
tient & ex-
cludunt.

s E maris
dorso filia
gemina
prodeunt,
quibus in-
cubantem
fœminam
sibi alligat
firmius.

LXXIX. NOCTVA.

Hæresis.

MULIERIBVS veneficia & cantiones exercentibus similis est noctua, captiosum animal: hæc enim capta, suos inprimis aucupes, sic capti-
bus suis in se elicit, vnde velut lani- tumque canit, aut amuletum, ut non incurrant gressum Noctua-
de, vigile- & cetera quæ ab eadem præstigi- &
illegitimos aliosque sua, affidere facit. Latet. *Ælian. li. 1.*
dicitur vero a se aucupij in actione vitur, & aubus illu- *de anim. li.*
do, videtur le nimium, ut aliam atque aliam speciem *cap. 29.*
vnam conuertens, quibus ues peradolescentes in
admirat onem rapta, manere apud eam perueiant,
maximo eorum in quæ se format timore percussæ.

APODOSIS.

Noctua hæresis, vox præstigiatoris, oratio hæreti-
corum falsitans: variæ facies, hæreticorum inconstan-
tiam, qui cothurno vilesiores, in tota hæresi sunt
constantes, si modo constantia est demensissimi pe-
ctoris pertinacia.

*Latet anguis in herba.*LXXX. NOCTVA OVIS CICONIAE
INCUBANS.*Vana Sapientia pietatem ledit.*

SI noua Ciconiæ oua contigerit Noctua, fascinat *Ælian. li. 2.*
& incubationem omnem, ac si oua essent inopi- *cap. 35.*
mia, seu subuentanea. inuitam reddit: sed platano ar-
bore ab insidi animalis iniuria pietatis cultrix ales
se diligentissimè tuetur.

AP. Ciconia, pietas: oua, pietatis foetus: noctua,
vana sapientia, quæ plurimum obest pietati: Pla-
tanus, ciucis arbor qua omnis vanitas & humanæ
scientiæ pompa excutitur. ὁ Οὐδὲς τῆς Ὀψίας τὸ νόσμος
τὸτὲ ἰώπαντ τῆς φθαρτῆς ἔ, χαμαί (υ)λον. Describi-

T

tur

tur à Prudentio in Hamartigenia huius vanæ sapientiz supellex:

*Ira, superstitio, mæror, discordia, luxus,
Sanguinis atra sitis, vini sitis, & sitis auri,
Livor, adulterium, dolus obreclatio, furtum,
Ambitio vitiosa tumet doctrina superbit,
Personat eloquium nodos fraus abdit: a neclit.
Inde canina foro latrat facundia toto,
Hinc gerit Herculeam vultu sapientia clauam
Ostensatq; suos vicatim gymnosophistas.*

LXXXI. NOCTVAE OVVM.

Sapientia

OVVM Noctua: si forte puer coctum comederit antequam vini usum habeat, futurus est tota vita abstemius. Philostr. in Apollonio. Atque autem noctuam Baccho inimicam à vitibus abigi, quod vinum mortalibus criminata sit.

A.P. Noctua symbolum est sapientia, cuius qui factus aureos à teneris vnguiculis delibant, reliquum vitæ curriculum in summa moderatione, in sobrietate, sapissimè traducunt.

Εφ' ὅσον ἀπὸ νιότητος ἀναλάμβανει τὴν ὀφίαν.

LXXXII. OSSIFRAGA.

Charitas.

*Basil. in
Hexam.
homil. 8.*

EIACRYM à parente pullum Aquilæ Ossifraga excipit & alit.

A.P. Charitas eorum qui alienos liberos à parentibus neglectos fouent.

*Prosp. Epi-
gramm. 2.*

*Natura quisquis propria non spernit honorem,
in quocumque hominum que tua noxius ama.
Namque quod artifice summi fecit manus, unū est
Quaę auctore bono condita sunt, bona iunt.
Dignum in nullo sumentum despiciatur.
Sola malis studiis addita non placeant.*

LXXXIII.

LXXXIII. OTIS AD CANES.

Concionator terror improborum.

OTIS avis est tarda & quæ corporis pondere depressa ægrie sese attollit à terra. hæc canem præter cæterarum avium naturam vehementer perhorrescit: *μόνη δὲ ὠτὶς πύχει κύνες.*

APODOSIS.

Inertes animæ quæ terrena sapiunt, concionatores diuini verbi præcones scire non possunt: sed eorum verba quasi fulgura perhorrescunt.

Hæc fulmen ab arce venit

LXXXIV. PASSERCVLVS

AREOPAGITAE.

Innocentium oppressio vindicata.

CVM sub dio iudicia exerceret Areopagus, pasci forte, quem accipiter vigeat, in Areopagitæ iudicis deuolat sinum: ille, vir ut cætera sustinet, necat supplicem. Ex quo sensus generati in iudicio damnatus est, & ordine motus, non ob pallerculi mortem, quæ leuis fortasse videbatur, sed *ἵνα μὴ τὰς τρεῖς* *Hællad Bejaninus an Chrestom.*

AP. Innocentes, & supplices à iudicibus benigne tractandi, in quo si officio defuerint, vindicare iniustitiam, & iniquitati hominum intercedere superioris est potestatis.

Parce supplici.

LXXXV. PAVONIS LINVM.

Pœnitentia.

PAVO Lini radice vt notati alexipharma o vititur. *Ælin 16.*

APODOSIS.

Lini vsus omnium pœne gentium ritu in sacris frequentissimè & Lino olim amict. pœnitentes *Quæ*

T 2

Opus

opulentia & fastu elati peccauerunt, Pauones imitati
S. Ambr. ad althum, pcc. ientit v stem contigunt. Deinde
uirg. lapp. lugubris tibi accipienda est vestu. & mens ac membra
cap. 8. singula digna castigatione punienda.

LXXXVI. PELECANVS.

Amor Sobolis.

PELECANVS non modo semur vellicat, vt ex
 cullis sanguine suos pascat, sed sequeque pericu-
 rentis ignis voraces cruciabili tormento ad liberan-
 dam sobolem ingerit.

Ap. Amor parentum in liberos, *φίλτατον τῶν υἱῶν*
 4. Eupides. vide *Ælianum lib. 3. cap. 23.* Idem *φίλο-*
sopyias Symbolum esse potest: it Aquila, quæ vt ait
 Rabbi Salomon, & qui cum sequitur e. Cæteranus,
 refert aliquando pullos suos non vnguis, vt cætera
 solent aues, sed locatos in humeris protegit expan-
 sione alarum, vt licet ab imo quis eos iaculis petat,
 ipsam potius, quàm pullos vulneret: idem *Exod.*
cap. 19. v. 4. dicitur Deus tuos portare *super alas a-*
quilæ.

Aquila φί-
λοσopyia.

LXXXVII. PELECANVS.

Crescit de vulnere salus.

D. Aug. in Psal. 101. **D**E Pelecano notum vt pullis suo sanguine vitam
 reddere dicitur.

APODOSIS.

Typus est Christi, qui non peccatis mortuos suo
 sanguine abluir, & ad melioris vite immortalitatem
 excitauit. quid? quod in eo ipso loco crucifixus est
 Dominus in quo sepultus est Adamus? vt eius velu-
 ti cruore irrigati cineres reuiuiscerent, nosq; omnes
 qui in Adamo tanquam in mortuo st pite iam inu-
 tiles extabueramus, nouo germine inciperemus pu-
 bescere. Hæc præter authores quos affert Baronius,
testatur Nonnus Panopolitanus.

In metaph.
Euang. D.
Ioanni.

Βίβλος

Εἰδὼς χρόν ἴσχει πατίζομένους κρηνῖς.
 Αἰὲμ πλοῦτόν τοι φέρωμεν ἄντυγι κέρους.

LXXXVIII. PELECANVS INTER
 CONCHAS.

Labor & studium.

PELECANI Huuatiilibus Conchis se complent,
 calque cum stomachi calore concoxerint, euo-
 munt: atque testis iam alui calore diductis, eligunt
 ex his quæ sunt esculenta. Lari aues, vi Eudemus
 scribit, sublimes cochleas surripiunt, atque ex alto
 deicientes magna vi ad saxa allidunt, itaque escu-
 lenta testis seiunctis eligunt. Aelian. *de animal. cap.*
20. lib. 3. Simile de ardeu cap. 35 l. 5.

APODOSIS.

Si quid difficultatis & laboris deuoraueris, fructus
 erit voluptatibus iucundior: *qui nucleum esse vult,*
frangat nucem.

LXXXIX. PELECANVS AD
 I G N E M.

Conatus irritus.

PELECANVS vbi pastorum insidijs circumse- *Oryz. l. 1. 51.*
 ptus est ignibus, flammam alarum quassatione
 extinguere nititur, qui ignis acrior inardescit, alitis
 pennas inuadens, quibus exutus insidiatoribus cedit
 in prædam.

APODOSIS.

Torquetur in eos qui contra vim ingentis mali, le-
 uiora quærent remedia, quibus foueatur potius quam
 opprimatur malum. ardet quippe ignis, ventilat Pe-
 lecanus, at aquæ situla opus, non ventulo. Similiter
 omninò faciunt. qui flagrantis permotionum æstus,
 leuissima oratione putant compescere, & blandiendo
 malum permulcent potius, quam curant.

XC. PERDIX.

Damonis calliditas.

PERDIX Diabolus pro nequitia vel multarum rerum comparatione perhibetur : hæc autem quocumque casu, vel fera alicuius incurſu priuata fuerit ouis proprijs, infiditur alienis, & nudi habitatore pulſo, patris inuadit extraneos : quos cum viſque ad ſpem foetum genitali tepore conſouerit, parentem eam præda efficit, non natura. Interea verus vocatur & lamentanti pater ſimilis, ſyluas queſtibus replet tunc deſerta iam ſoboles voce proprii genitoris audita curam querat. Chimonis intelligit : atque ita ad conſpiciendam ſedem læta peruolat, nutrimenta generis in conſpectu, & adulteri nutritoris oblita. Quid ad hæc dicis o homo, pretioſum vas ſapientiae, imago diuinitatis & preſſor generosae rationis ? Quid te creatori tuo ſubtrahis ? ecce etiam bruta cognoscunt quid proprio debeat auctor : & quæ non habent intellectum, habere probantur affectum. Calidum primum hunc captiuam generatio deſcel nquit, reſtante præda, deceptus & raptor, orbatus. Igitur & diabolus humanum genus quod non creauerat, occupauerat : Quod non genuerat menſito patris nomine poſſidebat, ſed ubi vocem per prophetas vel per ſemetipſum pius auctor emiſit : ubi perditus ſaluifera charitas inſolamauit, dicens, *Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati eſtis.* (aduerte quod ſub nomine oneris pondus indicat ſeruitutis) ad paternos ſinus conſeſſum audum cucurrit examer. Tunc princeps mundi huius ſub aduentu Domini Saluatoris, in dimidio dierum ſuorum perdidit, quos ipſe in finem viſque ſeculi poſſeſſurum eſſe credebat, & in gremium redemptionis captiuitatem perditio inuita transfudit.

*Euse. Emif.
horn. 3 de
Epiphan.*

XCI. PERDIX AD CASSES.

Superbia seu fiducia vana.

EX perdicibus qui vocis contentione & cantu valent, & linguæ facultati confidunt: quique pugnares & ad certamen habiles sunt, se minimè dignos credunt, qui ad extruendas mensas capiantur: vnde fit quod parum de sua libertate contra venatores depugnent, non minus comprehendantur, sibi præfidentes, quod à cæde studiosè ad cantus & certamina seruabuntur. Reliqui autem perdices & potissimum qui nuncupantur Cyrrhæi, sibi conscij, quod nec ad certamina valent, neque pulchrè cantare sciunt, & si capiuntur, futuros se prandium his qui ceperint: naturali quadam machinationis commentatione seipsos macie conficiunt nimirum cum ab omni alia esca, quæ ad pinguedinem eos perducere queat, se sua sponte abstinant, tum ut ne idonei sint ad hominum mensas, cupide alijs vescuntur: cuius rei experientes, his præteritis aliò venationem conuertunt. Qui verò hoc ignorant, eos si facultas sit capiunt, quicumque autem ipsos captos decoxerit, eorumque carnes insuaues expertus fuerit, se iam & tempus & operam cognoscit in his venandis perdidisse.

*Ælian. de**Animal.**l. 4. cap. 13.*

A P O D O S I S.

Venator diabolus egregios sæpe animos fiducia inflatos capit, contra qui vela submitunt, & ab illa excitatæ fortunæ instabili fiducia, ad moderationem vitæ defleunt, & si quam habent ingentij aut aliarum rerum opulentiam prudenter occultant, longe sunt tutiores. Extat apud Rufum Festum Auiarum lepidissima fabella. vbi canna humilis quercui delapsæ, & causam sciscitanti cur tam placidè se in suo statu contineret?

*Seridula mox blando respondis canna susurro,**Seque magu tutam debilitate docet.*

T *

Tura-

Fortè ex-
cipis:

Tu rapidos (inquit) ventos seu aq. procellas

* Despicis, & totis viribus adlaris:

Ast ego surgentes paulatim demeror austros,

Et quamvis leuibz prouida cedo notis.

In tua praeuolans offendit robora nimbus,

Motibus aura meis ludificata perit.

XCII. PERDICES PAPHLAGONVM.

Amor Dei non purus.

PAPHLAGONIAB Perdicum cor geminum re-
periri docent Theophrastus & Aelian lib. 10 c. 55.
παφλαγόνων δὲ ἄρα περδίκων διπλὴν ὄρεσθαι καὶ κατ-
είναι.

APODOSIS.

Cor geminum habent qui animum diuidunt Deo
& rebus creatis. At vero soli Creatori debetur hæc
pars cordis.

Vnde vigent sensus dominatrix quo vegetat mens.

XCIII. PERDICVM PVLLI.

Ingenium praecox, vel Vana gloria.

*Æl. lib. 4.
c. 12. de an*

PERDICVM formæ et tam nunc et in simplicatione
testium comprehendi, & patet: ut eius excusatio-
nem ex ouis minimè expectant: sed per se ipsi tan-
quam fides patentes, ostendunt, & iam fides emi-
nentes aptos in parte suo impellunt: ouiq; etiam
num tegumento circumvestiti, currunt: atque à di-
midia tunc parte, si adhuc circa caudam adhærescat,
semet excutiente, liberant, & velocissimè ad cibi in-
quisitionem profiliunt.

APODOSIS.

Multi nimis præcones temporis actionibus aptum
non expectant, sed præproperè festinant non sine de-
trimento. ὁπότε ἐν χρόνῳ. nimis maturè magnum
ingenium non est vitale.

XCIV. PICA.

Imitatio Authorum.

PICA alioqui loquacissima auditis Romæ buccinatoribus filuit è vestigio, tantoque ita silentio dies aliquot meditata; repente quasi expergescens, omnē cum buccinarum sonum, harmoniam, & numeros summa admiratione reddidit. Vide Pic.

*Hier. lib. 19.
cap. 17.*

APODOSIS.

Summorum auctorum imitatores primum quidam silent, cogitate secum omnia meditantes, mox facundæ & eruditionis depromunt opulentiam.

Semper ergo auditor tantum, nunquam ne reponam?

XCV. PICAE VOX.

Mendax inconstantia.

PICAE voces identidem alias atq; alias commutat, singulis enim ferme diebus diversam emittit vocem: ἡ δὲ πικὰ φωνὰς μὲν μεταβάλλει πλείστας. καὶ ἐκείνη γὰρ, ὥς τιπὼν, ἡμῖν αὖθις ἀφίησι.

*Arist. 9. de
Anim. c. 13.*

A P. Talis omnino sunt, vani, inconstantes, mendaces, qui non modo quotidie, sed per singulas horas & momenta, aliud atque aliud dicunt, in sola inconstantia constantes.

nullo adde catenas,

Effugiet tamen hac sceleratus vincula Proteus.

Horat. Satyr. 3. l. 2.

Quum rapias in ius malis videntem alienis,

Fiet aper, modo auu, modo jaxum, & cum voles arbor.

XCVI. PLATALEA.

Laborum alienorum raptor.

LET etiam scriptum, esse auem quandam quæ Platalea nominetur: eam sibi cibum quærere aduolantem ad eas aves quæ se in mari mergerent: Quæ cum emerissent, piscemque cepissent, usque

*Cic. 2. de
nat. Deor.*

T §

eo pre-

298 PARAB. HIST. LIB. VI.

copremere eorum capita mordicus, dum illæ amitterent id quod ipsa inuaderet. Cic. 2. de nat. Deor.

APODOSIS.

Platalea typus est potentiorum hominum, qui alieno cadere partos labores diripiunt. Merguntur quidem illæ miseræ aues, sed non pascuntur. Sic inopes grauissimis pierumque conflantur laboribus, ut pigram violentorum rapacitatem expleant.

Premis insontes

Boet. metr.

3. lib. I.

*Debita sceleri noxia poena,
At peruersi residet cello
Mores folio, sanctæque calcans
Immissa vice colla nocentes.*

XCVII. PICOVS MARTIVS.

Amor clausa recludit.

*Æl. l. i de
an. cap. 45.*

PICOVS Martius quia Græcis *δρυονόατος* appellatur, p. bbo. & eminenti rostro arbores percussit: & excavaato in eis loco pullos suos tanquam in nidum imponit, id nidi instructionem non ferulis inter se connexis eget, neque domunculis & substitutionibus. Si quis lapide immisso, e foramen obtulerit, ille ex his coniectura atqueutus insidias sibi appositas esse, herbam lapidi contrariam affert, eamque contra lapidem pontilapis velut offensus, & non facile ferens vim herbæ, exilit, atque rursus toramen Pico aperitur.

APODOSIS.

Verus amor metu fulmineo potentior, omnes difficultates pertumpit, omnes nodos expedit, nihil clausum, nihil inutum putat. Talis dilectio Maria- rum in sacris, quatum desiderio velificata virtus celestis, lapidem qui ad sacrosancti sepulchri vallum oppositus fuerat dispulit.

Quid non audet amor?

XCVIII.

 XCVIII. PLATALEA.

Meditatio, vel delectus rerum & doctrina.

PLATALEA avis scribitur conchis se solere complere, atque cum stomachi calore concoxerit euomete, atque ita eligere ex iis quæ sunt esculenta.

Cic. 2. de nat. Deor. n. 124.

APODOSIS.

Doctrinam prius meditanda conuocare oportet atque digerere, antequam nobis & alijs in optimum esculentum cedat.

Omnis mora odiosa est, sed facit sapientiam.

Publ. Syrus.

 XCIX. PSITTACVS BASILII.

Oratio infantium efficax.

BASILIVS Macedo Imperator cum filium Leonem in carcerem coniecisset, oculos eodem obintentatam parenti mortem eriturus: Psittacus, qui seruum quandam deplorantem Leonis vocem audisset, & eundem vociferantem. O Leo! ô Leo! ipse quoque vocem imitatus. Imperatore cum Senatoribus cœnante cœpit dicere. ô Leo! ô Leo! tum Senatus diu oratione pro salute rei deprecatur, accessit, & exorauit.

Zon. in Bas. Macedone.

Oratio infantium, non os disertum sapere apud Deum efficax. *Non sunt voces ad aures Dei nisi animi affectio.*

 C. PSITTACVS SENEX.

Οψιμαθία.

PSITTACVS avis Indica plumarum amictu superbiens docetur loqui & voces humanas ediscere, quas fideliter reddat, & iuuenis quidem virgente ferula diligenter addiscit. At si consenuerit, quali inreperescente virgenij, nec blanditijs, nec minis, nec verberibus adduci potest, ut aliquid addiscat, vnde adagium, *Senex Psittacus negligit ferulam.*

Aug. de Cath. rud.

AP.

A P O D O S I S.

Discendum est à puero, si modo discere auemus
 quæ præcipuum ut, tu. e addiscuntur facilius, red lun-
 tur fidelius, hærent firmitus, at contra senes vt iam
 languetente ingenio, ægriè, & cum tenui fructu ad-
 discunt, si modo quid addiscunt.

Georg. 3.

*Tu quos ad studium, atque usum formabis agrestem
 iam vitulos hortare, viamq; insiste domandi
 Dum faciles animi, iuuenum dum mobilis ætas.*

CL. PSITTACORVM CAVTIO.

Cautio prouidentia pastorum.

P S I T T A C O R V M mira est solertia & prouiden-
 tia, communisque boni tuendi circumspèctio.
 Quando etiam greges in pascuis, obseruatum est
 in Brachia semper in summo arboris duos aut ad mi-
 nus vnum confidere spectatores, vel quis in agro de-
 pascens, is, x la alto arboris acumine quali spe-
 culator euigilans prospicit, si quid periculi superue-
 niat signum edit, quo reliqui possint euolando saluti
 conficere: si nullum commotatur periculum immu-
 nere, taturatis cæteris, ipsi quoque spectatores descen-
 dunt ex arbore vt suas partes agant, *hist. Indic.*

A P O D O S I S.

Pastores & Reipub. moderatores dum cæteri epu-
 lantur aut dormiunt communi saluti prospicere de-
 bent.

*Dum Psittacorum viridis exultat phalanx,
 Vnus sub alta nixus arbore excubat,
 Solerq; vigili prospicit cura suis,
 Ne quod rapaces aucupis ludant manus.
 Sic vnus amplo consulens pastor GREGI,
 Somnos tænetur omnium solus vigil.*

CH. SCOPES, ΣΚΩΠΕΣ.

Chorea fugienda.

SCOPES aves quorum Homerus in Odyſſea mentionē facit, cum eorum multas circa Calypſiū atrium verſari ſcribit, viros ſaltandi benè peritradunt, cum ſaltatione comprehendi, tum genus quoddam ſaltationis eſſe, quæ, ſi adhibenda iſi: fides ſit, Scopus appellatur: Nam quod iſi aubus iucund iſſimum ſit quoddam ridicule imitari, ex eo proſectam verbum eſt *σκῶπις*, id eſt, effugere, & non aberrare ab eis imitandis, quos ludicra aſſimilatione imitantur. Minor eſt hæc avis quàm noctua: plumbæ coloris ſaturati ſimilitudinem eius pennæ gerunt, & alio antibus maculis diſtinguuntur: à ſuperioribus ſecundum veteraque tempora duæ plumæ exiſtunt. Callimachus duo genera ponit, S. opas & Anthopas, id eſt, Seniperationes: quorum alterum vocale ſit, alterum mutum.

*Ælian. lib.**14. cap. 28.**Animal.*

A P O D O S I S.

Rectè cadit in ſaltatores, qui ſaltando ſape capiuntur a dæmone. audiunt quicquid faciunt Ludij Chriſtiano nomine inagni Edmundo hominem, qui ſaltationem poſtremam omnium vitiorum appellat. Cic. pro Maræna. Et D. Ambroſius ille (inquit de mulieribus, in plures inuerecundos viros ſub conſpectu adoleſcentulorum interpretatur, cum choros ducunt, iactantes comam, trahentes amicos, iſſæ amictum, nudæ lacertos, plaudentes manibus, ſaltantes pedibus, perſonantes vocibus, irriſtantes in ſe libidines inueniunt, motu hiſtrionico, petulanti oculo, dedecoro ludibrio ſpectatæ corona adoleſcentium, & ſit miſerabile theatrum, inter ſaltantium iapſus, oculo impuro & contaminato aſpectu, terra turpi ſaltatione polluitur, quæ obſcænis canibus verberatur.

*Ambroſ. de**Helia & 16.**lunio, c. 18.*

CIII. SEMENDA.

Resurrectio vel mors bonorum.

NICOLAUS de Comitibus scribit in v'terore
ndia auem esse cui nomen Semenda, trifi lo ro-
stio, 'entiteque se merituram, mortis igni hora eam
deserte ligna in nidum suum, cantilateque suauiter,
atque alatum percussione incendere ligna, ipsam il-
lo igne consumi, indeq; vermiculum gigas qui postea
in auem crescit.

*Combustusq; senex cumulo procedit adules.**Consumens dat membra rogas. Dracontius.*

APODOSIS.

Simile omnino est quod narratur de Phœnice, in
quo certè excellens resurrectionis typus, qua corpora
nostra tot sæculis assumpta Dei verbo reparantur, &
ad melioris vitæ redeuntem postliminio iucundissi-
mam faciem excitantur :

*Οἱ γὰρ ἄρ' αὖτις ἀναλυσθέντες ἀνδρώποσι,**καὶ τάχα δ' ἐν γαίῃς ἐλπίσ' ὄψιν ἐς φάος ἔλθουσιν.**Λύψιν' ἀποχομίοντες ὅπ' οὐδὲ θεοὶ τελέδοιται.**Non est decorum harmoniam dissiluisse corporis,**Etenim statim emersuras in lucem speramus**Reliquias mortuorum, qui postea dy futuri sunt.**Phocylides.*

CIV. STRUTHIONIS OVA.

Ingeniorum discretio

STRUTHIO etsi permulta oua parit, non tamen
omnibus incubat, sed fecunda ab infecundis se-
cernens, hæc negligit, illa fouet.

APODOSIS.

Discernenda hominum ingenia, nec frustra in in-
frugiferis sudandum : ne

Expectata seges vanis eludat auenis.

CV. STRUTHIONVM ASPECTVS.

Oculi benigni.

STRUTHIONES & testudines, vt memorat Plinius, spectando fouent oua.

Plin. lib. 9.

AP. Animos sæpe vel soli fouent aspectus, oculi enim, vt ait Damascenus, ἀγάλματα τῆ ψυχῆς ἀρετῆν, *In vitalis* per quæ ip'a anima influit, ἡπὸν πιαίνει διαπόθου πα. *Demet. Ph.* ἡσίοα. πὸδ ἱερμυίας.

CVI. STRUTHIOCAMELI OVA.

Liberorum neglectus.

STRUTHIOCAMELVS oua quidem parit, sed ea nullo incubatu fouet, aut pullos nutrit. vnde Sacer Hieremias in Threnis, *Filia populi mei crudelis sicut Struthio in deserto*

AP. Tales plerique parentes qui sobolem desertam esse patiuntur. Cæterum ita intelligendum non quod nulla prorsus foueat, alioqui genus iniret; sed quod multa pariens non omnia ad frugem educat, & fecunda ab infœcundis secernens, tantum frugiferis incubet, ὡς μὲν ἀποτίκται πολλὰ, ἐ πάντῃ δὲ ἀποκόει.

Ælian. l. 4.

cap. 37.

CVII. TOCCA.

Deformis facundus.

IN nouo orbe inuenitur Tocca avis, Cornici similis, præterquam quod est albo pectore & aureo rostro, cuius longitudo totum corpus adæquat.

Ex hist. de nouo mundo.

AP. Belle: παροιμιακῶς dicitur in facundū & candidum moribus, sed nigrum & deformem oratorem. Rostrum enim aureum eloquentiæ aureo lumine verborum effluentis typus est, albedo pectoris candorem animi significat: Cætera quæ Cornicis colorem referunt ad deformitatem corporis spectant.

Sæpe sub sordido pallio latet sapientia.

Mores sibi fingere quisque potest, faciem nemo.

CVIII.

CVIII. TROCHILVS IN FAUCIBVS
CROCODILI ILLAESVS.*Ferocia beneficijs mansueta.*

¶ *l. 3. c. 11.* **C**VM his quæ sibi adiumentum importare queunt, & accutimè fera Animalia pacem gerunt, & fœdere deuincuntur, & ab ingenua sibi malitia remittunt. Cuiusmodi: Crocodilibus censendus est, quæ inter natandum hiantem hirudines in illius os innatantes referunt & molestant illi exhibent. id ille sentiens, Trochilo ad medicinam dolori suo faciendam eget. Itaque huiusmodi vbi relictus est, ad litus processit, & solis radios intuens aduersos, maxime hiat: tumque Trochilus in illius fauces rostrum inferens, hirudines extrahit: quod facillime patitur Crocodilus sentiens auxilium: ita fit is hirudinibus ut prædant, ille adiucetur: proque præmio Trochilo computat, quod nihil eum lædat.

APODOSIS.

Nulla tam immitis fera quæ beneficijs non mansuecat. cadet etiam in Christum qui in mortis faucibus tenentem à morte non potuit, sed & strictos in uertum genus humanum mortis dentes ferreos decedunt, prædamque extraxit sua virtute redimimus.

Synes. hy. 94

Ὁρίξιν σε γέγων τότῃ Αἴδας ὁ παλαμάς,
καὶ λαοβόρος κύνων, ἀνιχάσασθαι βούλῃ.

CIX. VULTVR AD ODORES.

Luxuria virtutis inimica.

Æl. de ani.
7 l. 3.

VULTURES cadaueribus pascuntur, ipsæ mortem affert vnguentorum odor.

APODOSIS.

Obscuritate gaudent impuri, odore castimonie offenduntur, & omnis honestatis amisso sensu degenerant in belluas. Hieron. Fornicatio quæ voluptas pervertit sensum animamque debilitat: de rationabili homine.

homine brutum efficit animal, ut balneas, & lupanaria, & libidinum castra seclerur.

CX. VULTURES VENTO

FORTI.

S. Spiritus inspiratio.

VULTURES omnes sunt foeminae, neque coitu Basil. in
gignuntur, sed vento insufflante. Hexa homi.

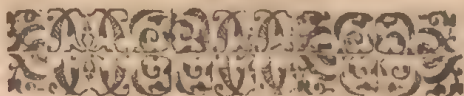
APODOSIS.

S.

Sic natura incredulos docere voluit VERBI incarnationem, quae sacrosancti pneumatis opere in visceribus B. Virginis insigni miraculo facta est. D. Ambros. quae autem (inquit) est illa porta sanctorum, ep. 38 ad Sy- illa exterior ad Orientem quae manet clausa, & nemo vi. Papam. pertransibit per eam nisi solus Deus Israel? nonne est hac porta Maria per quam in hunc mundum intravit redemptor, hac porta iustitia sicut ipsa dixit, sine nos D. Cyp. in implere omnem iustitiam: hac porta est B. Maria, de Symb. Apō. quae scriptum, quia Dominus transibit per eam.

Hoc ergo incredibile videtur divina virtute ad totius mundi redintegrationem factum, cuius exempla etiam in animalium naturae cernuntur.

PARABOLARVM

HISTORICARVM

LIBER SEPTIMVS.

QVADRVPEDES.

I. AGNVS TANAGRÆVS.

Christo Soteri.

*Paus. in
Bæot. p. 298.*

ANAGRABI cum quicæteris
pueribus forma præstare vide-
tur, festo die Mercurij eligunt,
vt agnum humeris portans, mu-
ros vrbis lustrat, hoc enim exi-
stimant ad firmitatem ciuitatis
attinere, & simili ratione à Mer-
curio vsurpatum.

AP A quo melius hunc librum ordiamur quam
ab Agno Domini innocentissimo, qui per atrocia
supplicia circumductus, humanum genus suo cruore
expiavit, & ciuitatem sanctam sempiternis præditijs
muniuit:

Inexpugnabile mundi præsidium.

II. ALBAN ANIMAL.

Aper ad monita.

ALBAN animal, vt testatur Albertus, & post Al-
bertum Holcotius *lect. 75. supra librum Sapientie*,
contra cæterarum animalium ingenium se habet
in aure.

APOD.

APODOSIS.

Præclarus est typus eorum, qui delicati sunt, & vti
ita dicam, iracundis auribus, quas quælibet oratio,
quæ modo ad eorum mentem non fuerit, exulcerat.

*Sed quid opus teneras mordaci radere vero
Aurículas?*

III ALCES VNGULA:

Humilis & utilis.

ALCES animal in vngula infima & abiectissima par-
te corporis vim habet salutiferam: qua morbo E-
pileptici & hystericiis malis medetur, quam nobrem &
amuleti vice gestari solet. Vide Getnerum in Alce.

AP. In minimis rebus sæpe res magnæ deprehen-
duntur.

Et infima profunt.

Astr. 4.

Materia ne quare modum, sed perspice vires.
Monet Manilius:

IV. APER TEVTHRANTIS.

Parce supplici.

TEVTHRAS Mylorum Rex cum venationis gra-
tia, in montem Thrasyllum ascendisset, & im-
manem aprum excitasset, cum stuporibus eum acri-
ter esset infecutus: sed Venatores anteueriens aper
supplex in Dianæ Orthotie templum confugit, quo
cum isti intrumpere conarentur. Aper humana voce
exclamasse fertur: *ὦ δῖα, ὦ βασιλῆα, τὸ δριμύτατον*
Δῖα. Parce ὦ Rex Alumno Deæ. Tevthras: et clarus
& extrale raptus, animal interfecit. Ex quo Diana
cædis auctori impetiginem & furorem iniussit adeo
acerbum, ut ab humano cœtu disjunctus digeret in
solitudinibus: Nec prius sanæ menti restitutus est,
quam eius mater Lytippe, Dianæ altari extructo a-
prum aureum humana facie dedicaret

*Mitropi:
ὦ δῖα.*

*Plin. in
Canto.*

AP. *Parcere subiectis & debellare superbos.*

V. ASELLA OCNI.

Mulier prodiga vel labor irrisus.

*Pausan in
Phocicis,
pag. 45.*

NOTA Ocni Atella, quæ funem à domino sum-
ma cuta textum arrodebat: παρίσκει ἡ Δήληα ὀ-
νὸν ἐπισθίψασα τὸ πεπλεγμένον αὐτῇ τῷ χοίρου.

AP. Pausanias refert ad nauum & industrium ho-
minem, qui prodigam & sumptuosam foeminam ha-
buerit: τὸν γὰρ εἰ δάκον φιλιργον φασὶν ἀνδρῶπων
γυαῖλα εἶναι ἔχειν δαπανηράν: & de vito. inquit, qui la-
borat sine fructu, dicunt, ὡς ὁ ἀνὴρ εἶπεν συνάγει τὸ
ὄντος πλὴν δόμιγγα.

VI. ASINVS AMBRACIOTARVM.

Monumentum infame.

*Pausan. in
Phocicis,
pag. 334.*

AMBRACIOTAE, victis nocturna pugna Mo-
roliis, asinum in Apollinis Delphici templo ad
victoriae memoriam dedicarunt.

AP. Multi ea monumenta affectant, quæ potius
dedecori sunt, quam honori: ita cæca hominum cu-
piditas, quid vnaquaque in re sit optimum, non vi-
det.

Egregiam verò laudem & spolia ampla referiis.

VII. ASINVS AMMONII.

Sindium indefessum.

*Damasc. in
vita Isid.
apud Phot.*

ASINVS Ammonii sæpe pabulum licet esuriens,
Poëticas audiendo disciplinas negligebat, in
hoc studio capiebat, φασὶν ἀρρωσμένοι τῶν ποιητι-
κῶν μαθημάτων πολλὰ κίς τρεφῆς εἶναι.

AP. Studium pertinax, vel mansuetæ stolidi-
tas. Asinus infelicissimum animal in typum ubique
stoliditatis & dedecoris venit Hinc illa vexatio asini
apud Ægyptios: hinc Ochi cognomen: hinc Cumæ-
orum Onclandes, de quibus Plutarch. nunc autem
laboris

*in Quest.
Græc.*

laboris & indefessi studij erit insigne monumen-
tum.

VIII. ASINVS BALNEATORIS.

Doctior & concionator sibi infructuosus.

ASINVS balneatoris ligna, & carbones dorso
portare solet ad alios dealbandos, cum ipsi tu-
dore, & puluere opplerus, carbo nunquam nigredine
deformatus nunquam lauetur. *Plutarchi τὸ τοῦ φλο-
πλαστῆς πᾶχων ὥσπερ ὀνύχου βαλανίου φύλαξ, φρύγανον
καὶ κομίζων, αἰὶν ἡγανθὲς καὶ τίφρας ἀνασιμωλάμενος,
αὐτὸς δὲ μὴ μετίχων.*

APODOSIS.

Tabula hæc ostendit vulgare pastorum malum,
qui, ut contingit in multis, alijs sudant, alijs labo-
rant, alios à peccatorum fordibus emeritos innocentia
eandore vestiunt, sibi inutiles, & infructuosi.
*Æthiops in balneum niger intrat, niger egreditur, bal- Vide Gre-
neator nummos accipit: ita concionator si nihil sibi pro Papa.
profecerit.* *ep. 101.*

IX. ASINVS MAVRSIVS.

Feruor in principijs.

HVC initio cursus velocissimus, volare eum non
currere diceret, sed hic feruor illico intepest, *Ælian. l. 14
de animali-
& in maximam tarditatem degenerat celeritas. bus cap. 10.*

APODOSIS.

Principia sæpè feruent, repent media, vltima fri-
gent, quo fit, ut qui ita se gerunt, nunquam ad soli-
dam virtutem perueniant, cui perseverantia opus est
vel maximè.

*Nam leuiter quamuis, quod crebro tunditur ictu, Lucetius
Vincitur, in longo spatio tamen atq; labascit. de rerum
Nonne vides etiam guttas in saxa cadentis natur. l. 4.
Humoris, longo in spatio pertundere saxa:*

X. ASINVS NAVPLIENSIVM.

*Gratia inuentoribus relata.**Paul. in Co-
rinth.*

NAVPLIENSES in Peloponneso habitantes de a-
gno ac memorant, quod auro vitis palmite vuarū
in posterum vberiore in prouentum exhibuerit, ea de
causa, apud eos etiam tum videtur asini figura, ut po-
te qui parandarum vitium morem docuerit.

*Act. 11 Va-
riat. i. ior.*

AS. Inuentores & authores rerum sua gratia non
sunt inuadendi, & licet intentionis plerumque sint no-
tati, haec quibus aliquid discimus, ingenuè tamen be-
nificium ab iisdem acceptum profiteri sincera humi-
litas est.

Nec pressa est gloria facti.

Sic Asipasia columbam cuius ope sanata fuerat ex
auro & gemmis conflatam, iuxta Veneris simula-
chrum dedicauit.

XI. ASINVS PICTORIENSIS.

*Index indoctus.**Arin.**Mar. l. 27.**cap. 2.*

IN oppido Pictoreuli prope horam diei tertiam
spectantibus mutuo, asinus tribunali alieno au-
diebatur destinatus iugiens.

APODOSIS.*Indoctus ad honorem apicem euectus.**Quosies voluit fortuna iocari?*

ASINVS SARACORORVM.

ΟΝΟΣ ΣΑΡΑΚΟΡΩΝ.*Ab externa corporis specie non iudicandum.**Actian. de
Animal. 12.*

ASINI Saracorum bellatores sunt, non *ἀσπί-
δοι*.

APODOSIS.

Hoc p. ouerbio significantur ij qui cum spe-
cie duntaxat aut imperiti videantur aut ignaui,
rem

rem tamen perire gerunt ac fortiter. Idcirco ἀχαῖς ἐκ πύργου μὴ κρινι. Epictetus conditione letius, membris mutilis, paupertate irus, quantas habuit virtutis diuitias?

Δὲ ἄλλοι ἐπικτητὸν γινόμενν, ἢ σώματι πηρὸς,
καὶ πινὺν, ἢ φιλῶν ἀνθρώποις.

XIII. ASINVS TIBERII RADIOS

EMITTENS.

Sanctus humilis.

Hic scintillas emittens è corpore domino significauit futurum imperium τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦτο παλῆματὸς προμήνυσεν, hoc est, σπινθίρας ἀπὸ τοῦ σώματος πολλὰς ἢ μεγάλας ἀφίει.

Damas. in
vita Isid.

APODOSIS.

Contemptus antea Alinus luce circumfundi visus est: sic multi habentur pro stolidis & contemptis, qui intus clarissimarum virtutum fulgore collucet, quas licet magnopere abscondant, in opem mortaliū tamen suauī luce diffunduntur, hoc est,

In tergo thesaurum gerere.

XIV. ASINI ALBI CAPITE

PURPUREO.

Diuites indocti.

ASINI albi capite purpureo visuntur in India, ὅν τε ἄγριοι ἰδιώταις ἢ μίτραις, λευκοὶ δὲ ἰσιδοῦμα, τῷ λευκῶν περιφουροὶ ἢ ὀφθαλμοῖς ἔχουσι κυανέας.

Ctes. apud
Photum,
Æl. l. 4 c. 52
de Animal.

APODOSIS.

Tales quidem sunt diuites fortunis abundantes, & cultu splendidi, & omni fortunæ choragio instructi, ad summum omnis liberalis disciplinæ & virtutis expertes, quos vulgò ἀνθρώπων pecudes nominant.

XV. ASINI EPEI TRIBVTVM

*Discipulorum infrequentia castigata, vel Dives
ex subditorum bonis.*

SIMONIDES cum in Carthæa degeret Cei insulae Soppido, agendi canendique choros rationem docuit schola procul à mari sita in vrbis superiore parte, iuxta templum Apollinis : aquam verò tunc petebat ex inferiore vrbis regione, aduehente asino quem Epeum appellabat, quod Epeus heros simul ter dicebatur Attidis aquam ministrasse. Cum igitur ita hæc se haberent, Simonides sanxit ut si quis discipulorum ad condictam horam abesset, Asino hordei semimodum daret : unde illud epigramma,

Φαμί δὲ οὐκ ἔδελον ὅτι περὶ τῆς ἑορτῆς ἀνδρῶν,
τὸ παρὼν ἰδὼν ἴσμεν μὴ καὶ δῶρον ἔσθαι.

Ato qui nolit Cicada obire cersamen,

Luulentum cœnam de Epeio Panopeiada,

APODOSIS.

Significat ad asinos eos esse ablegandos qui Musarum suauitate frui recitant, Rectè etiam cadet in eos qui aliorum nomine exigunt, id quod in suam rem conuertunt : nam Epeio asino exigebatur cœna, cuius luerum & fructum Simonides capiebat.

Sic vos non vobis fertis aratra boves.

XVI. ASTVRCO NERONIS.

Initia speciosa, finis contemptus.

*Suet. in N.
707. c. 43.*

NERO Asturconem quo maximè delectabatur posterioris corporis parte in speciem simiæ abuisse, et quietem videre visus, ac tantum capite integro huiusmodi edere canoros, ostento fuit quod illa equi ferocitas in simiæ ludibrium esset abiura.

AP. Asturco capite, posteriori parte simia, significat initia plerumque speciosa, ridiculum sortiri finem.
Sic

Sic pro Elephantis Calices, pro Leonibus Mures ostendi dicuntur Sinesius, ἐκκραγῶν καὶ αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπιστ. 79. ad
 τρεῖς, καὶ τοῖς δὲ ἀμάξῃς λοιδοροῦσιν ἀμύνει, καὶ πάντες ἐπα- *Anas.*
 τινάδονται, ἀπὸ τῶν εἰρηκῶν, καὶ παρ' ἑμὲ τὸ πάντες ὦν ἐπ.
 μιν ἀμύνει, ἀπὸ τῆς δὲ καὶ δαρμαμὺν ἀντὶ λένει.

XVII. BOS SVSIS BOYS
 ΣΟΥΣΙΣ.

Labor certa mensura definitus.

SVSIS as boues numerandi scientiam tenere Ctesias scribit. Nam Susis regi singulæ quotidie centum cados in hortos sicciores & minus riguos, hauriunt. Quem quidem laborem, siue quod sit eis certus & constitutus, siue etiam quia diu multumque in eo se exercuerint, promptissime obeunt: nullam enim earum ad opus remollescere videres. Ad alterum verò supra quam diximus cadum hauriendum, nec verberibus, nec blanditijs inducere posses.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

D. fertè eo loco parcœmia indicat eos, qui supra ordinarios labores nihil omnino volunt assumere, quotidiana tamen pensa accuratè satis obeunt.

Composito securus acerno.

XVIII. BOVÈS NEVRICI.

Calumniatores obliqui.

BOVÈS Neurici cornua habent in humeris, ut Aristotiles ait, τὸς δὲ ἀ Νεύροις βῆς Ἀριστοτέλης φησὶν *Ælian. l. 6. de animal.*
 ἰδιὸν τῶν ἀμυνέων τὰ κέρατα. *cap. 27.*

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Cornua habent in humeris, qui non recta fronte inuadunt, sed obliquè feriunt, obscuris dictis & ambagibus, alienam carpentes famam.

Obliquus feris ille, caueto.

XIX. CAMELVS.

*Pueri leniter tractandi.**Mar.
colloq. 7.*

CAMELVS, mulica ac modulatione plurimum opitur: itaque si tellus longo itinere subsistat, da& non flagris, aut verberibus ad progrediendum cum stimulat, sed sonitu cantuque demulcet: alioqui ageret frustra.

APODOSIS.

Pueri bonæ indolis non verberibus cogendi, sed honestatis amore, quod potentissimum est illecebræ genus, capiendi. Cauendum tamen ne nimia parentum indigentia deteriores fiant, & mollius educati quam par est, magnarum rerum grauitati, & seriæ vitæ ponderibus sint impares:

*Ladulget nemori nimium dum st ultus Amyntas,**Et gaudet fama, luxuriâq; soli.**Cedentes oneri ramos, syluamq; fluuentem**Vidit, concessas ipse sequutus opes.*

XX. CANIS ÆSCVLAPH.

Pastor fidus & diligens honore dignissimus.

SACRILEGVS primum obseruato tempore in-tempesto, quo dormientes arctissimus somnus compeditur, de multa nocte intra Æsculapij templum ingressus est: deinde ut multa donaria ex æde surripuisset, cum rem iam putaret confectam, seque latere, discessum parabat, at excubitor. Canis ad templi custodiâ intus inuigilans, æditinis quæ noctu ad sacras ædes vigilas agebant, multo vigilantior, expilatorem direptoremque insequabatur, quàm maxime poterat commissum sacrilegium horribili fremitu suo prædicans. Fur primum è socij huius sceleris faxis lapidatione facta, canem appetebant, deinde ubi is latrare non desisteret, illum demulcere conabatur, panes & offas, canem illecebras obijciens. Nam hæc quoque prouidè,

vt ipse putabat secum attulerat. Verum custos incorruptus canis, vel fur cum euasisset in domum ubi habitabat vel cum inde exiret, se illi implacabilem, inexplabilemque præbens, furem latrare non desinebat. Tandem intellectum est vnde canis esset, ac si-
Ælian. l. 7. c. 13. de Animal.
 mul animaduertit quæ ornamenta decissent. Itaque ex hac canis vociferatione is esse, qui tale furtum fecisset, in Atheniensium suspicionem adductus est: atque vt tormentis in eum quæsiuissent totam rem cognouerunt. Denique ex lege hic capite damnatus, extremum dedit supplicium. Cani verò cibus publice præbitus, & publicæ curæ, vt fidus custos habitus est: nempe qui aditumorum nulli inferior vigilantia fuisset.

AP. Pastores fidi & acerrimi concionatores mercede & honore digni sunt, qui Ecclesiam tuentur, & fures qui in vestimentis ouium veniunt, intus autem sunt lupi rapaces, à Christi grege arcent, quam studiosissimè.

Vigilescit suo pro Casare cura.

XXI. CANIS AD NILVM.

Cautio visa humana.

ALII quidem canes, feras tum inestigare, tum etiam capere probè norunt: at verò Ægyptij fugacissimi sunt. Nam cum illa quæ in Nilo degunt, timeant, ab his admodum fugitiui sunt, neque quauis illuc sitis ad bibendum eos attrahat, ferarum Nili metus quietè ipsos potione se complere sinit. Ideo ne quid eorum, quæ infra aquam degunt, emineat foras, ipsosque obtorta gula de ripa in altitudinem abripiat, non inclinatione corporis abiecta incumbunt ad bibendum: sed vt primum ad ripam accesserunt, festinanter, & in cursu lingua lambentes, rapiunt, ac certè vt ita dicam, potionem furantur.

AP. Symbolum rectè cadit in eos, qui sibi prudenter

Ælian. l. 6. cap. 53. de Animal.

denter in vitæ periculis prospiciunt, & necessariis
etiam voluptatibus se non immergunt, sed leuiter in-
tingunt. Ta es sunt, inquit Theodoretus, Religiosi,
qui ὅς ἐστι δαίμων ὅς ἀλλὰ τῷ ὁρωμένῳ ἐπιτίσκει
διακλονίης, χελὴν ὅς νῶ παρίχουσιν ἐπεντυφᾶν τῇ
διαρίχῃ τῷ νοκτῷ. Itaque licet voluptas clamet quod
Crocodilus cani apud Phædrum:

Quamlibet lambe ocyus,

Accede, potâ leniter, & noli dolos

(inquit) vereri: At ille facerem mo hercule

Nisi esse scirem carnis te cupidum mea.

XXII. CANIS VOMENS.

Venienti occurre morbo.

CANIS ὁ πᾶν δὲς ὀχλὸς μὲν laborans ob redun-
dantiam, herbam in maceris arripit & deuorat,
cuius beneficio ventrem exonerat, & pristinae sanita-
ti restituitur.

Ælian. lib.

8. c. 9

Vide

multa hu-

ius generis

l. 1. c. 35.

APODOBIS.

Tertull. in lib. de penitentia: Cur cessis aggredi
quod scias mederi tibi: mutæ quidem animæ & irra-
tionales, medicinas sibi diuinitus attributas in tem-
pore agnoscunt, certius sagitta transfixus, vt ferrum
& irreuocabiles moras eius de vulnere expellat, scit
sibi dictamno medendum. Hirundo si excorauerit
pullos, nouit illos rursus oculare de sua chelidonia.
Peccator restituendo sibi institutam à domino exmo-
logesim sciens, præteribit illam quæ Babylonium
regem in regna restituit.

XXIII. CAPRA GLADIUM.

Malum sibi creare.

IUNI ACRIÆ Corinthij sacra facturi erant, vi-
ctimarium cultum popæ nullum habebāt, cum ec-
ce tibi capra, (hæc enim erat iunoni destinaata victi-
ma) pedibus exscalpens, in suam perniciem erunt.

APD.

APODOSIS.

Fit sæpè, vt improbi cum minimè cogitant diuina Nemeli vlcifcente suæ morris causas procurent, παρμίαι δὲ τῶν ἡγεῶν πρὸς ταῦτ' αὐτῶν πρὸς τῶν, inquit Zenobius. Nota autem lunonein illam fuisse Acræam cognominatam, non Ascræam, vt rectè animaduertit ad hunc locum Andreas Schottus è nostra locitate vir doctissimus. Nam præter Liuium, Pausaniam & Strabonem, meminit quoque Tertullianus lunonis Acrææ, à Promontorio sic appellatæ.

Tertul. l. ad uxorem.

XXIV. CAPRA INDICA AD

CINAMOMVM.

Voluptuarii.

CINAMOMI appetentissimæ sunt capræ Indicæ: ad manum enim porrigentis admurmurant, & liabigantur, ingemiscunt. Philost. *Ἰνδικὰ κατὰ πρῶτον l. 3. cap. 1.* αὐτὸ ἐπὶ παλαιῶν.

APODOSIS.

Voluptuarij ad corporis delicias toti adhinniunt, ægrè ab iisdem auocantur, D. Cyprianus epist. 2. *Quando parsimoniam discit qui epularibus cænis & largis dapibus assuevit & qui pretiosa veste conspicuus in auro atq; in purpura fuisit ad plebem se ac simplicem cultum quando deponit, tenacibus semper illecebris assuetum, necesse vi solebat violentia inuitos, &c.*

XXV. CAPRA OLIVAM.

Castius violata.

M. Varro Romanorum omnium doctissimus scribit, quod si Capra oliuam primum germinantem tetigerit, sterilefcit.

APODOSIS.

Quod præclara ingenia luxuriæ veneno afflata, dum efflorescere incipiunt, emoriuntur. Meminerint adole-

lib. 25. c. 5.

Adolescentes dicti illius quod affectur ab Ammiano
Vi egregius pector vultum spectosum effingit, ita pudicitia celsius consurgentem vitam exornat, sine eadem omnes marcescunt Virtutes.

XXVI. CATVS A PICA DEVORATA STRANGVLATVS.

Vltim post fata.

NON illepidum est emblemata presentis vitiorum
 in Caro qui viuis à pica mortuo quam ipse deuorauerat suffocatur, quod beatissimi versibus dixit Petronius.

*Mordaces morsu solitus consumere mures,
 Inuisum & domibus perdere dente genus,
 Catui in obscuro capis pro Sorice picam,
 Multiloquumq; vorax sorbuit ore caput.
 Poena tamen praesens praeconem plechis edacem:
 Nam claudunt rabidam cornua labra gulam:
 Fancibus obfessis vitalis semita cessit,
 Et satur escali vulnere captor obit.
 Non habet exemplum volucris vindicta perenne.
 Hostem pica suum mortuum discruciat.*

XXVII. CERIGONVM CATVLI.

Pueri molliter nutriti, vel Matrum indulgentia.

ILLO verò mirum in Cerigonibus, id animanti nomen buxco colore, vulpeculae magnitudine, ex eius aluo duae dependent veluti manticae: in ijs catulos circumfert, & quidem adeo pertinaciter suo quemq; vberi affixos, ut à perpetuo sustu non auellantur, antequam ad pastum ipsi per se progredi valeant.

*Maff. hist.
 Indic. lib. 2.
 pag. 46.*

APODOSIS.

Cum Cerigone comparentur matres, quae tanta sunt philosophis, ut filios, iam grandiores, molliter nutrant, nec patiantur à suis complexibus diuelli

Fene

Teneroq; columbo,

Et similis Regum pueris pappare minutum

Pofens: & iratus mamma lallare recufas?

XXXIII. CYNOCEPHALVS.

Calumniator.

CYNOCEPHALVS hominis corpus, caninam *Agathar-*
habet faciem, stridorem muris, animal omnino *cides.*
ferum, quod nunquam cicuratur.

AP. Calumniatoris typus, canina facies, rabiem
dicacitatis, stridor muris, obmurmurationem, ferit-
tas intractabilis, maledicti ingenium significat alia
pictura est calumniae apud Lucianum ex Apelle ex-
pressa, ubi pingitur eximie compta, vultu tamen *Calumnia*
ipso, & gestu corporis efferam rabiem prae se ferens, *pictura.*
sinistra faciem tenet flammivomam, dextra Adolefcen-
tem, capillis prehensum, manus in coelum inten-
dentem, secum rapit: antea vir pallidus in speciem
impurus, acie oculorum minime habete: ceterum
planè ijs similis qui lenticulo morbo contabuerunt:
hinc facile coniectas luorem esse, ad dextram confi-
det quispiam auribus prolongis inlignis, quales Mi-
dæ esse ferunt, qui duabus muneribus ignorantia, &
suspensione comitatus, manum porrigit venienti ca-
lumniae, ornatrices quoque suas habet calumnia, in-
sidias, ac fallaciam, a tergo vero poenitentiam, quæ
amictu lacero, capite demisso, cum lachrymis, & pu-
dore procul venientem veritatem excipit.

XXIX. ELEPHANTVS.

Castitas.

QUAEADMODVM moderatè Elephantì libi-
dines contineant, explicare conuenit: ij igitur ab omni immoderata libidine castissimi sunt,

*Ælian. l. 7.
cap. 18 de
Animal.*

nunquam enim, neque vi aut proteruius, neque nimis lasciuè societatem veneris cum formina faciunt: sed tanquam generis successione carentes, liberis procreandis dant operam: sibi, sua stirps ut ne deficiat, complexu venero iunguntur, neque id sanè plusquam semel in vita, & eo duntaxat tempore, cum se iniri forminæ patiuntur, ut autem eorum quisque uxorem impleuerit, non eam amplius attigit: apertè porro ac palam in aliorum oculis non cocunt: sed secedentes, aut se in arbores densas & frequentes occultant, aut in concauum locum, aut profundum ad occultandos eos idoneum, se abdunt.

APODOSIS.

*Tertul. l. de
pudicitia.*

Typus castitatis conjugalis; O quantum est pudicitie decus quod brutas ipsas allicit animantes. *Pudicitia flos morum, honor corporum, decor sexuum, integritas sanguinis, fundamentum sanctitatis, preiudicium omni bona mentis.*

XXX. ELEPHAS AD ASPECTVM.

VIRGINIS MITESCIT.

Incarnatio.

*l. i. de anem.
cap. 38.*

ELEPHAS mole corporis & furore terribilis, ad iormolæ mulieris occursum concitatos animi motus frangere dicitur, γυναικὸς ὀργαίας τὸς ἐν ὧν ἐπὶ τῇ ἐξελίξει ἐκ τῷ θυμῷ, ἐκ τοῦ θυμῷ ἐκ τῷ θυμῷ. *Ælian.* Simile est quod de Monocerotē narrat Albertus.

AP. Typus est Incarnationis, in qua Deus ultionum in sibi virginis deferbuit:

*Prostrata mansuescere profuit ira
Imperiumq; paci, & Domino parere minori.*

XXXI. ELEPHANTIS ADEPS.

Fortitudo inniata.

CONTRA omnium scitarum venena, præsidium est

QVADRVPEDES.

est adeps Elephantis, *ἡρίων δ' ἀλιφάρμακον ἐν ἀρᾷ* *Æl. l. i. de*
πάντων πικρὰ καὶ ἐλεφαντῶν, quo qui fuerunt inuncti, *anim. c. 37.*
 etiam si nudi contra atrocissimas cellulas colligant,
 illæsi discedunt.

APODOSIS.

Non adeps Elephantis, sed virtus bonus odor opti-
 mum est aduersus mala prætidium. Rectè etiam si-
 gnificabatur Seruator noster Christus, est ille Ele-
 phas *ἀλιφάρμακον*, qui nos sanguine, quasi adipe, ad-
 uersus nocendones tuetur. Nam ut ait D. Ch ylo- *Hom 45. in*
 stomus, Hic mysticus sanguis demones procul pellit, *Ioan.*
 Angelos, & Angelorum dominum ad nos allicit: hic
 sanguis effusus abluit vniuersum orbem terrarum,
 sed quod maius est, efficit vt imago regia in nobis
 floreat, pulchritudinem atque nobilitatem animæ,
 quam semper irrigat, & nutrit, languere non sinit.

XXXII. ELEPHANTVS AIAX.

Honor fortium senum.

NARRAT Philost. Aiace[m] Elephantum nom[ini] *l. 2 c. 6:*
 ne ab Alexandri temporibus ad Tiberij, annis
 trecentis supra quinquaginta vixisse, & in pugna illa
 fuisse quæ grauissime a Poro rege contra Alexandrū
 pugnata est, eundem victor Alexander Soli dedica-
 uit. *Αλιφάρμακον ὁ Διὸς, ὁ δὲ Αἴαντος ὁ δὲ Ἡλίου*, ex quo
 indigentia magno in pretio habebant, & nō mo do vit-
 tis cor. Illisq[ue] redimitura, sed & vnguentis oblitum
 & monili aureo conspicuum, asseruabant.

APODOSIS.

Sic fortes senes obseruantia & indulgentia digni
 sunt, qui (cum ferret a tatis vigor) labor otiosissime pro
 sua quisque virili decertauit.

Scire aut meritum non numerare decet.

Ausonius.

XXXIII. ELEPHANTVS AIAX
HONORIS SPOLIATVS MORITVR.*Aemulationis vis.*

Pl. l. 8. c. 5.

AΝΤΙΟΧΟ regi Badum experienti fluminis tenuit Ajax Ephraeus alioquin agminis semper. Tum pronunciatum eius facie perire patum qui transisset, infumq; Patroclum ob id phaleris argenteis, quo maxime gaudent & cetero apparatu donauit: ille qui notabatur inedia mortem ignominiae praerulit. Minus namque pudor est, v. cūsq; errorem fugit victoris, terram ac verbenas porrigit.

APODOSIS.

*Qui velit ingenio cedere rarus erit. Ouid.*XXXIV. ELEPHANTVS CADVCO
TRVNCO INNIXVS.*Diuisiarum & rerum humanarum inconstantia.*

HISTORIAM satis notam de captura Elephantorum per arbores in qua decumbere solent ferarum potius sectam & semitaram, peritit Agatharceides Polyhistor. e Strabo l. 16. τρίτον δὲ ὅτι γινώσκοντες τὸ φάγων, ὅτι πᾶσιν οἱ ἐλπίφωτες τὸ νομῆς ἐμφορῆντις πρὸς ὕλνον τραπέζης (ἡ τῶσιν ἐκ τῶν τοῖς δὲ ἀναπνοῆς ὑπνοσιν, ἀλλὰ οἱ παχυτάτοις ἐμφορῆς δινδρεσι τὸ ἀνακλίνοντες ἑαυτοὺς οἱ ἐκ ἀπὸ τῶν τῶν δινδρας ἐκ βίον ποιέμενοι, ὅτι τῶν ἐπισθεν τὸ δινδρε τὸ πῶν πρίσθιν ὡς μίνα, ὡς βραχυίας ῥοτῆς δὲ ὡς ἀπὸ τῶν νομῆς ὡς ἂν συνήδη κοίτης τοπον ἀνακλινόμενον αἰφνιδιον τιπίπει, τὸ ξύλον αλασθίντῃ. Hæc ille.

APODOSIS.

Tales sunt qui fragili bonorum choragio confisi, repentina calamitate obruuntur.

*Quis sapiens bono**Confidit fragili? Senec. Hippolyt.*

Δρα-

Δρακίτης ἐπὶ πᾶσι τοῖς οἰκίταις. Chrysoſt. in Eutropium. Caduca nimirum & fragilia, puer libutque Val. lib. 6.
conſentanea crepundijs, quæ vires atque opes humanæ vocantur; affluunt ſubito, repente diſſoluntur, nullo in loco, nulla in perſona ſtabilibus aſſæta radicibus conſiſtunt.

XXXV. ELEPHANTVS DRACONEM
MORTVVS OCCIDIT.

Vltio præſens.

ELEPHANTIS ſeruat frigiditatem eſſe ſanguinem, ob id æſtu torrente præcipue a draconibus expeti: quamobrem in omnes meſſos & ſibi habentibus: arctæque illic ita manu in aurem morſum deſigere, quoniam ſi tantum locis deſendi non poſſit manu, dracones eſſe tantos vitæ tum ſanguinem capiant: itaque elephantos ab ijs ebibi, ticcatoſque concedere: & dracones inebriatos opprimi, commoriquæ.

Ap. Siturati odio & ſanguine inimici ſape in eorum funere quos oderunt, cœleſti caſu repente ſummati concidunt, adeo vt ex optus cimenbus vitoræ, te uigere videantur. Diogenianus: Η Νέμεσις ποδὰς ἵſται, Nemefis ad pedes adefi.

XXXVI. ELEPHANTVS GEMINO
CORDE.

Vir magnanimus, vel duplex.

DVPLETUM corde, tum ſenſu animi Elephantus eſſe dicitur, & altero quidem ira incend, altero c. 6. de an. 10 in tigrin, & ſenim Maurorum peruagatum eſſe ſermonibus.

APODOSIS.

Vel magnanimos viros ſignificat, quos oportet eſſe vturi duplicis ſupra alios cordis generoſi: te præditos, & vt ait Homer. ἔμψυχος καὶ διμολιότης.

Vel simulatorem minimè simplicem, & vanum, & inconstantem, qui modo hunc, modo illum affectum induit.

Coe mundi instar habens.

XXXVII. ELEPHANTI GEMITVS.

Penitentia.

Phil.c.5.l.2. **F**ERTVR Elephantus noctu miserabiliter immurmurans, deplorare seruitutem ad quem si homo accesserit, sistit querelas quasi verecundus.

APOBOSIS.

Gemitus Elephanti suspiria peccatoris significant, cui incussus erratorum dolor miserabiles gemitus & lacrymas exprimit: sed lacrymas quas Deus miseratus suauissimè detergit, mentem cœlestibus lenimentis recreans, sunt omnino illi fletus, vt ait D. Bernardus, vinum Angelorum. egregiæ erga Deum charitatis indices. Olim quidem in pignus veræ amicitiae sanguinem de venis extractum ab amicis & asseruatum legimus. hoc imitantur qui amoris vi lacrymas eliciunt, quod Dauidem & Jonathan in illa mutua animorum complexione fecisse refert Philo, additque lacrymas ipsas in tantæ amicitiae pignus vasculis exceptas esse, & simul reconditas. Qui igitur Deum eximia charitate diligit, & in peccatorum odium vberit lacrymas fundit, rem gratissimam libat numini, vnde ipse quoque ex fletu permagnas haurit suauitates.

XXXVIII. ELEPHANTI HORDEVM.

Talis.

SI Elephanti sapienter factum, idque auditu dignum præterire, me quis ignorantem fortasse præterisse putet? quamobrem dicitur: cum is qui hordeum huic admetiendi procuracionem habebat, hordei

hordei partem subtraxisset, illiusq; in locum lapidibus suppositis, ipsi debitam tamen mensuram cumulare seruasset, vt dominum vtriusque, si quando vidisset falleret: Elephantus videns hunc, qui ipsum debito fraudabat, polentam coquere: primum promusci de fabulum collegit. deinde in ollam infudit, sicque solerter iniurijs, iniurias sibi illatas vltus est.

Ap. Sic ars deluditur arte.

XXXIX. ELEPHANTI LINGVA.

Lingua moderatio.

ELEPHANTVS tera omnium mole maxima eademque prudentissima, linguam habet perexiguam, vt penè oculos fugiat: *ὑλὸν δὲ ἔχει μικρὸν ὀφθαλμὸν, ὡς ὅτις ὥστε ἔργον εἶναι ἰδόν.* Arist. c. 6. l. 2 de anim.

Ap. Generosissimi quique & prudentissimi vt factis efficaces ita verbis parci, Gallici prouerbij legem sequuti:

Le dire fait rire.

Le faire fait taire.

Non credo auguribus qui aures verbis diuuant.

Accius in

Astyanacte.

XL. ELEPHANTI LITTERAE.

Honoris cupiditas.

MVTIANVS author est Elephantum literarum ductus Græcorum didicisse, solitumque perfectibere eius linguæ verbis: Ipse ego hac scripsi & stola celtica dedicaui. *Pl. lib. 8. c. 3.*

Ap. Laudis gustus omnes & brutas ipsas animantes capit. *πᾶσιν ἴσως τὸ μίλλοντος αἰσθῆται.* Phil. Neque, verò male dicetur de aliquo astydamaste, qui laudes suas prædicet & scriptis mandet.

Bella est nouimus, & puella, verum est,

Et diues: quis enim potest negare?

Sed dum te nimum Fabulla laudas,

Nec diues, neque bella, nec puella es.

Martial. l. 1

XLI. ELEPHANTVS AD MVSICAM.

Litera cicurant feritatem.

*Ælian. l. 12.
cap. 44 de
Anim.*

QUAE Indus & Afer de suæ vitæque regionis animalibus referunt hæc sunt. Si Indicus Elephantus robore ætatis confirmatus, capiatur, ex feritate agere traducitur ad mansuetudinem, & quod cessiderit ob beatius teneatur, ideo cædes molitur: ac si vinculis deuinctus & constringatur, magis incitatur animo, neque vilam seruitutem perpetitur. At enim Indi varijs & multiplicibus cibariorum illecebris, illud delinire student, ille tamen nihil de sua acerbitate remittens, nihilque ab ijs blanditijs miscens, ijs prelatæ contemptis, pergit ipse infestus esse. Quid igitur ij commiscuntur & machinantur? insuperato quodam musico, (scindapsum vocant) vena-culam castiunculâ ei canunt, is animum attendit, auremque ad audiendum erigit, & suauitate illius demulcetur, animi incitatio comprimitur. Tum paulatim in obiectum cibum respicit, & tamen ijs omnibus vinculis exsoluitur, tamen cantu deuinctus, non amplius ad præstare nos mores a mansuetudine deficit, & ci-
bolibenter veluti conuiua fruitur.

APODOSIS.

*Horat. ep. 1.
lib. 1.*

Literarum suauitate ferociores mitigantur.
Nemo adeo firmus est qui non miscere possit,
Si modo cultura patientem commedet aurem.

*Ælian. lib.
2. cap. 18.*

XLII. ELEPHANTORVM OLEA.

ELEPHANTI si quando faucij fuerint, oleæ flore infixa corpori tela excutiunt.

AP. Venenata vitiorum tela pacis & conciliationis nuncia peccata expellit. Pacianus epistola primâ ad Symphorianum. Pigeat sanè peccare, sed peccare non pigeat, pudeat periclitari, sed non pudeat

deat liberari, quis naufrago tabulam ne euadat, eripiet? quis sanandis vulneribus inuitabit?

Item, Pastores contra reptilia selenes herbæ succo *Plutarch.*
pedes iungunt, βοτάνη σιλῆνη καλῶς ἐν καὶ ἔχει. *in Inacho.*
ἐσθλὸν ἀπ' αὐτῆς ἀφρον, πῶς πῶ ἀρχὴν τῷ θέρει οἱ ποι-
μῖνες αἰφροντες ἀλείφουσι τὸς πόδας, καὶ θάλειν ὑπὸ τῆς
ἐρητύου ἀδινῶσι.

XLIII. ELEPHANTI PARTVS.

Opus tardum sed magnum.

ELEPHANTI per octodecim menses uterum
ferre dicuntur, ac pariunt Elephantos: βύσσος δὲ
τὸς μὲν πλείους κατὰ καὶ δὲ καὶ μῖνας, ἐλαχίστος δ' ἐκατό-
ντη. Aristoteles biennio parere putat. Non audien-
dus Plautus in Stichio, qui decennium illis tribuit.
*Audius, iape hoc dicier, solere Elephantum grauidam
perpetuo decem annos esse.*

AP. In opus tardum quidem, sed magnitudine
tarditatem compensans. Ad opera similiter altusit
Plinius partus Elephantorum secundum Plauti men-
tem definiens. Nam de grammaticis (inquit) semper
expectaui, paturus aduersus libellos meos, quos de grā-
matica edidi. Et subinde arbortus fecere in decem an-
nos quam celerius etiam Elephantis pariant. De his o-
peribus dici solet quod habet Hom.

Οψιμον, ὀψιτίλειον ἔκλει. ὀσποτ' ὀλιῦται. *Iliad. B. 5.*
Serum lentis, exitus, cuius gloria nunquam peribit. 325.

XLIV. ELEPHANTI POTVS.

Voluptuarij sordes.

POTVS aquæ pellucidæ Elephantis, inimicissimus
est, turbulentam & sordidam suauissimè bibunt. *Ælian l. 17.
cap. 7. de
Animal.*

APODOSIS.

Voluptuariis honesta quæque sordent, obscœna
placent & ad eorum stomachum faciunt, viuunt
enim

*Prudent in
Cathem.*

Cæno, non cælo.

*Frangentur ergo corporum cupides,
Deterſa ut intus emicat prudentia :
Si excitato perſpicax acutius
Libera, ſtatu laxiore ſpiritus
Rerum parentem rectius precabitur.*

XLV. ELEPHANTI PTOLOMAEI.

Sora poenitentia.

*Ælian. li 7.
cap. 44.*

EX ORIENTEM Solem Elephanti venerantur, promulſe idem, tanquam manum aduerſus Solis radios alluantes. Itaque hos ei charos eſſe, & egregie diligere Philopator Ptolemæus teſtis eſt nobis locuples. Is ſane poſt tantam victoriam eius belli quod cum Antiocho geſſiſſet, cum quàm gratiſſimus aduerſus Solem, quem Deum exiſtimabar, eſſe vellet, proque victoria ei gratias perſolueret, tum alia magnifica facificia fecit, tum vero quatuor Elephantos bene magnitudinis grandes, exiſtimans ſe ſic Deum religioſè colere, primum immolauit: deinde cum in ſomnis minus Dei percuffus fuiſſet, ob inuiſam numeri talem hoſtiam, religionis metu permotus, pro immolatis ex ære quatuor Elephantes in honorem Solis excitauit: hoc ut ſupplicii facto hunc ſibi placatum efficeret. Egone Deum Elephanti venerantur, homines autem rationis participes, ſitne Deus necne ſit dubitant: tum ſi ſit, humanæ ſue res curatione & adminiſtratione digneur.

APODOSIS.

Iarabola designat eos qui mortuis, quos ipſi interfecerunt manente monumenta, cum vitam remanentem dulciſſimam contulerint, quam nulla inducere, nullis opibus reſtituere poſſunt.

Ælian. li 7.

Ἀδὲ μὴ λυτὰ νύκτερ· π' ἀνέλκω.

XLVI. ELEPHANTORVM

PVRIFICATIO.

Casti placent superis.

AVTHORES sunt in Mauritaniz saltibus ad *Plin. lib. 8.*
quendam amnem cui nomen est Amilo, nitente *cap. 1.*
Luna, greges Elephantorum accedere, ibi ij se pu- *Æl. lib. 13.*
rificantes solenniter aqua conspergi atque ita salu- *cap. 2.*
tato sydere in siluas reuerti. magni sunt puritatis a-
matores Elephantis, qui non modo lotionibus indul-
gent, sed etiam floribus à se collectis extruunt præ-
sepia.

APODOSIS.

Puritas & cultus Dæi hac icone pulchrè signifi-
catur.

Casti placent superis: pura cum veste venite,

Tibull.

Et manibus puris sumite fontis aquam.

Τὸ καθαρίαντες ἑαυτοὺς ὕδατι τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἱματίων καθαρίαντες, *Philo. de profugii.*
ἑαυτοὺς.

XLVII. ECHINVS.

Providentia.

NOVIT terrestris Echinus cubilia sua Aquilonis
& Austri oru commutare: duas enim cubilibus
f. nefas facit, alteram. Notum versus, Boream vertus
alteram quaque parte ventum futurum præcogno-
sci, fenestram obruat, alteram recludit. Habet & il-
lud quo se ab insidijs canum tueatur, vt se globum

Putarch in libro. Vira. Aristot. de Animal. & Ion. Poeta.

lenibus undique munitum colligat:

Στρέβιλα δ' ἀμφ' ἄγκυραν ὠκίστας δέμας

καὶ δεινὸν τι καὶ δεινὸν ἀμύχανον.

APODOSIS.

Talis est opportunitatis captator, qui se ad rerum
fluentium cursus fingit & componit, & vt ait politic-
simus Heliodorus

Τὴν ὥραν ἐνδοσίμων ἐπιτηρεῖ.

Æthiop. l. 4.

XLVIII. ECHINI PARTVS.

In mora periculum.

Diog. Cent.
4. adag. 91.
ἐχινὸς δὲ
τόκον ἀνα-
βάλλει.

ECHINVS animal est, vt omnes norunt, aculeo-
rum segete circumuallatum, illud cum catulos
concepit, partum diutemorat, asperitatem videli-
cet humidorum, & lucinæ angores peritine cens-
sed tamen quo segetus differt, eo grauioribus ang-
tus, & his. Ita temporis incrementus foetus asperior
maternam aluum lancinat.

APODOSIS.

Nulla imago commoitor ad eorum mores expri-
mendos, qui suscepro sen el exomolegeleos continuo
inertia interim obrog seente differunt, & tem cate-
roqui leuem sibi indies faciunt grauiorem.

Μαλλον μὲν βίη- οὐχ ἔχουσι.

XLIX. EQVA PHIDOLAE.

Honor per Viciniam

EQVA Phidolæ Corinthij athletæ domino ab ipsis
canceribus exulso, cursum pristinum a que ac si
sflorem habuisset, retinuit, conuertit se ad meram,
exutauit ad tubam, stetit ante ludorum praefectos vr-
atoræ compos. Eiei autem Phidola victore renun-
ciato con. esserunt, vt & equæ simulachrum ded. ca-
set. Simile habet Plin. de equis albatis in Claudij Im-
peratoris Circensibus.

APODOSIS.

Prouerbieli charactere dicitur in Imperatores, qui
per fortes & fidos administratos magnas laureas conie-
quuntur.

non ultima laus est.

Exo Domino pugnassee suo.

L. E-

L. EQVVS INCITATVS
CALIGVLAE.

Dives indoctus.

INCITATO equo, cuius causa pridè Circenses, ne inquietaretur vicinæ silentium, per milites indicere solebat, præter equile marmoreum, & præse- *Suet. in Calig. c. 55.*
pe eburneum, præterque purpurea tegumenta, ac
monile è gemmis, domum etiam, & familiam & sup-
pellectilem dedit quo lautius nomine eius inuitati
acciperentur, Consulatumque traditur destinasse.

APODOSIS.

AP Quid est aliud equum auro, argento, familia, supellectili, consulatu donare, quam in hominem factum, & beluinis permotionibus incitatum diuitias congerere? Num postquam exciderit illi, merito acclamandum est, quod vulturius cani apud elegantem Phædrum.

ô Canis, merito iaces

Qui concupisti subito Regales opes,

Trivis conceptus, & educatus stercore.

LI. EQVVS LENAËI.

ΙΠΠΟΣ ΑΗΝΑΙΟΥ.

Gratia relata.

Hoc quoque animalibus contigit, inquit Aelianus, quod diis sint curæ, neque vel contemnuntur ab eis, vel negligantur. Nam ut ratione careant, suo tamen intellectu & conueniente eis sapientia non destituuntur. Quomodo autem amentur, dicam: si non multa è multis, tantum tamen, quantum satis fore videbitur. Vir quidam Læteus nomine, equum possidebat, & forma speciosum & cursu celeritimum, & animo intrepidum: qui que in spectaculis cursum ad quem institutus erat egregie decurrebat, & in bello forti-

fortitudinem, tolerantiamque suam cum alijs declarabat, cum persequendo, si opus esset, cum retrocedendo tempestive. Propter igitur hæc omnia commendabilis equus, dominum suum inter ceteros equites quam celeberrimum reddebat. Hic equus adeo eximius, ictu quodam, dextro oculo læsus, eoque captus est. Et cum Lenæus spem suam omnem, propter hunc equi casum vacillare videret, (nam læuo eius oculo, soli integro, scutum equestre & alia arma tenebras offundebant,) Serapidis templum adit, adducto secum ceu victima quadam equo, & pro eodem Deum precatur, ceu fratre aut filio, & ut supplicem infontem misereretur orat. Huius enim calamitatis causam, ab hominum quorundam, siue facto nefario, siue mali ominis dicto esse profectam. Equus vero quonam pacto (dicebat) vel sacrilegium, vel eadem, vel blasphemiam committeret? Per suam quoque innocentiam, ut qui nemini iniurius fuisset Deum obtestabatur, & propterea, ut commilitonis ac amici sui oculum restitueret, rogabat. Tum Deus, utrumque magnus non neglexit, neque contemplit brutum mutumque animal, & pariter ipsius & supplicantis miseris, remedium dicitur, iubetque oculum equi, non quidem perfundi liquido villo remedio, sed tomentis per meridiem in ambitu templi calefieri. His peractis, Equi oculus redintegratus est, & Lenæus Deo, ut se gratum declararet, sacrificavit. Equus iam integer saltabat & hinniebat circa templum: iamque grandior & formosior videbatur, seque veluti ostentans ad aram usque non sine ambitione accurrebat. Denique circa gradus se volutans, Deo Servatori quo posset modo gratias se agere præ se ferebat. *Aelian. lib. 11. cap. 31. de Animal. in quo Serapidis dæmonis in Diopatra præstigias licet agnoscere.*

APODOSIS,

Gratia publicè & cum magna amoris testificatione referenda, non occultanda. *Seneca lib. 2. de benefic.*

benefic. Quidam furtivè agunt gratias & in angulo
& ad aurem. Non est ista verecundia, sed inficiandis
genus. Ingratus est qui remotis arbitris agit gratias.

LII. EQVI CELTIBERORVM.

Inconstantia, vel, Ingenium locis accommodandum.

CELTIBERORVM equi cum sint cinerei colo-
ris, vbi in exteriorem Hispaniam venerunt, co-
lorem mutant: ἐπεφάνθη δὲ τοῖς μετὰ βαλάντιον ἔχουσιν
τοῖς κίτρινον παρὰ διωκτοῖς, dicit Strabo lib. 3.

APODOSIS.

In versatili ingenio homines, qui pro varietate lo-
corum variant mores, Cicarchus affert in persona in prom.

Nestoris aptissimum ad hoc argumentum distichon.

Πολύπειδ' ὅ μοι πικρὸν ἔχω νόον, Ἀμφίλοχ' ἄρ' ἔσται,

Τοῖσιν ἰφάρμοσ' ἂν ἔπρος δῖμ' ἔνκαα.

Polyp ingenium mi fili Antioche heros,

Hu re accomoda quorum in patriam veneris.

Talis fuit Alcibiades: quippe Athenis elegans: Spar-
te austerus: in Thracia potator: apud Thissapher-
nem mollis erat & delicatus.

LIII. EQVI VOLSILVPI.

Fortitudo ex aduersis.

FERVNT equus, qui certamen cum lupis semel Plu. in sym.
inierunt, quos Graeci λυκοπώδας nominant, ani- L. 2. quasi, d.
mosiores reddi & perniciores.

APODOSIS.

Ex aduersorum conflictu nascitur virtus, & susten-
tatur. Secundæ res actionibus stimulis animum ex-
plorant: quia miseriæ tolerantur, felicitate corrup-
pimur. Tacitus. Fortis miles de confragoso venit.

histor. lib. 1.

LIV.

LIV. FELIS AFRA.

ΓΑΛΗ ΑΙΒΥΚΗ.

*Avarus cumulat bona, quibus non fruitur.**Strabo lib.
3. pag. 91.
num. 50.*

GYMNESIAS populos in Hispania Cuniculorum infestâ multitudine vexatos, de sedibus relinquendis cognasse ferunt, & habitandam terram nullis legatis petiisse: Tandem armata in feras industria Afias feles maximè feras conquiescunt, quarum ministerio ad venandos cuniculos vruntur: sed non nisi ore obligato in foramina eas immittunt, quo fit ut prædâ excutiant, aut unguibus lacerent, minime verò deuorent.

APODOSIS.

Epist. 2.

Hoc stratagemate dæmon vitur in avaros, quos ille ad bona comparanda propè furioso semper instigat affectu, nec patris libero animo frui sinit D. Cyprian. Nec intelligit miser avarus speciosa esse sibi supplicia, auro se alligatum teneri, possideri magis quam possidere diuitias atq; opes. O detestabilis cecitas mentium, & cupiditatis insana profunda caligo! cum exonerare se possit, & leuare ponderibus, pergit magis fortunis argentibus incubare, pergit cumulus pertinaciter adherere.

LV. FELIS IN CROCOTO.

Diues fatuum.

ICON diuitis indocti felis est in crocoto Est autem Crocotus delicatissima vestis ad v. um elegantium hominum: qua felem amittere quid magis ineptum, aut ridiculum?

APODOSIS.

Feles igitur sunt in Crocotis indocti, & improbi homunciones, qui triumphant in honoribus & opulentia, quibus ornamentis indignissimi sunt, nati dumtaxat

Et Veneri, & cœni, & plumis Sardanapali

LVI.

LVI. GVLO.

Gula.

GULO animal canis magnitudine, illi aures & fa-
cies velut catti, pedes & ungulæ asperimæ, cor-
pus villosum. Voracissimum est, quippe reposito ca-
daute tantum vorat, ut violento cibo corpus imitari
tympani extendatur: Mox inuenus angustius inter
arbores se stringens egerit, ut statim redeat ad ca-
dauer. *Olau lib 18 cap. 5.*

APODOSIS.

Creditur à natura creatum ad ruborem hominum,
qui vorando, bibendoque vomunt, redeuntq; statim
ad mensam. Quod Vitellium fecit. Ille memorat
Tranquillus

Hæc calis terræq; pudor.

LVII. HERINACEVS.

Charitas in suos.

HERINACEVS in vitæ obrepens vuas pabula
tur, quas aculeis suis excipit, redit deinde acinis
onustus (rasemum ambulantein diceres) & carulis
suis omnia quæcunque colligit tradit decerpenda. *Vide Plin.*

APODOSIS.

Patris in liberos, aut præceptoris in discipulos
charitas, quibus omnia suo labore parata illi imper-
tunt. Is amor, ut ait Oppianus, *ἀγάπη ἐν καρδίᾳ γλυ-*
κερὸν γάν, instillat in cor parentum dulcissimum
quemdam lætitiæ sensum. & ut ait tritus senarius,
Ἀπ᾽ αἰὲς δὲ ψῶν ἀφ' ἡμῶν ψυχὴ τίκναι. Quo in argumento
quoque spectabiles sunt Phocæ, nam a'eo prolem
diligunt, ut vna Aegidis capta à piscatoribus socium
quem in hac seruitute pepererat tantopere luxerit,
ut riduo abstineret cibis animal alioqui voracissi-
mum. *Oppian. ὠλιν. β. Anth. lib. 5.*

LVIII.

LVIII. HERINACEI VRINAM TABIFICAM REDDUNT IN EXTREMO DISCRIMINE.

Disputatores qui maledictus eludunt arguments.

HERINACEI, in desperatione, urinam ex se reddunt tabificam tergoti suo spiritusq; noxiam, propter hoc se capignari. Plinius lib. 8. c. 37. Simile quod habet de scopia lib. 9. c. 29.

APODOSIS.

Multi disputatores cum premuntur rationibus eructant maledicta, quod hereticorum ingenio apprimè conuenit, nam ubi amentatis veritatis hastis obruuntur, continuò se in dieteria aduersus summum Pontificem & inclytos sacerdotum religiosorumque coetus effundunt. Rectè S. Irenæus in hanc senten-

Lib. 3. c. 19. tiam. Sed enim, episcopi isti, (quorum figura illud, quoque pisci, cuius de cibis lex recusat) et translationem sentiunt tenebras, huic blasphemia interuocant.

LIX. HYAENA.

Heretica prauitas.

HYAENA, ut Aristoteles tradit, laua in manum lapiendi habet, & solo tactu somnum conciliandi, sepeque numero in stabula ingressa eum dormientem autem deprehenderit, & petentem ad illum ingressa fuerit, soporiteram, ut ita dicam, manum eius naribus admouet, sicque eas opprimit, hic ut sine sensu esse videatur: ac tantum terræ suffodit, quantum sit ad ipsum obruendum satis: guttur verò & supinum & nudum relinquit, in quod incumbens somno op. rellum suffoca, posteaq; in latibulum abstrahit. Iam cum Lunæ orbis plenus est, retro posito Lunæ fulgore suam canibus umbram iniicit, quos statim mutos reddit, & tanquam beneficio quo-

quodam eorum sensus perstringit: deinde & elingues abducit, & optatis fruitur.

A.P. Præclara imago hæreticæ prauitatis, quæ in fideles cautis primum artibus serpit, deinde incautos summa crudelitate extinguit, & plerumque canibus ipsis gregis custodibus eripit vocem, ut in oues omni feritate defæuiat.

Dij: ealem terris auertite pestem.

LX. HYÆNA. YAINA.

Inconstantia improba.

HYÆNA quotannis sexum mutat, marisque & ioceminæ vices vna & eadem alternat: *ἡραιωνῆσι* l. i. de An. *πετὶς ἀφροδίτης ἐκτεῖρας, ἡ γαμοῖσι τε ἡ γαμῶνται, ἄ. c. 15.* *ῥὰ ἔτ' ἡ πᾶν ἀμείβουσαι δ' ὅν.* Ælian. Aristoteles tamen negat.

A.P. Symbolum inconstantis hominis, qui nunc personam assumit grauitatis, nunc mollitie degenerat in fixum animam. Ambros. *Assuesce unus esse, ut visitata tua picturam aliquam exprimat.* Hanc tamen de Hyæna histori orum sententiam consultat Clem Alexan. *οὐκ οὖν οὐδὲ πῶν ὕαιαν μὴ βάλλει πῶν φῶσιν πι- Padag l. 2.* *σιυτίονα οὐδὲ γὰρ αἰδοῖα ἔχει ἢ αὐτὸ ζῶον ἕμα ἄμφω ἄρσιν* ἡ *ἡλίαι*, *καὶ ὡς ὑπείληφασί πινε, ἱρμαφ- φροδίτους τερατολογούτες.*

LXI. HYSTRIX LVDOVICI.

Victoria.

LVDOVICVS XII. post bella Italica inter insignia sua Hystricem esse voluit, qui ora vrgentium canum figit, & missilibus aculeis inuadit, cum hac inscriptione, *Vltim auos Troia*

A.P. Hac cone victoria de infestis & importunis hostibus reportata, à sapientissimo rege significata est. Echinus haud dissimili admodum symbolo, significat virum sua innocentia fictum, qui maleuol-

Y tum

rum obtreccationes facile contemnat : est enim hoc inditum à Natura ad sui defensionem animali ingenium , vt si quando impetentium canum vim sentiat acriorem, totum se in globum colligat, solam aculeorum segetem suis hostibus ostendens , qua se quasi muro æneo circumuallatum tuetur , vt est apud Athen. lib. 3.

Ετρόβιλον ἄμφ' ἄκων δὲν ἰλίξαι δέμας

Κἄται, δακὼν τε καὶ διγῶν ἀμύχανον.

Scipio Amicitatus tribuit Echini inligne fortissimo Duci Vespasiano Gorzagæ , quo utebatur ad militarem vim constantiamque significandam cum hoc lemmate,

Decus & tutamen in armis.

LXII. LEO.

Perspicacitas.

Ælian. l. 5. cap. 39. **L**EO solus inter animalia apertis oculis nascitur. *Ἰν περὶ αἰθέρος τίκτεται τοῖς ὀφθαλμοῖς.* Animal est lucis amicum, cuius magna vis in oculis sita est.

ΑΡ. Potentum liberos significat , qui ab ipsis penè incunabulis sunt perspicaces , vel typus est pii animi Deum tanquam æternum iustitiæ Solem intuentis.

Sic inter pullos Aquilæ,

Exploratores oculis qui pertulit ignes

Sustinuitq; acie nobiliore diem:

Nutritur, voluerumq; potens, & fulminis hares,

Gesturus summo sola trisulca Ioui.

LXIII. LEO.

Vigilantia Principum.

LEONVM olim rictus templorum valuis Basilicarumque vestibulis affixi vt vigilantia admonerent, cuius ipsi sunt Symbola.

Οὐχ ἡ παννύχιον ἔδην βυλκφόρον ἄνδρα.

Index nummaris.

A P O. Iudices qui se terribiles improbis præbere debent, tùm demum a reis leporibus alioquin timidissimis triumphantur, cum acceptus nummulus ius fasque delent. Iudices mali non attendunt merita causarum; sed pecuniarum merita: non iura, sed munera: non iustitiam, sed pecuniam: non quod ratio dicat, sed quod voluntas affectat: non quod lex sentit, sed quod mens cupit: non inclinât ad iustitiam animum, sed iustitiam declinant ab animo: non ut quod licet hoc liceat, sed ut liceat quod libet.

Indoles generosa.

A P. Dicitur de ingenij generolis, & voluti quodam igne ad optima quæque accensis. Memini me hanc præclaram *Jenani* similitudinem versibus expressisse in Ode ad Regem Christianiss.

*Qualis perosus vincla puerperi
 Lentam Diana sollicitat manum,
 Gestiq; in auras exilire
 Magnanimi catulus Leonis.
 Mox arte patriæ impete praeferox,
 Primiq; matris laevis adorea,
 Praegestis agris, & sequaci
 Dente premis caprens fugaces.
 Talis paserni sanguinis amulus,
 Per lucem auorum Borbonides celer
 Torrente iaculat impotenti
 Ingenij, Genyq; pondus.
 Nec vis nec atq; sustinet impetum,
 Sed praeuolanti numinis alio
 Curas parentis laureatas
 De viridi medietur ano.*

LXVI. LEO AD CRUCEM STRATVS.

Passio Christi terror daemonis.

BACCHABATUR in agrotum vastationibus Leo
 furiali rabie, nec hominum sisti ullis remediis por-
 terat, cum ecce tibi D. Chrysost. iubet crucem hu-
 manæ salutis vexillum in eodem campo erigi, quem
 saepius furor terrorque indomiti animalis affabato
 mane ad trophæum Leo crucis inuentus est mortuus,
 non machinis humanis, sed salutari ligni vi, atque
 praestantia extinctus, refertur in *viz. D. Chrysost.*

APO. Nihil æque Cacodæmontis furorem & im-
 probissimos conatus frangit ac iugis cruciatuum
 Domini memoria,

*Agnus enim vico mirifica
 Ecce Leonibus imperitat,
 Exagitantq; truces aquilas
 Per vaga nubila perq; notos
 Sydere lapsa columba fugat.*

Prudentius in libro *κτ. διμυρινών*. Et August. serm. 7. de tempore in illud *Esaia*, factus est principatus super humerum eius. Merito *Cruce Christi* dicitur principatus: quia per eam diabolus vincitur & totus mundus ad Dei gloriam reuocatur.

LXVII. LEONIS EDUCATIO.

Institutio generosorum Adolescentum.

LEO NEM cicurans, nec cæde nec minis blandire. In vita A-Philost. *μήτε παίων. μήτε διρασίαν*, altero enim pollonij, ca. *μνησινάοις*, altero *ἀγροώχοις*, leones fieri. 13. lib. 7.

APODOSIS.

Generosi animi seueritate obdurefcunt, blanditijs efferuntur. Plutarchus, *ποῦ παιδ. ἀγογ. κτ. κενὸ φημι, δὲν τοῖς παιδῶν ὡς τὰ κτ. τῶν ἐπιτιμιμάτων ἄν* παραινέσει κτ. λόγοις, *μή μὰ δία πληγαῖς μολῇ αἰκισμοῖς δοκῇ καὶ πρὸς τὰ τοῖς δόλοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἐλευθεροῖς πρίσταν*. edit. Hen-Step. pag. 14 tom 1. Addo oportere pueros ad præclara studiorum decora inducere adhortationibus & orationibus, non per louem plagis & verberibus, videntur enim hæc seruos potius quam liberos decere, ferula solis, alinis gratissimum est pabulum, cæteris animantibus præsentaneum venenum.

Plinius.

LXVIII. LEO SE FLAGELLANS.

Cruciatu corporis voluntarius.

LEO, ne quid ignauè faciat, flagellans semetipsum cauda excitat, *ὁ λίων τῇ ἀλγείᾳ καὶ δὲν ἐπικρίσει μασίῳν*. Elephantum pariter se vt ad certamen incendant proboscide verberant.

*ἀλγεία
Leonis cau-
da.*

A. P. Cruciatu corporis voluntariè suscepti patetiores nos ad pugnam cum dæmonibus incundam faciunt.

*Ælian. l. 6.
de Animal.
cap. 1.*

Cos Virtutis pati,

Y 3

LXIX.

LXIX. LEO HERMIÆ.

Rex vigilans.

Plin. li. 37. **F**ERVNT in Cypria insula in tumulo regali Her-
miæ, iuxta cetarias marmoreo Leoni fuisse indi-
tos oculos ex smaragdis, ita radeantibus etiam in-
gurgitem, ut thynni, cæterique pisces terrore affla-
tentur.

AP. Leo typus est Regiæ maiestatis, cuius sma-
ragdini oculi longe lateque radianres in gurgitem
diffusam ubique partium regum in populares prout-
dentiam cum horrore quod in maiestatis significat.
ἰργυροῦς δὲ ῥαφοντις ἢ φύλαξι, λίσσῃ ῥαφῇ
καφελῇ. inquit Otus. Hierog. 6. lib. 4.

LXX. LEONES MEGARENSIVM.

Malum retortum in caput auctoris.

Lib. 1. c. 3. **M**EGARENSIS, cum caperentur à Caleno, cy-
ueis effractis Leones in hostes immisere: rati se
obicem laciuenti iam in ciuum capita mucroni
obiccturos, sed miseri ab ipsdem tristi, & vel ipsis ho-
stibus miserabili spectaculo sunt deuorati. Vide
Pier

*Attalus
Stoicus.*

AP. Insidiæ sæpè reuoluuntur in caput authoris.
Mahia maximam partem sui bibis.

LXXI. LEO SIMIAM VORANS.

Ulisio potentiorum.

LEO ad remedium morbi vorat simiam. Philost.
lib. 3. cap. 1. ἐπιτίδεται δὲ πιδίῃσι λίων νοσῶν μὲν
ἐπὶ φαρμάκῳ, πῶς καὶ νόσῳ αὐτοῦ τὰ κρία ἴχθυα ταῦτα
Insidiatur autem simiæ Leo ægrotus quidem medi-
cinæ gratia: Aiunt namque eiu modi simiarum car-
nes leonum morbis mederi.

APOD.

AP. Leo vir potens, ira morbus, simia tenuis ho-
mo, in tenuiorum enim iugulis potentiorum ludic-
muro, quibus idem est hominem occidere, ac πικρόν
βάλλον βόλῃ, quod de Ptolemæo ferunt.

LXXII. LEONIS OCVLVS.

Illustrium virorum nomen.

LEO non modo viuus obtinet, quod ait Phile in
Iambicis, πῶ φείσεται μοναρχίαν: sed etiam cū mor-
tuo viuit terror: Atque id non modo in tota mole
corporis: verum in eius particula, in oculo, cuius
eam vim esse aiunt vt sub axilla gestatus cæteris ani-
mantibus non leue sit terri culamentum.

APODOSIS.

Fortium virorum nomen & memoria sola impro- *Syluar. 2. in*
bis est terrori, & vt ait paroemia δαφνὶν βακτηρία. De Leone man-
hoc autem Leonis etiam mortui terrore, præclare *fueto.*

Statius. Mansere animi viruq; cadenti
A media iam morte redit: nec protinus omnes
Terga dedere mina, sicut sibi conscius alti
Vulneris aduersum moriens it miles in hostem,
Attollitq; manum, & ferro labente minatur:
Sic piger ille gradu solstoq; exutus honore
Firmat hians oculos, ansemq; hostemq; requirit.

LXXIII. LEVS DONO DATVS.

Symbolum ignavia.

SVB Boleslao II. Polonorum rege Palatinus qui-
dam Polonus qui bello extremo contra Russos ad *Cromeras*
Haliciam, sua fuga exercitui reliquo fugæ causa ex *lib. 6.*
titerat, cum domum redisset, rex ei leporis pellem,
column & fufum dono misit, qua ille ignominia ad
voluntarium suspendium adactus est.

AP O. Notantur hoc stigmata, ἐν παλιμοῖσι λαγωοῖ.

LXXIV. LUPVS AD SQVILLAM

Vltio præsens.

SQVILLAE cum se interceptas sentiunt, fastidium quod eminet a capite quodque simile est acutissimo utremis iostro, atque in summa parte se detrahet modo ferrulae vinctae: hoc, inquam, a mole illa bestioe cum incurauerint, summa leuitate saliant & tanquam saltatorium versant orbem. Lupus ore hianti squillam ex lassitudine viribus desertam comprehendit atque prandium fore arbitrat. Squilla primum in gutturis laxitate saltat, post, aculeos in miserum venatorem defigit, hanc interiora exulcerantur, tumescuntque sanguinis plurimum mittunt. Denique suffocatione lupum interficiens interficitur.

AP. Simile quod habes alio in loco de Catto & Pica ex Petronio

Hostem mortua discruciat.

LXXV. LUPVS VENETVS.

*Gratia velata præter spem.**Strab. l. 5.**Angust. priatov.*

FERVNT hominem, eo nomine, quod libenter sponderet, celebrem, & ideo dieteris hominum obnoxium, incidisse in Venatores, qui in cassibus habebant lupum: qui cum per locum dicerent, se lupum milium facturos si ipse fide iuberet se ea damna pensaturum: hominem id in se recipisse, lupum ita dimissum armentum equatum nulla nota iustarum, satis magnum abegisse, atque ad sponsoris istius stabulum abovisse, sponsolem recepta beneficii mercede equas iusto lupi signo notasse, & lupiferas appellasse.

APOL. Gratia nonnunquam abunde refertur, a quibus minime sperabatur. Est elegans Epigramma de

de piscatore, qui cum caluaniam se peliret, thesaurum inuenit.

Ιχθύας χαίρειν τις ἂν ὄνος ἐν τριχί βέλλον,
εἴη, ναυκὸν ἔχῃ & λιποτοχία.

Οἷον τις δὲ νῆκον ἐν ἀσώματον, δὲ ἀσιδὴρ
Χιρὸς ἰσχυρὰ πῶν, λιπὸν ἔχῃ τὰ φον.

Εὐρεὶ δὲ πτωχὸν χρυσοῦ κτῖα, ἢ ἔα δινχοῖς
Ανδράσιν ἐν σίβιν οὐκ ἀπόλωδι χάρις.

Vrfinus Velius vertit.

Capturo peccēs hamata in litore seta,

Naufraga forē hominis calua prehēsa fuit.

Qui caput auiusum membrū miseratus, inermi

Quæ super vinct fuerant condidit ossa manu.

Pondus votū in fossi terra graue repperit auri.

Gratia sic in fū nulla, bonijq; perit.

LXXVI. LVPI MÆOTIDIS

PALVDIS.

Paxempta.

SECUNDVM Mæotidis paludis locum Cœno-
pium nuncupatum, Lupi, quos non a domesticis
canibus differre credas, cum piscatoribus studiosi
versantur: quod si maritimæ prædæ partem fuerint *Æl de Ani-*
assequuti, cum his viris rem maritimam tractantibus, *ma. l. 6. c. 65*
& pacem habent, & tanquam fœdere deuinciuntur, *lib. 11. ca. 8.*
sin nihil consequuntur, eorum retia lacerant, & dis- *de Animal.*
trahunt, & pro eo quod nihil dederunt, damnum re- *li. 17. c. 16.*
tribuunt. Sic mūtæ, Leucade, sanguine Tauri, qui
ijsdem ferri solet, saturatæ recedunt. Sic Teneti mo-
nedulas placentis mitigant, ne seminibus noceant.
Idem.

APODOSIS.

Interdum improbis condonatur aliquid ad miti-
gandam importunitatem, & versuti pectoris insidias
amoliendas.

Cuius vultus hoc erit cadaver?

Y S LXXVII.

LXXVII. LVPI AD PYRAM

CAPTI.

Cupiditas mortifera.

ἐλῖμοι
ὀχδύες μι-
κροὶ θαλάσ-
σιοι ἔνιοι
πλοκαγ-
μύσσι λῶ-
νται.

DIOPHANES scribit nonnullas gentes Lupos etiam quam dicam ratione venari, pisciculos marinos quos ἐλίμους & Lupos appellant, viuos capiunt, mox eorum viures in mortario contundunt, & quam possunt minutatim concidunt agmina identidem permixta: Deinde pyra excitata eo tempore quo ventus solet esse vehementior, hanc succo obtritorum animalium perungunt. Ex quo ingens affatur odor, atque indigenæ lupi certatim aduolant, sed mox vehementi odore quo delectantur impensius capti, & in profundum ioporem lapsi, ad pyram facile ab hominibus obtruntur.

Ap. Vestigal cupiditatis calamitas.

LXXVIII. MARTICHORA.

Improbitas.

Phot. in bibl.
pag. 67. ex
Ctesia Ind.
I. mem. itē,
Æl. l. 4. c. 21
Pl. l. 8. c. 21

HORRIBILE planè monstrum Martichora, humano vultu, leonis magnitudine, colore cinnabaris in modum rubente, triplici dentium ordine, auribus humanis, oculis glaucis, cauda cubitali aculeata, & asperis undiq; spinis rigente, quam anteriori etiam parte protendens tanquam arcu sagittas, sic aculeos ad iugeri spatium emittit euulios quoq; vngues infesta rabie iaculans, obuios quosque necat præter unum Elephantum. Addit Sol. Pol. pag. 131. edit. Psil. Cauda veluti scorpionis aculeo spiculata, voce tam sibila, ut imitetur fistularum modulos, turbarumque concentum, humanas carnes audissimè affectat, peccatis sic viger, saltu sic potest, ut morari eam nec extentissima spatia possint, nec obstacula latissima.

APODOSIS.

Hæc dura Martichoræ species peccatum significat humana.

humanus vultus, blandam imprimis peccati speciem:
leonis forma, robur & audaciam: color rubens cru-
entis strages: triplex ordo dentium, voracitatem
peccati omnia ablumentis: Cauda cubitalis aculeata
eiusdem plagas, & funera. At verò tanta & tam fe-
rox belua vnum Elephantum castitatis typum non
lædit: neque te Virgo Despera peccati labes, in mor-
tale genus effulâ vsquam tangere potuit.

Divina tanta est reuerentia Matrui.

LXXIX. MARTICHONA.

Fortitudo expedita.

FORTITUDINIS ad omnia expeditæ, & versuti *Ctesias in*
ingenij Symbolum erit Martichora, quæ cauda *Indus.*
cubitali densissimis spinis rigente tanquam arcu sa-
gittas, sic aculeos ad iugeri plerumque spatium emit-
tit, ungues quoque ipsos in aduersarios magna vie-
iaculatur.

APODOSIS.

Se pharetra, sese iaculo, sese vititur arcu.

LXXX. MATRÆ BELLVÆ.

Invidia.

MATRÆAS planus belluam habere dicebatur, *Ath. l. 1.*
quæ se ipsam comederet.

APODOSIS.

Symbolum inuidiæ, quæ seipsum curis exedit.

Nec frustur somno vigilantibus excita curis.

Sed videt ingratos intabescitq; videndo,

Successusq; hominum carpitq; & carpitur una,

Suppliciumq; suum est.

On. 2. Met.

LXXXI.

LXXXI. MONOCEROS IN SINU
VIRGINIS.

Deo infanti.

Hac sola Numen domabile flamma.

de ani. l. 2. MONOCEROS violentum animal amat virginē,
& ea velut esca, atque illecebra capitur. *Alberti*
descriptionem vide in hypotyposis. Cæsar com-
ment. l. 6. Monocerotis meminuit: Bos, inquit, Cerui
figura, cuius à media fronte inter aures vnum cornu
existit excellius, magisque directum iis quæ nobis
nota sunt cornibus. Ab eius somno, sicut palmæ rami-
late descenduntur. *Plin. l. 8 c. 21. Æl. l. 16 c. 20.* vñus ta-
men *Albertus* mentionem Virginis facit.

APODOSIS.

Deus antea vitiorum, tonans, fulminans, permi-
scens mundum, in Virginis sinu, imò vtero conque-
rit, & amore captus est. Rectè autem cum Monoc-
erote verbum Dei comparatur. Dilectus quemadmo-
dum filius vnicornium. Basilus per vnicornem in-
l. de bened. telligit filium Dei. Vnicornis generatio, vt docet
Patriar. c. 2 Ambrosius à nemine cognoscitur, & filij Dei genera-
tionem quis enarrabit? Vnicornis robar habet in ca-
pue, & filius in Patre. Caput Christi Deus: cuius for-
titudo similis est Rhinocerot. *Exodi 15.* Vnicornis
non admittit in antro cohabitorem. filius Dei ædi-
ficauit sicut vnicornis sanctificum suum in terra,
quam fundauit in sæcula, hoc est in vtero B. V. Vide
Psal. 77. Didacum in *serm. de natiuitate Christi.*

LXXXII. MONOCEROTIS
CORNU.

in Christo Baptismum.

POMERIVS ex Vincentio narrat quod experien-
tia quoque constat, Monocerotis cornu prælen-
tissimum

tissimum esse aduersus omnem vim venenorum alexi-
pharmacum. Itaque in Africa, vbi propter infinitam
serpentum multitudinem, sæpè contingit pellucidos
amniū liquores veneni tæbe infuscarī, Monoceros ad-
mirabili quam gerit in cornu virtute aquas expur-
gat. Huius igitur vestigia cætera animalia consecrari
solent, & ad fontem quidem anhelare sistere, donec ille
intincto cornu labem aquarum eluerit, id vbi sen-
sunt, deposito statim omni metu salutaribus lymphis
sitim restinguunt.

AP. Recte Christo baptizato accommodatur, qui
dilectus vt filius Vnicornium, ad ablucendum nostrorū
rum sordes sceletum, omnium fluenta sanctificauit a-
quarum, vt ait Beda.

Ne flammam timeas, melior iam suppetit unda.

LXXXIII. MVLVS ATHENI.

ENSIS.

Senex emeritus.

ATHENIENSIS mulus iam vetulus, quamuis im-
munitate vesturarum donatus esset, non labo-
rum tamen, qui per affectam ætatem obiri queunt,
studio exolutus esse voluit. Nam cum Mineræ tem-
plum Athenienses ædificarent, is nulla re onustus,
nullius imperio, sed sua sponte cum adolescentibus
mulis tanquam ad iter faciendum socius, & hortator
ibat. Et quemadmodum quispiam senex artifex, per
exactam ætatem quidem iam opere dimissus, verum-
tamen experientia, & senili doctrina iuuenes ad la-
borem exacuans: sic is vltro citroque commans, ad
opus iumenta incitabat: quod quidē ipsum vt Athe-
nienſis populus intellexit, per præconem declarari
iussit, vt ne à frumento, aut hordeo prohiberetur sed
& expleri, & satiari permitteretur, & precium ex æra-
rio pereretur: tanquam in Prytæno sportula illi de-
ceret, sicut athletæ iam ætate confecto.

*Ælian, de
Anim. li. 6.
cap. 49.*

APO.

AP. Senex emerita virtutis iuuenum hortator.
 ἰππὺν γυράσκειν τὰ μέγιστα κῆλ' ἐπιβάλλει.

LXXXIV. MVS ALBVS

ARMENIVS.

Castitas.

MVs est vili pelliumque mollitie delicatissimus, cui spurcitia tantæ est abominationi, vt limo ante ostium cauernæ illito capi potius à venatoribus, quam eo foedari patiatur.

AP. Typus castitatis quæ quiduis potius patitur quam contaminetur: sic generosissimus puer Damocles in balnei labrum feruens maluit se conijcere, & cruciabili dolore extinguere quàm nefariæ Demetrii regis libidini pudicitiam prodere. Vide Plutar. hum.

Summum credens fas animam præferre pudori,

Et propter vitam viuendi perdere causas.

In Deme.

Iuuenal.

Satyr. 8.

Hoc symbolum usurpauit Ferdinandus filius Alphonsi regis primi Aragoniæ & Neapolis. Cum maris Armenij icone recte congruit Taxus, cuius absentis vulpecula, foueam occupat, & suo foetore inquinat: quo fit vt ille reuersus foeditatem non ferens, domum insolenti hospiti habitandam relinquat, & sic voluntario mulctet exilio. Vide *Camerary Symbola.*

Taxus.

LXXXV. MVRES HERACLEÆ.

Calumniatores auctoritate repressi.

QUANTVM est cunque murium in Heraclea, quæ in ponto insula est, Herculem & religiose colitis, & quod Deo cunque dedicatum est, tanquam id ei sacrum gratumque esse intelligens & credens, non attingit, itaque cum vitis (quæ ibi Deo frondefcit, & soli eidem ad religionem consecrata est, cuiusque racemos Dei administri ad sacra seruant) vix attingit, fuerint maturitatem, tum de insula mures decem

QUADRUPEDES.

351

decedunt, ut ne si remanerent per imprudentiam eas contingant, quas tangi fas non sit: post verò ubi id anni tempus præterierit, ad domesticam sedem revertuntur. Atque hæc quidem Ponticorum murium est probitas.

Æl. lib. 6. c. 40. de Ani.

APODOSIS.

Calumniatores quamvis in omnibus audaces, gloria circumfluentes viros non audent mordere, ne poenas virulentæ linguæ debitas sibi irrogari sentiant.

Cane Cane thoracem.

LXXXVI. MVRES MEGAREN-

SIVM.

Periculum ab infimo.

MVRIUM multitudo abegit Megarenses: Μῦρῶν Strab. l. 3. in
 γὰρ ἀπὸ τῶν μεγαρέων. Phalclitas vespæ fu- Hist. Pl. li.
 garunt Scolopendræ exegerunt Rhetienles. Ætan. li. 3. cap. 29.
 11. c. 28. Gymneliæ missis legatis à Populo Rom o-
 pem petierunt, quod sua se terra à lepusculis expel-
 li dicerent.

APODOSIS.

Leo quoq; aliquando minimarum avium pabulum
 fit, & ferrum rubigo consumit. Nihil tam firmum est,
 cui periculum non sit etiam ab inualido.

Quint.
 Curt. l. 7. in
 Oratione
 Scyth. ad
 Alexand.

LXXXVII. MVSTELA RVTAM

DEVORANS.

Austeritas salutaris.

PERNICIOSA bellua mustela est, perniciofa et-
 iam serpens. Quare mustela cum serpente pugna-
 tura, primum quidem rutam edit, deinde fidenti ani-
 mo ad pugnandum tanquam armis testâ procedit.
 Causa est rutæ odor, serpentibus infestus.

Æl. li. 4. de
 Animal.
 cap. 14.

AP. Hæc mihi sana fames?

LXXXVIII.

LXXXVIII. ONOCENTAVRA.

*Indoctus & vitiosus.**Vide Eliā.
c. 9. l. 17.*

CRATES ex Mysio Pergamo narrat Pythagoram de Onocentaura hæc narrare. Animal esse homini ore simile, & pilis prolixis faciem eius amitti, simul & collum & pectus, humanam speciem similitudinemque gerere: Mammas quoque turgidas in pectore, humeros, brachia, cubitos, manique humanam figuram habere, dorsum, latera, ventrem, posteriores pedes, alino per similes esse, & quemadmodum asinus, sic cinereo colore est.

APODOSIS.

Symbolum est indoctorum & vitiosorum hominum, qui formam asinuinam, humana specie & facie occultant. Sic apud Avianum:

*Exuvias Asinus Getuli forte Leonis
Repperit, & spolijs induit ora novis.
Aptavitq. cuius in ongrua termina membra,
Et miserum tanto prissi honore caput.
Ast ubi terribilis animo circumfretus horror,
Pigraq. presumptus venit in ossa vigor:
Mitibus ille feris communia pabula calcans,
Turbabat pauidos per sua rura boues.
Rusticus hunc magna postquam deprendit ab auro,
Corruptum venclis, verberibusq. domat.
Et simul abstracto denudans corpora tergo,
Inceperat his miserum vocibus ille pecus:
Forsitan ignotos mutato nomine fallis,
At mihi ceu quondam semper ajellus eris.*

LXXXIX. OVES ERYCINAE
VENERIS.

Obedientia.

SINGVLIS per totum annum diebus tum inco-
sum peregrini faci. fi. ant. Ara maxima sub dio
est, quæ cum multa subinde sacrificia recipiat, non
die tantum toto, sed etiam nocte ardet. Et mirum est
illam ita splendere igne, quum nulla sublit p. una,
non c. ni, non vll. timones, sed tota sit plena, & recen-
tibus herbis, quæ subinde singulis noctibus in ea re-
natu. tur. Porro victimæ de pecorum gregibus sua
sponte accedunt, & aræ affant. Ducit autem illas pri-
mum deus vis, deinde voluntas sacrificantis. Nam si
ouem sacrificare libue. it, en tibi ouis ad aram affat,
& gurgurnium ad sacrificandi vsum: si captam, si
hæc tum, similiter.

*Æl. l. 10. de
Anim. c. 50.*

APODOSIS.

Figura obedientiæ Gregorius: *Sola virtus est obe-* lib. 35. Mo-
dientia qua virtutes ceteras menti inueni, in i. r. a. s. q. ral. in lob.
custodi. obedientia victimis præponitur, quia per vi- cap. 12.
ctimas aliena caro, per obedientiam vero voluntas pro-
pria mædatur.

Aspice lucentes ut eas facer agnus ad aras.

XC. PANTHERA.

Voluptas.

ADMIRABLEM quandam & nobis occultam
odoris suauitatem olet Paroalis, quam bene o-
lendi præstantiam diuino munere donatam cum sibi
propriam planè tenet, tum verò ea ora animali
hanc eius vim præclare sentiunt. hæc autem h. c. mo-
do venationem capit: cum horum quæ ad victimam o-
pus sunt, eget, sese vel in loca fruticibus densis con-
sita, vel folijs vestita, ita occultat, vt inuentu difficilis

*Ælian. de
Animal.
lib. 5, c. 40.*

Z

tan

*Alian. de
Animal.
l. 5. c. 40.*

tantum respiret: tum hinnuli, dorcades, capræ syl-
vestres atque alia eiusmodi animalia quadam suavis
odoris illiccebra attrahuntur, & proximè accedunt.
illa tum quammoxx è latebra exiliens, ad prædam e-
rumpit atque eam comprehendit.

A.P. Panthera voluptas, odores delicæ, crudelitas
sub specie suavitatis par est virique. P. lib. contra
voluptatem, apud Stob. ser. 6. Ἀπὸ τῶν ὀσμῶν δὲ δολοῦται
ἡ δόνη, ἀλλ' οὐκ ἄγερον εἰς χεῖρας ἂν φανερῶς πολυμῶσα. ὁ
φίως ἂν ἰδῶ. νῦν δ' ἐκ τῆς μισθότοτον, ὅτι κλέπτει
τὴν ἡδονήν, ὡς ποδὸς μὲν τὸ χῆμα τὴν εὐνοίαν. Fera est juba
manicipans homines voluptas, sed mitis: nam si aperit
pugnaret, citò caperetur nunc autem etiam ideo inus
magis, quod celat inimicitiam induta habitum bene-
volentia.

XCI. PANTHERA ARSACOE.

Voluptatis senax memoria.

*Phil. l. 1. c. 2.
in visa A-
poll.*

PANTHERAE odoribus maximè delectantur,
iisdemq; à venatoribus capiuntur. captam vnâ
Apollonii tempore refert Philost. quæ torquem au-
reum gestabat in collo, cum inscriptione, βασιλῆως
Ἀρσάκου θυγατρὶς. Et ea quidem aliquo tempore
cicurata postquam stimulos Veneris sensit, relicta re-
gia fugit in montem.

A.P. Sic homines voluptuarij, etsi mansuetioris
vitæ genus videntur ingressi, quamprimum lenocin-
antis dominæ auras hauserunt, euolant.

*Quo semel est imbuta vacens seruabis odorem
Testa diu.*

XCII. PANTHERAE AMOR.

Amici improbi, vel Amor cæcus vitiorum.

Solinus.

PANTHERA diuinam hominis effigiem detesta-
tur, & oblatam lacerat, stercus verò amat, & auidè
comedit.

A.P.

AP. Amicorum est improborum odisse virtutes, vitia in amicis diligere, iisdemque q. ali Pantheras siccioribus inhicere. Aut Basilus *τῶν φθόνος τὰς μὲν τῶν φίλων λαμπρότητας καὶ τὰ μεγαλύνει καὶ δορομένων δὲ πλεονεξίας. Οἱ δὲ σαρδείοι ἐπιτιμῶσι.* Una quidem claritatem & magnitudinem rerum gestarum nullo modo aspiciunt, at sordibus insistant.

XCIII. PANTHERAE ET
HYENAE ODIVM.

Odium immortale.

HYENAE praecipue Pantheris terrori esse traduntur, vne contentur quidē resistere & aliquid de cono earum habentem non appeti: mirumq. dictu si pelles contrariae vtriusque suspendantur, decidere pilos Pantherae. Pl. l. 28. c. 4.

AP. Odij immortalitas in morte. tale fuit Cadmæon in fratrum dissidium, tale bellum quo *ἄσπετος* & *ἀσπυγὸν* appellat B. filius ad Atha. asium.

XCIV. PECORA INDIAE MELLE
SVCCO SAGINATA.

Instituto bona.

IN India, maxime in Pratorum regione, liquido melle pluit, quod in herbas & palustrium arundinum comas decedens, mirificas pastiones ouil. o. & bubulo pecori praestat, quod quidem ipsum a pastioribus, eo vbi dulcis plus toris de caelo delapsum est, agitur: & sic illis pastionibus tanquam epulis iucunde accipitur: pastoresque vicissim suavi epulo compentat. Nam ex pecore illi suauissimum lac expriment.

Aelian lib.

15. cap 7.

AP. Typus est bonae institutionis, quae instar celestis mellis in animos adolescentum infunditur, ex qua deinde *χρυσὸν γάλα* virtutis, & eruditionis auctos fructus pariunt.

Z z

Aspicit

Calpurn.
Eclog. 4.

*Aspiris ut teneros subitus vigor exardet agnos,
Viq; superfuso magis vbera lacte grauentur?
Et nuper consis exundent vellera factis?
Hoc ego iam, memini, semel hac in valle notavi,
Et venisse Palem pecoris dixisse Magistros.*

XCIV. PECORA PONTICA AD ABSYNTHIUM.

Consuetudinis vna.

Vid. Plin.
l. 24. c. 9.

PONTICA pecora ferunt absinthio pasci, ut pulchriora, pinguioraque reddantur.

APODOSIS.

*l. de Joseph.
edit.*

*Col Allob.
pag. 420.*

*Theophr.
lib. de hist.
plant. c. 18.*

Tanta est vis consuetudinis, ut noxia ipsa in bonum conuertat. Philo Iudæus. *ἡρώδης τοῦ βασιλέως πρὸς τοὺς Ἰουδαίους*. Facile consuetudo abit in naturæ similitudinem. Eudemus consuetudinem venenorum adeo sibi callum obdlexerat, ut cum Eliborum biberet non purgaretur: namq; & viginti dies aliquando potiones vno die sumpsisse se retulit, cum in foro apud merces sederet, nec surrexisset prius quam esset meredies: tunc vero domo petra balneum ingressum, cœnatumq; more solito, nec quicquam euomuisse.

XCVI. PIGRITIA ANIMALI.

Pigritia.

VALDE etiam inusitata, & effigie, & natura, est animal, quod ab ipsis Luliani pigrityam appellant: Cergonum ferè magnitudine, sed rostro fordiore ad aspectum, & ungibus ad digitorum similitudinem prominentibus. huic ex occipito existens coma cœuicem velat, lenoque ipsa ventris adipe verrit humum, neque vnquam in pedes exsurgit. Denique tam tardè mouetur, ut quindecim ipsis diebus ad lap-

lapis iactum continuo tractu v-x prodeat. vicitat arborum folijs, & in earum cacuminibus degit plerumque: quarum in ascensu, biduum circiter, tantumdem in descensu ponit. Neque verò adhortationibus tantum, aut minis, sed ne plagis quidem, fustibusve, vel tantillum de insita ignavia, ac tarditate dimoveas.

Maff. hist. l. 16. 11 p. 46

AP. Typus pigræ.

Οὐκ ἂν ἴδωται μὴ καὶ μὲν εὐδαιμονεῖν.

Euripides.

XCVII. SCORTI ANIMALIS CONSECRATIO.

Luxuria odium.

SCORTVM, quod Aristogitonis & Harmodij consilia de tyrannicidio celarat, usque ad mortem cruciatum, Athenienses statua consecrarunt. sed ei honorem habere volentes, nec tamen scortum celebrasse, animal nominis eius fecere, atque ut intelligeretur causa honoris, in opere linguam addi ab artifice vetuerunt.

Plin natur. histor. l. 34. cap. 3.

AP. Animal Scortum dedicare Athenienses quam meretricem maluerunt. Ita impudica mulierentibus turpius aut contemptius. Nulla non melior fera est.

Seneca in Hercula Orestia.

XCVIII. SIMIA.

Calliditas alieno periculo sibi commodum querens.

ALBATVR in aula Iulij II. Simia, quæ castaneas prunis cineribus oblectas atrepto felis quæ tum forte aderat pede extraxit, & potita est.

Masol. col. loq. 7.

APODOSIS.

Parabola est omnium sermone celebrata in callos, qui dum suis commodis student impentius, alienos quibuscunque periculis obijciunt, & bona ægre per miserorum labores parta deprædantur, nullo eorum commodo qui cum multo sudore quæsiunt. hoc est quod dicunt, ἀπορίῃ σφαιρόμεθα.

XCIX. SIMIA CAPTA PER VINUM.

Ebrietas damnoſa.

Athen. l. 10. **I**NDI Simias venantur, & coruos; illas vi no ebriatos, *œnanthis* herbæ eſu.

APODOSIS.

Scurriles, & voluptua in homines ebrietate capiuntur, ſæpèque vita, & fortunis cum dedecore ſpoliantur: *πλλάκις ἐν οἷς κῆμασί τινι πωγαῖα*, in vini fluctibus, vt ait vetus adagium, rei familiaris, & famæ, & virtutum, & vitæ, quod grauius eſt, naufragium faciunt.

C. SIMIA NVTRIX.

Imitatio periculoſa.

Aelian. l. 7. c. 21. de ani. **C**VM cæteris in rebus omnium beſtiarum Simia peruertiſſima eſt, tum peruertiſſior in ijs, in quibus hominem imitari conatur. Cum enim nutricem ex eminenti loco perſpexiſſet puerum infantem in pelui lauare, & facies primum ſoluere, deinde à balneo iſſdem denudò inuolueret: atque quo reliquiſſet loco puerum obſeruafſet, ſimul & circa eum ipſum à curſtodibus magnam introſpexiſſet ſolitudinem, ſenſitella, quæ tum pateret in domum, intrauit ad puerum, quem ſimiliter vt ſcitur à nutrice viderat, ex leſtulo ſublatus integumentis nudauit, & aquam, ſuccenſis carbonibus ca. eicentem, in miſerum infantem inſudit, atque interfecit.

APODOSIS.

Cadit in eos qui graua imitatione rem totam deprauant, & in vltimum diſcrimen adducunt, vel qui ſummam preſtem important ijs, quos ſe ſuis efficere putant beneficijs.

Maleficium eſt hoc beneficium.

CI. SIMIAE INDICAE DENS
ADORATVS.

Veneratio ridicula, vel Scurvarum amor.

IN insula Zeilam indigenæ vt nomen Simiæ den- *Histor. Sin.*
temetiam nostro sæculo coluerunt, quæ cum ad Lu-
sitænorum manus ex præda peruenisset, Rex Peguen-
sis redemptionis nomine obtulit cætes mille aureos.

APÓDOSIS.

Quid aliud quam Simiæ dentem colunt qui scur-
rarum quisquillas tantopere amplectuntur? Sunt e-
nim illi veteres Simiæ; hoc est, dæmonis dentes qui
fortium virorum famam vt alijs se commendent de
meliore nota mordicus appetunt & pessimè lacerant,
sed tamen quod ait Plutarch. principes viri his ali-
quando scutris vt Hercules Simijs delectantur: vnde
Hæcκλις & νιφωπης, de discernend adulat. ab amte.

CII. SIMIAE PARDALIS
INSULTANTES.

Patientia fortium.

IN Mauritania pardalis, cum robore & viribus
præster, non tamen ijs Simias aggreditur: causa
est, quoniam Simiæ non se oppo- unt ei, sed in fu-
gam se conferentes, in arbores altas ascendunt, & il-
lius impetum declinantes illic confident. Verumta-
men pardalis ad hanc rationem Simia dolosior, in-
sidias molitur, & dolos nectit. vbi enim Simiarum
multitudo manet, eò profecta ad terram se sub ar-
bore abijcit, & iacet tanquam ventre inflata, ubijs
resoluris, oculos claudit, & spiritu compresso sese
ab anhelando continet, denique mortua videtur. Il-
læ vero hostem ex alto despicientes, mortuam
susplicantur, & facillimè credunt id quod ve-
hementer exoptant; nondum tamen descen-
dere

*Æl de ani
lib. 5. 54.*

dere audent at experimenti causa vnam ex ipsis, quæ
audaciorum putant, ad examinandum Pardalem acci-
sum præmittunt. hæc quidem non omnino sibi præ-
fixens descendit: sed timide & pedetentim primo oc-
currit, post metu repressa reuertitur. tum vero re-
rum descendit, & cum proxime ad Pardalem accessu
regreditur rursus, tum tertio descendit, & illius ocu-
los inspiculatur, spiritum ducat necne periclitatur. illa
autem immotam se fortissime præstans, paulatim huius
animos addit, & iam cum hanc constanter permane-
re circa illam sine damno, sublimiores ex superiori
loco Simiæ inspiculantur, fiduciam & spiritum collige-
ntes, ex arboribus frequentissime descendunt, &
circum eam concursantes, saltant: simul & supra ip-
sam gradientes insultant, & in illius contumeliam
saltationem Simiæ conuenientem saltantes multifica-
ram e: illudunt, & gaudium quod de hac ipsa tan-
quam mortua immortaliter pergaudent, testantur.
illa autem omnia sustinens simul ac illas insultantem
& illudendo defatigatas esse intelligit, ex inopinato
exiliens, earum partem unguibus lacerat, partem dis-
trahit, atque opimum atque adipale ex hostibus
prandium sibi abunde comparat.

APODOSIS.

Fortes etsi dissimulant aliquo tempore, indigne per-
tinentes, mature tamen de improbis peras sumunt.
τλημόνως ἔχουσιν καὶ ἀσπερῶς καὶ γενναῶς, secundum
Iulio Vysit, τίτλαδ δὴ γενναῖα. Perfer anime. Νό-
ῃον καὶ ἐλμάν. hæc (nquit Polybius) ad res magnas
pericandas via compendiaris.

CIII. SIMIA AD SPECVLVM.

Amor. iul.

*Æl 17 de
anim c. 25.*

SIMIÆ obiectis speculis capiuntur à venatori-
bus, quæ suæ formæ aspectu delinunt: rapidius aspi-
ciunt, donec habeant oculi, & cacutientes facilio-
rem sibi capturam faciant.

AP. Amor sui perniciosus per Simiam quæ se & suos admiratur innotescit. de ead. Syncel. epistol. 1. τὰς πιπίλλας γὰρ φασιν ἐπιβᾶν τὴν ὥσιν, ὡς αἰτὶ ἀγάλασιν ἀνατινῆσαι εἰς βρεφισὶν ἀγαμύνας τῆς καλλεῖς. Simias ait, cum pepererint, tanquam statuas defixis oculis lætus intueri, pulchritudinem admirantes. *Tua refallit imago,*

GIV. SIMIAE AD VISCVM
CAECVTIENTES.

Fidei amissio periculosa.

SIMIAS in India venatores sic capiunt, cum eas *Sirab. l. 15.* in arbore cor sedule viderint, pelum aqua plenam in conspectu ponunt, oculos sibi ex ea abluentes: postea visco pro aqua posito abeunt, atque eminus insidiantur: ubi animal ex arbore descendente, & se se visco illevent, & coniuventi palpebræ cohærent, accedentes viuum capiunt. culeos nem in brachiarum morem induunt venatores, & abeunt, alijs relictis, villosis & visco illius, quos cum induerint Simiæ capiuntur.

AP. Hæc est ars dæmonis, ut quo nos in malorum voraginem præcipitet, fidei primum & rationis lumen extinguat. Theophrasti ὁ πῦρ γὰρ δὴ ὁ φηδάλμος *Ora. de fide.* ἐν σώματι, τὸ δ' ἄρα πῖς ἐν σφύραι.

Quod est oculus in corpore, hoc est fides in mente.

CV. SIMIARVM INDICARVM
PIPER.

Bona parva sine labore.

AP. D Indos piperis sunt arbores, quas Simiæ tanquam agricolæ colunt: ubi verò colligendū est piper, accedunt ad arbores Indi, & areas sub arboribus designant, in quas piper, ceu rem neglectam, & ab hominibus contemptam conijciunt. Simiæ intem quasi è specula omnia prospiciunt, & noctu gra-

Phil. L. 2. in vita Apoll. tiffimum hominibus ludum ineunt, auulsos enim ramusclos arborum in areas designatas congerunt, mane viti asportant bona quæ dormiendo comparant.

A P. Cadit in eos, quibus quæ ad victum, cultumque pertinent, virgula, quod aiunt, diuina suppeditari videntur. *Cic. lib. 1. offic.* vel in eos qui sudant multum, & nullum ex suis laboribus fructum capiunt.

Sic vos non vobis.

CVI. SPHINX AVGVSTI.

Arcana principum.

Sueton. in Augusto.

A VGVSTVS ille Cæsar omnium Imperatorum signabat, donec cauillantibus nonnullis, quod ænimata terribere non epistolas diceretur, Alexandri imagine viros postmodum codicillos inligauit.

A P. Tacta esse oportet Principum consilia. Nam Aegyptij, opinor, ei ex legum constitutis linguam præcedunt, qui Regis arcana diuulgarit. Vide Diodor. Sicul. lib. 1.

Αἰόλασθον εἶχε γλώσσαν αἰχίσιν νότον.

CVII. SPHINGES AEGYPTIAE.

Literarum sacrarum difficultas.

Plut. in Isid. & Osirid p.

431. ed Hen.

Step. Strab.

L. 17.

L. de Pron.

p. 101.

A EGYPTII in omnium templorum liminibus sphinges collocant.

A P. Literarum diuinarum magna & multa sunt inuoluta. Innocentius III. Tanta est enim scripturae profunditas, ut non solum simplices & illiterati, sed etiam prudentes & docti non plene sufficiens ad illius intelligentiam indagandam Synelius aliam affert rationem, cur Sphinges in templorum liminibus collocentur. *ἵνα δὲ ἴνυσιν, ἀλκιμον, ut discant principes prudentiam esse cum robore coniungendam etenim Sphinx τὸ συνδυασμὸν τῆν ἀγαθὴν ἐπὶ τὸν σὺλλογον, τὴν μὲν ἰχθύν, θηρίον, τὴν δὲ φρόνησιν, ἀνδρείον.* Cum:

Combinationis bonorum Sphinx sacrum est symbolum.
In bore fera, homo prudens.

CVIII. TAMENDOAE.

Sophista, vel Harelici.

MIRANDA M est animantium genus, quas Tamendoas vocant Brutienses, virtutis altitudinis, colore fescio, praelongo ac tenui tractu, neque eo ad malas diducto, sed modicè ad unum incisio. Unguibus instructa est quadrupes mirè longis, latiq; nimium ad vctum facilius comparandum. Namq; formicis alitur, quarum latebras ubi crebro unguum iniectu, ac fessione detexerit, illic exerta trium ferme dodrantium linguam immitit exilem, operamq; formicis repente onerabit, glutinque decepras. huic vi seuuro valdè promissa est, & letosa cauda, sub ea quippe ira se condit, vt nihil ex reliquo corpore prorsus appareat.

Maff. histor. Induc. lib. 2. pag. 46.

AP. Sophistæ, & falsi oratores perbene hac tabella designantur, qui subdole naturæ umbraculis rectori, rapacius unguibus instructi, lingua exili, & fallaci præditi, eandem plebeculam, quasi formicas, venantur, capiunt, & deglutunt.

Ab hac sententia tenemur unguis.

CIX. SVS SALAMINENSIVM.

Calumniatores puniti.

IN Salamine si sus herbescentem segetem fuerit depastus, eius dentes lata Salaminensium lege excinduntur: *χλωρὸν σίτον, καὶ ἡ κόμην τῶν ἰάντων πικρῶς ἀποκίβη, νόμος δὲ σαλαμινίων τὸς ὀδόντας ἐκτρίβαν αὐτῶν.* *Ælian. de Anim. lib. 5. cap. 43.*

APODOSIS.

Rectè de calumniatore florentis hominis famam arrodeute, fortiterque represso dicitur.

Herba genuinum fregit in illa.

CX.

CX. TARANDVS.

Inconstantia.

TARANDVS fera est apud Gelonos bouis magnitudine, capite ceruino, admirandæ admirandum & irregularis naturæ, siquidem ad omnes locorum & fructuum apparentias ferarum colores, quibus corpus hircum conuersitum quod habet, permutat. Aristoteles. *Περὶ Ζωῶν ὁμοιωμάτων. λίγυται ἅ τὰ μὲν μὴ βάλλειν τὰς χροῖς ἢ τὸ τριχῶν καὶ οὐ καὶ ἄπορε*
hæc eadem Philo.

*l. de temul.
ed. Col. Al.
lob. p. 206.*

At inconstantis & versatilis ingenij typus. ad omnes rerum, locorum, temporum rationes se mittere dexteritate fingentis.

Ἀνὴρ πολίτης πλόπυς ὢν ἂν πρόπον.

CXI. TIGRES BRASILIAE.

Gula ignauia genitrix.

IN Brasilia, magna vis Tigrium est, quæ famelicæ hominum velocitate sunt, ut bulque tremendis, ceterum pastæ, quod mirere, tanta ignauia dicuntur cibus ut aggregatis etiam canibus confestim in fugam agantur.

*Maff. hist.
indic. l. 2.*

APODOSIS.

Cibus, potusque latetias, etiam nauos antea homines hebetat.

*Clemens
Alexand.
in Padag.*

κατὰ δύσιν, γαστρίσιν ἀργαί.
*φύχῃ καὶ δύσιν ἔχῃ ἐν τῷ οὖν αἰσθητικῷ, καὶ νοητικῷ
 λαις δὲ καὶ σωματικῇ μὲν. Nihil poterat dici
 ficacius. Animam per saginam in corporis naturam
 degenerare.*

CXII. TIGRIS AD TYMPANA.

Improbi suauitate orationis efferati.

TIGRIDEM ferunt ad tympanorum sonum ceterum ferri & seipsum dilaniare.

Plut. de superst. 289.

AP.

A P. Improbi, tantum abest, ut sapientis oratione quasi musica actione delinui mulceantur, quin magis efferantur. tales erant Phaulsi, quos ad malitiam obfirmatos suauissima Christi oratio cicurare, & ad humanitatem flectere non poterat.

Intempesta ratio: citius me Tigris abactis

Fœtibus, orbativæ velint audire Leones.

Proh furor, usque adeo tela exsaturavimus! artus

Dilacerant, nonne Hyrcanus bellare putatis

Tigribus, & saevos Libya contraire Leones?

Stat. in

Glauc.

Idem The-

baid lib. 9.

CXIII. TIGRIS NASCENS.

Pietas ab ipso vita exordio.

TIGRIS cum primum nascitur priores pedes *Philost. lib.*
versus Solem Orientem attollit, quo fit opinor *2. c. 12. p. 80.*
ut videri Tigrium cœquas epulentur, cæteras partes
non attingant.

APODOSIS.

Simili prorsus ratione sancti viri, vix dum nati as-
surgunt ad lucem Dei,

Parnos non aquilis fas est educere sætus,

Ante fidem solus iudiciumq; poli.

Magna pars virtutis bene nasci. immortales, in- *Indoles bo-*
quit Seneca, nullam didicere virtutem, cum omni *na. epist. 96.*
editi, & pars natura eorum ut si esse bonos. Ita quidam
ex hominibus egregiam fortitudo em. in ea que
tradi solent perveniunt sine longo magisterio, & ho-
nesta complectuntur cum primum audiunt.

CXIV. TIGRIS VITREO

SPECULO DELVSA.

Fallit imago sui.

D. Ambrosius refert, T. gres orbas à venatoribus *Lib. 6. He-*
insigni artificio deludi: quippe vitreas sphaeras *xam. cap. 4.*
insequentibus catulorum matribus obijciunt, quas
illæ intuentes, imagine, quam ipsæ reddunt, ita deci-
piunt.

pantur. Nam catulos subesse putat, quod & ipsa
sphaera moueatur, ceu viuunt animal in se continens,
sed cum tandem pedibus sphaeram Tigris confregit,
ut catulo potius quæret, delusa, pergit insequi. Illi alii
subinde sphaeras obiciunt, eladuntque feram, donec
tuto ad vires vel naues euadant. *Extat pictura apud
Camerarium.*

AP Laborat hæc vita opinionibus quæ nos sapient
sine hian:es elidunt, dum se cum fiat re ipsa inanes
vmbra:, pro rebus obijciunt. Ex quo multum menti,
multum virtutum profectui nocent. Nam quod rectè
à scriptoribus dictum refert P. uilius Melissa, ut oculus
perturbatus, sic anima opinionibus, quæ naturam ex-
cedunt, delusa, veritatis lucem intueri non potest. Quæ
sæpe egregia ipse iuuenis ad virtutis apicem contem-
deret, n. si opinione & amore sui quasi pestilenti quo-
dam sidere afflatus imprudetur?

Vireo sardatur imagine forma.

CXV. VRSÆ ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΙΑ.

Amor paternus.

VRSÆ hac calliditate pollet: si infrequentibus vi-
getur, eatenus suos quoad potest catulos propel-
lit. Cum autem eos iam intelligit lassitudine deficere,
& ut comprehendantur, vicino esse, tum alterum
dorso, alterum ore gestans, in arborem ascendit. Eo-
rum autem alter vnguis ad dorsum vrsæ adhære-
scit, alter dentibus eiusdem retinetur. Vbi verò ex sa-
me laborans taurum inuadit, non omni robore, nec
recta & aperto Marte pugnam committit: sed obli-
quo impetu ceruicem appetens, deprimat ac mordet.
hic quidem oppressus mugit, & denique succumbit:
illa verò deuorando expletur.

*Ælian lib.
6. cap. 9.*

*Themist li.
de moderat.
affectuum.*

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Amor & cura parentum in iobolem. ὁ φιλόπαιός
ἀφιπάρει πατέρα καὶ μητέρα.

CXVI. VRSVS AD ALVEARIA
OBTRITVS.

Voluptas damno empta.

APES plerumque in Russia ad cauas arbores mel-
lificant, vrsis autem ad rapinam mellis affectis *Olaus lib.*
eo modo mortiferæ parantur insidiæ, vt cum debilitat- *18. cap. 14.*
issimum caput habeant, claua lignea ferreis cuspidibus
circumdada super foramen egredientium apum, ex
altiori ramo suspendatur, quæ impatientis vrsi caput
obtrahat, vt vita priuatus exigui mellis tacturam re-
sarciat.

APODOSIS:

Necesse empta dolore voluptas.

CXVII. VRSVS LATENS.

Humilitas.

VRSVS hyberno tempore parit, cum peperit lati-
bulis se tegit, nam frigoris vim reformidat, &
veris aduentum manet: nec ante tres menses catulos
in lucem educit. Cum autem se habitu corporis opi-
mo sentit, hoc enim ipsum morbi loco ducit, latibu-
lum quod Græci φολιδν appellant, expetit, vnde affe-
ctus quo tempore latendi tenetur φολία Græcè nomi-
natur, in antrum non recto motu sui corporis, sed su-
pino ingreditur, & dorsii sui tractu tepit, venatoribus *Ælian. lib.*
vt vestigia sua occurrat: *6. cap. 3.*
οισιρχις & βαδιδος αλλ' *6. cap. 3.*
διπτία, καὶ ταῦτα ἐπιούρηται τὰ νύκτα. ibi postquam
est ingressa, se quieti dāns, habitum corporis exte-
nuat per quadraginta dies, è quibus quidem 14. (Ari-
stotele teste) immobilis manet, reliquis alijs moue-
tur: cibo interea per totos quadraginta dies absti-
nens, tantum solo lingendo dextero pede se susten-
tat: eique intestinum cæceus adducitur, vt prope-
modum cohaereat.

AP.

AP. Humilis latet & vestigia lux gloriæ diligenter occultat, ne quæ novæ gloriæ bonorum prædatorum pateat. ΑΑΘΕ ΒΙΩΣΑΣ.

CXVIII. VULPES CANIS VOCEM
FINGENS.

Disimulatio malitia

Olaus lib. 18
cap. 13.

VULPES si quando incidit in canes, & nullum sibi videat effugij locum, simulato latratu canem effringit, ut imminens mentita voce declinet periculum.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Cic. 2. Phil.
typ. de Antonio.

Non dissimiliter faciunt, qui aut religionem, aut vitam, aut vocem ad tempus mentiuntur, mox cunctato periculo ad suum revolvuntur ingenium. Improbis quoad metuat, omnia est promissurus, simulatque timere desierit, similis est futurus sui.

CXIX. VULPES AD ERINACEOS.

Calliditas Veteratorum.

Ælian de
Animal.
lib. 6. c. 24.

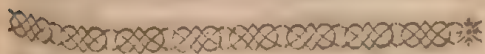
VULPES fraudulentum animal insidias hoc pacto in Erinaceos terrenos molitur, ut cum eos rectos quod à morfu vulpium impetum spinis prohibent, exaugurare non queat, ipsos summa cautione observat, & tunc primum euerrens, supinos constituat: deinde, & lantes, & qui ante ressen formidabiles, excedat, conficiatque. in ponto sic Oidas venatur, ut & sese avertens, & caput in terram abiciens, tamquam aut collum, sic caudam extendat: ex autem hac infatigatum instructione seductæ, ad illam tanquam ad suam gregem accedunt, illa verò se vertens nullo negotio capiat. Tum vero secundum fluviorum ripas gradiens, paruulos pisciculos cathedra exceptat, nam caudam in aquam deiecit, inquam innantes, densis pilis comprehenduntur. Quod quidem ipsum vulpes sentiens, caudam ex aqua remouet, & repente se in

se in aridum subducens, eam excucit, pisciculi exci-
dunt atque ab ea deuorantur.

APODOSIS.

Tam frequens est imago veteratorum vulpes, vt
nihil explicatione indigent. Tatis est quod ἀλατῶνι.
(an) fraudis in se totam officinam recipiat.

Astutam uapido seruat sub pectore vulpem.

PARABOLARVM

HISTORICARVM

LIBER OCTAVVS.

PISCES.

I. PISCIS. IMPERII MARIS.

Symbolum.

V E V S T V S, cum propè Sici-
liam contra Pompeianos infe-
liciter pugnasset, iniquo animo
eam ferebat ignominiam; nec
antea recepit animum quam pi-
scis, vltro è mari saliens ad pe-
des eius accidit, atq: è varibus
ob eam causam responsum est,

Siciliam in eius potestate fore. Xiphilinus in Augu-
sto. Senius quoque lib. 6. Deliacis scrib. t. Athenien-
sibus in Delo sacrificantibus lauandis manibus a-
quam haurientem puerum vnam demeruisse, ac è
phiala simul cum aqua pisces effudisse: Oraculum-
que ipsis à Deliacis varibus redditum, maris fore
Dominos.

Vince mari, iam terra tua est.

A a

II. 21.

II. PISCES ANDOCIDIS.

Oratio index animi.

Athen. l. 8. p. 341. **A**NDOCIDES Cyricenus pictor, quia piscium erat amantissimus, circa scyllam, quam depinxerat, multos pisces addidit.

A. P. scriptores sui ingenij morumq; vestigia scriptis plerumque admiscunt, ut fert vetus proverbiū.

Lib. de sacrificijs A belu & Canini. **A**νδρος χαρακτήρ ἐν λόγῳ γινώσκται Solonis dictum vetus. τὸν λόγον ἰδῶλον εἶναι τῶν ἔργων, & multis etiam imitatur celeritatem, ut ait Philo: ἡ λόγῳ πλεμμύρα συμφέρεται τῇ ἐφικνικῇ τὰ τοιαυτοῖα, τὰς ψηνάς παρὰ μὲν βιβλίους: Sermonis exundantia celerrimam mentem & volucrum naturam currendo assequitur.

III. PISCES GLACIALES.

Peccatorum stupor.

Athen. l. 8. p. 331. 100. **G**LACIE concretos pisces quosdam, nec sentiri nec moveri, ait Theophrastus, priusquam in petenas coniecti elixentur.

Protr. 11. **A. P.** Tantus est stupor improborum, tantus veteris mentis rigor, ut nihil sentiant, antequam flammam inferorum experiantur. *Peccator cum venerit in profundum malorum, contemnit.* Iocetur quoque de stuporem improborum declarandum asserri Canini papauer, quod præterquam indicium est profundis soporis, etiam illud habet proprium, ut iocatur.

Aliud, Papauer lapideo, γινώσκται ὅτι ἐστὶν ποσὶ μὲν μένων ἔχων ἀντὶ καπνίου.

IV. PISCIS LVSIAE.

Improbi alumni in improbo sætu.

LVSIAS fluvius cum pellucidis manet liquoribus.

bus, pisces nigertimos procreat. Aelian. ἔχει μὲν ἰν- *Lib 10. c 38.*
 quit, λιγυρότερον ὑδάτων, καὶ ἔσθ' διαδίσταται, τὰ τε δὲ χιῶν
 μέλας χυρῶς.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Cadit in malos discipulos qui ex optima schola
 processerunt sua malitia deprauati.

ὥς εἰδὴ μὴ μάθησις ἢ μὴ νοῦς παρῇ.

Pythagoræ monostichon ex Stob. iermone 3.

V. PISCIS LVNA.

Gratia diuina auxilium.

DEMONSTRATVS vitæ rei piscatoris peritissimus,
 piscem quandam esse affirmat specie pe pu chm,
 & appellari Lunam: ex gra magnitudine, la a figu. *Aelian, libi*
 ra, colore cyaneo, pinnis en bus, quas inter natan- *1, cap. 4.*
 dum explicat, & ad similitudinem Lunæ sem circula-
 tum efficit: Accedet quod plenus Luna impleatur, &
 arbores, quibus fuerit apensus, impleat eadem de-
 crescente exsicceretur atque intereat, ac si ad pantas
 admoueris, eadem marcescere faciat, & si hunc eun-
 dem in fontem scaturientem, aut in puteum conue-
 ceris, is ad rationem Lunæ, vel euanesceat, vel imple-
 bitur.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Vt quisque donum habet diuinæ gratiæ, ita cre-
 scit, & flore. Hac decrecente cuius, miterab. nique
 d. Hanc præsentem non modo se, sed externa quo-
 que fecundat: hac absente, & ipse mortuus est. &
 alijs perniciem effert. Hoc idem ly nbold Alpala. h. *Lib 1 sym-*
 fructus declaratur, qui quidem puribus repleti ut *bolorum.*

locis, sed non ubiq; est odoratus, quam eccliare. n

vim in eum transfundi ferunt, ex coe. est: arcu

deluper impendente: Hoc notant

Camerarius ex Plinio.

VI. PISCICVLVS MARIS INDICÆ
ΙΧΘΥΔΙΟΝ ΙΝΔΙΚΗΖ. ΘΑ.
ΑΑΤΤΗΣ.

Humilis.

*lib. 2. c. 7.
de animal.*

In mare Indico nascitur pisciculus, qui toto vitæ tempore lateat in maris fundo, non autem emergit & summis aquis innatat. *Ælian.* (ὃν ἀδίασι, ἢ ἀπὸ δαδὸν δὲ ἀνάπλω).

ΑΡΟΔΟΣΙΣ.

Humiles latent in vitâ, post mortem in cœlum uolant, apud mortales immortare que gloriosi.

Bene qui latuit bene vixit.

*Aliud sym-
bolum Baa-
ras.*

*Nascitur in
Baara val-
lee Macha-
runis ca-
stells Iudeæ.*

In eodem symboli genere esse poterit radix Baaras magis virtutis aduersus demoniū insidias, tunc et semper an virtutis luce sanguis, & profectum manus, quasi agnitam se indignaretur, tunc tergit, Iosephus de bello Iudæo lib. 7. cap. 22. qui per multa alia de hac radice tradit, sed et huiusmodi argumētum, cuius verba sunt, ἡνὶ φλογὶ καὶ χροὶ ἰσκι, πρὸ δὲ τὰς ἰστίρας σίλας ἀπασσά πρὸς αὐτοῦ πῖστις, βολομένη λαβὴν αὐτῶν, δαβὴν ἰστίρας δὲ ἀλλ' ὑπερβύα, quem locum dum hæc scriberem mihi dicant mihi vir societatis nostræ pereruditus.

VII. PISCIS NORVEGIÆ GVLO.

Helluo diues.

OLAVS Comment. lib. 21. cap. 25. in Norvegia pelagopiscem inueniri ait, cui nulla forma inuoluiturque membri distinctio internoscatur: caput: *tri-
conundum est.* nihil interiacet, omniaque piscium aut simus est vorator: ac quicquid glutierit, mox digestum in pinguedinem vertitur, neque unquam satui videtur, nulli protius piscium amicus, exolus omni-
bus.

ΑΡΟ.

APODOSIS.

Typus Heliouus diuitis qui optima terrarum, & maris deuorans, pauperibus nusquam fontes misericordiae aperit. Talis fuit ille Apicius, de quo Martialis lib 3

*Dedecus, Apici, bis tricenas ventri,
Sed adhuc supererat centies tibi laxum.
Hoc tu grauatus ne famem, & sitim ferres,
Summa venenum potione duxisti.
Nil est Apici tibi gulosius factum.*

VIII. ÆTNÆVS PISCIS.

ΑΙΤΝΑΙΟΣ ΙΧΘΥΣ.

Castitas coniugalis.

Sunt & castitate praestantes pisces. Ætnæus enim ppeilatus, posteaquam cum pari suo, tanquam *Ælian. lib. 1. cap. 13.* cum vxore quadam coniunctus, eam sortitus est, a liam non attingit, neque ad fidem tuendam tabulis ullis ei opus est, nec doct: neque malæ tractationis poenam timet, neque Solonem veretur.

A p. Symbolum castitatis coniugalis etiam in multis piscibus natura proposuit, quod ad hæc respondebunt impuri in genialium lectulorum iniurijs & adulterijs tam sæpe, tam flagitiose volutari? exclamandum enim illud *Ælian: ὧ νόμοι γυναικῶν, πότος σαρκαί, οἷς ἀκόλατοι ἄνδρες ποῖ καὶ ἀιδέονται μὴ πινέειν.* id est, o nobiles verò leges & republ. graues, quibus libidinosi homines non parere nihil verentur.

IX. ADONIS PISCIS.

Manuorum amabiles mores.

Piscis aspectu flauus, & genere mugilum, saxa incolere, & simul in his victitare solet: eius sane duc in vulgus nomina minime ignota sunt: alij enim

*Ælian lib.
9. cap. 36.*

Adonim nomen nant alij Exorceon, quod extra mare in arido cubit. Cum enim esset tranquilla, & temperata tempestas, isrum in siccum undarum impetu prouectus, ad saxa sese exponit, ibique libenter, & quietè altum somnum capit. Cum autem alij animalibus omnibus tanquam scelerè deinctus esset, pacem quæ habet, non similiter cum incolis maris, & uibus pace coniungitur, sed & eas perhorret, & si carum quæpiam comparauerit, sese uertat, & tandem tanta orio quidam facto tripudio saltat, dum de saxo in undam diluuiem salutem acceptus fuerit. Cum autem mare & terram amicam habeat, ipsum idcirco Adonim, quemadmodum mea fert opinio, appellauerunt, qui huiusmodi nomen ei imposuerunt: quod Adonids, qui Cætyre regis filius fuit, vitam inspexerunt, eum tanè duabus in amore deabus fuisse, alteri marinæ, alteri terrestri fabulanr.

ARODOSIS.

Imago est hominis mansueti, & lenissimis moribus præditi, quem omnes ob innocentiam, & morum suauitatem diligunt, nisi fortè quibusdam improbis, lingiosis, rapacibus sit iniurus. Labet hic admirandæ mansuetudinis exemplum in Henrico Imperatore subijcere, quem meritò quis propter admirabilem morum lenitatem cum Adonide compararet. Congruit, inquit G. iher, ut Abbas cuiusdam monasterij, honestæ possessionis equum offerret Imperatori fuerat autem ignorante Abbate militi clam sublatu, & eidem Abbati pretio uenundatus. Imperator donum comiter suscipiens, suimet uentionum mentum marcipauit. Cumque eidem equo insidens, iter ageret, occurrit miles, à quo subreptus fuerat. Hic impudenter aggrediens Imperatorem, Tu Rex (inquit) qui censuræ debes tenere totius iusticiam, equum modo fraudulenter abreptum censens possidere. Cui Rex, si tuus est equus, ut ais accipe.

accipe illum cum sessore, & educ tecum quousque tibi fiat satis. Hic miles hærete, putans se illudi. At Glaber Rex compulit eum ut manu iniecta duceret utrum. *puð Baron.*
que in suum dominium.

O mite inuicti Principis ingemium!

X. ALPHESTAE, ΑΛΦΗΣΤΑΙ.

Societas duorum.

ALPHESTAE pisces sunt coloris magna ex parte lutei, quibusdam in partibus purpurei. Eos fama est capi binos semper, sic ut ad caudam alter se. *Athen. l. 71. pag. 281.*
qui videatur alterum.

A. P. Εἰς ἀνὴρ, οὐδὲ ἄνδρ, unus vir, nullus vir. Nam ut ait Euripides in Heraclidis, *μῆς χερὸς ἀσθινὺς μάχη*, id est, *unius manus inuolida pugna est.* *Athen. ibi.*
Duarum robur & valentius & aiacius. Alios Alphestæ symbola sunt incontinentiæ: ἀπὸ τοῦ οὖν κατ' τὴν πυρὴν διατρώ τὸν ἱππὸν ἀπολομένην, τὴν ἀρχαίαν πνὺς τοῦ ἀκρατῆς, καὶ φερὲς οὕτω καλεῖσιν.

XI. ALPHORA.

Resurrectionis typus.

ALPHORA primum vermis, postea in piscem transiit, rursum si tæbe aliqua cõlumatur, is piscis extra aquam se recipit, & collapsa omni carne ad caput usque & oculos, si in aquam remittatur, corpus, quod fuerat absumptum, carne rursus vestitur, velut renouatum, imò potius reatum. Mirum hoc restauratum corpus longè viuacius esse, quàm si incorruptum semper fuisset. Accedit illi longæuitas, cum antea brevissimæ esset vitæ. *Albert.*
Mag. de Animal. l. 4.
in Alphora.

A. P. quid aptius in corporis resurrectionem dici potest? qua non modo corpora resurgent, sed pulchriora, & omni ex parte beatiora resurgent. Nulla erit deformitas, quâ facit incongruētia partium: ubi & quæ.

Auguſt. in *Enchirido* *ad Laurent.* *qua primum sunt, corrigentur, & quod minus est, quam*
docet, unde creator nouit, inde supplicetur. & quod plus
est quam docet, materia integritate seruata auerbetur.
Coloris vero suauitas quanta eris, ubi iusti fulgebunt,
sicut sol in regno patris sui.

XII. ANGVILLA PADI.

Vana gloria capiti.

Ælian. c. 8
lib. 14. de
animal.

IN Eridano Anguilla maximæ, & omnium pi-
 guissimæ nascuntur, capiunturq; hoc modo. Pisci-
 tor ad sinuosum locum, ubi latius confluens dilata-
 tur, vel in laxo ex aqua eminente, vel in arbore radi-
 citus extirpata sedens, perpinguis intestini ouilli re-
 centis tres aut quatuor cubitos longi, alterum caput
 in aquam deiecit, quod aquæ vorticibus agitatam
 volutatur, idemque illius alterum extremum mani-
 bus tenet, in quod quidem ipsum arundinis fructum
 perinde longum acque gladii capulus insertum est.
 Neque vero diu Anguillas esca latet, gaudent enim
 hoc intestino, & continuo earum prima quæque fa-
 me stimulata hiant ore atque imminenti namatos
 ac vinctos dentes in id ipsum intestinum deligunt
 atque hoc idem crebra insultatione detrahere cona-
 tur. At piscator anguillam intelligens ex fluctuatione
 ad intestinum adherescere, arundinem, ad quam
 alligatum est intestinum ori suo admovent, & quoad
 potest, intestinum inflat: quod quidem ipsum de-
 fluente hominis aspiratione & impletur, & penitus
 intumescit, & ventus in anguillam illapsum illius fau-
 ces implet, atque anhelitum earum obstruit, ut ea
 non queat neque respirare, neque infixos dentes de-
 trahere, quare suffocatur, & flatu capta venit in pi-
 scatoris manus.

A p. Ut anguilla flatu, sic vanæ gloriæ vento &
 pompiculis superbi capiuntur.

Tanti constat veniri.

XIII. ANGVILLARVM PISCATO-
TORES.*Tumulus amatores.*

ANGVILLA hyemem in exigua aqua non tolerant, nec inturbida: ideo circa vergilias maxime capiuntur fluminibus tūm præcipuè turbidis. *Pl. l. 9. c. 21.*

Arist. in Equitib.

APODOSIS.

Mali ciues turbidis tepus delectantur, in quibus prædantur facilius.

Οπισθεν οἱ τὰς ἐσχάτας θύρας ἔχοντες πίπτοντες,
ὅταν μὲν ἡ κίμνη κινῆσθῃ, λαμβάνουσιν οὐδὲν,
ἐάν τι ἄνω πῆ, κατὰ τὸν βόρβορον κινῶσιν,
αἰψοσι, καὶ οὐ λαμβάνουσιν πλὴν τὸ ὅλιν ταράττης.
Namq; accidit ubi quod Anguillas qui aucupantur,
Vbi quæta stat palus, nil piscium capiunt:
Contra si jecursum, & deorsum lutum mouerint,
Capiunt. Ita ipse capis ubi tempus, inquisias.
Suidas quoque dixit: Ἐσχάτας θύρας ἔχοντες τὸν βόρβο-
ρον ἀναταράττει: τὴν θύραν τυγχάνουσι.

XIV. ANGVILLÆ SOBRIETAS.

Helluones nocturni, ieiunij, simulatores.

AFFERMAN T qui anguillas alunt, eas noctu voraces esse, interdium verò in cæno pigras, & im-
motas iacere. *Ath. l. 7. p. 298. 100.*

AP. adit in simulatores sobrietatis qui furtim tamē helluantur, vel in popinones nocturnos qui interdium dormiunt, hos Hegesander νυκταδραισφάγος elegantiori verbo appellauit.

XV. ANTHIAS SACER PISCIS.

Christi presentia

ANTHIAS piscis quemcumque locum in mari incolit, is & belluarum est expertus, & ab urinato-
ribus

Æl. l. 8. c. 28 ribus tutus, itaque eiusdem fiducia confirmati pisces audacter foris ificant, & pariunt. Delphini ipsius præsentia exhilarati, tripudiant.

APODOSIS.

Christus sacer est piscis, cuius præsentia nos ab omni dæmonum vitiorumque immanitate tutos reddit, & huius mortalis vitæ sedatis tempestatibus auream serenitatem diffundit, ubi ille diluxit, agitata mentis permotiones conticescunt.

*Nec crucibus fluuij idem sonus, occidit horror
Æquoru, & terræ maria acclinata quiescunt.*

XVI. ANTHIAE ET SCARI SOCIETAS.

Mutuum auxilium.

Æl. l. 1. c. 4. **U**T homines fidi & commilitones veri, perinde pisces inter se vleiscuntur, quos Anthias venationis maritimæ periti nominare solent, sunt autem pelagij: ex his quilibet cum nouerit conuictorem socium captum esse, celerimè adnare festinat, ac dorsi sui nixu ad eum adhærescit, incurtu impulsuque pro viribus prohibens captiuum abduci. Scari etiam gregales suos optimè vindicant, ac adeuntes funem dentibus conficere conantur, vt ex hostibus seruent captum, & sæpe funem concidentes, eum liberauerunt, neque ob id petunt redemptionis præmia: sæpe vero non assequuntur socij liberationem, tamen si id quod suum erat, promptissimè præstiterunt. Iam verò in nassam cum inciderit Scarus, dicunt eum posteriorem partem suam de nassa eijcere, reliquo verò, qui non sunt capti, circumnantes eum morsu corripere, & foras socium proferre. Si verò in caput exierit, ipsorum quispiam qui foris est caudam ei porrigit, ille comprehensa cauda sequitur: hæc illi quidem faciunt, more hominum, qui tamen si libros de amicitia non didicerunt, tamen à natura haulerunt leges amicitiae.

Apod.

Ap Indigni hominum societate, qui homines non iuvant.

Ἀνὴρ μὴ ἀνδρῶν, καὶ πόλις σὺν πόλιν.
Χυρ χῆρα νύμφη, δάκτυλος δὲ δάκτυλον.

XVII. AROTANVS.

Furto & iniuria alstinendum.

A ROTANVS pifer, quem g gnit Arotan fluuius
Zet. ait, astu sese capi permittit, verum capiens Nic Cor. in
mox ipse februi arripitur, nec desinit morbus, donec fin.
piscis dimittatur.

A P O D O S I S.

Fures vbi primam rem alienam attrectarunt &
verterunt in suam, cruciabili peccati morbo corripi-
untur, à quo liberari non possunt, nisi prius aliena,
quæ vsurparunt, legitimis possessoribus restituant.
D. Augustinus in sermone de decem plagis: *Nemo
habet iniustum lucrum sine iusto damno* verbi gratia,
qui furatur acquirit vestem, sed perdit fidē. Ibi lucrum,
ibi damnum lucrum in arca, damnum in conscientia.

XVIII. ASELLVS MARINVS.

Gula.

A SELLVS marinus cor habet in ventriculo. Aeli-
an. ὅν τι δαδάτις ἐν τῇ γαστρὶ πῶν καρδίαν ἔλαχιν *l. 20. de Ani.*
ἔχεν. *cap. 20.*

Ap Helluones omnes egregiè designat, qui as-
sina sunt ignaui, & cor habent in ventriculo, quod
omnes eorum cogitatio sit de ventrie aut gula.

Escæ ventri est venter escæ.

Deus autem & hunc & hanc destruet.

Hæc est interpretatio Clementis Alexandrini vbi de
Helluone ait, τὸν νῦν ἰγκυρότατον τῇ κοιλίᾳ τοῦ ἰχθύος *pad. l. 2.*
τοῦ καλουμένου εἶναι τὰ μέγιστα τοῖς κωδ., ὃν δὲ φέσιν Αἰγυ-
πτιῶν μόνον τῶν ἄλλων ζώων ἐν τῇ γαστρὶ πῶν καρδίαν
ἔχεν.

XIX. ASILVS THYNNORVM

VEXATOR IN TRAN-

quillo mari.

Felicitas spina.

ASILVS piscis aranearum magnitudine ceterorum
 piscium vexator. maxime Thynni & Xiphias.
 ο ἱ θύννοι καὶ χιφίαι οἱ πρῶτοι πῦλινος ἐπὶ τῶν ὁρίων,
 καὶ ἀμφοτέρωθεν τῶν πύλων τὰ πλεονεκτήματα ὄντων
 κινεῖν ἀπελάσσειν οὐκ ἔστιν. ἡμοῖν μὲν σκορπίου, μέγα
 δὲ ἰσχυρὰ καὶ ποῖσαι τὰ αὐτὰ πόνον ποιεῖν ὥστε ἰσχυρὰ
 λαβεῖν οὐ δύναται. ἔστι δὲ καὶ ἰσχυρὰ καὶ ποῖσαι τὰ αὐτὰ
 πλεονεκτήματα ὄντων. I autem sit etiam pos-

Canicula exortum flantibus Etesijs.
 A. P. Thynnus asilos in tranquillo, & omnis fel-

*Accius in
 Nauchla.*

Splendet saepe, ac eandem nubem interdum nigret.

XX. ASTOIZ

*Religio & solitudinis amor.**Albert.**li. 24.**in Astoiz.*

ASTOIZ piscis in mari degens, & ut reliqua ani-
 mantia vascens, cum senuerit, mutata forma
 sumpta terrestri migrat in perpetuum a mari, terre-
 streque factum animal incolit terram, vascitur ter-
 restribus nomenque aliud accipit: nam cum piscis
 esset, Abides dicebatur. Iam factum terrestre animal
 nuncupatur Astoiz

A. P. Senex qui ex negotiorum & turbulentarum vitae
 fluctu ad portum solitudinis appellit. Talis fuit ille
 similis, cuius Dion meminit in Hederiano, qui, cum
 a reip. honoribus dimissus in agrum, illic septem an-
 nos quod fuit reliquum vitae, in otio & quiete egil-
 set, moriens sepulchro inscribi iussit: Semis in na-
 cer, cuius aetas quidem multorum annorum fuit, septem
 autem duntaxat annis vixit.

XXI.

XXI. ATTILVS AGLVPEA.

Parua hostis non contemnenda.

ATTILVS in Pado inertia pinguescens ad mil-
le aliquando libras, catenato captus hamo, nec *Plin. li. 9.*
nisi couen iugis exactus. Atqui hunc minimus appel- *& 15.*
latus. Iu pea venam quandam eius in faucibus mira
cupidine appetens, mortu examinat.

Ap. Nullius vires contemnendæ, quippe *habes &*
piliu umbram suam. Pub. Syrus, & quæ parua initio
putantur iace manant incrementis.

Nascitur exiguus, sed opes acquirit eundo,

Quaq; venit multus accipit amnis aquas.

Ouidim.

Quem i aurum metuis vitulum mulcere solebas,
Sub qua tunc recubas arbore, virga fuit.

XXII. AVRATA PISCIS.

Dives metriculosus.

AVRATA omnium piscium timidissimus est.
ἡ χυσοφύς ἀραχιδών ἀπάντων δειλότατος Nam
sub Areturi tempus, cum maris accessus & recessus
maxime fiunt, & eo altius exaggerata arena ad lit-
tus relinquitur, ut naues sæpe ex omnibus aquis nū-
dæ in terra relinquuntur. Tum piscatores, postquam *Alian. l. 13*
populorum arborum ramos frondibus conuestitos *cap. ult.*
paxillorum modo in mucronem acutos in arenam
defixere, discedunt: post autem tursus accedens ma-
re, secum imbeilem Auratarum multitudinem attra-
hit, qui, ubi æstus reciprocavit, & recessit, in exigua
aqua concavis locis retenta relinquuntur, & verò
ramorum metu quiescunt. Adeo nimirum ramos
vento agitados exhorrent, ut ne loco quidem se com-
mouere audeant. Quam ob rem primo cuiq; magnum
numerus metriculorum piscium capere & ferre li-
cet: Neque modò ab usu piscandi instructi, sed etiam
totius piscationis rudes, atque adeo pueri & senes
capere possunt.

Ap.

AP. An ideo metuit, quod aurum secum portet?
aureo colore subrutila?

Sic times insidias qui se scit ferre viator,

Quod timeas: tutum carpi inani iter, contra pau-
Pectas ἀσφαλὸς χερσὶ μα.

XXIII. BALAENA CVM MVSCVLO.

Rationis ductus

BALAENA, non modo est inhumani corporis va-
litate, sed obtutus etiam plerumque graui super-
ciliorum ponde e oculis caligat, nesciens quò iter
tenere debeat. Tum magna Dei providentia mus-
culum piscem, qui Balenæ oculus dicitur, sibi ad-
hiocet vitæ comitem is prænatat, iter dirigit, & in-
festantia magnitudinem vada demonstrat. *Plin. l. 9*
cap. vls.

ΑΡΘΡΟΣΤΙΣ.

Cupiditas immanis & coeca bellua, rationis &
mentis oculo per huius vitæ salebras dirigenda.

apud. Stob. *Ὅτι οὐδὲν ἀνὰ καρδίαν ἔστιν ὁρίσθαι.* ut ait Plutarch. *Ra-*
serm. 16. l. 8. tio autem & prudentia est instar illius musculi, quæ
ideo rectè ὀμματὶς & χεὶρ dicitur ab Aristotele.

XXIV. CALLIONYMVS.

Iracundus.

CALLIONYMO pisci, ait Aristoteles, in dexte-
ricoris fibra seu situm est, proportionem corporis
maximè omnium copiosum: iecur autem ad læuam
latus collocatum: ex quo symbolum est iracundia.
Menander in *Metellia*. τὴν μὲν ἰχθὺν καλὴν τι καλεῖται
οὐ μὲν πλείων. Et Anaxippus in *Epitaphio* Zomeno, Εὐ-
λακινὴς ἢ ποιήσας πλείων καλὴν ἀπασαν ὡσπερ καλεῖται
μενέσιον.

AP. Difficili bile tumet iecur.

XXV. CANCER.

Prudentia.

IN vtraque Nili ripa aspides latibulis se regunt, & tanquam aedes suas homines, sic hoc flumen omni alio tempore iucunde & suauiter accolunt. Cum autem in agros per æstatem Nilus redundaturus est, cum triginta circiter ante diebus, aquarum copia & Etesis ventis impulsæ promotæque, longius à fluuio in loca eminentiora vna cum fœcibus suis demigrant: quod quidem munus à natura acceperunt, tanti ut fluminis, tamque operosi quotannis accessionem non modo non ignorent, sed ab eius etiam damno cauere sciant. Testudines etiam, & Cancræ, & Crocodili in loca Nilo inaccessa id temporis oua transferunt. Vnde ij qui oua eorum offendunt, quantum & quatenus Nili rura irrigaturi incrementum sit futurum, facti è colligunt.

Æl. l. 3. c. 52.

AP. Cancræ & Crocodili prudentes significant, qui futura multo antequam veniant animo præaugiunt, & se ab omni periculo remotos tucatur.

*Marzial.**Qui sua meretur pondera, ferre potest**Epigr. 62.*

XXVI. CAPITO PISCIS.

Ο ΙΘΥΣ ΚΕΦΑΛΟΣ.

Innocentia.

CAPITO de piscium genere est, qui in paludibus regunt, continentissimus ac in victu temperantissimus esse creditur. Etenim nullam animantem inuadit, sed cum omnibus pacem seruare solet. Si vero in quempiam iacentem incidit, hunc in suum prandium conuertit, non prius tamen attingit, quam cauda mouerit. Si immobilis sit, hunc prædam sibi facit, si verò moueatur, eo intacto discedit.

*Æl. l. 1. de anim. c. 3.**AP.*

AP. Vel capito symbolum est innocentiae, cum se potius ieiunum malit, quàm alieno periculo viuere: vel timidos hostes, & inimicos significat, qui thra- siones aiunt, in mortuos ad prædam expediti: aut quis vim vi tantisper repellat, illico diffugiunt, tam timidi in periculis, quam in victoria inso- cense, ut de ijs dici possit, quo d habet *Æt. an. ἀγριμῶτος ἔχῃ τὸ ἀγρὸν, καὶ νῦν δὲν τοῦ δι' ἀνιχρόμεν.*

XXVII. CEPVS. ΟΡΗΠΟΣ.

Elegans.

TERRENVVM quoddam animal Pythagoras scribit in libro de mari rubro, circa idem mare pro- creari, & Cepum, hoc est, hortum, appositè idcirco nominati, quod tanquam hortus varijs coloribus dis- tinguatur. Cum est confirmata etate, pari magni- tudine est cum Eretrientibus canibus. Iam porro hu- ius colorum varietatem, sicut ille scribit, animus no- bis est explicare. Eius caput, & dorsum, & soma ad caudam usque valde igneo colore sunt: cum autem quidam pili disseminati spectantur. Facies alba ad genas usque, inde ad collum aureæ vittæ pertinet. Collum & pectoris inferiores partes, & anteriores pedes omnino albi. Mammæ duæ manuum implentes cœruleo colore visuntur: venter candidus, pedes po- steriores nigri sunt. *Aethan τὰ μὲν δὲ* inquit, *δοὶ τὸ κεφάλιν αὐτοῦ, καὶ τὸν ὠμόν, καὶ τὸν ῥάχιν ἐν τῷ ἔργῳ τιλιν ᾗδῃ, ἀκρότως πυρρὰ ὄσῃ, διόσπο δὲ ἂν κ, τριχὺ χρυσοῦς πικρὸς διασπαρῆται. λευκὸν δὲ ὁ πρόσωπον ἐν μίχρῃ τῇ παραῶν αὐτοῦ. Εἰτιῦθεν γὰρ μὴν ταινία χρυ- σοῦς κατὰσιν ἐν τῷ ἔργῳ, ταύτης δὲ τὰ σίγχα μίχρῃ τῇ κατὰ κ, ὁ ποῖος δὲ οἱ πρόσδιοι, λεογενεῖς ἢ πάντα μαῖοι δὲ χαροπλὺς δύο κυανοί, γαστήρ δὲ λευκή, ποῖος δὲ οἱ γαστόπιν μέλανες ἐσσι.*

lib. 17 c. 8.

AP. Cepus typus est elegantis vario gemmarum vesti-

vestitusque cultu collucens, cætera muti. sic apud
 Avianum:

Distinctus maculis, & pulchro pectore Pardas

Inter consimiles ibat in arua feras.

Fabula 40.

Et quod nulla graues variarent terga leones.

Protinus his miserum credidit esse genus.

Cætera sordenti damnans animalia vulu,

Solas in exemplum nobilitatis erat

Hoc aguta noua gaudentem vulpis amictu

Corripit, & vana appotat esse notas.

Vade aut, & picta nimium confide iuuenta.

Dum mihi censuum pulchritus esse queat.

Miremurque magis quæ munera mentis adornant,

Quam qui corporeis enis uere bonis.

XXVIII. CITHAROEDVS PISCIS.

Ο ΚΙΘΑΡΩΔΟΣ ΙΧΘΥΣ.

IN mari rubro piscis proleatur, cuius corpus ita
 figuratum est, ut similitudinem lingulae eius la-
 titudo gerere feratur. Squammæ non magnam tan-
 genti asperitatem habent. Cum subaureo est colore,
 tum lineis à summo capitis vertice ad extremam
 caudam nigris sic distinguitur, ut eas citharæ, fidicu-
 las contentas esse dicas, unde is citharæus appella-
 tur. os ei pessumit & subsidet, idemque nigerrimum
 est, cinguloque croceo circumligatur, vertex varie-
 tate distinguitur, fulgore aureo, & nigris quibusdam
 lineis, pinnas aureas habet, rufi coloris multipliciter
 vinctus, cauda est nigra, præter extrema: ea enim
 candidissimo colore asperguntur. Alij item Citha-
 ræi prædicti nasci dicuntur, toto corpore purpurei,
 certis intervallis aureolas lineas possidentes. Eorum
 verò caput cingulis violaceis illustratur, uno quod
 est ante oculos, ad branchias pertinente: altero se-

Bb

cum

lib. 11 c. 23.

Faber piscis
Vide Gesne-
rum in
Fabro

cundum oculos, vsque ad medium caput excurrente: illo autem tanquam monili sic collum circumplicante. Elian. Sic Faber piscis qui Gallus marinus & Zelis & Christopharus nominatur, omnia nautica fabrilia dicitur in seipso gestare.

AP. Torquetur in vanos simulatores, qui spectant taxar aut boni sunt aut docti. Citharædus enim fert ei haram, nunquam canit. Vide Martialis. epigr.

Emptis quod libris tibi bibliotheca referta est,

Doctum, & Grammaticum te Philomuse putat.

Iniquum est τὸ τιμωρὸς δικαίων ἄγρον καὶ ἄγρον ἀνέστως διώκειν ὅτι αὐτὰ ἀπράγμονα, Maximus Tyrus in libello de vita practica.

XXIX. CONCHÆ SENSVS.

Homo voluptuarius, & animalis.

Plin. lib. 9.
cap. 30.

CARENT conchæ visu, omnique sensu alio quam tactu, & periculi.

AP. Tantus est stupor voluptuarius, ut nihil nisi de fuga austerioris vitæ, & hilarioribus epulis cogitent, ad honesta quæque & furti, & cæci. Nam vitæ plurimum

Παχὴα γαστήριον ἔστι τὴν νόον.

XXX. CORDYLVS. ΚΟΡΔΥΛΟΣ.

Vita actiua & contemplatiua.

Athen. l. 7.

CORDYLVS piscis in terra pariter & aqua degit. Ciolet igitur ex alto quasi ex umbraculis prodire in solem: in quo periculum est ne radiis ambustus, et tabescat, antequam remeet in mare.

AP. Cauere sibi debent prudentes religiosi, nec cum ex coenobijs, quasi ad solem prodeunt, hominum salutem pro virili adiuturi, ipsi periclitentur, & secularis amoris labe illius intereant: sed diu in otio medi-

meditentur, quomodo se salutaribus remedijs ad-
uenius pericula muniant, ita fiet quod ait Poeta,

Maiores post omnia virtutes.

XXXI. CROCODILVS IBIDIS PEN-
NA RETARDATVS.

*Hæreticus egregy alicuius hominis scriptis
coercitus.*

COMPERTVM est Crocodilum improbiſſimum *Horus Ni-*
animal, ſi penna ibidis deſcribitur adeo obtorpeſ- *liacus. l. 77.*
cere & debilitari, ve immobilis reddatur, omnemque
puliſſimæ rapacitatis violentiam obliuſcatur.

AP. Cadit omnino in furculum hæreticum aut vi-
rulentum calumniatorem, quem eruditi, & grauis
hominis calamus reſtrinxerit. Talis Pelagium Au-
guſtinus, talis Iovinianum Hieronymus, talis peſti-
ferum Arium πῑ. ⲉⲃⲗⲁ Athanaſius, tales Caluſum
& Lutherum innumeri doctores Catholici verbo Dei
fregerunt.

Sidereo clypeo, & cœleſtibus armis.

XXXII. CROCODILVS AD PAL-
MAM RELIGATVS.

Crucis victoria.

AVGVSTVS ille Cæſar Aegypto pacata Croco-
dilum animal horribile ad palmam arborem ca-
tena religatum in nummis cudi voluit. Videatur &
hodie nummus cum inſcriptione. *Nemo antea religa-*
uit.

AP. Chriſtus Dominus Aegyptum, hoc eſt, mun-
dam vicit, & exitialem generis noſtri Aſtaſtorem de-
preſſit crucis arbore conſtrictum. Auguſtinus ſer-
mo. 137. de tempore: tunc etenim Dominus noſter
Jeſus Chriſtus illum tenebrarum mortis principem
colligauit, legiones illius perturbauit, portarum in-
ferni ſentecos vectes conſregit, omnes iuſtos qui ori-

*Aliud sym-
bolum.*

ginali peccato adstricti tenebantur, absoluit, in libertatem pristinam reuocauit, & peccatorum tenebris occisos splendida luce perfudit. Aliud exemplum affert S. Isidorus. Enydros, inquit, serpens siue Ichneumon in Crocodili viscera illapius eoque pre-empto saluus exiliens, typus est Resurrectionis Christi.

XXXIII. CROCODILI CATVLVS.

Indoles improba.

*Ælian. l. 9.
cap. 3.*

CROCODILI cum ex se se pepererunt, hoc exemplo legitimum à spurio intermoleunt, ut si quid catulus simulatque excludit, rapuerit, in reliquum tempus in Crocodili generis numero locoque à parentibus ducatur: si ingraua cum ipsum retardauerit, ad comprehendendam alicunde muscam, aut lumbricum, aliamue bestiolam, aut lacerulam, cum parens tanquam a se degeneratam, nihilque ad se pertinentem lacerat, atque videntur, ut ad Solis radios aquilæ suorum ingenuitatem expectantur, sic cetera alacritate prædam capiendi Crocodili: utriusque scilicet non temeratio suos affectu, sed ratione amantes.

APODOSIS.

Crocodilus suos agnoscit ex rapina, haud dissimiliter parentes improbi germanam lobolem ex vitiorum suorum imagine. Oedipus apud Senecam tales esse filios gloriatur.

*Ego sum: maiorum exempla facinorum appetunt.
Me nunc sequuntur, laudo et agnosco lubens,
Esset tunc auquid ut patre hoc dignum gerant.
Agite ô propago clara generosam indolem
Probate factu, gloriam ac laudes meas
Superasse.*

XXXIV. CROCODILVS AD

SVEM.

Voluptatis illecebra delinitus.

CROCODILVS capitur obiecto suis tergo, quod leuoret, & gruniente porcello, ad cuius vocem *Hero. l. 2.* accedit, tūm primum ingesto oculis luto cecatur, exia facile debellatur.

APODOSIS.

Typus est voluptatis, de qua S. Paulinus carmine ad Cytherium.

*Blandu dolo fauetibus.**Si lege mentis ista lex sit fortior,**In iura peccati trahes.**Maleuada verbis, fraudu arte dulcibus,**Animum virilem effæminat.**Excæcat oculos mentis, & radit caput**Spolians, & exarmans fidem.*

XXXV. CYTHARVS.

Charitas.

CYTHARVS pifeis habere dicitur *αἰγῆδιον* *Athen. l. 7.*
αἰν, &, πλατίον, cor latum, & album. *p. 305.*

AP. Syncerus Dei amor nullis sordidi animi angustis restrictus, sed latè in hominum utilitates diffusus, de quo si amplitudinem respicias merito illud Poëtæ dici possit.

Cor mundi instar habens.

XXXVI. DELPHINVS.

Princeps mansuetus.

DELPHINVS solus inter pifces caret felle.

AP. Mansuetudo principum est propria. *Seneca Ath Dipu.*
lib. 1 de Clementia: Nullum clementia ex omnibus l. 2. ex Arist.
 magis quam regem, & Principem decet. *Salust. præ-*

clare dixit Qui benignitate, & clementia imperium temperauit, his candida & laeta omnia fuisse: etiam hostes æquiores, quam alij ciues.

XXXVII. DELPHINVS ANCHORA

IMPLICATVS.

Festinandum lentè.

DELPHINVS anchoræ implicatus Augusto, & Tito imperatoribus pro insigni fuit, quod superiori sæculo Aulus Manutius suis libris præfixit habuit item Vlysses pro familiari signo Delphinum, vnde $\delta\epsilon\lambda\phi\iota\omega\delta\mu$ appellatur à Lycophrone $\delta\epsilon\lambda\phi\iota\omega\delta\mu$, κλάφ φινίης δίᾱς

*Aecius in
Chrysippo.*

AP. Hoc signo demonstratur lenta festinatio, & modus in rebus, quæ res omnium solet esse saluberrima, $\delta\epsilon\upsilon\tau\epsilon\rho\alpha\ \phi\rho\alpha\tau\iota\delta\epsilon\varsigma\ \theta\epsilon\phi\omega\tau\epsilon\rho\alpha$

Minus pigrasse, quam properasse est nefas.

XXXVIII. DELPHINES COE-

RANI.

Grati animus morte fortior.

Ælii 3 c 2.

CŒRANVS quispiam Delphines captiuos ad Byzantium pecunia redemit, & in mare liberos dimisit. Non exiit gratissimis precibus beneficii memoria hominem enim postea cum nauis esset submersa, exceperunt, & placide collocarunt in portu. Cum vero fato functus esset, & exequiarum pyra arderet in littore, frequentes exiuerunt è mari, nec nisi restincto rogo quasi officiosissimi amici discesserunt

*Senec de
benefi 95.*

AP. Beneficii memoria apud ingratos citò conscescit, ea sem apud gratos ne lethæ quidem fluius restinxerit. *Gratum hominem semper beneficium delectat, ingratum semel.*

XXXIX.

XXXIX. DELPHINVS SEMPER
MOVETVR.*Diligentia seu Vigilantia.*

DELPHINVM perpetuo motu præditum esse
 rerum: nec quoad viuit (ne dormiens quidem) à
 motione conquiescit: Cum enim necesse habet dor- Æl. l. 11. c.
 mire, ex alto ad summam aquam elatus, ut totus vi- 12.
 deatur, dormit: non enim somni expertus est, atque ita
 dormiens in profundum tamdiu depellitur, quoad
 imam sedem maris contingat: ad quam postquam
 funditus delapsus est, terræ pulsûe somno excitatur,
 deinde ex alto emergit, ac repetito somno similiter
 atque prius ad maris fundum appulsus, expulgitur
 tum rursus eminet extra aquam & hoc ipsum saepe fa-
 cit, eamque ob causam inter quietem & actionem a-
 gens, nunquam omninò à motu quiescit.

A P O D O S I S.

Præclarum vigilantie exemplum, maximè verò
 principibus, quos oportet *Stantes mori.*

Vita ipsa Vigilia est. Hæc mens Hannibalis.

Pænis vix ad somnos, vix totam cursibus æta

Sil. Ital. l. 12

Indulsi tibi noctem, vigil ille, nec ullam

Ad requiem facili, credens, que abscedere vita

Quod sopor eripias tempus,

XL. DELPHINI,

Amor parentum in sobolem.

DELPHINI teneros catulos ex aliqua causa con- Basil. in
 sternatos rursus excipiunt, & ventre comple- Hexa. ho. 8.
 ctuntur.

AP. Parentum *philosopha* in parvulis fovendis
 vel Christi amor, qui, est i. oster *ipd* *ixd* *us*, in pisci-
 culos, quos fouet in visceribus suæ charitatis. Ac-
 cedit quod teneræ soboli veteres Delphini tanta

Bb 4

mansue-

*de piscacu.
lib. 1.*

*vide Op-
pian lib 17
de pisc
vers. 180.*

mansuetudine & cura adnatent ut pædagogi vide-
antur iuuentuti proponit. Quod fufius de tribus
Oppianus. Id verò Christus ficit, & nobis iter vitæ,
matris indulgentissimo amore non modò compla-
nat, sed præit, nostras in se sarcinas recipere.

ὡς δὲ ὁ τῶν Μουσῶν ἱερὸν ἄπο πατρὸς ἰωάν,
ἀνδρῶν δὲ ἂν ἀπ' αὐτοῦ διὰ τῶν ἱερῶν.
ὡς ἄρα καὶ δαφνίς τοῖς παιδῶν τοῦ
Εὐαγγελίου.

XL. DRACO MARINVS.

Indocilitas.

Ælian. l. 5. cap. 37. DRACO marinu si cana dextra attrahatur, vio-
lenter entitur, sinistram si inijcias, cedit & capi-
tur.

APODOSIS.

Mulri equarum regi noluat, sed vijs obliquis
trahi, nihil e possit fieri potest quod non violentis
rationibus extorqueatur.

Phædrus.

*Nolo irascaris libere si dixerō,
Diu est iratis natus, qui est similis tibi.*

XLII. THYNNVS.

Prudentia.

Athen l. 7. pag. 301. THYNNVM Aristoteles tradit in pontum nauis
ga item dextrum litus radere, extrêque lzuo:
quod oculo dextro p'us cernat, hebetè sinistro.

APODOSIS.

*2 de bene-
fic. 18.* Thynnus prudens, & consideratus homo: dex-
trum litus, amica securitate oculis dexter recta co-
gnitio, leuatio Seneca Diceratione per totam vitã
eundum est. minima, maximãque ex eius consilio geren-
da sunt.

XLIIL. ECHINVS LACONIS.

Mala toleranda sunt cum emendari non possunt.

DEMETRIVS Scepsius lib. 26. Troiani apparatus erudit, Laconem quendam ad epulas inuitatum. Echinis marinis illatus mentis, vñq̃ arripuisse, ignarus quisnam vsus foret eius cibi, atque adeo non obferuantiem, quomodo ceteri conuiuæ illo vescerentur. In os igitur coniectum simul cum testa, dum frangere cùm stridore conaretur, esu offensum, nec intelligentem quis asperitatis esset renixus, dixisse: O coniectum edulium, neque te iam molitum abijciam, neque pestilentiæ sumam vquam: ὃ φάγμα μισρόν! οὐτε μὲν γὰρ σε ἀφ' ὧ μαλακισθῆναι, οὐτ' αὖθις ἐνὶ γαστρὶ

Ath. l. 3.

APODOSIS.

Tolerantur aliquando mala postquam semel admisi sunt, quod maiori fortasse incommodo expellerentur.

Cicilius.

Patture quod datur, quando optata non damnant.

XLIV. ECHINVS MARINVS.

Fide & prudentia.

ECHINI marini futura tempestatis præscij lapilli inter se coniecti sic operiunt, & arena tuburrant, ne fluctibus oortis, ob leuitatem alhidantur ad littora.

D. Ambr in

Hexamero.

APODOSIS.

Prudentia & grauitatis: ypus, vel certe fidei, quæ nos roborat & co. firmat, nequid in opinionum talo fluctuemus. Simile quoddiditum alibi de lepis ad iaxum adhærescentibus.

Traiecta syries, anchora iacta mihi est.

XLV. EXCOETVS.

*Prospera aduersis turbata.**Ath. l. 6. p.
352.*

EXCOETVS piscis tranquillo mari ex alto emegit aurea ridentis cœli serenitate illectus: cum ecce ad apticum Solem quiero & nihil tale cogitanti Parenditæ aues insidiantur, & sæpius inuadunt.

APODOSIS.

*1. de Orat.
Senec. in
Thyeste.*

Tales sunt res, spesque humanæ nobis cum serenum esse putamus, repentini malorum turbines ingruunt Cicer. Qui locus quietus & tranquillitatis plenissimus esse videbatur, in eo maxime molestiarum & turbinum tempestates exierunt:

Nemo constet nimium secundis.

Fortuna malè fidetur. Minutius in Octauio. Notæ est in hoc argumento solis viatorem spoliantis fabula, quod Boreas frustra tentarat.

*Sol viatorem spoliatur.
Auanus
Fabulæ.**Protinus impulsus ventis circumtonat æther,**Et gelidus nimis depluit imber aquas:**Ille magis duplicem lateri circumdat amictum,**Turbida summos quo trahit aura sinus.**Sed tenues radios paulatim crescere Phœbus**luserat, ut nimio surgeret igne iubar.**Donec lassæ volens requiescere membra viator,**Deposita fessus veste sederet humi.*

XLVI. FASTEN PISCIS:

*Bonitas & mansuetudo.**Vincen. hist.
lib. 18 cap. 54.*

FASTEN piscis est, in cuius ore maritima aqua salaque mox fit dulcis.

A. P. Bonum & mansuetum ingenium amara quæque sua dulcedine temperat Plautus, Optimum est ærumna condimentum aquæ animus Rectè id ipsum Christo accommodabitur, quippe piscis est ille à Sybillis prædictus, qui semel haustus vitæ nostræ accerbitates

bitates nobis miti quadam suauitate decoxit, quo in posterum nobis omnia faciliora leuioraque videntur. Memini ita accommodatam parabolam a viro nostræ societatis percrudito.

XLVII. GLAUCVS PISCIS,
ΓΑΥΚΟΣ.

Amor parentum in sobolem.

GLAUCVS piscis pater factus, quos sustulit ex coniuge, diligentissimè cauet, ne insidijs petantur, neue perniciēs vī a eis inferatur. Itaque donec læti ac sine timore natant, tamdiu ille custod re non intermittit: nunc à tergo cum eis natans, nunc verò *lib. 1. de ani- mal. ca. 16.* non à tergo, sed adnatat modò ad vnum eorum latus, modò ad alterum. Si quis verò ex paruulis timere cœperit, ille timore cognito, ore hiançe, paruulum excipit: deinde timore præterito, quem deuorauerat, reuomit qualem acceperat, ille rursus natat. *Æ. Ælian. lib. 1. cap. 16* hian. Similiter foetus caniculæ marinæ metu in vterum matris ingrediuntur & regrediuntur.

APODOSIS.

Hac Icone significatur amor & sollicitudo parentum in teneram prolem; vel certè Dei in homines plusquam materna φιλότητι, quos in aduersis tegit, in prosperis gloriosos ostentat.

*Sic glaucus etiam piscis arans Thetin,
Dum nigra ventis aquora saniunt:
Prolem sub aluum vix regressam
Visceribus fouet inquietis.
At cum Fauony blanda anima volant.
Reponit aucta pignora Tethyi:
Mox victor incedit superbum,
In catulis numerans triumphos.*

XLVIII. LUCERNA PISCIS.

*Apostoli.**Plin. lib. 9.
cap. 27.*

SUBIT in summa maria piscis, ex argumento apostolatus lucerna, linguaque ignea per os exerta, tranquillis noctibus relucet.

AP. Lucerna mundi beati Apostoli, qui terrarum orbem sua luce collustrarunt, & linguis igneis præditi offusas rebus humanis tenebras dissiparunt inter huius vitæ turbines, & maria, placidissimo fulgore collucentes.

Solemque novum nona sidera portant.

XLIX. MELANVRI CAVTIO.

*Securitaci male creditur.**Ælian de
anim. l. 14.*

MELANVRI cum placidum, & quietum est mare, ad imam maris sedem in petris aut algis quiescunt, tegumentoque proteguntur, quocumque corpus occultari potest, contra cum aduersa potestas est & pisces alij in altum ex fluctuum impetu descendunt, hi dum fiducia implentur, simul & ad litus appropinquant, & ad petras adnatant, nescio enim quomodo pernoscunt quo die nocteque cum feritas maris, & immanitas effruescit, tum a piscatoribus non adiri mare.

A P O D O S I S.

*Horat. Od.
10. lib. 2.
LATIN.*

*Sperat infestis, mori se secundis
Alteram sortem, bene præparatum
Pectus.*

L. MULLVS GREGALIS,

ΘΥΝΟΣ Ο ΟΡΜΗΤΙΚΟΣ.

Fruges consumere natus.

MULLVS gregalis dentibus est serratis, totus puerilis maculosus, carniuor, post tertium partum steri-

sterilefcit, vermiculis quibusdam in vtero genitis, qui conceptum foetum absumunt.

AP. Monachi aut optimi sunt, qui proficiunt, at pessimi qui degenerant. Serrati dentes, gula: puncta, maculae vitiorum: sterilitas, virtutis post aliquot adus remissio: vermes, peccata occulta. D. Augusti. *Epist. 137.*
 aus: Ex quo Deo seruire ceppi, quomodo difficiles sum expertus meliores, quam qui in monasterijs profecerunt ita non sum expertus peiores, quam qui in monasterijs ceciderunt, ad summum pulchre monet: Nolite propter amurcam qua oculi nostri offunduntur, torcularia detestari, unde apotheca dominica fructu oles luminosiori implentur.

LI. MVRÆNA.

Ira laceffita.

MVRÆNA plaga vna per ferulam accepta torpescens peritat: sin plures, ira incenditur; ἡ μύραϊνα δὲ πληγῇσιν ἀνὰ δόκητι ἰσάπαξ, ἰσυχάζει δὲ πλέονάκις, ἵς θυμὸν ἰσάπτει.

AP. Furor fit laesa sapientia patientia.

LII. MVRÆNÆ ACETVM.

Seueritas nimia.

ACETI gustu Murænas in rabiem agi ferunt.

Plin. lib. 9.

APODOSIS.

cap. 23.

Multi seueritatis acrimonia efferantur, qui lenioribus clementiae remedijs ad animi aequitatem, & moderationem possent reuocari. Claud peragit tranquilla potestas, quod violentia nequit. Procul ille Pessennij Nigri truculentus rigor qui Palæstinis rogantibus ut ipsorum census leuaretur eo quod regio esset grauata, satis inclementer respondit: Vos terras vestras leuare vultis, ego etiam aërem vestrum censere cuperem. Quo responso abique dubio miserorum mortalium animos in sui odium efferauit.

LIII. MV-

LIII. MVRÆNA CRASSI.

*Diuis fatuum**Ælian. lib.
8. cap. 4.*

PLACES quoque cicures, & mansueti euadunt: & cum appellantur, intelligunt, & e manu largientium cibos capiunt, ut anguilla sacra in Aretua Muræna etiam Crassi Romani omnium prædicatione celebrata, sic in auribus, & geminis distincto montis, tanquam sanè eximia formæ pulchritudine puella ornabatur, & appellantis vocem Crassi agnoscebat, atque ad eum adnatabat: Cumque quippiam ei porrigebat edendum, prompto, & parato animo accipiebat, hanc ille mortuam fleuit vberius, atque honore sepulturæ affectit. Et cum aliquando Domitius in hunc dixisset, Stulte Crasse. Murænam fleuisti mortuam. Ad hæc respondens Crassus: Equidem, inquit, de bestiarum morte fleui: Tu verò nulos, ne extraneum quidem vrorum interitus, quas ad sepulturam dedisti luctus percepisti.

*Seneca e-
pist. 109.*

AP. Murænae sunt in auro atque argento, diuites fatui indocti. In animo enim non in patrimonio diuitia.

LIV. NERITES, NHRITHS.

*Amor mundi.**Ælian. 14.
cap. 28.*

NERITES hominum simul, & deorum formosissimus, quo cum Venus etiam in mari se oblectaret, magno illum amore profecuta. Cùm vero iam tempus fatale aduenisset, & Venerem, dijs celestibus, iussu patris, inscribi oporteret: audio eam de mari exeuntem, Neritem quoque suas delicias secum abducere voluisse, illum vero recusasse, quod in ceteros parentes, ac sorores viuere, quam cælo potiri mallet. Et cum alas quoque, quando cumque voluisset, ad volandum sibi producere posset, hoc quoque minus à Venere (ni fallor) acceptum alpernatus neglexit.

glexit: Quamobrem indignata Iouis filia, illum in Cochleam eiusdem nominis conuertit: comitem vero, & ministrum illius loco Cupidinem ipsum quoque iuuenem, & formosum sibi delegit, & alit quas Nerites habuerat eundem induit.

APODOSIS

Digni sunt omnino qui Cochleæ fiant, quicumque terram cœlo anteferunt, & rerum humanarum desiderio inestati circumfluentes omni foelicitate cœli delicias contemnunt,

O curua in terras anima, & cœlestium inanes!

LV. ORCYNVS,

Salus damno leniori emptæ.

ORCYNVS cetaceus piscis providens est, & natura non arte quæ sibi maximè conducant intelligit. Itaque cum hamo transfixus fuerit, in maris altitudinem seipsum impellens ac deprimens, ad solum alludit: & hamum oris pulsatione expellere cupit. quod si id minus fieri queat, ab hamo exceptum vulnus luculentius infert, dilatatque: atque exiliendo id quod sibi molestiam exhibet, expuit abijciturque.

ἰσχυρὴ γὰρ τὸ τραῦμα καὶ ἐκπύεται δὲ λυπῶν:

A.P. Orcynus symbolum est eorum qui vitam & salutem redimunt iucioribus detrimentis, pro toto bene pars deperditur. &c. *ne peream, peream.* iuxta id quod dixit Tertullianus ad Martyres, *Aliquid amittere, ut maior a lucreris, Periculo evasisse per se pramium est.*

*Ignatius
Diaconus.*

LVI. OSTREA AD VNGVENTVM.

Voluptas capiens homines.

INDI piscatores alabastrum vnguenti effundunt, cuius suauitate capta Ostrea, inebriata ferreo stylo configuntur. Philost. *παρ' ἡμέρας ὁ Ἰνδὸς τὰς ὀστρεὰς δέσπει δὲ στήλας*

Lil 3. c. ult.

Ἰλιαρ' αὐτὸ δ' μῦρον ποιεῖται, δ' ἂν οἰσγνυται τε, ἢ, μὴ
δύο ὑπ' αὐτῷ, κίντρον τε διπλαῖνται.

APODOSIS.

Cic. de se-
nest.

Quali piscator est volucrias: vnguentum, delitit:
Ostreum verò v lup uarius. Quis nescit vetus Pla-
tonis dictum, qui *Ejcam malorum voluntatem* appel-
las, quod ea videlicet capiantur homines, ut hamo
pisce.

LVII. OSTREI SANIES IN MAR- GARITAM.

Martyrum Sanguis.

Philos. lib. 2
in vita A.
poll cap.
vls.

OSTREA styliata sancta saniem emittunt, quæ ex-
cepta: laterculo concrevit in margaritam.

APODOSIS.

De natiuit.
2. Macha-
bæorum,

Mundus, veluti factum est, preciosum Ostreum
martyr: styli piscatoris, gladius carnificis: sancti
sanguis: margarita, decora martyrum, & accepta
pro Dei gloria vulnera. D. Chrysost. οὐκ ἀμεγαλύν-
ται ἡ λαμπρότης ἐκ τῆς σωματικῆς ἑλλάξεως τῶν
αὐτῶν ἀποκροῦσιν τὸ διαβόλου τὰς ὕψους. Non marga-
ritas modo sed fulgores ἐκ corruptionis nominant ex
ipsis emicantes corporibus qua demisso oculos hebetant.

LVIII. PAGVRVS.

Prudentia.

Vide Iunij
in adagis.

PAGVRVS Canceri genus, qui tam diu se continet
in antro, quam diu vetere cista est exutus. At post-
quam noua deauo cepit armari, hoc veluti prae-
dio confirmatus egreditur: & latebras quas vetere
tempore tantisper incoluerat, se inquit: & nouo in-
dutus terrore, nouis aculeis rigescens, aduersarios
contemnit, quos prius suis viribus missus declinabat.

Gregor.
Naz.

AP. Prudentes suas vires metuntur, nec se bello-
rum alæ commutunt antequam bonis armati
praesidijs sint muniti. μικρόν ἐπὶ ἡ νενικήκαμεν.

LIV. PASTINACÆ ACVLEVS.

Calumnia.

PASTINACÆ marinæ radius ab omni medicina inuictus existit, etenim primum vt pupugit statim interficit, quod quidem ipsius telum vel rei maritimæ peritissimi exhorrent. Neq; enim alius quinquam, neque vln eratix ipsa medicinam facere potest, hoc scilicet dono soli quondam a dijs hastæ Pelei concessum.

*Æliani
li. i. de A-
ni. ca. 56.*

Ap. Viulenta linguæ maledicus Pastinacâ rectè significatur.

φιλιδόχο γλώσσῃς
ἐλεμνακῶσα.

Anacrev.

LV. PASTINACÆ FATVM.

Saltatio exitialis.

PASTINACÆ capiunt qui carum piscationis studium sunt, & desiderio non frustrantur, in hunc modum, saltant & canunt quam possunt suauissimè, illæ verò tum auditu mulcentur, tum spectanda saltatione se oblectant, & adstant propius. At piscatores sentim, ac pedetentim recedunt. Ibi tum dolus in misera structus apparet, quæ saltatione & cantu allectatæ fuerant, retibus iam extensis inclusæ captuntur. Ælianadem de paguris ait & Thrallis

*li. i. de A-
nim. c. 39*

Ap. Tales improbi ridendo in exitum ruunt, & quod ait Satyricus.

Non vnquam reputant quanti sibi gaudia consent.

*Iuuenal.
Satyr. 6.*

LXI. PAYONIS FLVVIATILIS

CAVDA.

Finis Bonus

APVD Indos Pauones sunt pisces cauda aurea insignes *φωφὰ δὲ τὰ οὐράια.*

Philost. li.

APD. 1. cap. 11.

At tu si venias, & candida lilia fient,
Et sapient fontes, & dulcia vina libentur.

LNIV. PHYSALVS.

Gula.

In mari rubro, sinu Arabico, piscem Leonides By-
 zantius describit, Gobiæ ætatis perfectæ, non ma-
 gni tudine minorem: nulos oculos, nullumque os
 habentem more puerum: branchias tamen his innas-
 tas esse, capitis figuram cæti minus eximiam com-
 etari posse: infra anum ventrem formam quandam
 leuiter contractam in sinum appa-
 re, quæ ut magis di-
 colorem reddidit hanc et oculorum loco, & os esse
 idem ait.

Ap. Os habent cum oculis commixtum, atque
futurum helluones. Quicquid vident ad explendam
Solan concupiscunt; imo toti pene ventres sunt,

N. rag₃ per oppida bucc₂.

LXV. PINNÆ ET CANCRI SOCIETAS.

Calidii v. duorum.

PLINNA animalium, & generis concharum est,
poda sive, & carunculam extra
... .., tanquam ef- *Ælian. l.*
... .. *cap. 29.*
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

res quod simplici, & ceteris.

Rem de com a do germin, que, em zombro claro.

LXVI. PINNOTERÆ.

Nobilitas inanis.

Plinius. **M**INIMI Cancri, quos pinnoteras vocant, quod
tutiores sint inaniū Concharum testis te con-
dunt, & cum creuerint narrant in capaciores.
Ap. Tales sunt qui maiorum te titulis tuentur,
cum suis d' fidant viratibus.

Virtute decet non sanguine niti.

LXVII. PNEVMON.

Voluptuarius.

Plato in Phil. **P**NEVMON piscis est (ωοφ. τ. ϑ.), naturæ simul ani-
malis, & plantæ participans, itaque vt planta alimen-
tum sumit, crescit, vegetatur, & hæc eius vita, sensus
enim vt in arborea natura exilis est, & pene nullus.

Ap. Præclara imago voluptuariorum, qui in ga-
næ libidinumque vlti, summum bonum ponunt.
Itaque ad eò te potius, etoque mancipant, vt huma-
num sensum exerceat, & quæli ἀρεσὶς αἰσῶ δῖνα, vt loquitur
Plotinus, ad est, arbor; jecre videantur.

LXVIII. POLYPVS.

Luxuria.

*Ælian
lib. 1. cap.
28 de A-
nim.*

EX piscibus libidinotissimum polypum, catenus
flagranti Venæ cupiditate incendi ferunt, dum
& omnibus corporis viribus exhaustis debilitatus, &
ad natandum & cibaria inveniendâ tantoperè inhi-
mus factus fuerit, vt postea alijs præda efficiatur. Cui
enim parui pisciculi, tum cancelli & cancri aptum ex-
edunt, & conficiunt, quamobrem eum non amplius
anno viuere dicunt, sceminamque etiam propter cre-
bros partus ocyus consumi.

Ap. Imago libidinosi, qui Venere torus vapidus, & putris, ut ait Petrus, redditur, omnisque virutis & bonorum omnium emortua fruge, in hordium ceno languet. it. *Sauus criminum stimulus libido est, qua nunquam maneri quietum patitur assiduum. nocte feracet, die anhelat, de somno excitat, à negotio abducit, à matrone reuocat, auferit consilium, amittens inquietat, lapsos inclinat.*

*Ambros.
lib. 1. de
Cain &
Abel. c. 1.*

LXIX. POLYPVS.

Inuidia

POLYPVS cum aliis eois pascitur (est enim edacissimus, ad fraudemque & infidias calidissimus) tum verò sua ipse membra conficit. Nam si venatio deficiat, brachia sua deuorat, ut *αὐτὸς γὰρ ἀδάρ α, ἡ δὲ ἐκ τῆς πλοκάμων παρὰ γὰρ* ac ventis sic fatuato, inopiam venationis leuat. Deinde renascitur ei quod deest: hoc tanquam promptum prandium ad famem restringendam comparante ipsi natura.

*AFlian.
lib. 1. de
Anim.
cap. 17.*

APODOSIS.

Similiter inuidus aliorum inuidens vitæ & fortunis, ipse rabe conficitur sui intersector. Prosper. *In inuidia inter se abscondunt, & in uos cruciatur enutrient.*

*Lib. 1. de
vita c. 5.
complan-
cap. 5.*

LXX. POLYPODIS CAPVT

Bona malis permixta.

POLYPODIS caput cum esu suauissimum sit, dissilem somnum & turbulenta offert insomnia. Simile Agyptus Homericæ, quæ habet *φάρμακα, πολλαὶ δὲ μετὰ γάλα, καὶ δὲ δὲ δὲ δὲ*

Ap. Bonum rarè syncerum est, & nullius mali contagione illitum, sed in rebus humanis omnia malis bouisque, tristibus & lætis permixta. Synesius Hym-
no 4.

*Plusarch.
de audi-
endis poe-
tis.*

Ο δὲ γὰρ χθονίαις	Hæc enim terrena
Θιγμοῖς ἀνθρώπων	Flex nequissimatis.
Διχθύνει δακτύλοις	Binis ex crateribus mortalibus
Βίαν οἰνοχόῳ.	Vitam fundit.
Τὸ δ' ἀκρόατον.	Putam autem
Αμυγῖς τ' ἀγγύθον.	Impermixtumq; bonum.
Θεός, ἢ τὰ θεῶν.	Deus, aut diuina.

LXXI. POLYPI AD CONCHAM.

De concupiscentia

Plin li. 9. **A**VIDISSIMUS CONCHÆ VITUM Polypos ferunt
sed illas ad victum comorimi præcedentes brachia
eorum, vitioque eorum ex prædante vitio.

Ap. Aristote. fraus fraude, vis vi sæpe repellitur
& qui ad prædandum venerat, aliorum ut præda.

(Hæc δὲ τὰ καὶ τὸν ἀνθρώπου ἀνὰ τὴν ψυχὴν. Hæc
hoc igitur pessimum vitium calliditas, καλῆγηται
οὐκ ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ τὸν ἀνθρώπου
γὰρ τῆς ψυχῆς ἀποφασίαν. Calliditas voluntarius animi
morbus, agere, vel potius nunquam sanatur. citius autem
perimitur.

LXXII. POMPILVS.

Luxuriosus.

Athen. lib. 7. **E**ST autem Pompilus amator piscis, ζῶν ἰσχυρὸν
utpote Venere genitus, & calidi sanguine, ὡς δὲν καὶ
αὐτὸς γιγνόμενος ἐν τῷ οὐρανῷ αἵματι, ἀπὸ τῆς Ἀφροδί-
της.

APODOSIS.

In amatores luxuriosos, qui aded furialibus inue-
recundæ Veneris stimulis effervescent. ut cum Vene-
re concreti & nati esse videantur. Piscium autem Ve-
nus tertur amantissima, ut à quibus molliter excepta
fuerit cum Typhonem fugeret. Et fortè illi ex Pom-
pilorum genere;

Veneris

Venit ad Euphratem comitata Cupidine paruo:
 Inde Palaestina margine sedit agro.
 Dum latec ingruit vento nentis, illa timore
 Pallens, & hostiles credit ausse manus.
 Vique sinu tenuit natum: succurrit Nympha
 Et Divi auxilium ferre duobus ait.
 Nec mora, profiliit, pisces subire gemelli,
 Pro quonunc aliquam fura normam habent.

Qui Fast.
 lib. 2.

LXXIII. PURPURA.

Cula capta.

PURPURA vehementer gulosa est: longam linguam
 habet, qua pererrat quaecumque occidit, & attahit Ael. 7. 6.
 quae comedit, eadem etiam capit. Capendi modus 34
 cuiusmodi est Parnam nallum denot contextu, exigu-
 is maculis purpurarij, purpureo contextu. Intus
 in media nassa Strombus, plicis illicet, appendit,
 ad eam alliciendam: purpura maiorem in modum
 linguam distendere contendens, eo pertinere, &
 Strombum ipsum assequi conatur: & ne ab eadem quam
 habuit, abierit, omnem eam necesse habet exerce-
 re itaque ipsa exerta ligat escam, quoad plenitudine
 intumescens retrahere non quit: unde fit ut eam
 piscator liguitione meritam comprehendat.

APODOSIS.

HELLVONES improbi liguriendo persape capiun-
 tur.

Plurimus hinc ager moritur vigilando: sed illum
 Languorem peperit cibus imperfectus & harenis
 Ardenti stomacho.

Vine bidensis amans, & culci villicus hirti:
 Vnde epulum possis centum dare Lythagerais.
 Est aliquid quocumq; loco, quocumq; recessu,
 Vnius sese dominum fecisse lacerte.

LXXIV. RANA CONTRA HYDRUM
CLAMANS.
Clamor inutiles.

Ælian. li. 12. cap. 15. **R**ANA valido clamore Hydium terrere conatur, sed ille clamores negligens prædam amittit.
Ap. Clamosi & minaces sunt contemnentes: Nam aiunt, *vehementius latrant timidi canes.*

LXXV. RANA PISCATRIX.

Planca.

Ælian. de Anim. li. 9. c. 29. **I**NSIGNE Plani seu impostoris symbolum est Rana Piscatrix, quæ inter florum capiendorum magnas habet illecebras, longulos namque pilos, sine Appendices quidam, quorum extrema crassis globulis præpilantur. Hos in turbidissimis & refertis limolosis abdita, porrigit ac prætendit, & adnantes pisciculos veluti ad escam pilis ad se subductis comprehendit ac helluat.

APODOSIS.

*Ignatius
Diaconus*

Imago præda in damna sape pellicit.

LXXVI. RANA MOECENATIS

Arcana Principum non evulganda.

Plin. l. 9. cap. 63. **E**Andem ob causam secretum putant, ut Mæcenas ille Augusto charissimus Rana Scirphia literas signaret, cuius hoc est ingenium, ut per ætuo silentio torpescat. Cyrenis mutæ fere Ranae illatis è continente vocalibus durat genus earum. Mutæ sunt etiam nunc in Scirpho insula.

Seneca.

Ap. Significat eximiam silentij fidem, qua sibi commissa Principis arcana servaret. *Ve quisque contemptissimus, & maxime ludibrio est, ita solutissima lingua est.*

LXXVI. LAMPAS AD RANAS.

Calumniatorum repressio.

OBSTREPUNT ut solent infans clamoribus ranarum, & Minervæ ipsi moerore sunt, quæ apud Homerum queritur, sibi infesta ranarum coactione caput obtutum, & soporem, quem vel maxime considerabat, negatum. At si lampadam lacui, in quo tumultuantur, immittentem aspe- xerint, repente, ut aiunt, luminis fulgore percute condeciscunt.

At Rana calumniatores sunt, qui ne Minervæ quidem, hoc est, literatis hominibus parcant, & viqueque tumultuantur, ac virtutis fulgor paulatim discussis tenebris clarior emicunt, aut illius alicuius viri præstantia compressi, obmutescunt.

*Invidiam placare paras virtute relictâ:
Contemnere miser, vitanda est improba siren
Desidia, aut quicquid vitta meliore parasti.*

*Horat.
Satyr. 3.
lib. 2.*

LXXVII. SARGI CAPTURA.

Semen calamitatis cupiditas.

SARGIS piscibus idonea domicilia saxa & caueræ sunt, quæ non satis luminibus illuminantur, sed tanquam fenestellas parvulas habent, tanto intervallo distantes, quo pertinere & permeare solis splendor, earumque distantiam lumen solis complere possit. Cum enim Sargi luce delectantur, tum vero solis maxime radios sitienter expetunt. In loco multi eodem habitant. Apud paludes & brevia vitam agunt, vicinam proximam & continentem se habere gaudent. Capias vehementissime amant. Nam quæ cum captarum proximè & secundum litus patenti-um unius aut alterius umbra in mari apparuerit, protinus gaudio exilientes, summo studio adn-
tant,

tant, ac saltem non admodum ad saltandum idonei capias attingere frustra affectant. Sensum caprini odoris percipiunt, et in sub fluctibus natant, itaque voluntate gesticulantes ad eas accedere student. Quoniam vero circa amorem adeo infelices sunt, ex his idcirco capiuntur, quæ tantopere desiderant. Nam piscantur caprinam pedem extractam cum cornibus inducunt in vias parat, sole a tergo relicto, atque farinam per proluem inactam, tam in eam maris partem spectant, ac adijciunt, ubi habitare solent Sargi: quibus tanquam phospha. o quodam odoris supradicti allecati accedunt farina vescuntur, pelle assimilata capræ permiscetur. Ex his autem piscator multos hamo robusto prætoris linea alba non ex arundine appenta est, ut supra de reme. ne. o. c. m. u. l. e. c. m. a. l. hamum adhibent, plicis, subiacente expediat illic convenit, ne ad eos tunc et Manu etiam capiuntur, si quis spiritus quas ad tuitionem sui excitant, a capite ad partem inferiorem reuocando & flexendo declinet, premeditque ex lapidibus in quos ad latendum se committunt, extrahat. Sic plumatis tuniculis amicti aucupes terrarum tergo. tions venatores. Contra purpureum Taurum, albam Elephantum fugiunt

Ælian. l. i.
de anim. a.
cap. 23.
Plut. in
Fortu. A.
lex p. 588.

A P O D O S I S.

Species, & umbra rerum decipiunt multos. Ea enim si a. s. Dæmonis, ut si cuius rei nos videat cepitrate illectos, eius vanitatem ingerat imaginem, & semetipsum amamus ipse componat, quo nos facillime decipit. Amore igitur, quasi lagena cæcos venatur:

Τόσος ἴσως καὶ ὅσων ἂν ἴθι ἡμιμονίῃ
Εὐδοκίῃν καὶ μᾶλλον ἀγνοῖ ὅτι λήχει.
Oppian. l. 4. ἀλιευτ.

LXXX. ΣΚΟΛΟΠΙΣ.

Diritra exitio, &c.

CALLISTHENES Sybaritis, rerum Gallicarum
Nascitur (i. quicquid in Asia Phœcis ab in ige his
πιν nominatus, quicquid aucto Luna albus el-
secundum damna verò, omnino niger, & cum in ex-
tremam crevit magnitudinem, à proprijs spinis con-
foditur, *ὅτι πρὸς τὸν αὐτὸν ἔστι τὸ αὐτὸν πρὸς τὸν αὐτὸν.*

APODOSIS

AP. Diues avarus, & inconstans opportunè ha-
parabola significatur, cui sæpè nimix spinæ, hoc
diuitiæ, sunt exitio.

Hoc habuisse fuit quod perisse fuit.

LXXXI. SEPIA.

Hæreticus conviciator.

*Æl. l. 1. de
Anim.
cap. 3.*

CVM se à peritis piscatoribus captari cognoscit Se-
pia, suum atramentum, *ἀπὸ σφύγης*, emittit, quod
circumfusum, ab oculis piscantium remouetur, eorum
que pectungit oculos: piscatores verò, cum sit in eo-
rum oculis, nihil tale vident. Sic Ænea tenebris cu-
cunifepro refellit Achillem Neptunus, ut ait Home-
rus.

AP. Hæretici postquam firmis rationibus vixen-
tur, venenum calumniarum diffundunt, quo effusa-
ant. Simile est quod Plin. habet de Bonafo. *Tradunt
lib. 8. c. 15. in Paonia feram qua Bonafus vocatur, equina cuba, & caetera
sauro similes, cornibus ita in se flexis, ut non sint vitia
pugna: quæ propter fugam sibi auxiliari, reddentem
in os sumum, cuius conspectus sequentes
ut ignis aliquis ambu-
rat.*

LXXXII

LXXXII. SEPIÆ ATRAMEN.

T V M.

Calumniatorum libri.

SI lucerna infuso Sepiæ atramento accendatur, attantum vultus horribiles, & planè arthiopicos videri facit, quod Anaxilao tribuitur commentum. *Pl. l. 32. c. 10.*

AP. Sepiæ atramentum est calumnia, quæ lucem quæ quid purius est inficit, & præclaros alioqui homines tetra specie induit: vnde grauem malorum firminam in suum pectusque caput euocat. Num merito calumniatori inclamandum?

*Sed miserere tui, rabido nec perditus ore
Fumantem nasum vini tentaueris urfi:
Sic placidus licet, & lambat digito, quæ, manusque,
Si dolor, & bilis, si iusta coegerit ira,
Ursus eris: vacua dentes in pelle fatiges,
Et tacitus quæras quam possis rodere carnem.*

*Martin:
lib. 6.*

LXXXIII. SEPIA AD SAXVM.

SEPIA AM. aiunt saeuente tempestate minora saxa prehendere, & in ipsidem vtraque promusci de velut anchora stabilitam quiescere. *Atb. l. 8. p. 323.*

A P O D O S I S.

Fides est saxum firmissimum, quo fluctuante opinionum solo, excipi & teneri oportet: *Theod. λογ. α. πικρὴ πίστις.*

LXXXIV. SIRENES

Inuidia.

SIRENES aiunt saeuente tempestate, quam sanissimè canere. contra sereno cælo & tranquillo mari multes obmutescere.

Sanè odoris suauitate fragrat, vt qui eum ipsum non
videt, s' hyrmum se gestare putet. atque is cum talis
sit, a culice vili bellula, cuius etiam nuptius delecta-
tur, capi solet.

At. Tales quidem sunt præstanti singularem or-
namentorum flore viis, qui cum recta decedunt ma-
ris, cum cupiditatum, vanæ gloriæ, diuitiarum, et uolupta-
tis capiuntur. Nam Thymallus tam vili bellula captus
interclamaret,

Te natura dedecus,

Quod s' rite corpe eger, his uideor miri.

LXXXVII. TESTUDO MARINA

Prosperitas periculosa.

TESTUDINES tantæ magnitudinis Indicum *Pl. 9. 6. 10*
mare emittit, vt singularum superficies hacten-
te tales integant. capiuntur quidem multis modis,
sed maxime euecta in summa pelagi, aut meridi mo-
tore blandito, eminente toto dorso per tunc quil-
la fluitantes. Que voluptas libere spirant, tantum
salutis oolitas sui, vt solis vapore licato cortice, non
queant mergi, inuitæque fluitent, opportuna venan-
tium prædæ.

APODOSIS.

Prospera fortunæ statu sepe delinunt homines sui
obliscuntur. & in acerbissima mala incidunt. Fortu-
na quos nimium fouet, stultos facit Syrus.

*O funestus multis populi
Dira, q. fauor, qui cum fluit
Vela secundo raris implent;
Vexuque procubant, quidus idem
Desertis ante, quoque mari*

*Senec. in
Oſania,*

LXXXVIII. THEVDITES.

*Milites ignavi.**Plut. in
Apoph.
reg.*

Τὸς Εἰρησὶς ἰὼι μὲν τῶν ἰσχυρῶν, ὡς αὖτε δουλίας μὴ
 ἔχειν μὴ ἔχει, καὶ ἄλλας δὲ μὴ ἔχει. Etenim
 submissus Themistocles dicebat, Theuditum mo-
 re gladium quidem habere, sed autem non habere.

At. Ignavos & imbelles, qui arma quidem &
 praefidia habent quibus se adversus hostes tueantur,
 sed animi imbecillitate, nihil uti non possunt.

Sine animi nil arma.

Vel ut habet Accius in Irgonis,

Sine animo est debilis.

LXXXIX. ΤΡΟΚΤΑ ΤΡΩΚΤΗΣ.

*Calliditas.**AELI lib.
1. cap. 5.*

ΠΙΣCΙS Τρόκτα, cuius naturam, nomen & os de-
 clarant, dentes habet frequentes & continentes,
 quibus cumquid incident perfringere potest, hamo
 captasolus ex piscibus non se ab hamo retrahit, sed
 impellit se in ferrum. choroam contumere cupiens
 Piscatores contra machinantur magnis artibus, ille ve-
 rò quoniam quodammodo valet siliu, artibus sepe
 transiit, ac linea qua agitur concessa, ad domicilia re-
 vertitur.

APODOSIS.

Callidus callidum captans, saepe hamum perdit
 solent enim quod aut procerbum,

*ἀλώπεινόν τι πρὸς ἑτέραν ἀλώπειναν.**Contra vulpem vulpinari.*

XC. VRANOSCOPIVS.

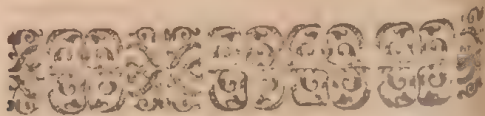
Vigil prud. n. 12.

Vigil prud. n. 12.
VRANOS CORVS pueri pater omnium animantium
 naturam, nunt oculum in latere capitis vertice
 habet, quo intendens, semper et infidias vitat reliquo-
 rum periculum.

ΑΓΩΓΗΣ

Præterea, quævis est Viri nobilis, qui semper ere-
dant exultant, ut ille deum contemplantur, & occur-
rentes in hoc mundo per gratiam virginis in eum specio-
ne delectantur, quousque in quousque delectantur.

[illegible]

PARABOLARVM HISTORICARVM.

LIBER NONVS.

SERPENTES ET INSECTA.

I. SERPENS.

Amet sobolis.

Mors quidem in animalibus
certa in ingens ergi laos fa-
tus & sopilis: sed simuladanta-
bilis est serpere, per terram
& flammam id teneat sobolem
liberandam trahente. Natus
quippe Iuncus se Lottorini vi-
disse, cum non tunc quidem deo ouerit tantum vni-
us serpentis in fornacem prolecti in cilet, natum ip-
sam cum si statione accellat nati artem, & dore ni-
miram percento, & fornacem inrellam esse, heet
stantibus quibullam viis a quibus partim bacua
ocena est, natum igne ara.

An. Iagets est vis in eo, y. 35.

Sta.
Theb. 9.

Su ha quam aucto fiam, pretere cul' illi
Venantis Numm' a. nates erecta superstat.,
Mente sub incerta toru. in a. m. eral' sic frendens
Illa quidem turlare gl'los. Et frangere mo. ju
Tola quent, sed prolis amor crudelia rinit
Pellora. Et in menta c. anles corcum ipicis tra.

II. SER.

hominem reputat, vel istius honorum oblitus. At vero op-
tione ista ne maior, quod decedam contentamur, &
culi in vita cultum tenent, & ad beatitudinem domi-
colum libenter penitus contentantur. Hoc prælatum est
Ieri in Prædicatione.

In Ha-
mars ad-
uersus
Marcion.
87.

Haud secus ac si limiter ludum laeta foris
Lata columbarum nidos de cendat maris am-
Rursus frugiferi laquei & in caulis anceps
Præternas, tentor, inuenit vincta vi, co,
Sparsit & insidias, si quis, vel sarro dolo,
Interiunt altis insentia grana, quidamq;
Inuolunt auidius terro, utina uela, jeta,
Mella vel impetua, cunctis circumdant a'at.

Ast alia quas nullus amor prolestat edendi,
Gressibus innoxius sterili spantur in herba,
Suspectamq; cauens oculos conuertere ad eicam.
Mox ubi iam caelo reuolandum, Pars pesit aethram
Libera sideream, plaudens super aëra pennis.
Pars captiua sacer, lacris & sancta plumis
Pugnat humi, & volucres nequequam, iussit aurat.
Sic animas coeli de fontibus amicos res
Insudit natura solo, sed iuauibus istis
Diuisa inlectis rementur & aethra pauca
Concitant: ne diuers, multis vi, co, ius inestat
Fajus, & ad superas procurrere non sinis auras.

IV. SERPENS VETUSTATEM

EVENS IN RIMA.

Humilitas vna.

Sicut impossibile est ut serpens vetustatem ex-
at nisi angustam riuam ingredatur: ita nec quo-
que anticipationes veteris, & vetustatem ante de-
tenet, quod dominus, an, et angustam & ante de-
namque transcurram viam. Quando p'vntu-
ana dicit qui epularibus coenis & largis d'vntu-
alios

affluunt & qui preciosa veste conspicuus in auro, atque purpura fulsit, ad oleum ac marisheum cultum quando deponit: rati sunt ille delectatus, & honoratus, priuatus & inglorius esse non potest. Hic sitatus clientum cunctis, in conuentione conitatu officio si agnominis honestas non iam putat esse solus est. Tenacitas semper illi cedens cedit, imo necesse est ut violentia minuet, inflexibilesque, inaudia indometa, impetu inquieti, audacis similes, arbitrio delectat, libido præcipitet. Quod igitur remedium, non ex vires expuere in angustia sua deponantur.

*Cyprian.
et Do-
nat,*

V. ANIMALCVLA PHOEDONIS.

Conuersationis vis.

Multa quædam, ut ait Phædon, Animalia cum mori non sentiuntur, adeo tenuis illis & insensibile in periculum vis est, tumor indicat mortem, & in ipso tumore nullum vulnus apparet.

Ap. Ex ipso Senec. ep. 94.

Idem tibi in conuersatione virorum sapientium eueniet, non deprehendes quemadmodum ait quando tibi pro sit, profuitle deprehendes. Idem & aptius de improborum consuetudine dici potest,

Quis non è timidus agri dentagria vitat

Vicinum metuens ne trahat inde malum?

VI. APES VNGVENTIS INFESTÆ.

Castitas à furo & pigmentis aliena.

Apes odere fædos odores, proculque fugiunt, sed & infectos: itaque vnguenta redolentes infestant, ipse plurimorum animalium inanijs infestant.

*Plin lib.
15. cap. 18.*

Ap. Apes studiosos castimonie significant, qui

D. Gra

Ger. Naz.

qui non modo reatum h. reus odorem, sed ipsa pig-
nientia, & hoc un, quibus aliquid parentatui Ve-
non, odore.

Οὐδὲ μὲν μαλακὴ μεδίδει καὶ ἄλλὰ σὰυτά.

Neque unguentorum molis est effeminatus me perf
die odor. Procul a solida virtute. *De corpore*
dus. Velocitatur Clemens Alexandrinus, quod
iam Tertulianus tantopere inieciatur in mulier
libro de cultu fornicariorum. *Aquius* *De corpore*
corpori iure.

VII. APVUM DIREPTIO PER

[illegible]

Vana gloria: Habet virtutes.

Plin. L. 11.

640.14.

Virgil.

Enw. 12.

VM exiguntur mella, fumo abiguntur apes.

Inclytas ve cum laetibus in puella puer

Indignum est, si uno implent an aro,

12a. totius tropicae regionis per centum et septuaginta

De carunt, magis, me ardeant clamoribus ira:

Voluntate altera et ita. cum maxime caco

Inius /axa /onant uacuas is fumus ad auras

[illegible]

in asceri-
ces.

Ep. 167.

VIII. MEL HEPTACOME.

TARVM.

Voluptas fallax.

HEP TACOMETÆ hæc septempræmi mellegunt ex
humana arborum ramis, quod homines longitudo
vite huius cum cæteris Pompeianis milibus
propinquant, a sensu alienata tres eorumdem co-
horum concedunt.

Ap. Voluptas mellis illecebra aucupatur, quos fer-
tore delectant.

Intra sub dulci melle venena latent.

Itaque res non laudum est Voluptati ad sua lenocinia
indulgent, quod Asinus apud Phædrum hero rubenti
hæret, quæ hordei dant, quas porcellus repente ma-
cenas omnino non potuerat.

Tuum libenter prorsus appeterem cibum,

Nisi qui nutritus illo est iugularis feret.

Videmus plane voluptas finalis illi Celopum Fon-
ticulo, cuius meminit Anthoteles in admirandis. Ha-
lætas aquas tunc pellucidas, & puris fontibus conco-
lores. Verum ubi animal quodvis ex illis gustauit, *pum.*
continuo moritur.

Strab. l.

11 p. 57.

Phædrus

l. 8 s.

Fonticu-

lus Gelo-

pum.

IX. MEL HIRCANIÆ.

Bona humana seu voluptates humana.

IN Hircania frequens arbor faciem quercus habet, *Quint.*
cuius folia multo melle tinguntur, sed nisi solis or-
bitum incolæ occupauerint, vel modico tempore suc-
cus exstinguitur. *Curt. l. 6.*

Ap. Nos in hac vita humanarum quærimus so-
lata miseriarum, bona fragilia, quæ primum mellea
videntur, ita fictæ dulcedinis insana tenemur cupi-
ditatē. Sed vix coelestis gratiæ radius illuxit, cum ista
orbentur, & in fumos euanescent, quæ magnam in
se spe-

se speciem, magnam continere videantur suavitatem.

IN ARANEÆ.

Prudentia.

*Plin. l. II.
cap. 29.*

ARANEÆ incrementum unum fecit telas suas albis tondit.

Ap. Hæc telæ conficiuntur pro prudentia contra adversum, quæ sunt in mundo visibiles, non esse sunt, opera nelli, propter rem, hanc materiam, propter las & tunc necesse est in eligenda, & in Deo vel perperam ferentem, & collocanda.

Inj. & n. tuta Deo.

XI ARANEÆ APVLÆ REME-

DIUM MUSICA.

Philosophia vitæ modetur.

*Per. Hist.
Alex. in
diagonia-
libus.*

ARANEÆ Araneæ morbus pestifer sanatur musica. Iteus enim cum iam audit Musica sonitum, se dat in choream, quæ tunc exercendus est, ut delectetur, & veneni vis diligitur.

Ap. Araneæ morbus pestiferi sunt affertus & per motiones mentis, in animæ perniciem incitat, qui blanda sapienti, vii oratione quam harmonia collecti deiecit, & ad aequitatem revocantur. Hæc præstat Philosophia, non verborum illa quidem, sed *πραγμῆς*, quæ quæ sunt mundi, *Veri sunt mundi cives, ceteri autem, quod ait in Epictetus, peregrini.* *ἡ δὲ φιλοσοφία* *ἐστὶν πόλις ἀλλότῃς.* Est autem Philosophia nobile illud Nepenthes, oblivionem malorum afferens.

Nepenthes.

*Lapis πικρὸς
σίλυνθ.*

Ἀχολοχτις *ἡ πικρὸς ἀπὸ τοῦ ἀχολοχτις.* Ab Helena, utique omnibus p. oitalibus propinandum (inquit Plinius) In eodem genere est lapis *πικρὸς σίλυνθ*, qui re-

reperit mororem discutit: οὐ γὰρ οὐκ ἔστι πινυδὸν, ποδι-
να, καὶ σχῆμα τῆς κατιχομένης αὐτοῦ συμφορᾶς.

Is By-
z. in
Trog. cis.
6. P. ut.
in 1. 17.
p. 207.

XII. ACANEE THEBANORVM.

Vates & scriptores infamisti

THEBIS araneæ, quæ circa legem Cereris valua-
telas olim, & eas apprimere, canis terrore in-
dormientibus iam fines Macedonibus, nigro omnia o-
pere compleuerunt.

Ap. Symbolum infelicitatis est nigra tela: unde
nigra vitæ & sati itamina dicuntur a Poetis in te in-
fecta, quia *μύλαν*, inquit Pythagoras, τὸ καὶ οὐ δια-
μύει. Contra aurea vel purpurea Parcaum tela di-
cantur, ad significationem imminentis felicitatis. Ahi-
sit Martial. l. 6. de filio Domitiani.

Ipse tibi niueo trahet aurea pelli e filis,

Es potam Phryxi lina neuit cucem.

XIII. ARANEARVM VENATOR.

Vanitatum sectator

IOSEPHUS Helio-gabalus, item seipsum attulit. *Hel. I. ap.*
lectu plena pondò sibi aranearum detente propo-
sito prænno, collegisse quædam de cem milia pon-
do aranearum, dicens & hinc intelligendum quam
magna esset Roma. *in Helio-
gab.*

Ap. Quod aliud quam araneas confectantur qui
res opæ, & humanas aranearum telis trahunt tam
auide colligunt, ut se ad vnum autos patent. At is
quo gloriatur,

Murum aranea fiet.

Num stolidi res est in navigatione, vbi in portum
est ventura, si ex ea nauis, collidis interim aut
bulbulos colligas, nec quis diu totum sis, & berna-
torem, & nauem, & cum sum institutum relinquas?
At tales sunt res humanæ, καλὴς καὶ βελτίου. ut

De

sapientis

Paulinus

Sapienter Evidetur loquuntur, quae malitiam legunt
videtur, eternae felicitatis ad quam vocati sunt obli-
scuntur.

XIV ARANEYS

I. 602.

Fl: 2765

[illegible]

Atropis.

Epickar.
apud
Stob ser.

2.
L. & Mc-
[illegible]

Vis ubi rem componere? ubi sudoris impensis opus est, *ἢ πῶς τοῖς ὅσιν κὺν πάντεσσι τ' ἀγχι ἴδοι.* De

anche autentici, preclari Omini

Sive rudes rami lanam glomerabat in erbes.

Sen dignis subigebat opus, ceteraque longo

Tellera m. lloba nebulas equantia traie.

D. Augustinus Araneum putat esse Symbolum vanitatis huius vite, *Supra Psalm. 89.* Aranea huc illuc discurrit, & tota die: & labor quidem grandis est, sed effectus nullus die & vita hominum huc illuc que discurrit: Possessiones quamvis, diuitias appetimus, procreamus filios, in regna instolamus, & omnia facimus, & non intelligimus quod Aranea telam teximus.

Græcos, maxime verò Theſſalos humaniſſimè ex-
p. quod ipſi Theſeo & Panthoo hoſpitibus agnum
aſſignaffent.

XVII. ASPIDES ÆGYPTIÆ.

Regem ſanctitas

ASPIDES in diadematis pictas Ægyptiorum re-
ges, ſicut ex eius ſerpe ſignificatio ſignificat
Alia. umbrate ſignificantes. inuictum enim huius ſerpentis
lib. 6. c. 38 venenum eſt, & nemo vñquam ab eius morte ſalu-
ſe dicitur. Itarum, quædam ad quinquæ cubitorum
longitudinem accedunt, nonnullæ uero, nonnullæ
nigro, cinereoque colore perſpiciuntur. Amplius
quatuor horas quæ memoretur, nonnullæ nec quæ-
unt eos ſtrangulatio, conuulſio, & ſingultus con-
quirit.

Lib. 3. Ap. Ælianus igitur ad ſtabilitatem imperij reſer-
Diodorus Siculus hac Leone regem inuolabilem
ſanctitatem ſignificant, quos qui tetigerit, illico
exiſtentes in ſe aſpides, hoc eſt diuinam Nemefim ex-
petitur. D. Ignatius qui Chriſti contemporaneus
In epiſt. fuiſſe creditur: *μαρτυρεῖ τὴν βασιλείαν οὗτι γὰρ πρὸς αὐτὸν*
ad Smyr. *ἡ δὲ μακάριος ἡ βασιλεία ἐν πάσι τοῖς οὐκ.* Oportet hono-
rac. rare regem, nullus enim præſtantior, aut Deo pro-
pior in hac rerum vniuerſitate.

XVIII. BASILISCVS ÆGYPTIVS

Clementia Dei & ira.

BASILISCVS apud Ægyptios ex auro dedicaba-
tur, capite accipitrino, oculis ex artificio confe-
ctis ut claudī & aperiri poſſent: hunc ſimul atque
oculis ad apertis proferebant, vniuerſa Ægyptus læ-
titia atque hilaritate perfundebatur, iocis conui-
que ſoluta: quod ſi clauſis oculis efferretur, ibi cum
omnia mœrore luctuque confundi, auerſos & tra-
cto

for Deos existimant, adire se omnes in tenebras, in-
 etasque a se. ratione deorum mundum nuti-
 que, nec ex parte qui citatur ob lucido mutatu-
 fieri, se. quoniam loces non citat. adde quod hi-
 pie. Basilide, non in similitudine in genere serpentis.

Ap. Mithras Dei oculi mortales interna ani-
 mi letitia exultant, aucti, tenebris & luctu fune-
 rant.

Viget quodcumque videt.

Lib. 1. de
 prepara-
 tione E-
 uangelica
 cap. 7.

XIX. BASILIUS AD SPECVLVM MORIENS.

Inuidus seu calumniator suis rebus obpressus.

BASILIVS ait est aemulorum, & Alianum, &
 qui eos commendavit. Mithras, aemulorum tentatum
 natus, serpens, & orsus extrahit, solo ad aemulorum in-
 fuit, plantis vult necat amulorum, & aemulorum in-
 Quod si se invidiam in speculo, reperculo in se ha-
 tu, & invidiam necatur.

Ap. Symbolum est invidi, & calumniatoris, qui
 eam maledicta in puram animam erat flatur, suis ipse
 sagittis conficitur, sic in eam materiam sunt aliquis
 egegre in dolo Poeta:

Acer in aetherio dum figit lumina vitro

Nitida crepus pejus acerba plaga,

Obscurat glaucum decus lethibus auris:

In caput authoris sed redit omne scelus.

Namque repercusso in corpus spiramine vitam

Quam dederat mirum, huius ipse rapit.

Sic cum pejus fera truces conuicia lingua

In puros proprio teugulas gladio.

XX. BESTIOLA CONTRANI REGIS

Grates & parua rependunt.

CONTRANUS Rex Burgundiae inter venandum
 defessus ad placidi cuiusdam riuuli molles iun-
 ros

*Ex An-
nalibus
Fran.*

resque felicitate, quoniam se cum iustis, qui per
peritiam suam, perierant, et Rege, qui de
gentibus bellis, perierant, adit, ut perierat
etiam illi, qui perierat, et perierat, et perierat. An
geni, iustitia, et iustitia, perierat, et perierat, et perierat.
re, et perierat. Mortem, et perierat, et perierat, et perierat.
noluit, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
den, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
re, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
inimicus, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
perierat, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
na, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
can, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
in, et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.

Alone, 18.

Fertum sibi sicut, et perierat, et perierat, et perierat.

Χαλκιδεύς, 18.

XXI. BVPRESTIS. BOY-

HPRESTIS.

Supra.

*L. 6. d.
Annal.
cap. 35.*

BVPRESTIS, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.

An. Post, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.
et perierat, et perierat, et perierat, et perierat.

XXII.

[illegible]

XXVIII. DRACO AVES

KATIE FAZEL

Милосрдіе: то, иже въ насъ.

Alia etiam de his modis tractantur.
Il. prius, in riuum autem quod in locis deductus a
 legationibus in nemorolum hospitium, minaci- *Plin.*
 ter cumque postero die expositulavit somnum adem- *L35.c. 11.*
 prius. Non videtur tamen in. At illa a troien. in
 legationibus. & non inderet. In troien. de te-
 ro. & aues cum filiusse narratur, & postea cognitum
 est. Ita posse compesci.

APODOSIS.

Apodosis.

Omnes ubi e res, omnia hæc nostra præclara studia, & hæc totiens laus & industria, latens in prædicto acieula bellorum, ut in illis neque incipit suspicio tumultus, atres illico nostræ conticescunt. Cicero pro Muræna. Cadit etiam in improbos qui truenlo & minaci vultu tenent prolos & doctos, eorumque consilia & cetera non ad nutum, sed ad Arist. lib. de an. doct. cum numerus, etenim Cicadæ eo imbutamento, ut ijs locis non inuolantur in ceteris, sed in pace, ma. c. 30. bores, imò olium inter ceteras, laudes in pace diligunt, sic literæ bellorum rum alitum odere, in pace & principum munificentia suauissimè conquiscescunt.

XXXIV. DRACONVM MALA

GRAMINA.

Libri perniciosi.

DRACONES VT HOMINIBUS NOCEANT MALA GRAMINA

Phil. li. 4. lib. 6. de Animal. epist. 61. ad Thalelaum Monach. Paul. lo- uio fratre Sirenas.

At Mala gramina perniciose libri, quos qui cuplunt, in summa & caterorum perniciem amantur. *Phil. li. 4. lib. 6. de Animal. epist. 61. ad Thalelaum Monach. Paul. lo- uio fratre* Per illi tam ipsam in osidum dulcedinem literarum, quam illos patria oblitteratores de baccharum suauitate Lotophagos: ut Sirenarum carmina blandimentorum detentium capitis eruta, non literas tantum, sed omnes rerum temporalium species dixerim nobis esse Lotophagos & Sirenas.

XXXV. DRACONIBVS INDICIS

COCCVM AVRATVM RETE.

Hæretici libri.

VENATORES Indi serpentibus insidiantes quorum in caputibus lapilli sunt pretiosi, & aspectu iucundi, vellem purpuream aureis litteris, sed magicis intertextam ante cubilia extendunt, suisque carminibus prædam ita pelliciunt, ut è latebris egressa & coccineo pallio insidens oculos quamquam pertinacis vigilantiæ soluat in soporem: tum Indi secutim capiti inueniunt, maculant & diripiunt.

At Serpens Catholici imago, quem prudentem serpentis instar Christus voluit: hæretici, venatores; pallium Coccineum, libri elegantes: aurei characteres sed magiei: hæreses specie autem sed incantationibus magicis plene: captura Draconis, deceptio Catholici: ductio lapillorum, fidei solutio: securis impacta, mors æterna. *Origenes. Quocumque pr. f. si fuc. Tra. 29. rine de scripturis & de mysterijs qua sunt in eis in Mass. Ec 4. ad*

ad demonstrationem, nonne videre quia dicuntur, veritas
est similis est judicamento, non ab omni re et apparet
usque ad Occidentem, qualis est veritas et dignitas Dei: ac et
enim sola posita in terra extitit, et in fines terrarum
terra verba eorum, et velociter currit sola in fines terrarum Dei.

XXXVI. DRYNAS CVM HÆ.

1903

DRYNAS profecto serpens quidam est ita appel-
latus, quodammodo in lingua propria
Drynas dicitur esse serpens, verum iuxta herbam
quodam frequenter in litoreis habet, quapro-
pter etiam Drynas vocatur, & quod quicumque
in litoreis habet, & quodammodo in lingua
palliditatem ipsam in edisitione hinc sit, & similis
Non tamen in lingua hinc sit, & quodammodo
animam infert, & quodammodo in lingua hinc
dedit, & quodammodo in lingua hinc sit, & quodammodo
nomen assimilatur, ut qui nomen quidem Christi induit.

barreil. 67.

COPIES-

РАИ 473

Samoa-

Землем.

Iudaeorum vero opus est, ut quodammodo reprobentur.

Latet anguis in herba.

XXXVII. FORMICA CRESCENS

IN ELEPHANTVM

Concordia.

Vide Pier
Hierogl.
lib. 1.

Vide Pier Hierogl. lib. 1. AD significandam concordia vim, ingeniosa admodum, figura à nonnullis est excogitata, in qua formam elephantis, te in Elephantum crescit approposito adducto, ex altera Elephantis in Formicam desinit, aqua & igni pro rebus contrarijs maximè adiectis.

Ap. Concordia parvæ res crescunt, discordia
maximæ dilabuntur, Nullum in ætate infantum
hostium vires celum melius quam mutua animorum
con-

consensio, nullum prosperorum malis vinculum, &
 ut ait, utrum, iudicat Ignatus: *ut ait, utrum.*

Ομύσσης νόμος & πρὸς ὅμας τοῖς,

Οὐ εὐσεβὲς ἀνὴρ τὸ λαλῆσαι πολεμικὸς ἀνὴρ.

Εὐσεβὲς ἀνὴρ τὸ λαλῆσαι πολεμικὸς ἀνὴρ.

Εὐσεβὲς ἀνὴρ τὸ λαλῆσαι πολεμικὸς ἀνὴρ.

Dum tunc se, eis confat infimol Boum;

Nep laetis illis, vel tunc tunc tunc.

Hosius mox tunc tunc tunc tunc.

Facile seorsum quemque eorum deorat.

XXXVII FORMICÆ INDORVM

Ant. 111.

Ant. 111.

MEGASTHENES ait, ad Doricos, quæ magna
 gens est Indoruta, nec inopia, placentem
 quam tan montanum esse, tunc tunc tunc tunc
 tus, & sub ea tunc tunc, quas formicæ & tunc
 vulpibus magnitudine non minoribus, videri immen-
 tis auramentis clam rapiunt, palam enim non pos-
 sunt prohibentibus formicis, quæ & pugnant, & infes-
 citur, & tunc homines cum iumentis interstant,
 ut tunc illas faciant, ferinas carnes per loca plurima
 disponant, tunc ad pueram dunt, paucis formicis, au-
 ramentis tunc tunc tunc

Strab. l. 15

Vide Plin.

li. 11. c. 31.

Ant. 111. natos, qui pecunias reconditas sine ullo
 vltimo tunc tunc tunc, & nullo tunc tunc tunc alijs
 denegant, tunc tunc tunc tunc, quod est maximæ
 demonis.

1111

1111

Si quis emat excharas, emptas contorces in tunum,

Nec sudio cernara, nec mihi deditus vlti:

Si scia pra, & formas non tunc tunc tunc tunc

Auerjus mercaturis, datus, tunc tunc tunc

Vndique dicatur meriti, quid discrepat istis,

Qui numos, aurumque recondit, nescius vti

Compositu:

Herat Sa.

tyr. 3. li. 2.

XXXIX. ICHNEVMON.

Нити: 6.

Al. c.
22.

[illegible]

Hec i. n.
Stra re
fert! 8.
p s 8 n
80
S. Prosp.

Ap. Homo demonis mortui vitar. h. vilitatis
sua: luteum libri ob oculos ponat, idemque ad pro-
bandum quasi amanturam alimur. *πρὸς τὸν*
ἀνθρώπον. Non acceditur ad altitudinem Dei, nisi per
humilitatem: Et cui propinquat iudicius, ab eo recedit ci-
us.

XLI. MVSCA SEPTENNIS.

Vita brevis.

Lib. 1.

ARISTOTELES apud Athenarum scribit, vi-
sam muscam, quæ ad annos sex aut septem vixit.
APODOSIS.

Hæc quidem diuissimè vixisse putabatur, quæ

& peregrini pacis fecerunt. Mox inter
cunctos, & tanguntur per totum mundum
navigantes suspensis, ite ad nos, & ad nos
phœnucium flumen detrahit. Mox ad nos
leges & in ore obliuiscuntur, & in
perantia super nos de perantia
detrahitur, & tanguntur per totum
mundum. Itaque cum in hoc mundo
detrahitur.

ΑΓΟΡΑΣ

Significat omnia in omni loco, in omni
am, quilibet, per quodlibet, quocumque,
comitibus, energetis, a tempore, et loco, et
dum.

Ensigns of 152: 65.

Accepted for publication: 11th September 2007
 Accepted for publication: 11th September 2007

παρρησιας παρρησιας. Πάλιν ἰδὲ ἀνέγνωται, καὶ
τὴν αὖθις τὴν αὐτὴν ἐκφρασιν ἃς ἐν τοῖς ἑσπέραις
γὰρ λέγουσιν, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, παρὰ τὸ ἐν τῇ
διψῇ ἐν δυνάμει, τοιοῦτος ἐστὶν ποιεῖται, καὶ ἡ
ἀπορροή, καὶ ἡ ἐκφορὰ τοῦ ὕδατος ἐκ τῆς
βίβου ἀφ' ἧς ἐκτείνεται ἡ ἐκφορὰ ἀπὸ τῆς
νεμεῖς ἀν' ἡμέρας. Cum enim claren emque uocant
templum sacerdotum, a ingrediuntur, latus ornati
vestimentis abluunt, effe- ex eo contextas induebant
et aliquid continent, utque illud significantes. ex
tumulus cum de memoris designandos esse. Adm. Phyl.
καὶ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῆς, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἐκφορᾶς ἐκ τῆς
πλῆς eliminanda, quibus omne silentium debetur.

XLIII. MUSCÆ TRAIANI.

Magna ab infimis fugata.

Dish.
Caf.

TRAJANVS dum victi Parthi Agrenos obli-
tanti subito Mulcarum vis edulis & pen-

quibus formica: sic dæmon languis terribilis, fortibus debilis, & contemnendus apparet.

Ap. In eodem genere fuit et Thrasylus, qui ut videtur, subditus Nicomedi, & post eum Thrasylus la-
tior, cuius maior, natus est Epora, galeæ huiusmodi p. lib. 2.
laudatur et ei et similes nuntiantur, in quibus et p. assumi-
audire prole in sapientia Atheniensium vero pro-
nunciato nomine mergitur in profundum. *Thrasylus*
ἀνὰ τὴν αἰώνιον προχρῆται τῇ ἐκ Ἀθηνῶν
ἐπιστολῇ, καὶ τοῖς τοῦ βίου ἀλλοτρίοις.

XLVIII. LOCUSTÆ CYRENICÆ.

Iustitia vindex improborum.

INTESTANT Cyrenaeos locutus, unde lex et
iam testamento dicitur, eas in Cyrenaeis
deinde iocundis, quibus admittit, et
in um qui ceteris. Et in Lemno iudicia certamen
sua praefinita, quam unguli enecataram ad magistra-
tus referunt.

ANODYSIS.

Iustitia faciem improborum, in famam & fortunas
 bonorum gignantem, per laqueos multos & satellites
 inquit, delictisq; maerat supplicijs, vt exhausta
 malorum sentina, ceteri quietiores viuant: *u. l. i. in*
 e. *mercedere iniquitatibus.* Appolite Bazanus Rex *Plin. in*
 Sicilianorum, iubeat sibi ubique loco: um praeferi *Traian. i*
 gradum & funem, in symbolum tenuissimae iustitiae. *Panegy.*

XLIX. LOCUSTARVM VOX.

Mendaces & simulatores.

LOCUSTARVM VOX occipitio proficisci vide- *Plin. l. 19.*
tur. *cap. 19.*

Ap. Mendacium oratio obscura, semper à ter-

*Vide Ola-
um lib. 4.
cap. 8.*

tandem : nec moram saltus & choras vehementer
quodam impetu effunduntur. Hinc in gemitus &
ta suspiria reuoluit in terram ruunt.
Hac mala mentis gaudia.

LIII. PONTI EPHEMERIA.

Ita breuitas

*Plus in
co. vi. ad
Apoll. 115.*

INTER Pontum nati animalia quaedam memo-
riae proditum est, quorum vita vnus diei terminus
continetur: Siquidem mane nascuntur, meridie
pergent, vespere contulcunt & moriuntur.

At. Nulla est vita non breuis, sed illorum
uissima, at solutissima ætas est, qui præterito
obliuiscuntur, præsentia negligunt, de futuro non
ment. Seneca cum hoc symbolo cõgruit. Hemerocle-
lis flos, cuius vita & pulchritudo diaria est

LIV. PRÆSTER.

Hæresis.

*Æl. 17.
de Ans
mal. c. 15*

PRÆSTER serpens est, qui vt primum attigit se-
lus hebetat, ignauiam insert, & immotus reced-
dit, post mentis obliuionem & tenebras offundit
mul & percussum iam pulis nudum inuocat.

Ap. Præstans morbus est lærens, & quælibet
praua & violenta affectio, quæ hebetatur iudicio
ingeneratur tepor, & mens Dei & sui ocula de omni
mâ ignorantia caligine offunditur. Lucanus ali-
quid præstere morbi in definitione his verbis.

Napideum Morsu cultorem torridus agri

Percussis præster illi rubor igneus ora

Succendit, tenditque cutem pereunte figura,

Micens cuncta timor toto iam corpore maior:

Humanæque egressa modum super omnia membra

Efflatur ianæ, lasæ tollente ueneno.

lib. 9.

LV. PVLEX IN CATENA

AUREA.

Leonius de
rebus*Diuitia indignis oneri sunt, non honori.*

MEMPHIDI compertus est aurifex, qui aurea cate- *Africis.*
nis pulicem aligauit.

AP. Imbecilli homines magnæ opulentia affixi, *Seneca de*
non tam laudantur, quam ridicule ostentantur, non *vita bea-*
tam tenent quam tenentur, non tam dormiunt *ta, 26.*
quam ferunt. *Diuitia apud sapientem virum in ierustu-*
se sunt, apud stultum in imperso.

LVI. PYRALIS

Charitas,

IN Cypri ararijs fornacibus ex medio igni maioris *Plin. li. ix*
aurea magnitudinis volat pennatum quadrupes, *cap. 26.*
appellatur Pyralis, a quibusdam pyrausta. Quandiu
est in igne, vivit, cum evasit, languidiore paulo vo-
latu moritur.

AP. Charitas perpetuis diuini amoris flammis alio-
tor, quam si inter se sit, perit ipsa, nec tam est charitas.
Eius vero faces tam acres sunt & incensæ, ut solem ip-
sum possint adurere.

Βασις λαμπρή, τριπλάσιον ἄλλοις αὐτῇ ἄραιται.

LXII. PYRAVSTÆ INTERITVS
ΠΥΡΑΥΣΤΟΥ ΜΟΡΟΣ.

Ambitio

PYRAVSTA ignis fulgore vehementer letatur, & ad *Æli. l. 12.*
lucernas accendans, alludit ad flammam, donec vi- *cap. 8.*
uus comburatur.

AP. Ambitioni ad honorem fulgorem propius acce-
dentes, decussis temeritatis alis plerumq; gravissimis
laqueo conuulsi.

LIX. RUBE ET RANÆ.

Improbata.

RANÆ rubet, quoniam in intera & humore vicia,
 u. deponit et quoniam
 u. in venenata non veni
 lemp.

Plin li. 8.

cap. 31.

Q.
 P.
 D.

Apollina

Psalms.

LX. SALAMANDRA

Centurio.

SALAMANDRA non habet in igne laqueum deicim, D. Grego-
 rii
 T.
 X.

A. Salamandra
 inter.
 fuit

Paradin^o

U.
 C.
 E.
 T.
 O.
 H.
 T.

lib. 2.

de gemmis

LXI. SALAMANDRE ORTVS

Improbata.

SALAMANDRA
 nante, laqueum
 F. F. 3

mibrium

imbrium luue longe lateque omnia inundantes, p[ro]dit in lucem.

Ap. Improbi, & scelerati homines ex rapinis, & uili ciuore concreti tanquam funestissima animalia demum nascuntur. cum ciuilibus ruinis demata in ciuili patria languet, & contabescit.

Ita cetera nascuntur.

Vel si Salamandra ex cinere inuicem efficitur, quod superiore icone dictum est. Recte dicitur, ut in ista Salamandra per medias tempestates incensum erumpit.

*Hora Od. Sic Gens cremato fortis ab Illo
q. lib. 4. Inlata Tufes a quibus sacra
Genatoque maturo que Patres
Pertulit Augestas ad urbes.*

LXII. SCARABEI.

Voluntarius obsecans.

Ælian. de SCARABEI viuunt in stercore, moriuntur in
Animal
lib. 4. cap. 8. *lis.*

Ap. Turpes in obscenit triumphat, in honesto languent. Belle hic cadit quod Theophrastus in Necectra habet de Constantino Copronymo: Tantopere sordium & impurissimæ cuiusque rei odore ferrui delectatus, ut animalium brutorum stercorebus se illiniret, & eos qui cum illo erant, id facere iuberet, quos amabat, ob idque benignè accipere, quod rebus male olentibus semper delectaretur. Hec Theophrastes quoque videtur innuere, ubi ait: Maleficis maleficijs & luxurijs cruentisque sacrificijs, & ballinis stercoreibus, atque lotio delectatur, uelut animalia & demonum inuocationibus. Eandem Scarabei p[ar]te bolam Epiphanius accommodat hæreticis.

LXIII. SCORPIVS ET CRO- CODILVS.

Inimicitia lethalis.

SCORPIVS & Crocodilus gemino quodam inter
se odio flagrant, simulatque alter alterum intpexe-
re in mutuis funera sponte rapiuntur, amboque ca-
lida dimicatione perimuntur. *Plin. li 2 c 33* Scopi-
um ex Crocodilo nasci secundum nonnullos memo-
rit, & ab eodem caudæ venenatæ aculeo extin-
gui. *απορτίον ἐξ αὐτοῦ τῆς καὶ. κίρκου δὲ ἀραοῦς, ἰον αὐτοῦ
καὶ λίγισιν, ὃ πικρὸν ἐν ὄντι.*

APODOSIS.

Hæ Icone significantur inimici capitales mutuis
vulneribus confecti.

Quid tantis iuuat excitare motus,

Et propriis farum, elicitare manu?

Si mortem petitis, propinquat ipse

Sponte sua volucres nec remoratur equos.

Quos serpens, Leo, Tigris, ursus, Aper

Dente petunt, ydem se tamen ense petunt.

An distans quia distansque mores

Iniustas acies, & fera bella mouent?

Alternique viuunt perire relis?

Non est iusta satis sanissa ratio.

Boet l 4.

met. 4.

Monoma.

chi exagi.

tantur.

LXIV. SCORPIONIS ASSVLTVS.

Demonis insidia

SCORPIONES nulli nocent cui non sit sanguis.

Ap. Dæmona tabidis prædicantioribus non infi-
diatur, sed bonis quibus succus est & sanguis. Sic præ-
dones onustas preciosis mercibus naues, latrones be-
ne nummati appetunt mariupia.

Pl. lib 11.

cap. 25.

Tantum carpit, ut astra iter.

Accommodari quoque pote st calumniatoribus, qui
sunt ijs insultare, quorum in famam adulta veluti stit-

Ouid.

ff 4

pc

ant sua venena retinere : ne & ignitus nequam qui
 Scorpis & serpentis apprehenditur & cum per vesica-
 ram doctus inopertite colat, permancere vitra in cor-
 pore humanum non possunt, in quo baptizato & con-
 secrato, ut ait, spiritus sanctus inhabitare : hoc deni-
 que & apostolus etiam docuit, ut necessitate urgente in
 aqua cadente oleretati & gratiam consequuti ceneant
 in domino quo antea movebantur, & laudibiles in
 Ecclesia viant.

LXVII. SCORPIIS ONYSTVS

ASIELIVS.

Improbu. g. ill. terratus.

Proponendum est, ut dictum non inquit de Arabi-
 ca dicitur Apocryphum. Nam de Scorpione dicitur in
 copularum libris, quod hoc animal in terra non
 habet in latitudine, & Scorpis, vnde etiam in
 dictum.

*Strab.**lib. 4.*

Atopodis

Non dissimili ratione totum in perent in impro-
 bum hunc in & illiteratum. Nam lib. us flammida-
 tem, Scorpis malitiam agnoscit, ut patet ex Nican-
 dri scholiastis, qui dicitur hunc serpentem videri factum
 in magna in nobis em. & in terra homi-
 num multum videtur. *πρωτις, & αργα, & αργα, & αργα.*

In omni etiam Scorpis lapide excubant.

LXVIII. SCYTALIS SERPENS.

Voluptas.

SCYTALIS serpens tanta non ulget terga variera-
 tes, ut notatum gratia videtur, & quoniam
 anteptando minor, quo dicitur in terra, & maculo
 sui capiat libenter. Dicitur enim hunc serpentis for-
 ma indutum, Euximponit nonnulli volunt.)

*Vide Sol.**Polyb.*

V. 5

APOD.

APODOSTIS

Plat. ion Variegata est bellua velatitas, quæ sui amore per
cap. 1 ditos, & ita penses capit, quos postea deuoret.
Metaph. Οὐ γὰρ ὅστις δακρυώσας ἰσχύει, ἀλλ' ἐκκαίει.
Socr. per. 6

LXI. SEPA ANGVIS.

Israel. 29. ha. et. 10.

Epistola Sicut apodostis non merito hoc potest
mutare. Sicut apodostis non merito hoc potest
si omnia Sicut apodostis non merito hoc potest
Heracle. Sicut apodostis non merito hoc potest
mutat Sicut apodostis non merito hoc potest

LXX. STELIO IO ΠΑΛΩΤΗΣ.

Inuidia.

TRISTIS est et acer Iudicis, omneque dedecore
 infame, fuscipates inquit, quod tamen nonnulli
 his animum ducunt, ne e peritus habitat, penitus
 qui inuideret. Nihil eo, ut Theophrastus ait, in
 inuidia delectatur, membra nam hyberniam, ex
 ut erat verius constant, obmutuantes, qui labo
 rot adrecta honorum, quod suam tunc in plane
 seu contra committit, morbo plurimum valere. Cer
 nis non non in terit, dextrum suum cornu magna
 viui hominibus esse, hoc tamen, inuidia flagrans, de
 tanto bonis homines suum, in terram occultat. E
 qui pariter non ignoscit vna cum pullo amoris, v
 u. si in parte, idcirco simul atque editus pelus est
 id agit, ut caruncula in puli fronte innatam, num
 curat in hippomachos, vorat. Similiter lyx vrinam
 occultat.

Æl. lib. 8.
cap. 27.

Ap. Inuidi commoda alijs inuident quibus ipsi
 non videntur:

Πόρος κήμισος, καὶ ἰσχυρὸς διός. Porro hæc Hippocri-
stianus omnia decerpit ex Theophrasto in tractatu de animalibus que degenant in mari. Adde ex eodem de animalibus.
utrumque, qui cum captum se videt, congu-
lum edomit quod Epilepticis auxiliatur. Echidna
quoque terrestrem, qui unica corrumpit conum.
Ceterum in his idios ὑπολάπτει τούτων αὐτοῖς περὶ τοῦ αἵματος.
αἱτίαν.

LXXI. SYRTIS ANGVIPES.

Orat. 5.

Voluptas.

ARTIFICIOSISSIME descripta à Dione Chrysost
his ferme verbis: corpus quidem illi muliebri id-
que admodum formosum, laterue tumentes papillæ,
torumque pectus ac ceruix pulcherrima, colore cutis
nitidissimo, mira ab eius oculis proficiebat hilaritas,
que intuentem quemlibet in animum produciat al-
lueret, reliquum corporis horridum, & squamosum
scabietis asperum & intractabile, inferne demum in
longum anguem desinebat, cuius caput in extrema
parte positum acre admodum esset, & in idcirco
alio minime præditum, sed sphingis in facie victorine
que tamen eloqui ut illæ faciunt, sed draconum in
morem sibilum tantum edere acutissimum.

APODOSIS

Tempus est voluptatis, quo quantumvis pulchra & speciosa, in exitu acis mutatur. *Quid. Me
m. 14*

mediæ, cœtus descenderat alius,

Cum sua fœdari latrantibus inguina monstra

Afficit, ac primo non credens corporis illas

Partes, refugitque atrox, immoq;

Ut præterea cunum, sed quos fugit atrantit ora.

LXXII.

bras, aut nidum destruat, in sinu cubit enim, & ne-
 ut hunc facit, & instar faui si in ipso capite quiddam
 constituit, in quibus capite forentem si qua de-
 cernitur, si facit facit: Si vero quis penetrat in vi-
 gant ligno peragat faciem & dentem, exit indigna-
 ta ipsa horrenda quidem, verum de illis vespas & si
 inuenit petram aut lignum, vana qua excan-
 duit, cum fridore in finem, & impetit ac tenet petram,
 & petram quidem nihil laedit, neque lignum, imo
 neque hominem, etiam si momenter, nisi quod
 modicum dolorem inducit: verum acule in manib.
 ut, & sic petit, petra verò nulla iniuria affertur. Sic
 etiam hæc vespacea secta instar Zorzi, patulum in-
 iuccus vexationem sui nec tenet, vbi in petram
 illapsa impugnet, hoc enim veri-
 tatem, & vbi aculeum
 amittit.

Epiphani.

heresi

44. con-

tra Ap-

pelleianos.

PARA-

Seneca in
Hippocr.

Virtus initio ardua.

ἔσθ' ἡδὲ ἔτι γὰρ πάλιν.

Cap. 111. No.

Ælian. li.
6. cap. 6.
de Anim.

Agnosce scilicet serpentes Diaboli Cyprianus Ter-
ribiliter loquens: *Prudentes ergo vos estis, cum orna-
mentum mortis, carnis, peccatorum, carnalis gloriæ, in
calumnias, et aditus, et concordes caput habens et omnia de
Domino, connectis Christo habetis, qui omnia et moribus et de di-
gnitate desideriorum praelia, et cetera, et peritis in his, plura et bo-
nificencia ipsi et beatos efficiunt, qui quos habent de digno-
tate. Hæc Cyprianus.*

Per damna, per cedes ab ipso
Ducit opes animumq; ferro.

VIII. ARBOR INDICA.

Das ist, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840

THEOPHRASTVS refert arborem quandam *Theoph.*
 Aegyptiam fructum nullum ferre ante centum *de causis*
 annos. Sic autem ille: τὰ πρὶν αἰῶνα οὐκ ἔστιν ἔχοντα *Plin. 21.*

1. Sicantemille: τὰ μετὰ τὴν φωνὴν ἀπὸ πλὴν
 2. ἡ φωνὴ ἐστὶν ὁλογράφως ἐφ' ἡμέρᾳ. τὰ δ' αὖτε πάλιν ὁφίηται
 3. ὡς ἀπὸ τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ ἀπὸ τῆς αἰτίας, καὶ ἀπὸ τῆς
 4. ἀπαιτήσεως, ὡς ἐκ τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἀπαιτήσεως.

Ap. Periculosa est praerogativa prudentia.

Θεο. ἢ γὰρ αἱ ταχῆς οὐκ ἀνφαλῆς.

Sophocles.
Oedipus.

IX. ARBOR MEDVLLÆ FERREÆ.

Cruachitas.

FERRI vim, atque aciem habet arbor in Iapain- *Nicol de*
sula maiore. Interior enim medulla ferrea est, vir- *comit. &*
ga modo ab imo in summum verticem ducta. *Nicar. Pol.*

Apodosis.

Pleraque ingenia ad id Jura sunt, & stolidi, ut medullas ferreas, aut, ut ait Sidorius Apollinaris, cornes fibras habere videantur.

ἀπὸ ἰσχυρῶς, ἢ ἀπὸ πύξης.

ARBOR MVSA.

Litera sacra,

Ex palmarum genere esse putant arborem illam, quæ in Ægypto, Cyprioue, & Sytiæ provenit, quam qui illic navaunt Musam appellant. Iudæi arborem esse aiunt, cuius fructus Adamus comedit, quod ego ridiculum esse arbitror. Ex ea circumstantia fructus, parvi cucumeris magnitudine, per

omnino labem admisit, quæ fuit, ut ait S. Methodius, ἀσπίδος ἐνέμα τὸ ἀνὰ δόμοις φέσιν ματίον : *Imminata vestis illius qui luce non secus ac pallio amictus est.*

Quod autem hic Thæta non contingit, hoc in Elephanti-
 agro hic, hanc in o. vites, hancque in arboribus experi-
 quibus scilicet folia nunquam decidunt. Theo-
 nibus: πῶς γὰρ ἰδύσθαι. οὐδ' αὖτ' ἀμύλλας οὐδ' τὰς
 Creta & Quercus
 Thurina.
 lu. l. 1. 115

XII. ARBOR VPSALÆ.

Æternum virens.

VPSALÆ dum gens adhuc infans idolorum cultu
 nigræ tenebrarum, templam erat magnificentissi-
 mum, & auro egregie inductam, quod ut erat in ani-
 pli. plantis, itur, admirando firmitate venerandam
 telictonis maiestatem accessurus ingenerabat. Aesta-
 bat eius foribus arbor ingens ignoti generis, patulis
 diffusa ramis, æstate & hieme iuxta virens, etiam in
 plana frigidissima. Hic fons proximus in locum sa-
 crificiorum dulci scaturigine ebulliebat.

APODOSIS.

Virgo inter peccati hvemes intacta, quomodo enim
 labem tulisset, quæ ut ait D. Augustinus) *quæcumque crea-
 tura condita patitur, luci inace, sibi videtur unita?* Ad Cai. b.
 l. 4.

XIII ARBORES INDICÆ.

Per pronum crescere

Humilitas.

OMNES ICRITVS refert in Musicana terra Indicæ arbores quasdam inueniri, quarum rami cum ad duodenos cubitos creuerint, reliquam incrementum pronum faciunt, deflexæ, quouique terram contingant, deinde terram inbeant, ac radices agant, veluti traduce, mox rursus in truncum exeant, a quo postquam auctæ fuerint, eodem modo flectantur, & aliam propaginem efficiant, rursumque aliam, & sic demum, vt ab vna arbore longum fiat umbrae uolumen, tabernaculo multis columnis uidenti simile.

Ap. Illi demum excessu magnitudo est, quæ se per pronum dilatat: contra quod dixit Seneca ad Neironem, *Summa magnitudinis seruitus est, non posse fieri mi-*

XIV. ARBORES LANIGERÆ

Inoliscunt mollia duria.

2.1. mirac.
cap. 18.

SUNT ad Leuicam ciuitatem prope Hiericho arbores, quæ lanas pigunt: exhibent enim poma in modum cucurbitarum, testas in circuitu habentia præduræ, intrinsecus autem plena sunt lanæ. Et de his serunt ipsi Iesu Naue solere fieri indumenta: nam & ad aquas calidas eadem plantæ crescunt, in quibus Ioue lauare solebat. Huius generis lanas candore, & subtilitate admirabilem se uidisse narrat Gregorius Turonensis. Sicut quoque ipse quoque meminit Theophrastus.

2.4. de hist.
plantarū.
cap. 9

Ap. Testæ præduræ quæ candidam & subilem lanam

lanam tuentur, & qua tantis Heros vestes petebat, significant illud toties inculcatum, per ardua virtutem niti ad solidę quietis, & iucundissimi fructus voluptates.

Ordo fuit cranisso malis

XV. ARBORES MELLIFERÆ.

Primis stat maior gratia pomis.

Curr. 16.

FREQUENS arbor in India curus meminit O. Currius faciem quercus habet: eius folia multo meliunguntur sed nisi solis ortum incola occupauerit, vel modico tempore succus exstinguitur.

APODOSIS.

Talia sunt pletaque, ut in primordiis suavi quodam gratiæ aucupio blandiātur, statim autem emortua venustate deflorescant. Talis inquam esse solet in uentis nonnumquam prima ætacula, dulcis illa quidem, & f. stinitatis lenocinio quod in conueniendanda. Mox ubi primis adolescentiæ fascibus inardescere visa est, tota illa simplicis naturę iucunditas exstinguitur:

Fructumq; exspirat in umbras.

XVI. ARBORES SODOMÆ.

Vanitas rerum humanarum.

Solin. c. 36.

IN Sodomitico agro poma gignantur, quæ licet speciem maturitatis habeant, mandi tamen non possunt: nam fuliginem intrinsecus fauillaceam ambitus tantum eximie cutis cohibet, quæ vel leui præfactu fumum exhalat, & fatiscit in vagum puluerem.

APODOSIS.

Res opesque humanæ, his fructibus simillimæ, pompæ plurimum habent, cum nihil solidæ voluptatis

G g s

tatis

XVIII. ASPHODELVS SOLVS

GIGONIAM PETRAM

R. O. U. T.

ES - Asphodelus soluta, quæ dicitur gonellari soleri
H. stare is, & dicitur *ασφodelος* in rege, & dicitur
trium reges nam h. d. g. olim p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. unde
Lupus in Hæcub. dixit *ασφodelος* & d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. quod
est. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. In eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s.
unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s.
unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s.

Hephasia

As. significat igitur ens levis. Regem potentia &
imperij d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. etiam animos fl. t. i. & impet. ad
ca. quæ minime fecerunt; nihil enim in eodem
in rebus humanis est hasta ob regem potentius. *Ille est*
spiritus vitalis, quem tot millia trahunt, ab ipso per se
futura nisi vult, si mens illa imperij subralatur; Seno-
ca. Animaduerte porro in caule hastæ regiar. quæ re-
gum est symbolum, innasci vermem, quæ in aliqua ani-
mal alatum, & dondum mutatur: donec al. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s.
lum populari, donec aliquid retinet vig. t. i. u. m. r. e. g. e. s.
nim exaruerit, tum denum vermis eo erit. c. t. i. u. m. r. e. g. e. s.
ip. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s.
unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s.
unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s. unde in eodem p. d. t. r. i. u. m. r. e. g. e. s.

De Clem.

Vermis

Asphodeli.

Theophr.

BAARAS. vide, *Pisciculus maris Indici.*

XIX. BALSAMVM.

Circumcissio.

Vide Theophrast. op. lib. 9 de hist. plant. cap. 6. **B**ALSAMI radix horrida, deformis, atque omnino
 hanc hanc cum penum lapide in unum fuerint cuius
 op. lib. 9 de gentes eius rami, mox suavissimum ac preciosissi-
 mum balsami ita ut vnguentum.

Ap. Hoc filius Israel euenisse cognoscimus: cum
 parum hanc hanc in unum fuerint, mox Iosue audi-
 unt Dominum dicentem: *Hodie abstulit opprobrium Æ-*
gypti à nobis

*Lib. 1. f. 50.
 per ca 50.*

Vide Villan. part. 2. c. 17. pag. 193.

Animaduersione hic dignum est quod habet Cy-
 rillus, moriente Iosue atque sepulto, in eius sepul-
 chro positos esse cultros lapideos quibus circumci-
 dit filios Israel: ut significaretur quod legalis circuci-
 sio sepulta & tanquam mortua per circumcissi-
 onem & mortem Christi: Et ut discamus, circumcissi-
 onis spiritualis gratiam Saluatoris morti esse affixam,
 quæ circumcissio mortis atque interitus delectio est,
 & nostræ sanctitatis initium

XX. BALSAMA ARABIÆ.

Voluptas humana.

IN Arabia sunt balsami arbores, ea, qua myrti stit-
 pes, magnitudine: folia illis qualia herbæ Amara-
 co: ad eas cubilia figunt viperæ, ut quas non modò
 balsami liquor, sed ipsa fructus umbra delectat. Vbi
 legendi liquoris tempus fuerit, Arabes ligneolarum
 regularum complosione bestias fugant, occidere e-
 nim nefas putant: & si quem fortè momorderint, le-
 thalis

Uhalis non est plaga : præstantissima enim laticis odore veneni aceritas mitescit. Paulanus in Boreicis, lib. 4. c. 6
p. 303. Meminit quoque Theophrastus in 8. tomis de Hist. Plant.
nisi inquit, quæ tunc coram ipso sunt, ut patet ex his quæ in
ipso opuscula.

A P O D O S I S.

Mundi gaudia incerta & doloribus mixta. Seneca:
Quid quod gaudia quoque eorum trepida sunt, non enim solidi
causis innotuntur, sed eadem qua oriuntur vanitate
turbantur. Qualia autem putes temeraria esse, etiam ipsorum de brevi-
confessione misera, cum hæc quoque quævis, & in omni & in
supra hominem effrunt, parum incerta sunt. Maxima quoque cap. 17.
que bona sollicita sunt: nec uli fortuna minus bene quam
optima creditur. Significat etiam nullum adeo ferum
ingenium quod bona institutione non mitigetur.

XXI. BASILISCVM

Lenitas in subditis.

IUSTINIANVS Genuentis historiographus, præclarum
habet lenitatis in subditos tale symbolum,
Franciscus Marcio (inquit) natus contulius egregius ;
missus à Republ. Genuentis orator ad Ducem Mediolanen-
cem Mediolanenlem, cuius nollet eum dimittere, nec pactis
conuectis cum Genuentibus stare, capta occasione obtulit
eidem Duci manipulum herbarum Ocymi : qui admirabundus
quid sibi hoc demum vellet, quaerit quid rei esset. Cui ille respondit, talem
esse huiusmodi plantæ naturam, ut leniter, ac suauiter
conuectata gratum odorem sibi hareret ; nimis autem
duriter compressa, & attrita, non solum em-
nem suauitatem deperderet, sed etiam incunte tem-
pore corporis generaret. habere autem se ingenia
Genuentium eodem planè modo. Dux hoc ingenio-
so admodum responso delectatus & sententiam
pro-

culicos parui, qui ex capricis appensis nascuntur. poma fici aperiunt,

XXIV. CEREVS SPINOSVS

Virtutum gaudia vitiuius inueniunt

CEREVS spinosus portentosa penè elegancia est: obplet
 cuncta annuum, & oculos spectantis, rutilante ve-
 nustatis spectaculo: hastas surrigit quaternas & qui-
 nas, notum decem & vicem cubitorum, vngues, &
 ad normam directas itans canulatas. In exterioris stili-
 arum angulis obtusis totus collucet itealis, corneis
 stylis radiatim è suo centro quoquoersum minuel-
 bus: obductus est callositate, & in medio deinde in
 summo veltigio promit gratissimos, & insati purpura
 immatariubet.

Vid. Hist.
 Ruell. pla
 1618. c. 48

Aprodisis. •

Qui sit vt tam excellentis pulchritudinis planta ce-
 lum & stellas referens hastas surrigat: corneos stylos
 exerit, spinis undique ingratum dactum etiam ama-
 rum præferat: flores interea hac velut armatura ob-
 uallet gratissimos. nisi vt ostendat χαλκός, ἔστιν πρὸς διόν
 ἔσθ' ὅς, ferro & ære stratam ad cælum viam:

μυῖα δὲ ἀδύτῳ ὅσι δ' ἔστιν καὶ καὶ,

Maximè
 Tyrinus.

XXV. CHRYSOPOLE.

Doctrina sincera cultor.

IN Pactolo crescit herba, Chrysopole vulgò no-
 minatur, cuius examine vicinarum virgum
 incolæ purum aurum ab adulterino cernunt.
 Nam ipso tempore, quo id conflant, hanc herbam
 admoouere solent: cuius scilicet, si adulterum non
 sit aurum, inaurantur; quod si corruptum sit, in-
 tingi se non patiuntur. ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ ἡ τὰ
 φάλα

ῥῶτα χρυσῶναι· ἵερ δὲ ἱερδοῦντες ἐν ἀρχῇ, τοῦ ἡδυνῶ
μὲν ὑποδοῦν ἀποτίθημι.

Ap. Recte eadet emblemata in sinceram Ca-
tholicamentem, quæ nihil adulterinae doctrinae hau-
serit

Puroq; illimis honore.

XXVI. CITHARA HLRBA.

Non omnis morsar.

CLITONYMVS libro testimoniorum Tragicarum re-
fert nasci in Pungao herbam hoc de causa. Ille quæ
Orpheum discipulum Bæchantes citharam canen-
tem in Hebrum proferre ait & canit quidem cith-
aram & acronem. * Iuxta autem inter alia relata est Ac-
ronem Phlegre citharam ferre. Cithara, quæ dam-
nachista vocatur, inter citharas cithara cithara
non mu- Ap. Iam cithara cithara cithara cithara
taut. Le- ratione hinc Phlegre citharam citharam citharam
gide mex ter Rethorica citharam citharam citharam
iama. rum citharam citharam citharam citharam
væ respi- Non omnis morsar citharam citharam
citharam. Vnde Lædanum.

Herat. od.

25. l. 3. car

XXVII. CORIANDRUM.

I. r. r. r. r. r.

TRADUNT Coriandrum in Pungao nasci hoc de causa. Ille quæ
Orpheum discipulum Bæchantes citharam canen-
tem in Hebrum proferre ait & canit quidem cith-
aram & acronem. * Iuxta autem inter alia relata est Ac-
ronem Phlegre citharam ferre. Cithara, quæ dam-
nachista vocatur, inter citharas cithara cithara
non mu- Ap. Iam cithara cithara cithara cithara
taut. Le- ratione hinc Phlegre citharam citharam citharam
gide mex ter Rethorica citharam citharam citharam
iama. rum citharam citharam citharam citharam
væ respi- Non omnis morsar citharam citharam
citharam. Vnde Lædanum.

quoque album ipsum intelligenti ab eoque nutrito. Est item saxi simile: contortum, etenim est, & neuiquam flaccidum, neque fluxum, verum saxum: coeleste quippe verbum est, ac nobis coelestia promittit. Non dixit verò, *verum etiam in omni verbo: verum, sive etiam*: tanquam si dixisset, non in hoc quo putatis solo, verum in hoc. Manifestum est autem, quod manna ex ore proficiscens, verbum erat. Nam commune habet aliquid manna, quo docemur, non solo pane hominem vivere, cum Dei verbo, quo vivimus.

*Procopius
in Dentor.*

XXVIII. CUPRESSVS BLATTAS

NON SVSTINET.

Mortis memoria salusifera.

CUPRESSVS feralis arbor, & mortuorum sepulchris destinata, blattas & tineas non sustinet atque ideo apud veteres simulachra ex hac potissimum materia fiebant ad perpetuitatem. *Plin.*

APODOSIS.

Mortis memoria vitiorum blattas, quæ animum corrodunt, extinguit. Opus est ergo, ut sibi homo quotidiano actu provideat, & procuret consummationem. Opus est ut tota visa nostra talis sit in conversatione, ut liberi mereamur esse in fine: incessabiliter diem transus nostri. & tempus iudicij cogitantes. *D. August.*

XXIX. CUPRESSVS VÆ-

SPASIANI.

Fortuna in melius mutata.

ARBOR cupressus altitudine conspicua in Vespasiani agro auito sine vlla vi tempestatis e- uulsa radicitus repente procidit, ac insequenti die viridior, atque firmior eodem vestigio resurrexit. *Suet. in Vesp. c. 3.*

Hh

Ap.

AP. Symbolum est afflicta paulisper fortunæ, quæ statim in aliam, & ex itatam transiit. Sublime statim, tur quicquid ab infis non surgit.

Martial. 6
pigr. l. 1.

Nam & daemones humani sunt ipsa pericula tanti:
Stantia non poterant testis probare Deos.

XXX. CYNOSBATVS.

Humilitas

Ælian. de
animal. 14.
cap. 27.

CYNOSBATVS per diem inter ceteras herbas, quibus ne minimum quidem differet, delitescit, nec vili modo agnoscitur. Nocte verò stellæ instar lucens, & igneo splendore coruscans facili in conspectum venit.

AP. Humilis. Cynosbatus est, dies vita, nox mors, lux gloria post mortem: humiles in vita obscuri, post mortem gloria circumflant.

Silius Ita-
lic. l. 3.

Cunctis hæc terminus aui,
Extremumque diem primus tulit: ire per ora
Nomen in æternum paucis mens ignea d. nat,
Quos pater ætheris caestum destinat oris.

XXXI. DODECATHEOS.

Sacramentorum vis.

Plin. li. 25.
cap. 4.

MAXIMA auctoritas hec est, quam Dodecatheon vocant omnium deorum maiestatem commendantes. In aqua potam omnibus morbis mederi existimant: folia eius septem lactucis simillima exeunt è lutea radice:

AP. Vis diuinæ Ecclesie quasi Dodecatheo illi admittit indita, non per septem foliorum species, sed per totidem sacramenta se effundit, atque omnibus animarum morbis salutem facit medicamentum. D. Cyprianus Totum credentibus conferunt diuinæ compendia (inquit) de sacramentis.

XXXII.

XXXII. FICUS.

Promissis lenibus abstinendum.

FICUS non floret, nec vlla se speciosa ornamen- *Vide. Plin.*
torum luxurie ostentat, sed tamen dulcissimos fru- *lib. 16. c. 25.*
ctus parit,

Ap. Πράξις μεγάλη μὴ ὑπερχνέμεν· μεγάλη.

Magna noli promittere, sed facere. Pythagoras. In *lib. 2. de*
eodem argumento est quod narrat Theophrastus de *plantis, c. 4.*
vite, quæ cum nulla folia emisisset, & nulla perin-
de esset racemorum expectatio; miti tamen fructu si-
ne vlla foliorum luxurie germinavit. Similiter oliua,
cum ei frondes omnes decussæ essent, fructificauit:
ἡ ἀμπέλος ἀνὲν φύλλων ὦν καρπὸν ἔνειγεν, ἐλαία μὲν
φύλλα ἀπέβαλε, ἔν δὲ καὶ καρπὸν ἔνειγεν.

XXXIII. FOENVM GRÆCVM.

Aduersa augent virtutem.

FOENVM Græcum scarificatione scribitur, non al- *Pl. 1, 18. c. 16*
tiore quatuor digitorum sulco; quantoque peius
tractatur, tanto prouenit melius.

APODOSIS. Viri sancti dum aduersis consistan-
tur, surgunt viuacius: ἀριτὴν δὲ ἀντιθετὸς ποιεῖ καὶ δάλλειν
ὡς δινηκὴς φόβος φύσις. Nihil tam virtutem crescere
facit & germinare, quantum continui timoris na- *26. Moral.*
tura. D. Gregor. Sanctiorum mentes aternitatis premia
præsolantes vires ex aduersitatibus sumunt: Quia
crescente pugna gloriosorem sibi non ambigunt manere
victoriam, & electorum desideria dum premuntur
aduersitate, proficiunt, sicut igni flati premitur, ut
crescat, & vnde quasi exingui cernitur, inde robo-
ratur.

XXIV. GRANADILLA.

NOBILIS est inter plantas Granadilla, flos Christi patientis insignibus impressus cuius meminit Rouillius. In hunc memini me ita luisse:

*In hist. plāt,
peregr.*

*Ite procue blandi Veneris ludibria flores,
Quos parit in risum luxuriosus ager.
Altius una suos tollit Granadilla dolores,
Et fere congesti pondera tota Dei,
Tortius hic nodis, et ad unco milite surgit.
Regis apex Domini gloria mixta malis.
Hic crux, hic clavis Christi pretioſa supellex
Pauperis, hic rubris vulnera picta notis.
O disiecta Deo, cui cœlum noctare iudas,
Et vigil intactas Flora tuitur opes.
Quis tanta in parvo lussit miracula flore?
Nempe sua hic pinxit se Deus ipse manu.*

XXXV. HELENIVM.

Amor impurus, rixarum semen.

*Psol. Heph.
li. 4.*

HELLENIVM herba est, ab Helena sic dicta, quæ x. s. pr. uocat: ποσειδώνιον ὡφειν φουῖσα, ἀφ' ἧς ἰαυτὴν ἀπῆλθεν Ελένη, κ' ὡς οἱ φαρόντες αὐτῆς πᾶν τὸν ἑαυτῆς ἑαυτῆς. Ea e quercu ad quam se Helena suspendit, dicitur emerſisse:

APODOSIS.

Quid mirum si ex Helenæ cineribus rixarum herba dicitur emerſisse? quid aliud habet amor impurus quo ipsa deflagrauit, quam quæritonias, iurgia, rixas, furores, bella, cruorem?

*Εμψιπῶν δὲ ἀδόκιμος ὡς φρένα δ' ὡς διύλλα
Μίσγει, ἀσπιμαίνας δὲ πυρὸς δριμύτην ὁμίχλην,
Παφλάζων δὲ νύκτι, κ' ἀκρίτοις μαίαις.
Δάκρυ δὲ τοῦ παρθενίου λαρόν γένος, κ' ἰσακῶσα
Βυβαλὶν ὁμοιωμένη, σπλάγχχους δ' ὡς οὐδὲν μὲν ἔρως
φύει.*

ΠΕΡΝΤΑΕ:

Θινίς αὖ χωρὶς δὲ καὶ τροπὸν ἄνδρος ἀμίσσαι,
 ὅσαι τε κοιλῆναι, καὶ τι φρένα πάσαν ἀπῆραι
 Μαίνομεν πολλὰς δὲ καὶ ἰς μέρον ἱεράλιας
 Λύσαν ἄγων, τοῖς αἰς δὲ ἀγῶλαι ἱλασίνουσιν.

Il labens improvisus, sub pectus instar procella misceri Oppian.
 spiraeque ignis acutam vim, astuans doloribus & mis-
 cellaneis furoribus. Lachrymas vero tibi emittere pro-
 fusum gaudium est, exaudire ex imo eiulatum. sub vis-
 ceribus calidum ruborem purpurare. & cutis mutatum
 florem abolere oculosque cauare, mentemque totam e-
 uersere furentem. Quin multos in mortem prouoluisti,
 quibuscumque procellosus & ferus occurristi rabiem
 afferens talibus letaris epulis.

XXXVI. HECATONCEPHALOS.

Amoris conciliatrix virtus.

PORRENTOSUM est, inquit Plinius, quod de Pl. nat. hist.
 hac herba traditur. Radicem eius alterius sexus si- 22, c. 8.
 militudinem referre, raram inuentu, sed si viris conti-
 gent, amabiles fieri. Ob hoc & Phaonem Lesbium di-
 lectum à Sappho.

APODOSIS.

Non longè quaerenda Hecatoncephalos. vis ama-
 ri virtute & comitate potes. Nihil enim ad amorem
 potentius, quàm virtus humanitate condita. Vel cer-
 tè si vis amari, ama

Magnes amoris amor.

XXXVII. HERBA SABINA.

Eucharistia typus.

HERBA Sabina apud Gallos Druidas primæ fuit
 venerationis. Legitur sine ferro, dextra manu,
 per tunicam qua sinistra exiit velut à furante,

Hh 3

can-

Plinius.

candida veste vestito, puris, lotis, nudisque pedibus,
facto facto priusquam legatur pane vinoque. Fer-
tur in mappa noua, hanc contra omnem perniciem
habendam prodidere Druidæ Gellorum, & contra
omnia oculorum vitia fumum eius prodesse.

Apodosis.

Eucharistia inquit herbæ Sabinæ morbis animi præsentissimum remedium: eadem non vi, sed amoris suavitare, piæ, puræ, & castæ suscipienda in illo Angelorum epulo & cœlestis mensæ delitiis, quas nobis Christus comparavit, Origenes, ἔσθης ἐν ᾧ ὁ ἄγιος ἀγίων τῆς ἀγάπης τῆς τοῦ κυρίου ἡμετέρου ἰσχύος ἀνὰ τὸ χρῆμα. Panes comedimus, corpus factos, corpus sanctum, & sanctificans eos qui cum sincera susceptione eo utuntur.

Adversus
Cels. l. 8.

XXXVIII. HERBA VIVA.

Virtas.

*Maiol. col-
log 20.*

Ipsa semper viuit, nullo vnquam frigore, vel seruore leditur, nulla ariditate vincitur, nulla humectatione superatur; semper eadem, eodem semper vigore; nec loci angustia constringitur, nec diuisa minuitur, nec aulula commoritur. Ipsa in se radices humectans seruat, vbilinet vel ardentissimo loco radices figit, augetur, dilatur, siue in opaco sit, siue in aprico, verè congrueque hoc digna nomine Semperiuua.

Sene. ep. 66.

A A. Typus veræ virtutis. *Quemadmodum maior lumina claritas solis obscurat; sic dolores, molestias, iniurias, virtus magnitudinis suæ elidit atque opprimit; & quocumque affligit, ibi quicquid sine illa apparet extinguitur: nec magis ullam portionem habere incommoda cum in virtutem inciderint quàm in mare nixibus.*

XXXVIII. HERBA VIVA.

Cassius intada.

ADRO mira est hu us plantulae natura, ut eam humana ratio assequi nequeat: nam cum maxime viret, gratissima est aspectu: si quis illam apprehendere cupiat, illico folia contrahit, atque sub tenues et mu os reco. dit: si vero apprehendat sub tō, adco marcida conspicitur, ut emortua virtute contabescere videatur: sed quod maiori admiratione dignum est, si manum retrahat, ad p. itinum nitorem redit.

*Vide h' st. pl.**Ru. ll. 1. 18.**c. 143.*

APOD. *Ne scit sentigia terra.* Cum herba viva congruit linaragdu s typus virginitatis, qui adco im- *Alb. Mag.*
patiens est venerex co suctud nis, vi insignis lina- *& Ru. ll. li.*
ragdu s Regina Hungar ca. cum ipsi marito consue- *2 de gemm.*
sceret. memoretur in tres particulas concisus atque contractus.

XXXIX. HORTI TANTALI.

Vanitas rerum humanarum.

TANTALI hortos vindemiare: Ταντάλον κίπευ
τρυνῶν

Stat lu us vacuo gutture Tantalus.
Impendet capiti plura a noxio
Phœnis ausibus prada fugacior
Hinc illinc gravidis frondibus incubat
Incurvata suis facibus ac tremens
Alludit patulis arbor hiansibus
Hac quamvis ausus, nec patiens mora,
Deceptus toties funere neglige,
Obliqua q, oculos, ora q, comprimit,
Inclusi q, famem dentibus alligat:
Sed tunc divinitus omne nemus suas
Demittit propius, poma q, de super

*Philin Sop.**Li. in 1, 20**& in Ashe.**Noti sunt**horti Tan-**tali ex Sen.**in Thy. ste.**Choro 1.*

*In sultant folij micia languida,
 Acceduntque famem, qua iubet irritas
 Exercere manus: has ubi protulit,
 Et falli libuit, totus in arduum
 Autumnus rapitur, sylvaque mobilis.
 Instat deinde fies non leuior fame,
 Qua cum percaluit sanguis, & igneis
 Exarsit facibus, stat miser obutos
 Iluctus ore petens, quos profugus later
 Aduertit, sterili deficiens vado,
 Conantemq; sequi deserit: hic bibia
 Aluum de rapido gurgite puluerem.*

APODOSIS.

Tantali hortos vindemiare idem est ac corporis voluptates confectari. Iſæus Sophista interrogatus quis optimus piscum alituumque inter obſonia foret; *πικύμα*, inquit, *ταῦτ' αἰσάζων, ὑνῆκεν καὶ τὰς ταντάλης κήπους τρυγῶν. ἰδέεσθαι δὲ ἴππου τοῦ ἐρωμένου ταῦτ' ὅτι οὐδ' αὖ, οὐκ ἔστι αἱ ἡδοναὶ πᾶσαι.* Deſy, inquit, ista studere: intellexi enim me Tantali hortos vindemiare: significans vicij amasjo, quòd umbra essent & somnia omnes quæ appellantur voluptates. Ali-
 ter Grg. dixit: *Ταντάληον ζών* de ærumnosa & me-
 ticulosa, & *ὕπερτελλον πίτραν.*

*Epist. 11. ad
 Basilium.*

XLI. IRIDIS FRUCTVS.

Pœnitentia.

Ætan. l. 1. cap. 35. **T**VRTVRES inter amuleta & præsidia varia, quæ sibi quæque eligunt animantes, Iridis fructum habent.

APODOSIS.

Iris est pœnitentia, nam vicia vnguents & medicina nascitur, quod ait Plinius, ita & hæc peccatorum remedijs. Tutiores vero sunt gemebundi peccatores.

Pœnitet ambigere, quem sero pœnitet: ergo

Præ-

Præsentis spatium nobis dum creditur aui,
Dum parulam cunctis Christi clementia sese
Præbet præterita plangamus crimina vite.

Alcimus
Annum l. 50

XLII. LAVREA OESTRIS
INIMICA.

Doctrina affectuum medicina.

OESTRO boues infestari, & vehementius furari
notum est omnibus: at quomodo huic incom-
modo rustici occurrerent, non ita est vulgatum. Nar-
tat, Sotio laureas decifas, & in aqua decoctas parari:
mox aspergine agrum qui ab Afilis oblideri solet,
perfundi: tum animalcula quidem illa *ἡ ἀντιζά-
δου* fugere.

Sotio au-
tor rei, ru-
sic. in Geop.

A P. Laurus Apollini sacra symbolum est do-
ctrinæ, cuius præsidio vehementes & immoderati
sopiiuntur affectus, *φάρμακον ἔρωτος Μῦσαι.*

Lucretius
lib. 6.

Veridici igitur purgavit pectora dictu.
Et finem statuit cupidinis ac *ἡ* timoris.

XLIII. LAVRVS CYZI.

Dulcis gloria.

Ficus in lauro Cyzici nata est ante obsidio-
nem.

Plin. lib. 17.
cap. 25.

APODOSIS.

Ficus in lauro suavitatem significat in gloria. Est
enim laurus triumphantium arbor, & victoriarum
comes perpetua: ficus verò sapore dulcissima est.
Quò fit, ut si gloriam illustrem simul & suavem ve-
lis significare, hac iconè possis exprimere.

Mercēs mihi gloria detur.

Mamurius!

Τὸ μὲν ἀργύριον ὅστι κοινὸν πᾶντων ἀνδρῶπων κτλ. *apud Ouid,*
μα, τὸ δὲ καλὸν κτλ. πρὸς ἑπαινον καὶ τιμὴν ἀνήκει, διὸν 3. Fast.
κα, ἥτις ἔστι τῶν πεφυκότων ἀνδρῶν ὅστι. Aut
quippe nullum esse excellum quem dulcedo glo-

H b 5

κτλ

rix non capiat. Nam pecunia communis est omnium hominum possessio: quod autem honestum est. Cum laude coniungitur. Deorum, ut proxime ad Deos accedentium virorum, est bonum. Idcirco Phryne famæ appetentissima mere rix Thebanorum muros secernaturam promissit, si ea apponeretur ad ficio inscriptione:

Αλέξανδρος ὁ Περσέως ἐκ τῆς ἀνδρείας καὶ φρόνης ἡ δούλης.
Alexander diruit, Phryne meretrix adificauit:

XLIIII. LEVCOION.

Pudicitia honos.

DARCILVS tertio de Montibus fingit Myenum castissimum adolescentem, Hippolyti facinororum de stupro interpellatum, cumque renuisset, apud patrem nefarie accusatum, voluntaria morte eius furorem antevertisse. Deorumque providentia pudici iuuenis nomen monti innotuit, in quo crescit Alba viola, quæ impedire nouerit pronitiato nomine statim marcescit, quasi ipsius Myrni honoribus vel stare ut: *πινυῖται δὲ τὸ τῷ λευκοῖον ἀνδρείῳ, ὁ μνηστὴρ ἐνομασθεῖς καὶ μαρτυρεῖται.*

APODOSIS.

In castitatis laudem nascuntur flores: virginibus ipsis in cæcis singulari nota tribuuntur, vecanit Honorius Fortunatus:

Per paradisiacas epulas sua vota canentes,

Isti legi violas, carpit & illa rosas.

Prætorum gemmas ac lieta pollice rumpunt,

Et quod odoratum est flore comantes merunt.

Tanti est mansisse pudicum.

XIV. LEUCOPHYLLVS.

Castitatis typus & luxuria pœna.

CTESIPPVS secundo rerum Scyrhicarum & post eum Plutarchus iunior in Phaside, hæc de Leucophyllo scribunt. Nascitur in hoc fluuio virga Leucophyllus, quæ dum elebrantur Hecates mysteria, inuenitur circa diluculum ad diuinum Panis asflatum sub ipsum veris initium, Quam postquam zelotypi homines collegerunt, circa virginalem thalamum spargunt: καὶ ἀνὸδιντον τῆρσι τὸν γάμον, vt spuria proles expertem thorum consequent. Quòd si quis impurus amoris violentia insolentiùs accesserit, alienatur à mente, & statim confitetur coram omnibus, quæcumque illegitima aut fecit, aut facturus erat. Qui verò astant, hominem corripunt, & in sutum culeo in σομίον, impiorum voraginem quandam impellunt, quæ proiectum corpus, post triginta dies in Mæotidem paludem eructat, vermibus vndique refertum. Vultures verò derepentè apparentes iacens cadauer discerpunt. Hæc illi portentorum scriptores, quæ ad castitatis emblemata exornanda facere poterunt.

A P. Est ænim dos matronarum optima castitas, de qua præclarè hæc Heroïna apud Plautum in Amphitryone:

*Non ego illam mihi dotem duco esse qua dos dicitur.
Sed pudicitiam. & pudorem. & sedasum cupidinem,
Deum metum, parentum amorem. & cognatum
concordiam.*

XLVI. LIGNVM PAREBVM.

Elquentia humana.

LIGNVM Parebum oleæ magnitudine in regijs duntaxat hortis reperitur: neque florem vllum, neque fructum producit: omnia ad se rapit, aurum, argen-

OTAC. 3.

argentum, & lapides, aues, agnos, boues, prætere-
lectum. Crescis apud Phot. p. 59 eius verba sunt:
καὶ ξύλον ὅτι πάριον καλῶμεν, & μέγιστον ἰλίστα
ἐν τοῖς βασιλείοις μόνον ἱερίσκται κήποις, οὐτι ἀνδρῶν
φίρα οὐτε κερπὸν, πάντῃ ἔλκει πρὸς αὐτὸν, χρυσὸν, ἀγ-
γυρον, χαλκὸν, λίθον, πλὴν ἁλῆντες.

APOD. Humanæ eloquentiæ vis per omnia gra-
fantis ostenditur: sonjs quidem verborum abun-
dat, flore & fractu virtutis destituta: nescio qua ra-
men vi in hominu sensus irrepit, influit, perlabitur:
ad e non modò vulgus quod per iumenta & lapides
significatur, sed diuites, doctos, simplices, quos au-
rum & aues, & equi designant, illecat. Contra ele-
ctum, quod est diuinitatis symbolum, nihil potest
nam celesti sapientia mortalis eloquentiæ præsti-
gia deudantur, & hebescunt Theodoretus: οἱ ἀ-
δελυτικοὶ θλοκισμοὶ τοῦς Ἀφικῶς καὶ ἀλὶνῶσι ἐλλο-
γισμὸς. Sorce. umi plicatoris Atticos lylogismos de-
uicere.

XLVII. LILIA INTER CARDVOS.

Ex libell. de
ordisib. mi-
licaribus.

Virtus florat aduersis

LVDOVICVS secundus Dux Borbonius recens ex
Africa, inquam exercitum contra Barbaros dux-
ra, equitum e Carduo Beatæ Mariæ ordinem instituit,
cuius torques erant aureus ex lilij contextus, inter-
fractus æqualibus intervallis Cardui sonjs, e quibus
etux pendebat cum hoc lemmate, S P B S.

APODOSIS.

Hoc emblemate Dux significare voluit inter aduer-
sæ fortunæ asperitates virtutis integrum decus emer-
gere.

Plin in Pa-
neg Praian.

Crescit de vulnere virtus.

Mares cæliq; temperiem turbines, tempestatesq; com-
mendant. Habet has vices conditio mortalium, ut ad-
uerja ex secundis, ex aduersis secundā nascatur. Occultat

visit.

virorumque semina Deus, & plerumque bonorum malorumque, causa sub diuersa specie latent.

XLVII. LVPINVM.

Pietas.

LVPINVM primum omium cum sole circum- *Plin. natur.*
gitur quotidie, horatque agricolis etiam nubilo *hist. l. 18. c. 13*
demonstrat: ter floret, terram amat, terraque operiri
non vult.

APOD. Magna pij viri cum Deo, quem perpe- *homil. 3. de*
tuo intuetur. affinitas, inde floret egregijs virtutibus, incompre-
& sic in terra est, vt terrae contagione non ob. uatur; *hensf. Dei*
nam pedibus duntaxat terram tangentibus, ἢ τυχὴν τῆς γῆς *natura.*
ἀναστα τῆς γῆς *deuotiss.*

XLIX. MALVM PERSICVM,

Loci mutatio utilis.

PERSICVM malum in Perside veneni fungitur
ce (vt aiunt) eaque de causa in Italiam trans-
missum, vt noceret. mutato sole, naturam mutauit,
& salubre repertum est.

Pomis qua barbara Persis

Columella.

Miserat, vt fama est patrii armata veneni,

At nunc expositis paruo discrimine lethi,

Ambrosios praebeant succos obluta nocendi.

APOD. Caait in hominem vitioium, qui cum
caelo mores mutauerit, quanquam sapius

Calum, non animum mutant qui trans mare cur- Lib. 3 de
runt. Theophrastus, hac loci differentiam plurimum *plant. 6. 5.*

momenti afferre in plantis ostendit his verbis: Μὴ
δὲ καὶ ἡ διαφορὰ πρὸς ἡμετέραν ἢ ἀναπείαν, ἢ τὴν τόπον
Quod his exemplis co- firmat. Persica in Aegyp-
to & locis proximis fructificat, quamquam in Rhodo
vique florem duntaxat deuenit. Palma apud Babylo-
nem fructum miri si. ē largitur; in Graecia autem ne
fructum quidem maturat.

L. MA:

L. MALVS PVNICA ET VIRIS FRV-
GIFERA RADICE.

Vana gloria fuga,

*Plin. lib. 17.
625.*

IN V B N I MVS vitem & malum Punicam stirpe
fructum tulisse; non palmitē, aut ramis.
AP. Hoc viri boni & humiles faciunt, qui fru-
ctus, hoc est opera iustitiæ occultant, cauentque max-
imè, ne emanent in publicum; quo fit, ut tuiot sit
virtus, & minus insidijs dæmonum obnoxia, qui
ad explicatas merces vno agmine profiliunt.

Vine tibi, & longè nomina magna fuge.

Vine tibi quantumque potes pralustria vita:

Sauum pralustri fulmen ab arce venit.

L. OLIVA BYZANTINA.

Intacta per ignes.

Lib. 2.

SOSTRATVS Byzantinus apud Achillem Tatum
refert lucum Bhzantij fuisse, & in eo olivam,
quam stupendo prodigio, dicitur imber ignei s ioc-
cundasse & δὲ χωρίον ἵπὸν αὐτὸν τοῦ βόλου ἡλίῳ καὶ ἀνα-
δάλλει παῖδ' οἷς τοῖς κλάδοις, πικρύνει δὲ σὺν αὐτῇ
δὲ πῦρ, καὶ ἀνέστη πρὸς τοὺς πύργους πολλὰν τιμὴν φλόγα,
ἢ δὲ τὸ πρὸς αἰθάλην δὲ φετὸν γιωργῇ In eodem fermè
argumento est quod habet Pausanias in Atticis; Oli-
uam Mineræ, incensa à Persis vrbe conflagrassè, eod-
emquæ die in duum cubitum proceritatem germi-
nassè.

APODOSIS.

Rectè Virginis puritatem Oliua Byzantina signi-
ficabit: Attica autem quæ ex ipso damno compendia
quæsiuit, fortitudinem inuictam, quæ ex ipsis aduer-
sis suæ laudis & gloriæ caput argumentum. Tertul-
lianus ad Martyres: *Negotiatio est aliquid amittere
ut maiora lucrerem.* Et præclarè Ruiliys:

Aduer-

*Adversis solenne tuus sp. vix secunda,
Exemplo cæli diris damna iubeis,
Astorum flamma renou. ne occasibus orna,
Lunam finire cerni ut incipiat*

LII. PALMA.

Virtus.

PALMA (vt aiunt) salsum solum diligit, à fimo aliena est.

APODOSIS.

Virtus tale sapientia condita, non patitur se vi-
tiorum sordibus inquinari.

Intaminatus fulget hincibus.

Quod autem hic de palma dicitur, disertè Theo-
phrastus explicat, *ὅτι δὲ χώρων ἀμυλώδη, διὸ καὶ ὅπου
καὶ τοιούτη τυγχάνει, πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἐργασίαι.* O-
lum arenosum saluginosumque concupiscit: id-
circo vitale non sit, agricolæ saltem asserunt.

Annot. ex

Th. oph.

Ruell. de

natura stir-

pium l. 1.

c. 118.

Cap. 8. l. 2.

de hist.

plantarum.

LII. PALMA.

Sanctorum vita.

PALMAE caudex interior tenuis est, & corticis
ica rite perplexitati que visu minimè iucundus
superior verò pars visenda, tum trunci, tum ramorum
amplitudine, an etiamque pulchritudine viriditatis
expanditur.

APO. Ita sanctorum conditio prima facie con-
temptibilis, ad mirificam gloriam pulchritudinem
exurgit.

Noli ἀχαρίζεσθαι ἐν πύργῳ κριθῶν.

S. Paulinus pauperes, & contemptos spe futuræ glo-
riæ consolatur his verbis:

Iamq; expedit: sarcinæ egentibus.

Laxato vinculo i pedes:

Ut copia luce vestiamini,

Estote nudi faculo.

De Gelfo

puero.

LIV. PALMA AVGVSTI.

Victoria sine labore.

lib. 17. c. 25 **A**VGVSTVS palmam inter iuncturas lapidum enatam ante domum suam, in compluvium Deorum Penatium transtulit, utque coalesceret, magnopere curavit, Hoc sæpe factum narrat Plinius Romæ in Capitolio in capite bis bello Persei enata, simili modo Trallibus in basi Cæsaris dictatoris.

Ap. Salmacida spolia significantur sine sudore & sanguine, Tale est illud quod Timoleonti accidisse narrat Plutarchus, qui coronæ victorialis pro morte ornata prætereuntem sponte in caput defluerunt.

LV. PALMA PERSEI.

Victoria illustri & facilis.

Pl. 17. c. 25 **R**OMAE in Capitolio, in capite bis bello Persei enata palma victoriam, triumphosque portendit. Simili modo palma Trallibus in basi Cæsaris dictatoris, circa bella civilia eius.

Ap. Palma sponte dominata gloriam insignem eandemque facilem significat. Nam ea quæ magna facilitate cuique contingunt, domi nasci dicuntur. *Aurum tibi domi nascitur.* Quod autem palma perpetuum sit victoriæ insignè, testantur & illi verius Claudiani:

*Cum totis exurgens aduæ pennis,
de laudibus Ipsa duci sacras victoria panderet ades,
Stiliconus. Et palma viridi gaudens & amicta tropæis.*

LVI. PALMA RANIS OBSESSA.

Invidia virtuti comes.

PLVTARCHVS in libello de oraculorum silentio, perhibet inter templi cuiusdam à Cypselo consecrati donaria exuisse palmam æneam, ad cu-

ad cuius radices insculptæ viuebantur plurimæ ranæ,
& nutrices, quos hydros nominant.

Arbor. Virtus medicorum interitis clamoribus lac-
telli. a. eos ex eminenti loco deridet, ad cœlum velut
palma luxuriosâ ramorum propagine asurgens.

Conscia mens rectis fama mendacia riâ.

LVII. PALMA SYAGROS AVT

MARGARIS

Amicitia inimitabilis.

IN Meridiano orbe præcipuam nobilitatem obti-
nent palma Syagri, proximamque Margarides. Eæ *Plin. lib*
candidæ, retundæ, acutæ, quæ balsamis sunt riores. *13. cap. 4.*
Quæ æ non ena margariti succedite. Una earum
æ non in Chora esse tradunt, una æ Syagronum. Mi-
serum quæ de cæ accepimur cur. Faciente aut, quæ pu-
la ex hinc palme argumento nomen accepit,
iterum meritis tenaci ex scripta.

Ap. Amicitia singularis virtus est, quæ amicus vi-
tam pariter vitans non quæ se mortem indulget.
Ne omnia cum Chaslo mortuo emori videbantur,
tum eodem refrigerante remaneant. Ne hinc hinc
pietate, iustitia sine religione, ne autem omni omni-
bus humanis vinculo, & ætterna quadam cogna-
tione continentur.

TE STANTE VIREBO.

LVIII. PALMÆ SUBVERSIO.

Pudicitia subvertit a.

PALMA in Persiæ capite enata tempestatibus pro-
strata, ex eodem loco situs enata, M. Metellus C.
Cassilanus, a quo tempore pudicitiam subvertit. *Plin. lib*
Eius paucis ante, sic sit. *17. ca. 25.*

Ap. Tum gemum laborat pudor & pudicitia,
11 cam

corruptio virtutis robore delinquit, & mollities per-
cit. Illa enim pax & tranquillitas voluptatis dulcedine vir-
tutis Roma est, quae nullis viribus tangi potest.

Iuvenal.

Senect. armis

Luxuria incubuit.

Et Petronius in Sat.

Hec voluptas me concepta medullis

Intra membra pueri cuius lacrimantibus erras.

Arma lucent, operis detrita, q. commoda luxu

Vulneribus reparantur.

LIX. PERSEIA, ἡ Περσεΐα.

Pietas vel magnanimitas.

In E. E.

ARBOR Persea sola Nilu aqua gaudet. Pausan. Per-
sea fructus cordis speciem ostendit, lingua folium
Idcirco dicata est Persia, & monentur huius oraculum
aditum, ut sancte sentiant, & modeste loquantur. Pla-
tarch. Describitur autem Persea plenius a Theophrasto
Lib. 4. c. 2. It.

APODOSIS.

Persea arbor, generosa mens: Nilus fluviorum om-
nium maximus, & pulcherrimus, honor optimus est,
& egregii animi pabulum. Vel certe Persea typhis viri
egregia similitudine, qui pectore, & lingua totus in
divinas laudes patriae in las effunditur, & torrente
rerum caelestium ebrius, sola Dei contemplatione
quasi proprio pabulo alitur, & fecundatur.

*Bret 4.4.
m.*

Aeris immen. superat globum,

Nub. q. per argum. ruder:

Quiq. scilicet tu. ab aetheris

Tu. tendit. imm. vert. am,

Do. ne. m. q. p. q. n. pal. domos,

h. n. q. contingat vias.

LX. PHRIXA.

Improborum osor.

PHRIXA herba *μυρωμένη*, rufa similis, in an-
 tra Beræa provenit, collectaque niue frigidior *Agathos.*
 est. At verò in improbas, & alienæ vitæ pudicitia. *Samius*
 que infideliores ita seltur exardescere, ut flammis *et Pluc.*
 edat: *μυρωμένη ὡς ἡ φλογὶς χρῶ. ὅταν δὲ τῇ ἐν*
ἀνθρώποις τὸν ὄργον γίνῃται φλόγας καὶ ἀδιδασκ. *in Tanai.*

Ap. Non inces leui alioqui & placido ingenio, in
 scelera improborum atque flagitia, pietas ardore ve-
 hementius commoveri solet.

LXI. PLATANVS XERXIS.

*Amor stultus rerum creatarum. Vel, Divitiæ
 indignæ collata.*

RINDICVLVS profectò Xerxes ille est, quòd quum
 nauticamque locis operibus, possidebat, noua *Ælian. l.*
 itinera, & insolitam navigationem sibi parasset, serui- *2. cap. 14.*
 unt Platano, & arborem coluit. In Lydia igitur, ut a-
 runt, cum vidisset proceram platanum, decem solidum
 ad eandem exegit nulla postulante necessitate, & ca-
 strea posuit in solitudine circa platanum; sed & multi-
 plicem, ac preciosum ornatum ex ea suspendit, tor-
 quibus, armillisque ramos veneratus, & curatorem ei
 reliquit quasi custodem, & propugnatorem amariæ.

Ap. Icon humanæ stultitiæ, homines ad maxima
 nati, & facti à Deo, vilissimarum rerum amore cogi-
 tationes inquinant suas; ea enim amant, quæ redempta-
 re non possunt, & quæ aliis ornamento afficiunt,
 quæ ab omni ornamento alia sunt. Eadem omnia
 indignis hominibus collatas significat: quid enim
 arbori cum torquibus, & armillis, & humine di-
 rectæ gloriæ choragio?

Pannam, Phacton. pro munere poscis.

LXII. PLATANI THEMISTOCLIS

Ingratitudo erga amplissimos viros

ΤΑΙΣ ΠΛΑΤΑΝΟΙΣ ΑΠΕΙΛΑ, Ω ΑΥΤΟΝ ΟΙΣ ΫΠΟΤΡΕΧΕΙ ΧΙ-
μαζόμενος: γινόμενος δ' ἑδίας τίλλει παριχόμε-
νοι, καὶ λαδούει. Comparabat se cum platanis, ad
quos ingruente pluvia contingunt, mox serenitate
reddita, viatores vellicant, & inlicitantur.

Ap. Platanus, vir amplissimus, tempestas, calu-
mitas, serenitas, prosperitas, vellicatio platani, vexa-
tio viatorum de quo bene meriti sumus.

Ἀπὸ-πλατάνος λουκέος, ἀπὸ-πλατάνος ὡς τι φάγοντι.

LXIII. POMVM CACHI.

Vnitas praestans.

Nicol. de
Comitib.

EST inprovincia Malabar arbor, cui incolae no-
men indidere Cachi, sine Cicata: vnicum quotan-
nis fert pomum: illud non a iunioribus, ut pomum reliqua,
sed a stipite: estque adeo innectum, ut vnicum oner-
ret quamvis robustam hominem. Continet aitem
pini more intra se fructus, & distinctis pelliculis
sunt fingi huiusmodi pomorum magnitudine. Rur-
sumque intra illos continentur & alij, quales inrechi-
no castaneae.

A P O D. Non multitudine res, sed praestantia
aestimandae.

LXIV. POMA NARSETIS.

Beatitudinis pignora.

Vide Ba-
ron. ad
annum
Iustini
imperatoris
II.

NARSES ille Eunuchus, qui Totilam Gotho-
rum Regem Martio vigore & spiritu planè in-
gentem debellavit, aestuariæ fortunæ in illius incon-
stantia, postquam Iustinus gubernacula cecidit imper-
rij, Italiae praefectura spoliatus, etiam probris a So-
phia Iustini vxore ita concitatus est, ut pentis lacrima-
bus

hendis affigi iuberetur. Ille dicto exasperatus, se Iuliano & Sophiæ eam telam ortum dixit, quam minime possent dissolvere. Continuo Longobardos à regionis suæ squallore ad fertiles Italix campos inuitat, præmissis qui lectissima ex eodem solo pomarent; quorum specie delectati Longobardi, & ex eadem optimam terræ fecunditatem conijcentes, in Italiam magno & hominibus exercitu inundarunt.

Ap. Hæc figura accommodari potest in eos, qui ad futuræ beatitudinis spes, & bona æstimanda, per totum creaturæ species alienantur a Deo.

Quæ latent, meliora puta.

LXV. POPVLVS ALBA AD VSVM

SACRORVM.

Pietas.

EX alba duntaxat populo, neque ex alia arbore ad *Pausan.*
vsum Olympicorum sacrorum ligna capdi apud E- *in Eliacis*
leos receptum erat. *li. 1. p. 161.*

Ap. Candida oportet esse pectora, & ab omni la-
be defœcata, quæ diuini amoris facies exceptura sunt, *Isid. Palm.*
& Deo viuo actura in holocaustum suauissimi odo- *siota ep.*
ris. Deo enim placemus *ἵππικὸς ἐπὶ τοῖς καὶ δαγόνι καὶ* *214.*
ὄνυχας.

LXVI. PVLEGIVM.

Fortitudo.

PVLEGIVM hyeme floret, ingente vbique frigo-
re. Cicero lib. 1. de diuinatione: Nam & masculo-
rum iecuscula brumâ dicuntur augeri, & pulegium ari-
dum florescere, ipso brumali die. Theophrastus mul-
tas enumerat arbores semper virescentes, quas ipse *Lib. 3 de*
historia
apices nominat.

APQD. Fortitudo imminentibus periculis orna- *planta-*
menta defendit virtutum omnium, & in præliis *rum. c. 4.*
aduer-

D. Am. aduersus omnia dura decernit: inuisita ad labores, finis ad
 breu. lib. 1. pericula, rigidior aduersus voluptate, dura aduersus illece-
 offic. c. 3. bras.

LXVII. PYRAGNVS EX METHODIO.

Parabola inuenta.

IN Olympo montis Isoniae prope Isonem flumen, non
 inusitata, sed eximia et rara est Pyragne, quae quoniam
 nitens, Pyra, nuda, non tunc, exiit, adeo florida, virens
 & opaca, vix fonte potius nata videatur. Metho dicitur
 apud Phocum. πύρα πυραγνῶς καὶ τῆς ἀκρόπολιος ὄρεος κα-
 τὰ τὴν ἰσωνίαν ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα. πύρα γὰρ ἡ πυρά, ὅτι
 ἐστὶν ἀκρόπολις ἡ ἰσωνία, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα. ὅθεν καὶ τὸ
 ὄνομα. ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα.

A. O. P. Virgo et atheniensium propter liberos qua
 in caeteros homines gloriata est, tota intacta permansit.

Inexpugnabile mundi Praesidium.

LXVIII. RHODODAPHNE.

Scriptura sacra

HERBA dicta Sabina, alijs Rhododaphne, semper
 Plin. l. 15. fructu fronde, rose similitudine, caulibus fruticosa
 cap. 20. si iumentis caprisque, & omnibus venenum est, eadem
 homini contra serpentum venena remedio.

A. P. P. Sacratum licet nunc prudentibus vitio
 lectio peritissimum contra venenatissimum qui abundat
 in suo sensu, valde periculosum. D. August: Modus ipse
 de omni quo sacra scriptura contextitur, quamvis omnino
 etiam de his, quae in scriptura non continentur, penetrabilis. Nam quae aperta
 sunt, et ea quae in scriptura non continentur, sunt autem sine ad, or, l, quibus
 in eis non aperte et manifeste videntur quae in mysterijs occul-
 unt necesse quibus non aperte et manifeste videntur quae in mysterijs occul-
 unt. gratia, cula & inrudia quasi pauper ad diuitiam.

LXIX.

LXIX. RORARIA.

Virtus.

RORARIA quæ vulgo appellatur, planta est: quæ
 cunctis ætate æquidivus Solis radijs sit expoli-
 ta, nunquam tamen folia ipsius, cuncta instar pusilli co-
 cileatis, occidit quodam humore destitui ferunt, co-
 rumq; sanguinem admodum tenellam guttulis qui
 bulsam pellucidis semper madere: unde etiam nomen
 sortita est, ut Rorem Solis, ac Rorariam veteres nunc-
 iant.

*Vide hist.
 Pla. Rori*

Ap. Virtus instar Rotariæ inter æstus, & nebulas
 miserrimum, diuinæ gratiæ rore affluens germinat, &
 nunquam contabescit.

Æternum vivens.

LXX. RVBI APOLOGVS.

Humilitas.

CONCILIVM interunt arbores, quo se ab hominum
 iniurijs, quibus vndique appeterentur, expedi-
 rent. Ite Cælius quidem, quæ ut cæteris dignitate, ita
 & consilio præstare videbatur, prima sententiam dix-
 it: Scire enim volumus, in homines in ligna secutibus,
 quas lignorum manubrijs muniunt quo aptius feriant.
 Iteque ceteræ arborum, vt ligna denegarent homi-
 nibus, quæ ipsi in perniciem arborum converterent.
 Multis vero etiamque in eandem sententiam actis,
 surgit humilis Rubus, & Nolite, inquit, arbores, no-
 lire in tantam altitudinem excrecere; eritis, mihi cre-
 dite, ab hominum iniurijs tutiores.

Ap. Humilitas sola est, quæ tutos homines a demo-
 num insidijs, omniumque malorum incurtibus
 præstare solet.

Placet in vulnus maxima cornu.

LXXI. SCOPÆ FLORENTES

*Humilium personarum prouectio ad honores.**Anim.
l. 28.*

REPENTINO olim prodigio scopæ florere, sunt vir-
ta, quibus nobilitas curia mundabatur. Teque
postulabat extollendos quoddam despectu minima
formæ ad gradus potestatum excelsos.

A P O D O S I S.

De his Iuuenal. agitans Græculos su. tempo-

118

Satyr. 3.

Quondam hi cornicines & municipalis arena
Perpetui comites, notaq; per oppida bucca,
Munera nunc edunt, & versu potius vulgi
Quemlibet occidunt populariter, inde reuersi
Conducunt fericas, & cur non omnia cum sint,
Quales ex humidi magnæ uis sagittæ rerum
Extollit quoties uoluit fortuna secari.

LXXII. SERTA COROLLA-

RIARVM:

σιφανκλόκων ἔργον ἀγροπύ.

*Oratio uana.**Plur. de
audis. 72.*

LILÆ florida & odorata sedantes folia opus perter-
xunt, secundum illud quidem, sed diurnum & maturi-
fiferum: contra apes præta peruolantes, violæ im-
iosaurum, hyacinthorumque copia confita, thymo al-
peritimo insident, ex quo tamen mellis uberem cor-
piam faciunt.

A P O D O S I S.

In dulces, sed infrugiferas orationes, quarum di-
ctio, ut ait idem Plur. habet quidpiam ad decipien-
dum conducens, sitibus applicetur, lituus & co-
prosa, & cum fastu aliquo atque apparatu, sed om-
nis fructus, atque utilitatis est expers: quare synec-
119

res orator omittere debet florida, & luxuriosa verba, neque ad actiones scenicas, aut ipse acula pertinentes, easque habere pro pabulo sophistarum, immo autem in ipsos orationis sensus penetrare.

LXXIII. SIMILAX.

Ambitio & decipio.

SIMILAX planta est hederæ similis, perperam sursum tendens, subulsi huiusmodi, quæ proxime adflant, plantas complectentes, ipsam vero palmatam, ad eum villis quidem hederæ ipsæ etiam non tempore pereat. Huiusmodi erat Babylon, tanquam non ad altiora velens, sed diuque potentia luxuriosa extendens, ut de numeris ab ipâ comprehendat comedatur tandem ipsa a Pernis & Medis. At qui circumcutes mare & aridam, ut vnum profectum fuerint, ac postea ipsam filum gehennæ construxerint, Similax *Theoph. in Naum cap. 10.* fuerunt expansa, sufficiens sub se complectentis, ac velut ardua stipula, neque suscepit descendentem pluuiam, neque aquam salientem in vitam æternam. Similac etiam æquiparentur qui charitatem simulantes & complectentes per blanditias proximum, atque ad eorum perniciem faciunt mediantes. Amittunt tandem talis similax ipsa a se: alter enim impolitor ab altero fraudulentior capitur.

LXXIV. SISTRUM SCAMANDRINVM.

Tutela diuina, seu Crux Domini.

FERUNT in fluuio Scamandri herbam nasci Sistrum non in Erebintho non absimilem, grana in se concinna complexam, a quibus traxit & nomen. Eam si quis gestat, nullis neque demonibus, *neque*

On. Fast;

*Sic agitur conjura, & sic exempla parantur,
Cum index alios quod monet, ipse facit.*

TVLIPA AD SOLEM

Favor celestis.

Solemque suum, sua sidera novum.

TVLIPA flos est, & visu iucundus, & insigni colorum pulchritudine admittendus, qui ad radios solares se se pandit: illis verò aut pluvia, aut tempore occupatis, clauditur, & languescit. Eum primis sydenis absentiam genere diceret.

ALODOSIS.

*Vide Rus.
lib. 15.*

Dicitur de favore superioris potestatis in inferiorem animam Christiani hominis Tulipæ instar est, quæ se ad Spiritus sancti radios explicat, iidem absentibus contristatur. Tunc enim terra est inanis, & vacua, & tenebræ super faciem abyssi. Nota porro Tulipam Turcicum esse vocabulum: sic enim Damascæ, & Turcæ vocant pileum, seu amiculum capitis quod gestare solent, quod ei inuerti flores, illi aperti similes sint effigie: summo cauli insidet ille deorsum spectans, sex foliolis sæpius constans, interdum septem aut octo: calathi, aut cyathi modo se in fundo pandens, ex quo scena, aut totidem quot sunt folia, stamina erumpunt, modo lutea, modo pallida, modò nigricantia; pediculis etiam quæ stamina sustinent mirum in modum colorem variantibus.

LXXIX. VISCVM GALLORVM.

Eucharistia symbolum.

EST id rarum admodum inuentu, & repertum magna religione petitur, & ante omnia sexta luna quæ principia mensium, annorumque his facit.

facit

seculi, post tricesimum annum, quia iam abunde vinum habeat, nec sit sui dimidia. *Omnia sanansom Pl. L. 6. c.*
 appellantes suo vocabulo, sacrificijs epulisque rite
 sub arbore preparatis, duos admovent candidi colo-
 ris tauros, quorum coinua tum primum vinciantur.
 Sacerdos candida veste cultus arborem scandit, falce
 aurea demetit: candido id excipitur fago: tunc de-
 mum victimam inmolant, precantes vt suum do-
 num Deus prosperum faciat his quibus dederit. Fœ-
 cunditatem eo poto dari cuique animali sterili arbi-
 trantur, contraque venena omnia esse remedio.

APODOSIS.

Hac tabula Eucharistia rectè significari potest.
 Manacæa sanat morbos corporis, Eucharistia animi.
 Illa aditur cum victimis albis, hæc cum puris pieci-
 tus; illa crescit in quereu, hæc in vitæ arbore, imò
 ipsa est arbor vitæ: illa candido excipitur fago, hæc
 munda conscientia: illa aurea falce demetitur, hæc
 charitate decerpitur illa denique fœcunditatem parit
 animantium, hæc virtutum.

In eodem argumento est *Panis fœderis*.

Dæmon quippe sacrorum & religionum finia ve-
 nerabilis huius Sacramenti umbras in nouo orbe
 commentus deprehenditur: nam mense Septembri
 & Decembri virgines Soli sacras placentas qualdam
 ex farina & sanguine agni confectas in particulas di-
 uidunt, & exteris qui forte in aulam regiam veni-
 unt, quasi magni fœderis cum *Inga*, hoc est, cum re-
 ge Sacramentum distribuunt; illi verò magna vene-
 ratione suscipiunt, iurati se nihil contra Solem & In-
 gam molituros, atque in suæ fidei & studij pignus
 hunc panem fœderis recipere in medullis & visceri-
 bus testabantur. Mittuntur deinde fausta ad omnes
 Guagas totius prouinciæ. Ex lib. de stat. Imp. p. 307.

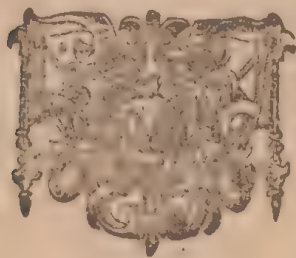
LXXXI NAQVA

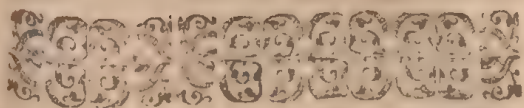
*Efficitur causa contrarius.**Quæ.
hij lib. 8.*

X Quædam boni Hispani, constructus papaver
specie: natus ex eo pellit: et aqua calicans: quæ
quicquid afficit: vitio: multum ingreditur, adeo
nulla unquam ratione emendatur.

APODOSTIS.

Causæ contrarias ple unque habent effectus:
ex albo nigritum oritur. Qui fit ut discipuli per magis
impudis doctrinæ rationibus negati non modo non
albescant, sed inde plerumque deteriores fiant: non
quod ipsa natura per se male est corrupta, in pravam par-
tem rapiant omniaque cum ita fuerint affecti, dif-
ficili a modum negotio ad æquitatem mentis reuo-
cantur?

Natura contraria legibus ibit.

PARABOLARVM HISTORICARVM

LIBER VNDECIMVS.

AVRVM ET LAPILLI.

I. MENSA S. SOPHIÆ, EX OM-

NIBVS METALLIS ET GEM-
mis conflata.

ἢ τοῦ πνεύματος.

USTINIANVM in magnifico So-
phie templo, cuius descriptio apud
Euagrium. Item mentam fecisse
refert Cedrenus, opus imitati-
one nulla æquandum. Constabat
verò auro, argenteo, & omnisque
generis lapidibus, lignis, metallis
omnibusque rebus quas terra fert, & uni-
uersus mundus. Ex omni materia speciosa plura, meli-
ora, potiora collegerat: quæque his, quæ fluunt,
sicca illis immiserat, atque in formam mensæ absolue-
rat. Ita varium illud opus contuentibus stuporem in-
iebat. In orbem hanc habuit inscriptionem

Baro. Mo.

Iustin. 31.

lib. 8. c. 30

Tuadeus offerimus seruitui, Christo, Iustin. &
Theodora. ea suppositius accipe, fili Dei verbum, qui
nos traxisti carnem assumpti, & cruci affixi fuisse
us.

nos in tua rella fide conserua. Et quam nobis commissam
remo tanto ad tuam gloriam auge, & tuere, intercedente
sancto Deipara virgine Maria.

AP. Dicitur potest de re qualibet enimentissima per-
fectionis nomen De. testes est, ipse ex omnibus vi-
niue. h. oris. n. n. d. h. s. confatus. Vnde. n. n. d. h. s. n. n. d. h. s.
tiplex, τοῦτο πῶτα & χρὴ ποικιλοτάτοι ἔστι (δύο). D.
Greg. Naz. αὐτὸ ἐπὶ τῇ χερὶ, αὐτὸς μοι δὲ ἡ δὴ πρὸς
ἀλλὰ τὸ αὐτὸν ὁ θεὸς ἵς ἑαυτοῦ τοῦ αὐτοῦ οὐχ ἄλλου δὲ αὐτοῦ
παιμνὸς τῆς κτλ. τὰ μὲν οὖν. S. n. d. h. s. ad Arcad. Phil.
mundi ἐπὶ τῇ. hominem vocat omne animal, χρεῖσθαι
ἐνδοξοῦ, πῶτα, οὐρανῶν.

II. PYTHÆ MENSA AVREA.

Diuitia auarorum pulchra, sed infugetera.

INCIDERAT in auri metalla Pythes qui Xerxes
artate floruit, adeo in explectis caput illi, ut
omnes ciues relictis artibus aurum effodere, egere-
re, purgare & gerere Multis tandem pereuntibus auri-
um desponsantibus ceteris, mulieres ad nos ve-
orem suppetes sibi contulerunt, ut n. d. h. s. n. d. h. s.
nosorum contulerunt. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
bono animo esse n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
fidebat ad se accurrere. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
bellaria, poma, & alios cibos, quibus maxime
lectant Pythem no. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
luerat tunc forte Pythes peregre, qui ut emat. n. d. h. s.
dixit, cœnamque poposcit. auream ei mensam mulier
apposuit, nullo em. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
instructam. Cum n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
inuitante, latu. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
que peteret id auri. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
ti, & esurire se resonantem. A qua, n. d. h. s. n. d. h. s.
tu nobis rerum copiam, nullas pariter n. d. h. s. n. d. h. s.
omnes enim artes omnis usus altitum n. d. h. s. n. d. h. s.
ruxit, abductis cultoribus l. n. d. h. s. n. d. h. s. n. d. h. s.
THO-

virorum robora in aurifodinis occupantur. Hac voce philochrysi cupiditas paulisper extincta.

A P O D O S I S .

Pythes ieiunus in mensa aurea, typus est auari inter immanem opulentiam, & reconditos thesauros egentis,

Non bibit inter aquas, pota aus pendencia carpit

Tantalus infelix, quem sua vora premunt.

In eodem ferme argumento est Vari cœna, cuius meminit Martialis.

Ad cœnam nuper Varius me fortè vocauit:

Lib. 4.

Ornatus diuus, parvula cœna fuit.

Auro, non dapibus, oneratur menja: ministri

Apponunt oculus p'urima, pauca gula.

Huc ego non oculos, sed ventrem poscere veni:

Aus appone dapes, Vari, vel aufer opes.

III. MONS AVREVS POMPEII.

Vanitas rerum humanarum.

POMPEIUS in triumpho ostentauit montem aureum quadratum, cum ceruis, & leonibus, & pomis omnis generis circumdata vite aurea: Mulsam quoque ex margaritis, in cuius fastigio horologium erat.

Phil. 37. c. 2.

AP. O quantum est in rebus inane.

Vere Εἰδὼλα τῶν εἰδῶλων ἀνθρώπινα πράγματα? glori-
bam terræ in alieno littore interfectus desiderauit,
qui montes, vel potius mundos aureos ostentauit in Phil. l. de
triumphis: ὁ δὲ νεκρὸς οὐδὲς, ὡς ἀφ' εὐδαιμονίας φάναι, ὁ τῶν Ioseph. p.
ἀνθρώπων ὡς βίος, ὡς καὶ ταῖς κατὰ ὕπνον φαντασίαις 425.
βλέποντις οὐ βλέποντες, ἀκούοντις οὐκ ἀκούοντες, γινώ-
σκοντες ἢ ἀπὸ μνησῶν οὐ γινώσκοντες, οὐτὶ ἀπὸ μνησῶν, οὐτὶ καὶ
ἐπὶ τῶν παρηχηγηρότων αἱ φαντασίαι τοῖς ὑπνίοις τοῖς
κακοῖς, ἢ καλοῖς, ἀπὸ μνησῶν, ἐφάνησαν, ἀπὸ μνησῶν, πρὶν
καταληφθῆναι βίβαιως ἀπὸ πῆχους.

Kk

IV.

IV. OLIVA PYGMALIONIS

A V R E A.

Diuitijs animosa suis.

Philostr. l. 5. OLIVA Pygmalionis apud Gaditanos ex auro artificiosissimè fuit elaborata, fructus verò ex smaragdo lapide quam opulentissimos habuit.

A P O D O S I S.

in form. de Assumpt. Maria. Oliva aurea Virgo est, oliva verè fructifera in domo Dei: fructus smaragdini, virtutes, quibus ipsa supra mortalitatem nostram enituit, D Hieron. *Præcellit cunctos, supereminet, vniuersis Maria, cunctis tanto venerabilior, quanto gloriosior, Et quanto virtute altissimè extollitur ad sublimia, tanto clarior resultat in gloria: plena siquidem gratia plena Deo, plena virtutibus. non potest non possidere plenè gloriam claritatis æternæ, quam plenissimè accepit, ut mater fieret Saluatoris.*

V. POMVM AVREVM FENELLÆ.

Voluptas seu diuitia exitiales.

Cardan. de rerū varie. l. 12. c. 56. CVM Kemerhus rex Scotorum Eruthlinthum Fenellæ filium occidisset, tum etiam Malconum Druffum regem & affinem Fencilæ: illa statuat mirra arte fabricari iussit, in cuius manu pomum aureū gemmis refertum erat, quod quicumque tetigisset, statim multis iaculis confodiebatur: eo regem nihil suspicantem inuitatum in Festicarij oppido occidit.

A P O D O S I S.

Voluptas blandum quidem, sed exitiale malum inani quodam fulgore perstringit, & illestat eorum oculos quos deceptura est.

Equo ne credite Teucri.

VI. POMVM HENRICI AV:

R E V M.

Desur optimo.

A N N. D. millesimo decimo tertio, cum Henricus Imperator recens creatus Romam solenni pompa ingrederetur, Benedictus Papa ei obuiam cum maxima viro-^{Glabri vet-}rum & sacrorum ordinum multitudi-^{ba.}ne processit ex amore, eique huiusmodi Imperij insignie obtulit, pomum erat aureum per quadrum pretiosissimis quibusque geminis distinctum, aurea cruce desuper eminente, Erat autem instar speciei huius mundanæ molis, quæ videlicet in quadam rotunditate subsistere perhibetur. Ut dum siquidem illud respiceret Princeps terreni Imperij, foret ei docu-^{Glaber a-}mentum non aliter debere imperare, vel militare in-^{pud Baroni-}mundo, quam ut dignus haberetur viuificæ crucis tu-^{11. anno D.}eræ vexillo. In ipso etiam diuersarum gemmarum decoramine, videlicet Imperij culmen plurimarum virtutum speciebus exornari oportere. Hoc Imperator hilariter suscipiens: Optime, inquit, Pater, ad Papam, istud facere decreuisti, nostræ portendendo iuueni monarchiæ, qualiter sese moderari debeat. Deinde manu tractans illud auri pomum: Nullis inquit, melius hoc præsens donum possidere accernere congruit, quam illis qui pompis mundi calcatis, crucem expeditius sequuntur Saluatoris: qui protinus misit illud ad Cluniacense monasterium Galliarum, quod etiam tunc temporis habebatur religiosissimum cæterorum, cui & alia dona plurimorum contulerat ornamentorum.

A P O D O S I S.

Emitur virgato potestas.

Kk 2

VII.

VII. TURDITANORVM ARGENTEA PRÆSEPIA.

Vitia & voluptates speciosis titulis ornantur.

*Strab l. 3
p. 104 in
Hispania.*

CRTHAGINIENSES qui Barca duce expeditionem fecerunt, Turditanos argenteis præsepiis & dolijs vfos deprehenderunt.

APODOSIS.

Sen ep 45.

Præsepi quid lædus : & tamen argento vestitur : voluptatibus quid turpius ? & tamen aureis virtutum notis fucantur. *Vitia nobis sub virtutum nomine obrepunt : moderatio vocatur ignavia , pro cauto timidus accipitur.*

VIII. LAPIS ANNULI IN QVO CASVS PHAËTONTIS expressus.

In tenui labor est.

*l. 17. de usu
presium.*

Mantius.

CASVM Phaëthontis in gemma annuli expressum admirabili vel stupendo potius artificio memorat Galenus. Videbatur ado escens Solis filius, comitantibus capite, vel potius flagranti caelatic, flammam tenens, equos agitans & debat in curru aureo, quem celeres quadrigæ rapiebant, tanta dexterritate sculptæ ut se decem pedes equorum minutissimis lineolis distincti eminent. Hæc rubentis ardoribus cœli facies, Iouis iræ, infelicitis parentis desperatio, & attoniti casus novitate cœlestes hærebant. Illinc decrecebat mare, ebulliebant aquæ, torrebatur terra, & longè lateque sparsa incendia, agros, sylvas, montes populabantur. Hoc in minimo annulo maximum superiora sæcula viderunt. Galenus, Felicius tamen Franciscus Alumnus Symbolum Apostolorum & Euangelium Ioannis in denarij orbiculo descripsit.

A P.

APODOSIS.

Nec contemne tuas quasi paruo in corpore vires.

Quod valet immensum est : sic auri pondera parui

Exuperant pretio numerosos avis acervos.

Sic Adamas, punctum lapidis, pretiosior auro est.

Paruula sic totum perussit popula cælum :

Quoq; vident oculi minimum est, cum maxima cer-
nant.

Sic animi sedes tenui sub corde locata.

Per totum angusto regnat de limite corpus.

Manil. l. 4.

Astron.

IX. LAPIS PHOENICVM NATV-
RALI SOLIS IMAGINE
impressus.

Solidum perenne.

PHOENICES Solem, sua lingua Heliogabalum
colabant. Erat autem Lapis maximus, rector ab
imo, sensimque fastigiatus propemodum in con-
figuram, nigro colore, quem illi e cœlo delapsum ia-
ctabant. Visēbatur in lapide forma quædam, quam
Solis arbitrati, haud humano artificio fabrefacta.
Vide Herodianum, Hoc autem simulachrum dice-
batur *Alagabali*, quasi Ala Gabal, Deus montis,
quod in monte coleretur.

Heliogab.

APODOSIS.

Imaginem Solis, non arte factam, & ut aiunt, ἀνέ-
παυτον, in solidissimo lapide impressam venerati Phœ-
nices, significabant Reges & Principes, qui Solis sym-
bolo, familiari regis maiestatis fidere designantur,
debere maximè perpetuam in diētis factique con-
sectari constantiam, ut illud impleant quod Ludoui-
cus Pius habuisse fertur in Emblemate,

ἡρόνα πρὶν
λίσ ἀνέπαυ-
τον ἡρώτι θεί.
ἀδού

VOLO SOLIDVM PERENNE.

X. LAPIS FATVARVM.

*Patientia lenius fit malum.**Dion Prus.
prat. 13.*

MULIERES diuinæ, hoc est fatuæ, in multis delubris Græciæ, aram quandam aut lapidem iustolentes, considerant in eo rei supra qua quis percontatur uentum, & quibusdam quidem earum adiunt leuem fieri, quibusdam verò grauem, ut ne mouere quidem facili possint.

A P O D O S I S. Ex ipso Dione.

Anne ita quoque exilium & paupertas, senectus morbiq; & omnia talia his quidem graui & difficilia, illis autem leuia, faciliq; appareant: illic fortassis iuxta rei differetiam, leue esse pondus Deus efficit; hic autem opinor tale fit quodque, qualis est uentis virtus & sententia.

Optimum ærumna condimentum æquis animus.

LAPIS PIETATIS.

Vide, Ætnæi fratres, libro de bonis hominis.

XI. LAPIS SICYONIVS.

Cadis symbolum.

LAPIS Sicyonius nigro colore, si quando accidat ut de homine inactâdo moneat oraculum, in aris deorum Auerruncorum solet deponi à duabus virginibus. Sacerdos autem eum vix cultro attingit, cum sanguis erumpit: tuncque reredunt cum ululatibus huius superstitionis administri. Dorotheus Chaldeus 2. de lapidibus, & Plut. iunior in Araxe: *ἱππὸς τῆ μαχαίρᾳ διγόντ' αἵματ' ἰκλυσίς γίνετα* Isidorus

A P O D. Occurrunt sæpe in prodigijs ad significationem diræ stragis pluuiæ, & sudores sang. mei.

Luca-

Lucanus l. i. inter cætera cladis Pharsalicæ indicia,
mare Siculum repete colore sanguineo rubuisse com-
memorat his verbis : *Atra Charybdia*

Sanguineum fundo rorsus mare.

Virgilius in cæde Polydori plantas cruore stillantes
facit :

*Nam qua prima solo ruptis radicibus arbor
Vellitur, huic atro liquuntur sanguine gutta.*

XII. LAPIS SOLIS.

Conuersationis vis.

LAPIS apud Megarenſes (ad quem Apollo lyram
suspendit cum Alcathoo operam ſuam eſſet na-
uaturus) ſi calculo feriatur, eundem quem pulſæ ſi-
des ſonum reddit Pauſ. in
Att.

APODOSIS.

Extactu lyræ Apollinis lapis fit ſonorus Eum la-
pide duriorẽ eſſe oportet qui cum bonis doctiſque
verſetur, & nihil ex iſta conſuetudine adiumenti ad
litteras, moreſque inſtituendos decerpit :

Vſq; adeo magni reſert ſtudio, atq; voluntas,

Lucr. l. 4.

Et quibus in rebus conuerſi eſſe operati,

Non homines ſolum ſed verò animalia cuncta.

XIII. LAPIS σωφρονισκ.

Conſcientia remora.

LAPIS σωφρονισκ. quaſi author reſiſcentiæ ap-
pellatur ea de cauſa, quod Hercules furens in pa-
trem ferebatur inſeſtus, eundem occiſurus, niſi Plur. in
Maandro
iniecto a Minerua lapide reſreſſus eſſet. Hic lapis
magna ſuperſtitione aſſeruabatur Thebis conſecra-
tus. Alius eſt lapis σωφρων, qui in fluuio Mæandro
naſcitur; per antiphralim ſic nominatus : in ſinum
enim iniectus ſtultitiam parit : *λίπος ἔστι ἀντιφρονισ*

Ilk 4

σωφρων

XV. ACHATES.

Eloquentia florida.

ACHATES tam varij est generis, vt vnum lapidem esse non credas; candidus, rubeus, croceus, cinereus, viridis, niger, varius, caruleus. Quid motor? huic vni nec omnium aliarum gemmarum colores sufficiunt. Ille lucos, prata, animalia, flumina, flores, arbores, natura iudente refert Orpheus.

Ἀΐδρια καὶ μᾶλα πολλὰ ἡγετό· φαιῶς δὲ καὶ κίττω.
 Ἀνδριμόνιν κλάδοισιν ἱπασυτίποις κομῶντα.

Achate.

Arbores enim multas inspicies quemadmodum in horto:

Florente ramis acervatis ornatas.

APODOSIS.

Conferri poterit cum amœna styli varietate, in quo diuersi Rhetorum colores ad certamen vsque luxurient.

*Hic varios sese in vultus facundia diues
 Induit, & vasto nunc torrens impete fertur,
 Fluminis in cretem, sicco nunc aret in alueo,
 Nunc sese laxat, nunc expansiata coerces.
 Nunc inculta decet, nunc blandus plena renidet,
 Floribus.*

Ang. Polit.

XVI. ACHATES PYRRHI.

Sapiens.

ANNVLVS Pyrrhi regis, qui aduersus Romanos bella gessit, non ignobilis famæ fuit, cuius gemma Achates erat, in quo nouem Musæ cum insignibus suis singula, & Apollo tenens citharam videbatur non impressis figuris, sed ingentis.

*Solin. Po-
 lyhist p. 38.
 ed. P. 121.*

In eodem genere est lapis Autoglyphus, vt narrat Aretazes & Pliut. in *Sagari*, matris Deorum effigie sculptus: ἱερὸν σφραγμα καὶ τετυπωμένην ἔχων πλὴν μητρὶς τοῦ Διὸς.

AP. Vno annulo Musas Pyrrhus complexus est, & vno pectore vir sapiens multiplices scientias Talis fuit Basilus ille Magnus, de quo id Gregor. Nazianz. ait: ποῖον μὲν εἶδ' οὐκ ἐπ' ἄλλῃ παιδείῳσις. μᾶλλον δὲ, ποῖον οὐ μὲν' ὑπερβολῆς, ὥς μόνον αὐτῷ μὲν ἅπαντα διελθόν, ὥς ἐδύς ἐν οὕτῳ δὲ εἰς ἄκρον ἔκκευεν, ὥς τῶν ἄλλων οὐδέν.

XVII. ÆTITES ET GASIDANES.

Premissum irritum.

PL. 37. c. 9. **A**ETITES lapis semper prægnans nunquam parit, sed & Gasidanes lapis, qui in media reperitur & in Arbellis, coloris olivini veluti floribus sparsis concipere dicitur, & intra se partum fateri concessum: concipere autem trimeftri spatio, ac de partu nulla memoria.

AP. Multi multa in virtutibus & literis concipiunt, quæ nunquam pariunt. Hæc Plautarchus πρὸ τῶ ἀνῶν vocat, ἀτιλὴ πᾶς καὶ ἀψυχαὺ πολὺ μακά, imperfecta & inanima consilia, quæ ὑπενεμῖος λοχίαις ventosis ovis comparat.

Numquam futilibus excanduit ignibus ather.

XVIII. ALECTORIA.

Fortitudo.

PL. 37. c. 9. **A**LECTORIAS vocant in ventriculis Gallinaceorum inuentas crystallina specie, magnitudine fabæ, quibus Milonem Crotoniensem vsum in certaminibus inuictum fuisse videri volunt.

Isidor. c. 13.
L. 16.

AP. Alectoria est in omni certamine præfens animus, Dei gratia firmatus, quo qui fuerit præditus, omnia hostium tela retundit: ὁ μακάριος οὗτος πανταχόθεν βαλλόμενος ἀσφαλέστερον ἵστατο, καὶ μὴ γὰρ βέλη διχόμενος οὐκ ἀνίστατο, ἀλλ' ἐκίνασε τὸ διαβόλεον πελοπόννησον, αὐτὸς δὲ οὐ κατίπισεν, ἐλὲ ὑπερεκκλίσηται.

λίθου Chrysoſt. *Beatus ille undiq. petitus firmitus ſe-* *apud Ni-*
in, & ſexcenta tela clypeo excipiens aditionem non ſe- *LI. 11.*
cit: exhauiſit Damonis pharetram, nec cecidiſt. Imò ne
de gradu quidem tanisſper motus eſt.

XIX. AMIANTVS.

Ieiunium.

Ex D Baſilio.

Eſt lapis quidam eius naturæ, quem hic Amian-
 ton Græci vocant, vt inquinari non poſſit. Hic ab
 igni non vincitur, ſed impoſitus igni videtur igneſce-
 re, & in prunam verti: ruſum exemptus igni, perin-
 de quaſi fuſſet aqua, candidatus apparet purior. Hu-
 iuſmodi erant trium illorū puerorum corpora apud
 Babylonios, illud ieiunio conſecuta vt nulla vi poſ-
 ſent inquinari. Siquidem in vehementi fornacis flam-
 ma, quaſi natura fuſſent aurei, ita apparuerunt illæſi
 vtique ſuperiores, qui & auro potentiores declarati
 ſunt: Neque enim illos liquefecit ignis, ſed integros,
 illibatofque ſeruauit.

*Baſilius ho-
 mil. 1. de ie-
 iunio.*

*Perfuſa non ſic amne flamma extinguitur,
 Nec ſic calente ſole tabeſcunt niues,
 Vt curbidarum ſcabra culparum ſeges
 Vanefcit almo trita ſub ieiunio.*

*Prudentius
 in Cathem.*

XX. AMIANTVS.

Caſtitas.

AMIANTVS alumni ſimilis nihil igni deperdit, *Plin. li. 36.*
 venciſ. iſ reſiſtit omnibus, pr uatim Magorum. *cap. 19.*

AP O. Caſtitas nihil impuri amoris facibus de-
 perdit, & meretriculæ Circes, hoc eſt voluptariſ ve-
 neficijs quam fortiffimè reſiſtit: vnde à D. Chryſo-
 ſtomo propter innumerabiles pugnas quibus affi-
 duò duexantur, *μὴ γὰρ τὶ πρὸ μαρτυρίᾳ μαρτύριον* di-
 citur in laudatione ſanctæ Theclæ, corpora inter
 flam-

Basil. hom. flammas illæsa cum Amianto comparat; quod in sua
1. de sermone petiori symbolo liquidius explico.

trium puerorum.

XXI. AMNOCHRYSVS.

Bonum non purum.

Isid. orig. li. 14. c. 14. **A**MNOCHRYSVS arenis auro intermixtis nunc
tractatum, nunc pulueris habet quadrulas.

A. P. Significat Amnochrysus nullum bonum ex
omni parte integrum.

Claudian. Nulla sincera bonorum pars concessa viro.

Vel etiam dicitur in cor humanum, non purè Dei amore
incentum, sed maculis terreni amoris interlitum.

Ovidius.

Terra salutiferas herbas, eademq; nocentes
Nutrit, & urtica proxima sæpè rosæ est.

XXII. ANDRODAMAS.

Sapientia permotionum domitrix.

Orig. li. 16. cap. 14. **A**NDRODAMAS argenti nitorem habet, & pe-
ne adamas, quadratus semper tesseri. Magi pu-
tant nomen impositum ab eo, quod annorum im-
petus, ve. hacundias domare & refragare dicatur, si
credimus Isidoro.

A. P. Nullus est alius Androdamas quam sapientia
moderatrix animi, expulsaque vitiorum. Hæc in-
citatæ permotiones, & millat torrentis fluminis ef-
fusulas reprimat, & dissipata tot affectuum caligine.

Inconcussa locat pura sacraria menti.

Πῶς & πικρὰς ἀβὲρ βίον μαρτυρεῖς, inquit Synesius.

XXIII. ANTHRACITES.

Virtus & persecutio.

Isidor. orig. li. 16. c. 13. **A**NTHRACITES lapis ignitus & carbo, iacta-
tus in ignem velut inter mortuos extinguitur, at
contra aquas persusus exardescit,

A. P. O.

AP. Virtus sine aduersario languescit, aduersis rebus exercita magis splendet.

Contraria semper Virtuti fecere viam.

Eduardus secundus Angliæ Rex pingebat in symbolo araneam in tela sua erat orantem, quam vehemens ventus perflat cum lemmate, *ardentior ibo.* Sic Alexander: ὡν.ον.τὴν.δ.ό.ξαν.αἵ.ματος.πολλῶν.τραυμάτων.ἐπαλλήλων.ἐκ.τῆ.σ.α.ῶ.δ.κ.ἀ.π.ρά.κ.τω.π.ρυ.φ.ῶ.ν.ἐ.ξ.ῶ.σ.ία.

Octavius de Strada.

Apud Plutarchum de fortuna Alexandri.

X XIV. ARVROPHYLAX.

Felix custodia recti

ARVROPHYLAX lapis argento simillimus, cuius apud Vaur (ut notat Plutarchus *de fluminibus*) hæc est vis: Elidis qui potestiores sunt, ipsum cecumunt, & ante thesaurorum suorum limina ponunt sicque secure illic repositum aurum custodiunt: cumque fures eo peruenire volunt, lapis hic tubæ clangorem emittit, illi autem tanquam à satellitibus abacti per præcipitia feruntur: σά.λ.πι.γ.ος.ἤ.χ.ον.ἀ.νά.λ.ι.θ.ου.σ.ιν.ἑ.λ.ι.θ.ος.

AP. Abeant vani cum suis portentis. Non est alius Arurophylax quam vox discreta donorum, quæ tanquam tuba argentea pro innocentia contra raptores clamat, eosque à vi & præda deterret.

Vigils stant bella Magistre!

Patroni diserti vox pro iustitia & innocentia tuba est argentea.

X XV. CARBUNCVLVS.

Componitur orbis Regi ad exemplum.

CARBUNCVLVS qui supra cæteras gemmas excruciatius lucet, & vibrat, soli dicatus esse creditur, quod ad maximi sideris imitationem flammæ eiaculetur. Habet autem hoc inter cætera mirabile, quod reliquis quidem gemmis suam figuram & speciem possit imprimere, cum tamen nullus alius, ex omni lapillorum genere, carbunculo vicissim suam ima-

ima-

imaginem possit inurere. Rucius lib. de gemmis post Aristotelem

*Herod. in
Commodo.*

AP. Reges & Prælati facillimè subditis suam speciem & imaginem inurunt, ut qui sint omnibus in oculatissimum exemplum propositi. Aliorum autem nisi superiores sint, quibus plurimum honoris deferant, imitationem & mores non admittunt: $\phi\iota\lambda\alpha\ \chi\alpha\theta\ \tau\omicron\ \upsilon\pi\eta\kappa\omicron\upsilon\nu\ \zeta\epsilon\lambda\alpha\ \tau\omicron\ \acute{\alpha}\rho\chi\omicron\tau\omicron\varsigma\ \gamma\upsilon\omega\mu\iota\varsigma\ \beta\iota\beta\acute{\nu}.$

XXVI. CHELONITES.

Prudentia in sermone.

*Isid. Orig.
lib. 6. cap. 4.*

OVIVS Indicæ testudinis varius & purpureus per hunc Magi impositum linguæ futura prædicere fingunt.

*Cassiodorus
in Psal. dixit
custodiam.*

AP. Non Chelonites, sed lex prudentiæ cernit futura: oculus autem in lingua positus, ut alibi monui, symbolum est prudentiæ in loquendo, exprimens illud Pittaci, $\tau\omicron\ \upsilon\delta\ \gamma\lambda\acute{\omega}\delta\alpha\ \mu\eta\ \pi\omicron\tau\epsilon\pi\iota\chi\iota\tau\alpha.$ Disfusus est in lubrico faucium constitutam veritatem rigida tenere mentem uram, cui si incautè frena laxentur, frequentur contra se loquuntur.

XXVII. CHERNITES.

Incorruptionis typus.

*Plin l. 36.
cap. 16.*

CHERNITES lapis ebori simillimus, corpora ab incritu, & corruptione vindicat, ex quo Darium in eo conditum ferunt. Contrariæ virtutis est Alius lapis, cuius meminit Theophrastus libro de igne, qui omnia consumit & in cinerem redigit: $\acute{\alpha}\lambda\upsilon\iota\varsigma\ \eta\ \pi\acute{\alpha}\nu\tau\omicron\varsigma\ \kappa\iota\ \epsilon\iota\ \tau\alpha\upsilon\tau\omicron\ \tau\iota\theta\eta\tau\omicron\ \pi\iota\nu\acute{\alpha}.$

*Aug. in En-
chirido.*

APOD. Dei voluntas Chernite omni potentior corpora Beatorum servat, omnis experientia corruptionis; ut nihil omnino tot currentium sæculorum conversione deterantur. *Resurgent Sanctorum corpora sine ullo vitio, sine ulla deformitate, sine ulla*
COTUM-

corruptione, sine difficultate, in quibus tanta facilitas,
quanta felicitas erit.

Vultus, vigor, & color idem.

*Qui modo viuit, erit: nec me vel dente, vel ungue
Fraudatum venomet patesacti fossa sepulchri.*

*Prudent. in
Apotheosi.*

XXVIII. CHRYSACONIOS.

Cordis humani prudentia.

Ex D. Chrysothomo.

EST lapis quidam, quem Chrysaconion vocant,
quo probatur aurum adulterinum & nothum, si
illi atteratur, ostenditurque purum & inmixtum in-
corruptumque numisma. Hunc indice ego fidelis-
simorum hominum cor dixerim; nam ut qui de fide
rationes orthodoxorum & aduersariorum accipi-
unt, & in gremio cordis quasi atterunt, & probant,
inueniunt fidem orthodoxorum sinceram, & puram
prauamque aliud sententium opinionem & fidem
esse adulterinam. Chrysothomus serm. aduersus hæ-
reticos.

XXIX. CHRYSSELECTRVS.

Pulchritudo.

CHRYSSELECTRVS similis auro, sed in colo-
rem electri vergens, matutino tantum aspectu
iucundus. *Isid. Orig. l. 16. c. 14.*

A P. Pulchritudo breuissimo tempore delectans
statim deflorescit.

*Anceps forma bonum mortalibus,
Exigui donum breue temporis,
Vt velox celeri pede laberis?
Non sic præta nouo flore decentia
Æstatis calida dispolias vapor,
Sæuis solstitio cùm medius dies,
Et noctem breuibus præcipitas rotis:*

Lan-

*Languescunt folio ut lilia pallida,
Et grata capiti deficiunt rosa:
Vt fulgor senex qui radiat genis
Momento rapitur, nullaq; non dies
Formosi spoliū corporis abstulit.
Res est forma fugax, qui sapiens bono
Confidat fragili?*

XXX. CHRYSOPRASIVS.

Hamilton.

CHRYSOPRASIVS Æthiopice est, quem lapidem lux celat, prodit obcuritas.
*Isid. li. 16.
Orig. ca. 130*

APODOSIS.

Humiles in nocte clari sunt apud Deum : in luce humanarum laudem plerumque virtutes splendorem amittunt.

Adh. Prægar.

*Boetius
Metr. 4 l. 2.*

*Humili domum memento
Certus figere saxo.
Quamvis tonet ruinis
Miscens æquora ventus,
Tu conditus quieti
Felix robore valli,
Duces serenæ auri
Ridens a: herus iras.*

XXXI. DAR.

Libertas virtutis.

CELEBRATUR apud Hebræos דָּרִיס lapis, cuius mentio est Estheris. Hunc Iudæi Doctores lapidem asserunt esse pretiosum, repertum in mari, qui productus in conuiuium lucet ut meridies. Et hoc nomine appellari nonnulli ex eis dicunt, quod ex illo mercatoribus proveniat *Deror*, id est libertas. Reges enim eximij lapidis pulchritudine delinunt, non modò libertatem, sed amplissimas quoque diuitias possessoribus largiebantur, ut eum sibi compararent.

APPO.

AP. Non Dar lapis, sed sapientia, & virtus, in vo-
tam libertatem homines asseruit.

ἀδίσωτος ἢ ἀρετή.

XXXII. DIONYSIAS IN AQUA.

Virtus in aduersis.

DIONYSIAS lapis fuscus est, rubentibus notis Solin. Poly.
spatiis. Idem si aquæ mixtus conteratur, vinum hist. edit.
fragrat, & quod in illo odore mirificum est, ebrietati Picta. p. 113
resistit.

AP. Virtus inter aduersa exeret vires suas : nam
ut vulgato fertur prouerbio, παθήματα solent esse
μαθήματα

Materia namq; tuis tristem virtutibus imple,

Ardua per præceps gloria vadit iter.

Hæc tunc quis nosset si felix Troia fuisset?

Publica virtutis per mala facta via est.

Ouid. Trist.

lib. 4. el. 3.

XXXIII. ELECTRVM.

Eloquentia.

ELECTRVM & Ligurius seu Lyncurius ex vrina Isid. li. 16.
Lyncis, folia trahunt & paleas. De Electto ma. cap. 6.
gna inter veteres disceptatio : hoc experientia do-
cet, intra marinos scopulos generari In Fridani flu-
uij arenis inueniri dicit Paulanias : αὐτὸ ἐξ ἑλκῶν τῶν
τῶν αἰσθητῶν καὶ τῶν ἀναισθητῶν, inde rhæ-
toniadum fabula, iam in. so. Aliud electrum, ἀνκ-
μιμιγρὸς ἀργυρίῳ χρυσός, ut habet Paulanias ibi-
dem, vel ut Suid. ἀλλότῳ πον χρυσόν μιμιγρὸν ἑλέ-
ναι, λιθία.

AP. Symbolum est diuinitatis, vel eloquentiæ,
vel cuiusque rei potentissimæ, quæ homines trahat
ut folia & paleas, quando cum folijs mortales com-
parantur ab Homero:

οἷον περ φύλλων γένει, τὸ λῆξι ἔκ ἀνδρῶν.

XXXIV. GAGATES IN AQUA.

*Aduersa virtutem excitant.*Plin l. 36.
cap. 16.

GAGATES accenditur aqua, oleo restingitur.
A. P. In aduersis vera virtus feruet, tepet in
prosperis, & affuso voluptatis oleo pauatim langue-
scit, ac tandem obruitur. ὅμα ἀπὸν τῆς αἰ-
σχυρίας, ἀσθενέστερόν τὸ ἀντὶ ἀνέμενος πρὸς τὸ
ἰσχυρόν. Eusebius. Quum tabefacit corpus, animum
vero incurrit. At exercitatio continua eum ad Deo si-
nullam speciem euehit.

*Nam virtus futile nomen,*Silus Ital.
lib. 9.

Nidacus adfuerit pariendo: ubi tempora lesbi
proxima sint, pulchramq; petat per vulnera laudi.

XXXV. GLOSSOPETRA.

*Eloquentia diuina.*Plin li 37
cap 9.

GLOSSOPETRA lingue similis humanæ in ter-
ra non nascitur, sed deficiente Luna, cælo deci-
dere creditur, & ventos ea comprimi narrant.

A. P. Non est humani ingenij scetus cælestise-
loquentia, qualis Apollolorum, aut Prophetarum
fuit Dei flammis accensa. Hæc cæli germen est, hæc
magnæ meritis toboles, quæ non aduersus ventos,
sed spiritus nequitie bellum internecinum genti
Dei verbi gladio totam illam daemonum, vitio, um-
que cateruam exagitans, tranquillitatem verò pro-
bis, & gratiarum vberem copiam afferens. Tali fuit
lingua Eliæ, de qua D. Chrysostomus de consubsta-
tiali, Homil. 21. ὦ τὸ σώματος πικρὸς ὁ μὲν ἔργων ἰσχυρὸς! ὦ
γλώσσας νιφάδας ὑπὲρ ἀφύσσας! ὦ φωνὴς μυρία ἀγαθὰ
ἔργων! O sanctam os, cui fontes imbrum inerant!
o unquam pluuias nimbos effundentem! o vocem boni
innumeris, caturientem! Nec mirum: sanctus liqui-
dem Epiphanius in vita Eliæ eundem flamma enu-

titum narjat; Parenti quippe ipsius Prophetæ, dum
 nascetur, viros homines niuæ vestis candore illu-
 stres, qui matris vberibus ignem allincerent, & pusio-
 nis mammam pro cibo ministrarent; quod fuit igniæ
 illius eloquentiæ non obsecrum prælagium. Longè
 a iter quam quod Ægyptii fabulatores de Homero
 tradunt, ut auctor est Eustathius: eum Ægyptiis pa-
 rentibus ortum, cum mel aliquando ex Ægyptiæ nu-
 trices vberibus in os eius minisset, ea nocte nouem
 diuersas voces edidisse, hirundinis, pauonis, colum-
 bi, corneis, perdicis, porphyriois, flumi, lulemæ,
 & merulæ.

*Elias flam-
 ma enutri-
 tus.*

*Homerus
 melle astitur
 nouem vo-
 ces ausum
 edit.*

XXXII. GONIA PETRA AQVAM

EL IGNEM FVNDENS.

Spiritus sanctus fons & ignis.

IN Carthaginiensium ditione in monte Gonio iu-
 ra fontem nascitur petra magnitudine non exi-
 gua, quæ astate flammam igneam emittit, per hye-
 mem verò ex eadem petra riuus aquæ solet defluere:
 neque hoc sit per exiguum tempus, sed per vniuer-
 sam astatem scaturit ignis, per reliqua omnia anni
 tempora aquæ erumpunt.

APUD. Spiritus Sanctus fons viuus, ignis, cha-
 ritas appellatur. Ex eo enim modo facies charitatis
 ad inflammandos animos exiliunt, modo riuus vberis
 consolationum ad retinguenda humanarum misere-
 riarum incendia, vel ad eluendas peccatorum sordes
 erumpunt.

*Cuius inexhausto reuimiscit semper in anno**Quicquid terra creat, gignit mare, parituri ather.**Qui freta diffundit, solidum dat corpus in arau,**Saxa ciet iussu, metuit quem cauitibus horrens**Caucasum, antro famuli cum fortia sensu**Ennodius**Panegy. in**Epiphani.*

Corda domat, qui cuncta vides, quem cuncta tremiscunt,

Fons, via, flamma, lapis.

XXXVII. HEXICONTALITHOS.

Pro cunctis sufficit unus.

Pl. 17. edit.

Pict

Orig. l. 16.

cap. 12.

PRÆCIPUAM obtinet admirationem lapis Hexecontalithos, de quo Solinus, Tantum lapide uno gloriantur Atlantes, Hexecontalithon vocant, tam diuersis notis sparsum, ut sexaginta gemmarum colores in paruo eius orbiculo deprehendantur. Eadem, tetanè habet Isidorus.

APODOSIS.

Commodè poterit comparari cum re, aut persona, in quam sparsa in alijs ornamenta vno veluti agmine co. flauit, & præstantissimam bonorum omnium temperiem efficiunt. Lemna ex Rutilio petetur:

Natura hic posuit quicquid ubiq; fuit.

Quo in argumento præclari quoque sunt Claudiani versus, Panegyrico primo de laudibus Stiliconis,

Partitum singula quemq;

Nobilitant: hunc forma decens, hunc robur in armis,

Hunc rigor, hunc pietas, illum solertia iuris,

Hunc joboles castiq; thetri sparguntur in omnes,

In te mista fluent; & qua diuisa beatos

Efficiunt, collecta tenes.

XXXVIII. HYACINTHVS.

Pietas.

Solinus 6. 33

HYACINTHVS cælum sequitur, sentit auras, ac cum cœlo facit mutationes, nec aequaliter semper rutilat, cum aut nubilolus est aut serenus dies; sculpturis resistit, sed tamen adamante scribitur, & notatur.

APO.

AP. Animus oꝝ viri cœli meliore spiritu afflatus ad Deum se totum componit, & fertur prout ipiritus intus agit: ad eos radios se explicat, coꝛceꝛente mœstitiam intimis præcordijs sentit: nulla rerum humanarum litura deformari patitur: vni Deo, qui instar adamantis domat omnia, se pandit, eiusque impressionem suscipit.

Est Deus in nobis, agitante calescimus ipso.

XXXIX. HYÆNIA.

Prudentia in loquer do.

HYÆNIA ex oculis hyenæ, & ob id in vase in- *Plinius lib.*
ueniri dicuntur, & si credimus, linguæ hominis *37.c.9.*
subditæ futura prædicere.

APODOSIS.

Hac fabula significatur ea, quæ semper adhibenda est in loquendo, prudentia, maxime vbi de rebus futuris, atque incertis agitur Oculum oportet habere in lingua: hoc est prudentissimam in omni sermone considerationem: ὕπὲρ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐν σώματι, τὸ δὲ δὴ φρονέας ἐν ψυχῇ. *Quod est oculus in corpore, hoc prudentia in mente.* *Ovi. 2. Fast.*

Sape illi dixerat Almo.

Nata tene linguam: nec tamen illa tenet.

XL. IASPIDES.

Nil ortum tale fatemur.

VINCENIVS Beluacensis in speculo naturali refert Iaspidem inueniri amœnæ pulchritudinis in qua species viri emineat, clypeum è coloꝛo suspensum gestantis, & subiectum pedibus serpentem calcantis Meminit quoque post Vincentium F. Rueus lib. 2. de gemmis, vbi alius quoque Iaspidis mentionem facit, quam Galenus dicitur in digito gestasse. Cernebatur in ea homo fasciculum herbæ col-

lo implicatum gerens, cuius virtus omnes morbos
discernebat, sanguinemque restringebat.

APODOSIS.

Num verò præclara laspis Deipara quæ Christum
tulit, qui clypeo fidei, & verò divini gladio fortiori
illum armatum vicit, & antiquum serpentem in hu-
manis cædibus exitiali rabie peribacchatum contri-
vit?

Synes. in
hym.

Χρόνῳ τῷ μεγάλῳ ἦν
πατρὸς ἡλίας ὄρχαται.

XLI. LEUCAS PETRA.

Ameris remedium.

LEUCAS petra amoris, remedium afferre crede-
batur ijs qui illi insiderent. Ptolemæus Hephæ-
stio. Contentus cum hoc argumento Romana Anti-
quitas: fuit enim Romæ templum, ubi amor faciem
vndæ immergebat, & Leithæos latites propinare vi-
debatur hoc emblemate; ἀντίφωρ.

Ovid. 2.
Remed.

Est prope Collinam templum venerabile portæ,
Imposuit templo nomina celsus Eryx.
Est illic Leithæus amor qui pectora sanat.
Inq; suæ gelidam lampadas addit aquam.
Illic & iuvenes vixis obliquia possunt,
Et si quæ est duro capta puella viro.

APODOSIS.

Leucas, seu alba petra, Christus est, totus candore
collucens, qui impuri amoris flammæ & prauos a-
nimi motus suo cruore restringit.

Synes.
Hymn 6.

Εὐρίπῃ προχοῇ ἰσὰς ἀλῆτι,
Τίρσαιων ὁλοὺς κλέδωνας ὕλης.
Εὐρίπῃ στήθεσσι σὺν ὕμῳ
Μυλὸν τοῖσιν ὕμῳ.

XLII. LIPARIA.

Luxuria.

LIPARIA suffita omnes bestias euocare dicitur.
Isid. Orig. lib. 16. c. 14.

APODOSIS.

Pessimus luxuriae odor voluptuarios homines il-
lectat, & instar belluarum effusos in omnium libidi-
num sordes eiecit.

*Luxuries prae dulce malum : quae dedita semper
Corporis arbutibus hebetat caligine sensus,
Membraque Circaea effeminat acris herbis.
Blanda quidem vultu, sed quae non terrior ulla,
Interius fucata genas, & amicta dolosis
Illecebris, toruos auro circumliniit hydros.
Illa voluptatum multos innexuit hamis.*

*Claud. l. 2.
de laud.
Stilic.*

XLIII. LYCHNIS.

Sapientia.

LYCHNIS ex genere ardentium lapillorum est
appellata, à lucernarum flagrantia : gignitur in
multis locis, sed apud Indos probatissima. Est huius
duplex facies, una quae purpura radiat, altera quae
cocci rubore. A sole excalefacta, aut digitorum at-
ritu, paleas & chartarum fila ad se rapere dicitur.
Sculpturis resistit, ac si quando sculpra fuerit, dum
imprimi signa, quasi quodam animali morsu partem
ceræ retentat.

*Isid. Orig.
l. 16. c. 13.*

A P. Clara est, & ardens sapientia, & tum coelesti
purpura radians, tum cocci rubore accensa, omni-
bus fortunæ telis resistit, nunquam se de se mari pa-
tiens. Eadem ad se paleas, & folia hoc est genus hu-
manum, allicit; sed non antequam magis illius lu-
minis solis flammam conceperit: tunc enim

*Prudent de Seidem anima penetrat, mentem fouet, & pererrat artus.
S. Cypriano Sic Deus intus sentitur, & inditur medullis:*

XLIV. MAGNES ORIENTALIS.

Concionator pius.

IN Sardinia mediterraneis ad radices montium, qua parte vergunt ad Orientem, Magnes inuentus fuit, trahens Qui verò inuenitur ea parte quæ ad Occidentem, Meridiem, aut Aquilonem spectat, non trahit. Leander.

APODOSIS.

Ferream populum trahunt ad amorem Dei concionatores, qui sincera mente Deum spectant: qui aliam in partem abripiunt, nec orientem illum Iustitiæ solem habent in pectore, multum aliquando sudant, nihil verò proficiunt.

*Pittacus.
Aurel P. u.
dent πδ
σιφάων.*

Πρὸ πάντων σίβων ὁ Δεῖος.

Spiritus ille Dei, qui fluxerat in Prophetas,

Fontibus eloquii te crebris assuetus irrigabit

O mne candidius lingua gentis, o nouum laborem,

Ut liquor Ambrosius cor mitiget, imbuit palatum.

XLV. MAGNES AD ANNULOS.

Exempli vis

*D. Aug. de
Ciu. Dei l.
21. cap. 4.*

MA G N E S lapis non solum ferreos annulos trahit, sed (vnde longa plerumque concatenatio fert.) vim etiam annulis ipsis infundit, qua hoc efficiere possunt.

APODOSIS.

Magistri pii & eloquentes vim suam deriuant in discipulos, ut ipsi vicissim alios ad amorem virtutum rapiant, omnesque Christo concatenati feliciter adhærescant. D Ambrosius: Est insitum boni ut castum pudicus, prudentem sapiens, misericors liberalis, affectus pro diligat, & virtutes suas in alijs amet. Re-

Quæ etiam dicitur de Deo qui pios ad se quasi amoris
syderum tactos illicet sibi omnes conglutinatos.

XLVI. MYNDAN.

Virginitas.

LAPIS Myndan niueo candore circumfusus, hanc
vim habere dicitur, ut a se feras longe arceat, &
ab earum moribus secutum hominem praestet. Lc. *l. 3. de flu-*
ont. Byzant. Μύνδαν λευκὸν πάνυ λευκός, ὁν ἰαν *uys.*
ἡσυχίᾳ πρὸς δὲ ὑπὸ δεισίων ἀδικῶν. Hoc ipsum vir-
ginitati tribuetur contra daemones. In eodem ge-
nere symboli est fons Canathus de quo dixi supe-
rius. Nam Iur o quotannis in Canatho fonte tota *Pausan. in*
virginitatis gloria reuiviscit, ut Argiuorum ferunt *Cor. p. 80.*
fabulæ.

ANTAPODOSIS.

Non ita est in mortalibus feminis, in quibus lapsa *De Virg.*
numquam redit virginitas: vnde πίνθλος ille Atha-
nasilus eius laudes persequens, ad seriam, & diligen-
tem custodiam tanti thesauri hortatur: ὦ παρθενία,
σίφονος μαράντινος! ὦ παρθενία, ναὸς θεῶν, καὶ ἁγίου
πνεύματος οἰκητήριον! ὦ παρθενία, μαργαρίτης τιμῆς,
ἥτις πολλοῖς ἀφανὲς, ὀλίγοις δὲ μόνοις ἰνυσιζόμενη! ὦ
ἐγκράτεια φίλη διῶ, καὶ ἥτις ἁγίοις ἐγκωμιοῦσθαι! ὦ
ἐγκράτεια παρὰ πολλοῖς μισούμενη, ὅτις δὲ ἁγίοις συγνο-
υόμενη! ὦ ἐγκράτεια θάνατον καὶ αἶδον ἀνὰ φεύσσουσα,
ὑπὸ ἀναισθήσι κατεχόμενη! ὦ ἐγκράτεια χαρὰ προση-
γῆν, καὶ ἀποδόλων καύχημα! ὦ ἐγκράτεια ἀγέλω βίος καὶ
ἀγίων ἀνδρῶπων σίφανος: μακάριος ὁ κατέχων σε, μα-
κάριος ὁ προσκατιρῶν τῇ σου ὑπομονῇ, ὃς ὀλίγον κατεπά-
σαι πολὺ χαρίσεται ἐν θεῷ. Græca tam liquida sunt ut
interpretatione non egeant.

XLVII. ONYX FABII CUNCTATORIS.

Imperatoris virtutes.

IN lapillo Onyce argumentum multiplex artificiosè admodum sculptum se vidissè refert Pierius, quo Fabij Cunctatoris virtutes significarentur. Equino erat capite, humana facie in pectus barbata, gruinis pedibus, cauda pulli gallinæci Literæ, Fab.

APODOSIS.

In eo numero adumbratæ sunt boni Imperatoris virtutes. Nam principatum in bello ex equino capite, prudentiam ex humo pectore barbato: providentiam & cunctationem, atque etiam speculationem ex pedibus gruinis; victoriam ex pulli gallinæci cauda interpretamur.

XLVIII. OPALVS.

B. Maria Virgini.

*Isid. Orig.
l. 16. c. 12.*

OPALVS distinctus est diuersarum gemmarum colore: est enim in eo carbunculi tenior ignis, amethysti fulgens purpura, smaragdi nitens viriditas, & cuncta pariter sub quadam varietate lucentia.

APODOSIS.

In B. Maria Virgine omnium virtutum species admirabili fulgore collucet. Vt carbunculi ignis micat charitas, fulget vt amethystus temperantia, læto smaragdi virore spes radiat: omnia denique coelestium ornamenta in eam plena Dei manu congesta gratissimam lucis temperiem impertiunt.

Venant.

Honorius

Fortun. l. 1.

de partu

Virgin.

Pulchra super gemmas, sp'endorem solis obumbrans

Alia super cælis, super astra nitens.

Vellere candidior nix, rutilantior auro,

Fulgidior radio, dulcior ore fano.

*Cara, benigna, micans, pia, sancta, verenda, venusta,
Flos, decus, ara, nitor, palma, corona, pudor.*

XLIX. PANTARBA.

Eloquentia.

LAPIS Indicus admirabili fulgore collucens, & lib 3.c.14.
omnes lapides instar examinis apum ad se petra-
bens. Philostr. Apollon. νύκτωρ κη. πλὴν ἡμέραν ἀνα-
φαίνει καὶ τὰ πύρ. ἐστὶ δὲ πυρρὴ καὶ ἀπνώδης, ἡ δὲ
μὲν ἡμέραν ὁρᾷ, βάλλει τὸς ὀφθαλμοὺς μαρμαρυγαῖς
μηρίαις. ὃ δὲ αὐτῇ φῶς πνέει· ἰδίαι δὲ τὸ ἰχθυό. πᾶν
καρδὶ ἰγγύς ἰσχυροῖται αὐτῇ, ἢ λίγω δὲ γυῖς, ὅς τοι λίθους
ὀπίσσω βόλῃ καταποντῶσαι ποί, ἢ τῇ ποταμῶν, ἢ τῇ θα-
λάτῃς, καὶ μὲν ἰγγύς ἀλλήλων, ἀλλὰ σποράδας, καὶ ὡς
ἔτυχιν, ἢ δὲ ἐς αὐτὰς καὶ βιμνήσκει συλλέγειται πάσας,
τῇ τὸ πνέματι διαδοσε, καὶ ὑποκίοντα αὐτῇ βοτρυ-
δὸν οἱ λίθοι κατὰ πύρρον. Non diem velut ignis
ostendit, quoniam igneus est, ac radiosus: sin veropsest
diem aspiciatur, innumera ceru, a sonibus oculis fe-
rit. Id autem quod in ipso lumen fuerit, spiritus est po-
tentia admirabilis. Quicquid enim prope est silis concu-
liat: quid autem diu prope acentes lapides ipsum con-
gregare: cum liceat petras quicquid, velut alibi de-
mergere, aut in mari, aut in flum. Et illas non prope
admirari, sed sparsim, ut unum quod contigerit. Postmo-
dum verò huiusmodi ad eas demum spiritus distribu-
tione omnes colligit. Ita ut conueruati lapides tanquam
examen apum illi subiaceant. Addit summam eius
magnitudinem pollicis vnguem adquare: quod
vero in concavis terræ, profunditate passuum qua-
tuor. Tantum verò ipsi spiritus inesse, ut intumescat,
& plerumque scindatur terra, ubi eiusmodi lapi-
cipitur. Inquirere autem ipsum ne mihi licet, aufugit
enim nisi summa cum ratione trahatur.

ΑΡΟΔ. Eloquentiæ verus ypus est Pantarba,

qua-

Cic. 1. de
Orat.

qua nihil specie præstabilius, nihil forma augustius, quæ dicendo tenet hominum coetus, mentes allicit, voluntates quocumque vult impellit. Aliarum quoque hic *μνησὶν* latissimus potest esse campus.

PAUSILYPOS, lapis in aranea apula.

L. PHENGITES SEV DOMITIA-
NI PORTICVS.

Mundus speculum beneficentia diuina.

Suet. in Do-
~~mitia~~
cap. 14.

DOMITIANVS tempore suspecti periculi appropinquante sollicitior in dies porticum in quibus spatari consueuerat parietas Phengite lapide distinxit: è cuius splendore per imagines quicquid à tergo fieret, prouideret; quid si corda per Phengitem videre potuisset?

APODOSIS.

Totus ex Phengite mundus in ipso quacumque te veritas, Dei Opt. Max. benignitatem in tot & tam varijs rebus creatis quasi speculis vides remidentem.

Idem omnia plana,

lib. 36. c. 22.

Nota quoque ex Phengite lapide Scia & Fortuna eadem fuisse conflaram. Nerone Principe in Cappadocia repertus est lapis duritia marmoris candidus atq; translucens, etiam qua parte fulua inciderant vena, ex argumento Phengites appellatus. Hoc construxerat a dem Fortuna. quam Sciam appellant, à Seruio Rege sacram, aurea domo complexus.

Scia & For-
tuna.

L. PYRITES EQVITVM VELLE-
RIS AVREI.

Zelus Religionis,

EQVITES velleris aurei à Philippo Bono instituti & eius filio Carolo Audaci ornati, torquem gestabant

stabant auream : huic intextum erat ferrum , quod è
venis lapidis flammæ semina elicere , atque excutere
videbatur . In summa parte pendeat velus aureum .
Paradinus ferro hoc lemma affigit . *Antè ferit quàm
flamma miscet* . Velleri autem : *Præsum non vile la-
boris* .

A P O D O S I S .

Significat egregios animos Deo incitante coele-
stes amoris flammæ ad defensionem religionis con-
cipere , quibus cum totum exardescant , præclara obeunt
facinora , & sibi ad vellus aureum , an potius ad bea-
tam immortalitatem viam muniant ?

Ardens enexit ad æthera virtus .

LII. SAPPHIRVS MOSIS VI-
SIONE INCISA .

Turgere corde Deum .

AD M I R A T I O N E M omnem superat illa Sapphi-
rus , in qua visio Moyſis , & lex Decalogi natura-
liter impressa fuisse dicitur . Cuius meminit S. Epi-
phanus Episcopus Cyp. *τὸ ἐν τῇ Μοϋσῇ ὁφθαλμοῦ αὐτοῦ
οὐκ ἐν τῇ ὁπῇ κ' , δὲ δὲ αὐτῇ νομοθετοῦ ἐν ἰστανθρῶ πρὸς
φωτὶναι* . Simile est quod de Pythi Achate comme-
moratum est à nobis superius , græcum historicorū
litteris celebratum . Verum tanto præstat Sapphirus
Achatī , quantum profanorum numinum simula-
chris diuinarum rerum effigies antecellant .

*lib. de 12.
gemmis*

A P . Hæc Sapphirus a summo sacerdote gestaba-
tur in pectore . Quo certè symbolo designabat cor co-
rum qui præsunt Ecclesiæ , debere esse quasi sancta-
rum legum , diuinorumque mysteriorum perpetuum
quoddam domicilium Qui hanc rerum altissimarum
scientiam præclaro concentu moribus accommo-
dant .

*Aur. Prud.
in Cashem.*

*Templum constituunt perenne Christo
In cordis medijs sine ac recessis .*

LIII. SAPPHIRVS CARBVN-
CVLI PARENS.

ΘΙΟΤΟΛΩ.

QUEM AD MODVM Sapphiri visceribus nasci-
tur lapis tanè pretiosus, & ipso qui genuit pre-
tiosior, lucidus & tpiendens carbonculus: ita ex Vir-
ginum geminà Marià natus est ille lapis angularis
excisus de monte sine manibus, matre nobilior, &
matri totius nobilitatis auctor.

De Sapphiro Dioscorides, l. 3. 114. Epiphanius in
l. de 12. Gemmis,

APODOSIS.

*O virgo insignis, mater pia, nobile semen,
Quam Deus impleuit totius orbis ope.
Fructu sancta pio renouasti fœdera rerum,
Lucidiorq; diis te generante nitet.
In te habitans mundi lumen statim corusca,
Floruit interius per tua membra Deu
Nunc vixit: suorum penetrans & ad ima profusa,
Orbem alit, astra tegit, Tartara luce replet.*

THRASYDVLVVS, Lapis in Myrmecoleonte

LIV. TVRCA.

Amicus pletis.

GEORGIVS Agricola a toto secundo de gemmis,
lapilli meminit, quem vulgo Turcam vocant.
Ait insulano cuidam hanc geminam fuisse, magni
pretij, & eximia pulchritudinis. Cumque is facie-
bus concessisset, gemma quasi domini mortuilla-
cgymasset, intuscata nitoris gloria longe obcurior
apparere cœpit.

APO. Poterit esse fidelissimi amoris symbolum
in amico, qui demortui socij memoriam perpetuus
lachry

lacrymis & mœrore prosequatur. Lemma erit,
Tecum perierunt gaudia nostra.

LX. VERITAS SAPPHIRINA

ÆGYPTIORVM.

Iudiciorum aequitas.

IUDICES a quod Ægyptios idem fuisse qui sacer- *Æl varia*
 dotes : inter quos princeps erat Iustitia omnium *histor. l. 14.*
 natu maximus, idem iustissimus, & æquitatis tena- *cap. 34.*
 cissimus putabatur, qui unag nem ex sapphiro gem-
 ma confectam gestabat, quæ vocabatur veritas, ἡ
 ἀλήθεια ὁ ἀγαθὸς ἀληθινός.

APODOSIS.

Veritas non in Sapphiro, sed in intimis visceribus
 & medullis à iudicibus gestanda est, hinc qua nulla
 iustitia, nulla virtus est. Socrates idem dicebat esse
 veritatem & virtutem. Plato non ipsum quidem Iustiti-
 am bonum, sed ei adherere sicut Soli lucem esse. in-
 quit, ἀγαθὸν, non ipsum ἀγαθόν, de rep. 6. & εἰς
 ἐκείνην, ὅρα τὴν ἀληθειάν. Non! affinis, fami-
 liarisq; sapientia quam veritatem esse

LXI. SARDONIX AD CERAM

Puritas.

SARDONIX constat tribus coloribus, subteritibus
 nigro, medio candido, superius minio. Hæc sola *Ong. l. 61.*
 in signando nihil cære euellit. Isid.

Ap. Rari sunt & illustres animi, qui cum adhe-
 rescant corpori, nihil tamen ex eo terrentæ contagi-
 onis capiunt, sed purum seruant.

Æthereum sensum, atq; animi simplicitatem.

Itaque infra pedes res humanas habent, puro vir-
 tutum candore colluentes : cum in apice inniati,
 hoc

hoc est, primis futuræ gloriæ radijs iam afflati, igneo
charitatis rubore purpurascunt.

Frigida curarum fomenta relinquere posses,

Quo te cælestis japsinita duceret ires.

Hotopus hoc studium.

Hor. ep. 3.
li. 1.

LVII. SCYRVS.

Concordia.

Pl. 36. c. 17 SCYRVS lapis qui in insula Scyro nascitur, mi-
umidum habet, ut integer enater, comminutus
mergatur.

APODOSIS.

Coniuncta stat & eminet societas, quæ dissipata
mergitur. Nam

Defendit numerus tu. Haq; umbone phalanges.

Iuven. Sat.
2. vers.

46. Commune periculum concordia propulandum.
Cornel. Tacit.

Æterno complectitur omnia nexu.

Tot rerum mistiq; salus concordia mundi,

Luc 44.

Es sacer orbis amor.

LVIII. SELENITES.

Regum exempla.

p. 109 Isid. SELENITES lapis continet in se Lunæ imagi-
nem, quam iuxta cursum astri ipsius peribent in
l. 16. c. 10. dies singulos minui atque augeri. Solin. Meminit
Psellus de Selenite, quoque Psellus de lapidibus, his verbis : ο σεληνίτης,
Taurus in Egypto cu- δὲ ὁ πρὸς ὃν ὁ ψάλλων ὁ δὲ ὅτι πρὸς αὐτὸν συνάφῃς ὁ πρὸς
ius cauda δὲ ὁ πρὸς αὐτὸν τὰς τῆς σελῆς ἡ ἀφ᾽ ἧς αὐτὸς ὁ πρὸς
cum Luna δὲ ὁ πρὸς αὐτὸν τὰς τῆς σελῆς ἡ ἀφ᾽ ἧς αὐτὸς ὁ πρὸς
videtur δὲ ὁ πρὸς αὐτὸν τὰς τῆς σελῆς ἡ ἀφ᾽ ἧς αὐτὸς ὁ πρὸς
crescere & δὲ ὁ πρὸς αὐτὸν τὰς τῆς σελῆς ἡ ἀφ᾽ ἧς αὐτὸς ὁ πρὸς
minui. δὲ ὁ πρὸς αὐτὸν τὰς τῆς σελῆς ἡ ἀφ᾽ ἧς αὐτὸς ὁ πρὸς

AP. O. Ut superiores virtutes influunt, ita se ha-
bent

bent inferiora. Quales sunt principes, tales esse solent populares.

*In commune iubet si quid censeat tenendum,
Primus iussa fuit. Tunc observantior aequi
Fuit populus, nec ferre veras, cum viderit ipsum
Authorem parere sibi. Componitur orbis
Regis ad exemplum: nec sic inflectere sensus
Humanos edicta valent, quam visa regentis.*

*Claud ad
Honorium.*

LIX: SYNODITES.

Tantus amor cæli.

Lapis Synodites pusillus Solem habet impres-
sum, & Lunam ad solis varios aspectus crescen-
tem & decrescen-tem.

*Dama eius
in visa Isi-
dori.
in Diony-
sias.*

Non s Panopontanus eius lapidis discre-
dit, atque hæc incrementa, & damna secundum va-
rias Luna facies contingere. Sic autem ille:

Τῷ Λαλίῳ

*Εἰ χελιδὼν πάλλιον, ὅς τινος αἰὲρ διαίτης
Λιπομένης μινυθεῖ καὶ αἰετῶν, ὅπότε μέν
Λεπτοφάνης οἷα ὑγρὸν ἀποσιλβῶσα κερῶν
Ηλιὸς γενετῆρ ἀμειγρῶν αὐτογενὸν πῦρ.*

illa luna

*Candidum habebat lapillum, qui cornigera Dea
Deficiente minuitur, & augetur, quando luna
Nova humidumubar emittens cornu,
Solis patris fugis primigenium ignem.*

APODOSIS.

Symbolum esse potest hic lapillus animæ Deo pe-
nitentis adhaerentis, de qua dicit illud potest.

Tantum spectabat cunctis

Orn Dei, vulsuq, suos spectabat ad illum.

LX. SMARAGDV.S.

Typus virginitatis.

Alb. Mag. & Rucius l. 2. de Gem. SMARAGDV.M Virginitatis symbolum esse alibi ostendimus: qui adeo impatiens Veneræ consuetudinis esse perhibetur, vt in ignis Smaragdus Reginz Hungariz, cum ipsa marito conlacetet, moretur in tres particulas concisus atque confusus.

Theop. de lapidibus. De hoc lapide Theophrastus ait : ἡ δὲ σμαράγδα δὲ μίγνῃ δὲ μιάλῃ : Addit, nisi credamus Ægypti Regum annalibus, quibus traditum est Regi illorum à Rege Babylonio missum Smaragdum muneri quatuor cubitorum longitudine, & trium latitudine: Item in Iouis obelisco fuisse positos quatuor Smaragdos quadraginta cubitorum longitudine; latitudine verò partim trium, partim duorum.

LXI. BACTRIANORVM SMARAGDI.

Diuitia dona sunt Dei.

Plin. l. 37. c. 5. & Theop. de lapidibus BACTRIANI Etelias flantibus colligunt Smaragdos ex commissuris saxorum : συλλέγουσι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὰς ἐτελίας, τό τε καὶ ἰμφανῆς γίνονται κινεῖσθαι τῆς ἀμμου διὰ δὲ μίγνῃς τῶν πνιγμάτων

Lucan. l. 1. AP. Aspirante Dei fauore qui per Etelias significatur, omnis non modò terrena, sed & cœlestis in nos influit opulencia, atque ex ipsis rerum asperitatibus summa gloriæ suauitas decerpitur.

Lucan. l. 1. O faciles dare summa Deos!

Et Claudius Marius Victor.

in præfatione ad Deū. Omnia posse tuum. Nec in hoc tua gloria tantum est, Quod præstanda facis bonus auctor, sed quod & ipse Vi possis præstare facis, causasq; secundas Innotui primis: quod quis tua munera sentit, Munus & ipse tuum est.

LXII. TRIOPHTHALMOS.

Trinitas.

TRIOPHTHALMOS Cumonyce nascitur tres hominis simul oculos exprimens.

AP. Triophthalmos tres oculos habens commixtos, & vna luce fulgentes, symbolum Trinitatis est, quæ à D. Gregorio Nazianzeno appellatur *φάσ-iv τριφάκτις*, lumen unum triplici face (quasi oculo) col-
Plin. lib. 37. cap. 11. in odus.
 lucens. Quomodo si cereus illuminetur ex alio, unus ex utroque ignis coruscat, duo licet cerei sint: ista tamen flamma est in secundo, quæ r. fulget in primo: ita dominus noster Iesus Christus, in quantum possunt magnis parua conferri, cum patre alius est in persona, sed non alius in substantia vel natura.

Euseb.

Nicolaus Cusanus Cardinalis in summis montibus stagnum vidit, in cuius medio scaturigo aquæ *Emissenus* limpidissimæ appareret è fonte imo qui oculis non *hom. 4. de* pateret, sed solo intellectu comprehenderetur: *rec. sym. 6. Ca.* dubitavit hoc ipso symbo'o ad sacrosanctæ Triadis *ja. Arelat.* veritatem demonstrandam uti: Stagnum (inquit) a *hom. 4. de* scaturigine, scaturigo à fonte differt: tria sunt & vnū *Pajch.* sunt: aqua nec influit aliunde nec effluit: eius tamen humore vicina omnia prata vegetantur. *Hæc ille.*

Ad idem argumentum refer tres soles, quos Iulius Obsequens, & post eum Suares de Mysterijs in *lib. 2. Cri-* Hispania visos fuisse, & repente in vnum coaluisse *bras. Alco-* memorat. *rani.*

LXIII. VITRUM AB HYDRARGYRO
INTACTUM.

Virgo à peccati noxa immunis.

Ex *Isidor. lib. 16. cap. 18.*

HYDRARGYROS siue argentum viuum, vasa aurea, argentea, ærea, ferrea, lapidea, & cæte-

ras naturas perforat, vitrum minime lădit: quod ego
memini me breui poematio prosequitum.

Conspicuos inter natura splendet honores
Fusilis argenti species, cui plurimus Hermes
Incubat, & pleno liquidum se numine fundit.

Nempe Deus gestit visus animare me: ad am
Flatibus, & tenuis argento claudere vitas
Ignea vis infusa micat, leniq; fluentem
Materiam tractu penetrat. non inditus humor
Terrenius hebetant ortus, miniatq; massa.

Quod si constrictum vinculis, & carcere cœco
Impedias, furis vq; tamen, lucisq; cupido
Indignata premi vacuas se librat in auras,
Mulcibri cum vis infesti admota laceffit,
Et tumidam irritat ea in feruoribus iram.

Sive auri retinere paras, sive aggere ferri,
Sive etiam affini vinculum sociare metallo,
Emicat, obstantemq; ingrato pondere molem
Rumpit ouans, magneq; potens domat omnia nisu
Ast ubi viuacis motus constringere vitro
Fert animus, sentis quassas hoc obice vires.
Corpora frustrato percontat vitrea morsu.
Cum quando allyi ponunt ad littora fixus.
Aut vis indocilis Borea, cum flamina rauco
Preludis; tentatq; viam, si forte semero
Æolus hunc adamante ligat, cadit improbus aura
Impetus, & fractam recoquit sub pectore bilem.
Vnde subest cœui tam magna potentia vitro?
Quis Deus inclusas tam misti corpore vires
Armat in audaces occulsi sideris iras?
Nulla subit, quanquam fragilis, consagia forma,
Stigmatus impatiens, & amico lumine fulget.

ALLUSIO.

Est vitrum virgo, labes hydrargiros aui.

LXIV. VNIO EX AQUA ET

FVLGVRB.

Ex Gregorio Thaumaturgo.

Incarnatio.

VNIONES in conchis fieri tradunt ex rore, & fulgure: Ros enim, allambentis fulguris vi non *Ælianus* modò concreuit in vnionē, sed & ipse vnio reuerius *li. 14. c. 3.* Ioue tonante paritur: *ὅθεν ταῖς ἀδύχαῖς ἀνθρώπων* *ἐπιλάμπτωσιν αἱ ἀσπεραι.* Plinius tamen ait, si fulguret, comprimi conchas. Apponam Plinij locum, qui *lib. 9. c. 35.* disertè hæc tractat. *Hæc* (inquit de conchis) *vbi genitæ anni stimulauerit hora, pendentes (esse quam offestatione, impleri roseo conceptu tradunt, gravidæq; postea entis, parumq; concharum esse margaritas, pro qualitate rois acceptæ.* At Solinus Polyhistor Concha sunt in quibus hoc genus lapidum requiritur, qua certo anni tempore luxuriant conceptu, succunt rorem, veluti maritum cuius desulero hiant. Et cum lunares maxime linquntur aspergines, offestatione hauriūt humorem concupiscunt. Sic concipiunt, gravidæq; fiunt, & de sagina qualitate reuadunt habitus vnionum.

APODOSIS.

D. Gregorius Thaumaturgus de incarnatione explicat, & fulgur, virtutem Spiritus sancti accipit; rorem, purissimum sanguinem Deiparæ Virginis; vnionem, corpus Christi.

uterumq; puellæ

Sidereum mox implet onus, rerumq; Creator
Nascendi sub lege fuit. Stupet innubatenso
Virgo sinus, gaudetq; suum paritura parentem.

Sedul. l. 2.

LXV. ANNVLVS HELENÆ, SEV
ASTERITES.

Torrena cum divinis copulata

ASTRIGIT lapide, cuius ea vis est, ut Soli obiectus accendatur, Helena suas obsignabat literas, impressa in eodem pileis Panis figura. P. Olopeus Herbestione cuius hæc sunt verba: *πάντα ἔχθον ἰνα δαλάσιον κητάδι, ὁμοιον ὡς πανί κατ' πῦρ ὕφιν ἐν τῷ λίσθῳ ὑφιστάσθαι τὸν ἀσπίτην, ὃν εἰς ἥλιον τιθέντα εἴχιν.* Εὐρίκῃ γλοφῇ ἔχοντα αὐτὸν τὸν ἔχθον τὸν πάντα, ἡ ταύτη εἰς ἔχον τῇ σφαρίδι.

APODOSIS.

Poterit in eos torqueri, qui cœlum miscent terræ,
 & profana diuinis: in eodem enim annulo, cœlesti
 lapidi iuncta erat figura Panis: nam & hic Piscis Pan-
 is similis est, à quo nomen accepit: est autem Pan
 impurus & falax Deus.

Quid facit stella cum terris, lux cum tenebris, puritas cum impudicitia?

Li. 2. rerum Non bene conueniunt, nec in una sede morantur.

Phryg.

Lapis porro asterites is est, opinor, cuius meminisse
Hermesianax Cyprius: λίθος ἀστέριδος ἀστὴρ, νηκτὸς
βαδύϊας πυρὸς δίκην λάμπων.

LXVI. ANNVL IARCHÆ.

Virtutum praesidia.

ANXVL OS septem larcha dedit Apollonio, stel-
larum septem nominibus insignitos. Phil. graec.
dixit, καὶ τὰ ἑπτὰ ὀνόματα ἀρίστων οὖς φέρει τὸν Ἀπολλώνιον κατ' ἕνα πρὸς τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν. Hos Apol-
lonius singulos, diebus singulis gestabat. Credibile
est, fuisse annulos magicos, quos δακτυλίδες γινου-
μενὰς appellat Clemens Alexandr. quales Excestio
Phoenicium tyranno fuisse narrat, ex quibus inter se
collisis, sonumque excitantibus rerum gerendarum op-

Strom. l. 5.

Excessu
annuli.

portunitates Rex intelligebat : Malè tamen periit malus cum suis annulis. Aristophanis Scholiastes φυσικὸς δακτύλος nominat mitiori vocabulo, & eorum artificium ascribit Eudemo Philosopho: φιλόσοφος δὲ ἦν οὗτος ὁ εὐδῆμος φυσικὸς δακτυλὶς ποιεῖν πρὸς δαίμονα. κ. φαι, κ. τὰ ποιαῦτα. Philosophus u erat Eudemus, Physicos annulos faciens aduersus Damona, serpentes, & cetera id genus.

AP. Septem annuli larchæ planetarum nominibus, & titulis insignes, totidem sunt ornamenta virtutum, quarum splendor est maximus, & in regum vita conspicuus; Nobilitas, Pulchritudo, Religio, Prudentia, Fortitudo, Iustitia, Eloquentia. Nobilitatis hieroglyphicum est luna, quando & in calcis patriciorum posita, generis illustri fidem fecit, Pulchritudini respondet Venus regina gratiarum. Sol Dei typus, pietatis, & religionis erit symbolum. Saturnus, qui ab Orpheo πικιλόβελος nominatur, rectè cum prudentia congruit : Mars, fortitudinem suapte natura designat. Iupiter quem Callimachus hymno ἱὸς Διὸς, Δικαιοφρονὸν οὐρανίδην vocat, Iudicem celestium, Iustitiæ virtutum reginæ erit Indicum. Hermes eloquentiæ præses, ipsam nobis eloquentiam significabit. Hanc ornamentorum coronam, septem veluti gemmis collucentem qui fuerit sortitus, magna contra vim omnem aduersam præsidia habiturus est.

LXVII. ANNVLVS SALOMONIS.

Sapientia typus.

CIRCVMFERTVR fabulosa narratio ex Arabico codice de annulo Salomonis, quæ mihi semper visa est ab historiæ fide aliena. Aiunt quippe Salomonem Regem annulum fatalem habuisse, cui vis illa mirabilis sapientiæ tenebatur implicata. Quam-

3 de rebus
Salomonis.

obrem cum ad Iordanis ripas lauandi causa venisset, Mulierum quæ Regi anam mentem inuidebant blanditiis ineluctus, anulum deuofuit; quem cum Sirenes illæ in profluentibus abiecerunt, repente totum illud sapientia flumen exaruit, & tardo hebetique putabatur ingenio, qui antea omnium hominum terebatur sapientissimus. Verum cum in exenterati piscis visceribus repertus annulus deuotus Salomoni redditus esset, omnis in eo sapientia vigore vitæ est repubescere. Meminit huius narratione Linceda.

APODOSIS.

Fabula rectè ostendit, dementis, consilij & sapientia concubatriciulas esse prædatrices impudicas famulas, sapientibus rebus velisque fugiendas,

Martial. l. 3

*Sirenas hilarem nauigantium poenam,
Blandasq; mortes gaudiumq; crudele.*

LXVIII. HOROLOGIVM CAROLI QVINTI IN ANNULO.

Audacis tanta est industria dextra.

HOROLOGIORVM miracula, in quibus nobilitimorum artificum triumphat industria, nemine scit, sed illud omnem admirationem superat, quod petrus filius arte fix in Caroli V annulo Horologium cum cor libramens currentibus, & recutientibus rotulis inclusit. Quid maius quam coelestibus vertentibus effigiem, & tantam, tam variam subtilissimarum partium compagem in gemmam includere?

AP. Sapiens momenta temporum & rerum habet in manu.

*Felix cui cælum, terræq; patebant
In digitis.*

LXIX. SICLI SANCTUARIJ.

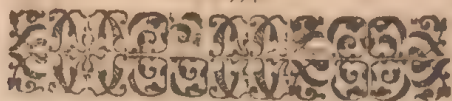
Sacerdorum & religiosorum exempla.

Sicli legitimi iubentur in sacris capi ad mensuram Sanctuarij, quia mensuræ & pondera, quæ essent regulæ cæterarum adseruabantur in Sanctuario, ut si quid hominum profanorum usus consuetudoque deprauisset, ad typum illum reformaretur. *Accipies siclos per singula capita, ad mensuram Sanctuarij.* *Leuit. 9.*

APODOSIS.

Similes omnino sunt Sicli sanctuarij sacerdotes & religiosi, qui in ipso quasi Ecclesiæ Sanctuario constituti, eam debent præferre in moribus integritatem quæ omnibus exemplo esse possit, ut eorum vita, cæterorum sit perpetua quadam censura & disciplina: quod allequentur si loquantur ut oracula, vivant ut numina.

PARABOLARVM
HISTORICARVM
LIBER DVODECIMVS.

TECHNICVS SIVE DE
manufactis.

I. ACADEMIA PROMETHEI.

Collegium Nobile.

*Pausan in
Ass memi.
Oppi. l. 2. de
vena. vers.
30.
Herod. in
Vran Schol
Aristoph.
& Lucre-
tius.*

N Academia Promethei Musarum, & Mercurij, item Herculis & Mineræ monumentis insigni, ara exstructa cernitur, ex qua homines in urbem accensas lampades præferentes decurrunt. In eo autem certamen est, ut in cursu accensæ confluantur, cuius enim fax extincta fuerit, is victoria successori cedit: eademque ratione ille tertio: quod si nulli ardentem perferre licitum fuerit, palma in medio relinquitur.

A P. Ex optimis Gymnasijs tanquam ex ipso Musarum, Mercurij & Herculis Μουσῶν τευ sacrario lux sapientiæ petitur, cuius ductu si quis vitæ cursum instituat, ne sibi ad palmas, & magnarum rerum decora compendariam sternit viam: At qui semel acceptam lucem sua nequitia patitur extrabescere, ignominia & calamitatis futurum est mancipium. Felix igitur quem hæc sapientiæ lampas regit, quem ut ait Maximus Tyrius, ὑπὸ τῆς αἰδοῦς Ἀγγελουμίας καὶ βαδῶν χαλῶ, καὶ λόγων καλῶν, καὶ θεωρίας ἀπαιρῶν.

*O:at. 6. de
vita con-
templativa.*

II. AM-

II. AMPHOTIDES XENOCRATIS.

ΑΜΦΟΤΙΔΕΣ ΞΕΝΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Aurium sensus regendus doctrina.

XENOCRATES Amphotidas siue aurium munitenta pueris potius, quam Athletis applicanda dicebat: quod hi verberibus, illi verbis, quorum aliquando periculum maximum est, pateant.

APODOSIS.

Amphotides munimen sanctæ doctrinæ aduersus lenocinia verborum. Senec. ad Lucil. epist. 31. *Ad Plutarch.*
summum sapientis eris si clauseris aures, quibus ceram de Audis.
parum est obdere, firmiori spissamento opus est, quam u initio,
sum in iocys Viyssem ferunt. Atheniensibus oraculum de optimo Reip. statu consulentibus responsum est, fore beatam urbem si puerorum auribus quod optimum esset, & pretiosissimum appenderent. Hoc de *Oraculum*
 salubri doctrina intelligebatur: Illi de gemmis & *de isaurib*
 monilibus acceperunt, vnde lata errori ansa. *Dixi a-*
libi fusius ex Dionis Prusao.

III. AMPHIARAI TELVM.

Εκ πόνου κλιῖς.

AMPHIARAI telum ab aquila sublimè raptum, & in terram iterum delapsum, cessit in laurum. Plutarch in parall. ἥν ἅμα πολυνείκει ἰωχονώων λοχαγῶν ἀντὶς ἡγάπησεν τὸ ἀμφιάρειω ἰβάσασθαι δόρυ τὸ ὑψος, κ' ἴασθαι, ὃ δὲ παρὶν ἐν γῇ, δάφνη ἐγίνετο.

AP. Labor nobis instar teli est, gloriæ autem velut lauro vestitur à Deo.

Ἐὐκλειαν ἔλαβεν οὐκ ἀντι πολλῶν πόνων.

Φιλῆ δὲ τοῦ κάμνοντος συσσωθέν Θιὸς.

Gloriam assequutus sum non sine multis laboribus.

Soles laborantem Dem pariter adinuare.

Euripid. in

Andromed.

Ἐ Ἄeschylus

apud

Stob. Serm.

29.

IV.

IV. ARA PVRA

Sanctitas.

*Strom. li. 7.
pag. 515.*

VNA M duntaxat in Deo aram fuisse puram memorant, nullius animalis cæde inquinatam, nulla cruoris stilla aspersam, ad quam solam in orbe terrarum Pythagoras solebat accedere. Clemens Alexandrin. Αλλὰ τὸν μὴ ἀρχαϊότατον βωμὸν ἐν δὴλώσει, ὃν εἶναι τε θρυλλήκεσι, πρὸς ὃν δὴ μόνον ἔ, πυθαγορεὺς προσελθὼν φάσι. φόνῳ καὶ θανάτῳ μὴ μιαιβινθεῖ. Ibi enim tantum offerebantur suffimenta

Interpretatur idem Clemens Alexandr. & sanctam animam esse dicit ac orationis Thymiama: τὴν ἀσκήσαν ψυχὴν, τὸ ἀπ' αὐτῆς θυμίαμα. Talis fuit anima B. Virginis à sanguinibus, hoc est peccatis intacta.

V. ARÆ CISSIORVM.

Honor viuorum, vel Solem Orientem adorare.

*Philost. in
Apollonio.*

CISSI Xerxi aram vnam, duas Dario, multas Dariæ qui tum florebat, extruxerunt.

APO Homines parcius colunt eos à quibus nihil commodi sperant, & Solem quod aiunt Orientem omnes adorant: οὐαὶ αἰδῶ τὰ παλαιὰ, καὶ γὰρ καὶ ἄμα κρείσσον, ὅτι οὐ βασιλεύει. Non cano vetera, noua sive que sunt eadem quoque meliora, nunc iuuenis superet dominatur (inquit ille.) Quo in argumento memorabile est quoque exemplum Artici, qui Herodis opulentissimi Sophistæ Pater fuit. I. enim cum Scopelianum tum in Rhetorum ludo regnantem audiuisset, hunc vnum eximie veneratus, veteres ita contempnit, vt eorū Hernias, hoc est statuas quas in suarum ædium porticibus antea coluerat, lapidibus peti iubet. Author est Philostratus in Scopeliano. Πινδαρος Ὀλύμπ. οἰ. 9. αὐτὸς δὲ dixit in hanc sententiam.

Αἶνε δὲ παλαιὸν

Μὴν εἶναι ἀνδρῶν δὲ ὑμνων τιωτῆρον.

VI. ARÆ

VI. ARBOR XERXIS AVREA

Ditiusa infrugifera.

AVREA fuit Regis Persarum sella, χρῦςος δίφκος, *Iliad. 4. ca.*
 vñ ber Tzerzes, & aureus lectus, in quo dor- 32
 micbat: Iosephus, ἐν χρυσοῦς κλινῆς καθεύδοντι ad *Anti-*
 hæc effusa platanus aurea, sinaragdinis racemis di- *quitatum*
 stincta, imminebat capiti, cuius meminit Athenæus *iudæicarū*
 lib. 7. & Aristides apud Phot. imago quædam huius *lib. 11.*
 rei in Conopæo Holophernis, de quo sacrae literæ, *P. 16.*
 videns autem Iudith Holophernem ledentem in Co-
 nopæo, quod erat ex purpura ex auro, ex lapidibus
 pretiosis intextum adoravit eum, ex eo usus *ἔπαυσε*
 (quem nos velum & apicem appellamus) ad nostros
 reges manavit, fuit omnino non modo Persis, sed &
 alijs regibus familiare, ut raro in eo spectum prodi-
 rent, & si quando dearent in publicum. id quam
 magnificentissimè facerent Cyriorum reges, quod
 testatur Athenæus, Thronum habuere spectabilem,
 quem columbæ quatuor suavissimis vnguents deli-
 buræ circumvolantes, ventulum faciebant.

APODOSIS.

Quid capit Xerxes ex vite aurea? umbram, & eam
 tenuem, homines similiter, dum in umbra diuitia-
 rum quiescunt, ex his nihil præter umbram, hoc est
 exilis voluptatis simulachrum, si modo voluptas est,
 capiunt.

Seant sola nominis umbra.

Ex quo vanissima res est, istis rebus neglecto summo
 bono pertinacius incumbere,

*Quid dignum stolidis mentibus imprecet?**Opes, honores ambiant.**Et cum falsa gravi mole parauerint,**Tum vera cognoscant bona.**Boet. Ma.**tro. 9 13.*

VII. AR.

VII. ARCA TYPHONIS.

*Dona insidia.**Plutarch,
in Osiride.*

TYPHON perniciem Osiridis fratris machinatus. Arcam elegātem fabricavit, quam inter pocula ei proposuit minimis, qui eandem corpore impleret suo. Osiris nihil in ali suspicatus arcam accipit, & subit, quam deinde plumbo infuso, agglutinātam Osiride infuso proijci iussit in Nilum,

APODOSIS.

Rectè παροϊμακῶν caractere dicitur in fallacia munera, à quibus ipsi qui capiunt capiuntur: nec tam dona sunt, quam hami futiles cuiusdam prædæ, specie obductis quibus homines velut pisces illigantur.

*Mart. E-
pigr. l. 4. s.*

Munera quod senibus, viduisq; ingentia mittis,

Vis te munificum Gargi tans vocem?

Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,

Quis pores insidias dona vocare tuas.

Sic audis fallax indulget pi'cibus hamus,

Callida sic stultas decipit esca ferax.

VIII. ARCHYTÆ COLUMBA.

*Conatus irriti.**Gell. lib. 10.
cap. 12.*

ARCHYTAS faber simulachrum columbæ fecit ex ligno, libramētis ita tūspensum, & aura spiritus inclusa atque occulta concitum, ut ipsum evolaret.

AP. Archytæ columbæ similes sunt, qui non Spiritu sancto afflati, sed vanissimæ gloriæ & fauoris humani aura impulsī, alta quædam & eximia aggredi videntur. Verum ut hic motus debilis est, statim deficiente vento franguntur, pereunt, extabescunt, & ut Archytæ columba ad tecta allisi dissolviuntur. Quamobrem rectè monet Attianus Epicteti eos qui nondum veræ Philosophiæ fundamenta secere per-

solidum, ut in hominum congressu, atque consuetudine sint prudentes, eos enim duntaxat cereas habere de rebus opiniones quæ primo solis istæ radio repente liquecunt: πανταχῶς καὶ ἰχυρὸν δὲ δόγμα, ἀνίκηθ' ἐν τῷ δόγμα. Μίχρις ὧν οὐν παγῶσιν ἐν ὑμῖν αἰνομασίαι ὑπολήψεις, καὶ δυνάμιν πνα ποιήσῃσθε πρὸς ἀσφάλειαν, συμβολιζόμεν' ἐν λαβῶς τοῖς ἰδιώταις συγχεῖσθαι, ἵε δὲ μὴ, καὶ δ' ἡμῖραν ὡς κερὸς ἐν ἡλίῳ διακρίσῃται ὑμῶν ἵπνα ἐν τῇ χολῇ ἐτράφη. At sine perseverantia nulla virtus, nulla victoria: nec male Ssobauer Æoles Καμμοῖν νικτοῖαν ἀ perseverando νομιλογ α. π. παρουντ Αἰδίας μὴ ὡς βᾶσις, σπουδαῖος δὲ ἀνὴρ ὡς ἀριτῆς. καλῶς προαφίσις ἰσως, ἀμειβνέμενος ἐφ' ἡλίου κίνα.

IX. ASBESTOS LUCERNA.

Fortitudo inconcussa.

TEGEAE in Arcadia templum Veneris, atq; in eo lampas sub dio, quæ quod mirum est, patenti aëri semper exposita, nullis ventorum flatibus, aut pluvijs extingui potuit, sed iugem flammam aluit, unde Lychnus Asbestus, seu lucerna inextinguibilis est appellata.

Facundo stat sacra Deo Tegeatica tellus,
Quæ prima vidit nascentia cornua Luna.
Hic domus grania Veneris, cui cæta voluptas
Fertur Acidaly vnxisse madentia succis:
Hanc decor, & floren: Hebe, multu, q; Cupido
Peruolat, & faciles sperat clementior auras,
Dum roseo semone vehit per lydera matrem,
Et liquido sudant undantes noctare Cyeni.
Pro foribus Diva, vacui q; sub aere pendet
Lychnus lydereæ resnens commercia lucis;
Quo sacer assiduo lucet Vulcanus, & ingens
Euomit æterna vigilans in lampade flammæ,
Quas nulla Æolus tempestas obruit alui.
Non si prorumpant effracto carcere venti,

*Authores,
Athenæus
lib 16. Deip-
nos. Stra-
bo lib. 9.*

*D. August.
de Civitate
Dei lib. 21.
c. 6. 1. sid lib.
17 c. 15.*

Et di-

Et diras acuant longi stridoribus iras,
 Non si tristis hiems fœdus g. omerata pruinis
 Incubat, & pluuio madefacti yd. re mundum.
 Vna inter nigras acies, & celiq. furorem
 Fax micat, & flamma radians uictrice superbis,
 Seu lapis Asbestus uiniacu semina tada
 Nutrit, & arcanis rep. at feruoribus ignes,
 Seu l'ctus ipsa suos argento afflau. s. honores,
 Et puro ardentem radiauit lampada sois.

Sape choros agitant circum g. ex b. aridus amorum
 Gestit in amplexus, & st. llat balsam. plumis.
 Et que nocturni incendunt aethera pompis,
 Certatim inuitant siella, quaruntq. uicissim
 Quas cœli uenit illa p. agas, quem p. stu. et axem.
 O digna aethereis conjungere sedibus hospes
 Lampas, & astrorum rutinas augere choreas.

ALLUSIO

Lactant.
 lib. 5.

Ælian. lib.
 10, c. 60.

Talis est fortitudo inter aduersa Virtus non pot. st. cer-
 ai, nisi habeat contraria, non potest esse perfecta nisi ex-
 erceatur aduersis. in eodem genere est ara Eryman-
 Veneris sub dio semper ardens.

X. BABYLONII MVRI.

Castitas.

Atholof. A.
 pollo. lib. 1.
 c. 18.

BABYLONII muri à Semiramide structi qua-
 ringentorum & octoginta striorum ambitum
 complectebantur, in altitudine n. tria semijugera
 tollebantur, cum essent paulò minus iugeri crassi-
 tudine.

APODOSIS. ex Synesio.

Synesius castitatem τοῖον ἀντιστάμενον & appellat,
 quæ pectus humanum aduersis cupidinis tela, & libi-
 dinis assuitus præmunijt, efficitque ut teneræ vir-
 gineitæ quæ infima auricula videbantur molliores,
 omnes suppliciorum immanitates corpore exceper-
 rint, priusquam pudicitiam proderent, D. Chrysost.
 lib. de

lib. de Virginitate, eandem esse Martyrij & virginitatis fortitudinem, eadem certamina, utriusque etiam prout coronam constituit. Διό καὶ οἱ τίθοναι πάλιν ἱοί, ἰπιδὴ καὶ τὰ παλαιόματα αὐτοῖς ἡλλήλα κένται

XI. BACVLVS TAVVOMENIENSIS

TRAPESITAE.

Fraus peruersa.

Hic ex auata arundini depositum suae fidei aurum indidit, qua pro baculo utebatur; atque apud Iudicem vocatus ab aduersario, repente incipionem, in quo erat aurum collocatum, ante spectum eadem committit, donec sublaris manibus iurasset se depositum reddidisse, quod fecerat, mox baculum simul cum indita pecunia recipit. *Conon apud Photium.*

ΑΡ. Παρομιανὸν χίμαρ torquebitur in fraudulentos, & periuros, qui verborum ambagibus caliginem oculis effundentes, tum demum euasisse se putant, cum Nemesis à tergo virgeat.

Deum dum peieras ne te putes latere.

XII. CALCEVS RHODOPES EX QVO

FORMAM REX AEGYPTIORVM

Virginis coniecit.

Beatitudinis species ex praesentibus bonis coniecitur.

RHODOPE puella, dum lauaretur, alterum è calceis de manu ancillae abreptum Memphim (vrbs est regia) deportat aquila, & in Regis, qui tum fortè iura reddebat populo, dimittit sinum; ille calcei concinnitate, & rei nouitate permotus, per rotam regionem certos homines dimittit, qui eam inquirant, cuius esset calceus, reperiunt in vrbe Maucratitarū, inuentamque Rex vxorem ducit. *Sirab li. 17. Ælian l. 13. cap. 33. var. hist.*

ΑΡ. Bonorum quibus hic fruimur copia, & amoenitas

Nn

nit

nitas, cœlestis beatitudinis indicium præbet. Quantus est, & quam magnificus in cœlo, qui hæc largitur in terris? Quantus in patria, qui hæc concedit in exilio? Quam pulchra sunt cœli interiora, si exteriora

Tract. 4 in tantum habent dignitatis? D. August. Visuri sumus Epist. Ioan. quandam visionem, quam nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, visionem quandam, visionem præcellentem omnes pulchritudines terrenas auri argenti, nemorum atq. camporum, pulchritudinem maris Græcis, pulchritudinem Solis & Lunæ, pulchritudinem stellarum, pulchritudinem Angelorum, omnes superantem, quia ex ipso pulchra sunt omnia. Cadit præterea in nobilem scriptorem, cuius vel ex tenui opere industria primum agnita est, plenius deinde in maioribus comprobata.

XIII. CARTHAGO PLACENTA.

Æmulatio illustrium personarum, vel milites ignavi.

Calp. lib. 9. cap. 13. SCIPIO Africanus iunior nota censoria adolescentem dignum indicavit, qui in Carthaginis oppugnatione, cum sumptuosiore instructilioræ nam, simul ex meile apposuerat placentam in Carthaginis formam concinnatam, iusseratque per ludum, ut factò impetu perinde ac in præliis fieri assuevit, Carthaginem *καίπηκε*, diriperent. Quærentem autem eo, quodnam obituum peccatum eque adimeretur, quoniam, inquit Scipio, me prior urbem hostium diripisti.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Vel in æmulationem potentiorum dicitur, qui a manibus *πρωτοβολίαι*, vel in ignavos milites, qui in vino duntaxat, & super mensam vrbes capiunt, *In lucem prælia differ,*

XIV. CASTELLVM TAVRISINENSE.

*Certamen Rhetoricum, vel, Amantium
prælia.*

PETRO Ziano Venetorum Duce, Taurisini, anno salutis. 1114. uaque ludicum commicati sunt, ut ca. *Sabel. lib. 9.*
Nec in media urbe peregrinis pelibus valde pretiosis, *dec. 1.*
purpureis que stragulis murorum loco munitetur, ut
ingenue Virgines, quibus locum tuendum destina-
rant, p. ogaleis coronas aureas haberent, pro brachio-
rum tegumentis armillas, & d. ussi na monna; & do-
lescentes Virgibus æquales arcem oppugnantem,
missilia poma essent, mulcatae nudes, totæ, lilia, ali-
que flores, in pilularum speciem conglobati, subitæ ad
hæc rosæ aquæ sparsionis, vanaque alia odora-
mentorum exquisita genera.

APODOSIS.

Rectè hac pugna possunt adumbrari picta, & flori-
da Rhetorum, vel etiam amantium certamina, in qui-
bus non torota (quod ait ille) argumentorum robor,
sed picturata veluti ad lateuentium oculorum den-
cias iacula intorquentur.

Discordia fit carior concordia.

*Publius Sy-
rus.*

XV. CLAVA LEONI INSIDENS.

Fortitudo & indomita.

IN Numismate Traiani cernebatur Clava Leonino
insidens capiti.

APODOSIS.

Vir fortis & sapiens *πρωσανδρος* Non potest er-
go quisquam aut nocere sapienti, aut prod. se. quem *Seneca li. d.*
admodum diuina nec iulari desiderant, nec laci. *Constantin*
possunt. *sapientis,*

Sapiens autem vicinus proximisq. Dñs
Consistit, excepta mortalitate sumitis deo.

c. 8.

N A 2

XVI. CLY-

XVI. CLYPEVS HERCULEIS AVREVS IN TEMPLO SAPIENTVM.

Comes fortitudinis Sapientia.

HERCVLES cum Hypoaidarum turrim op-
pugaret, clypeum aureum reliquit, quem
Sapientes illarum monumentum capiti in templo suspende-
runt. in eo sunt Hercules sculpeus eras, terræ ter-
minos iuxta Geres collocans, & montibus quasi
columnis Oceanum excludens. *Philosf. l. ii.* hoc
vero dedicandorum clypeorum institutum conse-
quuta posteritas, nam inter honores Caligulae de-
cretus est clypeus aureus, quem quotannis terra
collegia Sacerdotum in capitolium ferrent, Se-
natus prolequente, nobilibusque pueris ac puellis
carmine modulato laudes virtutum eius canentibus
Suet. in Calig. 16. Athenienses quoque Alcibi-
adem dedicant Calia Mineræ *Serab. lib. 13.*
Similiter Cambylis acinacem, pulcherrimum A-
thenarum monumentum memorat *Pausanias in At-
ticis*, Antoninus quoque pius clypeum Hadriano
magnificentissimum posuit. *Iul. in Anton. Pio.*

*AP. Bene fortis clypeus in domo Sapientiarum
Præciaram facit mixturam (ut verbis Petronij utar)
cum sapientia fortitudo. Contra vis Consilij expertus mor-
le ruit iua.*

*Horat. Od.
6. lib. 3.
Carm.*

XVII. CLYPEVS LACONIS MVSCIFER.

Vana gloria fuga.

CUM Thracones clypeos horifica leonum dra-
conumque effigie signarent, Lacon quispiam
Muscam & eam valde exiguam in scuto effingi cu-
rauit, notum vero obijcens, quod latitandi causa id
fecisset, acutè, ut fert hominum ingenium, re-
spondit, signum est me tam propè ad hostes acce-
dere

dere ut musca ab eis infernos possit. Plur. Lacon.
Ludovicus Borbonius Cardinalis, ne muscam quid-
dem pinxit in tymbo o sed tabulam ratam, cum lem *Olaus de*
mate. *Melior fortuna notabit.* *Strada.*

AP. Sireni milites non in dictis Megabylijs,
aut armis robur gestant. At in generosiora i cel-
situdine, & rei bellæ industria Non cauponantes
bellum sed belligerantes.

XVIII. CORONA DAVIDIS EX AVRO MOLOCH.

Sacrum est, quod fuit sacrilegium.

DAVID sibi ex auro, quod antea caput Idoli
Moloch exornabat, pulcherrimam coronam
fecit: vbi enim Regum 2. 12. 30. legitur, Et tulit
Diadema regum eorum de cap. eius, pondo auri ta-
lentum, habens gemmas pretiosissimas, & impositum
est super caput David. Regem iurum apparet tunc esse
Moloch, qui Dominum & principem sonat, & sæ-
pe septuaginta interpretes pro non in proprio Mo-
loch, Regem reddunt. Al quando tempus cum Ido-
lorum templa in derelictionem secularis disijce-
bantur, qua ruina Serapium & Marmæum concide-
runt. Tandem vitium est expiare, & profanis ri-
tibus inquinata in sanctissimos usus convertere,
cum neque David Idol Moloch aurum exhorru-
isset.

AP. Nihil vetat ex spolijs profanorum autho-
rum trophæum Deo erigere: aspicimus (inquit S. Li. de doctr.
Augusti) Quanto auro, & argento, & v. s. suffragina. Christ.
tus exornatus. Ægypto Cyrenæus doctor iuavissimus, &
Martyr beatissimus. Quanto Lactantius, Quanto Vi-
clorinus, Optatus, Hieronymus, ut ut vultis taceam, quan-
to innumera erabiles Græci, quod prior ipse famulus Dei
Moses fecerat, de quo scriptum est, quod eruditus fue-
rit omni sapientia Ægyptiorum. Item Paulinus lo-
quitur fratri, vbi de lucris profanis loquitur. Tibi jatu

sic ab illis lingua copiam, & oris ornatum quasi quadam de hostibus armis, per se capisse, ut eorum audus erroribus, vestitus eloquiis fucum illum facundia plenus rebus accommodis, ne vacuum figmentorum, sed medullatum veritatis corpus, exornans non solum placitura auribus, sed & mentibus hominum profutura mduceris.

XIX. EQVVS PAVSONIS.

Rerum anla varia.

*Ælian l. 14
varia Hist
quodque Lu
cianus,*

PAVSON EN pictorem auit, cum quidā iussisset ubi equum a pulvere volutatum pingi, currentem pinxisset, & ubi pulueris circumquaque aspersisset. Cumque is, qui tabulam imperaret, indignaretur, quod contra pactum fecisset picturam, respondisset, verte tabulam & volutabitur equus, qui non currit

APODOSIS.

Parabola varias esse rerum anlas, & modos ostendit, easque diuersi acceptionibus immutari, quod imperiti non an maduerunt.

Sape pro rota utendum ingento

XX. EQVVS THEONIS.

Pronunciatio.

*Ælian. l. 2.
de var. hist.*

THEON, cum pinxisset virum armatum, qui excursionem ex urbe repente faceret, & furore quodam conceptus in hostes repente irruere, non tamen prius exhibuit picturam, quam tibicinem iuxta collocasset quem iussit cæcumen Orchionem canere quam acutissimum, simul igitur atque clarissimum auditu cepit, veluti dixit, & picturam ostendit, quæ longè plus habuit admirationis.

APODOSIS.

*Horat. in
art.*

Summorum Oratorum & Poetarum monumenta lentius plerumque habent emissiones, nisi vocem aptam actori quasi tubam nacta sint.

Telephe, vel Peleu male si mandata loquaris.

Aut dormitabo, aut ridebo.

XXI. FA:

XXI. FANVM MENSIS PHARNACIS.

ΜΗΝ ΦΑΡΝΑΚΟΥ.

Templorum Religio.

HABET Cabeira vrbs templum Mensis, quod Pharnacis dicitur, nempe pagum oppido, simili- *Strab. l. 19.*
lem. Americam, quæ multos continet Hierodulos, at-
que agrum sacrum, cuius fructus Pontifex percipit:
vsque adeo autem id fanum sunt reges venerati, vt
iusiurandum, quod Regum dicitur, pronunciarent,
Regis fortunam & mensē Pharnacis.

ΑΠΟΔΟΣΙΣ.

Magna semper fuit templorum religio, etiam a-
pud Ethnicos, quo testatur illud adagium, ἂν πυδίῳ
κράτῃ, χίρῳ. Pisistratus Pytheum Apollinis templum
construxit, ad quod tripodas afferre solebant, qui vi-
cerant Thargelia: in eo inscripsit, *Sacer est locus*
extra meye. Ex quo deprehensum peregrinum a iure
morte multatum, quod religionem neglexisset. Me-
minit huius templi Suidas: πυδίον ἱερὸν Ἀπόλλωνος
Ἀθηνῶν ὑπὸ παλαιῶν γεγονὸς ἐν οἷς τοῖς τρίποδων ἐν *in Prom.*
θεσάνοις ἐστὶν κυκλίῳ χαρῶν ἐκκλῆσις τὰ θαργῆλια. At
πυθίῳ χίρῳ, de qua Etalimus, hic mentionem nullam
facit, & authorem nullum affert. Plenius omnia ex-
plicat Suidas voce, ἂν πυδίῳ κράτῃ ἐν ἀποπατῆσαι, in
Pythio sat us fuisset deambulare. Καθ' ὅσον ἐν τῶν γὰρ
τινῶν Ἀπόλλωνος ἢ ἂν ἐστὶν πένει ἀπὸ ἀποπατῶντων,
παισίσρατος ἱεραφινόμενον, ἐν ἀλὲν ἐστὶν τῷ δυνάσκον.
Despicientibus, inquit, nonnullis Apollinem, & in i-
psius templo deambulantibus, Pisistratus legem san-
xit, vt qui in eo delicto deprehenderetur, capite ple-
cteretur. Qua fronte hæc audient Christiani (si modo
sunt) qui domum Dei faciunt, vel mundinarium
receptaculum, vel speiuncam la-
tronum.

XXII. FISTULA GRAC. HI RHE-
TORIS MOTVS EXPRESSI.*Ira ratione cohibenda.*

Lib. de co- **P**LV TARCHVS d. fertè hoc symbolum explicat.
hibèda ira. Ἰ' αἰὼν μὲν γράσχω τοῖς ἐνέροι, καὶ τὸν τρώων ὄντι
 χαλεπῶ. καὶ ποδὶ παδὶ ἱπὸν λίγοντι, δῆρμοσιν δὲν ἢ
 συρίττιον, πλῆρω δὲ ἰ ἀρμονικοὶ ἔπ' ἀμφοτέρω. ἢ
 τῶων ἄγασι, καὶ τῶ ἰχθὼν οἰκίταις, ἀπὸ λίγοντι. ὁ
 ποδὶν ἰσῶς, ἐν δὲ τῶ ἰσῶς. Caio quidem Grac-
 cho, qui & moribus esset austerioribus, & in dicen-
 do vehementior, fistula fuit concinnata, quasi musici
 vocem paulatim in vitramque partem per tonos de-
 ducunt, hanc eo orante seruius tenens à tergo astabat,
 tonumque lenem suggerebat. Hoc ipsum præstare
 debet apud iracundos sapientum oratio.

XXIII. FORVM AREOPAGI.

Iustitia.

Pausan. in **I**N Areopago ara erat Mineræ deprecatrix, ἀ-
Attici. πύα, quam crexerat Orestes iudicio solutus, ar-
 gentei præterea lapides, ἀργεῖοι λίθοι, in quibus rei
 & accusatores sedebant, & hunc quidem contume-
 liæ, illum impudentiæ vocabant, τὸν μὲν ὑβρίως, τὸν
 δὲ ἀνυδρίας, proxima ædes Eumeridum. τῶν σεμνῶν,
 quibus tamen in forma nihil erat horribile: denique
 Plutonis, Mercurii, & terræ simulachra, quibus sæ-
 cra faciebant, qui in caula capitis fuerant absoluti,

ΕΡΜΗΝΕΙΑ.

Ara Mineræ deprecatrix, monumentum est
 elementæ: Sedilia argentea, quibus insident rei &
 accusatores, fundamentum pecuniæ quo fundan-
 tur lites: Sell. contumeliæ est accusatoris, rei verò
 impudentiæ: quia si contumeliosus est ille in accu-
 sando

sando, hic impudens in negando: templum Eumeni-
dum, conscientiae stimuli, qui consceleratos exagi-
tant. Plutonis, Mercurij & terrae simulachra quibus
sacra faciunt absoluti, significant reum à morte ad
vitam reuocatum salutem debere eloquentiae.

*Hanc quoq; seruati contingit gloria cuius,
Atq; uictoris intexunt munera palmae.*

*Lucan, ad
Calpurniū
Pisonem.*

XXIV. GLADIUS CAROLI MAGNI.

Rex iustus & bellicosus.

CAROLVS Magnus gladij capulo praelaris in-
signibus decore & aetate edicta signabat, eiusdem *Corroz. de*
enim esse dicebat, & confirmare & defendere leges. *dictu mira-*

APODOSIS. *- bilibus.*

Hoc symbolo praecare significabitur princeps,
qui *Mars* simul uacet & *Themis*: Βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς
κατατρεῖ τ' ἀρχαίης. Non dissimile est quod Frider-
icus II. habuit in symbolo. Erat in mensa explici-
tus liber, cui manus armata superponebat gladium
cum lemmate: *hic regit, ille suatur.*

XXV. HASTA CONSTANTINI ERECTA IN CRUCEM.

Clementia.

MEMORIAE proditum est hastam illam Con-
stantini Magni bellorum fulmen, cum ipse ani-
mum ad Christianam mansuetudinem traduxisset, in *Baronium.*
crucem fuisse erectam, ut quae antea reum extitisset
plenum terroris, eadem esset asylum benignitatis.

APODOSIS.

Talis est praestantissimorum Imperatorum gla-
dius, qui si necessitate in hostes stringatur: Ita de-
mum placatur, ut veneratione potius dignus, quam
metu videatur.

Nn 5 Magni

Claud. de
laud Stille.
lib. 2.

Magni custos clementia mundi

Qua Iovis incoluit zonam, qua temperat aethram
Frigeris, & flamme mediam, qua maxima natus
Coelicolum, nam prima chaos clementia soluit
Congeriem miserata rudem, vultusq; sereno
Discussis tenebris, in lucem sacula fudit.

XXVI. IMAGO ANTIGONI.

Adulatores tegunt vitia.

Phil. 35. c. 10

P^RINXIT Apelles Antigoni regis imaginem altero
lumine orbam primus. excogitata ratione vitia
condendi: obliquam namque fecit, ut quod corpori
deerat, picturae potius deesse videretur.

A P. Adulatores principum vitia malis artibus
tegunt, vel certè nequissimi no genere lenitatis, ea pro
virtutibus laudant, quæ ex se magnam turpitudinem
habent.

Iuven. sat. 3

Si bene vultis, si rectum minxis amicus.

Si nulla inmerito crepitum deit aurea fundo.

Non immerito Themistius, ut est apud Nicephorum
Callistum lib. 10. c. 42. Historiæ ecclesiasticæ cum
simile adulatorum genus in aula Ioviniani Impera-
toris videret, dicebat ipsos: πορφύραι μάλλον ἢ θεὸν
σέβου. Purpuram magis quam Deum colere.

XXVII. IMAGO DEMI CEV.

XIDIS.

Populi inconstantia.

Phil. 35. c. 10

P^RINXIT Demon Atheniensium ingenioso argu-
mento, volebat namque varium, iracundum, im-
mitem, inconstantem: eundem inexorabilem, ele-
mentem, misericordem, excelsum, gloriosum, humi-
lem, ferocem, fugacemque, & omnia pariter osten-
dere.

A P O. Expressere credo volebat illud Platonis,
qui vulgus appellat Δάριον πολυμήταλον, aut Xeno-
cratis:

cratis: qui ἀφίχρον, ὠμόν, βάσινον. ἀπαίδευτον dixit, fastidiosum, crudelis, inuidum, impetuum, denique ut in Chao Ouid. j:

Non bene iundarum discordia semina rerum.

XXVIII. IMAGO HELENÆ.

In nudo diuis virgineus. ex Clemente

Alexandrino.

Cum in pingenda Helena artifex præstantissimo-
um pictorum desudaret industria, fertur qui pi-
am è Tyronum grege adolescentulus, non quidem
delicatis eius effigiem lineamentis expressisse, sed to-
tam auro tabulam oblesse. Apelli deinde quasi
grande aliquod opus confecisset, ostentauit, & quid
centeret exquisiuit, at ille moliter subridens ὡ μισρά-
κιον, εἴπεν, μὴ δύνασθαι γράφει χαλκῶν, πλεσίαν πε-
ποίησθαι. O adolece n, inquit, pulchram facere non
potuisti, diuitem fecisti.

*Padagog.
li 2.*

ΑΡ Τεῖαυτα τοῖνον ελῖναι ἰσθὶν αἱ γυναῖκες, ἐκγε-
λαί γνησίως, πεπλοσμένα ἢ πλεσίως Tales sunt He-
lenæ, quæ nunc sunt mulieres, non verè pulchræ
sed totæ fictæ ex luto diuitiarum.

XXIX. IMAGO PERDICIS AD SATYRVM PROTOGENIS.

Verborum afflatio sapientia inimica.

PROTOGENIS pinxit Satyrum ad columnam
stantem, & in columæ fastigio perdicem, cuius
cum tabula esset propoliata, ita ut hiabant perdicti, ut
illius admiratione Satyrus quanquam elaborauissi-
mus negligenteretur. Et auxerunt admirationem qui
perdices alas, & cicures proferebant ad postam
perdicem canentes. Quæ cum Protogenes anim-
aduerteret, additamento ipsum oneris caput post-
haberi, impetrata à templi præfectis venia, auem
deleuit.

*Strac li 4.
num. 10.*

ΑΡ. ΗQ.

*Sen. ep. 115.
vide Plus.
de Audis.*

AP. Homines in pe contempta sacrarum literarum, aut philosophiæ gravitate, nescio quibus verborum stoculis innum il ganr. *Quare quid cri-
bas non quemadmodum: hoc ip. um, non ut scri-
bas, sed ut sentias, ut illa quæ senseris magis applies
sibi. Et valusi signes: cuius orationem videris, sollici-
tam et politam, scito animum quoque non minus pu-
sillum occupatum.*

XXX. IMAGO TERPSITHEAE.

*Theoph. in
ep Gracii.*

Hypocrisis.

TERPSITHEA cum esset toto corpore defor-
mis, imaginem sibi venustissimam fieri cura-
vit, ut sui torpitudinem falsis tabulae pigmentis
honestare cupiens.

*Lucian in
imaginib.*

AP. Quam multi licet omni ex parte improbi,
species affectant virtutis, & peccatorum, histonorum-
ve vanissimo um hominum pencilis, ubi por-
sus quam sint depinguntur, οὐκ οὐκ ἔστιν ἀγορεύειν ἀλλὰ
δουλοῦν δόλῳ: contra Amphiarai mentem. Non dis-
similis huic Terpsithea, Stratonice Seleuci vxor, quæ
cum esset deformis & calura, lubenter à Portis, quibus
certamen de suis laudibus talenti mercede indidit,
suas comas hyacinthinas prædicari auduit. ὁ ἀνὴρ οὐ μόνον
ἀνὴρ οὐ μόνον.

XXXI. IMAGO VIRGINIS INTER LILIA.

Castitas dilecta Deo

*Ex libello
de ordini
bus milita-
ribus.*

ORD O equitum liliatorum institutus à Garcia
v. l. Rege Navarra ad propagationem Catholicæ
religionis, vasculum gestabat in palio, e quo arce-
nissimi liliorum flores erampebant. In medio deiparæ
Virginis radiabat effigies.

AP. Virgo inter lilia, significat gratissimam sibi
punitatem, vel florem, mundi decus, germen para-
disi

disi. In eodem genere symboli est columba candida

Ex ore Eulaliæ Virginis egred. ens:

Emicat inde columba repens,

Martyrii os nunc candidior

Visa relinquere, & astra sequi.

Spiritus incerat Eulalia

Lactolus, celer, innocuus.

Prud., not.

519.

XXXII. LYCHNVLVS EPICTETI.

Non lebræ sed ingenium.

EM I T aliquis Epicteti Stoici lychnulum ficti-
ciem trecentis denariis, sperans futurum scilicet ut
si noctu ad istam lucernam legisset, mox Epicteti
sapientiam tomaret, & similis efficeretur vene-
rando seni.

*Lucian ad-
uersus in-
doctum.*

AP. Torquetur in eos, qui se pulchros & beatos
putant, si doctorum virorum habeant insignia, cum
ipsi sint omnis licentiæ experte:

Iuuen. sat 2

Plena omnia gypso

Chrysippi inuenias: Nam perfectissimus horum

Si quæ Aristotelem, summi vel Pittaconem,

Et iubet archetipos puerum seruare Ciceronem.

Potè in eodem genere symboli, speculum est quod
habet Lucianus aduersus, indoctum, de Neantho
Pittaci Tyranni Regis filio, qui cum Orphei ly-
ram in reip. o asseruatam corrupto pecunia adi-
tuo sustulisset. Sub noctem in sububium profe-
ctus, ut eius penicillum faceret, fides pulsare cepit,
sed tam feraci, & incondito carmine, ut canes e
vicinia strepitu excitati, iusticem citharædum di-
laniarent.

*Orphei Ly-
ra à Nean-
tho emptæ.*

XXXIII. LYRA TIMOTHEI.

Nonandum nihil.

LA C E D A E M O N I I Timothei Mileij citharam
suspenderunt ad Sciadem, eundem multantes,
quod

*Pausan., in
Lacon.*

quod septem: Igitur si tibus quatuor addidisset: κατὰ
γινόντις. ὅτι χορδαῖς ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖαις ἐφύρην ἐν τῇ κι-
θάρα τὴν πᾶσαν χορδὰς.

APODOSIS.

Significat pa abola nihil in seip nouandum, vel ex
ipsis Plat. in te pretatione in Dialogo de Iusto.
Εἰδὼ γὰρ κινδὺν μουσικῆς μεταβάλλειν εὐλαβητέον. ὡς
ἐν ὅλῳ κινδυνεύοντα, ἔδαμδ γὰρ κινδυνεύει μουσικῆς τῆς
ἐν ἀντιπολιτικῶν νόμων ᾧ μίγιστον. Nouam ne
musicæ formam introducantis, omnino cauendum:
in quo periculum summum est. Nunquam enim mu-
sicæ numeri immutantur, sine legibus Ciuitatis, usque
maximis.

XXXIV. MENSÆ IARCHÆ.

Bona sine labore.

*Philost.
Apoll. l. 3.
cap. 8.*

IARCHAS Brachmanum antistes mensas habuit
αὐτομάτοις, quæ sua sponte mcederent. Hic itaque
cū regem inuit. sset, subito processerunt mensæ da-
pibus instructæ in quibus pueri à Cythis, ex ære ni-
gro fabricati stabant, qui vinum & aquam conuiuijs
miscerent.

APODOSIS.

Multi sunt quibus adeo bona sine labore contin-
gunt, ut videantur ipsæ dapiferae mensæ cibis referre,
& omni apparatu instructæ, in eorum vicinia influ-
ere: h. sunt albae G. linæ filij, qui ἀκοντὶς citra pulueris
tactum feruntur: omnia con'equi. Verum hoc mini-
me est expectandum: *Ut sementem feceris, ita metes,*
Nihil sine magno

*Hor. Sat. 9.
lib. 1.*

Vita labore dedit mortalibus.

XXXV. MODIVS INDORVM.

*Deus humani ingenij modulo non re-
stringendus.*

INDI aurum modium illi similem quo frumen-
tum metuntur, demergunt in mare, hoc se aquis
modum

modum ponere existimant, ne terras inuadant, stulti qui tantum & tam impotens elementum, tam parua mensura constringere, non verentur. *Philostr.*

APODOSIS.

Similiter faciunt, qui superiores volunt suis legibus subijcere, & suo modulo Deum metiri, qui per se immensus est; *Forſitan Dei veſtigia comprehendet? & Job. 11: uſq; ad perfectum omnipotentem reperies? Excelsior caelo eſt. & quid facies? profundior inferno. & unde cognosces: longior terra, meſſura eius, & latior mari.*

XXXVI. NIHIL AD ALEXANDRVM
PARIDIS LYRA.

Fortis mollium contemptor.

ALEXANDER oblatam sibi Paridis lyram reputauit, indignum munus fortissimo viro arbitratus amatorias fides, *Plutar. in fortit. Alexandri.*

APODOSIS.

Fortes viri amatorias illecebras negligunt, quibus Virtus succis veluti neruis elisa languescit *Seneca ep. 51*

Effæminat animos amœnitas. Recte igitur Plutarchus in libello de fortuna Alexandri ait eum non fuisse in βασιλίαν ἀνδρώπων ἢ ἀναμάκτων, sed emississe gloriam multo, continuisque vulneribus, ὧν ἰον πῶς ὁξέω αἵματι πολλῷ, καὶ τραυμάτων ἐπαλλήλων κατόμηνον.

XXXVII. NAVIS SALAMINIA.

Res, aut persona magni momenti.

SALAMINIA nauis ad res magni momenti, vt ait Critolaus, reſeruabatur. *Plutarch. in Pericle.*

APODOSIS.

Cadit in res, & viros magnos, qui non, niſi in ſe-
rijs rebus, & vltimo loco exponantur.

Magnos ſeruatur in vſus.

XXXVIII.

XXXVIII. OSSA MORTVORVM
PRO NUMMIS.

Mortis memoria.

ABRAHAMVS Ortellius refert, nonnullis popu-
lis in more positum fuisse, vt mortuorum ossibus
pro nummis vterentur, non illis quidem in auro, ar-
gento, æreue impressis, sed reipsi mortuorum reli-
quijs. Non dissimile est, quod affert Herodotus 1. 2.
legem fuisse aliquando apud Ægyptios qua iude-
bantur ij, qui sibi mutuo dati pecunias postularenti
cadaver patris depositum fidei creditoris tradere.

APODOSIS.

Seneca. Mortis memoria crebro visumanda. *Quid hoc est,*
inquam, tam saepe mors experiri me? facias. Ac ego
illam diu experiri sum. Quando inquam? antequam na-
scerer. Mors est non esse, id quod ante fuit. sed quoniam sit
iam scio, hoc erit post me, quod ante me fuit.

XXXIX. ΠΑΥΣΙΚΑΠΗ. ΠΑΥ-
ΣΙΚΑΡΕ.

In copia inopia.

ΠΑΥΣΙΚΑΡΕ ΠΑΥΣΙΚΑΠΗ instrumentum est, quo
collo inserto, serui impediabantur, ne molentes
potentiam comederent.

*Julius Pol-
lux Ono-
mast. l. 7. c. 4.
Meminit
quoq; Eu-
stat. id. K.*

Παυσικάπη, κατ' ἄλλον Διονύσιον μηχανὴ μὲν τῶν
χῶνι μὲν ἐστὶν, διὰ τὸν τράχηλον δένον τὴν ὑπὲρ τῶν, αὐτῶν
μὴ ἐσθίειν ὁμοίως αὐτῶν, τὴν ἀνθρώπων, ὥστε, φασὶ, μὴ
δύνασθαι τὰς χεῖρας δένειν μὲν προσφίειν.

APODOSIS.

Seruus inter potentas eluriens, iumentum in pra-
to luxurianti, vel vberè prætepi, famelicum prope
impositam collo *Pausicapen*, Symbolum est diuitis
qui ob animi morbos, vel corporis quasi celesti re-
mora iniecta, bonis suis frui minime potest.

Non

*Non bibit inter aquas, poma aut pendencia carpit
Tantalus infelix.*

XL. PICTURA EQVI.

Spes prater spem.

FERTUR quidam equum, cæteras ad partes quod attinebat; lineis & coloribus recte expressisse, *Plut. in lib. de fortun.* spumam tantum quæ fæno cor casso cum anhelo efflabatur, non æque proxime: quam cum sæpius reformare conatus esset, ad finem ipsum ut erat plena pigmentorum, in tabulam coniecit, & non sine admiratione, operi, quod desiderabat, addidit.

APODOSIS.

Facit aliquando casus repentinus, quod ars & sapientia denegavit, ut miremur illud vulgatum accidisse: παῖς ἡπίσται, ἐπ' ἡπίσται, R. etc. in illum casum, & felicem Pictoris manum vertetur illud Martialis:

Si non errasset fecerat illa minus.

XL. PICTURAE ZEUXIDIS.

Opus immortalitate dignum.

ZEUXIS pictor fuit elegantissimus, qui vultus tantæ rectitate pinxit, ut ad eas ipsas aves deceptæ advolarent. Is cum in exponendis rebus multum temporis & operis consumeret, se æternitatem pingere dicebat. Contra Agatharchus celeriter conficiebat, sed quæ breui tempus aboleret, & nulla memoraret posteritas.

APODOSIS.

Eademque opera sunt limanda, quæ ad æternam posteritatis memoriam scribuntur,

Οἱ μὲν ἐπιτίλινον οὐ κλίθ' ἔπος ἐλάττω.

Scribis cura, nex χροῖθ', numero qui auget in laud. p.

astus,

Et cursus, stabilesq; moras quibus omnia vivunt,

O o

Huius

Huius lima sunt omnia longè perfectiora: quod si quis non expectata temporis lege, crudum adhuc opus propellit in lucem, sæpissime deflectit à vero. Nam ut ait Boëtius:

L. l. met. 6.

Quod præcipiti via.

Certum deserit ordinem.

Latos non habet exitus.

XLII. PIXIDES ATHENIENSIVM VNGVENTARIORVM.

Parte sui meliore later.

FERUNT vnguentarios Athenienses, Pixides habuisse in quibus parte exteriori Sileni & Saisyi depicti, in interiori Veneris & gratiarum pretiosissimæ effigies. Synælius: τῶ φιλοσόφῳ Σαίρῳ ἰπείρῃ. *In Epistola.* Ἀθήνησιν οἱ δμωτοργοὶ, Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας καὶ ἑστῶτῃ καλλιθεῖαν, ἀγάλμασι σελινῶν καὶ σατίραν ἀμύχαντας.

APODOSIS.

August. l. 12 Sacre literæ si dicto spectetur, humiles sunt: si *Consej. c. 14* sensus & mysteria, n'hil magnificentius. Mira eloquiorum tuorum profunditas est, quorum ecce ante nos superficies blandiens parvulus, sed mira profunditas, Deus meus, mira profunditas, horror est intendere in eam, horror honoris & tremor amoris

XLIII. POCVLVM CORNEVM INDORVM.

Alexipharmacum præstantissimum.

Philost. lib. 3. cap. 1. **E**X Onagri cornibus fiunt pocula ad usum regis, in quibus qui potauerint eo die neque ferro, neque igni, neque venenis sunt obnoxij. Dilerte hæc scribit Philo, ubi apostrophæ facit ad Indorum regem *Vid. Eliaz de Animal. cap. 41. l. 3.* huiusmodi crateræ utentem.

In Onagro.

Τί δὲ ποτ' ὄσιν ὁ κρατὴρ. ἢ ἔπινες;
καὶ γὰρ διαγῆς καὶ πομπῆς ἐνέριδι,

Kai

Καὶ τρεῖς ἔχα ζωήρας, ὡς λίπιδος φλίβας;
 Λευκόν τε, μελανόν τε, καὶ τὸ χρώμα πορφυρεόν.
 Rex Onagri cornu esse respondet, & eius viciniam
 prædicat:

Καὶ μὴν ἀναρᾷ τὸν κρατὸν, ἡ δ' ὅς, μίθην,

Τῷ πᾶσι ἀντιφάρμακον μένον,

Ἦν ἱερὰν κελεύει κρατὸν νότον.

Quid sibi vult crater tuus, dic obsecro;

Ex quo bibis, praestius est pelluculus,

Cum venalis distinctis orbe triplici,

Albo nigroque atque amula se purpuram.

Atqui medetur hoc temesi insuria;

Obstat venenorumque pestilentia,

Morbique depellis sacri tentamina:

APODOSIS.

Cadit in amuletum quod debet præstantissimum.

Recte Eucharistia poculum significabitur, quod aduersus improbi Alchoris telum sumamur, & animi atque corporis inuio adilem consequimur sanctæ indinem.

Clemens Alexandrinus: Ευχαριστία χάρις ἐπαίνος μί- *Padad. lib:*
 νη καὶ κελή, ἥς οἱ κρητὶ πρὶν μετὰ λαμβανόντες ἀγιά- *2. cap. 2.*

ζονται καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν τὸ ὅλον κράμα τὸν ἀνδρωπὸν
 τὸ πατρὸς βολύματι καὶ πνεύματι καὶ λόγῳ συνηρπαι-

τοῦ μυστηρίου. Eucharistia gratia laudata & pulchra,

quam qui cum fide suscipiunt sancti fiantur animo

& corpore, ita diuinam temperem, carnem cum Spiritu & verbo, æterni Patris voluntas mystice com-

mulcet.

XLIV. POCULA EX TAXO.

Doctrina malis moribus coniuncta pestilens

TAXUS arbor est non modò funesta, sed & vene- *Plin. lib. 15.*
 nata, ex hac si forte pocula confeceris, & vinum *cap. 2.*
 infuderis quantumvis suauis, & delicatum, continuo
 fiet noxium, & insalubre.

AP. Eloquentia si paruum hominem nata fuerit, & animam flagitius inquinaram, si noxia, quæ Seneca Con- omnibus salutaris esse debuerat In hunc nec di tan- tronerf. li. 1. rum mali permittant, ut cadat eloquentia quam non mirarer. nisi animas, in quos se conferret, eligeret.

XLV. PORTICVS HEPTAPHONOS.

Garrulitas.

Plin lib. 36. OLYMPIA porticus vocem acceptam, arte se- cap. 15. ptius reddit, vnde Heptaphonon Oppidani vo- cant.

APODOSIS.

Tales sunt illi qui si quid inaudiuerunt multa ad- dentes de suo, prædicare, repetere, & incutere omni- bus identidem non cessant; vel qui vno verbo lacer- siti, sexcenta regunt. Talis est natura mulieris, cuius suppellectilium Com. us dicit esse garrulitatem:

Sola laboranti poteris succurrere Luna.

Vnde & Accius in Andromeda, muneris ingenium breuissima definitione complexus, *Muliebri* (inquit) *ingenium prolusum.*

XLVI. PYRAMIS XII. REGVM.

Beatitudo, seu Quies post laborem.

DVODECIM maiores Aegyptij, qui regnum à abaco Aegyptiorum Rege relictum, sponte mor- derandum susceperunt, ut oneri magis quam honori in Euterpe. tantam regnicur in libi fuisse testarentur, in celebri- q. Diodor illa Pyramide, quam commune collegarum sepul- Sicul. lib. 1. chrum construxerunt, conuersionem test., quæ vno constabat lapide, præcipue ad sculptis intinguerunt, ad quæ scilicet totis laboribus exantlatis, tot curis ab- iectis & ablegatis requieturi demum essent.

APODOSIS.

Post diuturnos vitæ labores exantlatis, in apice re- sider amœnissima foecunditatis quies.

Supra-

Suprema est meta laborie.

*Huc omnes pariter venite capiti,
Quos fallax ligat improbus catenis
Terrenas habitans libido mentes.
Hic erit vobis requies laborum,
Hic porcus placida manens quiete,
Hoc unum miseris patens Aylum.*

*Boetius lib.
3 met. 11.*

In eodem porro genere variorum præclarus est fons in Idumæa cui nomen Iob: Quærit in anno colorem mutat puluerulentum, sanguineum, viridem, & limpidum, ternis mensibus in anno tenet ex his colorem vnum. Isidorus Origin. lib. 13 cap. 13. Significat igitur post spolia sudore & sanguine parata virorem quemdam lætitiæ, & limpidissimam bonorum sinceritatem comparari.

XLVII. QVADRANGVLVS.

Vir bonus.

CVEICAE figuræ species quoquo versum iacta, versataque fuerit, recta semper consultitur, quatuor lineis, & totidem angulis semper insignis.

APODOSIS.

Vir bonus ad omnia fortunæ tela semper idem.

Ad summum Sapiens uno minor est loue. Dives,

Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum.

*Horat. Sat.
1. lib. 1.*

Nota in eandem sententiam per signem Iuliani locum, apud quem Marcus Antonius in Cæsaribus nominatur.

Ἀνὴρ πτράγιος, ἀνὴρ φέρων πτοχμίνος.

Præclare ad hoc argumentum Ludouicus Mitis pingebat in symbolo sceptrum figurâ obelisci, ab annulo exiens, summo deinde sceptro insidentem coronam cum lemmate:

Volo solidum perenne.

*Octavius
de Scradæ.*

XLVIII. ROTA.

κύκλος ἀνδράπινα πρᾶγμα.

SOLDANVS a Rege Franciæ Ludouico II Capuam e prius adductus, toto biennio nunquam ridere visus est, itaque rex ei qui effu um rulum Souldano excitasset, aureum murus promissi. Cum autem quidam Regi narraret v d fse Soidanum ridentem, effemque rei produxisset, Rex capitiuum accersiri iubet, causamque mutationis inquit. Tum Souldanus, Currum, inquit, contemplabar, eiusque rotas, vt earum alia partes in imum, alia in summum obuerterentur: atque hanc ego incerta, inconstantique hominum felicitatis imaginem sentiens rissi, cum quod in mentem mihi veniet quam instabili nos de re superbiremus, rii simul hoc fieri posse iudicans, vt quo modo ex summo infimus sum factus, ita ex humili rurtum loco ad prius attollar fastigium. his auditis, rex de tuo quoque statu cogitans, Souldanum virum iudicans sapientem, libe e secum versari permisit. *Cedrenus.* Vbi nota Francorum Regem ab eo appellari ξύνα, sic enim ἡγ' Ἰεροχὴν a Gæcis rectionibus appellatur. Suidas ξύς φάγκων ἀρχηγός.

XLIX. SAGITTA ABARIDIS.

Mens Deum contemplans, vel fama.

ABARIS Scythia fuit Seuthæ filius, qui oracula composuit, cuius fabulosum iaculum à Gæcia ad Hyperboreos vsque Scythas fertur transuolare. Suidas in voce Αβάρης, μυθολογῶντων οἰσὼν nominat. Præter ea quæ afferuntur à Iunio, præclaram Abaridis descriptionem inuenies in Photio.

APODOSIS.

Diuus Gregorius Nazarenus hunc typum affert menti, quæ contemplationis alis subnexa, ad cælum fertur celeritate permagnâ. Et vt Abaridis sagitta

gitta patriam, sic illa beatorum domicilium appetit.
 τὴ γὰρ Ἀβάριδος οἶκον. τὴ ἂν λέγοιμι τὸ ὑπερβορέϊς ἢ
 τὸν ἄρχον πηγαῶν οἰς ἑστῶ. ἂν τὸ δὲ αἶψα φέρεται,
 ὅν μιν τὸ πρὸς οἶκον αἶρεται. Quid enim Abaridis
 sagittam recenseam, aut Argium Pegasum, quibus
 non tam studio fuit per aerem volare, quam nobis ad
 Deum mentes attolere? Potest etiam dici de fama
 quæ summa velocitate per remotissimas orbis plagas
 rapiatur.

L. SCELETVS HIPPOCRATIS.

Gratus discipuli animus erga præceptorem.

HIPPOCRATES Sceletum æneum Apollini Pausan. in
 Delphico dedicauit, medicorum Principi, ob Phocæis.
 medicinæ scientiam gratiam referens.

APODOSIS.

Discipuli commendatur gratus animus erga Præ- Seneca
 ceptorem. Præceptor in docendo laborem & radium l. 6. de be-
 zult; præter ea quæ percipientibus in commune dicun- nef.
 tur, aliqua instillauit, ac tradidit, hortando bonam in-
 dolem erexit, & modo laudibus fecit animum, modo
 admonitionibus discussit desidiâ. Tum ingenium la-
 tens & pigrum, iniecta ut ita dicam manu extraxit,
 nec quæ sciebat malignè dispensauit, quò diutius esset
 necessarius, sed cupiat si posset, vniuersa transfundere.
 ingratus sum nisi illum inter gratissimas necessitudines
 diligo. Adde etiam quod habet idem auctor de Æ. l. de benef.

Ichine paupere quidem illo Socratis auditore, cap. 8.

qui seipsum, cum nihil aliud posset,

præceptori donauit.

LI. SIMVLACHRVM DIANAE BV- PALI ET ANTHERMI.

Virtus initio dura ad summum facilis.

Plin. l. 36.
cap. 7.

OSTENDVNT & I si, in montibus eorum
tactam, & in opa Chloentem, in pectus eorum
Dianae facies in sublimi posita, cum a montibus intran-
tes iustitiam, exeuntes exhilaratam pueri.

ΛΠΟΔΟΣΙΣ.

Ad virtutem aut philosophiae studium qui acce-
dunt, morotam impetibus arbitrantur. Incedentes, &
iam docti facilem de huiusmodi expeririuntur:

Hesiod. 197.
x. 4 μίρ. 7.
289.

Ἰππὶ δὲ πῶς πῶς χαλκὴν περὶ ἴσσο.

Tunc virtutis vultus & habitus talis v. debetur, qualis
à Maximo Tyrio oratione 4. describitur: ἡ δὲ μὲν
ἰδὲν, ἡ δὲ πῶς ἴσσο, ἡ δὲ γομὴν μυσικῶς, βλῖμμα
πρῶτον, ἀμικχόνον ἀντὶ. Decora aspectu, incellu
quies, sermone Musica, oculis placidis & clemen-
tibus.

LII. SIMVLACHRA INTACTA.

Sanctitas intaminata.

Pausan. in
Laconica.

IN Pellena (parua est insula in Laconica regione)
simulachra Castorum pedalia, sub dio sunt, posita
in saxo, quae mare nusquam loco dimouere potest, li-
cet in petram exundet.

Ibidem Ithomatae Iouis signum immane, in fla-
grante iylua. Item Minervae signa nullum ictum va-
lent sustinere, nec ardente templo consi-grarunt.

Pausan. in
Attica.

AP. Haec & multa & varijs locis a nobis comme-
morat, intaminatam qualis fuit B. Virginis sancti-
tatem, inter mortalis culpae peruagata incendia si-
gnificant, vel inuictam fortitudinem, inter procellas
igne & strepitus semper tutam, ἡ πρὸς τὴν λιμένα ἀ-
π᾽ ἀδίας, ut loquitur Theocritus, καὶ δὲ γομὴν ἴσσο.

Portus
Apollinis.

LIII. SIMVLACHRA POLYCLETI.

Vulgus argumentum pessimi.

POLYCLETVS eodem tempore duo simulachra fecit, alterum ad arbitrium plebis, alterum iuxta penitus antiq. normam. Gratificatus verò plebi hoc modo est: Ad singulorum accessum transposuit, & commutavit aliquid, morem gerens vniuscuiusque voluerat, & de stationi: Itaque proposuit verumque: & alterum, quod omnes admirationi, alterum ludibrio, scilicet, abuerunt. Respondens autem Polycletus, At hoc inquit, quod usurpatis, & reprehendis, vos fecistis: quod in primis ego.

APODOSIS.

Quæramus, quid optime factum sit, non quod vulgo veritas pessimo interpreti probatum sit, *ἡμῶν* & *ἀλλόθεν* πλεονάζοντα λόγια χαίρει.

*Ælian. l. 14.
Varia hist.
cap. 8.*

*Nicetas
Choniates.*

LIV. SIMVLACHRA SILERONVM.

*Scriptura sacra comparatur cum Sileni**Alcibiadu.*

DIVINÆ scripturæ similes sunt Sileni Alcibiaden, quæ sub tectonio torridæ ac patentiulo merum numen claudunt: Alioqui si sine Allegorijs legens Adæ historiam, nihil ultra superficiem querens, non video, quid tam muld magis opera pretore scilicet etatis, quam si cantaueris luteum simulachrum indutum lutum, nuntiasse: imò plusculo fructu legere fabula Pœtica cum Allegoria, quam narratione factorum librorum.

*Chrysof. de
jat. serm. 21.
Vide Dæ-
draum in
sacris simi-
litudinibus,
qui effert
ex S. Chry-
sostomo.*

L. SYPHONES NILIACI.

Memoria Beneficiorum Dei.

ÆGYPTVM scæ undat aquis Nili inundatione conis lydes. Ægyptijs ergo propter eam aquarum

sum redundantiam, quam se quotannis leonis beneficio experti vident, institutum est & apud omnes gentes vno consensu receptum, ut canales, tubi, & siphones qui aquam eructant per terribrata foramina, in leonina capita ad id locis opportunis adsculpi solita, aquam admittat, quæ inde ex leonis rictibus cuomi videtur.

APODOSIS.

Vide Sid.

*ep. 2. l. 2. Cy-
Orum supra lib. 1.*

Par est omnino nos qui tantam beneficiorum copiam ex æterno diuinitatis fonte haurimus, eius ubique imaginem gratissima animorum recordatione prosequi: *Hæc mihi semper erunt.* Sed sæpe eueniunt res creatas quibus æternæ mentis numen non secus ac administratis vult, omisso Dei cultu veneramus. Sic Aegyptij Leonem colunt Deum, & cælum nemo appellat.

Oppida tota canem venerantur, nemo Dianam.

LVL SPECVLVM ACHAIÆ.

Cognitio sui.

*Pausan. in
Achæis
lib. 4.*

IN Achaia ad Cereis delubrum fons est, in quo celeberrime fertur oraculum. Ex eo enim morborum omnium cognoscebantur euentus: Speculum tenui fœculo suspensum demittebatur in aquam, ita ut summam aquam raderet non mergeretur. Exinde ubi notiores Diæ adoleuissent, & in Deam precati essent, inspicientes in speculum ex imaginibus periturus, an victurus æger esset, diuinabant.

*Periph. in
Plan. Epid.*

Apud Speculum cuique conscientia est, quam si quis ad diuinum exmologeseos fontem diligenter inspexerit, additis etiam insuauissimi odoris sacrificiis precibus, qualis, & quantus sit agnosceret, morboque animi si qui esset, comprehenderet. *πρωὶ σκοπῶν.*

*Non ortu causa modo homines aquam fuit,
Sibi habere speculum. ubi os contemplant:
Sed qui perspicere possent cor sapientia,*

*Igitur perspicere possent ut cordis copiam,
libidinis spei essent cogitare postea,
vitam ut vixissent olim in aetate, centia.*

LVII. SPECVLVM INSVLARVM FORTVNATARVM.

INTER fortunatas illius paradisi delicias, quas veræ historiæ lib. 1. pluribus persequitur Lucianus, speculum fertur maximum supra puteum positum. In puteum si quis descenderit, omnia audiet quæ apud nos in terra dicuntur: si in speculum aciem oculorum difixerit, omnes vires, provincias, gentes videbit, ac si ipsis interesset.

A. P. Quis non videt hîc expressam beatitudinis imaginem? Num verò Deus puteus est æternarum salientium, a quo qui hauserint cuncta cognoscunt. Num speculum est lucidissimum quod intuentes beati omnia simul quæ ad suæ felicitatis cumulum continent, intuentur.

Te cernere finis.

LVIII. SPECVLVM SMYRNAE.

Calumnia & mendacium.

IN Smyrnæ templo speculum fuit, quod egregias quæque species admodum deformes, & aspectu horribiles reddebat hæc specula ἐπιρροήματα παράχρησιν à Græcis appellantur.

A. P. Calumnia optimos & sanctissimos mores turpissimos & terribilissimos fingit, πῦσαν φύσιν κόπτει ἡ δόξα. rectè torquetur in mendaces Historicos, qui violentiâ plerumque malevolentia incitati optimorum principum dicta factaque deterunt, & alienis prorsus depingunt coloribus. Plutar. ὁ δὲ ἰσοριγὰς in lib. de φωνῇ καὶ μῦθῳ οἷον ἀληθῆ λέγων δίκαιός ἐστι, πῦ δὲ ἀδύ- Malign. λων τὰ βελτίονα δοκεῖ ἀλλοτῆς, λέγει δὲ μᾶλλον ἢ τὰ χεί- Herodot. ρονα. in cæteris mentiri nunquam debet, in dubijs omnia

omnia in meliorem partem interpretari potius, quā in peiorem rapere.

LIX. TABVLA NICONIS.

Auxilium diuinum in te perplexa.

*Europal in
Basil &
Constant.*

MAIACENVS apud Imperatorem Basilium falso accusatus, quod Bulgarorum partibus fauisset, deinde precibus sancti vni Niconis liberatus à columna, vt auctori tanti beneficii qui iam excesserat, vni gratiam referret, pictorem aduocat, isti Niconis cultus, habitum, cultu. verbis designat ad iunum deungi iubet. Pictor domum reuersus, frustra laborat hominem inuisum ex narrantis sermone depingere: in hac ei cura vertenti ante oculos repente extitit Monachus quidam, qui in aedes clam penetrarat, statura piocerus, habitu eremitico, obsoleta veste amictis, coma squallens, capillitio barbaque niger, in omnibus denique beato viro simillimus: nam & virgam manu gerebat, cuius apex in crucem desinebat, qui pictore comiter salutato non ceteris sollicitudinisque causam suscitatus est. ille verò & causam statim aperuit & operis difficultatem demonstrauit. Tum leni ad eum voce monachus, me, inquit, aspice frater, mihi per omnia similis est quem depingis: acriter hominem intuetur pictor, vidit quem verbis Maiacenus designarat, quare ad tabulam reflexus vt compertam formam imitaretur, o rem admirandam! facram ter beati effigiem in tabula suis lineamentis suapte expressā ipse videt, nec mora ex oculis Sanctus abiecit, pictor eū horrore κόρη ἰλίσσας, identidem inelamante. mox ad delineatam diuinitus formam reliqua colorum pigmenta adiciens, perfectam in imaginem quālis hoc est quā in sacro beati templo suspensa visitur, omnibus numeris absoluit.

APODOSIS.

Casusne, Deusne.

Attuleris?

LX. TABVLA THEODOSII.

Regis virtutes

IN Theodosij, & aliorum qui eo sæculo fuerunt Imperatorum insignibus, Tabula est Libris quodam ordine dispositis ornatia, quorum nonnulli tabulariis quibusdam non is inscripti sunt, quibus per compendium contentæ in eis rationes indicabantur. alij nihil præscriptum habent supra tabulam festigium attollitur, in media cuius facie Genij duolatum sustentant orbem, in quo caput intus humilis, cuius hæc inscriptio est, *Divina providentia*. In angulis verò tabulæ, quæ desuper libros continent, singulis capita singula sunt apposita, quorum superius à dextra inscriptionem circumductam ostendi, *Virtus*. Alterum à læva, *Scientia*. Inferius à dextrâ, *Autoritas*. Quartum à læva, *Felicitas*.

AP. Leges & magistratus Dei primum auxilio, deinde virtute, scientia, autoritate, felicitate, quæ à Deo profluunt universa, indigent.

LXI. TABVLAE TIMANTIS.

Scriptura sacra.

TIMANTES Cyclopem pinxit dormientem in parva taceila, cuius magnitudinem exprimere cupiens, pinxit iuxta Satyros pellicem eius metientes atque in omnibus eius operibus, intelligitur plus semper quam piangitur.

APODOSIS.

Tales sunt sacre literæ, verbis paræ, egregijs sensibus plenæ. Tale opus omne non dicitur verbis, sed rebus & sententijs ethicæ: contra verbosæ redundantæ opera quid aliud sunt, quam ut ait Comicus, ἐπιφύλλιδες καὶ σωμύλας. vel ut Claudianus Martianensis, *puerulum spuma verborum*.

LXII.

LXII. TEMPLVM APOLLINIS EX
PLVMIS INCHOATVM.

Parua principia magnarum rerum

APOLLINIS Templum ex plumis & cera coe-
nitum: Απόλλωνος ναὸς κηρὸς ἐκ πτερυγίων ξυντε-
θείς. Apollonius lib. 6. c. 7. Apollo, inquit, exigua
omni cellam incoluit, ad quam apes ceram, aues pu-
mas congestisse dicuntur, qui postmodum μέγαρα ἐ-
κ τὸ μπιδαῖα fana habuit, templ. pu. chetrima, & am-
plissima, donariisque referta. Pausanias in Phocaeis.
Aedem fabricatam narrat ab homine Delphio, cui
nomen Pteras, unde fabulae locus. Meminit obiter.
Strat. lib. 9.

APODOSIS.

Parua late manant incrementis, & temporis lon-
ginitate exerceunt in elephantos muscae, eadem
elephanti desinunt in muscas.

Hunc numina rebus

Crescendi posuere modum

LXIII. TESSERAE IUXTA
MAENADEM.

Tesserarum ludus dementia proximus.

*Pausan in
Corinth.*

TESSERAS primum à se inuentas Palamedes
in templo fortunæ consecrauit, cui proximum
erat Choriæ Managis monumentum.

APODOSIS.

Tesseræ fortunæ imperio iubiaceant, & ad furorem
cui sunt proximæ, sæpè ly. aphatum hominem ra-
piunt Diuus Cyprianus libro singulari ostendit, alea-
tores sacri ficos esse Z. buli dæmonis, de quo alibi di-
ximus: In hoc ludo saepe ut ait Doctor iuauissimus. est
mentis furor, venale persursum, serpentinum collo-
quium, rabiosa amicitia.

*De aleaso-
ribus.*

LXIV. THEATRUM POMPEII.

Religionis Prætextus

POMPEIUS Magnus solo theatro suo minor, cum illam arcem turpitudinum omnium extruxisset, veritus quandoque memoriæ suæ censuram animadversionem, Veneris ædem superposuit, & ad dedicationem edicto populum vocans, non theatrum sed Veneris templum nuncupavit, cui subiecit, inquit, gradus spectaculorum. Ita damnatum ac dammandum opus, templi titulo prætexuit, & disciplinam superstitione illudit.

APODOSIS.

Duplex occurrit. Primum ostenditur qualis res sit histrionia, in qua Venus scenæ superposita principatum obrineat. Deinde quam caecidæ hominum libidines, quæ religionis prætextu se velent. Seneca: *Vi. Epist. 45.* *tia nobis (sub nomine virtutis) obrepunt. Temeritas sub titulo fortitudinis lateat. Moderatio vocatur ignavia. pro cauto timidum accipitur.*

LXV. THRONVS IEVCOPHRYNES.

Regia maiestas liberalitate opportuna sustinetur.

HVC horæ duæ & eisdem gratiæ sustinebant, Pausan. in *Laconicis.* à sinistra Typhonem & viperam habebat, à dextra Tritones cum infinitis alijs emblematis.

AP. Hac Icone regia maiestas significatur, cuius Thronum horæ & gratiæ sustinent, hoc est beneficia opportunè data. horum gratiam Tritones illi buccinatores prædicant, improbis, & audacibus qui per Typhonem & viperam significantur) frustra regno felicitatem invidentibus Rex talis esse debet, qualis a Niceta depingitur: *λημμάτων αἰχρῶν ἰλιού. In Manuele* *Διού, δάλασα φιλοφωρίας, ἐλίας ἀβυσσος, τοῦ πλο. Commeno.* *σηνῶτος ὁδὸς εὐένουτος, καὶ πῶ βασιλεὺς ἀριπῶ ἀπαγάμιλλος.* Ab omnibus vel minimis avaritiæ sordibus

bis solutus, mare liberalitatis, misericordiz abyssus, comitate morum cuius aditu facilis, regia virtute in-
 imirabilis.

LXVI. TZANGIAE IMPERATORVM.

Ad innum demissa potestas.

GEORGIVS Codinus in officijs, ubi de Imperato-
 re disserit, ait eum e. leratum Tzangus, in qui-
 bus Aquilæ sunt, ex lapillis & margaritis intertextæ.

APODOSIS.

Calceamentum naturæ humanæ, humilitas, A-
 quila Christus, qui ad eius commercium descendit.
 Erat in Tzangijs regalis maiestas Aquilæ demissa ad
 calcei vilitatem, & in hoc mysterio Dei natura ad
 nostram humanitatem. Verba autem Codini tanta
 sunt: Εστὶ δὲ καὶ ἑτέρον γένος ὑποδημάτων ἀρχαῖον· αὐ-
 τὰς τὰς τὰς ἐν πλατείᾳ ἔχοντες τὰς ἀνέμας, καὶ τὰς
 τὰς τὰς τὰς, αὐτοὶ δὲ λίαν καὶ μαργάρων, ἃ τινὰ καὶ
 φερὰ ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ τοῖς πῶπας, καὶ τὰς τοῖς.

LXVII. TVBA PHINEES.

Verbi Dei vniuersa

SAMUEL ex Chronico Samaritanorum refert
 rem planè sapulefam, ad symbolicos tamen em-
 blematum vius non ineptam, Kegem minoris Arme-
 niæ Schoba nomine in gentibus copiis aduersus Israe-
 licas aciem direxisse: Iosue, qui tum summæ rei præ-
 erat, cum florentissimi exercitus prodijit i obuiam,
 ut incitabilissimum furorem repræneret. Mater verò
 Armeni Naga beneficij famulissima, filio velifica-
 ta, suis carminibus Hebræos iuxta septem turrium
 ferre arum, septa dicitur concinuisse. Quo spectaculo
 Iosue territus, confinium a necessitate petiit, & alliga-
 ta ad columbæ alas epistolam eandem adducem Iamiah
 & sacerdotem Phinees auxilij implorandi causa de-
 misit. Illi repente aduolant, & Phinees quidem, ut à
 Iosue

Iosua fuerat monitus, reflexa tuba clarissime perso- *Vide Serrav.*
nat: Hoc sonitu, mirum! ad singulos clangores sin- *in Iosua ca.*
guli muri corruunt, & paulatim totus ille ex ferro la- 24.
byrinthus; quo Iſraëlitz tenebantur vndique cir-
cumuallati, dissoluitur.

A P. Recte accommodaretur concionatoribus, &
sacerdotibus, qui columbæ, hoc est, Spiritus sancti
ductu, tuba verbi Dei septem lethalium vitiorum ar-
ces diruunt, & fideles afferunt in libertatem.

Fulmen ab ore venit.

LXVIII. TVMVLVS SARDANAPALI.

Vanitas rerum humanarum.

SARDANAPALVS monumentum habuit in quo *Strab. l. 14.*
ſtatua conſertis digitis ſonum editura videbatur. *Ath. l. 14.*

A P. O. Significa humana omnia eſſe quod ait D.
Gregorius Nazianz. *φόνος χάρις κροτούσης Streptum*
manus plaudentis. πύτα δυνά, πύττα ἐφύμια, πύττα in Odis.
ἄπιστα.

LXIX. TVRRIS SAPIENTVM.

Ecclesia.

SAPIENTES Indiæ ad hyphaſidem amnem tur- *Philost. in*
rim habitant, quam ne milie quidem Achilles, aut *Apoll. l. 2.*
ter milie Ataces expugnassent, ita & cœlestibus præ- c. 16.
ſidijs erat munita, & tonitruum fulminumque terro-
ribus circumuallata. Eadem Panes fulminauit, cum
inſeſto agmine in eam affluerent, & Bacchum cum to-
to exercitu fugauit.

A P. Hyphaſidarum præſidio longè præſtantior
turris Ecclesia, quæ ſapientes incolas & moderators
habet Episcopos. Hi diuini verbi ſeruine, Panum &
Bacchorum, an potius turpium hæreticorum dementi-
ſſimos impetus frangunt.

Cerebras Ecclesia vera procellas

P P

Suſſi-

*Alcimus
Auitus.*

*Sustinet, & senis nunc diuexatur ab undis:
Hinc gentilis agit duros sine more furores,
Hinc Iudaea fœmis, rabidog, hanc impetu oro.
Harejeon uejana furens exinde Charjldis
Concussit, & Graium sapientia fuit a sophorum,
Sed clausam vacuo pulsant impune latatu.*

LXX. VAS ECHINVS.

Forimolestia.

*Iul. Pollux
in Onoma-
stico.*

ERANT apud veteres vasa Echini nomine nuncupata, vt quæ Echini animalis speciem illis spinis armatam referrent. Eorum in iudicijs vtus, ἱχίους κ, οὐ αἱ μαρτυρίαι ἰμβληθεῖσαι κατισχυαίνοντο. Echinus vas erat in quod testimonium immixta signabantur.

APODOSIS.

Iudiciorum seueritas & forensis operæ morosæ difficultates significantur. Synelius in Epistola ad Ioannem deterret eum a forensi opera, & multa habet de hoc argumento: ad summum vocat, ἀγορὰν παραχορῶν ἀνδρῶν πάρις ἀντιδῆ κ, καμπόνηρα, κ, οὐδὲν ὕμης, ἀλλὰ λείδωρα κ, κακοῦ βλάσαν ἰδῶτα.

LXXI. VASCVLVM INTEME-

RATVM.

Sanctitas intacta.

*Pausan.in
Arcadicis*

EST apud Arcadios aqua ad Nouacrim, Styx appellatur, homini, pecudibusque mortifera, cuius tanta est vis, vt vasa vitrea, Crystallina, myrrhina, testacea, cornea, ossea, ferrum item, æs, plumbum, stannum, argentum, electrum, aurum soluat, vt acetum vniones, & adamantem lapidum omnium peruicacissimum hircinus sanguis. Sed tamen cum omnia styx dissoluat, sola equi vngula continetur, vt vasculum nec luperare, nec vlio modo findere possit.

APO. Peccati originalis labes in terras quasi Styx effusa

effusa exundabat, & omnia vi quadam importuna violabat, nihil omnino foreum, quod eius retardaret impetus. Inuentum est Mariæ vasculum vnum non quidem ex vngula equi conflatum, sed à Spiritu sancto communitum, quod solum intemeratum permaneret, & nihil pestiferi liquoris ad suam labem instillari sibi pateretur.

LXXII. VNGVENTVM NVPTIALE
INDORVM.

Concordia nuptiarum effectrix

AD Hyphalidis fluij ripas nascuntur arbores & quibus vnguentum stillat, quo nili obliu fuerint coniuges, imperfectæ nuptiæ & minime gratæ venient exultantur. Γάμος ἀτιλὸς δονεὶ καὶ ἐκ ἐς χάριν τῆς Ἀφροδίτης ξυναρμόδιος. *Philost in vit. Apoll. l. 3. c. 1.*

A.P. Bonus odor nuptiarum concordia.

Οὐ μὲν γὰρ τῷ κρεῖσσον καὶ ἄριστον.

Ὡς δ' ὁμοφρονέοντι νοήμασιν οἰκον ἱχμῶν

Ἀνὴρ ἡδὲ γυνή

Homerus

Odyss. 24

vers. 82.

Non enim eo quicquam præstantius, quam cum concordēs consilijs rem familiarem administrant, vir atque vxor.

LXXIII. VRBS EVSEBES.

Religio & pietas.

SILENVS apud Ælianum narrat extra hunc orbem terrarum, vnicam esse continentem omni bonorum genere refertam. In eadem duas vrbes maximas, nihil verò mutuo sibi similes, quarum altera dicatur Machimus, id est, pugnax altera εὐσεβὴς id est, pia. Pios igitur in pace vitam agere, & amplissimi opibus fructū ex terra capere, sine aratris, & bobus agricultura, seminationeque nihil opus esse, eodemque à morbis immunes vitam peragere in suauissimo clima &

Ælian. li. 3. voluptate, Adeo verò sine controuersia iustitiam co-
Var. hist. lere, vt persæpè dii quoque immortales non dedi-
ca. 18. gnentur illorum vti commercio.

A p. Icon est religiosæ vitæ, in quam ob morum
 singularem innocentiam, omnis bonorum vbertas
 exundat.

Cornelius *Onineas lucas! ô tempora dulcia! verè*
Gallus. *Aurea Saturni sacra fuisse senis*
Nunc ferrum erupit, rabieq; asperissima ferri.

LXXIV. VRBS MACHIMOS.

Belli studium vel militia Religiosa.

Ælian. li. 3. **S**ILENVS eodem loco meminit ciuitatis, quæ *μά-*
Var. hist. *χίμοσ*, hoc est, pugna à perpetua bellorum con-
 tentione nominatur. Qui Machimum incolunt ipsi
 bellicosissimi sunt, & arma indut: bella semper ge-
 runt; finitimosq; in suam potestatem redigunt. Atq;
 hæc vna ciuitas in plurimas gentes imperium tenet.

A p. o. Typus est bellicosæ ciuitatis, vel certè duæ
 vrbes Eusebes, & Machimus in ipsa religione sunt, in
Arrian. E. qua fortiter contra permotiones, & vitia pugnandū,
picteti li. 3. cum quibus bellum intestinum est, & perpetuum, at
cap. 24. iisdem domitis, lux suavis & omnium deliciarum v-
 bertas oboritur. *Στρατία τῆς ἰσῆς ὁ βίος ἰκάζετ, ἔ, αὐτὴ*
μακρὰ, ἔ, ποικίλη. Militia est cuiusq; vita, & diutur-
 na quidem, ac varia.

LXXV. VRBS MARONEA.

Regio cauponis addicta.

Athena. **M**ARONEA cum quibuldam sodalibus potans
Deipnosoph. Stratonicus, si ex ciuitatem oculis rectis duce-
lib. 8. retur, quo in loco ciuitatis esset, cogniturum se dixit.
 Opertis deinde ductus oculis, interrogatus vbinam
 esset: in caupona, respondit, tanquam caupona foret
 tota ciuitas.

A p. o. Maronea typus est temulentæ ciuitatis, &
 cau-

cauponis addi stat, quod per se genus est nequissimæ leuitatis, & grauius viris indignissimum. In caupona bibere, & comesse, ne frugi quidem seruum tuiti-
nere refert Isocrates. Arcopagitæ vetuerunt ad A-
reopagum quendam accedere, qui in caupona pran-
sus esset.

Athen. l. 13.

LXXVI. VRNA BELI.

Auaritia.

XERXES Darij filius effossio vetusti Beli monu-
mento vitream urnam reperit, vbi iacebat in o-
leo cadauer, non tamen plena fuit urna, vacuumque
summis labris ferè palmæ patium habuit. Adiacebat
urnæ columna exigua, in qua scriptum conuebatur,
eum qui sepulchrum aperuisset, neque repleuisset vr-
nam, pessimè habiturum. Quo lecto Xerxes expiauit,
& oleum celerrimè iussit infundi, nunquam tamen,
licet summa vi niteretur, explere potuit.

Ælian. l. 13.

cap. 3.

APODOSIS.

*Auaritiæ insatiabilitas. Belus primus fuit, qui cu-
piditate ardens rem communem sibi propriam fecit.
Itaque & demortui urna natans in oleo signanter o-
leum sitit, nec vlla ratione expleri potest, quod inex-
plebilem cupiditatis suum significat. Multo concisa-*

*Seneca de
Benefic. l. 2.
cap. 27.*

*tior est auaritia in magnarum opum congestu col-
locata: ut flamma infinito acrior vis
est, quo ex maiore incendio
emicuit.*

F I N I S.

INDEX HISTORICVS IN POLYHISTOREM SYMBOLICVM.

Prior numerus librum; secundus Symbolum significat.

A Bies	9.57	<i>Æthiopum Christianorum mor</i>	
Abydenus stultus	4.1	<i>Æthiopum cadauera</i>	5.9
Acephalus stella	1.17	<i>Ætes & Gasidanes</i>	11.17
Accipiter ab Ardea superatus		<i>Ætnei fratres</i>	3.8
61		<i>Æneus piscis</i>	8.8
Acanthus in spinis	6.2	<i>Africani viatores gallum ferunt</i>	
Archates	11.15	<i>aduersus Basiliscos praesentif-</i>	
Archates Pyrrhi	11.16	<i>simum remedium</i>	6.17
Adamus à summo Hebraeorum		<i>Africa invocatio</i>	5.70
ontifice gestatus	11.14	<i>Ag. siclus Tripus</i>	3.9
Adonis templum leones man-		<i>Acessus</i>	4.2
suesfaciens	2.5	<i>Agriophagorum & Sambreorum</i>	
Adonis pycis	8.9	<i>rex</i>	5.10
Adulteri lana coronati	5.55	<i>Agnus herba</i>	10.1
Aemularum sepulchrum	5.1	<i>Agnus Tanagram</i>	7.1
Ægyptiorum feneratio	5.2	<i>Aij vox</i>	2.7
Ægyptiorum sceletus	5.3	<i>Alagabalus</i>	11.9
Ægyptiorum Satres	5.6	<i>Albanorum mortui</i>	5.11
Ægocephalus	6.3	<i>Albanorum victima</i>	5.12
Ægyptiorum victima	5.7	<i>Alban animal</i>	7.8
Æneus	5.13	<i>Albula</i>	1.29
Ænerus Quinquertio	4.6	<i>Alcos ungula</i>	7.1
Æsculapij imago	2.6	<i>Aliyon</i>	6.5
Ætopodors censura	3.17	<i>Alectoria</i>	11.18
Æthiopes unum Orientem dere-		<i>Ales venator</i>	5.7
stantes	5.8	<i>Alexander Lyssipi</i>	3.10
Æthiopibus Christianis vas au-		<i>Alexandri thui</i>	3.11
teum terra resertum præfer-		<i>Alc</i>	
ent	9.41		

INDEX.

<i>Alexander cum Baccho moriens</i>		<i>Apellia venustas</i>	3. 14
<i>expostulat</i>	4. 3	<i>Apellia & Protogenis tabula</i>	1. 2
<i>Alpheſta</i>	8. 10	<i>Apes Teuthranis</i>	7. 4
<i>Alphora</i>	8. 11	<i>Apes unguentis infeſta</i>	9. 6
<i>Amianthos</i>	11. 19. & 11. 20	<i>Apicinus</i>	4. 9
<i>Amnes quatuor paradisi</i>	1. 27	<i>Apum direptio per fumum</i>	9. 7
<i>Amnochyſis</i>	11. 21	<i>Apollo auritus</i>	2. 9
<i>Amoris deſcriptio</i>	2. 18	<i>Apolloniatarum regio quam i-</i>	
<i>Amphiaraiſtium</i>	12. 3	<i>gnis non ladit</i>	1. 73
<i>Amphodites Xenocratis</i>	12. 2	<i>Apollinis Spondij ara</i>	2. 10
<i>Amygdalum.</i>	10. 2	<i>Apollodorus pictor moroſus</i>	4. 61
<i>Anachoreta prudens factū</i>	3. 12	<i>Apus ſive auis Paradifiſaca</i>	6. 78
<i>Analeſta deorum colligenda</i>	2. 4	<i>Apuſcidamus</i>	1. 31
<i>Anaxander</i>	4. 4	<i>Aqua Ciceroniana</i>	1. 37
<i>Anaxenor n Iouis purpura</i>	4. 5	<i>Aquila ad Cornices</i>	6. 18
<i>Androdamus</i>	11. 22	<i>Aquila fel</i>	6. 12
<i>Angerona</i>	2. 12	<i>Aquila oua in pelle vulpina</i>	6. 13
<i>Angyla</i>	5. 15	<i>Aquila iuuentus ex Sadaia</i>	6. 14
<i>Anguilla Iſdi</i>	8. 12	<i>Aquila inter piſſitacos</i>	6. 15
<i>Anguilla jbricus</i>	8. 14	<i>Aquila pallus unus</i>	6. 16
<i>Anguillarum piſcatores</i>	8. 13	<i>Aquila à Polypo domita</i>	6. 17
<i>Animalcula Phædonis</i>	9. 5	<i>Aquila pullum eiciens</i>	6. 18
<i>Annuli Iſcha</i>	11. 66	<i>Aquila penna</i>	6. 19
<i>Annulus Helena ſeu Aſterites</i>		<i>Aquila Imperatoris aurea pyra</i>	
<i>11. 65</i>		<i>inſidens</i>	6. 20
<i>Annulus Salomonis</i>	11. 67	<i>Aquila Iouis</i>	6. 21
<i>Anoſtus</i>	1. 72	<i>Aquila meſſoris</i>	6. 22
<i>Anſer laſo inimicus</i>	6. 8	<i>Aquila alba Pythagora</i>	6. 23
<i>Anſeres auri montis</i>	6. 9	<i>Aquila Seſti</i>	6. 24
<i>Antheand Muſcam</i>	4. 7	<i>Aquila Stellaris Taurum vexas</i>	
<i>Anthia & Scari ſocietas</i>	8. 16	<i>6. 25</i>	
<i>Anthiaſacer piſcus</i>	8. 15	<i>Aquila Tilgami</i>	6. 26
<i>Antioch ūyina</i>	3. 13	<i>Aquila Valeria luperca</i>	6. 27
<i>Antioch nummus</i>	2. 73	<i>Aquiſtanorum regum imperium</i>	
<i>Anthraxes</i>	11. 23	<i>5. 16</i>	
<i>Antonius Salomon dictus</i>	4. 44	<i>Ara Muſarum & ſomni</i>	2. 63
<i>Antonjantrū Bacchiſmum</i>	4. 8	<i>Ara pura</i>	12. 4
<i>Ara Cſtorum</i>	12. 5	<i>Arabia ſacri</i>	5. 17

INDEX.

<i>Aranea</i>	9.10	<i>Asellus marinus</i>	8.18
<i>Aranea Apula remedium Mu- fica</i>	9.11	<i>Asilus Thynnorum vexator in tranquillo mari</i>	7.19
<i>Aranea Thebanorum</i>	9.12	<i>Asinus Ambraciotaëarum</i>	7.6
<i>Araneum venator</i>	9.13	<i>Asinus Ammony</i>	7.7
<i>Araneus</i>	6.14	<i>Asinus balnearioris</i>	7.8
<i>Arbor Læxus aurea</i>	12.6	<i>Asinus Maurusius</i>	7.9
<i>Arbor αὐγὸς</i>	10.3	<i>Asinus Naupunsium</i>	7.10
<i>Arbor Anystrophos</i>	10.4	<i>Asinus Picetienjis</i>	7.11
<i>Arbor αὐτὸς</i>	10.5	<i>Asinus Saracorum</i>	7.12
<i>Arbor Hispaniola</i>	10.6	<i>Asinus Tivery radio emittentis</i>	
<i>Arbor immortalis</i>	10.7	7.13	
<i>Arbor Indica</i>	10.8	<i>Asini albi capite purpureo</i>	7.14
<i>Arbor medulla ferrea</i>	10.9	<i>Asini Epescribitum</i>	7.15
<i>Arbor Musa</i>	10.10	<i>Asius lapis</i>	11.17
<i>Arbor Thera</i>	10.11	<i>Asphaltides</i>	1.33
<i>Arbor V. pala</i>	10.12	<i>Asphodelus solus Gigniam pe-</i>	
<i>Arbores India</i>	10.13	<i>tram mouet</i>	10.18
<i>Arbores lanigera</i>	10.14	<i>Asphodelus vermis</i>	ibi.
<i>Arbores mellifera</i>	10.15	<i>Aspides Ægyptia</i>	9.17
<i>Arbores Sodoma</i>	10.16	<i>Aspis Ægyptia</i>	9.16
<i>Arbores Solis & Luna</i>	10.17	<i>Assinorum paradisu nefarid</i>	
<i>Arca Typhonis</i>	12.7	<i>ridiculus.</i>	1.25
<i>Archysa columba</i>	12.8	<i>Asterias</i>	6.6
<i>Arginorum ὑπὸ πρὶν</i>	5.18	<i>Astrix</i>	8.10
<i>Arianus sponius</i>	5.19	<i>Astomi</i>	4.11
<i>Aricina Diana ara</i>	2.16	<i>Asturco Neronis</i>	7.16
<i>Aristomenis aquila</i>	6.26	<i>Astures</i>	6.28
<i>Arrachion</i>	3.15	<i>Atargatidis pisces</i>	4.12
<i>Arotanus</i>	8.17	<i>Athanatos</i>	4.13
<i>Arce non</i>	4.10	<i>Atheniensium iudicium ruentia</i>	
<i>Arundo ranarum Ægyptiarum</i>		<i>subsellia</i>	5.20
<i>nido superior</i>	9.15	<i>Athleta</i>	3.18
<i>Arurophylax</i>	11.24	<i>Attagen</i>	6.19
<i>Asbamaa aqua</i>	1.32	<i>Attagenes Ægyptiorum</i>	6.30
<i>Asbestos lucerna</i>	12.9	<i>Attalus & Clupea</i>	8.21
<i>Asclepiades</i>	3.16	<i>Aues Asia</i>	6.31
<i>Asella Oeni</i>	7.5	<i>Aues Diomedea</i>	6.34
		<i>Aues</i>	

INDEX.

<i>Aues Hercynia</i>	6.35	<i>Bos Susis</i>	7.17
<i>Aues contra Solis insidias muni-</i>		<i>Bouis Neurici</i>	7.18
<i>ta</i>	6.36	<i>Buprestis</i>	9.21
<i>Augustus ludens cū Aquilis</i>	3.19		
<i>Augustus puer rarus silentium</i>			
<i>imponens</i>	3.20		
<i>Auis Caspia</i>	6.32	C <i>Alanus</i>	3.22
<i>Auis dingios</i>	6.33	<i>alani corium</i>	3.23
<i>Aurata piscis</i>	8.22	<i>Calceus Rhodopes</i>	12.12
		<i>Callionymus</i>	8.24
		<i>Caligula acerui aurei</i>	4.14
		<i>Caligula pro Baccho ornatus in-</i>	
		<i>rareddens</i>	4.15
		<i>Caligula caput in Iouis corpore</i>	
			4.16
B <i>Aaras</i>	8.6	<i>Caligula palma</i>	4.17
<i>Babylonij muri</i>	12.10	<i>Caligula templum</i>	4.18
<i>Bacchi moderator pluvius Imp.</i>		<i>Caligula triumphus</i>	4.75
<i>piter</i>	2.40	<i>Caligula equus incitatus</i>	7.50
<i>Bacchi recti ara</i>	2.15	<i>Caliphas in auro perijt</i>	4.14
<i>Bacchi templum</i>	2.14	<i>Calvus ager</i>	1.77
<i>Bacuius Tannomeniensis Trape-</i>		<i>Cambles</i>	4.19
<i>zite</i>	12.11	<i>Camelus</i>	7.19
<i>Balanacum musculo</i>	8.23	<i>Canathus fons apud Argivos</i>	
<i>Balearicorum victus</i>	5.22		1.66
<i>Balsama Arabia</i>	10.20	<i>Cancer</i>	8.25
<i>Balsamum</i>	10.19	<i>Canis Æsculapij</i>	7.20
<i>Barbarorum novi orbis mos</i>	5.23	<i>Canis ad Nilum</i>	7.21
<i>Basilicum</i>	10.21	<i>Canis vomens</i>	7.22
<i>Basiliscus Ægyptius</i>	9.18	<i>Canna Apologus</i>	6.91
<i>Basiliscus ad speculum moriens</i>		<i>Cantibaris</i>	4.20
	9.19	<i>Capito pisci</i>	8.26
<i>Bazanus</i>	9.48	<i>Capra gladiatus</i>	7.23
<i>Berneca seu Barliathes</i>	6.37	<i>Capra Indica ad Cinnamomum</i>	
<i>Bestiola Gontrani Regis</i>	9.20		7.24
<i>Bocchyris</i>	3.21	<i>Capra oliuam</i>	7.25
<i>Bœoticorum oraculum</i>	5.21	<i>Capri</i>	6.38
<i>Bœotia lacus</i>	1.34	<i>Caprifrons</i>	10.22. & 23
<i>Brachmanum auditorium</i>	5.24		Car-
<i>Bremus</i>	3.57		
<i>Breietij fons</i>	1.35		

I N D E X

<i>Carbunculus</i>	11.25	<i>Cippi cornua</i>	3.25
<i>Carintiorum ritus in Creando</i>		<i>Cithara herba</i>	10.26
<i>Duce</i>	5.31	<i>Citharædus lassiorum</i>	4.21
<i>Caroli Ducis symbolum</i>	10.4	<i>Cisti arcedus piscis</i>	8.28
<i>Carthago placenta</i>	12.13	<i>Cizici fons</i>	1.38
<i>Castellum Taurisinenſe</i>	12.14	<i>Claua leoni inſidens</i>	12.15
<i>Catus à pica denorata ſtrangum</i>		<i>Cleon latus donorum</i>	6.69
<i>latus</i>	7.26	<i>Climacides</i>	5.27
<i>Catauunculus vitis</i>	1.36	<i>Clitor fluuius</i>	1.39
<i>Cauniorum Theomachia</i>	5.25	<i>Cliti Amorgos</i>	4.32
<i>Celta apud virorum fortium</i>		<i>Clypeus Herculis aureus in tem-</i>	
<i>ſepulchra abſconditabant</i>	3.39	<i>plo Sapientum</i>	12.16
<i>Celtiberorum equi</i>	7.32	<i>Clypeus Lacenis muſciſer</i>	12.17
<i>Cephus & Larus</i>	6.69	<i>Cælum maiestatis & regij ani-</i>	
<i>Cepus</i>	8.27	<i>mi dominatus ſymbolum</i>	1.5
<i>Cereus ſpinofus</i>	10.14	<i>Cælum fori Babylonici</i>	1.6
<i>Cercetum manicularij</i>	5.26	<i>Cænipeſarum ſeruitus</i>	5.59
<i>Cerigonum caſuli</i>	7.27	<i>Columba unguentata</i>	6.43
<i>Ceron & Melas</i>	1.36	<i>Columba designans Voluptua-</i>	
<i>Chalcidica coena proemia</i>	5.27	<i>ris</i>	9.3
<i>Charadrius</i>	6.79	<i>Columba gemmis picturata ad</i>	
<i>Charetis ſtratagemata</i>	3.24	<i>Idolum Veneris</i>	6.42
<i>Chelonites</i>	11.16	<i>Comates</i>	3.26
<i>Chernites</i>	11.17	<i>Concha ſenſus</i>	8.29
<i>Chorea lapponum</i>	9.52	<i>Congi Rex equinam caudam ex</i>	
<i>Chofrois cælum</i>	1.5	<i>humero pendentē geſtas</i>	11.47
<i>Chryſaconioſ</i>	11.28	<i>Copronymi ſæditas</i>	9.62
<i>Chryſeleſtrus</i>	11.29	<i>Cor Germanici</i>	1.7
<i>Chryſopole</i>	10.25	<i>Cor</i>	3.4
<i>Chryſopraſus</i>	11.30	<i>Cor in anchorali fune</i>	3.1
<i>Cicada Eunomij</i>	9.22	<i>Cordylus</i>	8.30
<i>Cicada Rhegina & Locra</i>	9.23	<i>Coriandrum</i>	10.17
<i>Cicada ingentium</i>	9.28	<i>Corinthiorum ritus in creando</i>	
<i>Ciconia Tarentina</i>	6.40	<i>duce</i>	5.31
<i>Ciconia</i>	6.41	<i>Cornicula Socratis</i>	6.46
<i>Cimmerij</i>	5.28	<i>Cornix Marretis</i>	6.44
<i>Cinſacyllus mons</i>	1.68	<i>Cornix procul à Parthenone</i>	6.45
<i>Cinſiorum oraculum</i>	5.30	<i>Corona Davidis ex auro Mo-</i>	
		<i>loch</i>	

INDEX

loch	12.18	Cyri Tibicen	3.28
Corona Solis & Luna specio	4.	Cytharus	8.35
75		D.	
Corui	6.49	D ^{4r}	11.31
Corui albi Islandia	6.15	Delphines Carani	8.38
Corui Philoſophia	6.52	De phini	8.40
Corui De phica Minerva	6.51	De phimus	8.36
Coruus marinus	6.47	Delphinus anchora implicatus	
Coruus Sinarum venator	6.48	8.37	
Creta nocturnarum expultrix	1.	Delphinus ſemper mouetur	8.39
34		Demadu Athena	3.29
Cretenſium leges Muſica	5.32	Demetrii ſtatua in matulas con-	
Crocodili catulus	8.31	ſtata	4.24
Crocodili & canis Apologus	7.	Democharia	4.15
21		Democrisi Dii pœna & benefi-	
Crocodilus Ibis penna retar-		cium	2.2
datum	8.31	Dexicreontis aqua	4.29
Crocodilus ad palmam religatus		Dialectica deſcriptio	9.24
8.32		Dialis Religiones	5.33
Crocodilus ad Suem	8.34	Diana Cyndias	2.20
Crucis potentia	15.4	Dinia cœlum terrenum	17
Cuculus lunonis	6.54	Diogenes Epicureus Sacerdos	
Culex	9.24	virtutis	4.27
Culices leonem	9.25	Dionysius in aqua	11.32
Cupido Aegyrenſis	7.17	Dionysij columba	4.28
Cupido uſq; aivo φός	2.18	Dionysij filia	4.29
Cupido Pori & paupertatis filius		Dipſas	9.26. & 27
2.19		Diradi ſacerdos	3.30
Cupidinis telum in Diana tem-		Dodecatheos	10.31
plo pendens in vacuo	4.38	Domitiani cœna funebriſ	3.31
Cupreſſus blaetas non ſuſtinet		Dorionis votum	4.50
10.28		Draco marinus	8.41
Cupreſſus Veſpaſiani	10.29	Draco aues compeſcens	9.18
Cyanus avis	6.55	Draco Cretenſis	9.29
Cygnus	6.56	Draco necans Elephantum &	
Cylicranes	4.21	viciffim à mortuo peremptus	
Cynocephalus	7.28	9.30	
Cynosbarus	10.30	Draco à formicis conſumptus	9.31
Cyri ager	3.27	Dracones barbati	9.33

I N D E X.

<i>Draconibus Indicis coecum au-</i>		<i>mitescit.</i>	7.30
<i>ratum rose</i>	9.35	<i>Elias flamma enutritus</i>	11.35
<i>Draconis cor comedens</i>	9.32	<i>Ellebori 22. portiones bibit Eude-</i>	
<i>Draconum mala gramina</i>	9.34	<i>mus</i>	7.95
<i>Drynas</i>	9.36	<i>Elisij Turcarum campi</i>	1.7
<i>Dyndamenes simulachrum</i>	2.21	<i>Enalli emersio</i>	3.32
		<i>Enydros resurrectio</i>	8.32
		<i>Ephesiorum edictum</i>	5.34
		<i>Epicteti dictum graue</i>	5.73
		<i>Epidotes leonem calcans</i>	2.22
E <i>Chini partus</i>	7.48	<i>Equa Phidola</i>	7.49
<i>Echinus</i>	7.47	<i>Equi Celtiberorum</i>	7.58
<i>Echinus Laconis</i>	8.43	<i>Equi Volsilupi</i>	7.53
<i>Echinus marinus</i>	8.44	<i>Equites à balneo</i>	5.35
<i>Eicadastes pugnans in placenta</i>		<i>Equus ab Antho superatus</i>	6.10
4.31		<i>Equus Pausonis</i>	12.19
<i>Electrum</i>	11.33	<i>Equus incisatus Caligula</i>	7.50
<i>Elephantis gemitus</i>	7.37	<i>Equus Theonis</i>	12.20
<i>Elephantis hordeum</i>	7.38	<i>Equus lenai</i>	7.51
<i>Elephantis lingua</i>	7.39	<i>Erici ventosus pileus</i>	4.34
<i>Elephantis littera</i>	7.40	<i>Eros & Anteros</i>	2.23
<i>Elephantis partus</i>	7.43	<i>Euenius</i>	4.35
<i>Elephantis potus</i>	7.44	<i>Eumenis venustus Apologus</i>	3.33
<i>Elephantis Ptolomai</i>	7.45	<i>Euphema Musarū nutritrix</i>	2.24
<i>Elephantinus ager</i>	10.11	<i>Eupompi dictum</i>	3.34
<i>Elephantis adeps</i>	7.31		
<i>Elephantus</i>	7.29		
<i>Elephantus Ajax</i>	7.32		
<i>Elephantus Ajax honore spolia-</i>			
<i>tus moritur</i>	7.33		
<i>Elephantus caduco truncato inni-</i>			
<i>xus</i>	7.34		
<i>Elephantus draconem mortuus</i>			
<i>occidit</i>	7.35		
<i>Elephantus gemino corde</i>	7.36		
<i>Elephantus ad Musicam</i>	7.41		
<i>Elephantorum purificatio</i>	7.46		
<i>Elephantorum olea</i>	7.42		
<i>Elephas ad aspectum Virginis</i>			

F.

F <i>Aber piscis</i>	8.28
<i>Fanū mensis Pharnacis</i>	12.21
<i>Fabriciani Venus</i>	4.37
<i>Fabulinus Deus</i>	2.25
<i>Fascen piscis</i>	8.46
<i>Fauor Deus</i>	2.25
<i>Felis Asra</i>	7.54
<i>Felis in Crocoto</i>	7.55
<i>Ficus</i>	10.32
<i>Fistula Gracchi Rhetoris</i>	12.22
<i>Finni ventorum venditores</i>	5.26
	For.

I N D E X.

<i>Fœnum Gracum</i>	10.33	<i>Gallus</i>	1.42
<i>Fons Aesculapij</i>	1.28	<i>Gallus Leonis & Basilisci timor</i>	
<i>Fons Alexandri</i>	1.30	5.57	
<i>Fons Christi</i>	ibid.	<i>Gallus Methonensis vites suo</i>	
<i>Fons Cupidinis</i>	1.40	<i>cruore expians</i>	5.52
<i>Fons Epiri</i>	1.41	<i>Gemma rationalis</i>	11.14
<i>Fons India aureus</i>	1.44	<i>Gerardiculus in Beata Virgine</i>	
<i>Fons India aureus & ferreus</i>	1.45	5.70	
<i>Fons Insula saxosa</i>	1.46	<i>Gladius Caroli Magni</i>	12.24
<i>Fons Sardinia solifuga remediũ</i>		<i>Glaucus piscis</i>	8.47
1.55		<i>Glaucus victor ab aratro</i>	3.35
<i>Fons sculus</i>	1.57	<i>Glossa petra</i>	11.35
<i>Fons Solis</i>	1.61	<i>Glottis</i>	6.59
<i>Fons Virginia balsamum vege-</i>		<i>Gnides amnis</i>	1.43
<i>rans</i>	1.65	<i>Gonia petra aquam & ignem</i>	
<i>Fons Umbria</i>	1.67	<i>fundens</i>	11.36
<i>Fontes Fortunatarum insularũ</i>		<i>Gothorum mos</i>	5.39
<i>Antistrophii</i>	1.47	<i>Gothorum regalis mensa</i>	5.40
<i>Fontes Oblivionis & memoria ad</i>		<i>Gracculus</i>	6.60
<i>Orchomenon</i>	1.51	<i>Gracorum ritus in Diaparsie</i>	
<i>Fonticulus Gelopum</i>	9.8	5.41	
<i>Fontinalia</i>	5.37	<i>Granadilla</i>	10.34
<i>Formica crescens in Elephantum</i>		<i>Grues</i>	6.62
9.37		<i>Grus cum lapillo</i>	6.61
<i>Fonica Indorum aurifera</i>	9.38	<i>Gruumpenna</i>	6.63
<i>Fortuna principum aurea sed</i>		<i>Gulo</i>	7.56
<i>mutatoria</i>	2.27	<i>Gymnosophista ad Solem</i>	5.42
<i>Fortuna viscata</i>	2.23		
<i>Fortuna Seneri</i>	2.19	H.	
<i>Fortuna Plutum gestans</i>	2.26	H <i>Alciones</i>	4.4
<i>Fortuna obsequentis pullus Ser-</i>		<i>Hasta Constantini erecta in</i>	
<i>uius Tullius</i>	2.30	<i>Crucem</i>	12.25
<i>Forum Areopagi</i>	12.23	<i>Harpaste Seneca</i>	4.38
<i>Fulmen Mithridati adulas</i>	1.19	<i>Hecatoncephalos</i>	10.36
<i>Fulvius Argentarius</i>	4.36	<i>Helena Zeuxidis</i>	2.3
G.		<i>Helenium</i>	10.35
G <i>Agates in aqua</i>	11.34	<i>Heliconis fertilitas</i>	1.69
<i>Gallorum Soldurij</i>	5.38	<i>Heliodromus</i>	6.64
		<i>Heli-</i>	

INDEX.

<i>Heliogabali convivium</i>	4 39	I.	
<i>Hemerocallis flos</i>	9.53	I 4spis	11.40
<i>Henrici Magni apophthegmata</i>		ber: Nyctolepa	5.44
5.32		<i>Ibericarum Zona</i>	5.45
<i>Henrici Imperatoris admirabilis</i>		<i>Ibidu nudus in palmis</i>	6.68
<i>mansuetudo</i>	8 9	<i>Ibis</i>	6.67
<i>Hephaestionis os sigillatum</i>	3.36	<i>Ibis infesta serpentibus</i>	6.68
<i>Herba Sabina</i>	10.27	<i>Icarus Agareus</i>	4.51
<i>Herba viua</i>	10.38. & 39	<i>Iehneumon</i>	9 39
<i>Hercules Musagetes</i>	2 31	<i>Ignis diminutis & potentia sym-</i>	
<i>Herculis ara Didyma</i>	2.32	<i>bolum</i>	1.20
<i>Herculis clauacanes fugans</i>	2.33	<i>Ignis Mithra prauus Regi</i>	1.22
<i>Herculis pomum</i>	2.34	<i>ignis regia maiestatis imago</i>	1.2
<i>Herinacei urinam tabificā red-</i>		<i>ignis flammis dialis</i>	1.23
<i>dunt in extremo discrimine</i>		<i>imago Antigoni</i>	12.26
7.38		<i>Imago Demi Zeuxidis</i>	12.17
<i>Herinaceus</i>	7.57	<i>Imago Helena</i>	12.28
<i>Hexacontalithos</i>	11.37	<i>Imago perditis ad Satyrum Pro-</i>	
<i>Himeras</i>	1.49	<i>rogens</i>	12 29
<i>Horologium Caroli Quinti in</i>		<i>Imago Terpsisthea</i>	12.30
<i>annulo</i>	11.98	<i>Imago Virginis inter lilia</i>	12.31
<i>Hippomachi virga</i>	3.37	<i>Incorruptum</i>	7.1
<i>Hipponea corolla</i>	5.43	<i>Indi auri</i>	5.47
<i>Hirundines Volaterrani Cecina</i>		<i>Indi ab Phraota regis redditum</i>	
6.65		<i>accensis ex ara solis facibus</i>	
<i>Hirundinum murus sine Cheli-</i>		<i>obuiam procedunt</i>	1 12
<i>donius</i>	6.66	<i>Indorum anchora aurea</i>	5.48
<i>Homerus melle alitur, & nouem</i>		<i>Indorum dolia</i>	5.49
<i>voces auium edit</i>	11.35	<i>Indus parentum cineres in pre-</i>	
<i>Hominis cor</i>	3.3	<i>prio capite sepeliens</i>	3.38
<i>Hominis manus Deo dicata</i>	3.6	<i>Infans matris uterum repetens</i>	
<i>Horti Tantalii</i>	10.39	3.1	
<i>Hyacinthus inter ignes illaesus</i>	9.	<i>Infans Rascatinus in vtero plo-</i>	
60		<i>rans</i>	3 2
<i>Hyacinthus</i>	11.38	<i>Ioues Spartani adorati</i>	2.36
<i>Hyania</i>	11.39	<i>Iouis Olympi cackinnus</i>	4.6
<i>Hyana</i>	7.59	<i>Iridis fructus</i>	10.41
<i>Hyana</i>	7.60	<i>Istis mammoja</i>	2.39
<i>Hystrix Ludonici</i>	7.61		1thoma-

INDEX.

<i>Isthmata Iouis signum</i>	1.20	<i>Lapis fatuarius</i>	11.10
<i>Iudicum imagines sine manibus</i>		<i>Lapis pietatis</i>	<i>ibid.</i>
§. 50		<i>Lapis Sicyonius</i>	11.11
<i>Iuno Moneta</i>	2.37	<i>Lapis Solis</i>	11.12
<i>Iuno Acrea</i>	7.23	<i>Lapis Σαφρονισῆς</i>	11.13
<i>Iunonis argiva & Diana Aetolica lucus feras mansuefaciens</i>		<i>Larus</i>	6.69
1.78		<i>Latona Deliacae</i>	2.50
<i>Iunonis ara cinericia</i>	2.38	<i>Laurea æstris inimica</i>	10.42
<i>Iuppiter Ariesinus</i>	2.39	<i>Laurea Cyzici</i>	<i>ibi.</i>
<i>Iuppiter consiliarius</i>	41.2	<i>Lenai equus</i>	7.51
<i>Iuppiter centumpeda & Tigillus</i>		<i>Leo captivus à lepore</i>	8.64
2.42		<i>Leo ad crucem stratus</i>	7.66
<i>Iuppiter Cretensis</i>	2.43	<i>Leo se flagellans</i>	7.68
<i>Iuppiter Custos</i>	2.47	<i>Leo Hermia</i>	7.69
<i>Iuppiter Musarum abactor</i>	2.44	<i>Leo simiam vorans</i>	7.31
<i>Iuppiter pingens centauros in nubibus</i>	2.45	<i>Leontis & canis colloquium</i>	5.29
<i>Iuppiter Phydæ & Iuppiter Homericus</i>	2.46	<i>Leontis educatio</i>	7.6
<i>Iuppiter Menecrates</i>	4.40	<i>Leontis cauda ἀλκαία</i>	7.66
<i>Iustiniani stragula feralis in qua mors ludis inter triumphos</i>	3.39	<i>Leontis oculus</i>	7.72
<i>Iustitia nummus</i>	2.48	<i>Leones Megarensium</i>	7.70
<i>Ixonij amici Helioabali</i>	4.41	<i>Leonum Catuli</i>	7.85
L.		<i>Lepus dono datus in ignavia</i>	
L <i>achavis fuga</i>	3.40	<i>Symbolum</i>	7.75
<i>Lacus Polycriti</i>	1.52	<i>Leucas petra</i>	11.41
<i>Lamia oculi</i>	2.49	<i>Leucion</i>	10.44
<i>Lamades Imperatoribus & Patriarcha prelatæ</i>	1.21	<i>Leucophyllus</i>	10.45
<i>Limpæ ad ranas</i>	8.77	<i>Lignum parvum</i>	10.46
<i>Lapis παυσιδυπος</i>	9.11	<i>Lilia inter carduos</i>	10.47
<i>Lapis annuli in quo casus Phæontis expressus</i>	11.8	<i>Liparia</i>	11.42
<i>Lapis Phœnicum naturali Solis imagine impressus</i>	11.9	<i>Locusta Cyrenica</i>	9.48
		<i>Locustarum vox</i>	9.49
		<i>Lophis</i>	9.72
		<i>Lucerna Callimachi</i>	4.61
		<i>Lucerna piscis</i>	8.48
		<i>Lurarius</i>	3.48
		<i>Luna crescens ortus spectat</i>	1.15
		<i>Luna piscis</i>	8.5
		<i>Luna simulacrum cur accipit</i>	11.10

I N D E X.

<i>triscapite</i>	1. 13	<i>Matrea bellua</i>	7. 80
<i>Lunus Deus apud Carras</i>	ibi.	<i>Megarenſium comitia ad plures</i>	
<i>Lupinum</i>	10. 48	5. 52	
<i>Luscinia Epitonem ſuum diſ-</i>		<i>Melanuri cautio</i>	8. 49
<i>cruciat</i>	6. 70	<i>Meleagris</i>	6. 73
<i>Luscinia Steſſichori</i>	6. 71	<i>Mel Heptacometarum</i>	9. 3
<i>Luscinia cor quid conſerat</i>	6. 72	<i>Mel Hircania</i>	9. 9
<i>Luscinia Orphei</i>	6. 73	<i>Mellis & lactis praguſtatio</i>	5. 53
<i>Lusia pſcis</i>	8. 5	<i>Menippi amafia</i>	4. 45
<i>Lupi ad pyram capſi</i>	7. 77	<i>Menſa larcha</i>	12. 34
<i>Lupi Maotidis paludis</i>	7. 76	<i>Menſa S. Sophia ex omnibus me-</i>	
<i>Lupus ad Squillam</i>	7. 74	<i>tallis & gemmis conſata</i>	11. 1
<i>Lupus Venetus</i>	7. 75	<i>Mercurius Vialis</i>	2. 52
<i>Lycana mons umbrarum expers</i>		<i>Merops</i>	6. 74
1. 79		<i>Methus Pauſia</i>	2. 53
<i>Lychnis</i>	11. 43	<i>Methodij pictura</i>	3. 42
<i>Lychnopopœia</i>	5. 51	<i>Mexicana viſtuma</i>	5. 54
<i>Lychnulus Epiſteti</i>	11. 32	<i>Mida ara</i>	2. 13
<i>Lyci Damonis clienſes</i>	2. 51	<i>Milo</i>	3. 43
<i>Lyra Timothei</i>	12. 33	<i>Milo lycai columnam ſuſtinens</i>	
<i>Lyſſimachus cælum hafta feriens</i>		3. 44	
4. 42		<i>Milui nunciij veris adorati</i>	6. 75
		<i>Milvus Ioui ſacra non tangit</i>	
		6. 76	
		<i>Minerva Anemotus</i>	2. 54
		<i>Minerva rhidia</i>	2. 55
		<i>Minerva Saitana</i>	2. 56
		<i>Minyas</i>	4. 46
		<i>Miſericordia ara inter gladiato-</i>	
		<i>rum ſpectacula</i>	2. 62
		<i>Mithriates inter belluarum ſa-</i>	
		<i>tellitium dormiens</i>	4. 47
		<i>Modius Indorum</i>	12. 35
		<i>Mogoris regis magiſtratus</i>	3. 47
		<i>Momi Taurus</i>	2. 58
		<i>Momus</i>	2. 57
		<i>Monoceros in ſinu virginis</i>	7. 81
		<i>Monocerotis cornu</i>	7. 82
		<i>Monoco-</i>	

M.

M agnes Orientalis	11. 44
Magnes ad annulos	11. 45
Malum Perſicum	10. 49
Malus punica & vitis frugifera	
radice	10. 50
Marcelli ſtatua	4. 43
Marcolis quid	2. 52
Marcus Antonius Salomon di-	
ctus	4. 44
Maria Virginis honor	5. 80
l. 11. 53 & 63. l. 12. 4. & 58	
Marſupium à miluo raptū	6. 77
Martichora	7. 78. & 79.
Martini V. ſymbolum	3. 39

INDEX.

<i>Monocodiata siue avis paradisi-</i>		<i>Nauis Salaminia</i>	12.39
<i>aca</i>	6.78	<i>Nemesis Marathonis</i>	2.64
<i>Monamachi exagitantur</i>	9.63	<i>Nepenthes</i>	9.11
<i>Mons aureus Pompeij</i>	11.3	<i>Nerites</i>	8.14
<i>Morionis prudens dictum</i>	3.45	<i>Neronis calix</i>	4.49
<i>Morpho</i>	2.59	<i>Neronis copa</i>	4.50
<i>Moses Ibis deferet</i>	6.67	<i>Neronis Icarus</i>	4.51
<i>Mosis Abbatu prudens factum</i>		<i>Neronis piscatio</i>	4.52
3.46		<i>Nerua fulmen</i>	1.18
<i>Mulier formosa alteram sœdam</i>		<i>Neurorum vita</i>	5.55
<i>trahens quid significet</i>	2.61	<i>Nice Atheniensium inuolucrum</i>	
<i>Mullus Gregalus</i>	8.50	2.65	
<i>Mulus Atheniensis</i>	7.83	<i>Nicesias Alexandri</i>	4.43
<i>Mundi status Ethica pictura</i>	1.3	<i>Nihil ad Alexandrum Paridis</i>	
<i>Mundus Dei imago</i>	1.1	<i>lyra</i>	12.36
<i>Mundus Des liber & tabula</i>	1.2	<i>Nilus</i>	1.50
<i>Murana</i>	8.51	<i>Noctua</i>	6.79
<i>Murana acetum</i>	8.52	<i>Noctua ouis Ciconia incubans.</i>	
<i>Murana Crassi</i>	8.53	6.80	
<i>Mures Heraclea</i>	7.85	<i>Noctua ouum</i>	6.81
<i>Mures Megarensium</i>	7.86	<i>Nomadum opulencia poculum &</i>	
<i>Murum cornigerorum fabula</i>		<i>gladius</i>	4.23

O.

<i>Mus albus Armenius</i>	7.84	<i>Oliua Bysantina</i>	10.51
<i>Musca septennis</i>	9.40	<i>Oliua Pygmalionis aurea</i>	
<i>Musca in cinere</i>	9.41	11.4	
<i>Musca in Olympijs nulla</i>	9.42	<i>Onesit apes</i>	3.48
<i>Musca Traiani</i>	9.43	<i>Onabatis</i>	5.56
<i>Mustella rutam deuorans</i>	7.87	<i>Opocentaura</i>	7.88
<i>Mustella cauda</i>	9.44	<i>Onyx fabri dictatoris</i>	11.47
<i>Mycerini noctes</i>	4.48	<i>Opalus</i>	11.48
<i>Myndan</i>	11.46	<i>Ophiogenes seu Hexagon inter</i>	
<i>Myoxus</i>	9.45	<i>serpentes illasus</i>	9.50
<i>Myrmicolon</i>	9.46. & 47	<i>Oraculum de inauribus</i>	12.2

N.

N *Asamones quomoda oracula captabant*

3.38

<i>Orcynus</i>	8.55
<i>Oromaza ouum</i>	2.66
<i>Orpheus iudex</i>	3.49
<i>Oryphoria Thasos</i>	5.57

Qq

Cjii.

INDEX.

<i>Ostridis culcitra</i>	1.67	<i>Pausicape</i>	12.39
<i>Ostridis imago</i>	2.69	<i>Pausia & Glyceria certamen</i>	3.50
<i>Ostridis effigies</i>	2.68	<i>Pausiypus lapis</i>	11.49
<i>Ossa mortuorum pro nummis</i>	12.38	<i>Pecora India melleo succo saginata</i>	7.94
<i>Ossifraga</i>	6.82	<i>Pecora Pontica ad Abynthium</i>	
<i>Ostrea ad unguentum</i>	8.56		7.95
<i>Ostreae sanies in margarita</i>	8.57	<i>Pedunculus</i>	8.62
<i>Ostracosta delatores</i>	9.47	<i>Pelecanus</i>	6.86
<i>Ovis ad canes</i>	6.83	<i>Pelecanus</i>	6.87
<i>Ovis Erycina Veneris</i>	7.89	<i>Pelecanus inter conchas</i>	6.88
	P.	<i>Pelecanus ad ignem</i>	6.89
<i>Pacuij funeratio</i>	4.54	<i>Perdices Paphiagonum</i>	6.92
<i>Pagurus</i>	8.58	<i>Perdicum pulli</i>	6.43
<i>Palma</i>	10.51 & 53	<i>Perdix ad casses</i>	6.91
<i>Palma Augusti</i>	10.54	<i>Perjarum mos de subules</i>	5.60
<i>Palma Perjes</i>	10.55	<i>Perjarum Oxygala</i>	5.61
<i>Palma à ramis obfessa</i>	10.56	<i>Perjarum sacrificium</i>	5.62
<i>Palma Syargos aut Margaritis</i>	10.57	<i>Persea</i>	10.59
		<i>Persici montes</i>	1.71
<i>Palma subuersio</i>	10.58	<i>Pes ligneus in aurea crepida</i>	4.
<i>Panis fœderis</i>	10.79		79
<i>Panceborum reges</i>	5.58	<i>ex Phalangij risus</i>	9.52
<i>Pantarba</i>	11.49	<i>Phalerei vomica</i>	3.51
<i>Panthera</i>	7.90	<i>Pheneatarum petroma</i>	5.65
<i>Panthera Arfacoa</i>	7.91	<i>Phengites seu Domitiani porticus</i>	11.50
<i>Panthera amor</i>	7.92		
<i>Panthera & Hyena odium</i>	7.93	<i>Phidola aqua</i>	7.49
<i>Pauper lapidiferum</i>	8.3	<i>Philadelpi lapides</i>	3.60
<i>Papilionum venatio</i>	9.51	<i>Philippi Aster</i>	4.55
<i>Paradisaca avis</i>	6.78	<i>Philippi calix</i>	3.58
<i>Parthedon templi Minerva</i>	6.45	<i>Philippi placenta</i>	3.53
<i>Parthorum regis mensa</i>	5.59	<i>Philippi venatio</i>	4.56
<i>Passerculus Areopagita</i>	6.84	<i>Philoxenus</i>	4.57
<i>Pastinaca aculeus</i>	8.59	<i>Phryna</i>	10.60
<i>Pastinaca satum</i>	8.60	<i>Phryne Delphyca</i>	4.58
<i>Pauonis linum</i>	6.81	<i>Phrynes ambicio</i>	10.42
<i>Pauonis puuatis cauda</i>	8.61	<i>Phrynes acumen</i>	3.55
<i>superatus & industria</i>	2.70		1.4

INDEX.

<i>Physa iecur</i>	8.63	<i>Poma Narsetis</i>	10.64
<i>Physalus</i>	8.64	<i>Pompilus</i>	8.72
<i>Pica</i>	6.94	<i>Pomum aureum Feneila</i>	11.5
<i>Pica vox</i>	6.95	<i>Pomum Cachi</i>	10.63
<i>Pictura Zeuxidis</i>	12.41	<i>Pomum Henrici aureum</i>	1.6
<i>Pictura equi</i>	12.40	<i>Ponsi Ephemeris</i>	9.53
<i>Picus Martius</i>	6.97	<i>Potestas ad limum demissa</i>	12.66
<i>Pigris animal</i>	7.96	<i>Populus alba ad usum sacrorum</i>	
<i>Pinna & sancti societas</i>	8.65		10.65
<i>Pinnotera</i>	8.66	<i>Porticus Heptaphonos</i>	12.45
<i>Piscator caluariam sepeliens the</i>		<i>Praster</i>	9.54
<i>saorum reperit</i>	7.75	<i>Praxidica</i>	2.72
<i>Pisces glaciales</i>	8.3	<i>Procrustes</i>	4.60
<i>Pisces andocides</i>	8.2	<i>Protogenis morosa opera</i>	4.61
<i>Pisciculus maris Indici</i>	11.6	<i>Psaronius sue Annon</i>	4.62
<i>Piscis Noruegia Gulo</i>	8.7	<i>Psittacorum cautio</i>	6.102
<i>Piscis imperij maris symbolū</i>	8.1	<i>Psittacus Basilij</i>	6.99
<i>Pisida</i>	5.64	<i>Psittacus senex</i>	6.100
<i>Pithogegia</i>	5.65	<i>Psilli inter serpentes</i>	5.66
<i>Pixides Atheniensium unguen-</i>		<i>Ptolomai camelus niger</i>	4.63
<i>tariorum</i>	12.42	<i>Pulegium</i>	10.65
<i>Platalea</i>	6.98. & 6.96	<i>Pulex in casena aurea</i>	9.55
<i>Platani Themistocles</i>	10.62	<i>Purpura</i>	8.73
<i>Platanus Xerxis</i>	10.61	<i>Puteus Nili imago</i>	11.58
<i>Platanus Creta</i>	10.11	<i>Pyragmus ex Methodio</i>	10.67
<i>Plutus in Irenes gremio</i>	2.71	<i>Pyramis</i>	12.46
<i>Pluvia aurea</i>	1.26	<i>Pyralis</i>	9.56
<i>Pluvia ferrea</i>	ibid	<i>Pyrausta interitus</i>	9.57
<i>Pluvia sanguinea</i>	ibid.	<i>Pyrgoni</i>	9.58
<i>Pneumon</i>	8.67	<i>Pyrites equitum velleris aurei</i>	
<i>Poculum corneū Indorum</i>	12.43		11.41
<i>Pocula ex Taxo</i>	12.44	<i>Pythagoraorū cenotaphia</i>	5.67
<i>Polydamas saxi ruinam excipiens</i>		<i>Pythe mens aurea</i>	11.2
	4.59		
<i>Polypercontis stratagema</i>	3.56		
<i>Polypus</i>	8.68 & 6.9		
<i>Polypi ad concham</i>	8.71		
<i>Polypodis caput</i>	8.70		

Q. Vadrangulus 12.47
 Quercus Thurina 10.11
 Q. R. Rana

INDEX.

R.		S.	
R ana contra Hydrum cla-		S acri captura	8.79
mans	8.74	Sceletus Hippocratis	12.50
Rana piscatrix	8.75	Scorpiones in humido viribus de-	
Rana Mæcenatis	8.76	fecti	9.66
Rana Solu nuptias execrâtes	5.8	Scorpys onustus asellus	9.67
Rhetorum Herma	1.5	Scorpionis cauda	9.65
Roberti Ducus Normannia Sira-		Scorpionis assultus	9.64
tagema	3.58	Scorpius & Crocodilus	9.63
Rododaphne	10.68	Sciluri fasciculi	3.60
Romuli manipuli	3.59	Scôlôttis	8.80
Roraria	10.69	Scopa florentes	10.71
Rota	12.48	Scopes	6.102
Rubeta Rana	9.59	Scorsacumen	3.61
Rubi sententia	9.57	Scorti animalis consecratio	7.97
Rubi apologus	10.70	Scyrus	11.57
Rugæ: an ab equo consilium ca-		Scyteale serpens	ibid.
piunt	5.86	Sera fortuna	11.5
		Selenus amnis	1.56
		Selene herba	7.42
		Selene Simonidis Magi	4.65
S abbatius fluuius Icon Sab-		Selenites	11.58
bathina quietis	1.53	Silæu	1.14
Saccarum felicitas	5.69	Selene anchora	3.62
Sagaris Mariadynus	4.64	Semenda	6.103
Sagitta abaridis	12.49	Sepa anguis	9.69
Salagrigentinum	9.74	Sepia	7.81
Salamandra	9.60	Sepia ad saxum	8.82
Salamandra ortus	9.61	Sepia acramentum	8.82
Salmacis	1.54	Sepientrionatum ritus	5.76
Sapphirus Mosi. visione incisa		Serapton	3.63
11.52		Serapis triceps	2.75
Sapphirus carbunculi parës	11.53	Serpens	9.3
Sardiorum muri	5.71	Serpens vetustatem exuens in ri-	
Sardonix	11.56	ma	9.4
Sargi captura	8.78	Serpentes Mesopotamia	9.2
Saturni iactificium	2.74	Serpentes volatiles	9.3
Sauromatarum abstinentia	5.72	Serta Corollariarum	10.72
Sauromatarum virgines	5.73	Sibaria	1.59
Scaperda	5.74		Sicli
Scarabei	9.62		

INDEX.

<i>Sicli sanctuarij</i>	11.69	<i>Speculum insularum fortuna-</i>	
<i>Sides</i>	1.58	<i>rum</i>	12.57
<i>Silias</i>	1.60	<i>Speculum Smyrna</i>	12.58
<i>Simia</i>	7.98	<i>Sphinges Ægyptia</i>	7.107
<i>Simia capta per vinum</i>	7.99	<i>Sphinx Augusti</i>	7.106
<i>Simia nutrix</i>	7.100	<i>Staficratus Athos</i>	4.68
<i>Simia ad speculum</i>	7.103	<i>Stella</i>	8.85
<i>Simia Indica Deus adoratus</i>	7.101.	<i>Stella Acephalus</i>	1.17
<i>Simia Pardalis insultantes</i>	7.102	<i>Stella Maiorum insigne stellato-</i>	
<i>Simia ad viscum cacucientes</i>	7.104	<i>rum Equitum</i>	1.16
<i>Simiarum Indicarū piper</i>	7.105	<i>Stella Pertinacis</i>	ibid.
<i>Similax</i>	10.73	<i>Stellio</i>	9.70
<i>Similis quis?</i>	8.20	<i>Struthiocameli oua</i>	6.106
<i>Sinistarum sacrum</i>	5.77	<i>Struthionis oua</i>	6.104
<i>Simulachrum Diana Bupalæ &</i>		<i>Struthionum aspectus</i>	6.105
<i>Anthermi</i>	12.51	<i>Stygis aqua mortifera, solum A-</i>	
<i>Simulachra intacta</i>	12.52	<i>fini Scythici cornu non ladir</i>	
<i>Simulachra Polycesii</i>	12.53		1.62
<i>Simulachra Silenorum</i>	12.54	<i>Suada & violentia Themistoclis</i>	
<i>Smaragdi Bactrianorum</i>	11.61		2.77
<i>Smaragdus</i>	11.60	<i>Sulmonensis aqua</i>	163
<i>Sirenes spoliata</i>	2.76	<i>Sus Salminensium</i>	7.109
<i>Sirenes</i>	8.84	<i>Susidos</i>	5.80
<i>Sistrum Scamandrinum</i>	10.74	<i>Sybarita gallos & malleos non</i>	
<i>Sol in iosua monumento</i>	1.9	<i>ferunt</i>	5.81
<i>Sol viatorem spoliat</i>	8.45	<i>Synodites</i>	11.59
<i>Sol in navi</i>	1.8	<i>Syphones Niliaci</i>	12.55
<i>Soli mel libatum</i>	4.15	<i>Syria Dea</i>	2.3
<i>Solis sacrum</i>	1.11	<i>Syris anguipes</i>	9.71
<i>Solis victima</i>	1.12		
<i>Solis virga</i>	1.10		
<i>Sotades</i>	4.67		
<i>Spartanorum lancea</i>	5.78		
<i>Spartanorum senatorum mos</i>	5.79		
<i>Speculum Achaia</i>	12.56		

T.

<i>Abula Niconis</i>	12.59
<i>Tabula Theodasi</i>	12.60
<i>Tabula Timantis</i>	12.61
<i>Tamendoe</i>	7.108
<i>Tarandus</i>	7.110
<i>Tauri fabula</i>	4.17
<i>Taurorum regum mos</i>	5.82

I N D E X.

<i>Taurus in Ægypto cuius cauda</i>	<i>afflatu maris</i>	10. 77
<i>cum Luna videtur crescere</i>	<i>Thynnus</i>	8. 42
<i>¶ minus</i>	11. 58	<i>Ægres Basilis</i> 7. 111
<i>Taxus</i>	7. 54	<i>Tigris ad tympana</i> 7. 112
<i>Thamur</i>	9. 72	<i>Tigris nãicens</i> 7. 113
<i>Thesera iuxta Manadē</i>	12. 63	<i>Tigris vitreo speculo delusa</i> 7.
<i>Telefilla · harmacum</i>	3. 64	1. 4
<i>Telum Cupidinis in Diana tem</i>		<i>Tilia</i> 10. 78
<i>pl pendens in vacuo</i>	13 ^a	<i>Timoshei rete</i> 3. 69
<i>Teiophones</i>	10. 75	<i>Timoshei tempestas</i> 4. 73
<i>Templum Apollinis ex plumis</i>		<i>Tirynthiorum sacrum</i> 5. 85
<i>in hoatum</i>	11. 61	<i>Tacca</i> 6. 107
<i>Testudo vult fieri volucris</i>	4. 51	<i>Triophthalmos</i> 11. 62
<i>Testudo marina</i>	8. 87	<i>Triremis Agrigentina</i> 4. 74
<i>Theogenes</i>	3. 65	<i>Trechus in faucibus Crocodili</i>
<i>Theatrum Pompeij</i>	11. 64	<i>illa, us</i> 6. 08
<i>Thebanorum trophæum æreum</i>		<i>Troia</i> 8. 89
<i>reprehenditur</i>	4. 76	<i>Troglodytarum lacus</i> 1. 64
<i>Themelis nobil. exemplum</i>	4. 69	<i>Trophonij oraculum</i> 2. 78
<i>Themistocles Apologus</i>	3. 60	<i>Tuba Rhinees</i> 12. 67
<i>Themistoclis Hydrophora</i>	3. 67	<i>Tulippa ad Solem</i> 10. 78
<i>Themistocles iudicium</i>	3. 68	<i>Tumulus Sardanapali</i> 12. 68
<i>Theologi Graci nimis curiosi de</i>		<i>Turca</i> 11. 54
<i>cæcia mouentur</i>	4. 78	<i>Turris Sapientum</i> 12. 69
<i>Theombr. tion</i>	10. 76	<i>Tuditanorum argentea præsepia</i>
<i>Theophylactus Hyppomanes Sa-</i>		11. 7
<i>cerdos impius</i>	4. 70	<i>Typhonis imago</i> 2. 79
<i>Thermutis</i>	9. 73	<i>Tzangia Imperatorum</i> 12. 66
<i>Theudites</i>	3. 88	V.
<i>Thomyridi factum</i>	4. 71	<i>V Aleria dentata</i> 4. 77
<i>Thrasidulus lapis</i>	9. 47. & 11.	<i>Vasculum intemperatum</i> 12.
54		I
<i>Thymallus piscis captus à culice</i>		<i>Vas cinerum</i> 9. 4
8. 86		<i>Vas Echinus</i> 12. 70
<i>Thrasillus</i>	4. 72	<i>Ventorum sonitus</i> 1. 24
<i>Thronus Leucophrynes</i>	12. 65	<i>Venus auerrunca</i> 2. 80
<i>Thurifera regionis indicia</i>	5. 83	<i>Venus calua</i> 2. 81
<i>Thuscacibia in supplicij</i>	5. 84	<i>Venus cum pectine</i> 12. 81
<i>Tymnum Atticum vermans in</i>		<i>Venus</i>

I N D E X.

Venus Cnida	2.82	Vrbs machimos	12.76
Venus Corinthiorum	2.83	Vrsa Philoſophias	7.105
Venus nigella	2.84	Vrſus ad aluearia obtritns	7.116
Venus Phidia	2.85	Vrſus latens	7.117
Venus Scopa	2.86	Vrbs Marones	12.75
Venus Sepulchralis	5.3	Vrna Beli	12.76
Veritas Sapphirina Aegyptiorum		Vulpes canis vocem fingens	7.118
11.55		Vulpes ad Erinaceos	7.119
Veſpa in aceto	9.74	Vultur ad odores	6.109
Veſpa venenatus aculeus	9.75	Vultures vento facti	6.110
Viſtima Iunonis coniugalis	5.86		
Virgo aqua	1.66	X	
Viſcum Gallorum	10.79		
Viſinus	3.70	X Aqua	10.81
Viſitorum interitus	5.87		
Vitrum ab Hydrargyro inſectū			
11.63			
Vonguentum nuptia Indorum			
12.72		Z Abulus	2.87
Vnio ex aqua & fulgure	11.64	Zephyrus ad odores	1.25
Vr Chaldaeorum	1.20	Zopyron	9.76
Vraſcopus	2.90	Zoroaſtres ab aſtris incenſus	4.
Vrbs Euſebes	12.73	78	

F I N I S.

INDEX MORALIS IN POLYHISTOREM SYMBOLICVM.

Prior numerus librum, secundus Symbolum significat.

A bstinentia sanctorum per Io-	6. 21	Ambitio punita	7. 30
uis aquilam	6. 21	Ambitio opimorum sacerdotiorū	
Abfurda per Meropem	6. 47	periculosa, per Anachoretæ pru-	
Aduersa augent virtutem, per for-		dens factum	3 12
num Græcum	10. 30	Ambitio per Pyraustæ interitum	
& per Gagatem in aqua	11. 34	9. 57.	
Vide Virtus in aduersis.		Ambitio per Neronis Icarum	4. 51
Adulatorum impudentia per A-		& per Similacem	10. 75
naxandrum	4. 4	Athicitia	2. 11
Adulatorum ineptiz per Nicebā		Amicitia fidelis per Gallorū Sol-	
Alexandri	4. 53	duilos 5. 38. & per Turcam	11. 54
Adulator impudēs per Stasigeratis		Amici aures regum, per Taurorum	
Athon	4. 68	regum morem	6. 82
Adulatio turpis & seruilis per		Amici improbi per Pantheræ a-	
Climacides	5. 29	morem	7. 92
Adulatores per coruos albos Is-		Amicitia opportuna per Casias a-	
landiz	6. 50	ues	6. 31
Adulterij detestatio per Venerem		Amicitia inuolabilis per palmas	
auerrucam	2. 80	Syagri & Margarides	10. 57
Ægyptiorum acclamatio in sacris		Amor cæcus vitiorum per Panthe-	
1. 1		rx amorem	7. 29
Adulatores tegunt vitia	12. 26	Amor cælestis per fontem Cupi-	
Adulario illustrium personarum		dialis	1. 40
vel milites ignaui per Cartha-		Amor paternus per Vrsæ	7. 115
ginem placentam	12. 13	50pyiæ	7. 115
Æmulationis vis per Elephantum		Amores celeriter deflorescūt	1. 43
Aiacem mortuum post hono-		Amor impurus rixarum semen	
rem ereptum	7. 33	per Helænum	10. 35
Agelastus per Egocephalum	6. 3	Amoris conciliatrix virtus per	
Aleatores Zabulo sacrificantes	2. 87	Hecatoncephalum	10. 36
Alexipharmacum præstantissimū		Amor fortunæ mancipium per	
12. 43		Cupidinem Aggyrensem	2. 17
Amantium iræ per castellum Tau-		Amor stultus rerum creatarum	
riunense	12. 14	per platanum Xerxis	10. 61
Ambitiosi & Cænodoti cum Lana		Amor vitium & morbus naturæ	
comparatio 7. 50. & cū abiete	9. 57	2. 17	

I N D E X.

Amoris remedium per Leucadem petram 11. 41	Apostasis mors animæ per cenotaphia Pythagoræorum 5. 67
Amor omnia vincens per Cupidinem κεραινοφόρος 2. 18	Apostoli per lucernam piscæ 8. 48
Amor Dei necessarius per Cupidinem pori & paupertatis filium 2. 19	Appetitus dominatus per Rugianos ab equo consilium capientes ἀφίλοσοφία 5. 68
Amor mundi per Neritem 8. 54	Aquila suis pennis confixa quid significet 6. 47
Amor celestis & terrenus per Erotem & Anterotem 2. 23	Arcana principum per Sphingem Augusti 7. 106
Amoris veri vis inextinguibilis per Stellam 8. 85	Arcanum regum silentio cōstringendum per Hephæstionis os sigillatum 3. 36
Amor pudore & verecundia plenus per nigellam Venerem 3. 84	& per ranam Mæcenatis 8. 76
Amor coniugum per victimam Iunonis coniugalem 3. 86	Arrogantia per Aginetarum sepulchrum 5. 1
Amoris sympathia per Pythæ iecur 8. 63	Asper ad monita per Albanem 7. 2
Amoris coniugalis insigne exemplum 6. 5	Avaritia per Caligulæ acervos aureos 4. 14
Amor sui per simiam ad speculum 7. 103	& per dipsadem 9. 26
Amor sobolis per Pelecanum 6. 86	& per Belivram 12. 76
& per serpentem 9. 1. & per aquilam ἀφίλοσοφία 6. 86. & per Delphinos 8. 40. & per Glaucon 8. 47.	Auari per Aloas 2. 8. & per Eneanes 5. 13. & formicas Indorū auríferas 9. 38
Amor Dei non purus per Paphlagonum perdices 6. 94	Auari mores ex Phædro 5. 13
Amor clausa recludens per Piceum Martium 6. 97	Avaritia punita per marsupium & miluo raptum 6. 77
Anima Deo penitus adhærescens per Synoditem 11. 59	Avarus dives per coruum Sinarum venatorem 6. 48
Animæ fibula pulchritudo 2. 76	Avarus cumulat bona quibus non vititur per selem Afram 7. 54
Animus gratus per aquilam messoris 6. 24. & per aquilam Sestis 6. 24. & per draconem Cretensem 9. 29	Auditor imperitus & indoctus per Antheam ad Musicam 4. 7
Animus nihil sine anima 5. 18	Aulicæ vitæ lubrica conditio per amicos Ixioneos Heliogabali 4. 41
Antiquæ leges servandæ per Cnidiorum oraculum 5. 30	Aulicorum vita per Scaperdā 5. 75
Antiquorum honor per Themistoclis Apologum 3. 66	Aura popularis per Finnos ventorum venditores 5. 3
Apelleianorum hæresis per Zephyron 9. 76	Aures parvæ simiales designant, magnæ asininos ex Arist. 5. 47
	Aurium sensus regendus doctrina per Amphotidem Xenocratis 12. 2
	Austeritas salutaris per Mustellam

INDEX.

Iam rutam deuorantem 7. 87 &
per aues rura communitas 6. 36
Auxilium Diuinum in re perple-
xa 12. 59
Auxilium Diuinum per Iouem
custodem 2. 47
Auxilium mutuum per Mercuriũ
Dialem 2. 52
Auxilium ab alto per Mineruam
Anemotidem 2. 54
Auxilium inſperatum per aquã
Tilgami 6. 26. & per aquilas Va-
leriz lupercæ 6. 27

B.

Bacchanalia & choreæ per Sa-
turni ſacrificium 2. 74
Bacchanaliorũ exagitatio ib.
Baptiſmo Dæmones expugnati
per Scorpiones in humido vi-
ribus deſectos 9. 66
Baptiſmus Chriſti per Monocero-
tis cornu 7. 32
Beatitudinis pignora per pomum
Nerſetis 10. 64
Beatitudinis ſpecies ex præſenti-
bus bonis conſecta per calceum
Rhodopes ex quo formam rex
Egyptiorum Virginis coniecit
12. 12
Beatitudo cœleſtis bello & labo-
ribus comparanda per montes
Perſicos 1. 71
Barbz promiſſio arrogãs per dra-
cones barbatoſ 9. 33
Beatitudo poſt fata per fontem
Indiz aureum 1. 44
Beatitudinis vmbra in rebus ere-
atis per Athenas Demadis 3. 29
Beatitudo poſt laborem per 12. re-
gum pyramidem 12. 46
Beneficentia & charitas per cul-
tores Oſiridis 2. 68
Beneficentia 5. 41
Beneficijs ferocia manſuefacta

per Throchilum in faucibus
Crocodili illaſum 6. 108
Bona malis permixta per Poly-
podis caput 3. 70
Bonum ſyncerum per ouum Oro-
mææ 2. 66
Bona ſine labore per menſas lar-
che 12. 34
Bona parſa ſine labore per ſimio-
rum Indicarum piper 7. 105
Bonitas & manſuetudo per faſten
piſcem 8. 46

C.

Cædis ſymbolum per lapidem
Sicvoniom 11. 11
Calumnia per Valeriam dē-
tatam 4. 77. & per Paſtinaæ
aculeum 3. 59
Calumnia & mendacium per ſpe-
culum Smyrnæ 12. 58
Calumniæ pictura 7. 28
Calumniator per Cynocephalum
7. 28
Calumniatores puniti per ſuem
Salaminenſium 7. 109
Calumniatores obliqui per bo-
ues Neuricos 7. 18
Calumniatorum libri per Sepiæ
atramentum 3. 82
Calumniatores reſpreſſi per Augu-
ſtum puerum ramis ſilentium
imponentem 3. 20. & per mu-
ſtellæ caudam 9. 44. & per mu-
res Heraclæ 7. 85. & per lam-
padem ad ranas 3. 77
Calumniatores per clientes Lyci-
dæmonis 2. 58
Calliditas per Troctam 3. 89
Calliditas eluſa per Polypum ad
concham 3. 71
Calliditas duorum per Pinnæ &
Canceri ſocietatem 8. 65
Calliditas alieno periculo ſibi
commodum quærens per ſimiam
7. 98

Calli.

INDEX.

- Calliditas veteratorum** per Vul-
 pem ad Erinaceos 7. 119
Castitas dilecta Deo 1. 31
Castitas intacta per herbam viua
 10. 38
Castitas per imperatoriam ima-
 ginem non violandam 5. 46. &
 per murem album Armenium
 7. 84 & per arcorem 47. 10
 10. 3. & per elephantum 7. 29. &
 per Babylonios muros 12. 10. &
 per telum cupidinis in templo
 Dianæ 1. 38
Castitatis illustratio per Diradis
 sacerdotem 3. 30
Castitas coniugalis per Aeneum
 piscem 8. 3
Castitas violata per oliuam à ca-
 pra tactam 7. 25
Castitas a fūco & vnguentis alic-
 na per apes vnguentis infestas
 9. 6 & per Amiantum 11. 20
Castitas Deo grata per Elephan-
 torum purificationem 7. 46
Castitas ante martyrium, ingens
 martyrium 11. 20
Casus repentini mortalium per
 calicem Neronis 4. 49
Cautio in vita humana per canē
 ad Nilum 7. 21
Cautio & prouidentia pastōrū per
 cautionem psittacorum 6. 101
Cenodoxi per Astomos 4. 11. & per
 Thymallum piscem captum a
 culice 8. 86
Cerramen Rhetoricum per ca-
 stellum Taurinense 12. 14
Charitas in patriam per Cypri
 cornua 3. 25. & der Pyralim 9.
 56 & per Pyrigonos 9. 58
Charitas per Ossifragam 6. 81. &
 per Cytharam 8. 35
Charitas in suos per Herinaceum
 7. 57
Charitas præceptorum in disci-
 pulos
 ibid.
Choreæ fugienda per copas 6. 112
Christi passio per Granadillā 10.
 34
Christi sanguis per motiones sa-
 nans per venem amnem 1. 56
Christi Baptismus per cornu Mo-
 noceritis 7. 82
Christi crux principatus 7. 66
Christi passio Dæmonis terror
 per leonem ad crucem stratum
 7. 66
Christi natiuitatis emblema 7. 82
Christi præsentia per Anthiam
 sacrum piscem 8. 15
Christi natalis per Ægyptiorum
 Sairei 5. 6
Christus in morte mortis victor
 per Trochium in faucibus Cro-
 codili illatum 6. 108
Christus Soter per agnum Tana-
 graum 7. 1
Circumcisio per balsamum 10. 19
Clamor inutilis per ranam con-
 tra hydram clamantem 8. 74
Clementia 12. 25
Clementia per Antonini & Ner-
 uæ fulmen 9. 58. & per Basili-
 scum 10. 21
Clementia Principes decet 1. 26
Clementia Dei & ira per Basili-
 scum Ægyptiorum 6. 18
Cœlum mens sapientis 1. 5
Cognitio sui 4. 38
Cognitio sui per Speculum Acha-
 iæ 12. 56
Collegium nobile per Clitorem
 fluuium 1. 39. & per Academiā
 Promethei 12. 1
Commodum maiori damno cō-
 paratum per Neronis piscatio-
 nem 4. 52
Conatus irritus per Pelicanum
 ad ignem 6. 89. & per Ar-
 chitz columbam 12. 8
 Con.

INDEX.

Concionum & orationum negle-
ctus per citharædum Iasiorum
4.22
Conscientiæ malæ metus conti-
nuus per Aricinæ Dianæ aram
9.16
Conscientiæ stimulus ex inno-
centium oppressione per Iusci-
niam epulonem suum diserus-
tiantem 6.70
Constantia per gruum pennam 6.
63. & per Salamandram 9.60. &
per lapidem Phœnicum natura-
li solis imagine impressum 1.9
Consuetudinis vis per Mimerum
1.49. & per tixynthiorum sacrū
3.35. & per pecora Ponticā ad
abyssinū 7.95
Contemplatio per Gymnosophi-
stas ad Solem 5.42. & per Apo-
dem 6.78
Contraria ex eodem per Antistrophon
arborem 10.4
Conuersationis vis per animal-
cula Phœdonis 9.5. & per lapi-
dem solis 11.12
Cordis humani prudentia per
Chryseonem 11.28
Creaturis bene utendum 1.41
Critici censores per Momum 2.57
Cruciatu corporis voluntarius
per leonemque flagellatū 7.86
Crucis victoria per Crocodilum
ad palmam religatū 2.32
Crucis lignum per Antistrophon
arborem 10.4
Crux per arandinem ranarum Æ-
gyptiarum hydro superiore
9.15
Cupiditatis *Νῆψια* sunt *ἀνθρώ-
ποι* ex Ph. 1.17
Cupiditatum moderatio per cor
in anchoralifone 3.5
Cupiditas rationis domina per

Sufides 3.70
Cupiditas mortifera per lupos ad
pyram capros 7.77
Cup do cœlestis 1.40
Cupido pro loue 2.18
Curationis medicæ symbolum
per columbas gemmis pictura-
tas ad idolum Veneris 6.4
Curiositas & vanitas scientiarum
punita per I homyridem 4.78
Custodia recti per Arurophyl-
cem 11.24

D.

Dæmon peccatores capiens
per aquilam Stellarem tau-
rum venantem 6.25
Dæmones per serpentes volatiles
9.3
Dæmonis terror Christi passio per
leonem ad crucem stratum 7.66
Dæmonis insidiz per Scorpionis
assultum 9.64
Dæmonis calliditas per Perdicem
6.90
Damno alieno sapere per Gracu-
lum 6.60
Deformis facundus per Toccam
1.107
Dei definitio ex Pyth. 1.1
Dei canticum mundus 1.2
Dei prouidentia per Solem in ma-
nu 1.8
Dei maiestas occulta per ventu-
rum sonitum 1.24
Dei natura per lacum Polyeriti
1.52
Dei beneficentia per Isidem mam-
mosam 2.35
Deorum præsens numen si sit pru-
dentia 4.13
Deus mundus exemplaris ex Pyth.
1.1
Deus sors & caput operis per Lu-
nz ſu

I N D E X.

- na simulacrum accipitris capite 1.13
 Deus venti nomine designatus 1.24
 Deus omnis harmoniæ operum præses 1.13
 Deus humani ingenij modulo non restringendus 12.35
 Delectus rerum & doctrinæ per Platalcam 6.98
 Delicias periculis comparare per Antapodofin ex nefario & ridiculo Affaffimorû para difo 1.75
 Desidia turpis 5.22
 Dialecticus pereulicem 9.24
 Diligentia per Delphinum semper fe mouentem 8.39
 Discipulus magistrorum depeculator per corniculam Socratis 6.46
 Discipulorum infrequentia castigata per Afim Epei tributum 7.15
 Discordia concors fratrum per Scoriacumen 3.61
 Disputator egregius per Vifinum 1.70
 Disputatores qui maledictis eludunt argumenta per Herinaceorum vrinam 7.59
 Diffimulatio malitiæ per vulpem canis vocem fingentem 7.118
 Diues fatuus per felem in Croco-
 to 7.55
 Diues avarus per Thrafyllum 4.72
 Diues indoctus per equum Inci-
 tatum Caligulæ 7.50
 Diues meticulosus per auratam
 pifcem 8.22
 Diues ex fimplicium bonis per
 Afini Epei tributum 7.15
 Diues ftultus per Athanaton 4.13
 & per Murenâ Crassi 8.53
 Diuina gaudent perpetuo motu 1.4
 Diuites improbi per Apolliniis
 Spondij aram 2.10
 Diuites contumaces per Dyndi-
 menes simulacrum 1.28
 Diuites ad fortia meticulofi per
 Charetis stratagema 3.24
 Diuites indocti per afinos albos
 capite purpureo 7.40
 Diuitiæ dona funt Dei per Ba-
 cthianorum Smaragdos 11.61
 Diuitiæ avarorum pulcræ, fed in-
 fugiferæ, per Pythæ menfam
 auream 11.2
 Diuitiæ indignis collatæ per pla-
 tanum Xerxis 10.62
 Diuitiæ indignis oneri funt nom-
 honori per pulicem in carena
 aurea 9.55
 Diuitiæ fortunæ fubiacentes per
 fortunam Plutum geftantem
 2.36
 Diuitiæ infrugiferæ per arborem
 Xerxis auream 12.6
 Diuitiæ exitiofæ per Σκιδόπι-
 δα 8.80
 Diuitiarum inconstantia per ele-
 phantum caduco trunco innix-
 um 7.34
 Diuitum contumelia 5.77
 Doctor fibi inftitutus per afi-
 num balneatoris 7.8
 Doctores per aues Herceynias 6.35
 Doctores ἀμύμον per atcle-
 piadem 3.16
 Doctrina malis moribus coniun-
 cta peftilens 12.24
 Doctrina effectum medicina per
 lauream æftis inimicam 10.42
 Doctrina fubtiliora rudiorum in-
 genij aliena per Sulmonenfem
 aquam 1.73
 Doctrinæ finceræ cultor per Chry-
 fopolem 10.25
 Domi-

INDEX.

Dominicus dies rex & princeps omnium dierum	1.53	Emissarius per cornicem Marretis	6.44	
Dona lenia magnos oblectantia per Herculis pomum	2.34	Eucharistia per corui <i>philosop- yia</i>	6.52	
Dona insidiaz per arcam Typhonis.	12.7	Eucharistia typus per herbam Sa- binam	10.37	
Dulcis inter amara per fontem Brielij	1.35	Eucharistia per motionum reme- dium per Cizici fontem	1.38	
Durum sed salutare, per aues ruta contra felis insidias munitas	6.36	Eucharistia Symbolum per viscum Gallorum	10.79 & per Rheom- brotium	10.76
Dux ignavus in florenti rep per Caligulæ caput in Iouis corpore	4.16	Exempli boni vis per columbas vnguentatas	6.43. & per magne- tem ad annulos	11.45
		Exemplum regis subditis vile per Carbunculum	10.25	
E B R I E T A S damnosa per simiam captam per vinum	7.99	Exitium discordia rerum per Morionis dictum prudens	5.48	
Ebrietas comes impudicitia per Methem Pauliz	2.53	Exordia vel initia splendida per coræ Chalcidicæ proœmia	5.27	
Ebrietatis fuga per Solis sacrum	1.11			
Ebrietatis typus per triremem Augustinam	4.74	F A V O R per Pluviam auream	26	
Ecclesia per turrem sapientum	12.69	Favor cœlestis per Tulipam ad Solem	10.78	
Effectus causæ contrarius per Xaquam	10.81	Favor popularis per Finnos ventorum venditores	5.36	
Eleemosinarum parsimonia per Sinitarum sacrum	5.77	Favoris descriptio	2.28	
Elegans per cepum	8.27	Felicitas per pluviam auream	1.26	
Eloquentia per Pantarbam	11.49	Felicitas constans per fortunam viscatam	2.28	
Eloquentia per Luseiniam Sthenochori	6.71. & per Electrum	Felicitas Imperatoris per Timothei rete	4.73	
& per Iadorum dolia	11.49 & per Acuatem	Felicitas umbratilis per Heliogabali conuiuium	4.19	
11.1 & per fontem Epiri	11.41 & per glossopetram	Felicitas improborum per Mexicanas victimas	5.54	
11.35. & per fontem Iudiz aureum & ferreum	1.45	Felicitatis species per Asium Thinnorum vexatorem in tranquillo mari	8.19	
Eloquentia humana per lignum parebum	10.46	Feræ conuictu mansuescunt	1.49	
Eloquentia varietas per Pauliz & Hilyceræ certamen	5.50	Ferocia ab imbecillo cohibita per equum		
Eloquentia sanctitudo per anchoram auream	5.48			

INDEX.

- equum ab Antho superatum 1.10
 Fernor in principijs per Asinum 7.9
 Maursium 7.9
 Festinandum lente per Delphinū 8.37
 anchora implicatum 8.37
 Fidei lumen hominibus dæmon 6.25
 inuider 6.25
 Fidei amissio periculosa per simi-
 as ad viscum cæcutientes 7.104
 Fides per Echinum marinum 8.
 44. & per Sepiam ad saxum 8.83
 Fiducia vana per perdicem ad cas-
 ses 6.91
 Filij regum præsidia per solis vir-
 gas 1.10
 Filij parentum negligentie vltor-
 es per coruos 6.49
 Finis bonis per Pauonis fluuiati-
 lem caudam 8.61
 Fides firmum & stabile per Pho-
 censium iustitiam 3.54
 Fori molestia 12.70
 Formosus, absonus, & indoctus
 per auem Caspian 6.32
 Fortis mollium contemptor 12.36
 Fortitudo per Milonem 3.43 &
 per Tygrim 1.27 & per adipem
 Elephantis 7.31. & per Pulegium
 10.66 & per Alethoriam 11.18. &
 per Martichoram 7.79. & per
 Asbestos Lucernam 12.9. & per
 clauam Leoni insidentem 12.15
 Fortitudo ex aduersis per equos
 7.53
 Fortitudinis comes sapientia per
 clypeum Herculis aureum in
 templo sapientum 12.16
 Fortuna nusquam perpetua per
 principum fortunam auream,
 sed mutatoriam 2.27
 Fortuna in melius mutata per
 enpressum Vespasiani 10.29
 Fortuna cauponatur vitam 2.28
 Fortuna artem inuat per cicadam
 Eunomij 9.12
 Fortuna commutabilis per fortu-
 tunam Seueri 2.29
 Fortunæ lubricum ex Sen. 2.20 &
 ex Tacito 2.27
 Fortunæ inconstantia 2.29
 Fortunæ obsequium periculolum
 2.30
 Fortunatus per Seruium Tullum
 fortunæ pullum 2.30
 Fraus peruersa per baculum Tau-
 rominientis Trapezitæ 12.11
 Fulmen mittendum non est sine
 consilio 1.18
 Furti & iniuria abstinendam per
 Arotanum 8.17
- G.
- Galliarum regis fauor in Musas
 per Aquilam albam Pytha-
 goræ 6.23
 Garrulitas per porticum hepta-
 phonon 12.45
 Gallorum rex per gallum Leo-
 nis & basilisci timorem 6.57
 Generosarum mentium celsitudo
 & quies in virtute per Ibis ni-
 dum in palmis 6.68
 Generositas per Philippi venati-
 onem 4.56
 Gloria causa laboris est 1.30
 Gloria ex labore per Amphiarai
 telum 12.3
 Gloria de peccatis 2.87
 Gloria dulcis per Isurum Cyzici
 10.42
 Gloria Deo tribuenda per Agasiel
 Tripum 3.9
 Gloriz vanæ fuga per malum Pu-
 nicam & vitem frugifera radio
 ce 18.50. & per clypeum Laconis
 musciferum 12.17
 Gloria post fatum per artachi-
 onis

I N D E X.

oniscadauer 3. 15. & per Citharam herbam	10.26	Gula per Physalum 3. 64. & per Gulonem 7.56. & per Charadrium 6.39. & per alinum marinum	2.13
Gloria vana spoliat virtutes, per apum direptionem per fumum	9.7	Gulæ triumphus per Antonij autrum Bacchicum	4.3
Gloria fortium per Orphei sudorem	3.49	Gulæ improbitas per Caligulæ templum	4.18
Gloria terrarum vilis	4.11	Gulæ desertatio per Egyptiorum funerationem	5.2
Gloria vana capti per anguillas Padi	8. 12	Gulæ & ebrietatis germina	5.78
Gloria, vana per Venerem Cnidiam 2.32. & per Clyti Amorgum 4.52. & per Psaphona. 4. 62. & per triumphum Caligulæ	4. 75	Gulæ symbolum per Morficem	6.69
Grammatici & poete per Fabulum Deum	2.25	Gulo animal	6.39
Gratia relata per equum Lenzi 7.51. & per Ciconiam Tarentinam 6.40. & per bestiolam Contrani regis	9.20	Gulosi cadauera collotenus	4.57
Gratia inuentoribus relata per asinum Nauplienium	7.10	Gulosi arborescentes	4.57
Gratia relata præter spem per lupum Venetum	7.75		
Gratiz diuinæ auxilium per piscem Lunam	3.5	H æresis per noctuam	6.79
Gratiz valent obliuione & memoria per fontem obliuionis & memoriz ad Orchomenon	1.51	Hæretica prauitas per Hysnam 7.59. & per Præsterem	9.24
Gratiz & leporis efficacia per Appellis venustatem	3.14	Hæretici per Tamendoas	7.108
Gratiarum actio per fontinalia	5.37	Hæreticorum exequiæ per Albasorum mortuos	5.11
Gratus animus morte fortior per Delphines Cœræni	3.38	Hæreticus conuiciator per Sepiam	8.81
Gratus discipuli animus erga præceptorem	12.50	Hæreticus deprauator per Procræstem	4.80
Gula capta per Purpuram	2.73	Hæreticus egregijs alicuius scriptis coercitus per Crocodilum libidis penna retardatum	3.31
Gula lassatur, non satiatur per Cantibarida	4.20	Hæreticus seductor per Dipsadem	9.27
Gula ignauiz genitrix per Tigres Brasiliæ	7.111	Hæreticus cum Drynade & per Myoxum	9.36.
Gula lethifera per Bicada stem pugnancem in placenas	4.31	Helluones nocturni ieiunijque simulatores per anguillæ sobrietatem	9.45
		Helluonis omnia in ventre	1.17
		Helluonum typus per Apicium	4.9
		Heracleon hæreticus per Sepam anguem	9.69
		Hominis miseriz	8.5
		Hominis definitio	3.5
		Homo ad imaginem Dei creatus per	

INDEX.

- per Phidiz Mideruam 8.55
Homo voluptuarius & animalis 8.29
per Conchæ sensum 8.29
Homo deus terrenus 3.1
Homo omne animal 11.1
Honor ab humili loco per Glau- cum victorem ab aratro 3.55
Honor clarissimorum virorum per Theagenem 3.62
Honor indignis concessus per Anaxenorem in Iouis purpura 4.5
Honor per vicarium per equam Phidolæ 7.49
Honor fortium senum per Aiacem Elephantum 7.32
Honor virorum vel solis orientis adoratio per aras Cissiorum 12.5
Honoris cupiditas per Elephantii litteras 7.40
Honoris humani lubrica vicissitudo per matulam Demetrii 4.24
Honoris humani fragilitas per Anetum Quinquentionem 4.6
Honorum prehensio per papilionum venationem 9.31
Hospitalitas non violanda per Aspidem Ægyptiam 9.16
Hostium cognitio ad victoriam necessaria per Polypercontis stratagemam 3.56. & per Bremum 3.57
Humilitas & memoria suæ conditionis per Mogoris regis magistratum 3.47
Humilitas vitæ per serpentem in rima vetustatem exuentem 4.9
Humilitas ianua gloriæ per Corinthiorum ritum in creando duce 5.31
Humilitas per Iehneumonem 9.39. & per arbores Indiz 10.13. & per Cynosbatum 10.30. & per Cannam 6.91. & per Rubi Apologum 10.70. & per visum latentem 7.117. & per pisciculum maris Indici & per Baaram 3.6. & per Alces ungulam 7.3. & per Chrysoprasium 11.30
Humilitas poenitentis salutaris per muscas in cinere 9.41
Humilium personarum prosectio ad honores per Scopas florentes 10.71
Hypocrisis 12.30 per Æginetarium sepulcrum 5.1. & per Æthiopum cadauera 5.9. & per M. Ant. 4.44
I.
Ieiunium per saluam hominis ieiuni saluteram 3.7. & per Amianton 11.19.
Ignauiz symbolum per leporem dono datum 7.73
Ignorantia & cecitas improborum per Iberos Nyctoblepas 5.44
Ignorantia sui per Harpastem Senecam 4.38
Ignorantiz & excusationis vitio- rum Apologus 3.72
Ignoscendum esse per Moysen ab- batis prudens factum 3.46
Il liberalitas erga Deum per barbarorum morem 5.23
Illices auiculæ Deorum linguæ 1.6
Illustrium virorum nomen per oculum Leonis 7.72
Imitatio recta per Eupompi dictum 3.34
Imitatio periculosa per Simiam nutricem 7.100
Imitatio illustrium auctorum per Iuseinias Orphei 6.72. & per Picam 6.94
Immortalitas per arborem vpp- salæ 10.12
111.

INDEX.

Imperatoris virtutes per Onychem	Dinix cælo terreno	1.7
Fabij cunctatoris	11.47	
Imperij Symbolum	11.6	
Imperij optima gubernatio per Calanieorium	3.23	
Imperij maris Symbolum per piscem	8.1	
Imperij sustentatio per Milonem		
Lycei columnam sustentem	3.44	
Imperatoria imago non violanda	5.46	
Impietas per Angylos	5.15. & per	
Iunonis cinericiam aram	2.38.	
& per Iouem Arietinum	2.39. &	
per Cauniorum Theomachiam	5.25. & per	
Athiopes solem Orientem detestantes	5.8.	
Impiorum & fornicariorum mos	1.26	
Impostor per Alitem venatorem	6.7.	
Improbi terrentes probos per Draconem	9.28	
Improbi meticulosi per Artemona	4.10	
Improbi suauitate orationis effecti per Tigridem ad tympana	7.112	
Improbi alumni in improbo coetu per piscem Lutiz	8.4	
Improbi à sacris eliminandi per museas in Olympijs nullas	9.42	
Improbis per Typhonis imaginem	2.78. & per	
Rubetas ranas	9.59	
Improbitas affectatrix virtutis	4.29	
Improbis lucifuga per Smindyridem	4.66	
Improbis regnum per Ephesiorum edictum	5.34	
Improbis per Martichoram	7.78	
Improborum bruta felicitas cum		
Improbis vindex per Iouem		
Mucarum abactorem	2.24	
Improbis vita ruina communis per Salamandram ortum	9.61	
Incarnatio per Elephantum ad aspectum Virginis mitescentem	7.30. & per	
visionem ex aqua & fulgure	11.64	
In copia Inopia	12.39	
Inconstantia improba per Hyznam	7.60	
Inconstantia per equos Celtiberorum	7.52. & per	
Architam columbam	12.8. & per	
Tarandum	7.112. & per	
Lunam	1.14. & per	
Elephantum caduco trunco innixum	7.34. & per	
Aquitano- rum Imperium	5.16	
Inconstantia mendax per Picem vocem	6.95	
Inconstantia superstitionis	5.75	
per Septentrionalium Ethnicorum morem	5.76	
Inconstantia praua per lacum Troglodytarum	1.64	
Inconstantia felicitatis humanæ	12.48	
Inconstantia morum, & animorum per Midam aram	2.11	
Incorruptionis typus per Cherontem	11.27. & cor	
Germanici incombustum	1.73. & per	
Apoloniatarum regionem ibidem		
Increata sapientia honor & gloria per lychnopopeream	5.11	
Indocilitas per Draconem	8.45	
Indocti cathedris indigni per cornices procul à Parthenone	6.45	
Indocti elingues per cicadas Rhigas & Locras	9.29	
Indoctus & vitiosus per Onocentaurum		

I N D E.

taurum	7.35	Institutio bona & mala per Cero-	
Indoctus per anserem lauro ini-		nem, & Melanem	1.36
micum	6.8	Institutio genitorum adole-	
Indoles generosa per leonum ca-		scitum per leonis educatio-	
tulos	7.65	nem	7.67
Indoles bona	7.113	Inuidi doctis inuidi per cornus	
Indoles improba per Crocodili		Delphicæ Mineræ	9.51
catulum	8.31	Inuidia virtuti comes, per pal-	
Infirma mundi domant fortia per		man. & bis oblectum	10.56
murum Chelidonium	6.66	Inuidia per Matrem bellam	7.80.
Infrequentia discipulorum casti-		& per Polipam 8.69. & per Si-	
gata per Alini Epei tributum		renes 8.84 & per Stellionem	
7.15		9.70	
Ingenio bene vtendum per Nero-		Inuidia pana per Theagenem	
nis piscationem	4.52	3.65	
Ingenium locis accommodan-		Inuidus suis telis oppressus per	
dum per equos Celtiberorum		Balileum ad speculum mori-	
7.52		entem	9.19
Ingeniorum discretio per Struthi-		Inuocatio Dei in actionibus per	
onis oua	6.104	Spartanorum Senatorum mo-	
Ingenium piceæ per pullos per-		rem	5.79
dicum	6.93	Inutilis sibi, alijs utilis per capri-	
Ingratitudo erga amplissimos vi-		niam	10.23
ros per platanum Themisto.		Iobron Idumæ	12.46
elis	10.62	Ira lacellita per Murznam	8.51
Ingratus animus per cornum ma-		Ira ratione comenda	12.32
rium	6.47	Iracundus per Callionymum	8.24
Inimicus non facile credendum		Iudex dissolutus per Gangulam	
per Eumenem	3.33	pro Baccho ornatum iura rede-	
Inimicitia lethalis per Scorpium		dentem	4.15
& Crocodilum	9.63	Iudex indoctus per asinum Pisto-	
Inimicitias æternas esse non de-		nientem	7.117
bere per trophæum Thebano.		Iudex nummarius per leonem ca-	
rum repichenium	4.76	prium a lepore	2.43
Initia spectata, finis contemptus		Iudex fudus per Cretensem	10-
per Neronis Asturconem	7.16	nem	3.42
Innocentia per anem 6.33. & per		Iudicandum ex æquo per Bacchy-	
Capitonem piscem	3.26	rim	5.12
Innocentium oppressio parit con-		Iudicii diuini terror per Methodi	
scientiæ stimulos per Iulianiam		picturam	5.42
epulonem suum diceruciantem		Iudiciorum æquitas per verita-	
6.70		tem Sapphirinam Ægyptiorum.	
Institutio bona per pecora Indix	11.55		
melicofusco laginata	7.94	Iudiciorum circumscriptio per	
		Ræ 2 Athenæ	

INDEX.

Atheniensium iudicium cruen-	Laboris perpetui typus per Cœlum
ta subsellia 5.30	1.4
Iustitia 12.23	Laborum alienorum raptor per
Iustitia Dei consilio regitur per	Plataeam 6.56
Ionem consiliarium 2.43	Laerymæ vtilis 7.37
Iustitia iudex improborum per lo-	Latitia intempestiva 4.36
custas Cyrenicas 9.14	Lapis pietatis 3.8
Iustitia per iudicum imagines	Laus apta per Alexandrum Lyfip-
sine manibus 5.50 & per formo-	pi 3.10
sam, alteram tædam trahentem	Leges omnium communes per li-
2.61. & per iustitiæ nummum 2.	bericarum Zonas 5.45
43 & per Iunonem Monetam 2.	Legibus nulla melior harmonia
37. & per Euphratem 2.7. & per	per leges Mucicæ Cretensium
cælum fori Babylonici 1.6	5.32
Iustitia per Thermutim 9.73	Leuitas in subditos per Basilicum
Iustitiæ cultrix regio, per Cre-	10.21
tam nocturnarum expultricem	Liberalitas consecrata per Serapi-
1.74	onem 3.36
Iustitiæ diuinitas per Democriti	Liberalitas per Luerium 3.41
deos pœnam & beneficium 2.2	Liberalitas ficta per Dionysii co-
Iustorum merita ex Clem. Alex.	lumbas 4.28
per Athletam 3.18	Liberalitas sera per fontem Vm-
	brizæ 1.67
L.	Liberorum neglectus per Struthi-
	ocameli oua. 6. 106. & per Me-
Labor ante fructum bonorum	leagrida 6.73
per Arianum sponsum 5.19	Libertas potior delicijs 5.29
& per Baleoricorum fructus	Libertas virtutis per Dar lapidem
5.22. & per Sauromatarum virgi-	11.31
nes 5.73	Libri obsceni in gustu habent ve-
Labor anteotium per Cyriagram	nenum 4.25
3.27	Libri perniciosi per Draconem
Labor in minimis per lapidem in	mala gramina 9.34
quo casus Phaetontis expressus	Libri hæretici per coecum aura-
erat 11.8	tum rete draconibus Indicijs
Labor certa mensura definitus per	9.35.
sutidas boues 7.17	Lingua coercenda per anseres Tau-
Labor per Araneum 9.14	ri montis 6.9
Labor & studium per Pelecanum	Lingua maledica per Scorpionis
inter conchas 6.28	eandem 9.65
Labor dat ingenium 2.70	Lingux castigatio apud Persas
Labores alieni non vsurpandi per	2.12
corollas Hipponeas 5.43	Lingux moderatio per elephanti
Labor irritus per Pelecanum ad ig-	linguam 7.19
nem 6.19	Linguarum variarum interpretes
	per

I N D E X.

per draconis cor comedentem		erationem	7.97	
9.32		Luxuriosus per Pompilum	8.72	
Literæ tucurant feritatem per elephancum ad Musicam	7.41	Luxus per Salmacida	1.54	
Literæ humaniores sacris defervunt per Sirenespoliatos	2.76	M.		
Literæ sacræ per arborem Musam	10.10	Magistratum ignavia castigata	5.62	
Literæ mansuetiores per Adonidis templum leones manifestaciens	2.5	Magna ab infimis fugata per muscas Traiani	9.43	
Literæ vtilis per pharmacum Telesilla	3.64	Magnanimitas per Perseam	10.59	
Literarum fructus per Heliconis fertilitatem	1.69	Majestatis regis symbolum per fulmen Mithridatis adurans	1.19	
Literarum honos per Euphemem Musarum nutricem	2.24	Malis toleranda sunt cum emendari non possunt per Echium		
Literarum protectio per Milonem lycei columnam sustententem	3.44	Laconis	8.43	
Literarum sacrarum honor per Phenecatarum petroma	5.63	Maledictus per Vespæ venenatum aculeum	9.75	
Literarum tutor per Herculem Musagetem	2.31	Malum necessarium per Euthydemum	4.33	
Literarum studia per oraculum Trophonij	2.78	Malum retortum in caput auctoris per Megarensum leones	7.70	
Literarum sacrarum difficultas per sphinges Aegyptias	7.107	Mansuetiamabiles mores per Adonidem pisicem	3.9	
Loci mutatio utilis per malum Persicum	10.49	Mansuetudo per Solis sacrum	1.11	
Luseiniæ cor ad eloquentiam	9.32	Maria Virgo à peccati noxia immunis per vitrum ab Hydragyro intactum	11.63	
Luxuria ad periculum exca per Coturnicem ad speculum	6.53	Maria Virgo per fontem Brieli	1.35. & per lapidem 1.40. & per Opalum 11.48. per oliuam Pygmalionis 11.4. & per oliuam Bylantinam 10.51. & per Hexacantalithon 11.37. & per mensā S. Sophie	11.1
Luxuria per Venerem Corinthiorum	2.83. & per Polypum	Mariæ fauor per fontem Virginis balsamum vegetantem	1.65. & per thymum Atticum vernans in afflatu maris	10.77
per Lipariam	11.42	Maria Virginis partus per Sapphirum carbunculi parentem		11.53
Luxuria virtutis inimica per vulturem ad odores	6.109	Mariti impij per Cambietem		4.19
Luxuria nota pessima per pluviam sanguineam	1.26	Martyres per arborem		10.5
Luxuriæ poena & castitatis typus per leucophyllum	10.45	Martyrum sanguis per Ostreis faciem in Margaritam		8.7
Luxuriz odium per Persarum moni	6.60.	Matrum indulgentia per Cerig		
& per Scotti animalis confectationem				

I N D E X.

num catulos	7.27	num	2.29
Medicina per fontē Aesculapij	1.38	Mortis imperium per Iustiniani	
Medicus per Aesculapij imaginem		stragulam	1.39
1.6		Mortis memoria per cœnam Do-	
Mendaces & simulatores per vo-		mitiani funebrem	4.31
cem locustarum	9.49	& per	
Meditationem rerum & doctrinæ per		isoleum Aegyptiorum	5.31
Plataeam	6.98	per ossa mortuorum pro num-	
Memoria beneficiorum Dei	12.55	mis	12.38
Meas antea generosa à voluptate		Mortis memoria salutifera per	
compressa per accipitrem ab		cupressum blattas non sustinē-	
Ardea superatum	6.1	tem	10.28
Mentis excelsæ generositas supra		Mortuorum honores per apes O-	
omnem rerum humanarum spe-		æfili	3.48
ciem erecta. per aquilam impe-		Mulier casta per Venerem Phidiz	
ratoriam aureæ pyræ insiden-		2.81	
tem	8.10	Mulier impudica per Venerem	
Mens Deum contemplan, vel ti-		scopz	2.86
ma per Abaridis sagittam	12.49	Mulier prodiga per Asellam Octi	
Milites ignavi per Tenebræ	8.88	7.1	
Moderatio optima per Gallum		Mulierum imbecillitas per cucu-	
fluuium	4.42	lum lunonis	6.54
Modestia descendentium per Brach-		Mundi hieroglyphicum per simu-	
manum auditorium	5.24	crum a. d. Apollinis	1.1
Mœcenatum fauor in Poetas per		Mundi status Ethica pictura	1.3
Zephyrum ad olores	1.25	Mundus Dei imago	1.1
Mollitia per Sagarum Mariady-		Mundus Dei canticum	1.2
num	4.64	Mundus per Asphaltitem	1.33
Monachus dissolutus per muli-		Mundus per Sidem	1.58
gregalem	8.500	Mundus speculum beneficentiz	
Monarchia per Aquilæ pullum v-		diuinæ per Phengitem seu por-	
num	6.16	ricum Domitiani	11.50
Monumentum infame per Am-		Musa arbor	10.8
braciotarum alinum	7.6	Musa ad belli metum conticescit	
in Mora periculum per Echini		per draconem aues compescen-	
partum	7.48	tem	9.28
Moriendum quotidie per Pacuuij		Musarum gratia per Comatem	3.
funerationem	4.14	26	
Mors bonorum per Semendam	6.	Musarum quies per Olium Ciea-	
103		dz	9.28
Mors ex luxuria per Scari captu-		Musæ arrogantia apud Phædrum	
ram	8.79	6.56	
Mors improborum per risum ex		Musica importuna per Thufcas ti-	
Phalangis	9.52	bias in supplicijs	5.84
Mortis contemptus per Cala-		Mutuum auxilium per Anthæ &c	
		Scari societatem	8.6

I N D E X.

N.

Natalis Christi typus per Ægyptiorum Sarrei 6.6
 Nemesis ad pedes 7.35
 Ne quid nimis per Gallum Fluium 2.42
 Nobilitas inanis per Pinnotheras 8.66
 Nobilitas vera virtus per Spartanorum lanceam 5.78
 Nolle se ipsum 4.38
 Non libri sed ingenium 12.32
 Nouitas ingrata per Ptolomæi nigrum Camelum 4.63
 Nouandum nihil 12.33
 Nouitatis odium per Cnidiorum oraculum 5.30
 Nunciij honorum per miluos nuncios veris adoratos 6.75

O.

Obedientia per oues Erycinæ Veneris 7.89
 Obliuio verborum fugiēda per Democharim 4.25
 Occasione vtendum per Philippi placentam 3.53
 Oculi benigni per Struthionum aspectum 6.106
 Odium immortale per Pantheræ & Hyænz odium 7.93
 Odium exterorum per serpentes Mesopotamiz 9.2

Opera irrita per Ætnzum venatorum 5.5
 Operum efficacitas per hominis manum Deo dicatam 3.6
 Opinio hominum multum facit ad æstimationem rerum per Phrynesæmen 3.15
 Opinionis vis per Abydenū stultum 4.1. & per Tygrim vitreo speculo delusam 7.114
 Opulentia per pluuiam auream 2.26

Opus doctrinæ adiungendū 7.28
 Opus immortalitate dignū 12.41
 Opustardum sed magnum per elephanti partum 7.43
 Oratio index animi per pisces Andocidis 8.2
 Oratio infantium efficax per pūtatum Basilij 6.99
 Oratio vana per festa Corollariarum 10.72
 Orator parum vehemens per Timothei tempestatem 4.73
 Ordo præposterus per Merope 6.74
 Ofiores improbi virtutis per Æthiopes Solem orientem detestantes 5.8
 Ostentatorum vanitas per Larum 6.69
 Quum mundus visibilis ex Eusebio 1.1

P.

Parasiti per Pedunculos 3.62
 Parcendum supplici per aprū Teuthrantis 7.4
 Parentum amans per Indum parentum cineres in proprio capite sepelientem 3.38
 Parentum honor per Pisidas 5.64
 Parte sui meliore latet 12.42
 Parua non esse contemnenda per Analesta Deorum colligenda 2.4
 Paruorum laus 11.8
 Parua principia magnarum rerū 5.5
 Paruus hostis non contemnendus per Attilum & Clupea 8.21
 Passio Christi terror demonis per leonem ad crucem stratum 7.66. per Thamurem, vide Christus 9.72
 Pastor fidus & diligens honore dignissimus per canem Antculapj 2.26

R. 4

Pasto.

INDEX:

Pastorum vigilantia per Euenium	Ciceronianam	1.37
4.38 & per strigos	Philosophia verbosa per Tiliam	10.78
Patiens vir celo similis	10.51	
Patientia in iusta per aquam Sty-	Pietas quæ Dei contemplatione	
gis mortifera, solum asini Scy-	alitur per Lunam crescentem	4.15
thic cornu non identem	ortus spectantem	
Patientia fortium per simias Par-	Pietas in parentes per Aeneas	3.8
dali insultantes	fratres	
Patientia	Pietas erga Deum per Alexandri	3.11
10.51	thus	
Patientia leuius fit malum per la-	Pietas vera litans animo per Per-	5.62
pidem fatuatum	sarum sacrificium	
11.10	Pietas in parentes per Astarte	6.28
Patroni disertis vox pro iusticia &	Pietas ab ipso vitæ exordio per	
innocentia tuba est argentea	Tygrum nascentem	7.113
11.24	Pietas per aures Diomedas	6.34. &
Paupertas dura, sed bona nutritrix	per Lupinum	10.48. & per po-
6.2	pulum albam ad vsum factorum	10.65. & per Hyacinthum
Paupertatis comes est industria	1.38	
per aram paupertatis & indu-	Pigritiamops	4.66
striæ	Pigritia per Gloridia	6.59. & per
2.70	pigritiam animal	7.96
Pax bonorum omnium mater, per	Pigritiæ fuga per Asteriam	6.6
Plurum in gremio Irenes	7.62	
2.71	Pij animi typus per leonem	7.62
Pax exempta per lupum Mizotidis	Planus per ranam piscatrici	8.75
paludis	Poenitentia per Anostum	1.78. &
7.76	per Elephantum gemitum	7.37. &
Peccata curiosè obseruare sua ne-	per Iridis fructum	10.41. & per
gligere per oculos Lamæ	Elephantorum oleam	7.37. &
2.49	per Pauonis linum	6.81
Peccatorum stupor per pisces gla-	Poenitentia fera per Elephantos	
ciales	Ptolomæi	7.45
8.3. & per papauer sanguife-	Poenitentiz symbolum per fontem	
rum	Siculum	1.57
3.3	Poenitentiz vires	ibid.
Pecuniz vis per Crumenigeros	Poenitentiz magistra natura	1.12
deos	Poetæ per Fabulinum Deum	2.25
2.1	Boetæ obsceni typus per Soradem	4.67
Periculum ab infimo per mures	Pontificum & Prædicatorum sapien-	
Megarensium	tia per Sapphirum Moysi vitio-	11.52
7.16. & per Culi-	sone incisam	
ces leonem	Populi inconstantia	12.27
9.25	Potentes & gratiosi per Erici pi-	
Persecutio, & de aduersa, & virtus	leum ventosum	4.34
in aduersis	Potentia	
Perseuerantia		
6.59. & 7.9		
Perspicacitas per leonem		
7.62		
Petrus poenitens per fontem Solis		
2.61		
Philosophia Nepenthes & Ispis		
παυσίληπτος	ibid.	
Philosophia vitij medetur per		
musicam, aranearum apularum		
remedium		
9.11. & per aquam		

I N D E X.

Potentia moderata per Momi	2.58	Providentia per steliar. Pertina-	
Taurum		cis 1.16. & per Echium 7.47.&	
Potentiorum cultus per Ioues	2.36	per Araneas	9.10
Spartanos		Providentia Dei per Iouem Cen-	
Potestas empta virtute per poinu	11.6	tumpedam, & Tigillum	2.42
Henrici aureum	12.66	Prouocatio ad alium iudicem nō	
Potestas ad inum demissa	1.26	debet esse temeraria per thuri-	
Potestatis superioris rigor per		fera regionis iudicia	5.83
pluuia m ferream		Prudentia vigil per Vranoscopum	2.90
Præceptorum in discipulos chari-	7.47	Prudentia per gruem cum lapillo	6.61. & per Pagurum 8.18. & per
tas		Gangem 1.27. & per Cancrum	2.85. & per Echium marinum
Prælatorum lux per gemmas rati-	11.14		2.44
onalis		Prudentia in sermone per Chelos	
Præsidium rebus inexpugnabile	3.62	nitem 11.26. & per Hyznia 11.39	
per Seleuci anchoram		Pueri leniter tractandi per Ca-	
Primordia suaues per arbores	10.15	melum	7.19
melliferas		Pueri tres cum Amianto	11.19
Princeps in nugis occupatus per	2.45	Pueri molliter nutriti per Cerigo-	
Iouem in nubibus pingentem		num catulos	7.27
Centauros	8.36	Pudicitia subuersa per palmæ sub-	
Princeps mansuetus per Delphinu		uersionem	10.58
		Pudicitia pulchritudo	7.29
Princeps à populo oppressus per	9.31	Pudicitia honor per Leucoion	10.44
Draconem à formicis consum-		Pulchritudo per Chryselestrum	27.29
ptum	5.39		
Principum dona & fauores anci-		Puritas per Aegyptiorum victimā	5.7. & per Sardonychem ad ce-
pites per Gothorum morem	4.2	ram	11.56
Procrastinator per Accessum	7.5	Puritas intacta per Ophiogenen,	
Prodiga mulier per asellam Oeni		seu Hexagonen inter serpentes	
		illatum 9.50. & per Pyragnum	10.67
Proœmium ex labore per Gotho-	5.40	ex Methodio	
rum regalem mensam		Puritas studiosorum per equites à	5.34
Profanis quomodo vtendum per	12.18	balneo	
coronam Davidis ex auro Mo-			
lochi	10.32		
Promissis leuibus abstinendum	11.17		
per ficum	12.20		
Promissum irritum per Aetitem &			
Gafidanem	8.45		
Pronuntiatio	3.87		
Prospera aduersis turbata per ex-			
cortum	3.26		
Prosperitas periculosa per testudi-			
nem marinam			
Protector per Seleuci anchorā			

R Apacitas per larum 6.69. &
per Morficem ibid.
Rapina seu pauperum op-
pressio per Caprimulgos 6.38
Rationis ductus per Balzarn eū
Musculo 3.23
Rs 5
Regio

INDEX.

Rex pauponis addito per urbem	1.50	Rex benignus per Nilum	1.50
Rex pauperum	12.75	Rex regia maiestas liberalitate su-	12.65
Rex omniū communes per	12.65	stinetur	
ibericarum Zonas	5.45	Rex bonus per Serapidis idolum	
Rex virtutes per tabulas Theo-	2.75		
dotij	12.60	Rex vigilans per Leonem Hermi-	
Regum infantium auspicia per	7.69		
muros Sardinum	5.71	Robur additum calliditati per A-	
Regum sanctitas per Aspidem A-		quilz oua in pelle Vulpina	6.13
gyptias	9.17		
Regum potentia per Asphodelum			S.
10.18			
Regum veneratio per Panæborū		Sabbatis quiescendum per Sab-	
reges	5.58	batiū sinuū iconem Sab-	
Regum exempla per Selenitē	11.58	batiū quietis	1.63
Regum vigilantia & potentia per		Sacerdotibus arma tractare peri-	
Olindis imaginem	2.68	culosum per Themelis nobile	
Religio per Apuleidamum	1.31. &	exemplum	4.69
per Astoricem	1.20. & per mon-	Sacerdotium & regnum per arbo-	
tem Lycum expertem vmbra-		res Solis & Lunæ	10.17
rum	1.70	Sacerdotum & religiosorum ex-	
Religio maiorum seruanda per		empla per dictos sanctuarij	11.
Megarensium comitia ad plu-	69		
11.52		Sacerdotū castitas per Arabiz sa-	
Religiosa militia per urbem Ma-		eros	5.17. & per Dialis religio-
chimon	12.74	nes	5.31
Religionis Christianæ vis & mansuetudo per Iunonis Argiur, &		Sacramentorum vis per Dodeca-	
Astoliz Dianæ lucos feras mās		theon	10.31
facientes	1.78. & per urbem	Sacerarum literarū sensus cognos-	
Eusebem	12.73	cere non est omnium	1.63
Religio vna, reliquæ spectra per		Særa scriptura per Rhododaphnē	
Selenem	4.65		10.68
Religionis prætextus	12.64	à Saceris auspicandum	5.70
Religiosi	11.6	Saltatio extualis per Pastinac-	
Renouatio vitæ per Aquilæ iuuen-		fatum	8.60
tutem ex Sadara	6.14	Salutatiois mala	6.105
Res aut persona magni momenti		Salus carior forma per caluam	
12.37		Venerem	1.51
Retum ansæ variæ	12.19	Salus damno leuiori empta per	
Resurrectio bonorum per Semen-		Oreynum	8.55
dam	6.103	Salus ex victima per Gallum Me-	
Resurrectionis typus per Berne-		thonentem vites suo cruore ex-	
cas	6.37. & per Alphoram	pianem	6.58
Rex iustus & bellicosus	12.24	Salus crescens de vulnere per Pe-	
		lecanum	6.87
			Sancti

INDEX.

Sancti per Ciconias	6.41	ex dentem adoratum	9.10
Sanctitas humilis per asinum Ti-		Securitati malè creditur per Mo-	
berij radios emittentem	7.3	lauri cautionem	8.49
Sanctitas intaminata per simula-		Senectus honorabilis per Asturem	
chra intacta	12.52	6.28	
Sanctitas per aram puram	12.4	Senex emeritus per Atheniensem	
Sanctitas intacta	12.71	mulum	7.33
Sanctorum vita per palmam	10.53	Seueritas utilis per Cyri tibici-	
Sapiens per Achatem Pyrrhi	11.16	nem 3.28. & per Vespam in a-	
Sapientia celestis per ignem Mi-		ceto	9.74
thra, primum regum 1.22. & per		Seueritas nimia per Murzæ ace-	
Minervam Saitanam	2.56	tum	8.52
Sapientia per motionum domi-		Seueritas mixta suauitati per sua-	
ni per Andredamantem	11.	dam & violentiam Themisto-	
22		elis	2.77
Sapientia fortissima rerum per		Seueritas moderata per Aquilæ	
Antiochi numinum	2.73	fel	6.12
Sapientia per hominis cor 3.3		& Silentij religio per Angeronâ	2.12
per nocturnum ouem 6.31.		& per Simplicitas simulata per Aquam	
Lychnidem 11.43. & per annu-		herbam	10.1
lum Salomonis	11.67	Simulatio virtutis per misericor-	
Sapientia vana pietatem lzdens		diz aram ingliadiorum spe-	
per nocturnam ouis Ciconiz in-		scutulis	2.62
cubantem	6.30	Simulatio improba simplicitatis	
Sapientiz vana supellex ex Prud.		per Myrmicolonta	9.56
ibid.		Sobrietas coacta per Sauromata-	
Sat cito si sat benè per		rum abstinentiam	5.72
arbores		Societas imparium per Aquilæ	
Indicam	10.8	pedes	6.19
Scientia bene vtendum per ignem		Societas duorum per Alphæstas	
flaminis Dialis 1.23. & per The-		8.10	
mistoelcis iudicium	3.68	Societas infida per Glottida	6.59
Scientiz vsus per Pithoegla	5.65	Soli natalis odium per Aneani	
Scientia simulata per citharædum		patriam & noueream	5.14
piscem	7.28	Solis orientis adoratio per Mar-	
Scientia non occultanda per The-		cellitatuam	4.43
mistoelcis hydrophoram	3.63	Solis amor per Heliodromum	6.
Scriptores infauti per		64	
araneas	9.12	Solitarij per Cyanum autem	6.55
Thebanorum		Solitarij gloriam fugiens per	
Scriptura sacra confertur cum Si-		Cygnum	8.56
lenis Aleibiadis 12.54. & cum		Solitudinis amor per Astroirè	8.20
Tabulis Timantis	12.61	Somnus utilis studiosis	2.63
Scrutator maiestatis oppressus per		Somnus omnium dominor per Epi-	
Zoroastrem ab astris incertum		dotem Leonè calcantem	2.22
4.78		Sophi-	
Scurratum amor per Simiz Indi-			

I N D E X.

Sophista per Tamendoas	7.108	ta 9. 47. & per Thrasibulum la	
Species externa corporis fallax		pidem	ibid.
per asinum Saracorum	7.2	Traiani nummus	2.42
Spes prater spem	12.40	Trinitas per Triophthalmon	11.
Spes frustrata 6.17. & per Latonam	62		
Deliacam	2.55	Tumultus amatores per anguilla-	
Spiritus sancti inspiratio per vul-		rum piscatores	8.13
tures vento fuctos	6.110	Tutela diuina seu crux Domini	
Spiritus S. fons & ignis per Go-		per Sistrū Scamandrinum	10.74
niam petram aquam & ignem			V.
fundentem	11.36	V anitas rerum humanarum	
Studia in paupertate per Acanthi-		per Æthiopum Vas 5.4. &	
da in spinis	6.2	per arbores Sodomæ	10.16
Studium indefessum per asinum		& per hortos Tantali	10.36. &
Ammonij	7.7	per Tumulum Sardanapali	12.
Stultus vt Luna mutabitur	11.4	68	
Superbia per Perdicem ad casses		Vanitas ostentatorum per larum	
6.91. & per Clyti Amor gum 4.		66.9	
32. & per Lysimachum hasta		Vanitas per Finnos ventorum vē-	
eculum ferientem 4.42. & per		ditores	5.36
Buprestem	9.21	Vanitas misera, & inepta per pe-	
Superbia contumeliosa per Par-		dem lignæum in aurca crepida	
thorum regis mensam	5.59	4.79.	
Superbia punita per Nemescim		Vanitas stulta	4.21
Marathoniam	2.46	Vanitatum sectator per arancarū	
	F.	venatorem	9.13
T Alio per Elephanti hordeum		Veneratio ridicula per simiz In-	
7.38		dicæ dentem adoratum	7.108
Temeritas per Polydamanta		Venienti occurrendum morbo	
saxi ruinam excipientem	4.59	per canem vomentem	7.22
Temperantia per Nilum	1.27	& Verbi Dei vis inuicta per tubam	
per Caprificum	10.22	Phinces	12.67
Templorum religio	12.21	Verbum Dei per Coriandrū	10.17
Templum Dei pius animus	6.34	Verborū affectatio Sapientiz in-	
Tempus maturitatem affert per		imica	12.29
arborem Ægyptiam	10.8	Veritas & error antidota per fon-	
Terrena cum diuinis copulata		tes fortunatum insularum an-	
per annulum Helenæ, seu Aste-		ristrophos	1.47
ritem	11.65	Verus Philosophus per arborem	
Tesserarum ludus dementiz pro-		immortalem	10.17
ximus	12.63	Victoria per Histricem Ludouici	
Theologiæ seu Philosophiæ im-		7.71	
mensa profunditas per lacum		Victoria turpis per Caligulæ pō-	
Polyerisi	1.52	pam	4.17
Thraso ignauus per myrmi coleō-		Victoria insperata per Glæneum	
		victo-	

INDEX.

- victorem ab aratro 3. 35 Viri sancti in mundo mundi per
 Victoria illustris & facilis per Per- Psyllos inter serpentes 5. 66
 sei palmam 10. 55 Viri muliebres per Anguorum
 Victoria sine labore per Augusti *βρῆμα* 5. 18
 palmam 10. 54 Virtutum religiosarum symbolū
 Victoria immobilis per inuolu- per Henrici pomum 11. 6
 crem Atheniensium Nicen 2. 65 Virtus victrix calumniæ per clauā
 Victoria nuncij per hirundines Herculis 2. 33. & per Telypho-
 volaterrani Cecinnæ 6. 65 num 10. 75
 Vigilantia principum per Solem Virtus seuera in primis postea fa-
 in Iosue monumento 1. 9 cilis per Albulam 1. 29
 Vigilantia & ratio libidini sub- Virtus inter dura ad summum fa-
 iecta per Agriophagorum & cilis 12. 52
 Samborum regem 5. 10 Virtus per Cindacullum 1. 68. &
 Vigilantia per gruem 6. 62. & per per herbam viuam 10. 38. & per
 Delphinum semper semouentē Rorariam 10. 69
 8. 39 Virtus initio ardua per Amygda-
 Villa caro vendita per aquam lum 10. 2
 Dexereontis 4. 26 Virtus florens aduersis per lilia
 Vinosi per Cylicianem 4. 23 inter carduos 10. 47
 Vinum fons peccatorum 1. 11 Virtus in aduersis per Dionysiadē
 Vinum aqua diluendum per Io- in aqua 11. 32
 nem pluuium moderatorem Virtus vnita per Gnidem amnem
 Bacchi 2. 40 2. 43
 Vinum immodicum fomes libi- Virtus initio difficilis per fontem
 dinis per Bæotia lacum 1. 34 iniulæ saxosæ 1. 46
 Vinum lac Veneris ex Athenæo virtus & persecutio per Anthra-
 1. 34 citem 11. 23
 Vinum maiorū metropolis ibid. Virtus pudore lacerata sit acrior
 Vinum moderatum per Bacchia: per Roberti Ducis Normanniæ
 ram 2. 15 stratagemata 2. 58
 Vir magnanimus est duplex per Virtute decet non sanguine niti
 Elephantum gemino corde 7. 36 per Spartanorum lanceam 5. 78
 Vir sapiens per Chosroem in cor- Virtutes Cardinales per 4. amnes
 lo 1. 5 paradisi 1. 27
 Vir bonus per imaginem Osiridis Virtutis acquisitio per viam ar-
 2. 69 duam per Bacchi templum 2. 14
 Virginis partus per Halcyones 6. Virtutum præidia per annulos
 4 Iarchæ 11. 66
 Virginitas per virginem aquam Virtutum gaudia vulnus habent
 1. 66 & per Myndanem 11. 46. & & per cereum spinosum 10. 24.
 per Smaragdum 11. 60 & arbores lanigeras 10. 14
 Vir bonus per quadrangulum 12. Vis sapientiæ 2. 5
 47 Vita humana per Romuli manio-
 Viri magni stantes moriuntur 1. 4 pulos 3. 59
 Vita

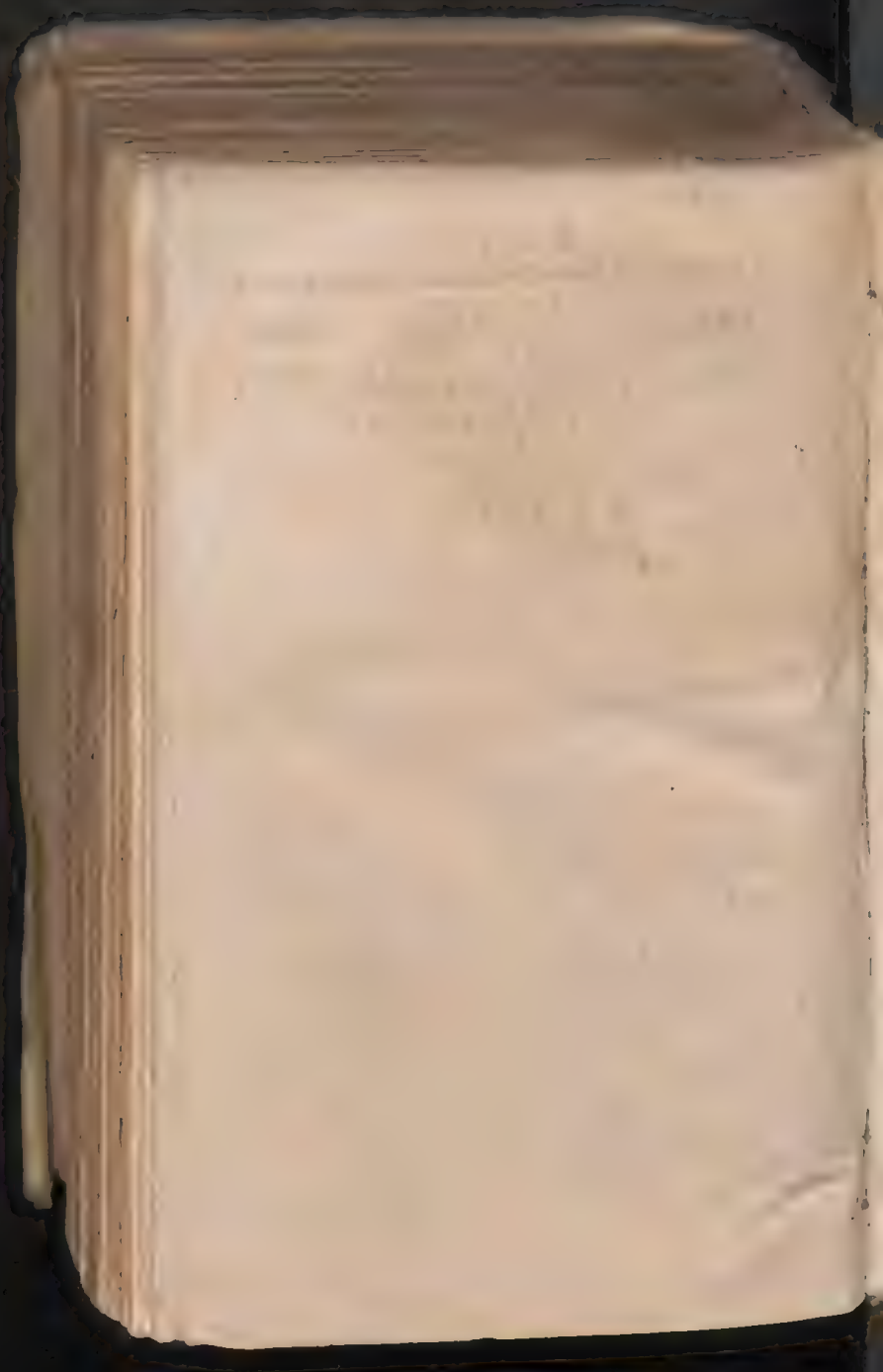
I N D E X.

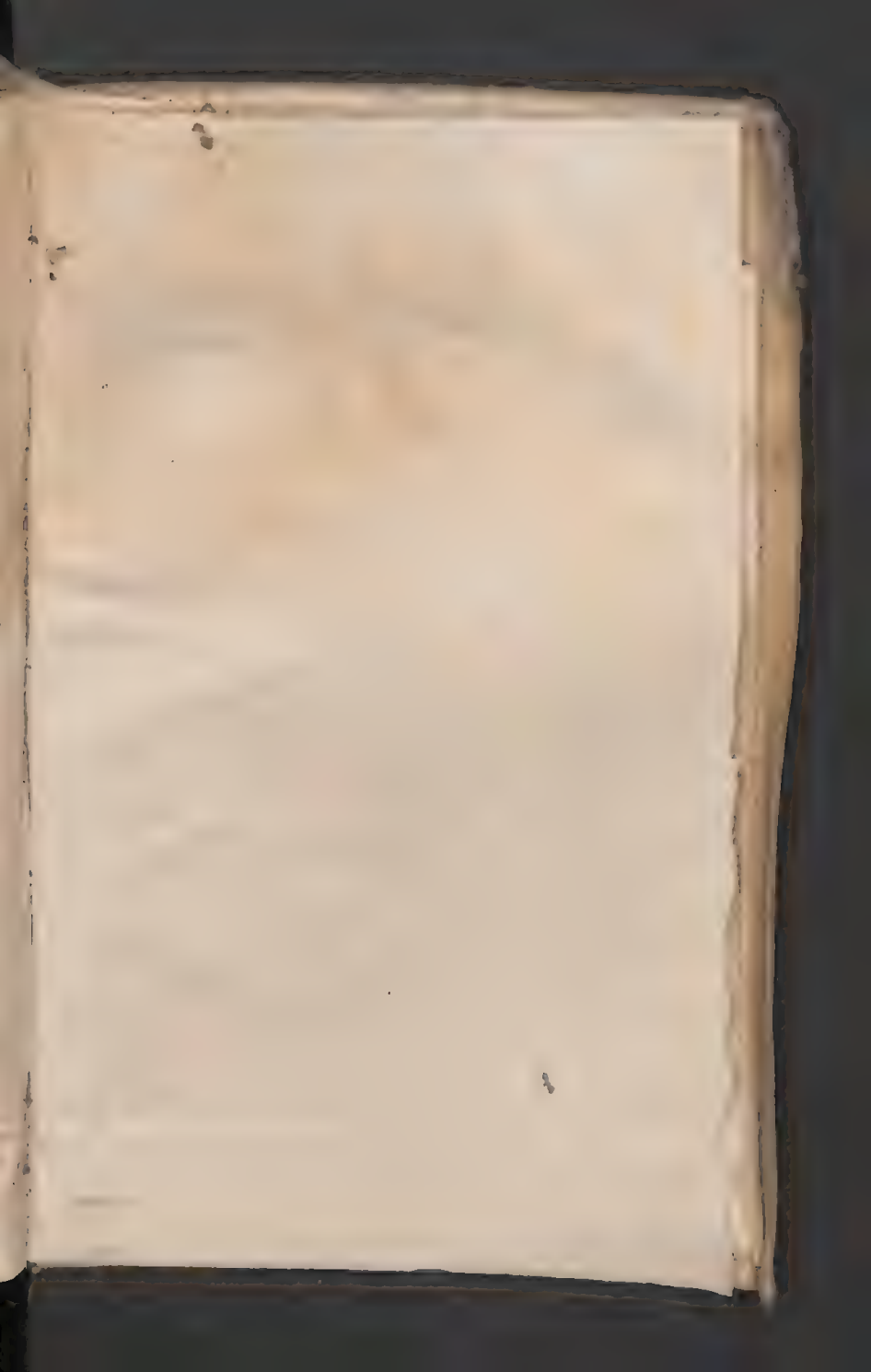
Vita actiua & contemplatiua per	Voluptas per Abamzam aquam 1.
Cordylum 8.30	32. & per fonticulum Gelopu
Vita humana lztitia & dolore	9 8. per Scythalem serpentem 9.
mixta 5.57	68. & per Syrtim anguipedem
Vita auliez conditio per fauorem	9 71. & per Pantheram 7. 90. &
2.25	per columbas 9. 3. & per Hispaniolam
Vitz breuitas per muscam septen-	10.6
ne n. 9. 40. & per Ponti Ephe-	grum 1.77
meria 9.53	Voluptas hominum deceptrix per
Vitz miseriz salutare per infan-	Men ppi amaliam 4. 45. & per
tem matris vterum repentem	mel Heptacometarum 9.8
3.1	Voluptas damno empta per vr-
Vitz symbolum per cor	3.4 sum ad alueria obritu n 7.116
Vita nocent auctoribus per Fa-	Voluptas consecrata per Phrynem
briciani Venerem 4.37	Delphicam 4.58
Vitia & voluptates speciosis titu-	Voluptas capiens homines per O-
lis ornantur per Iuditanorum	stream ad vnguentum 2.56
argentea praecepta 11.7	Voluptas humana per balsama A-
Vitiorum proptiorum ignoratio	rabiz 10.20
per Cimmericos 5.28	Voluptas seu diuitiz exiles per
Vitiorum stupor per Silarim 1.59	pomum aureum Fenellz 11.5
Vitio per Praxidicas 2.82	Voluptates per Neronis Copas 4.
Vitio diuina per Atergatidis pi-	50
sces 4.12	Voluptates humanz per Hircaniz
Vitio mala 4.17	mel 9.9
Vitio diuina insperata per Philip-	Voluptati non credendum 7.21
pi Asterem 4.55	Voluptatis dominatus 6.1
Vitio opportuna per aquilam in	Voluptatis $\gamma\lambda\epsilon\kappa\tau\iota\varsigma$ per
ter phtacos 6.15	Hypanum 1.48
Vitio praesens per Elephantum	Voluptatis texax memoria per
mortuum draconem occiden-	Pantheram Arfacoz 7.91
tem 7.35. & per lupum ad squil	Voluptatis illecebra delinitus
lam 7.74	per Crocodilum ad suem 8.34
Vitio potentiorum per leonem li-	Voluptuaria vita per Mycerini
miam vorantem 7.71	noctes 4.48
Vitus post fata per eatum à pica	Voluptuarij sordes per elephanti
deuorata strangulatum 7.26. &	potum 7.44
per draconem necantem ele-	Voluptuarij mentem habent in
phantum, & vicissim a mortuo	praeceptibus 4.40
peremptum 9.30	Voluptarius per eapram Indicā
Vnitas praetans per pomum Ca-	ad Cinnamomum 7.24. & per
chi 10.63	pneumona 8.67. & per scara-
Vnus & omnia per mensam S. So-	bam 9.52
phiz ex omnibus metallis &	Voluum
gemmis confiatam 11.1	

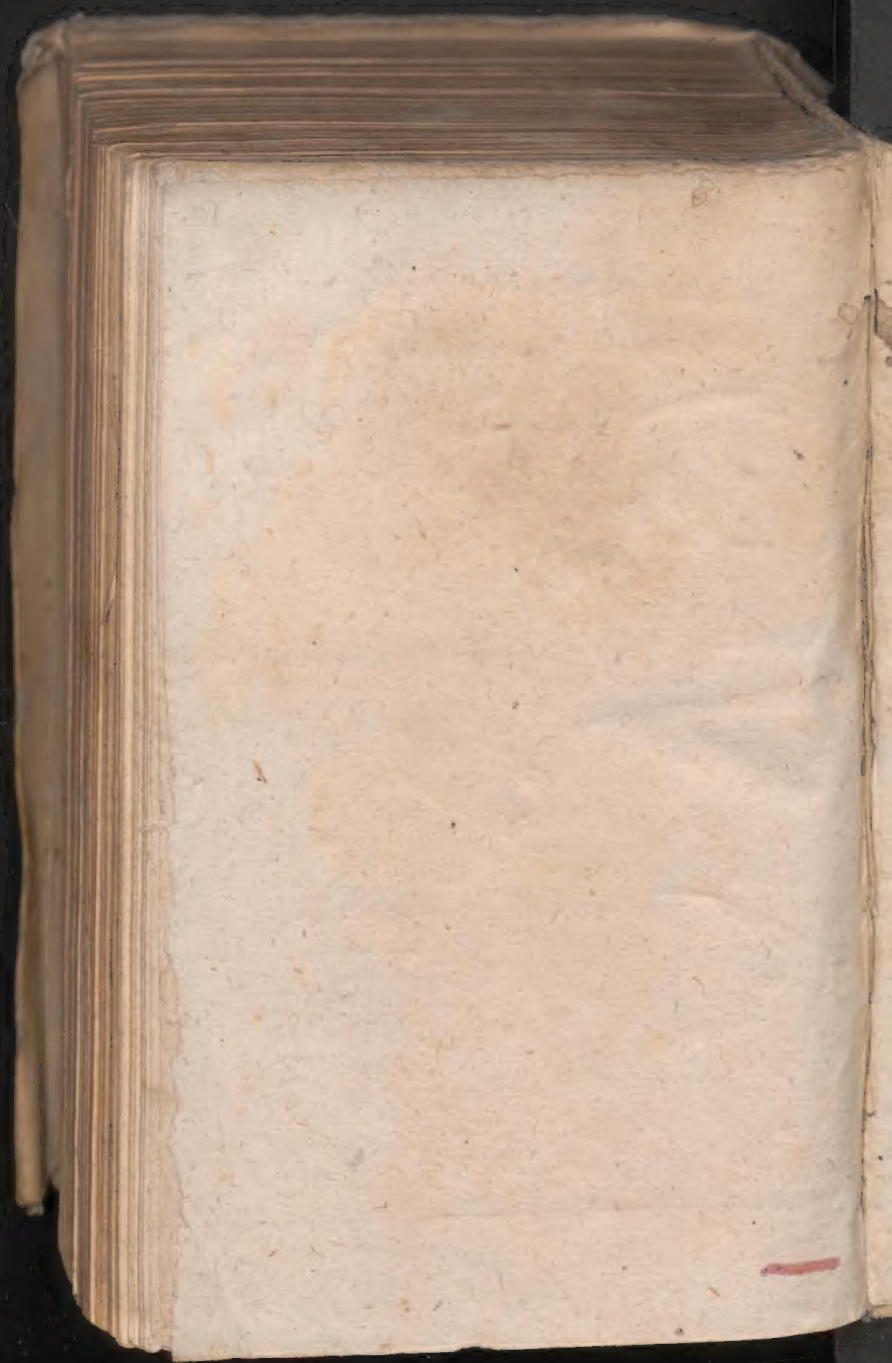
I N D E X.

Votum obliquum per Dorionis	4.30	Vulgo non placere per Hippoma-	
vorum		chi virgum	3.37
Urbes magis viris illustrantur,		Vulgus argumentum pessimi	3.17.
quam viri urbibus per Iouem		item	12.53
Phidiz, & Homeri	2.46	Vulnus & salus per fontem Sar-	
Utilitas ab inimicis per Phalerij		dinix solifuga remedium	1.
vomicam	3.58	55	

F I N I S.

*De libro... gl...
post... libro...*

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023455

10 folio
Lig.

10 folio